

LETOPIS

SLOVENSKE
AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

33. KNJIGA
1982

LJUBLJANA
1983

LETOPIŠ

**SLOVENSKE
AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI**

**33. KNJIGA
1982**

**THE YEARBOOK
OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
VOLUME 33/1982**

**LJUBLJANA
1983**

SPREJETO
NA SEJI PREDSEDSTVA
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI
DNE 24. FEBRUARJA 1983

33. KNJIGA
1983

THE YEARBOOK
OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
VOLUME 33/1983

LJUBLJANA
1983

PREDGOVOR

Pričujoča 33. knjiga Letopisa Slovenske akademije znanosti in umetnosti kaže drugačno razporeditev od dozdajšnjih.

V letu 1982 je bila izvršena reorganizacija Akademije tako, da se je večina akademijskih raziskovalnih inštitutov organizirala v enotno samoupravno delovno organizacijo z nazivom Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU).

Zavoljo tega ima Letopis dva glavna dela:

prvi obravnava delovanje (ožjega dela) akademije, drugi pa delovanje ZRC SAZU v letu 1982. Ker gre za novo ustanovljeno delovno organizacijo smo na začetku tega drugega dela objavili tudi poglobitve določbe njenega Statuta, zlasti tiste, ki zadevajo njeno razmerje do SAZU.

*Urednik
akademik prof. dr. Jože Goričar*

I
ORGANIZACIJA SAZU

SKUPŠČINA SAZU

Predsednik Janez Milčinski, redni član

Podpredsednik Robert Blinc, redni član

Podpredsednik Bratko Kreft, redni član

Glavni tajnik Jože Goričar, redni član

ČASTNI ČLAN

Josip Vidmar

REDNI ČLANI (48)

Anton Bajec, Oton Berkopec, France Bezljaj, Robert Blinc, Bogdan Breclj, Srečko Brodar, Miroslav Brzin, Dragotin Cvetko, Bojan Čop, Davorin Dolar, Janez Fettich, Alojzij Finžgar, Jože Goričar, Peter Gosar, Bogo Grafenauer, Stanko Grafenauer, Dušan Hadži, Svetozar Ilešič, Anton Ingolič, Božidar Jakac, Janko Jurančič, Zdenko Kalin, Viktor Korošec, Miško Kranjec, Stane Krašovec, Bratko Kreft, Gorazd Kušej, Rudi Kyovsky, Valentin Logar, Boris Majer, France Mihelič, Janez Milčinski, Dušan Moravec, Marjan Mušič, Franc Novak, Vladimir Pavšič, Janez Peklenik, Anton Peterlin, Stojan Pretnar, Ivan Rakovec, Edvard Ravnikar, Anton Slodnjak, Lujo Šuklje, Miha Tišler, Ivan Vidav, Josip Vidmar, Fran Zwitter, Andrej O. Župančič.

DOPISNI ČLANI (31)

Aleksander Bajt, Janez Batis, Jože Bole, Emilijan Cevc, Matija Drovenik, Ivan Gams, Anton Grad, Ludvik Gyergyek, Mile Klopčič, Janko Kos, Uroš Krek, Filip Kumbatovič, Janez Logar, Janez Matjašič, Ernest Mayer, Boris Merhar, Milan Mihelič, Lev Milčinski, Zdravko Mlinar, Boris Paternu, Mario Pleničar, Ivan Potrč, Primož Ramovš, Janez Stanonik, Gabrijel Stupica, Anton Trstenjak, Jože Udovič, Sergij Vilfan, Lojze Vodovnik, Anton Vratuša, Franc Zadavec.

Pri delu skupščine SAZU lahko sodelujejo tudi zunanji dopisni člani (48):

Mihailo Apostolski, Krešimir Balenović, Alojz Benac, Nikolaj A. Borisevič, Vladislav Brajković, Johann Cilenšek, Edhem Čamo, Avgust Černigoj, Vaso Čubrilović, Mirko Deanović, Aleksandar Despić, Milan Dimitrijević, Jovan Djordjević, Branislav Djurdjev, Boris Drujan, Kurt von Fischer, Aldo Franchini, Milovan Gavazzi, Leon Geršković, Drago Grdenić, Erwin L. Hahn, Pavle Ivić, Vanda Kochansky-Devidé, Franjo Kogoj, Blaže Koneški, Josef Kratochvíl, Emmanuel Laroche, Janko Lavrin, Desanka Maksimović, Esad Mekuli, Mihailo Mihailović, Zoran Mušič, Dimitr Pantelev, Branko Pavičević, Bogdan Povh, Vladimir Prelog, Stanojlo Rajjičić, Alfred Rammelmeyer, Chintamani N. R. Rao, Harald Saeverud, Pavle Savić, Jakov Sirotković, Petar Stevanović, Ivo Supićić, Janos Szentagothai, Jaroslav Šidak, Mstislav Volkov, Dimitrij Vučenov.

Pri delu skupščine SAZU sodelujejo še delegati:

predstavnik delovne skupnosti SAZU (Bojan Plavc), predstavnik delovne skupnosti ZRC SAZU (Mitja Zupančič), predstavnik OO ZK (Zvonka Leder-Mancini).

Delovna skupnost SAZU je štela 31. decembra 1982 53 delavcev.

Svet delovne skupnosti SAZU v letu 1982:

Lidija Bizjak, Tatjana Brejc, Mirjana Djokić, Drago Samec, Cveta Stepančič, Anamarija Valantič in Branko Volkar.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata delovne skupnosti SAZU v letu 1982:

Fatima Bök, Mirko Bukovec, Marjan Burnik, Meta Novak, Mojca Puntar-Brzin, Darja Šerbelj in Marina Šinigoj.

Člani nadzornega odbora:

Gabrijela Bukovec, Alenka Lavrač in Pavla Plavc.

ORGANIZACIJA SAZU IN NJENE DELOVNE SKUPNOSTI*

A. PREDSEDSTVO

<i>Predsednik</i>	Janez Milčinski
<i>Podpredsednika</i>	Robert Blinc Bratko Kreft
<i>Glavni tajnik</i>	Jože Goričar
<i>Tajnik I. razreda</i> (zgodovinske in družbene vede) <i>in načelnik oddelka za družbene vede</i> <i>Načelnik oddelka za zgodovinske vede</i>	Alojzij Finžgar Dragotin Cvetko
<i>Tajnik II. razreda</i> (filološke in literarne vede)	Janko Jurančič
<i>Tajnik III. razreda</i> (matematične, fizikalne in tehnične vede)	Dušan Hadži
<i>Tajnik IV. razreda</i> (naravoslovne vede)	Stanko Grafenauer
<i>Tajnik V. razreda</i> (umetnosti)	Zdenko Kalin
<i>Tajnik VI. razreda</i> (medicinske vede)	Franc Novak

Člani plenuma Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ:

Janez Milčinski, Jože Goričar, Anton Ingolič.

Sedež Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ je bil leta 1982 v Titogradu, predsedoval mu je akademik Branislav Šoškić.

* Organizacija ZRC SAZU — glej stran 179

B. POSEBNE ENOTE SAZU

INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Vodi ga akademik prof. dr. Viktor Korošec.

Znanstveni svet: akademika dr. Viktor Korošec in dr. Gorazd Kušej, prof. dr. Jože Kastelic.

Višja knjižničarka-referentka v pokoju: Julijana Šušteršič.

INŠTITUT ZA IZSELJENSTVO

Vodi ga dopisni član prof. dr. Janez Stanonik.

Znanstveni svet: akademik dr. Fran Zwitter (predsednik), Vida Tomšič, dr. Jože Vilfan, Jože Hartman, Stane Kolman, prof. dr. Mirko Jurak, dr. Helga Glušič, Jerneja Petrič (člani).

KABINET JOSIPA VIDMARJA

Vodi ga akademik Josip Vidmar.

Tajnica: Marija Javoršek.

SVET ZA PREUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA

Vodi ga upokojeni znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

C. DELOVNA SKUPNOST SAZU

VODSTVO DELOVNE SKUPNOSTI

Vršilec dolžnosti vodje delovne skupnosti: Bojan Plavc.
Pomočnik v. d. vodje delovne skupnosti: Marjetka Pogačnik-Novak.
Tajnica tajništva delovne skupnosti: Mirjana Djokič.
Tajnica predsednikovega kabineta: Nada Jamar.
Tajnica predsedstva: Darja Šerbelj.
Tajnica referata razredov: Marija Brezigar Kovič.
Samostojna referentka za tisk: Cveta Stepančič.
Strokovna delavka v fotolaboratoriju: Carmen Narobè.
Tehnična delavka v fotokopirnici: Gabrijela Bukovec.
Ekonom: Branko Volkar.

FINANČNORAČUNOVODSKI ODDELEK

Šef odseka za finančno in materialno poslovanje: Milena Moraus.

ODDELEK

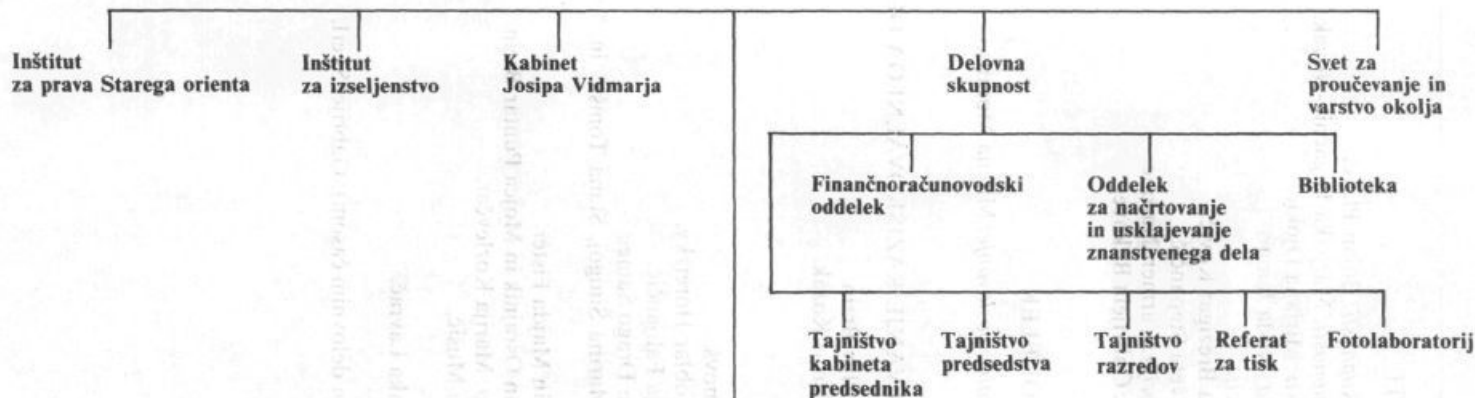
ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Vodi ga akademik prof. dr. Miroslav Brzin.
Samostojna referentka: Jolanta Groo-Kozak.

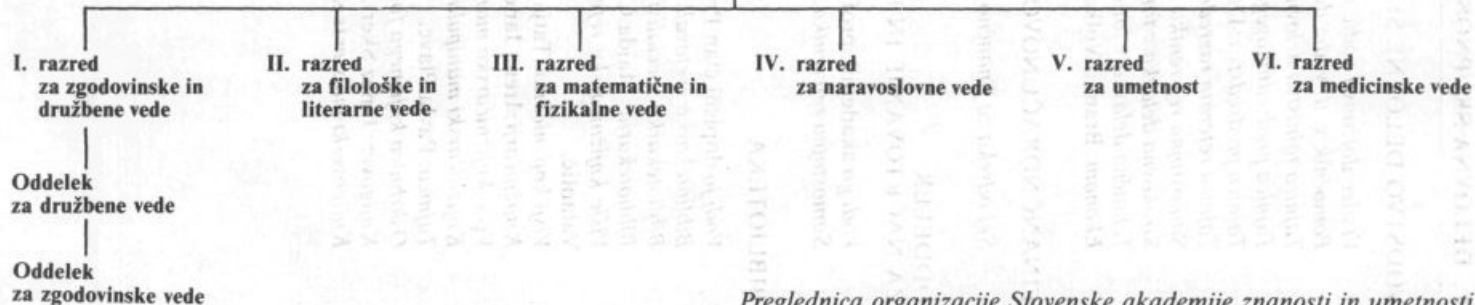
BIBLIOTEKA

Vodi jo dopisni član Primož Ramovš.
Bibliotekarka svetovalka: Ana Koblar-Horetzky.
Bibliotekarka specialistka: Marija Fabjančič.
Bibliotekarja: Majda Capuder in Drago Samec.
Višje knjižničarske referentke: Marina Šinigoj, Stana Tomšič in Anamarija Valantič.
Višji knjižničarki: Tatjana Brejc in Majda Fister.
Knjižničarji: Irena Janežič, Milan Osrajnik in Mojca Puntar-Brzin.
Višja knjižničarska manipulantka: Marija Kozlevčar.
Knjižničarski manipulant: Anton Mušič.
Tajnica: Pavla Plavc.
Oskrbnica knjižnega fonda: Alenka Lavrač.
Knjigovez: Janez Skerl.
Knjigoveški mojster (s skrajšanim delovnim časom): Gabrijel Skerl.

SKUPŠČINA PRESEDSTVO

RAZREDI

Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

STATUT
SVETA AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI
SFR JUGOSLAVIJE

Na podlagi soglasja skupščin oziroma predsedstev akademij Jugoslavenske akademije znanosti in umjetnosti, Srpske akademije nauka i umjetnosti, Slovenske akademije znanosti in umjetnosti, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Makedonske akademije na naukite i umjetnostite, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Akademije nauka i umjetnosti Kosova in Vojvodanske akademije nauka i umjetnosti je Svet akademij znanosti in umjetnosti SFRJ na svoji seji dne 16. septembra 1982. leta sprejel

STATUT

Sveta akademij znanosti in umjetnosti
Socialistične federativne republike Jugoslavije

I. SPLOŠNE DOLOČBE

---

1. člen

Svet akademij znanosti in umjetnosti Socialistične federativne republike Jugoslavije (v nadaljnjem besedilu: svet) je koordinacijsko telo za dejavnosti skupnega interesa, v katerem so na samoupravnih in enakopravnih osnovah združene: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Srpska akademija nauka i umjetnosti, Slovenska akademija znanosti in umjetnosti, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Makedonska akademija na naukite i umjetnostite, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Akademija nauka i umjetnosti Kosova in Vojvodanska akademija nauka i umjetnosti (v nadaljnjem besedilu: akademije).

2. člen

Sedež sveta je na sedežu akademije, kateri je zaupano vodenje poslov sveta. Sedež sveta se menja vsaka tri leta po vrstnem redu akademij iz 1. člena tega statuta.

3. člen

Svet ima značaj pravne osebe.

4. člen

Svet ima pečat, katerega obliko in vsebino določa posebna odločba, izdana od sveta po postopku, po katerem je bil sprejet statut sveta.

Svet

5. člen

- predstavlja akademije doma in na tujem v zadevah skupnega interesa,
- obravnava vprašanja znanstvene in kulturne politike ter splošnega družbenega razvoja in o njih daje svoja mnenja in predloge,
- uresničuje izmenjavo izkušenj akademij in spodbuja njihovo sodelovanje,
- spodbuja in koordinira znanstveno-raziskovalno dejavnost akademij skupnega interesa,
- daje iniciativo in organizira izdajanje publikacij,
- sodeluje v vprašanjih, ki so v interesu za razvoj znanosti in kulture ter v drugih vprašanjih skupnega interesa za akademije, z organi družbeno-političnih skupnosti, z družbeno-političnimi in drugimi družbenimi organizacijami, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, z znanstvenimi, umetniškimi in strokovnimi organizacijami in združenji, s svetom za znanstveno delo pri oboroženih silah Jugoslavije in z organizacijami združenega dela ter njihovimi skupnostmi, uresničuje sodelovanje s tujimi akademijami znanosti in umetnosti, z mednarodnimi znanstvenimi in umetniškimi organizacijami ter združenji in z ustreznimi znanstvenimi in umetniškimi organizacijami v posameznih deželah,
- opravlja tudi druge posle skupnega interesa, ki mu jih zaupajo akademije.

6. člen

Delo sveta je javno.

O svojem delu svet obvešča javnost prek znanstvenih in drugih zborov, z objavljanjem skupnih publikacij in sporočil, z dajanjem informacij tisku in drugim sredstvom javnega obveščanja, s seznanjanjem javnosti s splošnimi akti, stališči in sklepi sveta, kakor tudi na kak drug primeren način.

II. ORGANIZACIJA SVETA

1. Svet akademij

7. člen

Svet sestavljajo delegacije akademij.

V delegaciji so predsednik, podpredsednik oziroma član, ki ga imenuje akademija, ter (generalni) sekretar.

Zadržanega člana delegacije zamenja član akademije, ki ga le-ta določi.

Svet

8. člen

- pripravi predlog statuta in sprejme statut sporazumno s skupščinami oziroma predsedstvi vseh akademij,
- sprejema delovne plane in programe sveta,
- sprejema finančni načrt in potrjuje zaključni račun sveta,
- kontrolira poročila predsedstva sveta,
- ustanavlja medakademijske odbore, komisije in druga telesa ter kontrolira programe njihovega dela in poročila o delu,
- sprejema odločitve o organiziranju znanstvenih zborov,

- uravnava politiko mednarodnega znanstvenega in kulturnega sodelovanja akademij, sklepa sporazume o tem sodelovanju in kontrolira njihovo izvrševanje,
- sprejema pravilnike in druge splošne akte v zadevi bližnjega urejevanja poslov iz svojega delokroga (5. člen tega statuta) in o njih sprejema odločitve ali pretresa mnenja in predloge.

9. člen

Svet opravlja svoje naloge na sejah, ki se sklicujejo praviloma dvakrat na leto.

Seje sveta se sklicujejo izmenoma na sedežih akademij po določenem vrstnem redu.

10. člen

Svet deluje in polnopravno sklepa, ko so na seji zastopane vse akademije in ko je na seji navzoča večina vseh delegatov.

Svet sprejema sklepe, ko so se vse delegacije sporazumele.

11. člen

Zaradi sodelovanja v razpravi o določenih vprašanjih se na sejo sveta lahko vabijo zastopniki posameznih organov, organizacij in skupnosti, kakor tudi posamezni znanstveniki, umetniki in drugi družbeni delavci.

2. *Predsedstvo sveta*

12. člen

Svet ima predsedstvo, katerega člani so predstavniki vseh akademij.

V primeru zadržanosti predsednika akademije ga zamenjuje član akademije, katerega le-ta določi.

13. člen

Predsedstvo sveta:

- pretresa načrt statuta in ga pošlje svetu,
- pretresa predloge poročila o delu sveta,
- pretresa predloge delovnih planov in programov sveta,
- pretresa predloge finančnega plana in zaključnega računa sveta,
- pretresa predloge pravilnika in drugih splošnih aktov,
- skrbi, da se izvajajo splošni akti, odločitve in sklepi sveta,
- obvešča svet o svojem delu in o delu drugih teles sveta,
- med sejami sveta odloča, koga od tujih znanstvenikov in umetnikov naj se vabi, in določa delegacije ali predstavnike sveta v zadevah mednarodnega sodelovanja,
- na zahtevo organizacij ali skupnosti imenuje delegate v njihovih organih in telesih,
- med sejami sveta opravlja tekoče zadeve sveta in o njih sprejema odločitve, ki jih predlaga svetu v odobritev na njegovi prvi prihodnji seji,
- sestavlja delovna telesa, ki nato preučujejo posamezna vprašanja in pripravljajo gradivo.

14. člen

Predsedstvo ima seje, ki se sklicujejo po potrebi izmenoma na sedežih akademij po določenem vrstnem redu.

15. člen

Predsedstvo deluje in polnoveljavno odloča, ko so na seji navzoči vsi predsedniki akademij ali njihovi namestniki,

predsesedstvo sprejema sklepe, ko so se o njih sporazumeli vsi člani.

Na seje predsedstva se lahko vabijo člani sveta in drugi člani akademij, kakor tudi osebe, navedene v 11. členu tega statuta.

16. člen

Na sejah sveta in predsedstva so navzoči sekretarji sekretariatov akademij in, če je potrebno, tudi drugi strokovni delavci.

3. Predsednik sveta

17. člen

Svet ima predsednika.

Predsednik sveta je predsednik akademije, pri kateri je sedež sveta.

V primeru zadržanosti zamenjuje predsednika sveta član akademije, ki ga v akademiji zamenjuje v funkciji predsednika.

18. člen

Predsednik sveta

- predstavlja in zastopa svet,
- podpisuje splošne in druge akte sveta in predsedstva,
- skrbi, da se odločbe in sklepi predsedstva izvajajo,
- obvešča javnost o delu sveta ter njegovih organov in teles.

19. člen

Predsednik sveta sklicuje sejo sveta na podlagi sklepov predsedstva na predlog najmanj dveh akademij ali na svojo pobudo.

4. Odbori in druga delovna telesa sveta

20. člen

Sodelovanje akademij na področju znanosti in umetnosti poteka v okviru medakademijskih odborov,

v koordinacijskih, da se analizira stanje in koordinira delo na posameznih področjih,

v projektnih, da se organizirajo znanstvena raziskovanja skupnega interesa in

pripravljalnih, da se organizirajo medakademijski znanstveni zbori.

Medakademijski odbori se ustanavljajo, kadar se za njihovo ustanovitev zedinijo najmanj tri akademije.

Medakademijske odbore sestavljajo po en ali dva predstavnika akademij, ki so se zedinile za njihovo ustanovitev.

21. člen

Zaradi pretresanja in usklajevanja medakademijskega sodelovanja ima svet komisijo za medakademijsko sodelovanje.

V komisiji so (generalni) sekretarji akademij. Predsednik komisije je (generalni) sekretar akademije, pri kateri je sedež sveta.

22. člen

Zaradi pretresanja in usklajevanja medakademijskega sodelovanja ima svet komisijo za medakademijsko sodelovanje.

V komisiji so člani podpredsedniki akademij oziroma člani sveta, delegati akademij. Predsednik komisije je podpredsednik oziroma član sveta akademije, pri kateri je sedež sveta.

23. člen

Organizacijo in delo medakademijskih odborov, komisije za medakademijsko in komisije za mednarodno sodelovanje urejajo posebni pravilniki.

24. člen

Zaradi pretresanja vprašanj iz delokroga sveta in pripravljanja predlogov se lahko organizirajo stalne inčasne komisije in druga delovna telesa, katerih naloge se določajo z odlokom o njihovi ustanovitvi.

5. Sekretariat sveta

25. člen

Posle sekretariata sveta opravlja strokovna služba akademije, pri kateri je sedež sveta.

Naloge sekretarja sekretariata sveta opravlja vodja strokovne službe akademije, pri kateri je sedež sveta.

26. člen

Sekretar sekretariata neposredno organizira delo sekretariata sveta v skladu s smernicami predsedstva in po navodilih predsednika sveta in skrbi, da se odločitve in sklepi predsedstva in sveta strokovno izvajajo.

Sekretarju sekretariata sveta pripada nadomestilo za delo, višino nadomestila pa določi svet.

27. člen

Sredstva za uresničevanje nalog sveta zagotavljajo akademije.

Svet ima lahko sredstva tudi iz drugih virov.

28. člen

Za redno dejavnost sveta zagotavljajo akademije sredstva s prispevkom, katerega višino določi za vsako leto svet.

Za financiranje znanstvenih raziskav, zborov, izdajateljske dejavnosti, mednarodnega znanstvenega in umetniškega sodelovanja združujejo akademije sredstva sporazumno.

29. člen

Prihodki in razhodki se določajo s finančnim planom. Izvršitev finančnega plana kontrolira svet z zaključnim računom.

30. člen

Naredbodajalec za izvršitev finančnega plana je predsednik sveta, pomožni naredbodajalec pa sekretar sekretariata sveta v mejah pooblastil, dobljenih od predsednika sveta.

III. SPREJEMANJE IN SPREMEMBE STATUTA

---

31. člen

Statut sprejemajo soglasno skupščine oziroma predsedstva vseh akademij.

Statut se sprejema v istovetnih besedilih v jezikih: srbohrvaškem oziroma hrvaškosrbskem, slovenskem, makedonskem, albanskem in madžarskem.

32. člen

Spremembe statuta se opravijo po postopku, ki velja za njegovo sprejemanje.

Predlog za spremembo statuta lahko vложи vsaka akademija in predsedstvo sveta na lastno pobudo.

IV. PREHODNE ODLOČBE

---

33. člen

Do sprejetja posebne odločbe po 4. členu tega statuta se bo uporabljal 2. odstavek 1. člena statuta iz leta 1973, ki določa, da je napis na pečatu sveta v uradnih jezikih vseh republik SFR Jugoslavije.

V. KONČNE DOLOČBE

---

34. člen

Na dan, ko začne veljati ta statut, izgubi veljavnost statut sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ, razglašen na seji sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ, ki je bila 24. marca 1973. leta.

35. člen

Splošni akti sveta bodo usklajeni z določbami tega statuta v roku enega leta od njegove uveljavitve.

36. člen

Statut začne veljati z dnem sprejetja.

Statut bo objavila vsaka akademija v svojem glasilu.

Predsednik sveta
akad. prof. dr. Branislav Šoškic

II ČLANI

ČASTNI ČLAN

Josip Vidmar

član Predsedstva SR Slovenije; za častnega člana izvoljen 25. marca 1976, hkrati redni član.

Glej Letopis 3, str. 172—184; 31, str. 39—40.

REDNI IN DOPISNI ČLANI

I. RAZRED

Za zgodovinske in družbene vede

Redni člani

Dragotin Cvetko

rojen 18. septembra 1911, dr. phil., upokojeni redni profesor za zgodovino slovenske in novejšje svetovne glasbe na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni od 5. februarja 1970; načelnik oddelka za zgodovinske vede I. razreda in član predsedstva SAZU; upravnik Muzikološkega inštituta ZRC SAZU in načelnik umetnostne sekcije Terminološke komisije ZRC SAZU.

Član predsedstva Slovenske matice, član uredništva Dokumentov Slovenskega gledališkega muzeja, Enciklopedije Slovenije in Enciklopedije Jugoslavije, predsednik izdajateljskega sveta International Review of the Aesthetics and Sociology of Music. Sodeloval je na 13. mednarodnem kongresu IMS (International Musicological Society v Strasbourgu) in na muzikološkem simpoziju v Gradcu. Postal je zaslužni profesor Filozofske fakultete. Prejel je nagrado AVNOJ za l. 1982.

Glej Letopis 32, str. 43—44, 284—285.

Alojzij Finžgar

rojen 30. decembra 1902, dr. jur., upokojeni redni profesor za civilno in rodobinsko pravo na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 20. marca 1975, redni član od 22. marca 1978. Tajnik I. razreda in načelnik oddelka za družbene vede v I. razredu.

Leta 1982 je Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti izdala publikacijo o posvetovanju *Samoupravljanje in pravo*, ki je bilo v Zagrebu 12. decembra 1980 (Glej Letopis 21, str. 32). V njej je objavljen v poglavju Teze njegov prispevek *Upravljanje društvenim sredstvi* in štiri diskusije. 23. aprila 1982 je predaval na Marksistični tribuni mladih v Osijeku o temi *Društvena sredstva i imovinsko pravo*. 23. novembra 1982 se je udeležil pogo-

vora za okroglo mizo o temi *Sistematizacija jugoslovanskega prava*, ki ga je organiziral Marksistični center univerze E. Kardelja v Ljubljani, in dal pismeni prispevek za posvetovanje *Metodološke teorijska pitanja izučavanja društvene svojine u Jugoslaviji i njenog izučavanja na pravnim fakultetima*, ki ga je sklical Centar za marksizam Univerze v Beogradu. Na Pravni fakulteti je organiziral podiplomski študij pravnih znanosti združenega dela in premoženjskih razmerij, kjer je predaval v 1. in 2. semestru.

Glej Letopis 32, str. 44 in 285—286.

Jože Goričar

rojen 20. januarja 1907, dr. jur., upokojeni redni profesor za sociologijo na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni od 25. marca 1976; glavni tajnik SAZU.

Tudi letos je preučeval samoupravljanje, zlasti vprašanja odgovornosti, ki izhajajo iz samoupravnih splošnih aktov.

Na posvetovanju Jugoslovanskega združenja za sociologijo *Sodobna jugoslovanska družba: sociološko raziskovanje vzrokov krize in možnosti izhoda iz nje* (Ljubljana, 27.—28. maj 1982) je imel referat *Nekaj pripomb o kriznih stanjih v naši družbi*, ki je bil prebran tudi na Radiu Ljubljana 1. junija 1982. Od 2. do 7. junija 1982 se je v Vzhodnem Berlinu udeležil rednega zasedanja Komiteja direktorjev Evropskega centra za koordinacijo raziskovanja in dokumentacijo v družbenih vedah. 27. oktobra 1982 je sodeloval pri okrogli mizi SAZU o samomoru na Slovenskem, kjer je govoril o nekaterih socioloških vidikih tega pojava.

Glej Letopis 32, str. 44—45 in 286—287.

Bogo Grafenauer

rojen 10. marca 1916, dr. phil., redni profesor za zgodovino Slovencev na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani, dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 13. marca 1972.

Glej Letopis 32, str. 45.

Viktor Korošec

rojen 7. decembra 1899 v Ljubljani, dr. jur., upokojeni profesor Pravne fakultete Univerze E. Kardelja v Ljubljani, redni član SAZU od 2. oktobra 1956, zaslužni profesor od 27. novembra 1980.

Leta 1982 je sproti preučeval novo asiriološko, zlasti hetitološko literaturo. Končuje rokopis o neparitetni naravi Šunaššurove pogodbe (KBo I,5) in pripravlja rokopis o Narām-Sinovi pogodbi (MDP XI, Paris 1911, str. 2—11, LDDDVIII. Text dit „de Narām-Sin“).

Glej Letopis 32, str. 45 in 289.

Stane Krašovec

rojen 14. julija 1905, dipl. ing. oec., upokojeni redni profesor Ekonomske fakultete Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981.

Leta 1982 je urejal predvsem referate in diskusije mednarodnega seminarja, ki ga je priredila junija 1981 SAZU v Ljubljani. Izšli so pod naslovom *Part-Time Farmers and their Adjustment to Pluriactivity*, Part I (junij 1982) in obsegajo 193 strani.

Poleg tega je deloval kot predsednik Zveze društev za varstvo okolja Slovenije od svoje izvolitve februarja 1982. Objavil je več polemično-pojasnjevalnih člankov in pisem v dnevniku Delo, ki izhaja v Ljubljani.

Glej Letopis 32, str. 45 in 289.

Gorazd Kušej

rojen 17. decembra 1907, dr. jur., upokojeni redni profesor za teorijo države in prava ter primerjalno ustavno pravo na Pravni fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Redni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 32, str. 46.

Rudi Kyovsky

rojen 17. avgusta 1906, dr. jur., upokojeni redni profesor na Pravni fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1970, redni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 46.

Boris Majer

rojen 15. februarja 1919, dr. phil., honorarni redni profesor za filozofijo na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani, upravnik Inštituta za marksistične študije ZRC SAZU, predsednik podiplomskega študija Teorije marksizma in samoupravljanja pri MC CK ZKS. Dopisni član SAZU od 20. marca 1975, redni član od 24. aprila 1981.

Leta 1982 je delal pri tistem delu raziskovalne naloge Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, ki jo opravlja Inštitut za marksistične študije ZRC SAZU.

Poleg tega je predaval na Politični šoli Josip Broz Tito v Kumrovcu (26. marca 1982), bil je delegat na 9. kongresu ZK Slovenije in 12. kongresu ZK Jugoslavije. Sodeloval je na seminarjih za učitelje predmeta Samoupravljanje s temelji marksizma.

Pomembnejšo družbeno dejavnost je opravljal kot:

član CK ZKS in član predsedstva CK ZKS, predsednik sveta MC CK ZKS, član Sveta za znanost pri RK SZDL, delegat v skupini CK ZKS za sodelovanje pri delu koordinacijskega odbora republiškega družbenega sveta za vzgojo in izobraževanje pri P RK SZDL, član komisije P CK ZKS za idejno in teoretično delo v ZK, član komisije za pripravo resolucije 9. kongresa ZK Slovenije (do 9. kongresa ZK Slovenije);

član CK ZKS in član predsedstva CK ZKS, član sveta MC CK ZKS, član komisije P CK ZKS za idejno in teoretično delo v ZK, delegat CK ZKS v Svetu za znanost pri P RK SZDL (po 9. kongresu ZK Slovenije).

Bil je tudi predsednik uredniškega sveta revije Teorija in praksa, predsednik programskega sveta za raziskave s področja teorije samoupravnega socializma v družbenih vedah skupnega programa RSS, član upravnega odbora Sklada Borisa Kidriča, član uredniškega sveta revije Anthropos, član glavnega uredniškega odbora Enciklopedije Slovenije, član delovne skupine za pripravo načrta programa dela Politične šole Josip Broz Tito v Kumrovcu, član sosveta Književnih listov pri časniku Delu.

Glej Letopis 32, str. 46 in 289.

Stojan Pretnar

rojen 23. januarja 1909 v Bovcu, dr. jur., upokojeni redni profesor za gospodarsko pravo na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1975, redni član od 24. aprila 1981.

V svojem znanstvenoraziskovalnem delu je še naprej preučeval vprašanja intelektualne lastnine. Kot zunanje priznanje mu je bila posvečena monografija o zaščiti znanstvenoraziskovalnih dosežkov (Beier-Straus, *Der Schutz wissenschaftlicher Forschungsergebnisse*, Verlag Chemie, Weinheim 1982, 116 str.), zlasti za njegov prispevek k teoriji znanstvenih odkritij.

Bil je predsednik sveta Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU v ustanavljanju, predsednik delovne skupine Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, ki je preučevala vključevanje intelektualnih dosežkov v univerzitetni študij vseh usmeritev. Predaval je o inovacijskih vprašanjih in industrijski lastnini ter njenem pomenu za gospodarske stike s tujino. Predavanja prireja Gospodarska zbornica SRS za vodilne in zunanjetrgovinske kadre.

Udeležil se je medakademijskega posvetovanja, ki ga je pripravila JAZU v Zagrebu (16. decembra 1982) o pravni infrastrukturi v zunanji trgovini. Istega meseca je sodeloval tudi na posvetovanju Jugoslovanskega združenja za industrijsko lastnino v zvezi s stoletnico Pariške konvencije za industrijsko lastnino (podpisana je bila 20. marca 1883). Predmet posvetovanja se je glasil: Združeno delo in zaščita industrijske lastnine v pogojih gospodarske stabilizacije; sodeloval je z referatom *Inovacijska kriza Jugoslavije*. Posvetovanje je bilo v Kragujevcu na tamkajšnji Pravni fakulteti. Na skupščini omenjenega združenja je bil izvoljen za njenega častnega člana. V Ženevi se je septembra 1982 udeležil prvega letnega posvetovanja 1981. leta ustanovljenega Mednarodnega združenja za napredek vzgoje in raziskovanja na področju intelektualne lastnine (International Association for the Teaching and Research in Intellectual Property). Poročilo o tem je bilo objavljeno v *Raziskovalcu* 1982, št. 11, str. 445. Od 2. do 4. decembra se je v Rimu udeležil posvetovanja o patentu v preteklosti in prihodnosti, ki ga je ob svoji stoletnici priredil patentni zastopniški urad Società Italiana Brevetti; zbralo se je 21 teoretikov in praktikov z vsega sveta. Teze slovenskega udeleženca so se nanašale na države v razvoju in sodobna patentna vprašanja.

Glej *Letopis* 32, str. 46—47 in 292—293.

Fran Zwitter

rojen 24. oktobra 1905, dr. phil., upokojeni redni profesor za občo zgodovino novega veka na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 17. oktobra 1958. Zaslužni profesor. Upravnik Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU. Do 15. marca 1982 oziroma 22. aprila 1982 je bil tajnik I. razreda in načelnik oddelka za zgodovinske vede SAZU. Od 1. 1982 je predsednik sveta Znanstvenoraziskovalnega centra za slovensko izseljenstvo pri SAZU. Kot zastopnik SAZU in Zgodovinskega inštituta Milka Kosa SAZU je član Jugoslovanskega komiteja za historične vede in Jugoslovanskega komiteja za zgodovino druge svetovne vojne. Je konzultant mednarodne komisije za Zgodovino človeštva, ki deluje v okviru organizacije UNESCO v Parizu in mora pripraviti drugo izdajo te Zgodovine. Tudi v tem letu je bil član jugoslovanske delegacije za pogajanja z Avstrijo zaradi izvedbe arhivskega sporazuma iz l. 1923 in restitucije kulturnih dobrin, ki so bile odnešene

v Avstrijo med II. svetovno vojno, in predsednik 2. skupine jugoslovanskih izvedencev, ki uveljavlja jugoslovanske zahteve v Štajerskem dežel-nem arhivu v Gradcu.

Glej Letopis 32, str. 47—48 in 297.

Dopisni člani

Aleksander Bajt

rojen 27. februarja 1921, dr. oec., predstojnik Ekonomskega inštituta Pravne fakultete Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981.

L. 1982 je predaval politično ekonomijo na Pravni fakulteti v Ljubljani, kot predstojnik je vodil delo Ekonomskega inštituta Pravne fakultete, urejeval njeni mesečni publikaciji *Privredna kretanja Jugoslavije* in *Gospodarska gi-banja*, sodeloval je v delovni skupini za dolgoročni program stabilizacije t. i. Kraigherjeve komisije.

Glej Letopis 32, str. 89—90.

Emilijan Cevc

rojen 5. septembra 1920, dr. sc. s področja umetnostne zgodovine, znanstveni svetnik in upravnik Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU. Dopisni član SAZU od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 91—92.

Zdravko Mlinar

rojen 30. januarja 1933, dr. družbenopolitičnih znanosti, redni profesor za sociologijo lokalnih skupnosti na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Leta 1982 je dokončal raziskavo *Vloga subjektivnega faktorja v razvoju* (na ravni občine), ki je del večjega raziskovalnega programa *Usmerjanje družbene-ga in ekonomskega razvoja SRS in SFRJ* (247 str.), in raziskavo *Razvojni indikatorji in razvojni trendi v občini Velenje* (s sodelavci, 385 str.).

Hkrati je bil podpredsednik Raziskovalnega komiteja za urbani in regionalni razvoj ter Raziskovalnega komiteja za socialno ekologijo (ISA). Udeležil se je sej na 10. svetovnem sociološkem kongresu v Ciudad Mexico (16.—21. avgust 1982), ki jim je tudi predsedoval. Predaval je na univerzah v Trierju, Karlsruheju in Darmstadtu. Na Conference on tasks and challenges for the social sciences in the 1980's, European coordination centre for research and documentation in social sciences v Bruslju (23.—26. marec 1982) je predsedoval sekciji in predstavljal s svojim prispevkom Jugoslavijo. Bil je predsednik pripravljalnega odbora za Zihierlove dneve 1982, glavni urednik knjige *Krizni pojavi* (v pripravi) in sourednik knjige *Odgovornost v samoupravnih socialističnih družbi* (FSPN 1982), sodeloval je v pripravah za posveto-vanje *Stanje in usmerjanje razvoja družbenih znanosti v SR Sloveniji* (SAZU in RI FSPN), na Sedlarjevih srečanjih 1982, v Medjuakademijskem odboru za industrializacijo i unapredjenje stambene izgradnje (SANU, Beograd), v uredništvu revije *Teorija in praksa* ter v nekaterih drugih mednarodnih ob-javah. V Beogradu je predaval v okviru podiplomskega študija.

Glej Letopis 32, str. 93—94.

Anton Trstenjak

rojen 8. januarja 1906, dr. phil., dr. theol., upokojeni redni profesor na Teološki fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979.

Leta 1982 se je ukvarjal predvsem z vprašanji ekonomske psihologije. Udeležil se je Svetovnega kongresa dinamične psihiatrije, ki ga je priredila World Association for Dynamic Psychiatry v Lübecku-Travemünde (BRD, 6.—11. december 1982) in sicer z glavnim referatom *Kreativität als Wendensäule der Persönlichkeit*. Razen tega je imel naslednja predavanja: *Lateralnost mišljenja kot pobuda za ustvarjalnost* (22. februar, Zavod za organizacijo zaposlovanja v Ljubljani), *Odprti za ustvarjalnost* (23. marec, RTV Ljubljana), *Prosti čas in ustvarjalnost* (13. marec, Radio Ljubljana), *Osnovna vprašanja ustvarjalnosti* (26. maj, 29. julij, oddaja Radia Ljubljana), *O ustvarjalnosti in človeku* (Posvetovanje o znanstveni in tehnični ustvarjalnosti v Mariboru na Visoki tehnični šoli, 2. junij), *Problemi zasebnosti in vpliv masovnih procesov v zavodski hospitalizaciji* (22. april, Visoka tehnična šola v Mariboru), *Funkcionalna barva in arhitektura* (7. junij, Fakulteta za arhitekturo v Ljubljani), izbrana poglavja iz psihologije za podiplomski študij, *Okvirne dileme v etiologiji samomora* (okrogla miza o samomoru, moderator L. Milčinski, SAZU, 27. oktober), *Živa govorica izraz osebnosti* (Borštnikovo srečanje v Mariboru, 26. oktober), *Od optičnih zaznav do ekološke optike* (SAZU, 10. november), *Karakterologija Slovencev* (okrogla miza Regionalne značilnosti kulture na Slovenskem na Filozofski fakulteti, 23. november), *Usmerjanje k ustvarjalnosti* (seminar o didaktiki za znanstveno delo, Ljubljana, 20. december), *Metodološki pristop k ekonomski psihologiji* (Posvetovanje psihologov Slovenije v Portorožu, 17.—20. november), *Aktualna vprašanja ustvarjalnosti*, *Usmerjeni v ustvarjalnost*, (Slovenska matica, 21. december 1982). Na 20th Congress of Applied Psychology v Edinburghu (25.—31. julij 1982) je bila ustanovljena International Association for Research in Economic Psychology, kjer je bil v odsotnosti kooptiran za rednega člana.

Glej Letopis 32, str. 48—49 in 294—295.

Sergij Vilfan

rojen 5. aprila 1919, dr. jur., redni profesor na Pravni fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978.

Leta 1982 je nadaljeval preučevanje virov in literature za zgodovino civilnega prava pri jugoslovanskih narodih od začetkov do l. 1918. Razprava, ki je namenjena za mednarodni priručnik, je skoraj končana. — V okviru širšega raziskovalnega programa o avtonomijah na Slovenskem je na novo prevedel Ptujski statut iz l. 1376. Poleg tega je zbiral gradivo za historično metrologijo in opravljal obsežne predsedniške funkcije Mednarodne komisije za zgodovino mest.

Od 15. do 21. aprila 1982 se je udeležil tridesetega študijskega tedna, ki ga je priredil Študijski center za zgodovino zgodnjega srednjega veka v Spoletu pod naslovom *Gli Slavi occidentali e meridionali nell'alto medioevo*. Bil je v predsedstvu uvodne seje in predaval o temi *Evoluzione statali degli Sloveni e Croati*.

Od 16. do 18. septembra 1982 se je udeležil mednarodnega kongresa Mednarodne komisije za zgodovino skupščin, ki ga je pripravila Fakulteta za politične vede v Perugi pod naslovom *Assemblee di Stati e istituzioni rappresentative nella storia del pensiero politico moderno*. Sodeloval je

z referatom *Les conceptions du pouvoir déclarées par les Etats de Carniole à l'époque de la Réforme.*

Od 20. do 23. septembra 1982 je predsedoval zasedanju Mednarodne komisije za zgodovino mest v Solunu. Poleg tekočih strokovnih in upravnih zadev je komisija obravnavala za Južno Evropo temo Réseau urbain et campagnes en Europe du XIVe au XVIIIe siècle.

Od 25. do 26. septembra 1982 se je udeležil simpozija Andreas Baumkircher v Stadt Schlainig (Avstrija) in predaval o temi *Andreas Baumkircher in Krain.*

Vsi navedeni referati bodo objavljeni, več razprav pa je v tisku.

Glej Letopis 32, str. 49 in 296.

Anton Vratuša

rojen 21. februarja 1915, dr. phil., častni doktor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Redni profesor na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in na Fakulteti za politične vede Univerze v Beogradu. Dopisni član SAZU od 23. marca 1978.

Tudi leta 1982 se je ukvarjal predvsem z vprašanji jugoslovanske družbene ureditve in sodobnimi mednarodnimi odnosi. S teh področij je objavljaj analize in druge prispevke v domačih ter tujih znanstvenih in strokovnih publikacijah. Sodeloval je na znanstvenih srečanjih doma in na tujem. Za te priložnosti je napisal analize o začetkih revolucionarne oblasti na Slovenskem l. 1942 in o razvoju samoupravljanja v Jugoslaviji (*Prispevek Edvarda Kardelja in Borisa Kidriča v utrjevanju temeljev revolucionarne ljudske oblasti v Sloveniji jeseni l. 1942. Zgodovinsko družbene predpostavke delavskega samoupravljanja v Jugoslaviji*). Bil je v uredniškem odboru knjige Titova misel in delo, za katero je napisal prispevek *Boj za novo mednarodno ekonomsko ureditev*. Poleg tega je bil član uredniškega odbora knjige o Jugoslaviji, ki je namenjena tujini. Zanj je napisal analitični prispevek *Štirideset let razvoja Socialistične Jugoslavije*.

Vodi uredništvo, v katerem pripravljajo jugoslovanski znanstveniki Enciklopedijo samoupravljanja, ki bo izšla v tujih jezikih. Novembra 1982 ga je Odbor za izdajo zbranih del Edvarda Kardelja imenoval za glavnega in odgovornega urednika te zbirke, ki bo izhajala najmanj 7 let in bo štela predvidoma čez 40 knjig.

Dr. Vratuša nadaljuje delo v Mednarodnem centru za podjetja v družbeni lasti v državah v razvoju (Ljubljana), kjer so pripravili III. skupščino Mednarodnega centra (20.—22. oktober 1982). Skupščina je sprejela program dela za obdobje (1983—1986). Ker sta se že iztekla dva mandata, je odložil dolžnost predsednika Sveta Mednarodnega centra. Meni, da bo v prid ustanove, če bodo v njenem vodstvu predstavniki različnih držav v razvoju; doslej so opravljali obe vodilni funkciji (predsednik sveta in izvršni direktor) Jugoslovani. Svet Mednarodnega centra ga je izvolil za svojega častnega predsednika, sam pa bo še naprej izpopolnjeval idejne in strokovne koncepcije ustanove in republiško-pokrajinskega načrta Podjetje v družbeni lasti v državah v razvoju, ki povezuje jugoslovanske ustanove in strokovnjake z Mednarodnim centrom. Poleg tega je bil podpredsednik v predsedstvu Zveze združenj za politične vede Jugoslavije in vodja skupinskega poučevanja predmeta Teorija in praksa samoupravljanja v Jugoslaviji na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Na XII. Kongresu Zveze komunistov Jugoslavije je bil junija 1982 izvoljen za člana CK ZKJ. Kot delegat v Zveznem zboru Skupščine SFRJ je bil izvoljen 15. maja 1982 za predsednika Zveznega zbora z enoletnim mandatom. Glej Letopis 32, str. 49—51 in 297.

Zunanji dopisni člani

Mihajlo Apostolski

rojen 8. novembra 1906, zgodovinar in vojaški teoretik. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 32, str. 51.

Alojz Benac

rojen 20. oktobra 1914, dr. arheol., redni profesor prazgodovinske arheologije Filozofske fakultete v Sarajevu. Dopisni član od 23. marca 1978.

Glej Letopis 32, str. 51.

Vladislav Brajković

rojen 24. januarja 1905, dr. jur., upokojeni redni profesor za pomorsko in splošno transportno pravo na Pravni fakulteti v Zagrebu. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 95—97.

Vasa Čubrilović

rojen 14. januarja 1897, dr. zgodovinskih ved, upokojeni redni profesor za zgodovino narodov Jugoslavije v novem veku na fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 98—99.

Jovan Djordjević

rojen 10. marca 1908, dr. jur., redni profesor za politične vede in ustavno pravo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 32, str. 51.

Branislav Djurdjev

rojen 4. avgusta 1908, dr. phil., upokojeni redni profesor za zgodovino turškega obdobja in metodologije zgodovine na Filozofski fakulteti univerze v Sarajevu. Dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 32, str. 52.

Kurt v. Fischer

rojen 25. aprila 1913, dr. phil., profesor za muzikologijo in direktor muzikološkega seminarja na univerzi v Zürichu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 32, str. 52.

Leon Geršković

rojen 2. februarja 1910, dr. jur., redni profesor političnih znanosti. Dopisni

član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije.

Glej Letopis 32, str. 52.

Emmanuel Laroche

rojen 11. julija 1914, dr. sc., upokojeni profesor za splošno lingvistiko in primerjalno slovnico na univerzi v Strasbourgu in direktor Francoskega arheološkega inštituta v Carigradu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 32, str. 52.

Branko Pavičević

rojen 2. marca 1922, dr. jur. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 32, str. 52.

Jakov Sirotković

rojen 7. oktobra 1922, dr. sc. oec., redni profesor za ekonomijo na univerzi v Zagrebu. Dopisni član od 29. marca 1979. Prejel je nagrado AVNOJ za l. 1982.

Glej Letopis 32, str. 52.

Ivo Supićić

rojen 18. julija 1928, dr. muzikologije, predstojnik Zavoda za muzikološke raziskave JAZU. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 100—101.

Jaroslav Šidak

rojen 4. januarja 1903, dr. zgodovinskih ved, upokojeni redni profesor za občo zgodovino novega veka na Filozofski fakulteti v Zagrebu. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 102—104.

II. RAZRED

Za filološke in literarne vede

Redni člani

Anton Bajec

rojen 6. januarja 1897, dr. phil., upokojeni profesor za slovenski jezik na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972, redni od 23. marca 1978.

Glej Letopis 32, str. 52.

Oton Berkopec

rojen 6. decembra 1906, upokojeni vodja Bibliografije slavik v češkem tisku

pri Akademiji znanosti (ČAZ) v Pragi. Dopisni član SAZU od 5. februarja 1971, redni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis SAZU 32, str. 53.

France Bezljaj

rojen 19. septembra 1910, dr. sc., upokojeni redni profesor za primerjalno slovansko jezikoslovje na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani, predsednik Komisije za historične slovarje slovenskega jezika SAZU in načelnik Etimološko-onomastične sekcije SAZU. Redni član SAZU od 3. junija 1964.

Glej Letopis 32, str. 53 in 283.

Bojan Čop

rojen 23. maja 1923, dr. phil., redni profesor za primerjalno indoevropsko jezikoslovje na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972; redni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 32, str. 53.

Janko Jurančič

rojen 18. decembra 1902, doktor filoloških znanosti, upokojeni redni profesor za srbski ali hrvaški jezik ter za starejšo hrvaško in srbsko literaturo na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Tajnik II. razreda SAZU, v.d. upravnika Inštituta za slovenski jezik ZRC SAZU, predsednik glavnega uredniškega odbora za Slovar slovenskega knjižnega jezika. Dopisni član SAZU od 25. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981. Septembra 1982 se je udeležil XII. mednarodnega znanstvenega sestanka slavistov v Beogradu.

Glej Letopis 32, str. 53 in 288.

Valentin Logar

rojen 11. februarja 1916, dr. phil., upokojeni redni profesor za zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član SAZU od 13. marca 1972, redni od 24. aprila 1981.

Leta 1982 je na Filozofski fakulteti v Ljubljani honorarno predaval zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika (3 ure tedensko). Razen tega je sodeloval z Dialektološko sekcijo ZRC SAZU, pri čemer je skupaj z znanstvenim svetnikom dr. Jakobom Riglerjem pripravljal in komentiral dialektološko gradivo za kartografiranje OLA. V zvezi s tem se je udeležil dveh mednarodnih zasedanj: organizacijsko-delovnega v Varšavi (maj — 1 teden) in delovnega ter uredniškega v Moskvi (oktober — 14 dni). Skupaj z drugimi člani dialektološke sekcije se je udeležil dialektološkega simpozija, ki ga je organiziral Inštitut za jezik v Zagrebu, kjer je imel referat s tematiko iz slovenske dialektologije.

Julija je imel cikel predavanj iz zgodovine in dialektologije slovenskega jezika na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (5 predavanj), novembra pa dve predavanji na celovski univerzi s podobno tematiko (Periodizacija razvoja slovenskega jezika, Slovenski dialekti in njihov pomen za študij razvoja slovenskega jezika).

Skupaj z dr. Riglerjem je pripravil novo dialektološko karto slovenskega jezika, ki naj bi jo izdala založba Univerzum, v pripravi pa imata tudi novo mrežo krajev za Slovenski dialektološki atlas.

Glej Letopis 32, str. 54 in 289.

Dušan Moravec

rojen 4. oktobra 1920, upokojeni ravnatelj Slovenskega gledališkega muzeja. Dopisni član od 25. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981. Častni član Slavističnega društva. Leta 1982 je pripravil za zbirko Korespondence pomembnih Slovencev pri SAZU tretjo in zadnjo knjigo Pisem Frana Govekarja z obširnimi komentarji, ustreznimi registri in spremno študijo. V zadnjih mesecih je urejal tudi peto knjigo Zbranega dela Lojza Kraigherja in komentiral doslej manj znana in neobjavljena pripovedna dela tega avtorja. Z referatom je sodeloval na Bleiweisovem simpoziju Slovenske matice in na X. plenumu kulturnih delavcev OF. Sodeloval je v raznih svetih, komisijah in uredniških odborih (RTV, Enciklopedija Slovenije, Borštnikovo srečanje, Dokumenti SGFM, Cankarjev dom itd.).

Glej Letopis 32, str. 54 in 291.

Anton Slodnjak

rojen 13. junija 1899, dr. phil., upokojeni redni profesor za slovensko književnost na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Redni član od 7. februarja 1967.

Leta 1982 je predvsem zbiral, prevajal in komentiral pisma Matije Čopa, da bi jih pripravil za znanstveno izdajo SAZU. Pri tem mu je največ pomagal češki slavist dr. Jaroslav Pánek, ki mu je oskrbel fotokopije Čopovih pisem iz čeških virov. Za znanstveno izdajo Levstikovega Zbranega dela je prejel Kidričevo nagrado.

Glej Letopis 32, str. 54—55 in 293.

Josip Vidmar

rojen 14. oktobra 1895, dr. h. c., redni član SAZU od 6. decembra 1949, predsednik SAZU od 27. oktobra 1952 do 25. marca 1976, častni član SAZU od 26. marca 1976.

Leta 1982 se je ukvarjal z vsakodnevno kulturno politiko, z estetskimi, filozofskimi in teoretičnimi vprašanji literarne kritike. Napisal je esejistično knjigo *Mrtvaški ples* (DZS) in prevedel zadnji del dramske trilogije Alekseja K. Tolstojca *Car Boris* (v tisku pri Slovenski matici).

Dne 4. januarja je govoril na Krleževem grobu v Zagrebu. 8. januarja se je v oddaji Paleta — kulturni magazin (TV Sarajevo) pogovarjal z Miodragom Bogičevićem o umetniški kritiki, klerikalizmu, liberalizmu itd. V Društvu slovenskih pisateljev je imel 20. januarja uvodni referat v pogovor o svojem delu *Esej o lepoti*. V TV oddaji Knjiga je sodeloval 2. februarja z izjavo o zbirki *Znameniti Slovenci*, ki izhaja pri Partizanski knjigi, 4. februarja pa na Večeruh sodobne slovenske besede, s katero je DSP v Kulturnem domu Ivana Cankarja počastilo slovenski kulturni praznik. 12. februarja je imel slavnostni govor ob odprtju razstave slikarskih del Ferda Vesela v Kulturnem centru v Titovem Velenju, in sicer v počastitev 120-letnice slikarjevega rojstva in Prešernovega dne. Udeležil se je pogovora o *Načrtu pravil za novi slovenski pravopis*, ki ga je 16. februarja organiziralo DSP. Dne 24. februarja je

bil imenovan za člana odbora za postavitev spomenika Josipu Brozu Titu v Ljubljani. 3. marca je bil ponovno izvoljen za predsednika »Sterijinega pozorja« v Novem Sadu. Dne 12. marca je sodeloval pri okrogli mizi slovenskih pisateljev o jeziku, ki jo je organiziralo uredništvo Književnih listov Dela. V Kostanjevici na Krki je v Lamutovem likovnem salonu 23. marca odprl razstavo Ferda Vesela. Udeležil se je II. jugoslovanskega gerontološkega kongresa (Ljubljana, 4.—7. april) in na kulturnem večeru v Narodni galeriji 5. aprila sodeloval z govorom *Umetniško ustvarjanje v poznem življenjskem obdobju*. Na dan ustanovitve OF (27. aprila) je govoril v praznični oddaji *Fronta včeraj in danes* na I. programu Radia Ljubljane. Na jubilejnem (desetem) zasedanju Plenuma kulturnih delavcev OF (20.—21. maj) je imel enega uvodnih referatov na temo: narodnoosvobodilni boj in socialistična revolucija v sodobni slovenski umetnosti. Od 25. maja do 6. junija je bil v Novem Sadu, kjer je spremljal jugoslovanski gledališki festival »Sterijino pozorje«. 27. maja se je v Karadorđevu pogovarjal z uredniki revije *Vojno delo*. Od 29. do 30. maja se je udeleževal Mednarodnega simpozija gledaliških kritikov in teatrologov (Gledališka predstava in jezik kritike), 31. maja je na Pedagoški fakulteti v Osijeku predaval o položaju kulture v Jugoslaviji. 5. junija je podelil nagrade Sterijinih iger in imel sklepni govor. V Kostanjevici na Krki je 3. julija, ob 75-letnici domače osnovne šole, odprl novo šolsko poslopje in govoril o kulturnem delu v prosveti. 23. septembra je sodeloval na tiskovni konferenci Založništva tržaškega tiska v Kulturnem domu v Gorici, kjer je govoril o svoji knjigi *Esej o lepoti*. Na začetku Borštnikovega srečanja v Mariboru je 21. oktobra odprl razstavo dosedanjih odlikovancev Borštnikovega srečanja in govoril o umetnosti igrilstva. V knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu je bilo 26. oktobra *Srečanja z akademikom Josipom Vidmarjem*, kjer je govoril o teoretičnih in praktičnih problemih literarne kritike ter odgovarjal na vprašanja poslušalcev. 22. novembra je na III. programu Radia Ljubljana govoril ob obletnici smrti Matije Bravničarja. V Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje je 4. decembra govoril o svojih spominih na II. zasedanje AVNOJ-a. 13. decembra se je udeležil odprtja Avstrijskih kulturnih dni v Ljubljani in sodeloval v pogovoru o slovenski literaturi na Koroškem.

Urejal je zbirko monografij *Znameniti Slovenci* (izšla je 1 knjiga z letnico 1981, 3 so v tisku, 2 sta pripravljene za tisk) pri Partizanski knjigi v Ljubljani. Skupaj z Jožo Mahničem je uredil 8. knjigo *Zbranega dela Otona Župančiča* v zbirki slovenskih klasikov, Državna založba Slovenije.

Glej Letopis 32, str. 43, 55—56 in 295—296.

Dopisni člani

Anton Grad

rojen 23. februarja 1907, dr. phil., upokojeni redni profesor za romansko filologijo na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 32, str. 56 in 287.

Janko Kos

rojen 9. marca 1931, doktor literarnozgodovinskih ved, redni profesor za primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti Univerze

E. Kardelja v Ljubljani, upravnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU. Dopisni član od 10. marca 1977. Leta 1982 je bil redni profesor Filozofske fakultete v Ljubljani na oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo; hkrati je bil predstojnik tega oddelka. Opravljal je delo upravnika Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede pri ZRC SAZU in bil glavni urednik Literarnega leksikona, ki ga izdaja ta inštitut, ter nosilec njegovega znanstvenoraziskovalnega programa Raziskave z literarnozgodovinskih in teoretičnih področij. Hkrati je delal za raziskovalno nalogo *Slovenska literatura in Evropa 1770—1970*, prijavljeni pri Znanstvenem inštitutu FF v Ljubljani, in bil tudi njen nosilec. Bil je član uredniškega odbora revije Primerjalna književnost, Slavistične revije in revije Sodobnost. Poleg rednega predavateljskega dela na Filozofski fakulteti je v Društvu za primerjalno književnost SRS imel predavanje *Levstikov Martin Krpan v luči primerjalne književnosti* (15. maj 1982). S predavanjem *Čankar na križišču romanskih, germanskih in slovanskih literatur* se je udeležil simpozija Kulturna identiteta Alpe-Jadran v Benetkah (6.—9. oktober 1982).

Glej Letopis 32, str. 56.

Filip Kalan-Kumbatovič

rojen 25. marca 1910, gledališki zgodovinar, teatrolog, esejist, prozaik, upokojeni redni profesor Akademije za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Leta 1978 je postal zaslužni profesor ljubljanske Univerze E. Kardelja in nosilec zlate značke Boršnikovega srečanja. 6. februarja 1981 je prejel Prešernovo nagrado za življenjsko delo. 8. februarja 1981 je bil izvoljen za podpredsednika Istituta Internazionale per la Ricerca Teatrale v Benetkah; potem je sodeloval v direktoriju in skupščini te ustanove ter v Univerzitetni komisiji FIRT. 5. marca 1981 je bil izvoljen v nadzorni odbor slovenskega PEN. 20. aprila 1981 je spregovoril uvodno besedo na spominskem literarnem večeru ob 40-letnici OF na SAZU. Od 12. do 17. maja 1981 se je udeležil XIV. mednarodnega srečanja pisateljev PEN na Bledu. 3. junija 1981 je bil odlikovan z zlato Sterijino plaketo in Sterijino značko. Med 7. in 12. septembrom 1981 je odprl v imenu predsednika uvodni dan XIX. mednarodnega tečaja gledališke zgodovine v Benetkah in podelil Belloncijevo štipendijo. Od 20. do 26. septembra 1981 je sodeloval v Leipzigu na kongresu FIRT (Fédération Internationale pour la Recherche Théâtrale) kot stalni član pri vseh sejah izvršnih organov FIRT. Kot podpredsednik beneškega Istituta je vodil programske seje in bil znova potrjen za sekretarja FIRT za Jugoslavijo in za svetovalca v Univerzitetni komisiji FIRT. Hkrati je vodil delovno skupino na mednarodnem simpoziju na temo *L'art de l'acteur — Centre du travail théâtral*, kjer je tudi nastopil s predavanjem *L'art du comédien*. Od 30. do 31. januarja 1982 je vodil kot podpredsednik sejo direktorija in generalno skupščino v Benetkah (Istituto Internazionale per la Ricerca Teatrale) in sejo Univerzitetne komisije FIRT, kjer je poročal o sodelovanju Istituta na leipziškem kongresu FIRT leta 1981. Med 11. in 16. majem 1982 se je udeležil XV. mednarodnega srečanja PEN na Bledu. Od 13. do 15. septembra 1982 je prisostvoval dunajski docentski konferenci FIRT na temo *Nonverbal Theatrical Expression*, kjer je vodil šesto delovno skupino (*Nonverbal Rituals, Theatrical Codes*) in sodeloval na programski seji Univerzitetne komisije FIRT. Od 16. do 17. septembra 1982 se je udeležil sestanka izvršnih organov FIRT in sodeloval v programskih pripravah za leta 1983—85, vodil sejo direktorija beneškega Istituta in uskladal delo omenjenih organov in Univerzi-

tetne komisije FIRT. Med 21. in 24. oktobrom 1982 je sodeloval na Borštnikovem srečanju v Mariboru: udeležil se je slavnostne skupščine in imel uvodni govor na spominski razstavi Milana Skrbinška. Od 25. do 26. novembra 1982 je imel predavanje in seminar na temo Schauspielerleistung als Problem der Theatergeschichte na univerzi v Erlangenu, ki ga je ponovil v razširjeni obliki 30. novembra 1982 na univerzi v Münchnu.

Glej Letopis 32, str. 115—118.

Janez Logar

rojen 3. februarja 1908, upokojeni višji znanstveni sodelavec Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978.

Leta 1982 je nadaljeval raziskovanje časnikarskega dela Josipa Jurčiča (od julija 1871 do smrti) in njegove korespondence. Izdal je 10. knjigo Jurčičevega *Zbranega dela*, ki vsebuje 1. del Jurčičevih literarnih in političnih člankov do prevzema Slovenskega naroda julija 1871 ter urednikove opombe (str. 471—585). V zborniku Obdobje realizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi (Ljubljana 1982) je izšla razprava *Josip Jurčič — časnikar* (predelano predavanje, ki ga je imel v Slavističnem društvu dne 14. maja 1981).

Dne 13. maja 1982 je v svoji krajevni organizaciji ZB NOV prevzel spominski znak aktivistov OF 1941—1981, ki mu ga je podelil Mestni odbor aktivistov OF Ljubljana mesto.

Glej Letopis 32, str. 57 in 289.

Boris Merhar

rojen 1. maja 1907, upokojeni profesor za zgodovino slovenske književnosti na Pedagoški akademiji v Ljubljani, upokojeni višji predavatelj za zgodovino slovenskega slovstva do moderne na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1976. Leta 1982 je dopolnjeval prikaz in razčlenitev *Slovanskih verznihih oblik v slovenski poeziji do konca moderne*. Po naročilu razreda je pregledal del literarne zapuščine pokojne Marje Boršnik, tj. njeno že 1977 zasnovano, na obsežno korespondenco in drugo dokumentacijo oprto, a nedokončano delo o nobelovcu Ivu Andriću in Milici Mironovi.

Glej Letopis 32, str. 57.

Boris Paternu

rojen 5. junija 1926, dr. sc., redni profesor za slovensko književnost na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979.

Aprila 1982 je bil imenovan za člana jugoslovanskega medakademijskega odbora Kultura in znanost v NOB in revoluciji; 27. oktobra se je udeležil z referatom interdisciplinarnega posvetovanja Samomor in Slovenci, ki ga je priredil razred za medicinske vede SAZU in vodil prof. dr. Lev Milčinski. Z referati se je udeležil mednarodnega simpozija Obdobje simbolizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi (Ljubljana, 1.—4. julij 1982), mednarodnega posvetovanja Kulturna identiteta Alpe-Jadran — L'identità culturale di Alpe Adria (Fondazione Cini, Benetke, 6.—9. oktober 1982), X. plenuma kulturnih delavcev OF ob temi Tematika NOB v literaturi (Ljubljana, 24. maj 1982). S predavanjem pa je sodeloval v Interuniverzitetnem centru

za podiplomske študije v Dubrovniku (1.—6. februar 1982), na univerzi v Trstu (13. maj 1982), v oddaji o Cenetu Vipotniku (TV Ljubljana, Kulturne diagonale, 6. september 1982). Predaval je tudi na Radiu Skopje o sodobni slovenski književnosti (12. in 13. april 1982). Od septembra 1982 je predsednik odbora za Prešernove študentske nagrade na Univerzi E. Kardelja v Ljubljani.

Glej Letopis 32, str. 57—58 in 291.

Janez Stanonik

rojen 2. januarja 1922, dr. sc., redni profesor za angleško in ameriško književnost na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Poleg pedagoškega dela na fakulteti je imel še naslednje dolžnosti: bil je predstojnik Oddelka za germanske jezike in književnosti, predsednik Odbora za znanstvene in kulturne stike s tujino pri rektoratu Univerze E. Kardelja v Ljubljani, upravnik Znanstvenoraziskovalnega centra za slovensko izseljenstvo pri SAZU in urednik revije *Acta Neophilologica*.

Sodeloval je na znanstvenem srečanju o XV. stoletju, ki ga je priredila univerza v Regensburgu (11.—16. avgust 1982) in pri simpoziju o avstralski književnosti na Bledu (21.—25. september 1982). Pri tem simpoziju je bil tudi član pripravljalnega odbora.

Glej Letopis 32, str. 119—122.

Franc Zadavec

rojen 27. septembra 1927, dr. sc., redni profesor za slovensko literarno zgodovino na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979.

Vodil je mednarodni simpozij o simbolizmu v slovenski literaturi in kulturi (1.—4. julij). V poletnem semestru je predaval poglavja iz slovenske poetike prve polovice XX. stoletja in vodil seminar o pripovedni prozi Prežihovega Voranca na Universität für Bildungswissenschaften v Celovcu. Od 10. do 15. maja 1982 je gostoval na Humboldtovi univerzi v Berlinu in na univerzi v Leipzigu s predavanjima o stikih med slovenskimi in nemškimi ekspresionizmom ter problemih povojne slovenske literature. 9. oktobra je sodeloval na konferenci literarnih zgodovinarjev v okviru posvetovanja Alpe-Jadran v Inštitutu Cini v Benetkah z referatom *Kriza in sprava pesnika z nacionalne meje* (Alojz Gradnik). 10. novembra je sodeloval na jugoslavičnem simpoziju na zagrebškem Inštitutu za literarne vede z referatom *Alojz Gradnik ter hrvaški pesniki in poezija*. Od 7. do 9. oktobra je bil član delegacije jugoslovanskih akademij, ki je z bolgarsko akademijo znanosti sklepala konvencijo o skupnih raziskovalnih temah. Bil je odgovorni urednik Slavistične revije, član Glavnega odbora Prešernove družbe, član Komisije za idejna vprašanja pri CK ZKS, član sveta MC pri CK ZKS ter član svetov Mladinske knjige in Založbe Obzorja.

Glej Letopis 32, str. 58 in 297.

Zunanji dopisni člani

Mirko Deanović

rojen 13. maja 1890, dr. phil., upokojeni redni profesor za romansko filolo-

gijo na univerzi v Zagrebu. Dopisni član SAZU od 21. marca 1974.

Glej Letopis 32, str. 58.

Milovan Gavazzi

rojen 18. marca 1895, dr. phil., upokojeni redni profesor za etnologijo na Filozofski fakulteti v Zagrebu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 32, str. 58.

Pavle Ivić

rojen 1. decembra 1924, dr. sc., upokojeni redni profesor za srbskohrvaški jezik na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 32, str. 59.

Blaže Koneski

rojen 19. decembra 1921, redni profesor za makedonski jezik na Filozofski fakulteti univerze v Skopju. Dopisni član od 7. februarja 1968.

Glej Letopis 32, str. 59.

Janko Lavrin

rojen 10. februarja 1887, upokojeni redni profesor za novejšo rusko literaturo na univerzi v Nottinghamu in Magister Artium iste univerze. Dopisni član od 2. oktobra 1956.

Glej Letopis 32, str. 59.

Alfred Rammelmayer

rojen 31. decembra 1909, dr. filozofije, upokojeni redni profesor za slovanško filologijo na univerzi v Frankfurtu. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 123—124.

Dimitrij Vučenov

rojen 30. oktobra 1911, dr. sc., literarni zgodovinar, redni profesor Filozofske fakultete v Beogradu. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 125—126.

Redni člani

Robert Blinc

rojen 31. oktobra 1933, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor Fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani; dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 25. marca 1976. Podpredsednik SAZU. S sodelavci je v okviru Inštituta »Jožef Stefan« in VTO Fizika na FNT raziskoval inkomenzurabilne sisteme, feroelektrike, vlogo nečistoč pri feroelektričnih faznih prehodih, strukturna »spinska« stekla, tekoče kristale in modele bioloških membran. Odkrita je bila nova vrsta inkomenzurabilnega faznega prehoda, kjer je kritična količina amplituda inkomenzurabilne modulacije, ne pa valovni vektor, kot je to pri običajnih inkomenzurabilnih sistemih. Izdelan je bil model »lokalne zamrznitve« dinamike v okolici nečistoče, s katero so bile pojasnjene anomalije v elektronski spin-mrežni relaksaciji feroelektrikov z vključenimi paramagnetnimi centri; izdelana je bila prva teorija mešanih feroelektričnih-antiferoelektričnih sistemov z vodikovimi vezmi, ki kažejo psevdo-spinsko steklasto fazo. Odkrit je bil sistem, ki kaže prehod iz neinterkalirane v interkalirano dvoslojno membransko strukturo. Udeležil se je 2. splošne konference sekcije za fiziko trdne snovi Evropskega fizikalnega društva (Manchester v Veliki Britaniji, 22.—25. marec 1982) z vabljenim uvodnim predavanjem *Phase Transitions in Incommensurate Ferroelectrics — Solitons and Phasons* in srečanja »Discussion Meeting on Phase Transitions« Bunsen Society (Königstein v ZRN, 26.—29. september 1982) z vabljenim predavanjem *Phase Transitions in Liquid Crystals*. Od januarja do marca 1982 je bil gostujoči profesor na ETH v Zürichu, kjer je predaval predmet *Phase Transitions in Equilibrium and Non-Equilibrium Systems*; julija in avgusta 1982 je bil gostujoči profesor na University of Utah, Salt Lake City, Utah v ZDA. Kot ekspert mednarodne agencije za atomsko energijo z Dunaja je od 11. do 20. novembra 1982 predaval v Bangkoku na Tajskem o resonančnih metodah. L. 1982 je predaval tudi na univerzah v Nijmegnu (Nizozemska), Zürichu in Ženevi (Švica) ter Dijonu (Francija). Je član predsedstva republiške konference SZDL in član Republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo, do junija 1982 je bil član Univerzitetnega sveta in predsednik zbora izvajalcev Raziskovalne skupnosti Slovenije. Je podpredsednik Societe AMPERE, član komisije za strukturo in dinamiko kondenzirane materije mednarodne unije za čisto in uporabno fiziko IUPAP, član izvršnega odbora mednarodne unije za magnetne resonance, član The New York Academy of Sciences. Od oktobra 1982 je dopisni član saške akademije znanosti; je član širših uredniških odborov mednarodnih strokovnih revij *Ferroelectrics*, *Ferroelectrics Letters*, *Phase Transitions*, *Chemical Physics*, *PHYSICA* (Section B), *Materials Science*, *Bulletin of Magnetic Resonance* in uredniških odborov domačih revij *Fizika*, *Obzornik za matematiko in fiziko*, *Raziskovalec*. Po naročilu predsedstva SAZU je na podlagi ustreznih informacij razredov pripravil poročilo o stanju raziskovalne dejavnosti v SR Sloveniji, ki je bilo odposlano 22. junija 1982 Izvršnemu svetu SR Slovenije, Raziskovalni skupnosti Slovenije, Svetu za znanost socialistične zveze in Skupščini SR Slovenije.

Davorin Dolar

rojen 1. februarja 1921, doktor kemijskih znanosti, redni profesor za fizikalno kemijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977. Leta 1982 je raziskoval izsoljevanje neelektrolitov v raztopinah polielektrolitov, vpliv radija polijona na osmotske lastnosti protijonov, topnost barijevega polistirensulfonata v raztopinah elektrolitov in hkrati koeficiente aktivnosti slabo topne soli. Poleg tega je sodeloval v mednarodni komisiji za karakterizacijo standardnega vzorca polielektrolita. Je član znanstvenega sveta Kemijskega inštituta Boris Kidrič, član sveta Centralna tehniške knjižnice, član komisije za elektrokemijo pri Uniji kemijskih društev Jugoslavije, predsednik znanstvenega odbora in podpredsednik organizacijskega odbora za osmi jugoslovanski kongres o elektrokemiji in član uredniških odborov Vestnika Slovenskega kemijskega društva in revije Biophysical Chemistry.

Glej Letopis 32, str. 60 in 285.

Peter Gosar

rojen 15. oktobra 1923, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor za fiziko na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 27. marca 1976.

Leta 1982 je raziskoval mehanizem večielektronskih preskokov med primesnimi centri v zmerno kompenziranih polprevodnikih in difuzijo elektronov v bližini gibljivostnih robov. Bil je član organizacijskega odbora VIII. jugoslovanskega simpozija o fiziki kondenzirane materije v Poreču (september 1982) in predsednik znanstvenega sveta Inštituta Jožef Stefan.

Glej Letopis 32, str. 61 in 287.

Dušan Hadži

rojen 26. avgusta 1921, doktor kemijskih znanosti, dr. phil. h. c., redni profesor za strukturno kemijo, svetnik generalnega direktorja tovarne LEK. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni član od 21. marca 1979.

Raziskoval je: 1. dinamiko in nihanje spektroskopijo kristalov z močnimi vodikovimi vezmi, 2. karakterizacijo farmakofornih vzorcev adrenergičnih in dopaminergičnih učinkovin z metodami molekularne mehanike in kvantne kemije, 3. uporabo miniračunalnikov v kemiji in razvoj računalniških informacijskih sistemov.

Udeležil se je 4. mednarodnega kongresa za kvantno kemijo (Uppsala, 13.—20. junij) z referatom *Ab-initio MO investigation of the Ethanolamine-formic acid complex* (skupaj s T. Šolmajerjem in M. Hodoščkom), simpozija za kvantno biologijo (Lidingö, 21.—23. junij) z referatom *Conformational and MO studies of hydroxy-2-aminotetralins* (skupaj z D. Kocjanom, T. Šolmajerjem in M. Hodoščkom), 8. kongresa jugoslovanskih farmakologov (Ohrid, 27.—30. september) z referatom *Molecular electrostatic potentials (MEP) of phenylethylamines as indexes in QSAR* (skupaj s T. Šolmajerjem, I. Lukovitsem) in *The orientation of the substituent on C(8) in ergolene derivatives and their biological activity* (skupaj z J. Kidričevo in D. Kocjanom) ter mednarodnega kolokvija *Concepts of modern biology and future developments* (UNESCO, Paris, 29. november—1. december) s predavanjem *Searching for molecular determinants of drug activity—significance for the understanding of mechanisms of action and for drug design*.

Organiziral je mednarodno konferenco *Biophysical aspects of receptor structure and function* (Portorož, 22.—26. september), kjer je imel uvodno predavanje *Receptor research from the physical point of view* in referate: *Conformational study of some alpha-adrenergic drugs* (skupaj s F. Avbljem), *Ab-initio MO investigation of the ethanolamine-formic acid complex* (skupaj s T. Šolmajerjem in M. Hodoščkom), *Conformation and molecular electrostatic potential of ring fluorinated norepinephrines* (skupaj z D. Kocjanom, M. Hodoščkom in T. Šolmajerjem), *Conformationally restricted dopamine congeners — A molecular mechanics based study* (skupaj z D. Kocjanom) in *Conformation and biological activity of ergolene derivatives — ¹H and ¹³C NMR, molecular mechanics, and MEP studies* (skupaj z J. Kidričevo, D. Kocjanom). S predavanjem *Spoznavanje molekul v bioloških procesih* je nastopil v Društvu biofizikov Hrvatske (Zagreb, 15. december).

L. 1982 je bil ponovno izvoljen za predsednika Slovenskega kemijskega društva. Bil je predsednik znanstvenega sveta Kemijskega inštituta Boris Kidrič, član Sveta za znanost pri RK SZDL, predsednik programskega sveta RSS za kemijo, predsednik Odbora za znanstvenoraziskovalno delo pri Svetu Univerze Edvarda Kardelja, član širših uredniških odborov *Spectrochimica Acta*, *Journal of Molecular Structure*, *Chemical Physics Letters* in *Spectroscopy Letters*.

Glej Letopis 32, str. 61—62 in 287.

Janez Peklenik

rojen 11. junija 1926, dr. ing. habil, redni profesor za tehnično kibernetiko, obdelovalne sisteme in računalniško tehnologijo na Fakulteti za strojništvo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 29. marca 1979. Leta 1982 je nadaljeval raziskovanje na področju proizvodne kibernetike, posebno integracije konstrukcijskega in proizvodnega procesa, korelacij med materialom in tehnološkim procesom ter celičnimi proizvodnimi strukturami. Kot povabljen referent se je udeležil več mednarodnih in domačih simpozijev s prispevki: *Delovno posvetovanje NAS — SAZU* (Portorož, maj 1982), *Movement in Man and Machine* s prispevkom *Computer Aided Classification of Parts, Proc. of the Workshop* pp 170—182. — 8. seminar LAKOS-a Avtomatizacija strege in montaže (Ravne, 10.—11. junij 1982) s prispevkom *Tendence v razvoju in gradnji inteligentnih robotov*. — 14. CIRP International Seminar on Manufacturing Systems (Trondheim, Norveška, 28.—29. junij) s prispevkom *Manufacturing Cell for Research and Advanced Studies of Manufacturing Systems*. Na tem seminarju je predsedoval tudi eni izmed sekcij. — 32. skupščina CIRP (Brugge, Belgija) s plenarnim referatom *The impact of Engineering Material on the Development of Fabrication Processes* z referatom *O-STC Computer Aided Design of the Part Spectrum Data Base and its Application to Design and Production* s poročilom o CIRP Cooperative Research on the Description of Cutting Surface of Grinding Wheels by the Correlation Function. — Kot član kuratorija mesta Berlin za podeljevanje Georg Schlesingerjevih nagrad se je udeležil zasedanja kuratorija (Brugge, Belgija, 3. september 1982). — XVI. svetovanje proizvodnog mašinstva Jugoslavije (Mostar, september 1982) z referatom *Razvoj in uporaba kibernetičnih metod za geometrične informacije v proizvodnem strojništvu*. — Na povabilo kitajskih univerz je predaval kitajskim znanstvenikom in profesorjem na Nanking Aeronautical Institute (Nanking, 19.—30. september) in na North Western Polytechnical

University (Xian, LR Kitajska, 6.—9. oktober) o izbranih poglavjih iz proizvodne kibernetike (nanotehnologija, konstruiranje, planiranje in proizvodnja s pomočjo računalniške tehnologije). — Obisk kitajske Akademije znanosti in njenih institutov (Peking, Shenyang, Nanking, Xian, september 1982). — Organiziral je Posvetovanje o energetiki, na katerem so sodelovali najvidnejši slovenski energetiki (SAZU, Ljubljana 14.—15. december 1982). Na predlog nankingskega Aeronautičnega inštituta ga je državni svet LR Kitajske imenoval za častnega profesorja te visoke šole. Diploma mu je bila podeljena na slovesnosti v Nankingu 4. oktobra 1982.

Ponovno je bil imenovan za člana Republiškega komiteja za družbeno planiranje IS Slovenije. Občinska konferenca Kranj mu je podelila plaketo in spominsko značko OF 1941—1981. Imenovan je bil za odgovornega sourednika SME-Journal on Manufacturing Systems (Detroit, ZDA). Izvoljen je bil za člana uredniškega odbora CIRP-Annals Paris.

Glej Letopis 32, str. 62 in 291—292.

Anton Peterlin

rojen 25. septembra 1908, dr. sc. nat., dr. sc. nat., dr. sc. nat. h. c., pomočnik načelnika polimernega oddelka v National Bureau of Standards, Washington, D. C., ZDA, gostujoči profesor na Case Western Reserve University, Cleveland, Ohio, ZDA. Dopisni član od 21. decembra 1946, redni od 6. decembra 1949. Dopisni član avstrijske Akademije znanosti na Dunaju, Avstrija. Član uredniških odborov mednarodnih znanstvenih časopisov: Colloid Polym. Sci. v Ulmu (Zahodna Nemčija), J. Mater. Sci. v Londonu (Anglija), J. Polym. Sci. (Polym. Phys. Ed.) v New Yorku (ZDA), Makromol. Chemie v Mainzu (Zahodna Nemčija), Polymer v Londonu (Anglija) in Polym. Sci. Technology v New Yorku (ZDA). Leta 1982 se je udeležil naslednjih konferenc in kongresov: American Physical Soc. Meeting (Dallas, Texas, 8.—11. marec) s predavanjem *Dynamic Intrinsic Viscosity and Birefringence of Polymer Solutions* in skupaj z J. C. Phillipsom iz NBS s predavanjem *Diffusion of Ethyl Acetate in Strained Polyethylene and Polyvinylidene Fluoride*; Fiber Soc. Meeting (Princeton, New Jersey, 5.—7. maj) s predavanjem *Transport Properties of Highly Drawn Semicrystalline Polymers*; IUPAC Meeting on Polymers, (Amherst, Massachusetts, 12.—16. julij) s predavanjem *Physical Properties of Drawn Crystalline Polymers*; Gordon Research Conf. on Polymer Physics (Andover, New Hampshire, 19.—23. julij), s predavanjem *History of Polymer Physics as a Discipline*; IUPAC Symp. on Polymers (Atene, Grčija, 29. avgust—2. september) s predavanjem *Transport Properties as an Extremely Sensitive Indicator of the Status of the Amorphous Component in the Elastically and Plastically Deformed Semicrystalline Polymer* in s predavanjem *Mechanical and Transport Properties of Drawn Isotactic Polypropylene* (skupaj z F. DeCandia, A. Perullo, V. Vittoria iz Neaplja, Italija); European Conf. on Polymer Physics (Villafranca, Španija, 27.—29. oktober), s predavanjem *Nature of the Fold Surfaces in Lamellar Crystals*; 19. Annual Meeting of the Soc. of Engineering Science (Rolla, Missouri, 26.—29. oktober) s predavanjem *The Influence of the Polymer Morphology on the Transport Properties*.

Glej Letopis 32, str. 62—63 in 292.

Lujo Šuklje

rojen 21. septembra 1910, doktor tehničnih ved, zaslužni profesor Fakultete

te za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 29. marca 1979. S sodelavci je v laboratoriju za mehaniko tal FAGG Univerze E. Kardelja v Ljubljani raziskoval projektne kriterije in napovedi za nasipe na mehkih tleh; ugotovljeni so bili vplivi propustnosti in viskoznih lastnosti zemljin na razvoj deformacij in učinkovitih napetosti v nelinearno deformabilnih tleh ter vpliv gostote mreže končnih elementov na natančnost numeričnih računov. Na zagrebški univerzi je imel v okviru podiplomskega študija osem predavanj iz reologije zemljin. Skupaj s P. Gosarjem je uredil *Spminski zbornik Antona Kuhlja*, ki ga je izdala SAZU. Na povabilo organizacijskega odbora je za 4. vsezvezni simpozij o reologiji tal v Samarkandu z M. Sajem prispeval referat *Konsolidacionnyj efekt v nesuščej sposobnosti nelinejno-vjazkoga grunta*. Kot gost Društva za mehaniko tal in fundiranje SR Srbije se je oktobra udeležil strokovnega posvetovanja društva v Dolnjem Milanovcu.

Glej Letopis 32, str. 63.

Miha Tišler

rojen 18. septembra 1926, dr. sc. kemijskih znanosti, redni profesor za organsko kemijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977. Leta 1982 je raziskoval heterociklične sisteme na bazi pirimidina, pirazina in analoge naravnih bicikličnih purinov in pteridinov, reaktivnost določenih vrst organskih spojin, odpiranje obročev in nove sintezne poti. Udeležil se je naslednjih kongresov: TRISOC simpozija o organski kemiji (Trst, april 1982), s plenarnim predavanjem *Synthetic Studies in the Area of Hydroxylamino and Related Heterocycles* (na istem simpoziju je imel še sedem krajših referatov s sodelavci), IV. Heterocyclentagung (Kühlungsborn, november 1982) s plenarnim predavanjem *Synthesen und Umwandlungen organischer Hydroxylamine*; FECEM simpozija Heterocycles in Bio-organic Chemistry (Noordwijkerhout, Nizozemska, junij 1982) z referatom *Ring-opening Reactions of Some Condensed Pyrimidines*, simpozija Pteridines and Folic Acid Derivatives, (St. Andrews, Škotska, september 1982) z referatom *New Syntheses and Transformations of Some Pteridines and Pteridine 3-Oxides*. Bil je en mesec gostujoči profesor na Nacionalni avstralski univerzi v Canberri. S področja organske oziroma heterociklične kemije je predaval na univerzah v Wageningenu in Konstanzu (junij 1982), v Innsbrucku (november 1982), na univerzi East Anglia v Norwichu (september 1982), na univerzi v Dresdenu (november 1982) in na avstralskih univerzah v Canberri, Adelaidi, Melbournu, Sydneyu, na Monash University in na University of New South Wales (julij 1982). Leta 1982 je prejel zahvalno listino VTOZD farmacija Univerze E. Kardelja v Ljubljani.

Glej Letopis 32, str. 63–64 in 293–294.

Ivan Vidav

rojen 17. januarja 1918, dr. phil., redni profesor za matematiko na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 21. decembra 1960. Leta 1981 je dobil nagrado AVNOJ.

Glej Letopis 32, str. 64 in 295.

Ludvig Gyergyek

rojen 2. septembra 1922, dr. sc. appl. (Bruxelles, Belgija 1957), dr. h. c. (Budapest, Madžarska, 1982), redni profesor za sisteme, avtomatiko in kibernetiko na Fakulteti za elektrotehniko Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Leta 1982 je nadaljeval raziskovanje računalniške obdelave in analize signalov EKG, raziskovanje istovetenja in razpoznavanja oblik, optimalnega načrtovanja in vodenja sistemov. Z referati je sodeloval na naslednjih konferencah in kongresih: 6. bosanskohercegovski simpozij o informatiki (Jahorina, marec 1982), kongres Movement in Man and Machine, Joint Workshop, National Academy of Sciences USA and Council of Academies of Sciences and Arts SFRJ (Portorož, maj 1982), Second World Conference on Mathematics at the Service of Man (Las Palmas, Španija, 23. junij—2. julij 1982), XXVI. jugoslovanska konferenca ETAN-a (Subotica, 7.—11. junij 1982); ISMIII '82, First IEEE Computer Society International Symposium on Medical Imaging and Image Interpretation (Berlin, 26.—28. oktober 1982).

Oktober 1981 mu je podelila Université Libre de Bruxelles plaketo. Za razvoj mikroprocesorskega analizatorja EKG je prejel 11. aprila 1982 (skupaj s sodelavci) nagrado Sklada Borisa Kidriča. Ob 200. obletnici svojega obstoja mu je Tehniška univerza v Budimpešti (Budapesti Műszaki Egyetem) podelila 13. oktobra 1982 častni doktorat kot priznanje za njegovo delovanje na področju teorij vezij, sistemov in informacijske teorije. Fakulteta za elektrotehniko v Ljubljani mu je za njegovo pedagoško delo podelila novembra 1982 nagrado Milana Vidmarja.

Je predsednik delovne skupine za podiplomski študij na Univerzi E. Kardelja v Ljubljani, delegat SAZU v Svetu Inštituta Milan Vidmar in v Svetu Inštituta za turbinske stroje, član Sveta Fakultete za elektrotehniko (vsi v Ljubljani), delegat Zveze društev visokošolskih profesorjev in drugih znanstvenih delavcev SRS v Svetu za znanost RK SZDL.

Glej Letopis 32, str. 127—129.

Lojze Vodovnik

rojen 6. septembra 1933, dr. sc., redni profesor za biokibernetiko in dinamično sistemov na Fakulteti za elektrotehniko Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977.

Leta 1982 je nadaljeval raziskovanje učinka električnih tokov na spastičnost in denervirane mišice. Maja 1982 je s prof. R. McGheejem z Ohio State University (Columbus) pripravil delovni sestanek Movement in Man and Machine (Gibanje pri človeku in stroju) v Portorožu. Sestanek je bil namenjen strokovnjakom, ki so jih imenovali National Academy of Sciences (ZDA) ter Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ. Z dr. T. Bajdom in prof. McGheejem je uredil zbornik povzetkov in člankov. Na sestanku je imel referat *Effects of Electrical Stimulation on Neuromuscular Systems*. Julija je bil povabljen na Japonsko, kjer je imel na Rehabilitation Engineering International Séminar predavanje *Functional Improvement of Pathological Neuromuscular Systems*, v Rosaji bolnišnici v Osaki pa predavanje *Functional Electrical Stimulation*. Na svetovnem kongresu za medicinsko fiziko in biomedicinsko tehniko v Hamburgu je imel 9. septembra vabljen predava-

nje *Influence of Electrical Stimulation on some Abnormal Motor Functions in Man*. Oktobra je bil povabljen v Houston, kjer je na konferenci o reparativni nevrologiji predaval o *Peripheral Nerve Functional Electrical Stimulation for the Modification of Abnormal Motor Control*. Nato se je odzval vabilu Inštituta za biokibernetiko Univerze v Karlsruhe, kjer je 24. novembra predaval o temi *Begrenzungen und Entwicklungsmöglichkeiten der funktionellen elektrischen Stimulation*; v rehabilitacijski bolnišnici Langensteinbach, ki spada k univerzi v Heidelbergu, pa je imel predavanje *Möglichkeiten der Beeinflussung der Spastik durch elektrische Reizung*.

Glej Letopis 32, str. 64–65 in 296–297.

Zunanji dopisni člani

Krešimir Balenović

rojen l. 1914, dr. sc., redni profesor za organsko kemijo in biokemijo pri inštitutu za kemijo univerze v Zagrebu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 32, str. 65.

Nikolaj A. Borisevič

rojen l. 1923, doktor fizikalno-matematičnih ved, član AZ BSSR in dopisni član AZ ZSSR. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 130–131.

Aleksander Despić

rojen l. 1927, dr. fizikalne kemije, redni profesor fizikalne kemije na tehnološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 32, str. 65.

Drago Grdenić

rojen 1919, dr. organske kemije, redni profesor za anorgansko kemijo na univerzi v Zagrebu, predsednik Jugoslovskega centra za kristalografijo JAZU. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 32, str. 65.

Emin L. Hahn

rojen 9. junija 1921, dr. sc., redni profesor fizike na University of California, Berkeley. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 132–133.

Mihajlo Lj. Mihajlović

rojen 22. januarja 1924, dr. kem., redni profesor organske kemije na naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 32, str. 66.

Bogdan Povh

rojen 20. avgusta 1932, dr. fizike, redni profesor fizike na univerzi v Heidelbergu, redni član in direktor Max-Planckovega inštituta za jedrsko fiziko. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 32, str. 66.

Vladimir Prelog

rojen 23. julija 1906, dr. sc., upokojeni predstojnik laboratorija za organsko kemijo na ETH v Zürichu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 32, str. 66.

Chintamani Nagesa Ramachandra Rao

rojen 1. 1934, dr. znanosti na univerzi v Mysoru in na univerzi v Purdue (ZDA), predstojnik oddelka za strukturno kemijo in kemijo trdne snovi na Indian Institute of Science. Dopisni član od 24. aprila 1982.

Glej Letopis 32, str. 134—136.

Pavle Savić

rojen 10. januarja 1909, fizikalni kemik, upokojeni redni profesor za fizikalno kemijo na naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 13. marca 1972.

Glej Letopis 32, str. 66.

IV. RAZRED

Za naravoslovne vede

Redni člani

Srečko Brodar

rojen 6. maja 1893, dr. phil., upokojeni redni profesor za kvartarologijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni od 22. junija 1953.

Glej Letopis 32, 66.

Stanko Grafenauer

rojen 13. maja 1922, dipl. ing. rudarstva, doktor geoloških znanosti, upokojeni redni profesor za kristalografijo, mineralogijo in petrologijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 17. aprila 1973, redni od 24. aprila 1981, tajnik IV. razreda za naravoslovne vede SAZU. Leta 1982 je raziskoval triadne magmatske kamnine v okolici Podčetrtna in vzhodno od Celja (Bohor, Rudnica in manjša nahajališča). Pripravljaj in organiziral je razstavo Narava in kultura Makedonije, del 10. mednarodne razstave mineralov in fosilov v Trziču, ki je bila v Prešernovi dvorani SAZU (Ljubljana, 12.—23. maj 1982). Razstavo je priredil razred v čast 40-letnici oboroženega upora. Še naprej je raziskoval zbrane vzorce mineralov za izdajo prvega dela knjige *Mineralni pojavi na Slovenstem*. Pripravljaj je učbenik za usmerjeno izobraževanje za geologe *Mineralne surovine*. Maja 1982 je imel na TV Ljubljana dvajsetminutno oddajo o organizaciji raziskovalnega dela na SAZU in posebej o raziskovalnem delu razreda za naravoslovne vede in inštitutov v njegovem sklopu. Je član predsedstva enote za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena pri Raziskovalni skupnosti Slovenije, član izvršnega odbora PIS za rudarstvo in geologijo SRS ter predsednik odbora za kadrovska vprašanja VTOZD Mon-

tanistika pri Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani.

Glej Letopis 32, str. 66—67 in 287.

Svetozar Ilešič

rojen 8. junija 1907, dr. phil., upokojeni redni zaslužni profesor za geografijo na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni od 5. februarja 1970.

Uredil je XXII. knjigo Geografskega zbornika za leto 1982. Sodeloval je pri prireditvah ob šestdesetletnici Geografskega društva Slovenije novembra 1982: pri odkritju spominske plošče prof. Franju Bašu 14. novembra v Kamenčah pri Braslovčah, na posvetovanju o geografskem preučevanju slovenskega podeželja 19. novembra z referatom *Vloga slovenskega podeželja v šestdesetletnem razvoju slovenske geografije*, na slavnostnem občnem zboru Geografskega društva Slovenije s slavnostnim govorom *Nekaj besed ob priliki šestdesetletnice Geografskega društva Slovenije*. Odkril je spominsko ploščo akademiku dr. Antonu Meliku 20. novembra na pokojnikovi rojstni hiši v Črni vasi na Barju. Udeležil se je simpozija mariborskega aktiva GDS in geografske katedre mariborske PA 1. oktobra v Ljutomeru o regulacijah in komasacijah na Ščavnici z referatom o preučevanju slovenskih poplavnih področij, ki ga opravlja Geografski inštitut Antona Melika pri ZRC SAZU. 17. novembra 1982 je bil na slovesnosti Dneva univerze v Mariboru imenovan za častnega doktorja tamkajšnje visokošolske ustanove.

Glej Letopis 32, str. 67 in 288.

Ivan Rakovec

rojen 18. septembra 1899, dr. phil., upokojeni redni profesor za geologijo in paleontologijo na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 21. decembra 1946, redni od 6. decembra 1949. Med pomembnejše družbene dejavnosti leta 1982 spada upravnništvo Inštituta za paleontologijo ZRC SAZU v ustanavljanju, uredništvo paleontološkega dela Razprav IV. razreda SAZU in članstvo v uredniškem odboru Slovenskega biografskega leksikona.

Glej Letopis 32, str. 67.

Dopisni člani

Jože Bole

rojen 17. junija 1929, dr. bioloških znanosti, znanstveni svetnik Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU in njegov predstojnik. Dopisni član od 10. marca 1977. Leta 1982 je dokončal revizijo rodu *Aegopis* (Gastropoda: Zonitidae) iz severozahodne Jugoslavije, kjer je razvojno središče tega rodu. Na podlagi anatomskih in konholoških raziskav je določil taksonomske odnose med vrstami in podvrstami in jih zoogeografsko opredelil. Dopolnil je raziskave mehkužcev na Kočevskem, uredil gradivo in ga pripravil za objavo. Nadaljeval je raziskave alpskih in montanskih vrst v Julijskih Alpah in predgorjih. Zoocenotske raziskave je usmeril v submediteransko območje v okolici Tolmina in Breginja, kjer je preučeval mehkužce na 5 poskusnih

ploskvah v značilnih fitocenozah in ugotavljal odnose med zoocenozami in fitocenozami. V naravnem parku Durmitor je na dveh ekskurzijah dokončal triletno malakološke raziskave. Pomembne so bile raziskave mehkužcev v dolini Tare, v ledeniških jezerih na Durmitorju in na južnih pobočjih glavnega masiva Durmitorja, kjer je ugotovil izreden vpliv submediteranskih vrst. Hkrati je dopolnil predhodna zbiranja gradiva na Zelengori nad Tjeništem. Kabinetno delo je obsegalo urejanje in določevanje na terenu zbrane materiala, zlasti za deli o mehkužcih Kočevskega in narodnega parka Durmitor. Pripravljal je gradivo in rokopis za delo *Stygofauna mundi*, ki bo izšlo na Nizozemskem in bo obravnavalo podzemeljske vodne mehkužce sveta.

Glej Letopis 32, str. 67—68 in 284.

Matija Drovenik

rojen 14. februarja 1927, dr. tehniških znanosti, redni profesor za nahajališča mineralnih surovin ter za mikroskopijo rud in premogov na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978. Leta 1982 je nadaljeval preučevanje svinčevo-cinkovega rudišča Ledina in rudnih pojavov v njegovi bližini. Med drugim je ugotovil, da je v galenitu malo slednih prvin in še teh je zelo malo. Tudi ti podatki uvrščajo Ledino med tista svinčevo-cinkova rudišča, ki so nastala v naših triadnih karbonatnih kameninah najbrž neodvisno od magmatskega delovanja. Dokončal je oba dela učbenika *Nahajališča mineralnih surovin*. Med pomembnejše družbene dejavnosti leta 1982 spada članstvo v Svetu VTO montanistika, v Znanstvenem svetu Rudarskega inštituta Ljubljana in v uredniškem odboru revije Geologija. Poleg tega je postal v tem letu svetnik Society for Geology Applied to Mineral Deposits.

Glej Letopis 32, str. 68 in 285.

Ivan Gams

rojen 5. julija 1923, dr. geografije, redni profesor za fizično geografijo na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978. V okviru raziskovalnega programa Geografskega inštituta A. Melika ZRC SAZU je sodeloval pri preučevanju kmetij na slovenjgraškem Pohorju, pri vsakoletni analizi ledenikov pod Triglavom in Skuto in pri oblikovanju zvezne legende za geomorfološko karto. Preučeval je reliefno zgradbo Jugoslavije, genezo Škocjanskega krasa in podnebje Slovenjgraške kotline. Predaval je na 12. zboru slovenskih jamarjev o kvartarni rasti kapnikov (Novo mesto, 12. junij), na mednarodnem simpoziju o zaščiti Krasa (Lipica, oktober 1982) o reliefnem razvoju Škocjanskega krasa in kapnikov v Vilenici, na simpoziju GDS Geografske značilnosti preobrazbe slovenskega podeželja o hribovskih kmetijah slovenjgraškega Pohorja — o stanju in razvojnih dejavnikih (Ljubljana, 19. november), na proslavi 60-letnice GDS pa o stanju in perspektivah slovenske geografije (Ljubljana, 20. november).

Leta 1982 je bil izbran za častnega člana Srbskega geografskega društva, za člana patronažnega odbora mednarodne revije *Karstologie* in kot predsednik URP Geografsko okolje za člana ekspertne komisije v humanističnih vedah RSS.

Glej Letopis 32, str. 68—69 in 286.

Janez Matjašič

rojen 14. maja 1921, dr. naravoslovnih ved, znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija ZRC SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974. Leta 1982 je raziskoval protozoje iz razreda migetalkarjev. Nadaljeval je s taksonomijo in podrobno morfologijo vrtničarjev — temnocefalov z elektronskim mikroskopom Scanning. Preučeval je taksonomske in zoogeografske vidike hroščev iz skupine Lamellicornia.

Na Univerzi E. Kardelja je imel cikel predavanj Filogenija živali. Med pomembnejše družbene dejavnosti leta 1982 spadajo naslednje njegove funkcije: predsednik SIS za raziskovanje občine Kamnik (do maja 1982), član več komisij občinske skupščine Kamnik, predsednik odbora za nagrade Toma Brejca, glavni urednik Biološkega vestnika, član sveta Prirodoslovnega muzeja Slovenije, član znanstvenega sveta Biološkega in Paleontološkega inštituta ZRC SAZU.

Glej Letopis 32, str. 69 in 289.

Ernest Mayer

rojen 10. novembra 1920, dr. phil., znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija ZRC SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974. Leta 1982 je nadaljeval raziskovanje endemizma in polimorfizma v vaskularni flori Jugoslavije in osrednjega Balkanskega polotoka. Na več krajših ekskurzijah po Sloveniji in Istri ter treh daljših ekskurzijah po Hercegovini, Črni gori, Makedoniji in Dalmaciji je nabiral in preučeval rastlinsko gradivo za ustrezno morfološkotaksonomsko in horološko obdelavo, predvsem v okviru različnih polimorfni agregatov genusov Cardamine, Astragalus, Cerastium, Seseli, Edraianthus, Centaurea, Fritillaria itd. Z referati se je udeležil simpozija v spomin botanika akad. V. Blečića v Titogradu (12.—14. maj 1982) in simpozija o vprašanih varstva flore in vegetacije v Jugoslaviji (Skopje, 2.—4. junij 1982), ki ga je priredila MANU.

Glej Letopis 32, str. 69 in 290.

Mario Pleničar

rojen 5. avgusta 1924, doktor geoloških znanosti, redni profesor za fizikalno geologijo, biostratigrafijo in geološko kartiranje ter predstojnik Inštituta za geologijo pri VTO Montanistika na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981. Leta 1982 je raziskoval kredne sklade Slovenije, zlasti njihov zgornji del, to je mejo med kredo in paleocenom na območju Tržaško-komenske planote, Nanosa, Snežnika, Čičarije in okolice Kočevja. Nadaljeval je z raziskavami rudistne fayne in ugotovil nove vrste rodov Distefanella in Biradiolites. Udeležil se je 2. simpozija o kredi (München, 1.—7. junij 1982) z referatom *Die Entwicklung der Kreideschichten Sloweniens* (skupaj z U. Premrjem) in referatom *Der ältere Teil der Liburnischen Formation in den NW Dinariden* (skupaj s prof. R. Pavlovcem). Na Shallow Tethys International Symposium (Padova, 7.—8. junij 1982) referat *The Living Environment of the Cretaceous Fauna in the Northwest Dinarides*. Udeležil se je 10. kongresa geologov Jugoslavije (Budva, 27.—30. september 1982), kjer je sodeloval z referatom *Rudistne trate na karbonatni platformi severozahodnih Dinaridov*. 28. oktobra 1982 je predaval na redni konferenci Inštituta za geologijo in paleontologijo univerze v Trstu o razvoju krednih plasti v Sloveniji. Konferenca, ki se je udele-

žil s prof. R. Pavlovcem, je bila povezana z geološkimi ekskurzijami v okolico Trsta in Gorice. Med srečanjem s profesorji tržaške in drugih italijanskih univerz se je pogovarjal z drugimi udeleženci o sodelovanju med geologi ljubljanske in tržaške univerze ter z geologi drugih ustanov. Sodeloval je tudi pri izdelavi Kataloga fosilov Slovenije. Bil je član štirih programskih svetov pri RSS. Imenovan je bil za člana znanstvenega sveta Inštituta za paleontologijo ZRC SAZU in za sodelavca v naravoslovni sekciji Terminološke komisije pri SAZU. Izvoljen je bil v upravni odbor Sekcije za primjenu geologije, geofizike in geokemije Znanstvenog savjeta za naftu JAZU v Zagrebu. Je predstojnik Inštituta za geologijo pri VTOZD Montanistika. 17. junija 1982 je bil izvoljen za predsednika Slovenskega geološkega društva.

Glej Letopis 32, str. 139—140.

Zunanji dopisni člani

Vanda Kochansky-Devidé

rojena 10. aprila 1915, dr. naravoslovnih ved, redni profesor na naravoslovno-matematični fakulteti univerze v Zagrebu. Dopisni član od 20. marca 1975.

Glej Letopis 32, str. 70.

Josef Kratochvil

rojen 6. januarja 1909, doktor naravoslovja in doktor biologije, upokojeni profesor zoologije, konzultant — vodilni znanstveni delavec inštituta za raziskovanje vretenčarjev Češkoslovaške akademije znanosti. Dopisni član od 5. februarja 1970.

Glej Letopis 32, str. 70.

Petar Stevanović

rojen 3. junija 1914, doktor geoloških in mineraloških znanosti, redni profesor na rudarsko-geološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975.

Glej Letopis 32, str. 70.

V. RAZRED

Za umetnosti

Redni člani

Anton Ingolič

rojen 5. januarja 1907, pisatelj, dopisni član SAZU od 25. marca 1976, redni član od 24. aprila 1981.

Leta 1982 je dokončal roman *Obračun* in napisal scenarij za televizijsko igro *Delovni dan sestre Marje*, ki je bila predvajana na RTV Ljubljana 4. oktobra 1982; napisal je dve daljši noveli, od katerih je eno (*Spomin na madame Ma-*

delon) objavil v reviji *Sodobnost* 1982, štev. 8/9. Govoril je ob odkritju spominske plošče na rojstni hiši pesnika, pisatelja in esejista Toneta Šifrerja v Žabnici pri Škofji Loki (28. marec 1982), imel je 55 literarnih srečanj in nastopov v osnovnih in srednjih šolah ter knjižnicah v Sloveniji, Istri in Dalmaciji. Kot član delegacije Zveze jugoslovanskih književnikov se je mudil na Kitajskem (15.—29. september 1982).

Glej Letopis 32, str. 70, 141—142 in 288.

Božidar Jakac

rojen 16. julija 1899, upokojeni redni profesor Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949.

14. decembra 1981 je bil izvoljen za titularnega člana Academie Europeene des Sciences, des Arts et des Lettres v Parizu. Novembra se je udeležil v Bruslju kongresa v Palais des Academie de Bruxelles. Ob tej priložnosti je obiskal slovensko kolonijo.

Glej Letopis 32, str. 70—71.

Zdenko Kalin

rojen 11. aprila 1911, akademski kipar, upokojeni redni profesor za kiparstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Dopisni član od 25. marca 1976; redni član od 24. aprila 1981; tajnik V. razreda.

Je član odbora za obnovo Robbovega vodnjaka v Ljubljani, član umetnostne komisije Narodne galerije v Ljubljani in član žirije za Plečnikove nagrade. Ustvaril je naslednja javna dela: dopisni kip pesnika Iga Grudna (Jamlje pri Trziču, Italija, 30. maj 1982), dopisni kip narodnega heroja Rastislava Delpina-Zmaga (Nova Gorica, 12. september 1982). L. 1982 je dobil Prešernovo nagrado.

Glej Letopis 32, str. 71 in 143—144.

Miško Kranjec

rojen 15. septembra 1908, književnik. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 32, str. 71.

Bratko Krefc

rojen 11. februarja 1905, dr. phil., upokojeni redni profesor za novejšo rusko književnost na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani, doktor h. c. mariborske univerze; teatrolog, književnik, gledališki umetnik I. A. Redni član od 22. decembra 1961; podpredsednik akademije, dopisni član JAZU in MANU, podpredsednik mednarodnega slavističnega komiteja, predsednik skupščine Borštnikovega srečanja itd.

Glej Letopis 32, str. 71.

France Mihelič

rojen 27. aprila 1907, upokojeni redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. februarja 1963.

Glej Letopis 32, str. 71.

Marjan Mušič

rojen 16. novembra 1904, arhitekt, upokojeni redni profesor Univerze

E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 29. marca 1979.

Nadaljeval je s pisanjem velike, bogato ilustrirane monografije o arhitektu Jožetu Plečniku, ki bo izšla pri Partizanski knjigi.

Prav tako je nadaljeval začeto delo o razširjenosti in tipologiji kozolca na koroškem območju nekdanje Velike Karantanije, predvsem pa na vzhodnem tirolskem območju, ki ju dosedanja literatura ni zaobjela. Pripravlja široko akcijo, v kateri naj bi sodelovali akademski inštituti za geografijo, zgodovino, narodopisje in umetnostno zgodovino.

Po jubilejni umetnostni razstavi, ki je bila ob njegovi 75-letnici v rodnem Novem mestu, se je posvečal slikarski in grafični predstavitvi slovenske kulturne pokrajine.

Glej Letopis 32, str. 71.

Vladimir Pavšič-Matej Bor

rojen 14. aprila 1913, književnik. Redni član od 6. februarja 1965.

Glej Letopis 32, str. 71 in 284.

Edvard Ravnikar

rojen 4. decembra 1907, ing. arh., upokojeni redni profesor za urbanizem in javne zgradbe na FAGG Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Redni član od 29. marca 1979. Prejel je nagrado AVNOJ za leto 1982.

Glej Letopis 32, str. 72 in 293.

Dopisni člani

Mile Klopčič

rojen 16. novembra 1905, pesnik in prevajalec. Dopisni član od 23. marca 1978.

Glej Letopis, 32, str. 72 in 288.

Uroš Krek

rojen 21. maja 1922, skladatelj, upokojeni redni profesor za kompozicijo in teoretske predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979.

Leta 1982 so doživele krstno izvedbo naslednje njegove skladbe: uglasbeni cikel pesmi Jožeta Udoviča za mezzosopran in klavir (Ljubljana), zborovska pesem Skrinja orehova (Maribor) in *Liberté* na besedilo Paula Eluarda (Ljubljana — ob tridesetletnici Slovenskega okteta, nato še v DDR in Opatiji). Pomembnejše izvedbe skladb: *Godalni trio* na mednarodnem festivalu komorne glasbe v Meiringenu (Švica), *Meditacija za orgle* v Vilnisu, Minsku, Picundi ob Črnem morju in v Erivanu (SZ); *Pihalni kvintet* na festivalu komorne glasbe XX. stoletja v Radencih in na koncertu v Ljubljani. Izšla je tudi njegova avtorska plošča (PKP, RTV Ljubljana).

Glej Letopis 32, str. 72 in 289.

Milan Mihelič

rojen 20. julija 1925, arhitekt, projektant v arhitektnem biroju AB v Ljubljani. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Leta 1982 je pripravljaj načrte za obnovo pogorele veleblagovnice Supermarket v Osijeku, sodeloval je na arhitektonsko-zazidalnem natečaju za idejno rešitev bolnišnične zgradbe na območju Zavoda za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani in prejel prvo nagrado.

Glej Letopis 32, str. 145—147.

Ivan Potrč

rojen 1. januarja 1913, pisatelj. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 32, str. 72.

Primož Ramovš

rojen 20. marca 1921, skladatelj. Dopisni član od 10. marca 1977. Upravnik Biblioteke SAZU.

Krstno izvedbo so doživele naslednje njegove skladbe: *Duo concertante* za flavto, harfo, godala in tolkala (Opatija), *Toccata* za klavir (Ljubljana).

Koncertno izvedbo so med drugim doživele skladbe: *Sinfonietta* (Ljubljana, Zagreb), *Koncert za tubo in orkester* (Ljubljana), *Concertino za trobento in orkester* (Beograd), *Toccata* (Novi Sad, Opatija), *Dve koralni predigri* (Ljubljana, Bled, Planina), *Fanfara* (Ljubljana), *Partitura* (Ljubljana), *Pogled* (Ljubljana), *Sarkazmi* (Ljubljana), *A quattro* (Trst), *Kontrasti* (Springerbach).

Konec aprila se je kot gost udeležil festivala Wittenski dnevi za novo komorno glasbo (Witten, Zahodna Nemčija).

The World University v Tusconu (ZDA) mu je podelila doktorat iz filozofije v glasbi.

Glej Letopis 32, str. 72 in 293.

Gabrijel Stupica

rojen 21. marca 1913, akad. slikar, upokojeni redni profesor Akademije za likovne umetnosti. Dopisni član od 10. marca 1977.

Leta 1982 je nadaljeval s poklicnim delom ter slikal portrete in tihožitja.

Samostojno je razstavljal v Trstu (Galerija Slovenske knjigarne) in Zagrebu (Galerija 11).

Glej Letopis 32, str. 73.

Jože Udovič

rojen 17. oktobra 1912, pesnik in prevajalec. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Leta 1982 je izdal pesniško zbirko *Oko in senca*, ki prinaša njegovo poezijo, nastalo po l. 1975, to je sedemdeset pesmi, ki še niso bile objavljene. Prevajal je tudi poezijo.

Glej Letopis 32, str. 148—149.

Zunanji dopisni člani

Johann Cilenšek

rojen 4. decembra 1913, skladatelj, profesor Franz Liszt-Hochschule für Musik v Weimarju. Dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 32, str. 73.

Av gust Černigoj

rojen 1898. leta, akademski slikar in grafik. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 150—152.

Desanka Maksimović

rojena 16. maja 1898, književnica. Dopisna članica od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 32, str. 73.

Zoran Mušič

rojen 12. februarja 1909, slikar. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 153—155.

Dimitr Pantelev

rojen 26. novembra 1901, pesnik in prevajalec, član Zveze bolgarskih književnikov. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 156—157.

Stanojlo Rajičić

rojen 16. decembra 1910, skladatelj, redni profesor na Muzički akademiji v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975.

Glej Letopis 32, str. 73.

Harald Saeverud

rojen 17. aprila 1897, komponist in dirigent. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 32, str. 73.

VI. RAZRED

Za medicinske vede

Redni člani

Bogdan Breclj

rojen 6. maja 1906, dr. med., upokojeni redni profesor za ortopedijo na Medicinski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani in predstojnik Ortopedske klinike v Ljubljani, zaslužni profesor. Redni član od 6. decembra 1949.

Leta 1982 je sodeloval v raziskavah skupine za preučevanje skolioze v Ljubljani in v ortopedski bolnišnici Valdoltra. Raziskave potekajo v treh smereh: 1. študij patogeneze juvenilne idiopatske skolioze z mikroelektromiografsko metodo, 2. električna stimulacija paravertebralnih mišic pri juvenilni skoliozi in 3. študij drže. Nosilec raziskav je prof. dr. Jože Trontelj, sodelavca sta doc. dr. Fedor Pečak in doc. dr. Milan Gregorič. Z referatom *Medicinska doktrina v NOV v Sloveniji* je sodeloval na znanstvenem sestanku akademij oktobra 1981 v Strugi.

Glej Letopis 32, str. 74.

Miroslav Brzin

rojen 13. aprila 1923, dr. sc., redni profesor na Medicinski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani in sodelavec Inštituta za patološko fiziologijo. Upravnik Oddelka za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela SAZU. Dopisni član od 2. marca 1974, redni od 29. marca 1979.

Leta 1982 je bil povabljeni udeleženec pri okrogli mizi Synaptic transmission na 13. kongresu Ameriškega društva za nevrokemijo (New York, 13. marec 1982). Izvoljen je bil v uredniška odbora mednarodnih revij J. Neuroscience ter Research in Neurochemical Research. Je član programskega komiteja za organizacijo 9. kongresa Mednarodnega društva za nevrokemijo (Vancouver, 1983), predsednik programskega sveta in vodja URP Nevrobiologija, član Odbora za planiranje PoRS za zdravstveno in socialno varstvo, Odbora za koordinacijo skupnega programa RSS, Komisije Izvršnega sveta »Potrebe raziskovalne dejavnosti na Slovenskem«, izdajateljskega sveta Raziskovalca in predsednik posebne delegacije za raziskovalno dejavnost Medicinske fakultete.

Dobil je nagrado Sklada B. Kidriča (skupno z A. M. Klinar, J. Sketelj, Z. Grubić in T. Kiauta).

Glej Letopis 32, str. 74 in 284.

Janez Fettich

rojen 9. oktobra 1921, dr. sc., dr. med., redni profesor dermatovenerologije in predstojnik katedre za dermatovenerologijo na Medicinski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani, direktor Univerzitetne dermatološke klinike Univ. kliničnega centra v Ljubljani. Dopisni član SAZU od 21. marca 1974, redni član od 29. marca 1979.

Leta 1982 je opravljal redno pedagoško delo s poukom dermatovenerologije v okviru temeljnega študija na Medicinski fakulteti, podiplomskega študija na MF (gerontologija, javno zdravstvo, predzakonsko svetovanje, zaščita matere in otrok) in na farmacevtskem oddelku FNT. Predmet dermatovenerologijo je predaval tudi na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani. Sodeloval je pri sestavljanju strokovnih poročil za volitve visokošolskih učiteljev na Medicinskih fakultetah v Sarajevu, na Reki, v Banja luki in v Beogradu. Opravljal je strokovne in organizacijske dolžnosti predstojnika Dermatološke klinike in predsednika republiškega dermatološkega strokovnega kolegija.

Ukvarjal se je z epidemiologijo spolnih bolezni v Sloveniji in usklajeval antivenerično dejavnost na republiški ravni. Za Republiški zavod za zdravstveno varstvo je napisal obširno poročilo *Spremljanje gibanja spolnih bolezni v SR Sloveniji v letu 1981*. Vključen je v raziskovalne načrte matične ustanove. Posebej je preučeval nekatera vprašanja spolnih bolezni, patogenezo alergijskega kontaktnega ekcema in drugih alergijskih bolezni kože ter poklicnih kožnih bolezni.

Udeležil se je 33. kongresa nemškega dermatološkega društva (Dunaj, 28. september—1. oktober 1962) z referatom *Epitheliome als Altersdermatose* in simpozija Slovenskega farmacevtskega društva (Dobrna, 14.—15. oktober 1982) z referatom *Zdravljenje kožnih bolezni nekoč in danes*. Predaval je tudi v dermatološki in gerontološki sekciji Zveze zdravniških društev Slovenije.

Tudi l. 1982 je predsedoval ali sodeloval v številnih komisijah Univerzitetnega kliničnega centra, Medicinske fakultete, Univerze in Raziskovalne

skupnosti Slovenije. Bil je član republiške strokovne komisije za etična vprašanja. Že deveto leto je glavni in odgovorni urednik Acta dermatovenerologica iugoslavica in vrsto let član uredniškega odbora Zdravstvenega vestnika.

Odlikovan je bil z Redom republike s srebrnim vencem.

Glej Letopis 32, str. 74—75 in 285.

Janez Milčinski

rojen 3. maja 1913, dr. jur., dr. med., častni doktor Univerze E. Kardelja v Ljubljani, redni profesor, predstojnik Inštituta za sodno medicino na Medicinski fakulteti. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Od 25. marca 1976 predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ponovno izvoljen za 4 leta na skupščini SAZU dne 24. junija 1980.

Leta 1982 je opravljal redno pedagoško dejavnost s poukom sodne medicine in deontologije na Medicinski in Pravni fakulteti v temeljnem in podiplomskem študiju na obeh fakultetah. Od študijskega leta 1979/80 je do konca študijskega leta 1981/82 vodil pouk sodne medicine na Medicinski fakulteti v Tuzli. V podiplomskem tečaju za zdravnike je imel v Mariboru zaporedje predavanj Izbrana poklicna vprašanja. Razen tega se je ukvarjal z etično-deontološkimi vprašanji biomedicinskega raziskovanja in medicinskega izobraževanja. Predsedoval je strokovni komisiji za etična vprašanja, pristojni za oceno načrtov vseh biomedicinskih raziskav na ljudeh v Sloveniji.

Predsedoval je tudi Programskemu svetu raziskovalnega programa SAZU Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda. Je član Odbora za nagrade AVNOJ in predsednik komisije za biološke in medicinske vede v tem odboru. Od l. 1982 je predsednik Združenja za sodno medicino Jugoslavije, od l. 1981 član odbora Svetovnega združenja za medicinsko pravo in podpredsednik Jugoslovanskega centra za medicinsko etiko in kvaliteto življenja. l. 1982 je bil član mednarodne komisije za nagrado Buccheri La Ferla.

L. 1982 se je udeležil kongresa Mednarodne akademije za sodno in socialno medicino na Dunaju in svetovnega kongresa o medicinskem pravu (predsednik kongresa), obeh z referatom, in strokovnega sestanka in skupščine Združenja za sodno medicino Jugoslavije v Kruševu, prav tako z referatom. Na povabilo prirediteljev je predaval v društvu pravnikov v Trstu, na srečanju partizanskih zdravnikov s študenti zagrebške medicinske fakultete (Petrova gora — Zagreb), v Slovenski matici, na III. srečanju pediatrov v Mariboru, v sekciji za medicino v izrednih razmerah in v sekciji upokojenih zdravnikov Slovenskega zdravniškega društva, na II. kongresu gerontologov Jugoslavije.

Izvoljen je bil za prvega častnega člana Zdravniškega društva v Mariboru, prejel priznanje Psihiatrične bolnice Begunje ob njeni 30-letnici in zlato plaketo Zveznega sveta za varnost prometa.

Glej Letopis 32, str. 75—76 in 290.

Franc Novak

rojen 2. junija 1908, dr. sc., dr. med., častni doktor univerze v Torinu, upokojeni redni profesor za ginekologijo in porodništvo na Medicinski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani, zaslužni profesor od l. 1978. Dopisni

član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Leta 1982 je sodeloval na XI. intenzivnem tečaju operativne tehnike za italijanske ginekologe, ki ga je priredila ginekološka klinika v Ljubljani (splošno o ginekološki operacijski tehniki, posebnosti vaginalnega operiranja, maligni tumorji ženskih genitalij, radikalne operacije, ekstragenitalna abdominalna kirurgija). L. 1982 je nadaljeval dopolnjevanje srbohrvaškega prevoda svoje knjige v italijanščini *Tecniche chirurgiche ginecologiche*, ki je tiskana v prvi izdaji tudi v španščini, nemščini, francoščini in angleščini. Knjigo je prevzela Juma (Zagreb) in jo namerava tiskati v sodelovanju z Mladinsko knjigo (Ljubljana). V tisku je druga izdaja iste knjige v italijanščini, ki jo je dopolnil in pripravil za tisk l. 1982. Revija Borec je priobčila njegov članek *Priponbe partizanskega zdravnika k memoarom Gojka Nikoliša in ob slovenski partizanski TV nadaljevanki* (zv. 3, str. 163—167).

Glej Letopis 32, str. 76 in 291.

Andrej O. Župančič

rojen 27. januarja 1916, dr. med., upokojeni redni profesor za patološko fiziologijo na Medicinski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 3. julija 1964; redni član od 5. februarja 1970.

V sodelovanju z Inštitutom Jožef Stefan je nadaljeval raziskavo o mikrogeografiji aktivne površine membranske holinesteraze s pomočjo spinskih označevalcev in elektronske paramagnetne rezonance.

Nadaljeval je snemanje filma o živalskem svetu na Slovenskem; letos ga je posnel 1020 metrov.

Na mednarodni konferenci *Biophysical aspects of receptor function and structure* (Portorož) je imel s soavtorji referat *Spin labeled analogues of acetylcholine*.

Prejel je nagrado AVNOJ za l. 1982.

Glej Letopis 32, str. 76.

Dopisni člani

Janez Batis

rojen 15. marca 1919, dr. veterinarskih znanosti s področja mikrobiologije, imunologije in kužnih bolezni, redni profesor Biotehniške fakultete Univerze E. Kardelja v Ljubljani, predstojnik Inštituta za mikrobiologijo in parazitologijo VTOZD za veterinarstvo iste fakultete. Dopisni član od 10. marca 1977.

Leta 1982 se je ukvarjal z raziskovalnim, pedagoškim in strokovnim delom na področju mikrobiologije, kužnih bolezni in epizootologije. Raziskovalno delo je opravljal v laboratorijih Inštituta za mikrobiologijo in parazitologijo VTOZD za veterinarstvo v Ljubljani. Pri usmerjenem raziskovalnem programu Epizootologija in veterinarska dejavnost v javnem zdravstvu in higieni živil je bil koordinator raziskav, sodeloval pa je pri dveh raziskovalnih nalogah: Preučevanje mastitisa pri kravah in Preučevanje okužb s *Str. agalactiae* pri živalih in ljudeh. Bil je tudi nosilec naloge Veterinarski terminološki slovar v sklopu raziskav Terminološki slovarji pri SAZU.

Udeležil se je simpozija o Bleiweisu (Slovenska matica) z referatom *Znanstvena in strokovna dela dr. J. Bleiweisa*, referate pa je poslal: na 12. World Congress on Diseases of Cattle (Amsterdam) prispevek z naslovom *Distribution of serotypes of human and bovine Str. agalactiae strain in Slovenia* (soavt. I. Brglez), na sestanek Arbeitsgruppe der Alpenländer für Mastitisbe-

kämpfung (Tänikon, Švica) pa referat *Planmäßige Mastitisbekämpfung in Jugoslawien* in na V. kongres veterinarjev in veterinarskih tehnikov Jugoslavije (Skopje) referat *Suzbijanje mastitisa krava kao faktor povečanja stočarske proizvodnje* (soavt. I. Marić, V. Miljković, B. Majić).

Bil je predsednik Terminološke komisije SAZU, član veterinarske in medicinske sekcije TK, predsednik medakademijskega odbora za raziskovalni načrt Preučevanje infekcij s *Str. agalactiae* pri ljudeh in živalih.

L. 1982 je bil glavni in odgovorni urednik Zbornika BF — Veterinarstvo. Sodeloval je na sejah Sveta za vzgojo in izobraževanje RK SZDL kot član sveta in na sejah upravnega odbora Slovenske matice kot član odbora. Na univerzi je sodeloval v delovni skupini Odbora za vzgojnoizobraževalno in znanstvenoraziskovalno delo, na VTOZD za veterinarstvo in na Raziskovalni skupnosti Slovenije pa v več komisijah in odborih. Pri Znanstvenem društvu za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije je bil član izvršilnega odbora.

Glej Letopis 32, str. 77 in 283.

Lev Milčinski

rojen 23. junija 1916, dr. med., dr. sc., redni profesor psihiatrije na Medicinski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 1979. leta.

S 1. januarjem 1982. leta je bil po rednem postopku upokojen, a je ostal še pogodbeno povezan z Univerzitetno psihiatrično kliniko v Ljubljani kot svetovalec. Del svojega delovnega časa je zaposlen v psihiatričnem dispanzerju.

Kot predavatelj je deloval v podiplomskem pouku v tečajih iz psihopatologije, psihoterapije, pedopsihiatrije, kazenskopravne znanosti v Ljubljani, v Skopju pa v tečaju za specializante psihiatrije. Opravil je tudi predavanja v rednem kurzu za študente medicine in prava. Obravnaval je splošno in specialno psihopatologijo, posebej pa vprašanja zlorabe drog, samomorilnosti in psihosomatike. V izrednih predavanjih — v zgodovinskomedicinski in upokojski sekciji zdravniškega društva v Ljubljani in kranjski ter koprski sekciji zdravniškega društva, v Svetovalnem centru in na simpoziju pravnikov in delavcev RS za notranje zadeve SRS — pa je govoril o čarovništvu in drogah, samomorilnosti v Sloveniji, psihosocialnih vidikih medicine, vprašanjih diagnostičnega označevanja, etiki profesionalnega dela v psihiatriji in o preprečevanju zlorabe drog.

Na kongresu slovenskih zdravnikov se je udeležil okrogle mize Psihosocialni aspekti medicine, češkoslovaško-jugoslovanskega kongresa v Šibeniku pa z referatom *Rehabilitacija paranoidnih bolnikov* (kot prvi referent, skupaj z V. Muačevićem in D. Kecmanovićem).

Bil je tudi predsednik strokovne komisije za alkoholizem in toksikomanije pri RK za zdravstveno in socialno varstvo in član zvezne komisije za opojne droge, član Mednarodnega združenja za preprečevanje samomora, imenovali so ga za doživljenjskega častnega predsednika Jugoslovanskega združenja za preprečevanje samomora. Sicer pa raziskuje samomorilnost v Sloveniji. V tem letu je pripravil knjigo *Samomor in Slovenci* (okoli 300 strani), ki bo izšla pri SAZU l. 1983. V okviru Inštituta SAZU za medicinske vede je priredil interdisciplinarni posvet z istim naslovom. Je konzultant pri razvijanju republiškega registra hospitaliziranih psihiatričnih bolnikov, samomorov in samomorilnih poskusov v Sloveniji. Za Medicinski terminološki slovar je urejal psihiatrično-psihološki del terminologije. Pri Slovenskem zdravniškem društvu opravlja dolžnost tožilca.

Glej Letopis 32, str. 77—78 in 290—291.

Zunanji dopisni člani

Edhem Čamo

rojen 30. decembra 1909, dr. vet., redni profesor za zoohigieno na veterinarski fakulteti v Sarajevu. Dopisni član od 13. marca 1972.

Glej Letopis 32, str. 78.

Milan Dimitrijević

rojen 27. januarja 1931, dr. sc. medicinskih znanosti, redni profesor za nevrofiziologijo na Baylor College of Medicine v Houstonu, Texas. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 158—159.

Boris Drujan

rojen 27. julija 1928, dr. organske kemije in farmakologije, predstojnik laboratorija za nevrokemijo IVIC v Venezueli, Caracas. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 32, str. 78.

Aldo Franchini

rojen 1910, dr. medicinskih ved, do upokojitve l. 1980 predstojnik inštituta za sodno medicino v Genovi. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 32, str. 78.

Franjo Kogoj

rojen 13. oktobra 1894, dr. med., upokojeni redni profesor za dermatovenerologijo vseučilišča v Zagrebu. Dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 32, str. 78.

Esad Mekuli

rojen 17. decembra 1916, dr. veterine, pesnik in prevajalec. Nekdanji predsednik Akademije znanosti in umetnosti Kosova. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 32, str. 78.

Janos Szentagothai

rojen 31. oktobra 1912, dr. sc. medicinskih znanosti, redni profesor za anatomijo na anatomskem inštitutu v Budimpešti. Dopisni član od 24. aprila 1981.

Glej Letopis 32, str. 160—161.

Mstislav Vasiljevič Volkov

rojen 1923, doktor ortopedije in redni profesor, direktor Centralnega inštituta za travmatologijo in ortopedijo N. N. Priorova v Moskvi; glavni travmatolog ZSSR. Dopisni član od 7. februarja 1968.

Glej Letopis 32, str. 78.

BIBLIOGRAFIJA

NEKATERIH ČLANOV AKADEMIJE ZA LETO 1982*

* Člani SAZU lahko navedejo v tem poglavju sprotno letno bibliografijo svojih znanstveno-strokovnih ali umetniških del.

Aleksander Bajt

Ekonomska politika normalizacije. Ljubljana 1982, str. 68, EIPF.

Turistički paket ili Kako osigurati devizno uspešnu turističku godinu? Privredna kretanja Jugoslavije (PKJ) 1982/4, str. 5—16. Objavljeno tudi v: *Gospodarska gibanja* (GG) 1982/4, str. 5—17.

Devize i privreda. PKJ 1982/5, str. 23—38; objavljeno tudi v: GG 1982/4, str. 23—37.

Zamrzavanje izvoza ili Kako pogrešnom merom u intenzivnu stabilizaciju? PKJ 1982/7-8, str. 5—23; objavljeno tudi v: GG 1982/7-8, str. 5—23.

Mi devizama a stranci dinarima ili Zašto prodaja i kreditiranje za devize smanjuju a ne povećavaju devizni priliv? PKJ 1982/9, str. 5—31; objavljeno tudi v: GG 1982/9, str. 5—31.

Privredni subjekt i društvena akumulacija. PKJ 1982/11, str. 23—37; objavljeno tudi v: GG 1982/11, str. 23—38.

Autonomno pravo monetizacije. *Jugoslovensko bankarstvo* 12/3, 1982, str. 3—13.

Deset godina opredeljivanja. *NIN* 33, 31. oktobra 1982, št. 1661, str. 8—10.

Da li je Marks zaista pogrešio. *Socializam* 25, 1982/4, str. 715—721.

Janez Batis

Veterinarski terminološki slovar. SAZU, Ljubljana 1982, str. 122 (soavtorji: Ivanka Brglez, Leo Rigler, Janez Banič, Oskar Böhm, Vlado Gregorović, Zdenka Karlin, Marko Osredkar).

*Distribution of serotypes of human and bovine *Str. agalactiae* strains in Slovenia.* *Proceedings*, Vol. II, Amsterdam 1982, str. 1041—1045 (soavtorica Ivanka Brglez).

Zatiranje mastitisa pri nas in v sosednjih alpskih deželah. *Zbornik BF-Veterinarstvo* 1, 1982, str. 5—12.

Mikrobiologija III — rikcije i virusi (Recenzija učbenika prof. dr. B. Mihajlovića). *Zbornik BF-Veterinarstvo* 1, 1982.

Jože Bole

*Zur Problematik der Gattung *Lithoglyphus* Hartmann 1821 (Gastropoda: Lithoglyphidae).* *Razprave* IV. razr. SAZU 23 (5), 1981, str. 151—169.

Postojnska jama, zibelka speleobiologije. *Naše jame* 22, 1981, str. 45—48.

Mehkužci. *Vodniki po loškem ozemlju* 4, 1982, str. 98—103.

Razgovor z Egonom Pretnerjem. *Proteus* 44, 1982, št. 9-10, str. 323—326.

Bogdan Breclj

Medicinska doktrina v NOV v Sloveniji. V: Borec 1982, št. 5, str. 291—299; ponatis v: Vojnosanitetski pregled 1982, br. 2, str. 121—126.

Miroslav Brzin

Cholinergic mechanisms during the ontogenesis of the dorsal lateral geniculate body and the superior cervical ganglion. Symposium Paripheral Synapses. Varna, Bulgaria 23—25 Sept., Abstracts No 12, 1982 (soavtorji: H. J. Lüth, B. Klinar, J. Sketelj, E. Winkelmann).

Holinesteraze v simpatičnem cervikalnem gangliju podgane. Zbornik radova, 12. kongres Saveza društava fiziologa SFRJ, 9.—12. september, P. 11, 98, 1982 (soavtorji: L. Kama-rić, B. Klinar).

Uloge nespecifičnih kolinesteraza i jetre u prirodnim zaštitnim mehanizmima od trovanja so-manom. Zbornik radova, 12. kongres Saveza društava fiziologa SFRJ, Sarajevo 9.—12. september, 99, 1982 (soavtorji: Z. Grubić, J. Sketelj, D. Sket).

Developmental aspects of AChE regulation in rat superior cervical ganglion in vivo. V: Basic and Clinical Aspects of Molecular Neurobiology (Eds. Guiffrida Stella, Gombo G., Benzi G. in Bachelard H. S.) Publ.: Fondazione Intern. Menarini, Milano 1982, str. 481 (soavtorji: B. Klinar, J. Sketelj).

Emilijan Cevc

Arheologija, arhitektura in zgodovina (O knjigi P. Korošec: Zgodnjesrednjeveška arheološka slika karantanskih Slovanov). Arheološki vestnik 32, 1981, str. 593—597 (Izšlo l. 1982).

Tri starejše glave Janeza Krstnika na Slovenskem. Traditiones 7-9, 1982, str. 31—47.

Trubarjevo »Mrtvo dejte . . . v ti igiški fari«. Traditiones 7-9, 1982, str. 264—266.

Slovenski impresionisti (Uvod v razstavn katalog). Sofija 1982.

Portret škofa Janeza Frančiška iz Visoške kronike. Loški razgledi 29, 1982, str. 32—58.

Tušek Janez Anton, Vallaner Rupert, Veider Janez, Veit (izdelovalec oklepov), *Veit* (slikar), *Verbnik Janez, Verbnik Matej, Vincenc iz Kastava*. V: Slovenski biografski leksikon 13, 1983 (gesla).

Dragotin Cvetko

Concept of Music History in East and West. V: Report of the XIIth IMS Congress Berkeley 1977. Kassel 1981/2, str. 256 ss.

Mesto južnih Slavena u evropskoj muzici. V: Glas CCCXXVIII SANU, knj. 22, str. 153—168, 1981 (izšlo l. 1982).

Postmodernizem. V: Sodobnost 30, 1982, str. 476—479.

Slovene Musicology 1977—1982. Achievements and Plans. V: Review of the Aesthetics and Sociology of Music 13/1, 1982, str. 116—119.

Plenumske dileme. V: Borec 34, 1982, str. 549—553.

Slovenska opera skozi čas. V: Slovenska opera v evropskem okviru. Ljubljana 1982, str. 5—12.

Davorin Dolar

The distribution of ions between the solution and ion exchange resin. Vestnik SKD 28, 1981, str. 327—338 (soavtor: V. Vlachy).

Osmotic behaviour of poly- and oligoelectrolyte solutions containing counterions of different valencies. Vestnik SKD 28, 1981, str. 321—325 (soavtorja: D. Bratko, V. Vlachy).

Monte Carlo studies of polyelectrolyte solutions at low degrees of polymerization. J. Chem. Phys., 76, 1982, str. 2010—2014 (soavtor: V. Vlachy).

Enthalpies of Dilution of Salt-containing Polyelectrolyte Solutions. J. Phys. Chem., 86, 1982, str. 2469—2471 (soavtorji: J. Škerjanec, D. Bratko, V. Crescenzi and F. Quadrioglio).

Conductivity and transport numbers of polystyrenesulfonates in dioxane-water mixtures. V: Dynamic Aspects of Biopolyelectrolytes and Biomembranes, F. Oosawa and S. Sugai, Eds., Kodansha Ltd, Tokyo, 1982 (soavtor: J. Špan).

Thermodynamic Properties of a Polyelectrolyte Solution Containing a Mixture of Counterions of the Same Charge. J. Polymer Sci., Polymer Physics Ed., 20, 1982, str. 1355—1364 (soavtor: J. Škerjanc).

Matija Drovenik

Nahajališča mineralnih surovin, 1. del. Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, 1982, str. 188 (učbenik).

Nahajališča mineralnih surovin, 2. del. Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, 1982, str. 182 (učbenik).

Janez Fettich

Spolne bolezni v Sloveniji. Medicinski razgledi 20, 1981, str. 313—321.

Tuberoerpiginozni sifilid — dijagnostični problem. Acta Derm. Iug. 9, 1982, str. 43—46 (soavtor: I. Planinšič).

Učestalost medikamentoznih eksantema. Acta Derm. Iug. 9, 1982, str. 53—57 (soavtor: M. Kocijančič).

Ulcus molle — razširjenost bolezni in prikaz novega primera. Zdravstveni vestnik 51, 1982, str. 277—278 (soavtor: M. Lunder).

Dermatološka problematika v starosti. V: Izbrana poglavja iz medicinske gerontologije. Medicinska fakulteta, Ljubljana 1982, str. 328—355.

Zdravljenje kožnih bolezni nekoč in danes. V: Zbornik simpozija Vloga farmacevta pri zdravljenju kožnih bolezni. Slovensko farmacevtsko društvo, Ljubljana 1982, str. 1—12.

Epitheliome als Altersdermatose. Zbl. Haut-u. Geschlechtskrankheit 148, 1982, str. 354—355 (soavtor: I. Planinšič).

Alojzij Fingžar

O pravnem sistemu Socijalističke federativne republike Jugoslavije. Naša zakonitost 1981, št. 10, str. 3—13.

Družbena lastnina v novjših delih Edvarda Kardelja. Pravnik 1981, št. 10-12, str. 329—335.

Pravica do dela in družbena lastnina. Združeno delo 1982, št. 1, str. 9—15.

Nekaj vprašanj iz zakona o temeljnih lastninskopravnih razmerjih. Pravosodni bilten 1982, št. 2, str. 74—92.

Društvena sredstva u društvenoj pravnoj osobi i njihova zaštita. Privreda i pravo 1982, št. 2, str. 3—9.

Društvena sredstva i imovinsko pravo. Arhiv za pravne i društvene nauke 1982, št. 2, str. 219—231.

Intervencija države u poljoprivredi. Ekonomika poljoprivrede 1982, št. 3, str. 203—214.

Pravni režim javnih cest. Občan 1982, št. 11, str. 21—22.

Družbena lastnina in posest. Pravnik 1982, št. 4-6, str. 87—94.

Pravo na glas. Odvetnik 1982, št. 9—10, str. 7—11.

Družbena lastnina in premoženjsko pravo. Pravnik 37, 1982, št. 10—12, str. 287—296.

Ivan Gams

Karst-Karst Denudation-Chemical Erosion-Climate. Perspectives in Geomorphology (ur. H. S. Sharma), Concepts-Int. Series in Geography. Concept Publishing Company, New Delhi, 1981, št. 2, str. 211—222.

Tropfsteinwachstum in der Höhle von Postojna. Theorie und Praxis. Naše jame 22, 1980, Ljubljana 1981.

Chemical Erosion of Carbonates in Yugoslavia. Geographica Iugoslavica, III, Ljubljana 1982, str. 45—51 (tudi urednik številke).

Izraba jam v Sloveniji skozi stoletja. Naše jame 23-24, Ljubljana 1982, str. 35—41.

Triglavski ledenik 1980-81. Planinski vestnik 82, 1982, št. 2, str. 87—89.

Razvoj krasologije u vreme Jovana Cvijića i danas. Naučno delo Jovana Cvijića. SANU, Naučni skupovi, knj. XI-predsedništvo-co. 2. Beograd 1982, str. 175—184.

Nekaj geomorfoloških in speleoloških značilnosti Globodola in okolice. Dolenjski kras. Novo mesto 1982, str. 28—29.

Ob grobu prof. dr. Marjana Žagarja. Geografski obzornik 28, 1981, št. 1-2, str. 5—7.

Zemljepisna naselbinska imena v Načrtu pravil za novi slovenski pravopis. Spoznanja in pripombe javne razprave o Načrtu pravil za novi slovenski pravopis. Znanstveni inštitut FF, Ljubljana 1982, str. 24—27.

Hribovske kmetije Slovenjgraškega Pohorja — stanje in dejavniki razvoja. Geografske značilnosti preobrazbe slovenskega podeželja. V: Gradivo za posvetovanje geografov ob 60-letnici GDS, Ljubljana 1982, str. 29—49.

Temperaturni obrat in navpični gradienti v Slovenjgraški kotlini. Geografski vestnik 54, 1982, str. 29—49.

O osmem mednarodnem speleološkem kongresu v ZDA in o razvoju speleologije po svetu. Geografski vestnik 54, 1982, str. 145—147.

Types of Accelerated Corrosion. Karst Geomorphology (ur. M. M. Sweeting). Benchmark Papers in Geology, 59., Stroudsburg, 1981 str. 126—132 (ponatis iz: Problems of the Speleological Research. Brno 1964).

Krajši članki v: *Proteus* 45, sept. 1982; Delo, 9. oktobra 1982 (Sobotna priloga), *Odsevanja* (Slovenj Gradec), Delo, 16. januarja 1982 (Sobotna priloga), *Geografski vestnik* 54, 1982.

Razpoložljivi življenjski prostor. V: Bomo preživel? Znanstvena knjižnica MD, nova serija, št. 14, str. 9—21.

Gore. V: Naše gore. CZ, Ljubljana 1982, str. 9—66.

Jože Goričar

Najamniški mentalitet — subjektivni izraz ekonomskega otuđenja radnika. Zbornik Samoupravljanje — put oslobađanja rada, založba Delavska enotnost, Ljubljana 1981, str. 130—136.

Odgovornost. Zbornik Sociološki preseki slovenske družbe. Sociološko društvo Slovenije, FSPN, Društvo sociologov Dolenjske, Dolenjski tisk, Novo mesto 1982, str. 115—127.

Sankcije u našim samoupravnim normama — sociološki aspekt. Zbornik: Samoupravljanje, okvir problema: samoupravljanje i pravo, Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1982, str. 56—60, 104—107.

Odgovornost v samoupravni družbi. Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Spomenica prof. Olegu Mandiću, Zagreb 1982, str. 233—245. Prevod razprave objavljen v reviji *Gledišta*, Beograd, št. 7-8/1981, str. 3—18.

Neke napomene o kriznim stanjima u našem društvu. Sociologija, Beograd 1982, br. 2-3, str. 277—281.

Sociološki leksikon, Savremena administracija, Beograd 1982, str. 784, gesla:

Društvena nadgradnja, str. 96—97.

Društvena norma, str. 100—102.

Društvena osnova, str. 102—103.

Društvena zajednica, str. 118—119.

Društveno biće, str. 136—137.

Društveno-ekonomske formacije, str. 137—138.

Istorijski materijalizam, str. 241—244.

Nauka, str. 397—400.

Psihološke teorije u sociologiji, str. 514—516.

Sastav društva (baza i nadgradnja), str. 564—566.

Sociološke teorije, str. 656—657.

Anton Grad

Starejši grecizmi v slovenščini (II). Linguistica 21, Ljubljana 1982, str. 165—173.

K etimologiji slovenskega toponima Opčine (nad Trstom). Slavistična revija 1982, št. 2, str. 230—232.

Veliki slovensko-angleški slovar. Ljubljana 1982, Državna založba Slovenije, str. 826.

Ludvik Gyergyek

Normalizacija slik in grupiranje segmentov stene pri računalniški ventrikulografiji. 6. bosanskohercegovski simpozij iz informatike, Jahorina 82, str. 201—8; 22.—26. marec 1982 (soavtor: Z. Bjelogrič).

Automatic Derivation of Symbolic Descriptions. Movement in Man and Machine, Joint Workshop, National Academy of Sciences USA and Council of Academies of Sciences and Arts SFRJ, Portorož, maj 1982. Partizanska knjiga, Ljubljana 1982, str. 194—195 (soavtorja: I. Bratko, M. Špegel).

Object Recognition in Robotics. Second World Conference on Mathematics at the Service of Man. Las Palmas, Španija (23. junij—3. julij 1982), Proc. 596—599 (soavtor: Š. Prešeren).

Prepoznavna motenj srčnega ritma z računalnikom. XXVI. jugoslovanska konferenca ETAN-a (Subotica, 7.—11. junij 1982). Subotica 1982; IV. 313—IV. 320 (soavtorji: S. Jager, M. Vežjak, F. Mihelič, D. Zazula).

Hitri digitalni filtri za filtriranje elektrokardiograma. XXVI. jugoslovanska konferenca ETAN-a (Subotica, 7.—11. junij 1982), Subotica 1982; IV. 323—IV. 320 (soavtorji: F. Jager, F. Solin, M. Vežjak, F. Mihelič).

Clustering of Left Ventricular Wall Motion Patterns. ISMIII '82, First IEEE Computer Society International Symposium on Medical Imaging and Image Interpretation (Berlin, 26.—28. oktober 1982). IEEE Catalog No. 82CH 1804—4; str. 117—122 (soavtorja: Z. Bjelogrič, J. Jakopin).

Zanesljivost naključno obremenjenih sistemov. Elektrotehniški vestnik 48, 1982, št. 5, str. 289—294 (soavtor: A. Žizek).

Dušan Hadži

The shape of the potential in very strong hydrogen bonds. Vorträge zum Analytiktreffen 1980, Schwingungsspektroskopie-Theorie und Anwendungen, 18.—21. November 1980, Neubrandenburg, str. 1—33.

X-ray and infrared spectroscopic studies of potassium hydrogen bis-(2,4-dichlorophenoxy)sobutyrylglycinate. J. Crystallograph. and Spectrosc. Res. 12, 1982, str. 343—350 (soavtorji: I. Leban, A. Kolbe, Adelheid Kolbe).

Normal coordinate analysis of the two forms of the hydrogen dinitrate ion. Spectrochim. Acta 37 A, 12, 1981, str. 1047—1048 (soavtorja: B. Barlič, B. Orel).

Conformational studies of dopaminergic ligands using molecular mechanics. Proceedings of the Symposium on Steric Effects in Biomolecules, Eger, 1981 (Hungary), str. 79—84 (soavtorja: D. Kocjan, T. Šolmajer).

Svetozar Ilesič

Ob šestdesetletnici Geografskega društva Slovenije. Geografski vestnik 54, 1982, str. 3—7.

Anton Ingolič

Nemir mladostnika (mladostni spomini). Spremno besedo napisala Berta Golob, ilustrirala Irena Tršar, grafično oblikoval Tadej Tozon. Mladinska knjiga 1982, str. 131.

Obračun (roman). Opremil Julijan Miklavčič. Državna založba Slovenije 1982, str. 202.

Srečanje s povodnim konjem (barvni diafilm). Po istoimenski otroški črtici priredil Mirko Kambič. Univerzum 1982.

Eva Renata (novela). Obzornik 1982, šte. 6, str. 401—428.

Spomin na madame Madelon (novela). Sodobnost 1982, šte. 8-9, str. 726—757.

Prevoda:

U poverenju (Zaupno, mladinska povest). Prevedel dr. Tode Čolak. Venac (Gornji Milano-vac) 1982, od 2. številke dalje.

Przerwana wspinaczka (Pretrgana naveza, roman). Prevedla Halina Kalita, Iskry, Warsza-wa (v tisku).

Jakac Božidar

Razstave:

Slovenski kulturni delavci. Ljubljana, Mestna galerija, 5. februar 1982.

Tito (portreti). Maribor, 15. marec 1982.

- Partizanski obrazi* (mapa). Plevlje, 16. marec 1982.
- Partizanski obrazi* (mapa). Radovljica, 25. april 1982.
- Portreti glasbenikov: proslava Marija Kogoja v Galeriji R. Debenjaka*. Kanal, 25. april 1982.
- Štirje portreti dr. I. Andrića na veliki razstavi*. Gradski muzej, Beograd, september 1982.
- Portreti koroških kulturnih delavcev. Ob 25-letnici galerije, Slovenj Gradec*, 10. september 1982.
- Zbirka portretov, rokopisov, ilustracij in spominsko predavanje na proslavi 40-letnice smrti Mirana Jarca*. Kosovelova knjižnica, Sežana, 24. september 1982.
- Zbirka portretov, ilustracij in pisem. Ob 100-letnici rojstva Alojza Gradnika*, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, 28. september 1982.
- Zbirka risb in akvarelov iz IV. in V. ofenzive*. Zagreb, galerija Hotela Dubrovnik, 24. november 1982.

Janko Jurančič

- Slovensko-srbskohrvaški slovar*. Državna založba Slovenije, Ljubljana 1982, 1406 strani.
- O jeziku in priimkih na obeh straneh slovenskohrvaške meje v nekdanji Panoniji*. Onomastica jugoslawica, Vol. 9, Zagreb 1983, str. 217—228.
- Jarnikov Slovenački prevod ruskoslovenskog teksta iz Cvetnika Jovana Rajića*. MSC, Naučni sastanak slavista u Vukove dane, 11, Beograd 1982, str. 49—56.
- Vidov dan in sveti križ*. Traditiones 7-9, 1982, str. 295—98.

Zdenko Kalin

- Javna dela:
- Doprni kip pesnika Iga Grudna*, Jamlje pri Trziču, Italija, 30. maj 1982.
- Doprni kip narodnega heroja Rastislava Delpina-Zmaga*, Nova Gorica, 12. september 1982.

Janko Kos

- Izpoved namesto nauka* (Vidmarjeva estetika ali esej o lepoti I). Delo, 25. december 1981 (Književni listi).
- Predniki na Slovenskem* (Vidmarjeva estetika ali esej o lepoti II). Delo, 8. januar 1982 (Književni listi).
- Delitev na stopnje* (Vidmarjeva estetika ali esej o lepoti III). Delo, 15. januar 1982 (Književni listi).
- Klasične ideje v drugačnem okviru* (Vidmarjeva estetika ali esej o lepoti IV). Delo, 22. januar 1982 (Književni listi).
- Čaščenje najvišjih vrednot* (Vidmarjeva estetika ali esej o lepoti V). Delo, 29. januar 1982 (Književni listi).
- Trdoživost metafizike* (Vidmarjeva estetika ali esej o lepoti VI). Delo, 5. februar 1982 (Književni listi).
- Prešeren in bidermajer*. SR 30, 1982, št. 1, str. 47—68.
- Težave s postmodernizmom*. Sodobnost 30, 1982, št. 6-7, str. 633—641.
- Spomin na Primoža Kozaka*. Naši razgledi 31, 15. januar 1982, št. 1, str. 12.
- K vprašanju literarnih smeri in obdobj*. Primerjalna književnost 5, 1982, št. 1, str. 1—20.
- Levstik in Andersen*. SR 30, 1982, št. 3, str. 241—266.
- Slovenska lirika 1950—1980*. Sodobnost 30, 1982, št. 12, str. 1098—1115.
- Ivan Cankar na križpotju romanskih, germanskih in slovanskih literatur*. Sodobnost 30, 1982, št. 12, str. 1184—1188.

Stane Krašovec

- O ekološki krizi* (Uvodni referat na letošnji skupščini ZDVOS). Naše okolje 1982, št. 3, str. 49—51 (srbskohrvaški prevod v: Čovek i životna sredina, Beograd 1982, št. 2).
- Sklepna beseda*. V: Mira Ružić, Biti ali ne biti. Ljubljana 1982, str. 229—250.
- Od Malthusa do finalistov*. Ekonomska revija 1982, št. 3-4, str. 509—521.
- Kvalitetna životna sredina je uslov egzistencije*. V: Čovek i životna sredina, Beograd 1982, št. 2, str. 1—4;

Dilemmas with Multijob Holders (Part-Time Farmers) in Agriculture. V: The Rural Challenge. Contributed Papers Read at the 17th Conference of Agricultural Economists. Bellamy and Greenshields Editors. Guildford, Surrey 1982, str. 70-73 (Diskusija o tem na str. 73-74).

Bratko Kreft

Meditacije o Krleži. Sodobnost 1982, št. 2, str. 113-126; št. 3, str. 232-247; št. 5, str. 498-520; št. 6-7, str. 646-662.

Lingvistični atlas in bolgarski »vrinek«. Delo, 30. september 1982, str. 9 (Književni listi).

Uvodna beseda. Zbornik Borštnikovo srečanje, Maribor 1982.

Stvariteljska pot humorja. Delo, 18. november 1982, str. 7 (Književni listi).

Ob 30-letnici slovenskega gledališkega muzeja. Dokumenti slovenskega gledališkega in filmskega muzeja. Ljubljana 1982, št. 38-39, str. 1-2.

Spomin na Janka Travna. Dokumenti slovenskega gledališkega in filmskega muzeja. Ljubljana 1982, št. 38-39, str. 85-89.

Meditacija o Krleži. Mostovi (Mostar) 1982, št. 40-41, str. 5-14.

Fran Levstik. Levstikov zbornik, Ljubljana 1982, str. 13-18.

Filip Kalan-Kumbatovič

Molière na Slovenskem. PDG Nova Gorica, Gledališki list 85, 1980/81 (Iz študije Molière na Slovenskem).

Organizacijska vprašanja slovenskih gledališč. V: Slovenski theater gori postavit (Besedila je izbral, uredil in komentiral Bojan Štih). Ljubljana 1981, str. 140-160 (Kondor 198).

Veseli veter (odlomki). V: Slovenski theater gori postavit (Besedila je izbral, uredil in komentiral Bojan Štih). Ljubljana 1981, str. 126-137 (Kondor 198).

Živeti z odprtimi očmi. Sodobnost 29, 1981, št. 6-9, str. 585-601 (Intervju z Manco Košir, s fotografijo).

Izza kulis v svet. Večer, 7. februar 1981, str. 30 (s fotografijo).

Beseda o protestu zoper pozabljeni čas. S spominskega večera SAZU, DSP in PEN, posvečenega padlim slovenskim književnikom. Delo, 23. april 1981, str. 13 (Književni listi).

Vzdržljiv mornar ljudske modrosti. Profesor Filip Kalan-Kumbatovič: arhitektura, gledališče, pisateljstvo... Zapisal Miroslav Slana. 7 D, 3. september 1981, št. 36, str. 17-19 (s fotografijami).

Žlahitni mešan v Dubrovniku XVIII. stoletja. Slovensko ljudsko gledališče v Celju, gledališki list 2, 1981/82.

Interviewing Filip Kalan: To live with open eyes. Le livre slovène 20, 1982, št. 1-2, str. 2-16 (Intervju z Manco Košir, s fotografijo).

Ob razstavi Slovenskega gledališkega muzeja. Borštnikovo srečanje 1982, št. 3, str. 6-9.

Sancta Simplicitas (esej o Arthurju Schnitzlerju) in življenjepis. ÖRF (Landesstudio Steiermark), 1. marec 1982 (Literatur unseres slowenischen Nachbarn; radijska oddaja).

Filip Kumbatovič-Kalan. Radio Ljubljana, 15. marec 1982. Ponovitev 26. avgust 1982 (radijska oddaja Naši umetniki pred mikrofonom).

Rudi Kyovsky

Ureditev delovnega časa, odmorov, počitkov, dopustov in odsotnosti z dela v samoupravnih splošnih aktih. Raziskava. Inštitut za delo pri Pravni fakulteti, Ljubljana, december 1982.

Ureditev delovnega časa, odmorov, počitkov, dopustov in odsotnosti z dela v samoupravnih splošnih aktih na področju dela pristaniških delavcev. N. m., str. 102-115.

Delovni čas, odmori, počitki, dopusti in odgovornosti (Teoretska raziskava). Inštitut za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 1982, str. 1-7 (Uvod); str. 4-64 (VII. poglavje).

In memoriam — dr. Lado Vavpetič, Združeno delo 2/82.

Urejevanje delovnih razmerij delavcev, ki zaradi majhnega števila ne morejo urejati delovnih razmerij s samoupravnimi splošnimi akti. Združeno delo, št. 682.

Il diritto del lavoro dei paesi socialisti europei: IV. Il diritto del lavoro di Jugoslavia. V: Enciklopedija giuridica del lavoro, Padova 1982, str. 137-187.

Zakon o delovnih razmerjih s komentarjem in sodno prakso, ČGP Delo 1982, Ljubljana.

V njem:

Uvodna beseda, str. 11—16

Temeljne določbe, str. 17—49

Varstvo pravic delavcev, str. 573—608.

Dr. Vladimir Korun: *Urejanje delovnih razmerij v obrti*. Recenzija. V: *Združeno delo*, 1982, str. 659—663.

Janez Logar

Josip Jurčič, *Zbrano delo*, 10. knjiga (Literarni članki. Podlistki. Ocene. Politični članki 1. del. Dodatek). Uredil in opombe (str. 471—585) napisal Janez Logar. Ljubljana 1982, 592 str.

Josip Jurčič — časnikar. V: *Obodbe realizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi*. Ljubljana 1982, str. 125—137.

Valentin Logar

Za knjigo *Fonološki opisi...*, ki jo je s finančnim sodelovanjem vseh jugoslovanskih Akademij znanosti izdala ANU BiH, Posebna izdanja, knjiga LV, odjeljenje društvenih nauk, knjiga 9, Sarajevo 1981 je napisal opise slovenskih govorov: *Solbica* (Stolizza), str. 35—40; *Ošne pri Svetem Lenartu* (Osgnetto), str. 41—46; *Sv. Križ* (S. Croce), str. 47—52; *Šmartno v Brdih*, str. 53—58; *Srednja vas v Bohinju*, str. 73—78; *Horjul*, str. 79—85; *Dragatuš*, str. 133—137; *Potoče* (Potschach), str. 183—191; *Kneža* (Grafenbach), str. 201—211; *Gornji Senik* (Felsösözlnök), str. 213—218.

Razen tega je za isto knjigo napisal: *Izhodiščni splošno-slovenski fonološki sistem* str. 29—33.

Diftongizacija in monoftongizacija v slovenskih dialektih. JiS 27, 1981/82, št. 7-8, str. 209—212.

Boris Majer

Znanstveno srečanje *ZKJ in socialistična revolucija*, Bled, 7.—9. februar 1980. V: *Savez komunistov i socijalistička revolucija*, Centar za društvena istraživanja P CK SKJ, Beograd, 1981, str. 518—520 (diskusija).

Teoretični vidiki družbenega planiranja. V: *Usmerjanje družbenega razvoja* (družboslovne razprave), Ljubljana, 1981, str. 13—15, 17—28.

Uvodno poglavje v: *Temelji marksizma* (Priročnik za temelje marksizma za 2. leto srednjega usmerjenega izobraževanja), Ljubljana, Zavod SRS za šolstvo, Vzgoja in izobraževanje, 12, 1981, št. 5, str. 36—48.

Ne postoji slovenačka »osjetljivost« (o kulturi, jeziku i ostalom), Sarajevo, Svijet, 5. april 1982, str. 11.

Što ne bi smjela kritika (anketa Borbe: Idejne bitke u kulturi, danas), Zagreb, Borba, 7. april 1982, str. 9.

Nova kvaliteta vodilne vloge zveze komunistov (Nova vloga ZK — aktualni intervju), Ljubljana, Teorija in praksa 1982, št. 3, str. 313—315.

Brez znanosti nam ni rešitve (iz razprave na 12. kongresu ZKJ), Ljubljana, Naši razgledi, 9. julij 1982, št. 13, str. 382.

Metode pritiska ne morejo biti nadomestilo za argumentiran boj mnenj (uvodna beseda na seji predsedstva CK ZKS o nekaterih aktualnih idejnopoličnih vprašanjih), Ljubljana, Delo 21. julij 1982, str. 2.

I. del priročnika za temelje marksizma za 2. leto srednjega usmerjenega izobraževanja. Ljubljana, Zavod SRS za šolstvo (zbirka Novi vidiki), 1982.

Janez Matjašič

Biološki sistemi — Živalski sistem. Organizacijske oblike življenja. Državna založba Slovenije, Ljubljana 1982, str. 1—94.

Ernest Mayer

Beitrag zur Flora von Montenegro. Glasnik rep. zav. zašt. prir. — Prirod. muz. Titograd 14, 1981, str. 11—22.

Kritische Betrachtung über Helleborus cyclophyllus Boiss. in Jugoslawien. Glasnik rep. zav. zašt. prir. — Prirod. muz. Titograd 14, 1981, str. 7—10 (soavtor: V. Blečić).

Milan Mihelič

Samostojne razstave:

Muzeum architektury we Wrocławiu, Poljska.

Universidad Autonoma Metropolitana, Ciudad Mexico, Mehika.

Janez Milčinski

Uresničevanje pravice vedeti in odločati pri intenzivnem zdravljenju otrok. Med. razgledi 21, 1982, str. 115—118 (soavtor: Š. Stražiščar).

Zdravnikove dolžnosti po zakonih o varnosti cestnega prometa. Zbornik Promet II, Center za varstvo v prometu. Ljubljana 1982, str. 54—62.

Deontološka vprašanja ob bolnem otroku. Med. razgledi 21, 1982, supl. I., str. 11—22.

Responsibility for iatrogenic injuries according to their definition. XII. Kongress der ALSM, Wien 17.—22. 5. 1982 (Zbornik in separat; soavtor: Š. Stražiščar).

Ethical and legal regulations of biomedical research in Slovenia/Yugoslavia. 6th World Congress on Medical Law. Gent 22.—26. 8. 1982. Report II, str. 248—253 (soavtor: Š. Stražiščar).

Etična utemeljitev načrta za biomedicinske raziskave. Raziskovalec 12, 1982, št. 6, str. 230—235. Isto tudi v Zdravstvenem vestniku 51, 1982, str. 349—353 (soavtor: Š. Stražiščar).

Medicinska etika in deontologija (Razprave in članki). Dopisna delavska univerza Univerzum, Ljubljana 1982, 289 strani.

Lev Milčinski

Psihosocialna dimenzija bolezni in zdravnik splošne medicine. Zdravstveni vestnik 51, 1982, str. 183—185.

Diagnosticiranje in klasificiranje, zlasti pri delu z otroki. Interna publikacija Svetovalnega centra, Ljubljana 1982, 13 str.

Samomor in Slovenci. Povzetek interdisciplinarne razprave. 13 strani. V internem letnem poročilu Registra samomorov in samomorilnih poskusov v Sloveniji za l. 1981. 1982.

Prevoda:

H. Lindemann: Avtogeni trening. Sprostitev v stiski. 138 str. (4. izdaja) Izviren prevajalčev dodatek *Psihoterapija, njene prvine in mesto avtogenega treninga v njej.* Cankarjeva založba, Ljubljana 1982, str. 139—175.

H. Lindemann: Premagani stres. 143 str. (2. izdaja) Uvodna prevajalčeva beseda. Cankarjeva založba, Ljubljana 1982, str. 5—6.

Zdravko Mlinar

Social Research and Development Policy Implementation. V: Architecture & Comportment/Architecture and Behaviour, Numéro spécial: Espaces et politiques, Vol. 1, No 3/4, Editions Georgi 1982, str. 217—227.

The use of urban research results: some contradictions. V: Gerd-Michael Hellstern (edit.) ... et al., Applied Urban Research, Freie Unviersität Berlin, Zentralinstitut für Sozialwissenschaftliche Forschung, Vol. 2.

Urban social research in Yugoslavia. V: Gerd-Michael Hellstern (edit.) ... et al., Zentralinstitut für Sozialwissenschaftliche Forschung, Freie Universität Berlin, Vol. 1, 1982.

Teoretični in metodološki trendi v sociološkem raziskovanju (prostorsko-)družbenih struktur in razvojnih procesov. V: Teorija, empirija, praksa. Prispevki h kritiki in k razvoju metod družboslovnega raziskovanja, ured. Slavko Splichal, Partizanska knjiga, Ljubljana 1982.

Sociološki kriteriji v oblikovanju bivalnega okolja. Teorija in praksa, št. 6, Ljubljana 1982, str. 747—763.

Krizne pojave i mobilizacija razvojnih potenciala. Socijalizam, br. 12, Beograd 1982.

Raziskovanje mest in njihova uporaba. Komuna — časopis za teoriju i praksu komunalnih zajednica, br. 11, Beograd 1982 in: Ekonomska revija, Ljubljana 1982, št. 3-4.

Mehanizmi usmeravanja i (ne)izvršavanje razvojnih programov. Sociologija, vol. XXIV, br. 2-3, Beograd 1982 in v: *Savremeno jugoslovensko društvo — sociološko istraživanje uzroka krize i mogućnosti izlaska*, Jugoslovensko udruženje za sociologiju, Ljubljana, maj 1982.

Protislova neenakomernega razvoja. V: *Družba, znanost, tehnologija (zbornik razprav)*, Delavska enotnost, Ljubljana 1982, str. 177—196.

Sociološka spoznanja kot element strategije razvoja slovenske družbe. Sociološki preseki slovenske družbe, Zdenko Roter ... et al. (ured.), Sociološko društvo Slovenije, Dolenjski list, Novo mesto 1982.

Sociološke soznanja kako element na strategijata na opštestveniot razvoj. V: *Godišnik na Institutot za sociološki i političko-pravni istražuvanja*, Univerzitet Kiril i Metodije, Skopje, God. 7, br. 1, Skopje 1981.

Uvod (soavtor), str. 9—14; *Odgovornost v usmerjanju, planiranju družbenega razvoja*, str. 99—101; *Planiranje, eksperimentiranje in (ne)odgovornost*, str. 129—134; v: *Zdravko Mlinar, Bogdan Kavčič ... et al. (ured.)*, *Odgovornost v samoupravni socialistični družbi*, Knjižnica FSPN, Ljubljana 1982.

Lokalizem, Lokalna zajednica, Sociologija lokalnih zajednica, objavljeno v: *Sociološki leksikon*, gl. red. R. Lukić, M. Pečujlić, *Savremena administracija*, Beograd 1982.

Neposredno učešće ljudi u samoupravnom odlučivanju u komuni, *Komuna*, časopis za pitanja teorije i prakse komunalnih zajednica, Godina XXIX, br. 4., Beograd, april 1982.

Šola socialistične zavesti, *Teorija in praksa* št. 11—12, Ljubljana 1982.

Industrializacija i unapredjenje stanovanja — prispevki v razpravi, Medjuakademijski odbor za industrijalizaciju stambene izgradnje i unapredjenje stanovanja. V: *Industrijalizovana stambena izgradnja*, Institut tehničkih nauka Srpske akademije nauka i umetnosti, br. 2, Beograd 1982.

Sociološka teorija in družbena praksa. 10. svetovni sociološki kongres v Ciudad Mexicu, Naši razgledi — Razgledi po svetu, 19. nov. 1982.

O spoznavanju preteklega in usmerjanju bodočega razvoja Žirov, *Žirovski občasnik* št. 4, Žiri 1982, str. 51—55.

Prostorsko združevanje. V: *Teme iz marksistične sociologije*, Fakulteta za elektrotehniko, Ljubljana 1982.

Zastoj v razvoju: streznitev in spodbuda. *Teorija in praksa* št. 7-8, Ljubljana 1982.

Dušan Moravec

Pisma Frana Govekarja. Druga knjiga. SAZU (Korespondence pomembnih Slovencev 5/11.) 284 str. Uredil in napisal opombe (str. 170—282).

Miroslav Krleža (Govor na žalnem zboru SAZU 4. januarja 1982). *Slavistična revija* 1982, str. 236—240.

Odsev osvobodilnega boja in revolucije v povojni slovenski drami. Naši razgledi, 11. junij 1982.

Prve interpretacije Brechtovih del v slovenskih gledališčih. *Dialogi* (priloga *Prepihi*) 1982, str. 38—43.

Franc Novak

Pripombe partizanskega zdravnika k memoarom Gojka Nikoliša in ob slovenski partizanski TV nadaljevanki. *Borec*, 1982, št. 3, str. 163—167.

Boris Paternu

K tipologiji realizma v slovenski književnosti. *Zbornik Obdobja III*, Ljubljana 1982, str. 7—29.

Problemi sodobnega slovenskega vojnega romana. *Slavistična revija* 29, 1981, št. 4, str. 483—502.

Ob Adamičevem pisateljstvu. *Jezik in slovstvo* 27, 1981/82, št. 2-3, str. 42—44.

Funkcija parodije v razvoju slovenske književnosti. *Zbornik XVIII. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture*, Ljubljana 1982, str. 25—31.

Književnost in zgodovina. *Delo*, 21. maj 1982, str. 3 (Književni listi).

Slovenska romantična poezija na stičišču treh kultur. *Delo*, 7. oktober 1982, str. 7 (Književni listi).

Problem smrti v sodobni slovenski književnosti. Delo, 28. oktober 1982, str. 8–9 in 4. november, str. 8–9 (Književni listi).

Henry R. Cooper, *Prešern's erotic poetry*, Slavistična revija 30, 1982, št. 2, str. 227–230.

Hrvaški Prešeren. Ob izidu antologije pesnikovega dela v Zagrebu (Prev. L. Paljetak). Delo, 7. maj 1982, str. 3 (Književni listi).

La poesia romantica slovena al punto d'incontro di tre culture. V zborniku: Il contributo sloveno al convegno di studi su L'identità culturale di Alpe Adria, Ljubljana 1982, str. 3–9.

Janez Peklenik

Tendence v razvoju in gradnji inteligentnih robotov. 8. seminar LAKOS Avtomatizacija strege in montaže. Ravne, 10. in 11. junij 1982. Zbornik 8. seminarja LAKOS 1982, str. 1–8.

Investigation of the Availability of a Computer Controlled Manufacturing Cell (with A. Konjajev, E. Zebec, M. Klanjšček, I. Vengust). Proc. 14th CIRP International Seminar on Manufacturing Systems Trondheim, 28.–29. June 1982.

Razvoj in uporaba kibernetičkih metod za geometrične informacije v proizvodnem strojništvu. XVI. Svetovanje proizvodnog mašinstva Jugoslavije, Zbornik. Mostar, september 1982, str. 343–356 (soavtor: J. Grum).

Computer Aided Design of the Part Spectrum Data Base and its Application to Design and Production (with J. Grum). CIRP Annals, vol. 31/1, 1982, pp 312–317.

The Impact of Engineering Materials on the Development of Fabrication Processes. CIRP-Annals 1982, vol. 31/2, 1982, pp 471–475.

Report of CIRP International Seminars on Manufacturing Systems. Journal of Manufacturing Systems – SME, Vol. 1, N°1, Nov. 1982, pp 129–136.

A New Development to Part Classification for Group Technology. Investigation of the Computer Aided Classification of Parts (with J. Grum) in Chinese. Proc. of Nanjing Aeronautical Institute, 1982, N° 8 pp. 1–50 (Translated by – J. H. JIA and P. C. CHENG).

Final Report Concerning CIRP Cooperative Research on the Description of Cutting Surface of Grinding Wheels by the Correlation Function (with M. Junkar). Annals of the CIRP, Vol. 31/2, 1982, pp. 575–576.

Anton Peterlin

Mechanical and Transport Properties of Drawn Crosslinked Low Density Polyethylene. J. Polym. Sci. (Polym. Phys. Ed.) 20, str. 269, 1982 (soavtorji: F. De Candia, R. Russo, V. Vittoria).

De Candia, R. Russo, *Physical Properties of Drawn Crystalline Polymers*. Proc. 28th Macromol. Symp. IUPAC, Amherst, MA, p. 642, 1982.

Proc. 28th Macromol. Symp. IUPAC, *Molecular Model of Drawing Polyethylene and Polypropylene*. Current Contents (Engineering, Technology, Applied Sciences), 12, 22. July 27, 1982.

Dynamic Viscosity of Polymer Solutions. Coll. Polym. Sci., 260, 278, 1982.

Shrinkage and Retractive Forces During the Annealing of Drawn Low Density Polyethylene. J. Polym. Sci. (Polym. Phys. Ed.), 20, 1175, 1982 (soavtorji: F. De Candia, R. Russo, V. Vittoria).

Accordion Type Laser-Raman Scattering by Polymers. J. Polym. Sci. (Polym. Phys. Ed.), 20, 2329, 1982.

Mario Pleničar

Novi pogledi na razvoj maastrichtija pri nas. Rudarsko-metalurški zbornik 28, 1982, št. 4, str. 383–386 (soavtor: R. Pavlovec).

The Living Environment of the Cretaceous Fauna in the Northwest Dinarides. Shallow Tethys International Symposium, Padova 7th–8th June 1982, Abstracts, Padova, 1982.

Der ältere Teil der Liburnischen Formation in den NW Dinariden. Kreide 2. Symposium, Abstracts, p. 57, München 1982 (soavtor: R. Pavlovec).

Die Entwicklung der Kreideschichten Sloweniens (NW Jugoslawien). Kreide 2. Symposium, Abstracts, p. 58–59, München 1982 (soavtor: U. Premru).

Rudistne trate na karbonatni platformi severozahodnih Dinaridov. Zbornik radova, 1. knj., 10. jubilarni kongres geologa Jugoslavije, p. 203—207, Budva.

The Rudist Fauna of Snežnik. Razprave SAZU, 4. raz., 24/1, str. 1—26, 10 tabel. Ljubljana 1982

Stojan Pretnar

Der gewerbliche Rechtsschutz und die Gesellschaftsordnung. V: Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht, Internat. Teil, (GRUR Int.) 1982, št. 1, str. 1—18.

Znanstvena odkritja in njihovo mesto v inovacijskem procesu. V: Zbornik SAZU. Vloga znanosti pri oblikovanju strategije razvoja SR Slovenije, Ljubljana 1981, str. 109—119.

Pomen sistema informiranja za razvoj tehnologije in inovacijske dejavnosti. V: Obveščanje in odločanje 1982, št. 2, str. 32—36.

Inovacijski proces kot gibalno človeškega napredka in njegove odmevnosti v zakonodajah. Ponatis obj. v zborniku Družba — znanost — tehnologija, Delavska enotnost, Ljubljana 1982, str. 409—428.

Ekonomski vidiki industrijske lastnine. Ponatis v istem zborniku, str. 442—451.

Prvo letno posvetovanje Mednarodnega združenja za napredek vzgoje in raziskovanja na področju intelektualne lastnine. V: Raziskovalec 1982, št. 11, str. 444—445.

Pravni vidiki reklame (recenzija knjige: Dr. Miodrag Janjić, Privredna reklama i pravo, Beograd 1980). Gospodarski vestnik 1982, str. 65—66.

Primož Ramovš

Reminiscence 37—77 za violino, violo in violončelo. Ljubljana, Društvo slovenskih skladateljev. (II) + 9 + (I) str.

Pastoral za violino in klavir. Ljubljana, Državna založba Slovenije, Slovenski skladatelji mladim violinistom I, str. 27—29 + (I).

Koračnica za violino in klavir. Ljubljana, Državna založba Slovenije, Slovenski skladatelji mladim violinistom I, str. 30—31 + (I).

Improvizacije za harfo. Plošča. Založba Obzorja Maribor, DE Helidon Ljubljana, 1982.

Duo concertante za flavto, harfo, godala in tolkala. Arhivni posnetek RTV Ljubljana.

Toccata za klavir. Arhivni posnetek RTV Ljubljana.

A-Cis-fonia za klavir. Arhivni posnetek RTV Ljubljana.

Nova pota wittenskega festivala. Ljubljana, Naši razgledi 31, 1982, št. 10.

Ustvarjena umetniška dela:

Organofonia za orkester

Studio za komorni ansambel

Kantilena za violino in orgle

Med G in H za oboo in harfo

Quadruplum za orgle štiriročno

Šest miniaturni za pihalni trio

Anton Slodnjak

Poezije dr. Franceta Prešerna. Uredil, uvod in razlago napisal dr. A. S., Prešernova družba, Ljubljana 1982, 5. izdaja, 250 str.

France Prešeren, Poezije. Uredil in spremno besedo napisal A. S., Mladinska knjiga, Ljubljana 1982, 173. str.

O Levstikovem značaju in delu. Levstikov zbornik, Ljubljana 1982, str. 21—25.

Janez Stanonik

Franc Pirc v Ameriki. Zbornik Franc Pirc. Založilo Sadjarsko društvo Slovenije, Ljubljana 1982, str. 27—32.

Janko Ravnik: *Lepa si zemlja slovenska — Slovenia, The Beautiful*, Mohorjeva družba, Celje 1982, 300 str. (prevod).

Lujo Šuklje

Učinci promene hidrauličnih potencijalnih polja na sleganje i stabilnost tla. Izgradnja 36, 1982, št. 7, 3—14.

On some controversial effects of the viscous structural resistance of soils. Univerza E. Kardelja v Ljubljani, Acta Geotechnica 84, 1982, str. 1—25.

M. Saje, I. Kovačič, *Joint solution of diffusion and equilibrium equations for non-linear viscous soils.* Spominski zbornik Antona Kuhlja, SAZU, Ljubljana 1982, str. 321—337.

Miha Tišler

Organska kemija, Ljubljana 1982, 483 str.

Neighbouring Group Participation in Formation of Condensed Azines. Formation of Pyrazolo (3, 4-b) pyrazines, Isoxazolo (4, 5-b) pyrazines and Isothiazolo (5, 4-b) pyridine. Monatsh. Chem., 113, 731, 1982 (soavtorji: M. Kočevar, B. Verček, B. Stanovnik).

Some New Synthetic Aspects of Bi- and Tricyclic Systems Derived from Azines, in particular from Pyrimidine. Rad. Kem., JAZU, 48, 1982.

Synthetic Studies in the Area of Hydroxylamino and Related Heterocycles. TRISOC I, 1, 1982.

Syntheses and Transformations of Some 1, 2, 4 — Oxadiazolopyrazines. J. Heterocycl. Chem., 19, 1982 (soavtorja: M. Kočevar, B. Stanovnik).

New Synthetic Approach for Pyrazolo (3, 4-b) pyrazines and Isoxazolo (4, 5-b) pyrazines. Heterocycles, 19, 339, 1982 (soavtorja: M. Kočevar, B. Stanovnik).

New Syntheses and Transformations of Some Pteridines and Pteridine 3-Oxides. Pteridiines and Folic Acid Derivates, Int. Symp., 10A, 1982 (soavtorja: M. Kočevar, B. Stanovnik).

A New Method for the Preparation of substituted 2-pyrimidinyl- and s-Triazinyl-Formamide Oximes. Formylation of Heterocyclic Amines with Trisformaminomethane. Heterocycles, 16, 2173, 1981 (soavtorja: B. Stanovnik, J. Žmitek).

Ring-Opening Reactions of Some Condensed Pyrimidines. Heteroc. in Bioorganic Chem., FECHM 2, 7, 1982 (soavtorji: M. Kočevar, B. Petrič, B. Stanovnik).

Ring Transformation of Some 4-Aminopteridine 3-Oxides and Derivates. Tetrahedron, 38, 1982 (soavtorja: M. Kočevar, B. Stanovnik).

Synthesis of Pyrimido (4,5-d) pyrimidines. An Unusual Rearrangement of 2-aminopyrimido (4,5-d) pyrimid-5(6H) — one into 2-Amino-4,6-dichloro-1,3,5-triazine. Vestn. SKD., 29, 129, 1982 (soavtorji: B. Stanovnik, B. Koren, M. Šteblaj).

Reactions of N-Heteroformamide Oximes and Heteroarylacetamide Oximes with N,N-Dimethylformamide Dimethyl Acetal. Synthesis of 2-methyl-s-triazolo (1,5-x) azines and N-methylcyanoaminoazines. J. Heterocycl. Chem., 19, 577, 1982 (soavtorji: B. Stanovnik, A. Štimac, B. Verček).

Anton Trstenjak

Temelji ekonomske psihologije. Ljubljana 1982, 285 str.

Samomor, grozeče zlo porabniške družbe. Prešernov ledar 1982, str. 110—119.

Vrednostna lestvica. Delo (novoletna priloga) 1982, str. 25.

Opredelitev ekonomske psihologije ob njeni stoletnici. Posvetovanje slovenskih psihologov, Portorož 1981, Ljubljana 1982, str. 27—43.

Temelji ekonomske psihologije. Anthropos 1982, št. 3, str. 65—79.

Odnos do narave v smeri »znanosti o preživetju«. V: Bomo preživeli? Celje 1982, str. 28—43.

Intervju. Dialogi 1982, št. 7-8.

Intervju. 7 D, 10. junij 1982.

Intervju. Stop, 25. marec 1982.

Usmerjeni v ustvarjalnost. Glasnik Slovenske matice 6, 1982, št. 2, str. 87—97.

Kreativität als Wendesäule der Persönlichkeit. Proceedings of the 1st World Congress of the World Association for Dynamic Psychiatry, Lübeck 1982.

O psihologiji. V: V. Pečjak, Znameniti psihologi o psihologiji, Ljubljana 1982, str. 278—280. Referati (recenzije):

Robert Johnson, Der Mann. Die Frau. Auf dem Weg zu ihrem Selbst. Aus dem Amerikanischen übertragen von Lutz Köllner. Olten-Freiburg i. Br. (Walter) 1981. V: Schweizerische Zeitschrift für Psychologie 40, 1981, str. 375.

- Jolande Jacobi, Vom Bildreich der Seele. Wege und Umwege zu sich selbst.* Olten-Freiburg i. Br. (Walter) 1981. V: Schweiz. Zt. f. Ps. 40, 1981, S. 376.
- Toni Wolff, Studien zu C. G. Jungs Psychologie.* Zürich (Daimon) 1981. V: Schweiz. Zt. f. Ps. 41, 1982, H. 4, S. 333—334.
- Theodor Seifert, Lebensperspektiven der Psychologie. Wege, Schnittpunkte, Gegensätze.* Olten-Freiburg i. Br. (Walter) 1981, v: Schweiz. Zt. f. Ps. 41 1982, H. 4, S. 334.
- Jaffe, A.: Aufsätze zur Psychologie C. G. Jungs.* Zürich. V: Schw. Zt. f. Ps., 1982, H. 4, S. 334.

Jože Udovič

- Oko in senca.* Ljubljana 1982, 101 str. (pesniška zbirka).
- Pet pesmi.* V: Prešernov koledar 1983, Ljubljana 1982, str. 33—34.
- Osem pesmi.* Nova revija 1, Ljubljana 1982, str. 14—21.
- Dvanajst pesmi.* Večer, 4. oktober 1982, str. 16.
- Boris Pasternak, Pesmi.* Ljubljana 1982 (prevod trinajstih pesmi).
- Prevod 57 pesmi v ruski antologiji Zemlja i mužestvo — sodremena slovenska poezija.* Progres, Moskva 1981.

Ivan Vidav

- Linearni operatorji v Banachovih prostorih.* Postdiplomski seminar iz matematike 14. DMFA SRS, Ljubljana 1982, str. 147.
- Afina geometrija.* Obzornik za matematiko in fiziko 29, 1982, str. 65—72.
- O nerešljivem problemu.* Obzornik za matematiko in fiziko 29, 1982, str. 101—102.

Josip Vidmar

- Esej o lepoti* (2. natis). Trst 1982, 218 str.
- Krleževa misel ni poznala ne razmišljenosti ne počitka.* Delo, 5. januar 1982, št. 2, str. 4.
- Misel kot veličastna sila.* Dnevnik, 5. januar 1982, št. 3, str. 6.
- Stvaralac neukrotljivog duha.* Borba, 5. januar 1982.
- Sada je taj plamen ugasnuo . . .* Večernji list, 5. januar 1982, št. 6877, str. 3.
- Ugasena vatra.* Slobodna Dalmacija, 5. januar 1982.
- Pečat Krležinog duha.* Sarajevske novine, 5. januar 1982.
- Stvarao je strasno i vatreno.* Pobjeda, 5. januar 1982.
- Neukrotiv duh.* Novi list (Rijeka), 5. januar 1982.
- Veličanstvena prirodna snaga.* Dnevnik (Novi Sad), 5. januar 1982.
- Stvarao je strasno i vatreno.* Vjesnik, 5. januar 1982.
- Misli neukrotivog duha i umetničke fantazije.* Politika, 5. januar 1982, št. 24514, str. 12.
- Hvaležen sem mu za vse.* Oko, 7.—21. januar 1982, br. 256, str. 4.
- Govoriti svoju najbolju istinu.* Dnevnik (Novi Sad), 11. februar 1982, br. 108, str. 1 (pogovor z Lazarjem Kaurinom).
- Ferdo Vesel izpolnil velike naloge.* Naš čas (Titovo Velenje), 18. februar 1982, št. 7, str. 8.
- Fragmenti o Krleži.* Odjek, 15.—28. februar 1982, br. 4, str. 3.
- Razmatranje o smislu.* Odjek 1982, br. 21/22, str. 16.
- Josip Vidmar Krleži.* Stvaranje (Titograd) 1982, br. 2, str. 127—128.
- Na vest o smrti Miroslava Krleže.* Koraci (Kragujevac), g. 17, knj. 17, sv. 1-2, 1982, str. 7.
- Miroslav Krleža (1893—1981).* Letopis SAZU, 32, 1981, Ljubljana 1982, str. 176.
- Dnevnici 2 (Ulomci).* Oko, 18. februar—4. marec 1982, br. 259, str. 9.
- Dnevnici (Ulomci).* Oko, 4.—18. marec 1982, br. 260, str. 9.
- Cirdu, Petru Fiecare opera artistica trebuie sa explice viata.* Panciova 1982, an. 11, nr. 4, str. 10 (pogovor, ki ga je vodil Petru Cirdu).
- Kulturna in politična vzgoja naj korakata vzpredno.* Vrelci (Rogaška Slatina), 1982, št. 5, str. 1 (pogovor z Božom Kolarjem).
- O zakonih in zakonodajalcih.* Delo, 19. marec 1982, št. 65, str. 45 (Književni listi).
- Leta kot dnevi in dnevi kot minute.* Nedeljski dnevnik, 20. junij 1982, št. 166, str. 8.
- Pred Drago 82.* Delo, 29. julij 1982, št. 174, str. 7 (Književni listi).

Josip Broz Tito. Vojno delo (Beograd), 34, 1982, br. 3, str. 30—43.

Govor na Levstikovem taboru. V: Levstikov zbornik. Simpozij 1981. Ljubljana 1982, str. 5—9.

Lojze Vodovnik

Effects of Electrical Stimulation on Neuromuscular Systems. V: Zbornik Movement in Man and Machine, NAS/SAJ workshop, 1982, str. 465.

Functional Improvement of Pathological Neuromuscular Systems by Means of Electrical Stimulation. Zbornik Rehab. Eng. Int. Seminar, Tokio, 1982, str. 87—104 (soavtorji: Stanislav Reberšek, Vojko Valenčič, Aneta Stefanovska, Martin Štefančič, Nuša Gros, Tina Jelnikar).

Feasibility of Functional Electrical Stimulation in Lower Motor Neuron Lesion. 5th Congress ISEK, Zdr. Vestnik 51, Suppl. I, 1982, str. 198—199 (soavtorji: Martin Štefančič, Vojko Valenčič, Tina Jelnikar, Vanja Simič).

Optimisation of Functional Electrical Stimulation of Denervated Muscles. Proc. World Congress on Medical Physics and Biomedical Engineering, Hamburg 1982, str. 12.10, (soavtorji: Vojko Valenčič, Martin Štefančič, Tina Jelnikar, Ivan Čibej).

Influence of Electrical Stimulation on some Abnormal Motor Functions in Man. Proc. World Congress on Medical Physics and Biomedical Engineering, Hamburg, 1982, str. 1201 (vabljeno predavanje).

Gibanje pri človeku in stroju. Naši razgledi, 10. september 1982, str. 506—507 (soavtor: Tadej Bajd).

A nonlinear ankle joint mathematical model. 5th Congress ISEK, Zdr. Vestnik 51, 1982, Suppl. I, str. 155—156 (soavtorji: Aneta Stefanovska, Stanislav Reberšek, Nuša Gros).

Electrical Stimulation of Denervated Muscle. 5th Ann. Conference on Rehab. Eng. Houston 1982, str. 63 (soavtorji: Vojko Valenčič, Martin Štefančič, Tina Jelnikar).

The Influence of Electrical Stimulation and Passive Movements on Spastic Ankle Joint in Hemiplegia. 5th Ann. Conference on Rehab. Eng. Houston 1982, str. 56 (soavtorji: Stanislav Reberšek, Aneta Stefanovska, Nuša Gros).

Peripheral Nerve Functional Electrical Stimulation for the Modification of Abnormal Motor Control. Abstracts of Symp. Recent Achievements in Restorative Neurology, October 27—30, Houston 1982, str. 6 (soavtorja: Alojz Kralj, Tadej Bajd).

Improvement of some Abnormal Motor Functions by Electrical Stimulation. Medical Progress through Technology 9, str. 141—147, 1982 (soavtorji: Vojko Valenčič, Primož Strojnik, Boris Klun, Martin Štefančič, Tina Jelnikar).

Effect of Electrical Stimulation on Hypertonia. Ann. Report of Progress, Rancho Los Amigos REC, Los Angeles 1982, str. 46—51 (soavtorji: Bruce Bowman, Patricia Winchester, Patricia Hufford).

Anton Vratuša

Socio-historical sources of productivity and efficiency (Plenary paper). Leading Papers — VI. International conference on production research, Novi Sad, August 24—28; 1981. Taylor & Francis, Basingstoke, England, 1982, pp. 361—368.

Borba za novi medjunarodni ekonomski poredak. V: Titova misao i delo. Radnička štampa, Beograd 1982, str. 371—380.

Research of international relations in the Yugoslav political sciences. V: The contemporary problems of the political system of Socialist Self-Management in Yugoslavia. Union of political science associations of Yugoslavia. Beograd 1982, pp. 37—43.

Forty years of development. Self-Management — the Yugoslav road to Socialism. Jugoslovenski pregled, Beograd 1982, pp. 95—113.

Poduhvat stoleća. V: Prinosi za poredbeno proučavanje prava i medjunarodno pravo. Novo pravo mora. Pravni fakultet sveučilišta u Zagrebu, Institut za medjunarodno pravo i medjunarodne odnose. Godina 15, broj 17, Zagreb 1982, str. 5—14.

Ostvarivanje načela kolektivnog rada, odlučivanja i odgovornosti (Način i uslovi ostvarivanja kolektivnog odlučivanja — Beograd, 18. marec 1982). V: Arhiv za pravne i društvene nauke, knjiga 38, br. 1, Beograd 1982, str. 95—99.

Radničko samoupravljanje i participacija u Ujedinjenim nacijama. Seminar Ujedinjenih nacija Učešće ljudi u upravljanju, Ljubljana, 17.—25. maj 1982. Arhiv za pravne i društvene nauke, Knjiga 38, br. 1, Beograd 1982, str. 139—142.

- Konvencija o pravu mora*. Akt od epohalnog značaja za medjunarodnu saradnju. Medjunarodna politika, br. 771, Beograd 1982, str. 11—14.
- Knjiga izrednega pomena*. Prispevek z okrogle mize o komuni. Teorija in praksa, št. 11, Ljubljana 1982.
- Ob sklepu Levstikovega leta*. Naši razgledi, št. 2, Ljubljana 1982, str. 38.
- Mednarodni center v Ljubljani — Uspešna skupna institucija nevrščeni in drugih v razvoju*. Naši razgledi, št. 5, Ljubljana 1982, str. 144, 133.
- Uloga tehnologije u borbi za mir i razvoj* (Okrugli sto, Cavtat 1980). Socijalizam u svetu, br. 29, Beograd 1982, str. 176.
- Once more the importance of the principle of self-reliance* (Poročilo o delu panela na plenarnem sestanku — Cavtat, 25. september 1981). Socijalizam u svetu, Beograd 1982.
- Reč i misao Edvarda Kardelja o komuni i komunalnom sistemu komuna*. Časopis za pitanje teorije i prakse komunalnih zajednica, br. 4, Beograd 1982, str. 18 in 39.

Franc Zdravec

- Ivan Cankar kot naturalist in realist v teoriji in praksi*. Obdobja III, Ljubljana 1982, str. 73—100.
- Dramatika Ivana Preglja*. SR 1982, str. 151—176.
- Specifičnosti slovenskega simbolizma*. Delo, 9. julij 1982 (Književni listi).
- Kdo je prvi izrek »socialistični realizem«?* Delo, 23. april 1982 (Književni listi).
- Mladost v močvirju in dvoje, troje vprašanj*. V: Miško Kranjec, Mladost v močvirju II, Ljubljana 1982, str. 229—235.
- Liričnost in Kranjčev vojni roman*. Obzornik 1982, str. 876—881.

Fran Zwitter

- Linhartova doba, misel in delo*. V: Anton T. Linhart, Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije, 1-2, Ljubljana 1981, str. 303—350 (izšlo 1982).
- Austria, el imperio multinacional*. Historia Universal Salvat, VIII, Barcelona 1982, str. 142—150.
- Relations entre les continents et les peuples, Interventions*, Comité international des sciences historiques, Ve Congrès international des sciences historiques, Bucarest, 10—17 aout 1980, Actes IV (1), Bucarest 1982, str. 645—646.
- Pozitivizem v družbenih vedah* (Diskusija). Anthropos 1982, št. 1-2, str. 232—233.
- Lojze Ude*. Delo, 2. marec 1982.

Andrej O. Župančič

- Distance between active serin and enzyme surface of the membrane acetylcholinesterase*. Periodicum biologorum, Vol. 84, 1982, str. 91—95 (soavtorji: Anton Štalc, Marjeta Šentjunc, Slavko Pečar, Milan Schara).

UMRLI ČLANI

Ivo Andrić

rojen 10. oktobra 1892, umrl 13. marca 1975, književnik, Nobelov nagrajencec za književnost. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 133—134; 26, str. 97—102.

Milan Bartoš

rojen 10. novembra 1901, umrl 12. marca 1974, dr. prava, redni profesor pravne fakultete v Beogradu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, str. 43—44; 25, str. 97—99.

Mirko Bedjanič

rojen 29. junija 1904, umrl 15. februarja 1976, redni profesor za infekcijske bolezni na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 21. marca 1974. Tajnik razreda za medicinske vede od 20. marca 1975 do smrti.

Glej Letopis 19, str. 39; 25, str. 50—53; 27, str. 125—129.

Aleksandar Belić

rojen 2. avgusta 1876, umrl 26. februarja 1960, dr. phil., profesor za lingvistiko na univerzi v Beogradu, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 11, str. 36—38.

France Bevk

rojen 17. septembra 1890, umrl 17. septembra 1970, književnik. Redni član od 2. junija 1953, tajnik razreda za umetnosti od 28. oktobra 1960 do 26. novembra 1966.

Glej Letopis 5, str. 110—115; 21, str. 117—121.

Milan Bogdanović

rojen 4. januarja 1892, umrl 28. februarja 1964, književnik, gledališki kritik in esejist, profesor za sodobno jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu od 1946 do 1949, do 1962 upravnik Narodnega gledališča v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 135—136.

Marja Boršnik

rojena 24. januarja 1906, umrla 15. avgusta 1982. Redna profesorica za zgodovino slovenske književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisna članica od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, str. 59—62; 31, str. 40 in 191; 32, str. 56 in 284; 33, str. 95—97.

Matija Bravničar

rojen 24. februarja 1897, umrl 25. novembra 1977, skladatelj, redni profesor za kompozicijo in glasbeno teoretske predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 21. marca 1974.

Glej Letopis 3, str. 68—70; 25, str. 77—79; 28, str. 117—121.

Anton Breznik

rojen 26. junija 1881, umrl 26. marca 1944, dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 157—160; 2, str. 61—74.

Josip Broz-Tito

rojen 25. maja 1892, umrl 4. maja 1980. Predsednik SFRJ, maršal Jugoslavije.

Glej Letopis 3, str. 77—89; 31, str. 75—78.

Vaso Butozan

rojen 5. decembra 1905, umrl 14. maja 1974, dr. vet., dr. h. c., redni profesor veterinarske fakultete v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 50—51; 25, str. 103—104.

Izidor Cankar

rojen 22. aprila 1886, umrl 22. septembra 1958, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 67—73; 9, str. 68—77.

Franc Čelešnik

rojen 27. oktobra 1911, umrl 28. avgusta 1973, redni profesor za čeljustno kirurgijo na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 49—50; 24, str. 87—91.

Ilija Djuričić

rojen 18. julija 1898, umrl 2. aprila 1965, dr. med., redni profesor za fiziologijo na veterinarski fakulteti univerze v Beogradu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu.

Glej Letopis 12, str. 40—42; 17, str. 50—52.

Metod Dolenc

rojen 19. decembra 1875, umrl 10. oktobra 1941, dr. jur., redni profesor za kazensko pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 193—197.

Ljotze Dolinar

rojen 19. aprila 1893, umrl 9. septembra 1970, akademski kipar, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 7. februarja 1970.

Glej Letopis 5, str. 137—138; 21, str. 78—81 in 111—113.

Ejnar Dyggve

rojen 17. oktobra 1887, umrl 6. avgusta 1961, dr. h. c., dr. ing. h. c., arhitekt in arheolog v Kopenhagnu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, str. 47—48; 12, str. 81—82.

Fran Saleški Finžgar

rojen 9. februarja 1871, umrl 2. junija 1962, književnik. Redni član od 7. oktobra 1938, od 28. januarja 1939 do 30. septembra 1949 načelnik razreda za umetnost.

Glej Letopis 1, str. 23—25; 13, str. 43—46.

Maksim Gaspari

rojen 26. januarja 1883, umrl 14. novembra 1980. Slikar. Redni član od 13. marca 1972.

Glej Letopis 23, str. 65—67; 31, str. 93—96.

Velibor Gligorić

rojen 28. junija 1899, umrl 3. oktobra 1977, književni kritik. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 42; 28, str. 113—116.

Pavel Golia

rojen 10. aprila 1887, umrl 13. avgusta 1959, književnik, upravnik Slovenskega narodnega gledališča. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 116—120; 10, str. 34—39.

Alojz Gradnik

rojen 3. avgusta 1882, umrl 14. julija 1967, dr. jur., književnik. Redni član od 21. decembra 1962.

Glej Letopis 13, str. 33—38; 18, str. 79—82.

Ivan Grafenauer

rojen 7. marca 1880, umrl 29. decembra 1964, dr. phil., gimnazijski profesor. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 30. septembra 1949 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 161—165; 15, str. 65—71.

Milan Grošelj

rojen 19. septembra 1902, umrl 12. februarja 1979. Redni profesor za klasično filologijo na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni od 10. marca 1977.

Glej Letopis 9, str. 53—54; 28, str. 66—67; 30, str. 130—132.

Branimir Gušić

rojen 6. aprila 1901, umrl 7. julija 1975, dr. med., dr. phil., redni profesor za otorinolaringologijo na medicinski fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 3. junija 1964.

Glej Letopis 15, str. 41—46; 26, str. 119—121.

Jovan Hadži

rojen 22. novembra 1884, umrl 11. decembra 1972, dr. phil., redni profesor za zoologijo na prirodoslovno-matematični fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 29—37; 23, str. 117—120.

Ljudmil Hauptman

rojen 5. februarja 1884, umrl 19. aprila 1968, dr. phil., zlati doktorat univerze v Gradcu, redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 16. januarja 1940.

Glej Letopis 1, str. 166; 19, str. 51—62.

Krsto Hegedušić

rojen 28. novembra 1901, umrl 8. aprila 1975, akademski slikar-mojster. Zunanji dopisni član od 20. marca 1975.

Glej Letopis 26, str. 103—108.

Miodrag Ibrovac

rojen 24. avgusta 1885, umrl 21. junija 1973, redni profesor romanistike na filozofski fakulteti v Beogradu. Zunanji dopisni član od 17. aprila 1973.

Glej Letopis 24, str. 47—52 in 83—85.

Rihard Jakopič

rojen 12. aprila 1869, umrl 21. aprila 1943, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 41—43; 2, str. 75—89.

Matija Jama

rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 47—49; 2, str. 90—103.

Dimitrije Jovčič

rojen 14. oktobra 1889, umrl 16. februarja 1973, redni profesor za ortopedijo in travmatologijo. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 55—58; 24, str. 69—72.

Boris Kalin

rojen 24. junija 1905, umrl 22. maja 1975, kipar-mojster, redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 121—122; 26, str. 109—113.

Edvard Kardelj

rojen 27. januarja 1910, umrl 10. februarja 1979. Marksistični teoretik in revolucionar, soorganizator Komunistične partije Jugoslavije in Komunistične partije Slovenije. V najožjem vodstvu narodnoosvobodilne vojne in socialistične revolucije. Med vodilnimi političnimi funkcionarji nove Jugoslavije. Avtor mnogih pomembnih znanstvenih del s področja marksističnega družboslovja, ki so prevedena v mnoge svetovne jezike. Tvorec samoupravnega sistema SFRJ. Častni član SAZU od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 119—132; 30, str. 121—127.

Dušan Kermavner

rojen 7. decembra 1903, umrl 11. junija 1975, dr. jur., znanstveni svetnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1971.

Glej Letopis 22, str. 39—45; 26, str. 115—118.

Boris Kidrič

rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953; predsednik Gospodarskega sveta SFRJ. Redni član razreda za zgodovinske in družbene vede od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 156—164; 5, str. 161—167.

France Kidrič

rojen 23. marca 1880, umrl 11. aprila 1950, dr. phil., redni profesor za starejše slovenske in slovensko literaturo na univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik akademije. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik tega razreda; od 2. oktobra 1945 do smrti predsednik akademije.

Glej Letopis 1, str. 51—61; 2, str. 34—44; 257—266; 4, str. 86—100.

France Koblar

rojen 29. novembra 1889, umrl 11. januarja 1975, dr. phil., redni profesor na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Redni član od 3. julija 1964, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 22. januarja 1965 do smrti.

Glej Letopis 15, str. 35—38; 26, str. 83—87.

Gojmir Anton Kos

rojen 24. januarja 1896, umrl 22. maja 1970, akademski slikar, redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 214—215; 21, str. 105—107.

Milko Kos

rojen 12. decembra 1892, umrl 24. marca 1972, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Od 1950 do 1972 glavni tajnik akademije, redni član od 7. oktobra 1938.
Glej Letopis 1, str. 53—62; 23, str. 85—95.

Ciril Kosmač

rojen 28. septembra 1910, umrl januarja 1980. Književnik. Redni član od 22. decembra 1961.
Glej Letopis 12, str. 49—53; 31, str. 89—91.

Marko Kostrenčič

rojen 21. marca 1884, umrl 19. maja 1976, redni profesor za zgodovino države in prava narodov SFRJ do 19. stoletja na pravni fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.
Glej Letopis 5, str. 74—75; 27, str. 135—138.

Alija Košir

rojen 6. aprila 1891, umrl 9. junija 1973, redni profesor za histologijo in embriologijo na medicinski fakulteti. Redni član od 24. junija 1955.
Glej Letopis 7, str. 45—48 in 24, str. 77—81.

Juš Kozak

rojen 26. junija 1892, umrl 29. avgusta 1964, književnik. Redni član od 22. decembra 1961.
Glej Letopis 12, str. 54—62; 15, str. 62—65.

Marijan Kozina

rojen 4. junija 1907, umrl 19. junija 1966, izredni profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.
Glej Letopis 5, str. 123—124; 17, str. 47—49.

Venčeslav Koželj

rojen 17. septembra 1901, umrl 6. avgusta 1968, dr. techn., redni profesor za teoretično elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 21. decembra 1962.
Glej Letopis 9, str. 55—56; 13, str. 31; 19, str. 49—50.

Ivo Krbek

rojen 23. avgusta 1890, umrl 16. januarja 1966, dr. jur., redni profesor za upravno pravo na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958.
Glej Letopis 9, str. 51—52; 17, str. 53—55.

Gregor Krek

rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra 1942, dr. jur., redni profesor rimskega in civilnega prava na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, prvi glavni tajnik akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942.
Glej Letopis 1, str. 201—238.

Gustav Krklec

rojen 23. junija 1899, umrl 30. oktobra 1977, književnik. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1969.
Glej Letopis 20, str. 56; 28, str. 123—126.

Miroslav Krleža

rojen 7. julija 1893, umrl 30. decembra 1981. Književnik. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.
Glej Letopis 5, str. 139—141; 32, str. 176—177.

Anton Kuhelj

rojen 11. novembra 1902, umrl 31. julija 1980. Redni profesor za mehaniko na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo Univerze E. Kardelja. Redni član od 6. decembra 1949, od 22. decembra 1961 podpredsednik akademije.

Glej Letopis 3, str. 185; 31, str. 79—82.

Othmar Kühn

rojen 5. novembra 1892, umrl 26. marca 1969, dr. phil., redni profesor za paleontologijo in paleobiologijo na univerzi na Dunaju. Zunanji dopisni član od 6. februarja 1965.

Glej Letopis 16, str. 53—54; 20, str. 78—80.

Rado Kušej

rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941, dr. jur., redni profesor za cerkveno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 185—190.

Anton Lajovic

rojen 19. decembra 1878, umrl 28. avgusta 1960, komponist in muzikolog. Redni član od 16. maja 1940, tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 do smrti.

Glej Letopis 1, str. 63—76; 34—35.

Božidar Lavrič

rojen 10. novembra 1899, umrl 15. novembra 1961, dr. med., dr. h. c., redni profesor za kirurgijo na Medicinski fakulteti v Ljubljani in predstojnik kirurške klinike. Redni član od 6. decembra 1949, od 21. marca 1950 do smrti podpredsednik akademije.

Glej Letopis 3, str. 201—202; 12, str. 72—80.

Feliks Lobe

rojen 14. oktobra 1894, umrl 9. maja 1970, dr. h. c. univerze v Ljubljani, redni profesor na Fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 186—187; 21, str. 99—100.

Franc Ksav. Lukman

rojen 24. novembra 1880, umrl 12. junija 1958, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično dogmatiko na teološki fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 168—169; 9, str. 78—81.

Pavel Lunaček

rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955, dr. med., redni profesor za ginekologijo in porodništvo, predstojnik ginekološko-porodniške klinike medicinske fakultete univerze v Ljubljani. Redni član razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. junija 1954.

Glej Letopis 6, str. 61—65; 7, str. 55—58.

Anton Melik

rojen 1. januarja 1890, umrl 8. junija 1966, dr. phil., redni profesor za geografijo na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 8. oktobra 1955, upravnik Inštituta za geografijo pri akademiji.

Glej Letopis 1, str. 170—171; 17, str. 37—46.

Vojeslav Molè

rojen 14. decembra 1886, umrl 5. decembra 1973, redni profesor za srednjeveško umetnost na Jagelonski univerzi v Krakovu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, str. 29—34; 24, str. 93—98.

Matija Murko

rojen 10. februarja 1861, umrl 11. februarja 1952, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in Karlovi univerzi v Pragi. Zunanji dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 172—174; 5, str. 169—177.

Rajko Nahtigal

rojen 14. aprila 1877, umrl 29. marca 1958, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov in častni predstojnik Slovenskega inštituta na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, prvi predsednik akademije od 4. januarja 1939 do 27. junija 1942, načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949.

Glej Letopis 1, str. 71—75; 9, str. 63—67.

Zdeněk Nejedlý

rojen 10. februarja 1878, umrl 9. februarja 1962, profesor Karlove univerze v Pragi, prezident Akademije znanosti ČSSR. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 1, str. 23—25; 13, str. 43—46.

Robert Neubauer

rojen 7. decembra 1895, umrl 3. maja 1969, dr. med., redni profesor za fiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, str. 38—39; 20, str. 74—77.

Kazimierz Nitsch

rojen 1. februarja 1874, umrl 26. septembra 1958, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 9, str. 85—87.

Jean Nougayrol

rojen 14. februarja 1900, umrl 23. januarja 1975, asiriolog, profesor na École pratique des Hautes Études v Parizu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1968.

Glej Letopis 19, str. 35—36; 26, str. 89—95.

Grga Novak

rojen 2. aprila 1888, umrl 7. septembra 1978, dr. phil., redni profesor za zgodovino starega veka na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, str. 35—37; 29, str. 103—105.

Anton Ocvirk

rojen 23. marca 1907, umrl 6. januarja 1980, redni profesor za zgodovino svetovne književnosti in literarno teorijo na Filozofski fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Redni član od 3. junija 1964.

Glej Letopis 15, str. 30—40; 31, str. 8—87.

Waclaw Olszak

rojen 24. oktobra 1902, umrl 10. decembra 1980. Eden od treh rektorjev Mednarodnega centra za mehanične znanosti v Vidmu (Udine). Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, str. 84—86; 31, str. 97—99.

Alfonz Pavlin

rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942; gimnazijski profesor, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 241—257.

Leonid Semenovič Persianinov

rojen 18. avgusta 1908, umrl 27. decembra 1978. Predstojnik I. moskovskega medicinskega inštituta za ginekologijo in porodništvo. Zunanji dopisni član.

Glej Letopis 30, str. 143—146.

Jože Plečnik

rojen 23. januarja 1872, umrl 7. januarja 1957, redni profesor za arhitekturo na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 78—89; 8, str. 61—67.

Josip Plemelj

rojen 11. decembra 1873, umrl 22. maja 1967, dr. phil., častni doktor matematičnih in tehničnih znanosti, redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda oziroma razreda za matematične, prirodoslovne in tehnične vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949.

Glej Letopis 1, str. 93—94; 18, str. 73—78.

Janko Polec

rojen 19. avgusta 1880, umrl 12. maja 1956, dr. jur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949; predsednik Terminološke komisije pri akademiji.

Glej Letopis 1, str. 97—101; 8, str. 48—60.

Fran Ramovš

rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952, dr. phil., redni profesor za fonetiko in zgodovino slovenskega jezika na univerzi v Ljubljani. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940, glavni tajnik akademije od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; predsednik akademije od 19. maja 1950 do smrti; upravnik Inštituta za slovenski jezik.

Glej Letopis 1, str. 105—110; 5, str. 148—160.

Zoran Rant

rojen 14. septembra 1904, umrl 12. februarja 1972, dr. tehničnih znanosti, redni profesor za procesno tehniko na tehniški univerzi v Braunschweigu. Zunanji dopisni član od 3. julija 1964.

Glej Letopis 15, str. 47—49; 23, str. 81—84.

Ivan Regen

rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1949, dr. phil., gimnazijski profesor, strokovnjak za živalsko fiziologijo in občo biologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 175—176; 2, str. 104—105.

Marjan Salopek

rojen 23. decembra 1883, umrl 23. februarja 1967, dr. phil., redni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, str. 59—60; in 83—86.

Maks Samec

rojen 27. junija 1881, umrl 1. julija 1964, dr. phil., redni profesor za kemijo na univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945, nato do 1959 upravnik Kemičnega inštituta Boris Kidrič v Ljubljani in od 1959 njegov znanstveni svetovalec. Redni član od 6. decembra 1949, od 16. novembra 1962 do smrti tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede.

Glej Letopis 3, str. 188—198; 15, str. 60—61.

Ferdinand Seidl

rojen 10. marca 1856, umrl 1. decembra 1942, realčni profesor, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 261—290.

Petar Skok

rojen 1. marca 1881, umrl 3. februarja 1956, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 89–91; 8, str. 77–82.

Anica Sodnik-Zupanc

rojena 21. marca 1892, umrla 20. januarja 1978, slikarka. Dopisna članica od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, str. 100–102; 29, str. 99–100.

Anton Sovre

rojen 4. decembra 1885, umrl 1. maja 1963, redni profesor za grški jezik na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 86–88; 14, str. 36–38.

Siniša Stanković

rojen 26. marca 1892, umrl 24. februarja 1974, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 103–104; 25, str. 93–94.

France Stelè

rojen 21. februarja 1886, umrl 10. avgusta 1972, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 113–123; 23, str. 103–115.

Pavel Stern

rojen 17. marca 1913, umrl 20. marca 1976, redni profesor za farmakologijo na medicinski fakulteti v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 21. marca 1974.

Glej Letopis 25, str. 74–76; 27, str. 131–134.

Lucijan Marija Škerjanc

rojen 17. decembra 1900, umrl 27. februarja 1973, redni profesor na Akademiji za glasbo. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, str. 216–220; 24, str. 73–76.

Milan Škerlj

rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947, dr. jur., redni profesor za trgovinsko, menično in čekovno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, str. 127–130; 2, str. 106–125.

Stanko Škerlj

rojen 7. februarja 1893, umrl 21. julija 1975, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 39–40; 26, str. 123–126.

Janko Šlebinger

rojen 19. oktobra 1876, umrl 5. februarja 1951, dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, slovenski bibliograf. Dopisni član razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 21. decembra 1946.

Glej Letopis 2, str. 54–58; 4, str. 101–124.

Makso Šnuderl

rojen 13. oktobra 1895, umrl 23. junija 1979. Redni profesor za ustavno pravo SFRJ na Pravni fakulteti Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Redni član od 2. oktobra 1956.

Glej Letopis 8, str. 37–38 in 30, str. 133–137.

Andrija Štampar

rojen 1. septembra 1888, umrl 26. junija 1958, dr. med., redni profesor za higieno in socialno medicino na vseučilišču v Zagrebu, predsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 9, str. 82—84.

Alois Tavčar

rojen 2. marca 1895, umrl 2. marca 1979. Redni profesor za genetiko in žlahtnjenje rastlin na agronomski fakulteti vseučilišča v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 105—106; 30, str. 139—142.

Igor Tavčar

rojen 2. novembra 1899, umrl 27. decembra 1965, dr. med., redni profesor za interno medicino na Medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949, upravnik Inštituta za medicinske vede pri akademiji.

Glej Letopis 3, str. 203—204; 16, str. 63—65.

Lucien Tesnière

rojen 13. maja 1893, umrl 6. decembra 1954, redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montpellieru. Zunanji dopisni član razreda za filološke in literarne vede od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 92—94; 7, str. 59—63.

Kosta Todorović

rojen 5. julija 1887, umrl 19. septembra 1975, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni medicinske fakultete v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 107; 26, str. 127—130.

Sergej Ivanovič Vavilov

rojen 24. marca 1891, umrl 25. januarja 1951. Prezident Akademije nauk ZSSR v Moskvi. Zunanji dopisni član razreda za matematično-prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 2, str. 31.

Lado Vavpetič

rojen 26. junija 1902, umrl 28. marca 1982. Redni profesor za javno upravo in upravni postopek na Pravni fakulteti v Ljubljani. Redni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, str. 35—37; 31, str. 34; 32, str. 47; 33, str. 91—94.

Milan Vidmar

rojen 22. junija 1885, umrl 9. oktobra 1962, dr. h. c., dr. techn. ing., redni profesor za elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1940 do 16. junija 1942, predsednik akademije od 27. junija 1942 do 2. oktobra 1945, tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede od 30. septembra 1949 dalje; upravnik Inštituta za elektriško gospodarstvo od 1. junija 1948 do 1. maja 1959, konzultant tega inštituta od 1. maja 1959 dalje.

Glej Letopis 1, str. 130—142; 13, str. 47—50.

Vale Vouk

rojen 21. februarja 1886, umrl 27. novembra 1962, dr. phil., redni profesor za botaniko na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, str. 108—109; 13, str. 51—53.

Frank Wollman

rojen 5. maja 1888, umrl 9. maja 1969, dr. phil., redni profesor za slovansko slovstvo in splošne literarne vede na filozofskih fakultetah v Bratislavi in Brnu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 41 in 81—82.

Maks Wraber

rojen 16. septembra 1905, umrl 14. maja 1972, doktor naravoslovja, znanstveni svetnik v Inštitutu za biologijo pri akademiji. Dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, str. 51—55; 23, str. 97—101.

Wilém Závada

rojen 22. maja 1905, umrl 30. novembra 1982. Pesnik. Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, str. 97—98; 33, str. 99—102.

Boris Zihel

rojen 25. septembra 1910, umrl 11. februarja 1976, redni profesor za občo sociologijo in za zgodovino marksizma na Filozofski fakulteti in Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 17. oktobra 1958; podpredsednik akademije od 20. marca 1975 do smrti.

Glej Letopis 3, str. 165—171; 9, str. 38—40; 27, str. 119—124.

Oton Župančič

rojen 23. januarja 1878, umrl 11. junija 1949, književnik. Redni član razreda za umetnost od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, str. 151—153; 2, str. 225—256.

LADO VAVPETIČ (1902—1982)

Dne 28. marca 1982 je v Ljubljani umrl član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, politik, znanstvenik in pedagoški delavec Lado Vavpetič.

Prvo obdobje njegovega življenja se začinja z rojstvom 26. junija 1902, ko se je v znani Vavpetičevi družini v Krškem rodil otrok, ki je preživel v tem kraju svoja srečna otroška in mladeniška leta. Po končani ljudski šoli je nadaljeval svoje izobraževanje na srednji šoli v Šentvidu pri Ljubljani, kjer je tudi maturiral. Študije je nadaljeval na Pravni fakulteti v Ljubljani, kjer se je že tedaj družil v študijskem krožku s Srečkom Kosovelom, Alfonzom Gspanom, Hinkom Košakom, Cirilom Debevцем, Ivanom Jermanom in drugimi. Posebej je bil povezan s slikarjem Tonetom Kraljem, s katerim sta v Krškem ustanovila grafično podjetje, ki naj bi »pospeševalo in širilo med ljudi pravo umetnost in razvijalo v njih čut znanosti ter preprečevalo širjenje najrazličnejšega kiča«. Študij na pravni fakulteti je dokončal l. 1927 in na njej dosegel tudi akademski naslov doktorja znanosti. Odločil se je za odvetniški poklic, kasneje je odprl svojo odvetniško pisarno, ki jo je vodil do začetka 2. svetovne vojne.

Značilno za mladega pravnika Vavpetiča je bilo njegovo zanimanje za pravno filozofijo. Študij teorije in tedanjega javnega življenja, v katerem je aktivno sodeloval, se je pokazal v njegovem književnem prvencu *Življenje in zapisna pravica* (1940). V uvodu h knjigi je zapisal: »Slovenci smo majhen narod, nikoli nam ni bila usoda posebno naklonjena, zato menda tudi pravico drugače pojmuje, kakor je zapisana in kakor jo dele njeni apostoli. Hlapec Jernej nam je postal simbol. Biti nam mora tudi v pouk in v opomin, zakaj hlapec Jernejev je vedno več. Njegovo podobo najdemo ne samo med posamezniki, ampak tudi v celih slojih naroda, pred katerim so zaprli pravico v veliko hišo, da bi ne mogla v svet. Celi narodi morajo spoznati, da je pravica ustvarjena za tiste, ki so jo ustvarjali.«

Drugo obdobje Vavpetičevega življenja je povezano z narodnoosvobodilnim bojem. Julija 1941 je postal član vrhovnega plenuma Osvobodilne fronte, jeseni 1943 je odšel v partizane, na kočevskem zboru oktobra 1943 je bil izvoljen za člana SNOS in AVNOJ; njegovega drugega zasedanja v Jajcu se je udeležil novembra 1943. V SNOS je bil izvoljen za predsednika zakonodajnega odbora in za dopisnega člana znanstvenega inštituta pri SNOS. Skupaj z dr. M. Šnuderlom sta organizirala prvi zbor slovenskih pravnikov na osvobojenem ozemlju. V tem obdobju je napisal pomembne monografije, v katerih se je že tedaj loteval temeljnih vprašanj organizacije bodoče slovenske državnosti in demokracije.

Pripravil je naslednje referate: O nedeljivosti oblasti, Zakonodajni odbor SNOS in njegove naloge, Obrazložitev in utemeljitev stališča o javni upravi v bodoči ljudski demokraciji in O smotrnem gospodarstvu pri nas.

V prvi slovenski vladi je postal minister za trgovino in preskrbo.

Z letom 1946 se začinja za dr. Vlada Vavpetiča najuspešnejši del njegovega znanstvenega, raziskovalnega in pedagoškega življenja. Tega leta je bil izvoljen za rednega profesorja za predmet javna uprava. To delo je opravljal do svoje upokojitve l. 1972. V tem obdobju je napisal več kot 200 del za številne domače in tuje revije. Upravičeno velja za ustanovitelja nove pravne discipline javna uprava ne samo v Sloveniji, temveč tudi v Jugoslaviji.

Svoja stališča o nujnosti povezave pedagoškega in znanstvenoraziskovalnega dela je uresničil z Inštitutom za javno upravo in delovna razmerja, ki ga je ustanovil l. 1956 in vodil do l. 1972. Njegova zasluga je uveljavljanje nove metodologije

o znanstvenoraziskovalnem delu na področju družbenih ved, ki jo je uresničeval v številnih raziskavah, ki jih je vodil ali v njih sodeloval. Vavpetič je bil dejaven tudi na zakonodajnem področju, kjer je od svojega »roškega obdobja« sodeloval kot član v različnih zakonodajnih organih federacije in SR Slovenije in v pripravah za sprejemanje najpomembnejših dokumentov na področju javne uprave.

Svoje plodno znanstveno delo je nadaljeval zlasti po izvolitvi za rednega člana v razredu za zgodovinske in družbene vede SAZU v Ljubljani 17. oktobra 1958. Njegova zasluga je tudi ustanovitev posebnega oddelka za družbene vede v okviru I. razreda za zgodovinske in družbene vede. Njegova dejavnost ni ostala neopažena ne v Jugoslaviji ne v tujini. Postal je član številnih znanstvenih ustanov: Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, ki ga je izvolila za svojega dopisnega člana, postal je predsednik Medakademijskega odbora za študij o sodobnih tendencah znanstvenega dela na nekaterih področjih humanističnih ved. Bil je član Institut international du droit comparé v Parizu, član International Law Association in Association internationale pour l'enseignement du Droit comparé v Stasbourgju in dopisni član Instituto per la scienza dell'amministrazione pubblica v Milanu.

Za svoje zaslužno delo je dobil številna državna in družbena priznanja: red bratstva in enotnosti I., red zaslug za narod z zlato zvezdo, red zaslug za narod s srebrnimi žarki, red dela z rdečo zastavo in priznanje Osvobodilne fronte. Ljubljanska univerza mu je podelila zlato plaketo. L. 1973 je prejel Kidričevo nagrado, l. 1979 pa naziv zaslužni profesor. Inštitut za javno upravo ga je izvolil za častnega predsednika, kar je storilo tudi društvo za pravne znanosti in prakso SR Slovenije.

Ko skušamo na koncu strniti obširno in vsestransko dejavnost pokojnika predvsem kot pravnika, lahko ugotovimo, da je bil humanist, pravnik s temeljito filozofsko pravno izobrazbo, ki mu je bil tuj vsak prakticizem. V svojih raziskavah, monografijah in knjigah se je loteval najmanj raziskanih in najbolj aktualnih pravnih vprašanj. Častno je izpolnil naloge, ki jih je na prvem zboru slovenskih pravnikov nakazal kot naloge slovenskega pravnika v novi zbrubi. Skušal je uresničiti svojo osrednjo nalogo, ki si jo je zastavil v svojih mladeniških letih, t. j. odpravljanje starega in še danes prisotnega nasprotja med pisanim pravom in resničnostjo ali — kot je sam dejal — »med podeljeno pravico in med tem, kar naj bi po pojmovanju ljudi bilo pravo, torej tisto, kar naj bi bilo istovetno s pojmom pravice«.

Rudi Kyovsky

MARJA BORŠNIK
(1906—1982)

Dne 15. avgusta 1982 je na pokopališču v Borovnici, v svojem rojstnem kraju, našla zadnje počivališče naša kolegica, dopisna članica dr. Marja Boršnik, upokojena profesorica za slovensko literaturo na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Kot strokovno zelo razgledana in napredno usmerjena vzgojiteljica novih rodov je pred vojno službovala na gimnazijah v Ptuju, Ljubljani, Leskovcu v Srbiji, Celju in končno znova v Ljubljani, kjer jo je zatekla vojna in tuja okupacija. V tistem usodnem času, ko je bila vrednost in iskrenost človeka postavljena na preizkušnjo, ko je sleherni Slovenec moral dokazati, ali so njegove besede o ljubezni do naroda in jezika resnično čustvo ali samo puhla fraza, se je dr. Marja Boršnik brez omahovanja odločila za boj proti okupatorju in s tem prevzela vse posledice sovražnikovega maščevanja.

Po osvoboditvi, ko se je vse naše prosvetno, vzgojno in znanstveno delo organiziralo na novih idejnih in materialnih temeljih, je odgovorno sodelovala v prosveti, dokler ni bila l. 1948 imenovana za docentko na Filozofski fakulteti. Kot vzgojiteljica novih rodov slavistov, kot razlagateljica slovenske literature je ostala na fakulteti do upokojitve l. 1963; pozneje ji je fakulteta podelila naslov zasluzna profesorica.

Njena pot v znanstvenem raziskovanju se je začela že med fakultetnim študijem pri obeh izvrstnih znanstvenih vodnikih, prof. Kidriču in prof. Prijatelju. Javnosti se je predstavila s člankom o E. Jelovškovi (Slovenska žena, 1926). S tem je nakazala smer svojega bodočega znanstvenega udejstvovanja, namreč pokazati in pravilno ovrednotiti vlogo slovenske žene v naši literaturi. V tej smeri je nadaljevala in nam v naslednjih letih prikazala, skupaj z objavo njihovih spisov, Vido Jerajevo, Marico Nadliškovo, Ljudmilo Poljančevo, Zofko Kvedrovo, Štefko Löfflerjevo, Ilko Vaštetovo in več srbskih književnic.

Službovanje na celjski gimnaziji jo je opozorilo na pesnika Antona Aškercu. Pesniško delo A. Aškercu je bilo nato predmet njenega trajnega raziskovanja, ki še danes ni zaključeno. Raziskovanje je prepustila vrednemu nasledniku v Celju. Ob raziskavah o Aškercu je posvečala še veliko znanstvene pozornosti Fr. Celestinu in Ivanu Tavčarju, katerih vloga je v zgodovini slovenske literature zanesljivo ugotovljena. Zadnji med pomembnimi slovenskimi književniki, ki jo je zanimal, je bil Alojz Gradnik, zato je razložila notranji svet »molčečega lirika«.

Nič presentljivega ni, če se z metodo dela in literarnozgodovinskimi pogledi avtorice, katere delo je v naši kulturi navzoče nad 50 let, nekateri literarni zgodovinarji niso vedno in do kraja strinjali. Razlike v mnenjih so nujne, saj so razlike med samimi raziskovalci, razlike v letih in razmerah, v katerih so se oblikovali kot znanstveniki, razlike v interesih, ki jih imajo posamezniki. Kljub vsemu je treba poudariti, da je znanstvenica Marja Boršnik vedno skušala iti v korak s časom in razvojem stroke, kar se ji je v največ primerih tudi lepo posrečilo.

Janko Jurančič

WILÉM ZÁVADA
(1905—1982)

Dne 30. novembra 1982 je v Pragi umrl naš zunanji dopisni član češki pesnik, literarni kritik in esejist dr. Wilém Závada. Za zasluge, ki jih ima predvsem kot prevajalec iz slovenske lirike, ga je SAZU 29. marca 1979 izvolila za svojega zunanjega dopisnega člana.

Pesmi iz slovenske lirike je prevajal ob pomoči dr. Otona Berkopca. Preložil je po dve Prešernovi pesmi, in sicer *Zdravico* in sonet *Ran mojih bo spomin in Tvoje hvale*, 6 Župančičevih: *Tja bomo našli pot*, *Izgnanci*, *Veš poet svoj dolg*, *Podoba*, *Vprašanja*, *Naša beseda*, dve pesmi L. Krakarja in P. Levca ter eno Kajuhovo. Prek 80 pesmi Srečka Kosovela sta izbrala z O. Berkopcem, prevedla in napisala tudi spremno besedo. Knjižica je izšla v Pragi l. 1974. W. Závada je tudi sodeloval pri prevajanju južnoslovanskih epskih ljudskih pesmi v zborniku *Jugoslovanske spevi* (Praga 1958). Zadnja leta je pripravljaval izbor prevodov iz trinajstih sodobnih slovenskih pesnikov srednje generacije. W. Závada je bil velik prijatelj in prevajalec slovenske književnosti. Zato je njegova smrt izguba tudi za našo književnost, ki jo je vse življenje razširjal na Češkoslovaškem.

Závada se je rodil 22. maja 1905 v delavski vasi Velika Hrabova, ki je danes del rudarskega mesta Ostrave na Moravskem. Bil je proletarskega rodu, saj je bil njegov oče plavžar in valjalec v železarni v Vitkovicah. Ker je padel maja 1915. leta na fronti v Galiciji, je žena ostala sama s tremi nepreskrbljenimi otroki. Kljub temu je vpisala sina Wilema na klasično gimnazijo v Ostravo, kjer je bil njegov profesor češki pisatelj, esejist in kritik Vojtech Martinek. Pri nas ga poznamo med drugim kot pisca spremne besede k prevodu Šlezijških pesmi Petra Bezruča (1919), ki jih je prevedel Fran Albreht. Po študiju slavistike in primerjalne književnosti, pozneje pa še knjižničarstva, je napravil l. 1931 še doktorat z disertacijo o pesniku Václavu Šolcu (1838—1876), ki je zlagal svoje epske pesmi pod vplivom srbskih ljudskih pesmi. Po končanem študiju je bil tajnik v založbi Aventinum v Pragi in urednik njenega literarnega tednika *Rozpravy Aventina*. Pozneje je prevzel v založbi Melantrich uredništvo časopisa *Listy pro umení a kritiku*. V njem je objavil številne članke, eseje in kritike o sodobni češki literaturi, pri tem pa sodeloval še pri drugih časopisih in dnevnikih. L. 1957 je postal bibliotekar v praški Narodni in univerzitetni knjižnici, kjer je bil l. 1949 imenovan za ravnatelja. Čez leto dni je stopil v službo pri Zvezi češkoslovaških književnikov, l. 1954 pa je bil imenovan za predsednika Češkega literarnega fonda. Tu je delal vse do l. 1971, ko je odšel v pokoj in se popolnoma posvetil literarnemu delu. Prva pesniška zbirka Wiléma Závade *Panichida* (1927) je izšla, ko je v češki poeziji cvetel tako imenovani poetizem. Závadove pesmi so v nasprotju z optimističnim poetizmom prinašale v češko liriko melanholijo in grozljivo tesnobo, ki sta izhajali iz njegove grenke mladosti in iz proletarskega rojstnega kraja. S prvo zbirko so ga takoj uvrstili na čelo takratne mlade lirike. Nič manj priznanja ni zbudila tudi druga knjiga pesmi *Sirena* (1932). V njej so še bolj kot v prvi močnejši pesimistični zvoki in mračna razmišljanja o usodi sodobnega sveta. Tudi v tretji zbirki *Cesta pešky* (1937) precej odmeva njegov rodni kraj, poleg tega pa so v njej pesmi o domači in tuji naravi, med drugim tudi tisti iz Cavtata. Zbirka *Hradni věž* (Grajski stolp, 1940) je po mnenju kritike vrhunec dotedanjega njegovega pesniškega dela. Iz nje že zveni občutje negotovosti in strahu, ki ga je takrat doživljala celotna Češkoslovaška pred nasilnim Hitlerjevim vdorom. *Povstání z mrtvých* (Vstajenje od mrtvih, 1946) je izpoved pesnikovega srca o tem, kaj vse je doživljal med nacistično okupacijo. Osebo gorje se je umaknilo trpljenju ljud-

stva. Med besedili je tudi pesem *Dežela junakov*, ki je posvečena osvobodilnemu boju jugoslovanskih narodov. Na novo prebudjenemu življenju je posvečena naslednja zbirka lirike *Mesto svetla* (Mesto svetlobe, 1950). Sledijo še zbirke *Polni kviti* (Poljsko cvetje, 1955), *Jeden život* (Neko življenje, 1969), *Na prahu* (Na pragu, 1970) in zadnja Závádova zbirka lirike z naslovom *Živote diki* (Hvala, življenje, 1977). V nasprotju z nekaterimi njegovimi prvimi pesmimi opeva v tej zbirki vrednote življenja in človeka.

Pesnik je prevajal iz različnih jezikov (madžarščine, slovaščine, romunščine, bolgarščine in celo iz perzijsčine). Závada sodi kot najmlajši pesnik k rodu iz desetletja po prvi svetovni vojni. K temu rodu spadajo tudi tako pomembni pesniki, kakor so Josef Hora, V. Nezval, Seifert, Neumann, Halas in drugi, po katerih je češka lirika medvojnega časa dobila odlično mesto v evropski moderni liriki tega časa. Z vsem svojim delom sodi pokojni Wilém Závada med njene najodličnejše zastopnike. Za svoje delo je prejel najvišja češkoslovaška priznanja.

Bratko Kreft

III
POROČILO O DELU SAZU
V LETU 1982

POROČILA RAZREDOV

RAZRED ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

V letu 1982 se je končala štiriletna mandatna doba tajnika razreda akademika Frana Zwittra, zato je bil za novega tajnika razreda izvoljen načelnik oddelka za družbene vede akademik Alojzij Finžgar, za namestnika tajnika in za načelnika oddelka za zgodovinske vede pa akademik Dragotin Cvetko. Predsedstvo SAZU je potrdilo izvolitev na 10. redni seji 22. aprila 1982.

Dne 28. marca 1982 je umrl dolgoletni tajnik razreda redni član SAZU in dopisni član JAZU akademik dr. Lado Vavpetič. Njegov spomin smo počastili na žalni seji 31. marca 1982.

V letu 1982 se je začel organizirati Znanstvenoraziskovalni center SAZU, ki je bil ustanovljen na skupščini SAZU 19. novembra 1981. Razred je na seji 15. marca razpravljal o osnutku Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah in dolžnostih med SAZU in ZRC SAZU, na seji 27. maja o osnutku statuta ZRC SAZU, zlasti o določbah, s katerimi je urejen odnos SAZU do ZRC SAZU, člani razreda so tudi sodelovali s pripombami in predlogi na pojasnilnem sestanku o vprašanih statuta 22. oktobra in na skupščini SAZU 28. oktobra, ko je bil sprejet dopolnjen predlog Statuta ZRC in Začasni samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah in dolžnostih med SAZU in ZRC SAZU.

Na seji 20. januarja je razred razpravljal o pobudi, da se oživi in reorganizira delo Študijskega centra za zgodovino slovenskega izseljenstva, ki je bil ustanovljen pri predsedstvu SAZU; na 9. redni seji predsedstva SAZU 21. januarja so bili sprejeti ustrezni sklepi o novem centru za slovensko izseljenstvo. Predsednik znanstvenega sveta tega centra, ki dela tudi sedaj v okviru predsedstva SAZU, je član razreda akademik Fran Zwitter.

V letu 1982 so izšle s področja razreda tele publikacije: v izdaji SAZU in založbe Pomurska založba v Murški Soboti je izšlo delo: I. Zelko, *Gradivo za historično topografijo Slovenije, Prekmurje do leta 1500*. V zbirki razreda Dela je izšlo delo Janeza Dularja *Halštatska keramika v Sloveniji*, Ljubljana 1982. Kot XIII. zvezek Razprav razreda za zgodovinske in družbene vede je izšlo delo Jožeta Sivca *Kompozicijski stavek Daniela Lagkhnerja*. V tisku so še po razredu in predsedstvu SAZU za natis odobrena dela I. Puša *Prazgodovinsko žarno grobišče v Ljubljani* in v zbirki Viri za zgodovino Slovencev delo J. Höflerja *Popis cerkva in kapel na Kranjskem Pavla Bizancija iz leta 1581* (z dodatkom Popis cerkva novomeškega kapitlja na Dolenjskem Polidorja Montagnana med 1592 in 1596).

Izšel je 32. zvezek Arheološkega vestnika za l. 1981 in v tisku je 33. zvezek Arheološkega vestnika za l. 1982.

Dne 4. maja je imel javno predavanje upokojeni redni profesor Univerze v Leipzigu ter član berlinske in saške akademije znanosti dr. Walter Markow o temi *Skrajna levica*

v francoski revoluciji. Dne 10. novembra 1982 je imel javno predavanje dopisni član dr. Anton Trstenjak o temi *Od optičnih zaznav do ekološke optike*.

Muzikološki inštitut je 20. in 21. oktobra 1982 priredil znanstveni simpozij *Slovenska opera v evropskem okviru* (ob njeni dvestoletnici). Izdan je bil tudi Zbornik domačih in tujih referatov za ta simpozij. Muzikološki inštitut je pripravil tudi razstavo *Razvoj slovenske opere od njenih začetkov do danes*, ki je bila od 21. oktobra do 5. novembra 1982. Dne 27. oktobra je bil pogovor za okroglo mizo na temo *Samomor in Slovenci*, ki ga je organiziral Inštitut za medicinske vede SAZU in ki sta se ga udeležila tudi dva člana I. razreda (sociolog in psiholog). Prijavljena je udeležba na simpoziju o skladatelju Iv. Zajcu, ki bo v okviru JAZU v Zagrebu od 10. do 12. decembra 1982 in udeležba na simpoziju o Juriju Kržaniču, ki ga bo organizirala JAZU septembra 1983 ob tristoletnici njegove smrti. Zagotovljena je tudi udeležba na znanstvenem sestanku ob stoletnici smrti K. Marxa, ki ga pripravlja Črnogorska akademija znanosti in umetnosti.

Člani razreda so se udeležili več svetovnih ali mednarodnih kongresov: svetovnega sociološkega kongresa v Ciudad Mexico od 16. do 21. avgusta, mednarodnega muzikološkega kongresa v Strasbourgu od 28. avgusta do 6. septembra, svetovnega kongresa dinamične psihologije v Lübecku od 6. do 11. decembra 1982, udeleževali pa so se tudi tujih in domačih znanstvenih sestankov in posvetovanj.

Leta 1983 bodo prvič volitve rednih in dopisnih in zunanjih dopisnih članov po predpisih novega statuta SAZU, ki je začel veljati 13. marca 1982. Po tem statutu lahko v skladu z zakonom o SAZU dajejo predloge za nove člane visokošolske, raziskovalne in kulturne organizacije, samoupravne interesne skupnosti, strokovna in umetniška društva. Razred za zgodovinske in družbene vede je za volitve l. 1983 prejel tri predloge takšnih zunanjih predlagateljev.

Razred je imel l. 1982 pet sej. Dvakrat se je sestalo tudi volilno telo, sestavljeno iz članov razreda, iz znanstvenih delavcev in zastopnikov raziskovalcev inštitutov, ki spadajo v pristojnost razreda zaradi volitev, reelekcij in napredovanja znanstvenih delavcev in raziskovalcev z drugimi naslovi v okviru razreda. Na seji 12. oktobra je bila ta praksa opuščena glede na 85. člen Statuta SAZU, po katerem znanstvene delavce volijo na predlog sveta raziskovalne organizacije redni in dopisni člani ustreznega razreda.

Oddelek za zgodovinske vede

Znanstveno delo, ki sodi v okvir oddelka za zgodovinske vede, poteka individualno (redni in dopisni člani) in v inštitutih. Teh je pet, njihova dejavnost je zelo razvejana, podrobno pa bo razvidna iz poročil za l. 1982. V tej zvezi naj bo omenjen simpozij o slovenski operi v evropskem okviru, ki ga je pripravil Muzikološki inštitut. Podobno kot sodelavci inštitutov so tudi (redni in dopisni) člani oddelka sodelovali kot predavatelji, referenti pa tudi kot predsedujoči na raznih znanstvenih simpozijih in podobnih srečanjih doma in v tujini. Tudi zanje bo ta dejavnost in objavljanje razprav ali knjig razvidno iz njihovih biografskih ali bibliografskih podatkov za tekoče leto.

V letu 1982 je imel oddelek štiri delovne seje (do vključno novembra), ki so vsebinsko široko zajele vprašanja posameznih strok, združenih v tem oddelku. Posebna skrb je veljala mladim znanstvenim kadrom, obstoječim in perspektivnim, publikacijam, ki so bile načrtovane za letošnje leto in so deloma že natisnjene, deloma pa so še v tisku. Na svojih sejah se je oddelek veliko ukvarjal tudi z vprašanji razširitve in lokacije prostorov nekaterih inštitutov: Zgodovinskega inštituta M. Kosa, Umetnostnozgodovinskega inštituta F. Steleta in Muzikološkega inštituta SAZU. Sklenil je ustrezno ukrepati, da bi se ta vprašanja rešila pozitivno in uredila v korist raziskovalnega dela posameznih delavcev ali delovnih kolektivov.

Člani oddelka so intenzivno razpravljali o vseh drugih vprašanjih, ki se tičejo oddelka in skupnih naporov celotne Akademije, med katera spada zlasti pretehtano oblikovanje Statuta ZRC SAZU oziroma njegovih občutljivih členov.

Oddelek za družbene vede

Posebne zadeve oddelka so bile obravnavane na treh sejah oddelka.

Člani oddelka so zlasti sodelovali pri organizacijskih pripravah za posvetovanje o vlogi družboslovnih znanosti v SR Sloveniji, saj bodo na tem posvetovanju predstavljene

predvsem discipline kot so filozofija, politična ekonomija, sociologija, politologija, psihologija in pravo.

Zagotovljena je bila udeležba na simpoziju Izgradnja narodne vlasti u 1942. godini i Moše Pijade, ki ga je priredilo Radničko i narodno sveučilišće Moše Pijade v Zagrebu. Za posvetovanje v Svetozarovem o temi Morala i etika u delima Svetozara Markovića i savremenosti ni bilo mogoče pripraviti referata zaradi nepredvidenih okoliščin. Dana je bila pobuda razredu, da se zagotovi čim večja udeležba na znanstvenem sestanku, posvečenem stoletnici smrti K. Marxa.

SAZU je izdala l. 1982 v uredništvu člana oddelka akademika Staneta Krašovca pod naslovom *Part-Time Farmers and their Adjustment to Pluriactivity* prikaz mednarodnega seminarja o mešanih gospodinjstvih, ki je bil l. 1981 v Ljubljani. V tisku je tudi drugi zvezek publikacije, ki bo pod istim naslovom vsebovala referate, ki so bili predloženi za ta seminar. Predlagano je tudi bilo, da se izda posebna publikacija o jugoslovanskem posvetovanju o vprašanju mešanih gospodinjstev, ki je bilo 2. marca 1981 v Zagrebu.

Predsedstvo SAZU je določilo člana oddelka akademika R. Kyovskega za delegata jugoslovanskih akademij pri Mednarodnem centru za upravljanje podjetij v družbeni lastni ni v Ljubljani.

Pomembna novost nove organizacije akademijskih inštitutov je ta, da bo poslej Inštitut za marksistične študije prešel v pristojnost razreda, posebej oddelka za družbene vede.

Dejavnost članov akademije v organih akademije, na raznih znanstvenih posvetovanjih in kongresih doma in v tujini, zlasti predavateljska in publicistična dejavnost, je razvidna iz njihovih biografskih in bibliografskih podatkov.

RAZRED ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

Razred ima 9 rednih, 9 dopisnih in 7 zunanjih dopisnih članov. V letu 1982 je imel 7 sej (26. januarja, 2. marca, 13. aprila, 25. maja, 29. junija, 28. septembra, 7. decembra). Na sejah so bila obravnavana organizacijska, personalna in znanstvena vprašanja, ki spadajo v pristojnost razreda. Ocenjevalo in odločalo se je, katera znanstvena dela članov razreda in zunanjih znanstvenih sodelavcev bodo predložena predsedstvu akademije za objavo.

Akademik A. Slodnjak je prejel Kidričevo nagrado za življenjsko delo. Nagrajenec je objavil nad 350 znanstvenih del iz vseh obdobij slovenske literature, poleg razprav po revijah in zbornikih tudi več obsežnih samostojnih knjig.

Izšla je 11. knjiga *Pisem Frana Govekarja* v uredništvu D. Moravca, v uredništvu Inštituta za narodopisje pa *Traditiones* 1982, 7-9, tisk Korytkovih *Pisem* v Leemingovi redakciji s sodelovanjem A. Slodnjaka se bliža koncu. Knjiga vsebuje poljski izvirnik in slovenski prevod. Zaradi zgodovinske in geografske odmaknjenosti poljskega teksta je imel prevajalec težko delo in tudi tiskarna je morala pritegniti precej več moči, da je opravila delo na dostojen način.

Člani razreda J. Kos, J. Logar in D. Moravec so kritično pregledali rokopis za XIII. zvezek SBL in dali uredništvu svoje nasvete, ki jih je le-to sprejelo. Rokopis je dlje časa zastal ob članku *Primož Trubar*, ki ga prvotno določeni avtor kljub dogovoru z uredništvom ni napisal, zato je bilo treba za ta članek pritegniti sodelavca, ki ni iz Ljubljane.

Član razreda V. Logar je sodeloval pri publikaciji *Fonološki opis slovenskih, hrvaških, srbskih in makedonskih dialektov* (izdala ANU BiH).

Za l. 1983 sta prijavila A. Slodnjak Čopova *Pisma*, ki jih avtor raziskuje že dalj časa, in D. Moravec III. zvezek Govekarjevih *Pisem*.

Ker se bliža znamenita 400-letnica izida Dalmatinove *Biblije* in Bohoričeve slovnice *Arcticae horulae*, je razred na opozorilo tajnika na seji 25. maja obširno razpravljal o tem, saj je pomembnost jubileja nesporna. Ob *Bibliji* in slovnici so se zvrstili, nekateri prej, drugi pozneje, še drugi znameniti dogodki, ki se jih bo naša kulturna zgodovina vedno s pietetom spominjala (Trubarjev Novi testament, ponovna izdaja pesmarice, Trubarjeva smrt itd.). Letnica 1584 ni pomembna zgolj za Slovence, marveč za vse Južne Slovane in za tiste kul-

turne ustanove v Zahodni in Vzhodni Nemčiji, Avstriji in Švici, ki so slovenskim protestantom omogočile tako sijajne uspehe in jih podpirale v naprednem prizadevanju. Na opozorilo razreda ni doslej še nihče v slovenski javnosti reagiral.

O tiskovnih konferencah, personalnih spremembah in problemih bodo vsi trije inštituti (Inštitut za slovenski jezik, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ter Inštitut za slovensko narodopisje) poročali pod svojimi naslovi. Tu naj bo omenjeno, da je akad. B. Kreft odložil funkcijo upravnika v Inštitutu za slovenski jezik, nastale pa so še nekatere druge spremembe v tem inštitutu. Razred je tudi kritično razpravljal o delovni normi v Leksikološki sekciji.

Na dveh sejah so člani preliminarno razpravljali o volitvah, ki bodo spomladi 1983.

Primerno je bil razred zaposlen z oceno Osnutka samoupravnega sporazuma in s Statutom ZRC. Člani so o obeh aktih podali svoje mnenje.

Raziskovalno skupnost Slovenije je zanimalo, kako razred ocenjuje odnos skupnosti do oblikovanja raziskovalnih programov. Odgovor je jasen: skupnost nikoli ni ovirala ali omejevala razreda ali inštitutov pri oblikovanju raziskovalnih programov, nasprotno, vsa upravičena prizadevanja je podpirala. Edina pripomba je, da bi skupnost raziskovalnemu delu veliko pomagala, če bi subvencije za raziskovalno delo določala in izplačevala v začetku leta, ker bi le na ta način raziskovalci lahko pravilno usmerjali svoje delo.

Akad. V. Logar se je udeležil seje medakademijskega odbora za pripravo simpozija Prosveta in šolstvo v NOB in revoluciji narodov in narodnosti Jugoslavije, ki je bila v Novem Sadu, in znanstvenega zborovanja Dijalekatska geografija i dijalektološka leksikologija i leksikografija, ki je bilo od 18. do 20. marca v Zagrebu, akad. Jurančič pa je sodeloval od 7. do 9. septembra na simpoziju Balkanološkega inštituta SANU in od 15. do 19. septembra v Mednarodnem slavističnem centru v Beogradu s predavanjem *Ugradivanje slovenačkoga književnog jezika u kulturno zajedništvo sa srpskohrvatskim književnim jezikom, naročito u doba romantizma*.

RAZRED ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE

Razred je imel pet sej. Na sejah je obravnaval tekoče zadeve s sej predsedstva in dajal pobude v zvezi z obvezami in pravicami SAZU pri obravnavanju vprašanj znanstvenoraziskovalnega dela po novem zakonu o SAZU, predlagal člane svetov inštitutov, pri katerih je SAZU soustanovitelj, razpravljal o predlogih za izmenjavo v okviru mednarodnih pogodb in o predlogih za znanstvene sestanke. Člani razreda so bili nosilci organizacije več mednarodnih in domačih znanstvenih sestankov, o čemer govorijo obširneje poročila teh članov.

V okviru razreda delujeta odbora za molekularne vede (predsednik D. Hadži) in za energetiko (predsednik J. Peklenik).

Raziskovalno delo so notranji člani opravljali v okviru kateder in inštitutov na fakultetah, samostojnih inštitutih in v TOZD Raziskave in razvoj LEK. Delo je potekalo na naslednjih področjih: funkcionalna analiza, teorijska fizika trdne snovi, fizika feroelektrikov in tekočih kristalov, fizika polimerov, molekularna spektroskopija in struktura molekul, teoretična farmakologija, termodinamika in transportne lastnosti polielektrolitov, sinteza, struktura in mehanizmi pretvorbe pri heterocikličnih spojinah, geometrija, teorija obdelovalnih sistemov, proizvodna in tehnična kibernetika, biokibernetika in električna stimulacija denerviranih mišic, teorija informacij in umetna inteligenca.

RAZRED ZA NARAVOSLOVNE VEDE

Razred je imel v zadnjem poslovnem letu osem sej (4. marca, 8. aprila, 20. maja, 9. junija, 31. avgusta, 7. oktobra, 25. novembra in 23. decembra).

Na seji 4. marca je bil sprejet rokopis dr. Mitje Zupančiča *Komentar k vegetacijski karti Postojna 1:100.000*. Člani razreda so se tudi strinjali s predlogom Znanstvenega sveta Biološkega inštituta Jovana Hadžija, da se izvoli dr. Mitja Zupančič v naziv znanstveni svetnik, s predlogom Znanstvenega sveta Inštituta za raziskovanje Krasa, da se izvoli dr. Rado Gospodarič v naziv znanstveni svetnik in s predlogom Inštituta za paleontologijo, da se izvoli dr. Katica Drobne v naziv znanstveni svetnik. Razred se je strinjal s predlogom akademika dr. Ivana Rakovca, da prevzame mesto upravnika Inštituta za paleontologijo dr. Dragica Turnšek, mesto predsednika Znanstvenega sveta Inštituta za paleontologijo pa dop. član dr. Mario Pleničar. Člani razreda so sprejeli Samoupravni sporazum o pravicah in dolžnostih med SAZU in ZRC. Strinjali so se s predlogom Znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika, da bo l. 1983 priredil Simpozij o ogroženosti ozemlja Slovenije zaradi naravnih katastrof.

Na seji 8. aprila so se člani razreda strinjali s predlogom Znanstvenega sveta Biološkega inštituta Jovana Hadžija, da se asistent Narcis Mršič ponovno izvoli v isti naziv. Razpravljali so še o vprašanju znanstvenih publikacij v Sloveniji in o njihovem racionaliziranju.

Na seji 20. maja so bili sprejeti rokopisi dr. Draga Mezeta *Poplavna področja v porečju Rašice z Dobrepoljami*, Milana Natka *Poplavna področja v porečju Hudinje*, dr. Milana Šifrerja *Kvartarni razvoj Škofjeloškega hribovja* in Jurija Kunaverja *Geomorfološki razvoj Kaninskega pogorja s posebnim ozirom na glaciokraške pojave*. Člani razreda so razpravljali o Statutu ZRC in dali nanj več pripomb. Razpravljali so tudi o vprašanju tiska SAZU in predlagali, naj bo v kolofonu vsake razredne publikacije naveden vsaj mesec in leto izida, ker je to pomembno zaradi prioritete objave, separati Razprav SAZU pa naj se pošiljajo sproti v zamenjavo in inštitucijam.

Na seji 9. junija so člani razreda razpravljali o vprašanju financiranja Razprav SAZU in o načinu njihovega racionaliziranja. Sklenili so, da bo potrebno najkasneje do 1. oktobra poslati Raziskovalni skupnosti vlogo z vsemi podatki o Razpravah za l. 1983.

Člani razreda so sprejeli rokopis monografije *O Potočki zijalki*, za katero je naravoslovni del napisal akademik dr. Srečko Brodar, za kulturni del pa dr. Mitja Brodar.

Na seji 31. avgusta so člani razreda razpravljali o znanstvenikih, ki bi prišli v poštev za izvolitev zunanjih dopisnih članov l. 1983. Razpravljali so o zaslužnih raziskovalcih, po katerih naj bi poimenovali ulice v Ljubljani in o Statutu Nacionalnega komiteja SFRJ za zgodovino znanosti. Menili so, naj bi bili predlagatelji za člane tega komiteja 4., 5. in 6. razred SAZU. Razred je obravnaval vprašanja Terminološke komisije SAZU in predlagal za svojega zastopnika v Naravoslovni sekciji te komisije dop. člana dr. Maria Pleničarja. Člani razreda so razpravljali tudi o novih članih in o napredovanjih dopisnih članov v redne člane. Sprejeli so rokopis Metke Culiberg, dr. Alojza Šerclja in dr. Mitje Zupančiča *Palynologische und phytözöologische Untersuchungen auf den Ledina am Hochplateau Jelovica (Slovenien)*. Strinjali so se s predlogom Sveta Biološkega inštituta Jovana Hadžija za nastavitev dr. Darinke Trpin za dela in naloge višjega znanstvenega sodelavca v tem inštitutu. Razred je obravnaval pismo dr. Ivke Munde, v katerem prosi za prevedbo v naziv znanstvenega svetnika. V skladu s Statutom SAZU je razred prošnjo z vso dokumentacijo poslal Svetu ZRC v nadaljnji postopek.

Na seji 7. oktobra 1982 so člani razreda razpravljali o rebalansu srednjeročnega plana Raziskovalne skupnosti Slovenije in so v morebitno komisijo, ki bi obravnavala to vprašanje v okviru SAZU, predlagali svojega predstavnika dop. člana dr. Matijo Drovenika. Razpravljali so o napredovanjih svojih dopisnih članov in o poimenovanju cest in ulic v Ljubljani po zaslužnih raziskovalcih. Sprejet je bil rokopis dop. člana dr. Maria Pleničarja *The rudist Fauna of Snežnik in dr. Katicice Drobne Some remarks of genus Periloculine of Majevica Mountains (Bosnia, Yugoslavia)*. Razred je obravnaval predloge razprav za 23. letnik Geografskega zbornika, za Zbornik simpozija *Ogroženost Slovenije po naravnih nezdah*, za *Razprave, Acta Carsologica* in o tem, katera dela naj se financirajo iz sredstev za l. 1982, katera pa iz sredstev za l. 1983. Člani razreda so obravnavali predlog Statuta ZRC

in vprašanje selekcije pri rebalansu raziskovalnih nalog RSS. Za svojega predstavnika so predlagali dop. člana dr. Matijo Drovenika.

Na seji 25. novembra so bili sprejeti rokopisi dr. Petra Habiča *Kraški pojavi v Krškem hribovju*, dr. Rada Gospodariča, mag. Janje Kogovšek in Marjana Luzarja *Hidrogeologija in kraški izviri v Rakovem Škocjanu pri Postojni*, dr. Petra Habiča *Kraški izviri Vipave in njihovo zaledje*, mag. Janje Kogovšek *Prenikalne vode in izločanje sige v Pisanem rovu Postojnske jame*, dr. Petra Habiča, dr. Rada Gospodariča, Andreja Mihevca in Franca Šušteršiča *Movrašča in Smokavška vala ter Jama pod Krogom*, mag. Andreja Kranjca *Dinamika odpadanja sige v Golobji jami*, Motoji Ikeya, Toshikatsu Mikija in dr. Rada Gospodariča *Datiranje stalaktita iz Postojnske jame z ESR metodo*, dr. Mitje Zupančiča, dr. Lojza Marinčeka in Livia Poldinija *Ornitogalo-Pyrenaici-Carpinetum ass. nova v Sloveniji (Jugoslavija) in Julijsko-beneški pokrajini (Italija)*, dr. Jožeta Boleta *Rod Aegopis Fitzinger (Gastropoda: Zonitidae) v severozahodni Jugoslaviji* in dr. Dragice Turnšek, dr. Stanka Buserja in Bojana Ogorleca *Karnijski koralno-spongijski grebeni v amfiklinskih plasteh pod Hudajužno in Zakrižem (Zahodna Slovenija)*.

Člani razreda so sprejeli predloge poročevalcev za kandidiranje dr. Ernesta Mayerja za rednega člana in dr. Romana Kenka za zunanjega dopisnega člana.

Na seji 23. decembra so člani obravnavali vprašanja novega upravljanja znanstvenih inštitutov v skladu z novim Statutom ZRC in volili nove upravnike in predsednike znanstvenih svetov. Obravnavali so vprašanja tiska in sprejeli več sklepov o njegovi racionalizaciji. Razpravljali so tudi o uredništvu Razprav in njegovem delu.

Razen tega je bilo v poslovnem letu več sej znanstvenih svetov: 2 seji Inštituta za raziskovanje krasa, 5 sej Geografskega inštituta Antona Melika, 3 seje Inštituta za paleontologijo in 3 seje Biološkega inštituta Jovana Hadžija.

V okviru razreda je bilo tudi nekaj javnih predstavitev dela in sicer je bila pripravljena razstava *Narava in kultura Makedonije* (del 10. mednarodne razstave mineralov in fosilov v Trzinu), ki je bila v Prešernovi dvorani SAZU v Ljubljani od 12. do 23. maja 1982. Gradivo za razstavo je pripravila Makedonska akademija na nauki in umetnosti, gostitelj razstave pa je bila Slovenska akademija znanosti in umetnosti. L. 1982 je bilo tudi več televizijskih oddaj, v katerih so posamezni člani razreda in inštitutov prikazali delo, raziskovanje in organizacijo SAZU.

RAZRED ZA UMETNOSTI

Razred za umetnosti ima 9 rednih, 7 dopisnih in 8 zunanjih dopisnih članov. V letu 1982 je razred imel štiri seje (24. februarja, 27. maja, 25. oktobra in 26. novembra). Na sejah so člani razpravljali predvsem o dopisnih članih, ki bodo predlagani za redne člane, ter o kandidatih za nove dopisne in zunanje dopisne člane, ki jih bo razred predlagal na prihodnji skupščini SAZU. Obravnavali so tudi tekoče zadeve s sej predsedstva, razpravljali o predlogu Statuta ZRC SAZU, predlogu Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in dolžnostih med SAZU in ZRC SAZU, Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med SAZU in delovno skupnostjo SAZU. Bistvenih pripomb k predlaganim samoupravnim aktom ni bilo, člani so se z njimi strinjali.

Razstava o življenju in delu Ivana Cankarja, ki bi morala biti letos spomladi v Berlinu, je na željo Akademije umetnosti NDR prestavljena na prihodnje leto. Prav tako je Akademija umetnosti NDR prosila, da bi razstavo Die Manns-Porträt einer Familie, ki bi morala biti letošnje jesen pri nas, priredili šele prihodnje leto. Dr. Kreft je sporočil, da Akademija umetnosti NDR niti uredništvo revije Sinn und Form doslej še nista odgovorila v zvezi z objavo oziroma predstavitvijo članov razreda — literatov v njihovi reviji. Res pa je bilo že v začetku dogovorjeno, da je potreben daljši rok, ker morajo najprej dobiti prevajalca, šele potlej bodo po prevodih določili, katera besedila bodo objavili.

Izdaja monografije o kiparju Lojzetu Dolinarju, ki jo bo uredila dr. Špelca Čopičeva, se je zaradi tehničnih težav ponovno zavlekla. Uvodno besedilo, biografija in bibliografija

so napisani, in tudi slikovno gradivo je v glavnem določeno, vendar je večina izbranih fotografij zelo slaba, zato bo potrebno te predmete ponovno fotografirati. Upamo, da bo monografija lahko izšla l. 1983. Fotografije za monografijo o Francetu Miheliču so že naročene in jih izdeluje Moderna galerija. Tudi ta publikacija naj bi izšla prihodnje leto.

Zaradi nepredvidenih težav pri korekturah ni mogla tudi letos iziti *Belokranjska rapsodija* Matije Bravničarja. Notograf ima besedilo pripravljeno; takoj, ko bodo korekture opravljene, bodo delo lahko začeli tiskati.

Prvo dejanje opere *Ekvinokcij* Marjana Kozine bodo začeli tiskati takoj, ko bodo opravljene korekture podpisanega nemškega besedila, verjetno v začetku leta 1983.

Podatki o delu posameznih članov razreda so razvidni iz njihovih biografskih podatkov in bibliografije.

RAZRED ZA MEDICINSKE VEDE

Razred za medicinske vede ima 6 rednih, 2 dopisna in 8 zunanjih dopisnih članov.

Dne 27. oktobra 1982 se je končala s posvetovanjem, ki ga je organiziral Inštitut za medicinske vede, štiri leta trajajoča raziskava *Vzorec 100 primerov samomorilcev v Sloveniji*. Opravljena je bila v okviru Univerzitetne psihiatrične klinike v Ljubljani. Sodelovali so psihiatri, psihologi in socialni delavec iste klinike. Nosilec raziskave je bil dopisni član tega razreda.

Zelo aktivno je bilo l. 1982 delo pri srednjeročnem programu raziskav Sveta akademij (1981—1985), pri projektu *Preučevanje infekcij s Str. agalactiae pri ljudeh in živalih*. Namen raziskav tega projekta je ugotoviti, ali gre za zoonozo ali ne. Raziskujejo se perinatalne infekcije s tem streptokokom in kužna presušitev vimena krav, ki jo povzroča *Str. agalactiae*. V raziskave so vključene SANU, JAZU in ANU BiH, medicinski razred SAZU pa je nosilec projekta. Predsednik odbora, ki je dopisni član tega razreda, je imel več sestankov v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu, na katerih so pripravili letne programe in usklajevali delo. Rezultati raziskav sodelavcev SAZU so bili l. 1982 prikazani tudi na 12. kongresu svetovnega združenja bujatrikov (World Association for Buiatrics) v Amsterdamu. Sodelavka pri raziskovalnem projektu je obiskala laboratorij za streptokoke v Central Public Health Laboratory v Londonu in se seznanila s fagotipizacijo streptokokov skupine B.

V zvezi z medakademijskim sestankom razredov za medicinske vede republiških in pokrajinskih akademij znanosti in umetnosti, ki bo v oktobru 1983. leta z naslovom *Stanje in problemi medicinskih znanosti v SFRJ*, je razred za medicinske vede SAZU začel zbirati podatke in jih analizirati. Delovna skupina, ki jo sestavljajo člani razreda in strokovnjaki zunaj SAZU, dela na treh glavnih področjih: materialno-finančne osnove, stanje raziskovalnih kadrov, perspektive ter kvantitativne in kvalitativne ocene rezultatov raziskovalnega dela.

Razred je imel devet rednih sej. Na njih je reševal tekoče zadeve s sej predsedstva v zvezi z delom SAZU in razpravljal o predlogu Statuta delovne organizacije znanstveno-raziskovalni center SAZU, o nujnih vprašanih medicinskih raziskav v Sloveniji, o varstvu okolja, o pripravah na znanstveni sestanek Žumberak — Gorjanci v NOB, o sodelovanju in stikih SAZU z drugimi akademijami, o prvem snopiču veterinarskega terminološkega slovarja, o travmatologiji in o delu medicinske sekcije Terminološke komisije. Sredi leta je bila poglobilni predmet sej obravnava kandidatov za nove člane.

Razred kot celota je delal predvsem organizacijsko, spodbujevalno in povezovalno. Strokovni sestav razreda je tako raznovrsten, da so člani znanstveno in strokovno delali individualno, v sodelovanju s strokovnjaki svojih ustanov in pri tem uporabljali gradivo in pripomočke teh ustanov. Naj navedemo nekaj področij, s katerimi se člani razreda največ ukvarjajo ali s katerimi njihove ustanove raziskovalno sodelujejo: študij patogeneze juvenilne idiopatske skolioze z mikroelektromiografsko metodo, električna stimulacija vertebralnih mišic pri juvenilni skoliozi, študija drže, medicinska doktrina v NOB v Sloveniji, sinapsna transmisija, holinergični mehanizmi med ontogenezo, holinesteraza v simpatičnem cervikalnem gangliju podgane, vloge nespecifičnih holinesteraz in jeter v prirodnih

zaščitnih mehanizmih, epidemiologija spolnih bolezni v Sloveniji, patogeneza alergijskega kontaktnega ekcema in drugih alergijskih bolezni kože ter poklicnih bolezni kože, etično-deontološka vprašanja biomedicinskega raziskovanja in medicinskega izobraževanja, zdravnikove dolžnosti po zakonih o varnosti cestnega prometa, epizootiologija in veterinarska dejavnost v javnem zdravstvu in higieni živil, preučevanje mastitisa pri kravah, okužbe s *Str. agalactiae* pri živalih in ljudeh, veterinarska terminologija, psihosocialni aspekti medicine, rehabilitacija paranoidnih bolnikov, alkoholizem in toksikomanija, prevenција samomora, ginekološki karcinom in tehnika ginekoloških operacij. Eden izmed članov je l. 1982 posnel 1020 m filma o živalstvu na Slovenskem.

Člani razreda so objavili skupaj 30 publikacij: 15 znanstveno strokovnih in 15 strokovnih in drugih. Od teh je bilo 24 objavljenih doma in 6 v tujini. Objavili so 5 knjig: 4 doma in 1 v tujini. Udeležili so se 10 kongresov doma in 8 kongresov v zamejstvu, aktivno so sodelovali 9-krat v domovini in 7-krat v tujini. Poleg tega so imeli na univerzah in drugih ustanovah v SFRJ 21 predavanj in 1 v zamejstvu. Člani razreda so nosilci 5 raziskovalnih nalog in sodelavci pri štirih.

Večina članov je opravljala redno pedagoško delo na Univerzi v rednem in podiplomskem pouku in tečajih. Člani so sodelovali v svetih, odborih, združenjih, komisijah itd. SRS, Univ. kliničnega centra, Medicinske fakultete, Univerze in Raziskovalne skupnosti Slovenije, bili so uredniki ali člani uredniškega odbora strokovnih časopisov doma in v zamejstvu in podobno.

En član je dobil nagrado AVNOJ za l. 1982, en član razreda je bil izvoljen za prvega častnega člana Zdravniškega društva v Mariboru in dobil priznanje Psihiatrične bolnice Begunje ob njeni 30-letnici ter zlato plaketo Zveznega sveta za varnost prometa. En član je bil odlikovan z Redom republike s srebrnim vencem.

Sprejet je bil rokopis publikacije *Samomor in Slovenci*, ki obsega približno 300 strani. Vsebuje pregled čez dosedanje suicidološke študije, podatke iz raziskave vzorca 100 primerov samomorilcev v Sloveniji, prispevke s posvetovanja *Samomor in Slovenci* in povzetke ugotovitev.

Poročilo o delu Inštituta za medicinske vede je podano posebej, kar velja tudi za delo medicinske in veterinarske sekcije Terminološke komisije SAZU.

Poročila posameznih članov razreda za medicinske vede o delu v letu 1982 so na vpogled v arhivu razreda.

SPLOŠNO

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je imela konec decembra 1982 1 častnega člana, 48 rednih, 31 dopisnih in 48 zunanjih dopisnih članov, skupaj 127.

SAZU je v letu 1982 izgubila rednega člana Lada Vavpetiča (28. marca 1982), dopisno članico Marjo Boršnik (15. avgusta 1982) in zunanjega dopisnega člana Wiléma Závado (30. novembra 1982).

Konec l. 1982 je delovna skupnost SAZU štela 53 delavcev s polnim delovnim časom.

ENOTE

SAZU ima Inštitut za prava starega Orienta, Inštitut za slovensko izseljenstvo, Kabinet Josipa Vidmarja, Svet za preučevanje in varstvo okolja, medakademijske odbore: za floro in favno, za molekularne vede, za vprašanje mešanih gospodinjstev in za preučevanje infekcije ljudi in živali s streptokokom agalaksije, oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela, knjižnico ter oddelek za opravljanje strokovnih, administrativnih, tehničnih in pomožnih del.

JUBILEJI

V letu 1982 so praznovali:

95-letnico zunanji dopisni član Janko Lavrin; 85-letnico akademik Anton Bajec in zunanji dopisni član Herold Saeverud; 80-letnico akademika Alojzij Finžgar in Janko Juraničič; 75-letnico akademiki Jože Goričar, Svetozar Ilešič, Anton Ingolič in France Mihelič, dopisni član Boris Merhar, zunanja dopisna člana Mihailo Apostolski in Vladimir Prelog; 70-letnico dopisni član Jože Udovič; 60-letnico akademik Stanko Grafenauer, dopisni člani Ludvik Gyergyek, Uroš Krek in Janez Stanonik, zunanji dopisni član Branko Pavičević.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA, IZVOLITVE

Nagrade

Nagrada AVNOJ so prejeli akademiki Dragotin Cvetko, Edo Ravnikar in Andrej O. Župančič.

Kidričevo nagrado je prejel akademik Anton Slodnjak.

Prešernovo nagrado je prejel akademik Zdenko Kalin.

Nagrada Sklada Borisa Kidriča sta dobila akademik Miroslav Brzin in dopisni član Ludvik Gyergyek.

Nagrada Milana Vidmarja je prejel Ludvik Gyergyek.

Nagrada mesta Ljubljane je prejel akademik Janez Milčinski.

Odlikovanja so dobili

akademik Janez Fettich — *red republike s srebrnim vencem*,

akademik Vladimir Pavšič-Matej Bor — *red republike z zlatim vencem*,

dopisni član Ivan Potrč — *red zaslug za narod z zlato zvezdo*.

dopisni član Janez Stanonik — *red dela z zlatim vencem*

Priznanja

Akademik Janez Milčinski je dobil *priznanje* Psihiatrične bolnice Begunje, *diplomo prvega častnega člana* Zdravniškega društva Maribor in *zlato plaketo* Zveznega sveta za varnost prometa.

Akademik Janez Peklenik je postal *častni profesor* Aeronavtičnega inštituta Nanking in dobil *diplomo*, postal je *odgovorni sourednik* SME-Journal on manufacturing System Detroit/ZDA, dobil *plaketo* in *spominsko značko* OF 1941—1981.

Naslov *zaslužni profesor* Univerze E. Kardelja v Ljubljani je bil podeljen akademikom Dragotinu Cvetku, Francetu Bezlaju in Bojanu Čopu ter dopisnemu članu Antonu Gradu.

Akademik Miha Tišler je dobil *zahvalno listino* VTOZD farmacija Univerze E. Kardelja v Ljubljani.

Akademik Svetozar Ilešič je postal *častni doktor* Univerze v Mariboru.

Dopisni član Ludvik Gyergyek je postal *častni doktor* Tehnične Univerze v Budimpešti.

Dopisni član Ivan Gams je postal *častni član* Srbskega geografskega društva.

Izvolitve

Akademik Alojzij Finžgar je bil izvoljen za tajnika 1. razreda SAZU.

Akademik Dragotin Cvetko je bil izvoljen za namestnika 1. razreda in načelnika oddelka za družbene vede.

Akademik Božidar Jakac je bil izvoljen v Evropsko akademijo znanosti, umetnosti in književnosti.

Akademik Janez Milčinski je bil izvoljen za predsednika Združenja za sodno medicino SFRJ in v delovno skupino za vprašanja identifikacije žrtev pri katastrofah (IDV).

Dopisni član Boris Paternu je bil izvoljen za predsednika odbora za Prešernove nagrade študentom Univerze E. Kardelja v Ljubljani.

Akademik Robert Blinc je bil izvoljen za člana Saške akademije znanosti in člana Newyorške akademije znanosti.

Akademik Stane Krašovec je bil izvoljen za predsednika Zveze društev za varstvo okolja Slovenije.

Dopisni član Anton Vratuša je bil izvoljen za člana CK ZKJ in za predsednika Zveznega zbora skupščine SFRJ.

Dopisni član Mario Pleničar je bil izvoljen za predsednika Slovenskega geološkega društva.

POMEMBNEJŠI DOGODKI V ZVEZI Z ŽIVLJENJEM IN DELOM SAZU V LETU 1982

4. 1. se je predsednik z akademikom Ingoličem v Zagrebu udeležil žalne seje na JAZU in pogrebne slovesnosti za akad. Miroslavom Krležo, zunanjim dopisnim članom SAZU.
7. 1. Pogovor o Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU za Delo. Sodelovali so: predsednik, glavni tajnik, dr. Mitja Zupančič, novinar Marko Uršič. Razgovor je bil objavljen v Delu 14. 1. 1982.
12. 1. se je predsednik udeležil odprtja razstave slik Janeza Kneza v Mali galeriji.
13. 1. se je predsednik udeležil odprtja razstave *Umetniška dela na papirju*, ki sta jo pripravila Moderna galerija in Ameriški kulturni center.
14. 1. se je predsednik udeležil predstavitve fotomonografije *Umetnostni zakladi Slovenije* in odprtja retrospektivne razstave Nikolaja Omerze v Moderni galeriji.
21. 1. se je predsednik udeležil novoletnega sprejema, ki ga je za predstavnike verskih skupnosti priredil podpredsednik Izvršnega sveta Dušan Šinigoj, in sprejema, ki ga je za zaslužne zdravstvene delavce priredil predsednik Izvršnega sveta Janez Zemljarič.
22. 1. je bil predsednik na pogrebu zaslužnega družbenega in političnega delavca Toneta Fajfarja.
25. 1. se je glavni tajnik udeležil slovesnosti ob zaključku šolanja v Šolskem centru Republiškega sekretariata za notranje zadeve.
28. 1. je podpredsednik Kreft zastopal SAZU v Ljutomeru na odprtju zbirke *Taborsko gibanje na Slovenskem*.
  2. 2. je predsednik vodil sejo programskega sveta *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* in se skupaj z glavnim tajnikom udeležil odprtja razstave *Zakladi NUK* v Cankarjevem domu.
  2. 2. se je podpredsednik Kreft udeležil proslave na SANU v Beogradu, ki jo je organiziral Svet akademij SFRJ ob 40-letnici vstaje.
  3. 2. se je predsednik udeležil razstave *Prešernovi nagrajenci 1950—1956* v Prešernovi hiši v Kranju.
  4. 2. se je predsednik udeležil odprtja razstave *Vstaja v Jugoslaviji 1941* v Muzeju ljudske revolucije.
  5. 2. se je predsednik udeležil 3. konference Zveze sindikatov Slovenije o socialni politiki in odprtja razstave *Slovenski kulturni delavci — portretov* akademika Božidarja Jakca.
  8. 2. se je predsednik udeležil podelitve Prešernovih nagrad za študente Univerze Edvarda Kardelja in osrednje proslave s podelitvijo Prešernovih nagrad ob slovenskem kulturnem prazniku.
  8. 2. se je glavni tajnik udeležil slovesnosti ob podelitvi Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada v Cankarjevem domu.
11. 2. se je glavni tajnik udeležil 53. seje Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem Zbora občin na Skupščini SRS, ki je obravnavala Statut SAZU.
- Od 11. do 12. 2. je bil predsednik z akademikom Ingoličem in v. d. vodjo delovne skupnosti SAZU Plavcem na plenarni seji Sveta akademij SFRJ v Veliki Plani.
12. 2. se je glavni tajnik udeležil 85. seje Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SRS v Skupščini SRS, ki je obravnavala Statut SAZU.
16. 2. so bili predsednik in člani predsedstva na odprtju spominske razstave o Miroslavu Krleži, ki jo je skupaj s SAZU postavila Narodna in univerzitetna knjižnica v Prešernovi dvorani.
18. 2. razgovor predstavnikov ZAMTES in SAZU o mednarodnem sodelovanju.

23. 2. skupščina SAZU zaradi sprejemanja zaključnega računa in finančnega načrta SAZU.
24. 2. se je glavni tajnik udeležil 73. seje zbora združenega dela Skupščine SRS v dvorani Skupščine SRS, ki je obravnavala statut SAZU.
3. 3. se je predsednik udeležil razgovora s predstavniki SR Makedonije v Skupščini mesta Ljubljane.
4. 3. je bil predsednik v Beogradu na seji predsedstva Sveta akademij in na pogovoru s predsednikom Predsedstva CK ZKJ Dušanom Dragosavcem.
10. 3. je predsednik pozdravil udeležence ob odpiranju razstave *VIMINACIUM*, ki sta jo v Prešernovi dvorani SAZU postavila Narodna muzeja iz Ljubljane in iz Beograda.
10. 3. se je glavni tajnik udeležil podelitve odlikovanja *red dela z zlatim vencem* dr. Janezu Stanoniku ob njegovi 60-letnici.
11. 3. sta bila predsednik in glavni tajnik na 500. seji tehniške sekcije termionološke komisije SAZU ob njeni 35-letnici in ob izidu 2. knjige Splošnega tehniškega slovarja.
12. 3. se je predsednik udeležil slovesnosti ob podelitvi naslova *zaslužni profesor* akademiku Francetu Bezlaju in dopisnemu članu Antonu Gradu.
15. 3. se je predsednik udeležil slovesne podelitve Jesenkovich priznanj in odprtja razstave *Kanadska tapiserija*.
17. 3. se je predsednik udeležil v Slovenski matici simpozija ob 100-letnici smrti dr. Janeza Bleiweisa in odprtja razstave Bleiweisovih del v NUK.
17. 3. se je podpredsednik Blinc udeležil seje RK SZDL.
18. 3. se je podpredsednik Blinc udeležil seje Sveta za znanost RK SZDL.
19. 3. sta bila predsednik in dr. Mitja Zupančič pri predsedniku mesta Ljubljane dr. Marjanu Rožiču na pogovoru o prostorskih vprašanjih SAZU in o sodelovanju SAZU pri projektu *Ljubljana 2000*.
26. 3. se je predsednik udeležil slovesne podelitve Žagarjevih nagrad.
28. 3. je umrl akademik Lado Vavpetič.
30. 3. se je predsednik udeležil odprtja razstave *Sodobno grafično oblikovanje v Srbiji* in koncerta simfoničnega orkestra Akademije za glasbo.
31. 3. žalna seja za akademikom Vavpetičem.
  1. 4. pogreb akademika Lada Vavpetiča.
  2. 4. se je glavni tajnik udeležil odprtja razstave *Novejši angleški priročniki*, ki sta jo priredila NUK in Britanski svet.
  4. 4. se je predsednik udeležil začetka 2. jugoslovanskega gerontološkega kongresa.
  5. 4. z referatom *Tanatolog — gerontologom* je predsednik sodeloval na gerontološkem kongresu in se udeležil odprtja razstave del slovenskih umetnikov v Narodni galeriji z govorom akademika Vidmarja.
  6. 4. se je podpredsednik Blinc udeležil seje predsedstva SZDL.
  7. 4. se je podpredsednik Blinc udeležil seje predsedstva RSS.
- Od 7. do 9. 4. je bil predsednik skupaj z v. d. vodjo delovne skupnosti Plavcem na seji predsedstva Sveta akademij v Novem Sadu in Sremskih Karlovih.
12. 4. je bil predsednik na pogrebu prof. dr. Metoda Mikuža v Veliki Poljani.
15. 4. je bil predsednik kot gost na slavnostnem prvem zasedanju 9. kongresa ZKS; v Jakopičevem razstavišču je bil pri odprtju razstave *Slikarstvo v Jugoslaviji — sodobniki* in v Operi na prireditvi *Njegovo ime je legenda* za udeležence kongresa.
19. 4. se je predsednik udeležil slovesnosti na univerzi ob obletnici njenega poimenovanja po Edvardu Kardelju.
23. 4. se je predsednik udeležil slovesnosti ob 70-letnici otorinolaringologije v Sloveniji.
26. 4. se je predsednik udeležil slovesnosti z odkritjem spominske plošče na rojstni hiši Edvarda Kardelja in

slavnostne seje RK SZDL ob obletnici OF s podelitvijo priznanj OF v Skupščini SRS.

4. 5. se je predsednik udeležil odkritja spominskega obeležja predsednika Tita v avli Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani in sprejema v Skupščini mesta Ljubljane ob srečanju predstavnikov jugoslovanskih univerzitetnih medicinskih centrov.
  5. 5. se je podpredsednik Blinc udeležil seje predsedstva SZDL.
  6. 5. je bila TV oddaja *Studio 2* posvečena SAZU, ki so se je udeležili predsednik, podpredsednika Kreft in Blinc, glavni tajnik ter akademik Matej Bor.
  6. 5. je bil predsednik pri odprtju razstave *Reševanje Robbovega vodnjaka* v razstavišču Arkade.
  7. 5. sta bila predsednik in glavni tajnik na slovesnosti ob Dnevu osvoboditve, kjer je predsednik prejel Nagrado mesta Ljubljane.
  8. 5. je bil predsednik na sklepni prireditvi *Pohoda po poteh tovarštva in spominov* in na proslavi ob 40-letnici ustanovitve prvih slovenskih brigad.
  9. 5. se je predsednik udeležil na Bledu začetka mednarodnega simpozija o histaminu.
  10. 5. je predsednik v navzočnosti članov ožjega predsedstva in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij izročil dr. Demetriju Brodarju odlikovanje red čela z zlatim vencem in bil skupaj z glavnim tajnikom in s predsednikom MANU, akademikom Apostolskim, pri odkritju spomenika Ivanu Cankarju.
  12. 5. se je predsednik udeležil zbora komunistov, ki ga je kot pripravo za 12. kongres ZKJ sklical CK ZKS in pozdravil udeležence ob začetku razstave *Narava in kultura Makedonije* v navzočnosti in ob uvodnih besedah predsednika MANU akademika Apostolskega in se udeležil podelitve odlikovanj in plaket Varnosti.
  13. 5. se je predsednik udeležil seje odbora za nagrade AVNOJ v Beogradu.
  17. 5. se je podpredsednik Blinc udeležil seje komisije za znanstveno sodelovanje med ZDA in SFRJ pri RSS.
  19. 5. se je podpredsednik Blinc udeležil seje Sveta za znanost pri SZDL.
  25. 5. je bil podpredsednik Kreft na jubilejni slavnosti Sterijinega pozorja v Novem Sadu, kjer je sprejel priznanje za sodelovanje z diplomom in kip Jovana Sterije Popovića.
  26. 5. se je predsednik udeležil seje republiškega odbora pri RK SZDL za nagrade AVNOJ.
  26. 5. sta se podpredsednik Blinc in glavni tajnik udeležila seje Skupščine RSS.
  27. 5. se je predsednik udeležil slavnostne seje RK SZDL in podelitev priznanj za leto 1982 in odprtja razstav: slik Barda Jucundusa, del skupine *Junij 82* in akvarelov Roberta Hlavatyja.
  28. 5. se je predsednik s predavanjem udeležil 3. srečanja pediatrov Slovenije in prejel diplomu prvega častnega člana Zdravniškega društva Maribor, udeleženke občnega zbora Društva medicinskih sester je vodil v partizansko bolnišnico Zgornji Hrastnik.
  29. 5. je predsednik obiskal Republiški center za obrambno vzgojo v Poljčah in se pogovarjal z republiškim sekretarjem Martinom Koširjem.
  1. 6. se je predsednik udeležil prve podelitve Vidmarjevih plaket v Elektroinštitutu *Milan Vidmar* v Ljubljani.
  2. 6. se je podpredsednik Blinc udeležil seje Predsedstva RSS.
  3. 6. je predsednik sprejel predstavnika gibanja *Znanost mladini*.
  4. 6. je predsednik obiskal predsednika IS Dušana Šinigoja v zvezi s financiranjem SAZU in se na Republiškem odboru Rdečega križa Slovenije pogovarjal s predstavniki Rdečega križa Jugoslavije.
- Od 11. do 12. 6. je bil predsednik v Tuzli na tamkajšnji medicinski fakulteti.

13. 6. je bil predsednik v Portorožu na začetku poletne šole AMPERE.
- Od 14. 6. do 20. 6. je bil podpredsednik Blinc v Portorožu na Mednarodni poletni šoli AMPERE.
14. 6. je predsednik v Portorožu pozdravil udeležence simpozija o magnetni resonanci v sodelovanju akademij SFRJ in Nacionalno akademijo znanosti ZDA; na Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani je pozdravil udeležence *Znanost mladini*; v Univerzitetnem kliničnem centru se je udeležil podelitve domicila Slovenski centralni partizanski vojni bolnici (SCVPB).
15. 6. se je glavni tajnik udeležil seje odbora IS za politični sistem in družbene dejavnosti, ki je razpravljala o dodatnem financiranju SAZU, da bi le-ta lahko izvedla svoj letni program.
16. 6. je predsednik v Beogradu na seji za nagrade AVNOJ sprejel predsedstvo komisije za biološke in medicinske vede.
16. 6. se je glavni tajnik udeležil žalne seje za pokojnim Albertom Struno, ki je bila na Univerzi Edvarda Kardelja.
18. 6. se je predsednik na IS udeležil podelitve plaket Civilne zaščite.
18. 6. je podpredsednik Kreft vodil sejo predsedstva Boršnikovega srečanja v Mariboru.
- Od 20. 6. do 22. 6. se je podpredsednik Blinc udeležil amariško-jugoslovanskega simpozija *Magnetna resonanca v Portorožu*.
- Od 25. do 29. 6. se je predsednik kot član delegacije ZKS skupaj s podpredsednikom Blincem udeležil 12. kongresa ZKJ v Beogradu.
30. 6. se je podpredsednik Kreft po skoraj 20-letnem upravnikovanju Inštituta za slovenski jezik ZRC SAZU poslovil od tega kolektiva.
1. 7. je predsednik v imenu SAZU pozdravil mednarodni simpozij *Obdobje simbolizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi* na Filozofski fakulteti Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.
2. 7. je predsednik obiskal predsednika RK SZDL Franca Šetinca in se na Univerzi Edvarda Kardelja skupaj z glavnim tajnikom udeležil slovesne podelitve naslova *zaslužni profesor* akademiku Dragotinu Cvetku.
5. 7. je predsednik na Filozofski fakulteti v imenu SAZU pozdravil udeležence XVIII. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture.
5. 7. se je podpredsednik Kreft kot zastopnik SAZU v Republiškem komiteju za kulturo udeležil prve seje tega komiteja.
6. 7. se je podpredsednik Kreft udeležil seje skupščine ČGP Dela.
9. 7. je bil predsednik v Klubu delegatov na predstavitvi knjige *Mednarodni gospodarski sistem* Janeza Stanovnika in pri odprtju razstave *Kitajska keramika in porcelan* v gradu Goričane.
21. 7. se je predsednik udeležil slavnostne seje Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije in podelitve nagrad Vstaje slovenskega naroda in plaket ZZB NOV za leto 1982 v Skupščini SRS.
30. 7. se je predsednik sestal s predsednikom Skupščine občine Ljubljana Center Albionom Vengustom — zaradi ureditve Navja in drugih vprašanj.
9. 8. je predsednik v imenu Združenja za sodno medicino SFRJ govoril na pogrebu prof. Branka Volarića.
15. 8. se je podpredsednik Kreft udeležil slavnosti ob 100-letnici mariborskega konjeniškega kluba in na željo prireditelja spregovoril nekaj besed.
16. 8. sta se predsednik in glavni tajnik udeležila komemorativne seje za dopisno članico SAZU Marjo Boršnikovo in razstave njenih del v Prešernovi dvorani SAZU.
20. 8. se je podpredsednik Kreft udeležil Kmetijskega velesejma v Gornji Radgoni, ki ga je odprl predsednik IS Slovenije Janez Zemljarič.

3. 9. je imel predsednik slavnostni govor ob zaključku Forme vive 1982.
  4. 9. je bil predsednik na osrednji proslavi Gubčeve brigade na Trebelnem.
  5. 9. se je predsednik udeležil 2. jugoslovanke konjeniške prireditve na Brdu pri Kranju.
  6. 9. se je predsednik udeležil letne skupščine Mednarodnega inštituta za varjenje in sprejema, ki ga je udeležencem priredila predsednica Skupščine mesta Ljubljane Tina Tomlje.
  9. 9. se je podpredsednik Kreft v imenu SAZU udeležil in imel govor na proslavi ob 100-letnici rojstva pesnika akademika A. Gradnika, ki je bila združena z razstavo o njegovem delu v knjižnici v Kopru.
  10. 9. je predsednik v Beogradu vodil sejo komisije za biološke in biomedicinske vede odbora za nagrado AVNOJ.
  12. 9. se je predsednik udeležil proslave ob 35-letnici postaje Gorske reševalne službe v Bovcu.
- Od 15. do 18. 9. se je predsednik skupaj z glavnim tajnikom in v. d. vodjo delovne skupnosti Bojanom Plavcem udeležil seje Sveta akademij SFRJ v Prištini.
22. 9. je podpredsednik Blinc v imenu SAZU pozdravil 13. jugoslovanski simpozij iz biofizike in mednarodno konferenco v Portorožu.
  22. 9. se je glavni tajnik udeležil seje Sveta za znanost pri RK SZDL.
  24. 9. se je podpredsednik Kreft udeležil v imenu SAZU razstave v Sežani, ki je bila posvečena pesniku Jarcu ob 40-letnici njegove smrti.
4. 10. je podpredsednik Kreft vodil kot predsednik skupščino Borštnikovega srečanja v Mariboru.
  5. 10. se je podpredsednik Blinc udeležil seje predsedstva SZDL, posvečene znanosti.
  13. 10. je podpredsednik Kreft vodil tiskovno konferenco o Borštnikovem srečanju 1982 in podpisal pogodbo s Tovarno avtomobilov Maribor o njenem pokroviteljstvu letošnjega BS.
  18. 10. se je predsednik udeležil odprtja razstave *Dresdenske umetnine* v Arkadah.
  19. 10. se je podpredsednik Blinc udeležil seje RK SZDL.
  20. 10. je predsednik pozdravil mednarodni simpozij *Slovenska opera v evropskem okviru*, ki ga je priredil Muzikološki inštitut ZRC SAZU ob 200-letnici slovenske opere, in
  21. 10. sprejel udeležence-predavatelje tega simpozija.
  22. 10. se je predsednik udeležil 30-letnice Psihiatrične bolnice Begunje in prejel priznanje za dolgoletno sodelovanje.
  23. 10. se je predsednik kot gost udeležil začetka 11. kongresa ZMS Slovenije v Novem mestu.
  24. 10. se je predsednik ob 900-letnici Vinice udeležil proslave in odkritja spominske plošče Janeza Krstnika-Žagarja ob 250-letnici njegovega rojstva.
  25. 10. je bil na SAZU sestanek članov ožjega predsedstva s podpredsednikom IS SRS Dušanom Šinigojem in pomočnikom republiškega sekretarja za finance Oblakom o zavarovanju in revitalizaciji zgradb SAZU.
  27. 10. se je predsednik udeležil seje odbora za nagrade AVNOJ pri RK SZDL.
  28. 10. je predsednik na seji Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu prejel zlato plaketo Zveznega sveta za varstvo prometa.
  28. 10. je bila skupščina SAZU.
  4. 11. se je predsednik udeležil razstave *Umetnost DLR Koreje*, ki jo je v Muzeju Goričane odprl ambasador DLR Koreje in odprtja razstave Todorčeta Atanasova v Mestnem gledališču v Ljubljani.
  8. 11. je bil pogovor s predsednikom RSS mag. Kuncem in glavnim tajnikom dr. Korberjem.
- Pogovora o dejavnosti in financiranju SAZU so se udeležili predsednik, podpredsednik Blinc, glavni tajnik in v. d. vodje delovne skupnosti Plavc.

9. 11. je predsednik iz rok vdove akademika Maksima Gasparija prevzel sliko, volilo pokojnega akademika Slovenski akademiji znanosti in umetnosti.
10. 11. se je predsednik skupaj z glavnim tajnikom udeležil razstave *Milčinski-Murnik-Feigel* v Prešernovi dvorani. Razstavo sta priredili SAZU in NUK, uvodni govor je imel podpredsednik Kreft.
16. 11. je predsednik v Beogradu predsedoval seji komisije za biološke in biomedicinske znanosti odbora za nagrade AVNOJ.
17. 11. se je predsednik razgovarjal s Fani Hvalo, predsednico MS mesta Ljubljane o prizadevanjih in dosežkih za obnovitev Bevkove domačije. Predsednik je na čelu tega odbora.
24. 11. se je predsednik udeležil občnega zbora Mohorjeve družbe ob njeni 130-letnici.
25. 11. je bil predsednik pri predsedniku CK ZKS ing. Andreju Marincu na pogovoru o prireditvi Žumberak-Gorjanci in se udeležil osrednje proslave Dneva republike.
25. 11. se je podpredsednik Blinc udeležil seje Sveta za znanost SZDL.
2. 12. se je podpredsednik Kreft na povabilo jeseniškega gledališča udeležil njegovega gostovanja v Cankarjevem domu.
3. 12. je podpredsednik Kreft vodil sejo Znanstvenega sveta Inštituta za slovenski jezik ZRC SAZU.
6. 12. je podpredsednik Kreft zastopal SAZU na odprtju razstave o Stefanu Zweigu, ki je bila na oddelku za germanistiko na Filozofski fakulteti in se udeležil kot nekdanji urednik—izdajatelj marksistične revije *Književnost* okrogle mize, ki jo je priredil kulturnopolitični odsek Cankarjevega doma.
7. 12. je podpredsednik Blinc pozdravil udeležence tiskovne konference, ki sta jo organizirala SAZU in RSS ob Simpoziju o energetiki v RSS.
8. 12. se je podpredsednik Kreft kot delegat SAZU udeležil seje Republiškega komiteja za kulturo.
10. 12. se je podpredsednik udeležil slovesnosti ob 60-letnici Reševalne postaje Ljubljana in na slovesnosti v Narodni galeriji za udeležence Plečnikovega memoriala.
11. 12. je v sobotni prilogi Dela izšla anketa o jugoslovanskih akademijah znanosti. Za SAZU so pisali predsednik, oba podpredsednika in glavni tajnik.
12. 12. se je predsednik udeležil občnega zbora Zgodovinskega društva za Severno Primorsko v Gorici in odkritja spomenika akademiku Milku Kosu ob 90-letnici njegovega rojstva in 10-letnici smrti.
12. 12. je bil predsednik na slovesnem začetku Dnevo avstrijske kulture z razstavo o skladatelju Josephu Haydnu.
13. 12. je bil predsednik pri podelitvi odlikovanj akademiku Mateju Boru in dopisnemu članu Ivanu Potrču na SZDL.
13. 12. se je podpredsednik Kreft udeležil kot zastopnik SAZU odprtja razstave knjig slovenskih koroških književnikov in literarnega večera.
14. 12. je bil predsednik v Beogradu na zaključni seji odbora za nagrade AVNOJ in na slovesni podelitvi nagrad AVNOJ za leto 1982.
17. 12. je bil predsednik v Kranju pri odprtju razstav *Partizanske delavnice na Slovenskem* in plakete Vladimirja Štovička.
18. 12. je bil predsednik na slavnostni prireditvi ob Dnevu JLA v Cankarjevem domu.
20. 12. se je predsednik udeležil slovesnosti na Predsedstvu SR Slovenije v počastitev Dneva JLA s podelitvijo odlikovanj in priznanj.
14. 12. je podpredsednik Blinc odprl v Cankarjevem domu *Simpozij o energetiki*, ki ga je organiziral Odbor za energetiko pri SAZU.
21. 12. je predsednik v imenu SAZU podpisal Družbeni dogovor o znanstvenem, tehničnem, prosvetnem in kulturnem sodelovanju pri ZAMTES v Ljubljani.

21. 12. se je glavni tajnik udeležil predavanja dopisnega člana A. Trstenjaka *Usmerjeni v ustvarjalnost* v okviru predavanj Večeri v Slovenski matici.
- Od 22. do 25. 12. se je glavni tajnik udeležil na Pravni fakulteti odprtja tedna predavanj *Uresničevanje in varstvo pravic delavcev in občanov v samoupravni družbi*.
23. 12. se je predsednik s člani predsedstva SAZU udeležil predstavitve programa SAZU in ZRC SAZU *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* v Prešernovi dvorani in odprtja razstave del Janeza Boljke v galeriji Ars.
23. 12. se je podpredsednik Blinc udeležil seje predsedstva SZDL.
27. 12. se je predsednik udeležil slovesnosti v Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani, kjer so podelili zaslužnim zdravstvenim delavcem odlikovanja, Univerzitetnemu kliničnemu centru pa pleketo JLA; z akademikom Novakom in Ivanom Križnarjem se je dogovarjal o znanstvenem srečanju *Žumberak-Gorjanci* v NOB.
29. 12. novoletno srečanje za akademike, delavce delovne skupnosti in ZRC SAZU.

RAZSTAVE V LETU 1982

16. 2. odprtje razstave *In memoriam Miroslav Krleža*, ki sta jo pripravili SAZU in NUK.
10. 3. odprtje razstave *Viminacium*, ki sta jo pripravila Narodni muzej v Ljubljani in Narodni muzej iz Beograda.
12. 5. odprtje razstave *Narava in kultura Makedonije*, ki sta jo pripravili SAZU in MANU.
18. 8. odprtje razstave *Delo Marje Boršnik*, ki sta jo pripravili SAZU in NUK.
21. 10. odprtje razstave *Razvoj slovenske opere od njenih začetkov do danes*, ki sta jo pripravili SAZU in Muzikološki inštitut ZRC SAZU.
10. 11. odprtje razstave *Milčinski-Murnik-Feigel, trije slovenski humoristi*, ki sta jo pripravili SAZU in NUK.
23. 11. odprtje razstave *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda*, ki sta jo pripravila SAZU in ZRC SAZU.

PREDAVANJA NA SAZU V LETU 1982

- Akad. prof. dr. Walter Markov (DDR), *Skrajna leвица v francoski revoluciji*, 4. 5. 1982.
- Prof. dr. Jerald S. Bradshaw (ZDA), *Sinteze makrocikličnih polietrov in njihova sposobnost kompleksiranja*, 10. 6. 1982.
- Akad. prof. dr. Nikola Hajdin (Beograd), *Uloga mehanike u projektovanju gradjevinskih konstrukcija sa posebnim osvrtom na mostove*, 3. 11. 1982.
- Dopisni član prof. dr. Anton Trstenjak (Ljubljana), *Od optičnih zaznav do ekološke optike*, 10. 11. 1982.

STIKI S TUJINO

- Od 1. 1. 1982 do 31. 3. 1982 je bil podpredsednik Blinc na Eidgenössische Technische Hochschule Zürich, Laboratorium für Festkörperphysik, Hönggerberg, Zürich, Švica, kjer je predaval o ravnovesnih in neravnovesnih faznih prehodih in raziskoval feroelektrike.
3. 2. se je podpredsednik Kreft pogovarjal s članom Ukrajinske akademije Tronjkom in spremljal na letališče Brnik predsednika Beloruske akademije Boriseviča, ki se je ob tej priložnosti zahvalil za gostoljubnost na naši akademiji.
6. 3. se je predsednik udeležil kulturne prireditve *Rož-Podjuna-Zila* koroških Slovencev in sprejema, ki ga je priredil avstrijski generalni konzul v Ljubljani dr. Georg Weiss.
10. 3. je podpredsednik Blinc sprejel na SAZU predstavnik British Council dr. Cooka v zvezi z znanstvenim sodelovanjem z Veliko Britanijo.
12. 3. v Slovenskem kulturnem domu v Trstu je predsednik predaval članom tamkajšnjega Društva pravnikov in zdravnikov o vlogi sodne medicine pri katastrofah in množičnih nesrečah.
16. 3. je predsednik na pobudo ZAMTES sprejel sociologa dr. Wegnerja.
18. 3. se je predsednik udeležil sprejema na avstrijskem generalnem konzulatu ob obisku novega avstrijskega veleposlanika v SFRJ dr. Linhartarja.
22. 3. je bil predsednik na sprejemu za predstavnike San Marina ob mednarodnem tednu Alpe-Adria.
- Od 22. do 25. 3. 1982 se je podpredsednik Blinc udeležil *2nd General Conference of the Condensed Matter Division of the European Physical Society* v Manchesteru, Velika Britanija, kjer je imel na povabilo organizatorjev plenarno uvodno predavanje.
- Od 7. do 9. 4. so podpredsednika Kreft in Blinc ter glavni tajnik sprejeli delegacijo Kitajske akademije znanosti in Kitajske akademije družbenih ved.
- Od 13. do 15. 4. 1982 se je podpredsednik Blinc z referatom udeležil *9th International Seminar on Phase Transitions and Critical Phenomena — MECO 82* na Dunaju, Avstrija.
14. 4. je predsednik sprejel generalnega konzula ZDA v Zagrebu Olafa Grabla.
4. 5. je predsednik sprejel prof. dr. Walterja Markova, člana Akademije znanosti NDR in Saške akademije znanosti.
13. 5. je podpredsednik Blinc sprejel na SAZU sovjetskega znanstvenika akad. Prangišvilija in dr. Terjajeva.
- Od 16. do 22. 5. je bil predsednik na Dunaju kot aktiven udeleženelec 12. kongresa Mednarodne akademije za sodno in socialno medicino.
24. 5. je predsednik v Porotorožu pozdravil udeležence mednarodnega simpozija o robotiki, ki sta ga v okviru mednarodnega sodelovanja priredila Svet akademij SFRJ in Nacionalna akademija znanosti ZDA.
26. 5. je predsednik sprejel udeležence mednarodnega simpozija o robotiki.
- Od 3. do 6. 6. se je glavni tajnik udeležil letne konference Komiteja direktorjev Evropskega centra za družbene vede v Berlinu (NDR).
4. 6. se je predsednik udeležil sprejema, ki ga je ob italijanskem narodnem prazniku priredil generalni konzul Italije Claudio Rossi.
- Od 22. do 24. 6. je bil predsednik v Rimu kot član komisije za nagrade *Buccheri La Ferla*. Nagrado za leto 1982 je prejel zunanji dopisni član SAZU Aldo Franchini.
- Od 1. do 31. 7. 1982 je bil podpredsednik Blinc na Department of Physics, University of Utah, Salt Lake City, Utah, ZDA, kjer je imel serijo predavanj *Phase Transitions in Equilibrium and Non-Equilibrium Systems* na povabilo te univerze in opravljal skupne raziskave ultra-počasnih procesov z jedrsko resonanco v feroelektrikih.
- Od 20. do 27. 8. je predsednik predsedoval VI. svetovnemu kongresu o medicinskem pravu v Gentu.

- Od 13. do 18. 9. se je podpredsednik Kreft udeležil kot predsednik Mednarodnega slavištičnega komiteja plenuma MSK v Københavnu.
- Od 26. do 29. 9. 1982 se je podpredsednik Blinc na povabilo organizatorjev s predavanjem udeležil srečanja *Discussion Meeting of the Bunsen Society on Phase Transitions*, Königstein, ZRN.
26. 10. se je predsednik udeležil sprejema, ki ga je ob avstrijskem državnem prazniku pridelil generalni konzul dr. Georg Weiss.
2. 11. se je glavni tajnik udeležil sprejema pri generalnem konzulu ZSSR iz Zagreba v Klubu poslancev.
3. 11. je predsednik sprejel generalnega konzula ZR Nemčije v Zagrebu Michaela Gersterja.
15. 11. je predsednik sprejel akademika Važa M. Okudžavo, rektorja Tbilisijske državne univerze in člana predsedstva Gruzinske akademije znanosti, in se je udeležil odprtja Celovških dnevov in sprejema, ki ga je udeležencem priredila predsednica SM Ljubljana Tina Tomlje.
- Od 15. do 19. 11. je podpredsednik Blinc na povabilo atomske agencije predaval v Bangkoku, Tajska.
13. 12. je predsednik sprejel avstrijskega veleposlanika v Jugoslaviji dr. Norberta Linhartha, generalnega konzula dr. Georga Weissa, direktorja Avstrijskega kulturnega centra v Zagrebu Kunza in svetnika Iztoka ter bil na sprejemu pri avstrijskem generalnem konzulu dr. Georgu Weissu.

SVET AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ

Svet akademij znanosti in umetnosti je imel l. 1982 dve plenarni seji in dve seji predsedstva.

Plenarni seji Sveta akademij sta bili

11.—12. februarja v Veliki Plani in 16.—17. septembra v Prištini.

Pred začetkom seje v Veliki Plani je predsednik Sveta akademij akademik Branislav Šoškić čestital v imenu sveta dolgoletnemu predsedniku Srbske akademije znanosti in umetnosti akademiku Pavlu Saviću za odlikovanje Zlata medalja Lomonosova, s katerim ga je za izredne zasluge na področju fizike in kemije odlikovala Akademija znanosti ZSSR.

Po sprejetju dnevnega reda seje so prisotni poslušali poročilo predsednika Srbske akademije znanosti in umetnosti akademika Dušana Kanazirja o organiziranosti, delu in težavah Srbske akademije znanosti in umetnosti pri izpolnjevanju začrtanega programa. Potem so člani sveta razpravljali o zaključnem računu sveta za l. 1981 in ga potrdili. Pri naslednji točki dnevnega reda so člani sveta s popravki in dodatki sprejeli program dela sveta in njegovih odborov za l. 1982. Predložen in sprejet je bil finančni načrt za l. 1982. Daljša razprava je bila posvečena prečiščenemu besedilu novega Statuta Sveta akademij. Razen določil o pečatu sveta je bilo besedilo sprejeto.

Pri naslednji točki dnevnega reda — Mednarodno sodelovanje akademij znanosti — sta bila navzoča Miljenko Zrelec, direktor Zveznega zavoda za mednarodno znanstveno, prosvetno, kulturno in tehnično sodelovanje, in Predrag Radivojević, tajnik Samoupravne interesne skupnosti za znanstveno delo SR Srbije. Po zelo obširni razpravi je bilo ugotovljeno, da sodelovanje med Svetom akademij in Zveznim zavodom za mednarodno sodelovanje ter informiranost o delu obeh nista zadovoljivi. Akademije bi morale v prihodnje povečati sodelovanje s sosednjimi državami, neuvrščeni in državami v razvoju ter se vključiti v razne komisije, odbore in druge organizacije v okviru OZN. Po pregledu sedanjega načina in obsega mednarodnega sodelovanja akademij in sveta je bilo ugotovljeno, da je iz finančnih razlogov vprašljiva kontinuiteta mednarodnega sodelovanja v dosedanjih okvirih, za vsako povečanje dela pa bi bilo nujno poiskati dodatne vire financiranja v republikah in Zvezi.

Predsednik sveta je obvestil udeležence seje, da je z dr. Dušanom Dragosavcem, predsednikom predsedstva CK ZKJ, dogovorjeno, naj bi marca imelo predsedstvo Sveta akademij pogovor s predsedstvom CK ZKJ o položaju in vlogi znanosti v naši družbi.

Na drugi seji Sveta akademij, ki je bila v Prištini, je uvodoma podal informacijo o programu in načinu dela Akademije znanosti in umetnosti Kosova njen predsednik akademik Derviš Rožaja. Sprejeto je bilo novo besedilo Statuta Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ, ki določa obliko in vsebino pečata Sveta akademij. Predsednik komisije za medakademijsko sodelovanje dop. član Božina Ivanović je pri naslednji točki dnevnega reda podal poročilo o medakademijskem sodelovanju. Medakademijski odbori so v skladu s finančnimi in drugimi možnostmi zadovoljivo izpolnjevali začrtane naloge. V pripravi je nov pravilnik o ustanavljanju, delovanju in financiranju medakademijskih odborov. Osnuitek pravilnika pripravlja akademik Evgeni Dimitrov, glavni tajnik Makedonske akademije znanosti in umetnosti. V nadaljevanju seje je svet potrdil ustanovitev štirih novih medakademijskih odborov:

- Medakademijski odbor za revitalizacijo antičnih gledališč na področju Jugoslavije. Sedež odbora je pri Vojvodinski akademiji znanosti in umetnosti;
- Medakademijski odbor za biološke preparate — sedež je pri Jugoslovanski akademiji znanosti in umetnosti;
- Medakademijski odbor za kristalografijo — sedež je pri Jugoslovanski akademiji znanosti in umetnosti;
- Medakademijski odbor Znanost in kultura v NOB in revoluciji narodov in narodnosti Jugoslavije. Sedež je pri Makedonski akademiji znanosti in umetnosti.

Akademik Hrvoje Požar, glavni tajnik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, je v naslednji točki dnevnega reda podal poročilo delovne skupine, ki je imela nalogo pregledati načine, oblike in obseg izdajateljske dejavnosti akademij ter možnosti usklajevanja tega dela. V poročilu so nakazane tudi možne oblike skupnega nastopa pred domačo in tujo javnostjo.

V preostalih točkah dnevnega reda je svet razpravljal še o organizacijskih, finančnih in drugih vprašanjih, ki zadevajo redno poslovanje Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ.

Seji predsedstva Sveta akademij sta bili

4. marca 1982 v Beogradu in 8.—9. aprila v Novem Sadu.

Na seji v Beogradu so predsedniki akademij na podlagi analiz o *Vlogi in položaju znanosti v naši družbi*, ki so jih pripravile akademije, izmenjali misli o nujnih vprašanjih tega področja. Sklenjeno je bilo, da o teh težavah in možnih posledicah seznanijo predsedstvo CK ZKJ v pogovoru, ki bo istega dne ob 11. uri.

Druga seja predsedstva akademij v Novem Sadu se je začela z informacijo predsednika Vojvodinske akademije znanosti in umetnosti akademika Bogoljuba Stankovića o delu akademije in iskanju novih oblik znanstvenega dela najmlajše jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti. V naslednji točki dnevnega reda so predsedniki akademij podali informacije o znanstvenoraziskovalnih in umetniških programih akademij. Posebno je bilo poudarjeno, kako je organizirano delo izvajalcev programa. Člani predsedstva so pri naslednjih dveh točkah dnevnega reda — medakademijsko oziroma mednarodno sodelovanje — razpravljali in potrjevali razne predloge odborov in komsij. Sprejeto je bilo poročilo glavne redakcije časopisa *Bulletin Scientifique*, poročilo o obisku delegacije Akademije znanosti Kube, Kitajske akademije znanosti in Kitajske akademije družboslovnih znanosti. Sprejet je bil tudi program in vsebina pogovorov, ki jih bo imela delegacija Sveta akademij v Moskvi in Sofiji. Določeni sta bili tudi delegaciji za te pogovore.

Predsedstvo Sveta akademij je pozitivno ocenilo pogovor s predsednikom predsedstva CK ZKJ dr. Dušanom Dragosavcem in ugotovilo, da so večino stališč, ki so jih obravnavali na skupnem sestanku 4. marca, vnesli v osnutek resolucije za XII. kongres ZKJ.

IZMENJAVA RAZISKOVALCEV PREK SVETA AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ

ANGLIJA

Prof. dr. Ivanka Brglez (Medakademijski odbor za preučevanje infekcij s str. agalactiae pri ljudeh in živalih) je bila oktobra 2 tedna na obisku v The Royal Society v Londonu.

Dr. David Thilley (The Royal Society) je bil 2 tedna v avgustu na Institutu Jožef Stefan v Ljubljani.

KITAJSKA

Prof. dr. akad. Janez Peklenik (SAZU, Fakulteta za strojništvo) je bil 1 teden v septembru na AZ Kitajske.

Delegacija AZ Kitajske (*Fong De Pej, Mej Ji, Lo Fong, Van Li Min, Li Hung Cjun*) je bila 4 dni v aprilu na SAZU.

ČSSR

Dr. Milan Kuna (Inst. za umetnosti ČSAV) je bil 1 teden v septembru gost SAZU (obiskal je NUK, Slov. filharmonijo, Gledališki muzej).

BOLGARIJA

Dr. Stanko Buser (Geološki zavod) je bil 12 dni v juniju na Paleontološkem inštitutu AZ Bolgarije.

Dr. Vasil Zlatarski (Paleont. inšt. AZB) je bil 2 tedna v septembru gost Paleontološkega inštituta ZRC SAZU.

AVSTRIJA

Dr. Rudolf Gönner (Dunajska univerza) je bil v marcu 3 dni gost SAZU (obiskal je PZE za pedagogiko FF, Šolski muzej, Pedagoški inštitut).

Prof. Nada Gspan-Prašelj (Inšt. za sloven. lit. in lit. vede ZRC SAZU) je bila 1 teden v juniju na AZ Avstrije na Dunaju.

Dr. Radoslav Gospodarič (IRK ZRC SAZU) je bil v novembru 1 teden na Geotermičnem in vodnogeološkem inštitutu AZA v Gradcu.

Dr. Jurkica Kidrič (KIBK) je bila 2 tedna v oktobru na Inštitutu za organsko kemijo univerze v Gradcu.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Dr. David LeMone (Univerza v Texasu) je bil julija 4 tedne na obisku v Paleont. inštitutu ZRC SAZU.

Dr. D. Borgaonkar (ZDA) je bil 5 dni v juliju na obisku na MF v Ljubljani.

Dr. J. Bradshaw (ZDA) je bil 3 tedne v juniju na obisku na FNT v Ljubljani.

Dr. Joseph Seminara (ZDA) je bil 1 dan v jedrski elektrarni Krško in 2 dni v zdravstvenem domu na Ravnah na Koroškem.

NEMŠKA DEMOKRATIČNA REPUBLIKA

Mag. Marko Terseglav (Inšt. za sl. narodopisje ZRC SAZU) je bil 2 tedna v februarju na Etnogr. inštitutu AZ DDR v Berlinu.

Dr. Walter Markov (AZ DDR) je bil 2 tedna v maju gost SAZU in FF.

Mag. Daroslav Dolinar (Inšt. za lit. in lit. vede ZRC SAZU) je bil 2 tedna v maju na Inšt. za lit. AZ DDR v Berlinu.

Dr. Radoslav Gospodarič (IRK ZRC SAZU) je bil 1 teden v novembru na Inštitutu za fiziko zemlje AZ DDR.

Dr. Peter Bankwitz je bil 2 tedna v juniju na IRK ZRC SAZU.

SOVJETSKA ZVEZA

Dr. A. Žižčenko in *dr. S. Jablonskij* (Računski center AZ SSSR) sta bila 1 mesec v aprilu na Inštitutu za sociologijo in filozofijo univerze v Ljubljani.

Akad. Prangišvili in *dr. Terjajev* (AZ Gruzije) sta bila 1 teden v maju na simpoziju o informatiki v Ljubljani.

Prof. dr. Slavko Kremenšek (FF) je bil 3 tedne v septembru na Etnografskem inštitutu AZ SSSR v Moskvi.

Dr. Borut Lavrenčič (IJS) je bil 10 dni v Inštitutu za kristalografijo AZ SSSR v Moskvi.

Dr. Marija Trontelj in *dr. Miloš Komac* sta bila 1 teden v oktobru v Inštitutu za trde materiale v Kijevu.

Dr. Lev Šuvalov je bil 3 tedne (maj/junij) na Institutu Jožef Stefan v Ljubljani.

I. A. Karateva je bila 2 tedna v oktobru v Kemijskem inštitutu B. Kidriča v Ljubljani.

MADŽARSKA

Dr. M. Šifrer in *ast. K. Natek* (ZRC SAZU) sta bila 1 teden v oktobru na Geografskem inštitutu HAS v Budimpešti.

Dr. Ivan Zelko (Zgod. inštitut ZRC SAZU) je bil 2 tedna v septembru v zgod. arhivu v Budimpešti.

Franc Cimerman (Paleont. inšt. ZRC SAZU) je bil 1 teden v novembru na Paleont. inštitutu HAS v Budimpešti.

Dr. Laszlo Bartosiewicz (Paleont. inšt. HAS) je bil 1 teden v aprilu na Paleont. inštitutu ZRC SAZU.

Endre Bojtar (Inšt. za literature HAS) je bil 1 teden (september/oktober) na Inšt. za lit. ZRC SAZU.

Mohos Istvan (HAS) je bil 3 dni v juniju na Elektrofakulteti v Ljubljani.

Janos Sarkadi (HAS) je bil 2 dni v juniju na Elektrofakulteti v Ljubljani.

Dr. Mitja Najzer in *mag. Radomir Ilič* (Inš. J. Stefan) sta bila 1 teden v Institutu HAS Atomki (Debrecen) v oktobru.

Dr. Cene Filipič in *dr. Matija Burgar* (IJS) sta bila 12 dni v juniju na HAS.

Miklos Menyhard (HAS) je bil 5 dni v septembru v Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko v Ljubljani.

Rastislav Zavašnik in *Peter Pavli* (Inš. za elektroniko in vakuumsko tehniko) sta bila (prvi — 1 teden, drugi — 2 tedna) na Inštitutu za fiziko HAS.

Dr. Anton Zalar (IEVT) je bil 1 teden v oktobru na HAS.

Elizabeta Kozak in *Mirko Bizjak* (KIBK) sta bila 1 teden (junij/julij) v Kemijskem inštitutu HAS.

Dr. Hangos Magda in *dr. Piroška Gabor* sta bila 2 tedna v maju na KIBK, Ljubljana.

INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Inštitut za prava starega Orienta je l. 1982 nadaljeval s preučevanjem novega asiriološkega in hetitološkega, predvsem pravnega gradiva. O natančnejših dognanjih preučevanja pogodbe med hetitskim kraljem Suppiluliumom in vladarjem sosednje Kizzuvatne Šunaššurorom je pripravil razpravo o neparitetni naravi Šunaššurove pogodbe (KBo I,5). Na novo preučuje Narām-Sinovo pogodbo z elamskim vladarjem okoli leta 2250 pred n. št.

Inštitutska knjižnica je l. 1982 pridobila 8 knjig in 14 letnikov revij, torej šteje sedaj 1167 knjižnih enot. Knjižnica je bila tudi letos na voljo interesentom za asiriologijo in hetitologijo.

V končni pripravi sta razpravi: *Neparitetni značaj Šunaššurove pogodbe* (KBo I,5), *Narām-Sinova pogodba* (MDP XI, Paris 1911, str. 2—11, LXXXVIII. Text dit »de Narām-Sin«).

INŠTITUT ZA IZSELJENSTVO

Inštitut za izseljenstvo SAZU se je l. 1982 razvil iz dosedanjega Študijskega centra za zgodovino slovenskega izseljenstva. Študijski center je sicer doslej obstajal pri SAZU, ni se pa mogel razviti v delovno enoto, ker ni imel na voljo niti prostora niti svojih raziskovalcev in strokovnih kadrov. Pobuda, da bi se rešili dosedanje stagnacije je prišla ob simpoziju v spomin na življenje in delo Louisa Adamiča jeseni 1981. Ob tem simpoziju smo ugotovili, da smo v Sloveniji sicer v velikem zaostanku z znanstvenimi raziskovanji na področju izseljenstva, da pa se sedaj pojavljajo zlasti mlajši kadri, ki jih živo zanimajo vprašanja izseljenstva in so tudi pripravljeni ter sposobni delati na tem področju. Pomembne pobude in pomoč so prišle tudi od SZDL Slovenije, zlasti pa je posvetila vso pozornost temu vprašanju tov. Vida Tomšič, predsednica Republiškega družbenega sveta za mednarodne odnose. Prav tako je tudi vodstvo SAZU podprlo nadaljnji razvoj inštituta. Inštitut je dobil svoje prostore, kot strokovna sodelavka pa je bila nameščena tov. Mila Šenk, ki ima kot dolgoletna sodelavka Slovenske izseljenske matice in urednica Slovenskega izseljenskega koledarja velike izkušnje na področju izseljenstva. Ustanovljen je bil nov svet inštituta, za njegovega predsednika pa imenovan dr. Fran Zwitter. Za upravnika je bil imenovan dr. Janez Stanonik.

Novi inštitut si je zastavil naslednje naloge: 1. zbiral bo gradivo, pomembno za preučevanje slovenskega izseljenstva po svetu; 2. dajal bo pobude za znanstvenoraziskovalno delo na tem področju; 3. usklajeval bo znanstvenoraziskovalno delo na področju slovenskega izseljenstva in 4. pomagal znanstvenikom pri njihovih raziskavah.

Inštitut je začel tesno sodelovati s Slovensko izseljensko matico, ki je odstopila inštitutu del svojega bogatega arhivskega gradiva, ki se sedaj ureja. Večja darila je dobil tudi od rodbine Klančnik iz Chicaga; tov. Matjaž Klemenčič pa je podaril inštitutu gradivo, ki ga je zbral doma in v inozemstvu ob pripravljanju svoje disertacije, ki obravnava odnos ameriških Slovencev do NOB med drugo svetovno vojno. Inštitut je navezal stike tudi z Gezo Kološo, predstavnikom urugvajskih Slovencev. Sodelavci (dr. Mirko Jurak, mag. Jerneja Petrič, dr. Janez Stanonik) pa so se udeležili simpozija o avstralski književnosti na Bledu (september 1982) z referati o Slovencih v Avstraliji. Ta simpozij je posvetil precejšnjo pozornost tudi kulturnemu ustvarjanju izseljencev iz drugih delov Jugoslavije v Avstraliji. Referati tega simpozija bodo izšli v posebnem zborniku.

KABINET JOSIPA VIDMARJA

Kabinet se je ukvarjal s pisateljskim, znanstvenim in kulturnopolitičnim delom častnega člana SAZU, akademika Josipa Vidmarja. Skrbel je za zbiranje snovi, se pravi literarnih in kulturnopolitičnih informacij in podatkov, ki jih je akademik Josip Vidmar potreboval najprej kot član Predsedstva SAZU (do 9. maja 1982), nato pa kot član Sveta federacije SFRJ, kot predsednik Plenuma kulturnih delavcev OF, kot predsednik Sterijinega pozorja, kot predsednik Skupnega sveta Enciklopedije Slovenije in slovenskega dela Enciklopedije Jugoslavije ter kot član sosveta Književnih listov pri Delu. V ta namen je bilo treba izpisovati slovenski in jugoslovanski dnevni in revialni tisk ter vrsto tujih kulturnih in znanstvenih publikacij ter slovenskih literarnih del, ki jih je akademik Vidmar potreboval neposredno pri svojem literarnozgodovinskem delu. Hkrati je bilo treba opravljati tehnično delo (korekture) pri publiciranju akademikovih člankov, prevodov in del.

Kabinet Josipa Vidmarja se je ukvarjal tudi z urejanjem knjižne zbirke Znameniti Slovenci. V letu 1982 je izšla monografija o Antonu Aškercu, delo pokojne dopisne članice SAZU dr. Marje Boršnikove. V tisku so monografije o Juriju Vegi (Sandi Sitar), o Franu S. Finžgarju (Jože Šifrer) in o Marjanu Kozini (dr. Ciril Cvetko). Za naslednje leto Kabinet pripravlja za natis monografije o Jakobu Petelinu Gallusu (akad. dr. Dragotin Cvetko), o Prežihovem Vorancu (Drago Druškovič) in A. M. Slomšku (Vlado Habjan).

Kabinet skrbi za izpopolnjevanje arhiva, bibliografije, fonoteke, fototeke in ostale dokumentacije akademika Josipa Vidmarja.

SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA

Je l. 1982 nadaljeval s prakso prejšnjih let — s širokimi razpravami o pomembnih temah, pri katerih so sodelovali strokovnjaki z različnih področij in s svojimi stališči prispevali k usmerjanju raziskovalnega dela in družbenih akcij za varstvo okolja. To je postalo toliko pomembnejše, ker pri Raziskovalni skupnosti Slovenije ni več posebne komisije za varstvo okolja niti ustreznega celovitega raziskovalnega načrta. Prav tako je očitno, da razvojna in ekološka politika nista usklajeni. Svet je skušal prispevati k jasnejšim opredelitvam za prihodnji energetski razvoj v Sloveniji, za uspešnejše varovanje naravne in kulturne dediščine, za boljše usposobljenost v primeru naravnih nesreč in za učinkovitejše ukrepe pri reševanju aktualnih vprašanj.

L. 1982 je svet interdisciplinarno in ob sodelovanju strokovnjakov z raznih ustanov, predstavnikov republiških komitejev za varstvo okolja in urejanje prostora ter za zdravstveno in socialno varstvo, Gospodarske zbornice Slovenije in ob usklajevanju dela s Svetom za varstvo okolja pri Predsedstvu RK SZDL, obravnaval naslednjo tematiko:

naš odnos do planetarnih vprašanj človekovega okolja (18. 2.), vprašanja medicinske ekologije v Sloveniji (18. 3.), vprašanja raziskovalnega dela za varstvo okolja (15. 4.), urejanje nacionalnih in krajskih parkov v Sloveniji (20. 5.), varstvo zraka v Sloveniji (17. 6.), varstvo voda v Sloveniji (14. 10.), poleg tega pa je bilo nekaj predavanj in posvetov.

Predsedstvo SAZU je obravnavalo program in metode dela Sveta in obnovilo njegovo sestavo; v njem so sodelovali: France Adamič (Biotehniška fakulteta UEK), Milan Dular (Kemijski inštitut B. Kidrič, Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo UEK), Peter Habič (Inštitut SAZU za raziskovanje krasi, Postojna), Danimir Kerin (Univerza Maribor), Avguštin Lah (predsednik Sveta, znanstveni svetnik SAZU in glavni urednik redakcije za SRS Enciklopedije Jugoslavije), Dušan Mis (Zavod SRS za zdravstveno varstvo), Bojan Paradiž (Elektroinštitut Milan Vidmar), Janez Pevc (Republiški komite za zdravstveno in socialno varstvo), Miloš Polič (Gospodarska zbornica Slovenije), Tone Poljšak (Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora), Darko Radinja (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete UEK), Tone Strojín (Zveza društev za varstvo okolja Slovenije), Lovro Šturm (Pravna fakulteta UEK), Nuša Tavčar-Marenk (Skupščina mesta Ljubljane), Marjan Tepina (Predsednik sveta za varstvo okolja pri Predsedstvu RK SZDL), Mitja Zupančič (Znan-

stvenoraziskovalni center SAZU) in akademik Andrej O. Župančič (SAZU). Delo sveta so spremljali člani Predsedstva SAZU (R. Blinc, J. Goričar, B. Kreft), pomagali pa so mu strokovnjaki raznih organizacij (Zveza vodnih skupnosti Slovenije, Hidrometeorološki zavod Slovenije, Zavod SRS za varstvo naravne in kulturne dediščine, Zavod SRS za zdravstveno varstvo). Svet je sodeloval z usteznim medakademijskim odborom. Predsednik Sveta je jugoslovanski delegat v komiteju za okolje OECD. L. 1982 smo imeli tudi neposredne stike z združenim delom (Nuklearna elektrarna Krško, Cinkarna Celje, Zlatorog Maribor, AERO Celje, tovarna celuloze Goričane, Luka Koper) in raziskovalnimi organizacijami v Ljubljani.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA FLORO IN FAVNO JUGOSLAVIJE

Skupina rastlinskih taksonomov akad. prof. dr. K. Micevski iz Skopja, dr. Željka Bjelčić iz Sarajeva, dr. V. Nikolić in dr. N. Diklić iz Beograda, dr. V. Pulević iz Titograda in prof. dr. E. Mayer iz Ljubljane so pripravili za tisk v seriji *Catalogus florae Jugoslaviae* skupino *Polycarpicae* na podlagi obsežne revizije rastlinskega gradiva in ob upoštevanju dosežane literature. Za serijo *Catalogus favnae Jugoslaviae* sta za tisk pripravljena kataloga za kopenske izopode in oribatidae. Prvega je napisal F. Potočnik, drugega pa prof. dr. K. Tarmann.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA MOLEKULARNE VEDE

Poglavitna dejavnost odbora je bila organizacija dveh mednarodnih znanstvenih prireditvev:

7. mednarodna letna šola AMPERE: *Nove tehnike in uporaba magnetne resonance* (Portorož, 14.—20. junij 1982) in *Konferenca o biofizikalnih vidikih strukture in funkcije receptorjev* (Portorož, 22.—26. september 1982).

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČEVANJE PROBLEMOV MEŠANIH GOSPODINJSTEV

Medakademijski odbor se je v tekočem letu osredotočil na urejanje publikacij o mednarodnem seminarju o mešanih gospodinjstvih v Ljubljani (21.—24. junij 1981); junija 1982 je izdal knjigo *Part Time Farmers and their Adjustment to Pluriactivity, Part I* (str. 1—190). Pri tem delu je posebno zavzeto deloval uredniški odbor, ki ga sestavljajo: Stane Krašovec (SAZU, glavni urednik), Miloš Macura (SANU) in Vladimir Stipetić (JAZU).

Po izidu te publikacije, ki ima prvenstvo, namerava odbor, kolikor bodo denarne možnosti dopuščale, izdati še publikacijo o posvetu, ki ga je Medakademijski odbor priredil o isti tematiki nekaj mesecev prej pri JAZU v Zagrebu, in publikacijo o pogovorih za okroglimi mizami s kmeti-delavci in kmetijskimi strokovnjaki v desetih različnih krajih Slovenije (v vsakem z drugo skupino udeležencev seminarja) o rešitvah položaja kmeta-delavca in prilagoditve večstranski zaposlitvi.

O nadaljnjem programu dela se bo odbor posvetoval v začetku l. 1983 po izidu vseh publikacij in po odmevu, ki ga bodo imele v strokovni in politični javnosti.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČEVANJE INFEKCIJ S STR. AGALACTIAE PRI LJUDEH IN ŽIVALIH

V začetku l. 1981 je bil ustanovljen medakademijski odbor za projekt *Preučevanje infekcij s Str. agalactiae pri ljudeh in živalih* in sprejel skupen program raziskav. V delo so se vključile naslednje akademije: SAZU kot nosilka projekta, SANU, JAZU in ANU BIH. Z delom so takoj začeli raziskovalci in sodelavci SAZU in SANU, programe raziskav pa so pripravili tudi sodelavci JAZU in ANU BIH.

Prvi rezultati raziskav so bili prikazani na 4. znanstvenem sestanku medicinskih razredov in oddelkov jugoslovanskih akademij l. 1981 na Brdu pri Kranju in na 8. mednarodnem simpoziju o streptokokih in o streptokoknih boleznih v Lundu na Švedskem. Na Brdu so sodelavci SAZU poročali o perinatalnih infekcijah, ki jih povzročata *Str. agalactiae* (Zlata Stropnik), o infekcijah s tem streptokokom pri ljudeh in živalih (Ivanka Brglez) in o kužni presušitvi vimena krav (J. Batis). V Lundu pa so poročali o tej problematiki sodelavci SAZU in SANU (I. Brglez, J. Batis, Z. Stropnik, T. Tonin in O. Berger-Jekić).

L. 1982 so se sestali člani medakademijskega odbora in pripravili letne programe raziskav in usklajevali delo pri medakademijskem projektu. Sestanki so bili v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu. Predsednik odbora je imel več sestankov s posameznimi raziskovalci zaradi priprave programov in usklajevanja raziskav.

Rezultati raziskav sodelavcev SAZU so bili l. 1982 prikazani tudi na 12. kongresu svetovnega združenja bujatrikov (World Association for Buiatrics) v Amsterdamu. V referatu *Distribution of Human and Bovine Serotypes of Str. agalactiae in Slovenia* sta I. Brglez in J. Batis nakazala problematiko infekcij s tem streptokokom veterinarskim strokovnjakom ter opisala rezultate tipizacije humanih in bovinih sevov tega streptokoka.

Letos oktobra je sodelavka pri medakademijskem projektu Ivanka Brglez obiskala laboratorij za streptokoke v Central Public Health Laboratory v Londonu in se seznanila s fagotipizacijo streptokokov skupine B (*Str. agalactiae*). S to metodo bo možno opraviti epidemiološke in epizootiološke raziskave v zvezi s prenosom in širjenjem infekcij s *Str. agalactiae*.

ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Referat ima stalne naloge, ki jih opravlja vsako leto. Na področju mednarodnih stikov SAZU sodeluje oddelek s Svetom akademij znanosti in umetnosti SFRJ, zbira in usklajuje predloge raziskovalcev SAZU in drugih raziskovalnih organizacij Slovenije za pripravo programov znanstvenega sodelovanja Sveta akademij in SAZU ter za sodelovanje s tujimi akademijami.

V okviru sklenjenih pogodb pripravlja oddelek bivanje in usklajuje strokovno dejavnost tujih znanstvenikov pri nas ter naših raziskovalcev v tujini. Tako je bilo l. 1982 28 tujih znanstvenikov v Sloveniji (skupaj 35 tednov) in 26 slovenskih raziskovalcev v tujini (skupaj 37 tednov).

V okviru stalnih nalog je oddelek sodeloval pri načrtu *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* in opravljal z njim povezana administrativna dela. Oddelek je začel tudi zbirati podatke o politiki financiranja, materialni podlagi, strukturi raziskovalcev in produktivnosti v raziskovalni dejavnosti v SR Sloveniji za potrebe razredov SAZU. Zbrani so temeljni podatki o raziskovalcih (starostna struktura, število publikacij) po raziskovalnih področjih.

Oddelek je priredil 4 predavanja domačih in tujih predavateljev.

REFERAT RAZREDOV

Referentka tajništva razredov Marija Brezigar Kovič je vodila celotno korespondenco in administracijo za 5 razredov SAZU in za oba oddelka I. razreda — Oddelek za zgodovinske vede in Oddelek za družbene vede. Skrbela je za sklicevanje sej razredov, pisala zapisnike le-teh, skrbela za arhiv razredov in opravljala vsa sprotna organizacijska dela v zvezi z razredi.

Sodelovala je pri pripravi in organizaciji razstav: *Narava in kultura Makedonije*, ki jo je priredil IV. razred za naravoslovne vede (12.—23. maj 1982); *Razstava del pokojne dopisne članice dr. Marje Boršnik*, ki jo je pripravil II. razred za literarne in filološke vede (16.—21. avgust 1982); *Razvoj slovenske opere od njenih začetkov do danes*, ki jo je ob 200-letnici slovenske opere pripravil v okviru Oddelka za zgodovinske vede Muzikološki inštitut ZRC SAZU (21. oktober—5. november 1982). Sodelovala je tudi pri pripravi na simpozij *Slovenska opera v evropskem okviru* (20.—21. oktober 1982).

REFERAT ZA TISK

Pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti so izšle l. 1982 naslednje publikacije: Iz knjižnega programa za l. 1980 je izšel zadnji zvezek razprav razreda za naravoslovne vede.

Iz knjižnega programa za l. 1981 je izšlo deset publikacij, od teh osem zbornikov, ena monografija in en zvezek razprav razreda za naravoslovne vede. Zadnji, šesti zvezek razprav je pred izidom, ena monografija pa je v tisku.

Knjižni program za l. 1982 je obsegal 17 publikacij, od teh so izšli: štiri zborniki, dve monografiji, po en slovar in leksikon, razprave razreda za zgodovinske in družbene vede v dveh zvezkih. Pred izidom je ena monografija in en zbornik, trije zborniki in dve monografiji pa so v tisku.

V poročilu Biblioteke SAZU na strani 141 je podan vsebinski opis vseh publikacij.

Fotolaboratorij opravlja naloge fotografske službe SAZU. Tako kot v prejšnji organiziranosti opravlja tudi v sedANJI vse fotografske storitve za Predsedstvo SAZU in za vse inštitute in sekcije ZRC SAZU, razen za geografski inštitut.

Storitve fotolaboratorija so prilagojene posebnim potrebam uporabnikov, te pa so: fotografsko zapisovanje vseh pomembnih dogodkov na SAZU, obiskov domačih in tujih delegacij ter vodenje fotografske dokumentacije; priprava fotografskih gradiv za tisk; fotografska oprema elaboratov, razprav, poročil in študijskih pripomočkov; priprava fotografskega gradiva za razstave, ki jih prireja SAZU in druga fotografska opravila.

Za naštetO je bilo l. 1982 opravljeno: 22 reportažnih snemanj, 5 terenskih snemanj, 1432 posnetkov v črno-beli tehniki, 108 posnetkov v barvni tehniki, 6056 izdelanih fotografij različnih velikosti.

Večja dela: za Biološki inštitut: *Endemizem in polimorfizem v flori Jugoslavije* (dokazni material in gradivo za tisk); za Muzikološki inštitut: reprodukcije srednjeveških glasbenih rokopisov; za Inštitut dr. F. Steleta: reprodukcija načrtov arhitekta Plečnika in izdelava fotografij; za Narodopisni inštitut: reprodukcije načrtov slovenskih pastirskih koč; za Inštitut za paleontologijo: izdelava fotografij fosilov za paleontološke študije, izdelava fotografij fosilnih površin in mikroskopskih zbruskov za dokumentacijo pri objavah in razstavah; za Inštitut za arheologijo: terensko snemanje izkopenin na Korinskem hribu in ostanki vojaških postojank iz dobe preseljevanja ljudstev.

ZAKLJUČNI RAČUN ZA LETO 1982

PRIHODKI

1. Republiški proračun	Din	33,136.000.00
2. Raziskovalna skupnost Slovenije: <u>INDOK — leto 1981</u>	Din	700.000.00
<u>INDOK — leto 1982</u>	Din	6,517.080.00
3. Drugi prihodki	Din	762.473.51
4. Prodaja knjig	Din	150.478.35
5. Znanstvenoraziskovalni center	Din	3,254.452.30
	Din	44,520.484.16

ODHODKI

1. Delovna skupnost: <u>Brutto osebni dohodki</u>	Din	14,246.892.70
<u>Sklad skupne porabe</u>	Din	526.994.00
2. Materialni stroški	Din	6,938.707.02
3. Amortizacija	Din	328.116.00
4. Članske nagrade	Din	10,366.517.20
5. Tisk	Din	10,392.947.45
6. Sredstva za posebne namene	Din	1,512.467.35
	Din	44,312.641.72
Presežek prihodka za prenos v leto 1983	Din	207.842.44
	Din	44,520.484.16

Ustaljeno delo Biblioteke SAZU se je nadaljevalo tudi v preteklem letu. Tekoče delo smo sproti opravili in smo tako mogli ustreči vsem željam uporabnikov. Naše delovne razmere so težke, saj prostori niso zgrajeni v bibliotečne namene, predvsem pa so premajhni. Manjka nam tudi prostor za shranjevanje knjižnega fonda.

V akademjski publikacijski seriji Biblioteka je kot 7. zvezek izšla Bibliografija publikacij SAZU za l. 1972—1980. Ob rednem delu smo obdelali tudi zapuščino podobarske družine Vurnik.

Da bi za nekaj časa omilili stisko s skladišči, smo po izselitvi strank iz stavbe Novi trg 4 zaprosili za dodelitev pritrličnih prostorov, vendar nismo doslej dobili nobenega odgovora. Prav tako smo že drugo leto prosili za nakup novih knjižnih polic v hodnikih delovnih prostorov, toda nismo dobili potrebnega denarja. Iz istih razlogov je odpadel tudi predviden nakup 2 električnih pisalnih strojev.

Biblioteka je sodelovala tudi pri razstavi SAZU in ZRC SAZU *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda*. Naša sodelavka, ki skrbi za računalniško obdelavo bibliotečnih podatkov, se je udeležila uvodnega tečaja v interaktivno delo na DEC-10. Udeležila se je tudi tečaja za uporabo programskega sistema IBIS.

Nekateri bibliotečni delavci so poleg publiciranja sodelovali tudi na raznih kongresih in strokovnih posvetovanjih.

Akcesija

Prirastek knjižnega fonda je razviden iz naslednje tabele:

	Zamena	Darilo	Nakup	Obvezni izv.	Skupaj
knjige	5753	2001	1885	531	10170
rokopisi	—	—	—	—	—
mikrofilmi	—	—	11	—	11
geografske karte	1	—	219	—	220
fotografije in reprodukcije	—	143	31	—	174
gramofonske plošče in kasete	1	5	12	—	18
skupaj	5755	2149	2158	531	10593

Pri akcesiji daril moramo posebej omeniti obsežnejše knjižne darove akademika prof. dr. Gorazda Kušeka, dr. Ivke Munda, prof. dr. G. Pillerija in Teološke fakultete v Ljubljani. Dopisni član dr. Janko Lavrin pa je daroval več raritet.

Dubletni fond

Seznam dvojnic, ki so se nabrale med letom, smo objavili šestkrat in ga poslali v izbiro 122 ustanovam (od tega 67 v inozemstvo). Zamenjali smo 489 dvojnic.

Rokopisni oddelek

Dokončno smo uredili in obdelali zapuščino pokojnega člana Alfonza Paulina ter rokopisno gradivo pisatelja Louisa Adamiča. Objavili smo tudi Gradivo muzejske zbirke arhitekta Johna Jagra in s tem dokončno obdelali vso njegovo zapuščino. Tako je razen zapuščine pisatelja Ivana Tavčarja, gradivo rokopisnega oddelka v celoti urejeno in bibliotekarsko obdelano.

Celotni knjižni fond

Ob koncu l. 1982 je bilo v Biblioteki SAZU inventarizirano:

knjig in letnikov revij	300770
rokopisov	99
mikrofilmov	714
geografskih kart	3372
fotografij in reprodukcij	6810
gramofonskih plošč in kaset	226
Skupaj	311991

Če k temu prištejemo še neurejeni del zapuščine akademika F. Steleta, je imela biblioteka okrog 314500 enot.

Katalogi

Lastna baza podatkov obstaja v obliki klasičnih listkovnih kartotek (matičnega in abecedno-imenskega kataloga, kataloga UDK, katalogov ekspedita zamene in prejema zamenjane).

Razen zapuščine, ki jo je SAZU prejela po pokojnem akademiku prof. dr. Francetu Steletu, je ves knjižni fond katalogiziran, klasificiran pa tisti del, ki je prispel po l. 1951.

Biblioteka pošilja kataloške listke akademijskim inštitutom, centralnim katalogom SR Slovenije in Jugoslovanskemu bibliografskemu inštitutu. Izdelujemo tudi vhodne dokumente za centralno bazo podatkov o tujih monografskih publikacijah v Sloveniji.

Zamenjava

Zamenjava akademjskih publikacij je naše najobširnejše delovno področje. Ob koncu leta je bila zamenjalna mreža razširjena na 81 držav in je obsegala 1484 naslovov (1234 v inozemstvu in 250 v SFRJ). Med letom smo prekinili redno poslovanje s 4 naslovniki v inozemstvu in 1 v SFRJ.

Nove zamenjalne stike pa smo navezali z naslednjimi ustanovami:

SFRJ

Banjaluka: Institut za istoriju u Banjaluci

Kraljevo: Nedeljka Ljamić-Valović

Križevci: Gradski muzej Križevci

Ljubljana: Arhiv SR Slovenije

Ljubljana: Jamarska zveza Slovenije

Ljubljana: Numizmatično društvo Slovenije

Osijek: Poljoprivredni fakultet

Slavonska Požega: Centar za kulturu i obrazovanje. Radna jedinica za muzejsku-galerijsku djelatnost

---

AVSTRIJA

Wien: Österreichisches Museum für Volkskunde

DPR KOREJA

Pyeongyang: The Grand People's Study House of the DPR of Korea

---

IRSKA

Dublin: Trinity College Library

ITALIJA

Bolzano: Museo Civico

Firenze: Speleo Club Firenze

Gorizia: Musei Provinciali — Archivio Storico — Biblioteca

Milano: Biblioteca Numismatica ed Archeologica

Napoli: Seminario di Studi del Mondo Classico — Istituto Universitario Orientale

Reggio Emilia: Civici Musei e Gallerie

Rovigo: Centro Polesano di Studi Storici, Archeologici ed Etnografici

Torino: Gruppo Archeologico »Ad quintum«

LR KITAJSKA

Peking: Chinese Society of Oceanography

LUKSEMBURG

Luxembourg: Institut Grand-Ducal de Luxembourg. Section des Sciences Naturelles, Physiques, Mathématiques

---

PORTUGALSKA

Santiago do Cacém: Library of Ethnology and Folklore

ROMUNIJA

Bucuresti: Muzeul de Istorie

ŠPANIJA

Granada: SPES, Grupo de Espeleólogos Granadinos

ŠVICA

Augst: Römermuseum Augst

TUNIZIJA

Tunis: Faculté des Sciences Mathématiques, Physiques et Naturelles de Tunis

---

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Chicago: The Joseph Regenstein Library

Lexington: Geology Library

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

Bonn: Rheinisches Landesmuseum

Erlangen: Institut für Ur-und Frühgeschichte der Universität Erlangen-Nürnberg

Münster: Seminar für alte Geschichte

Münster: Westfälisches Museum für Archäologie

Recenzija

Akademijske publikacije pošiljamo v oceno 39 naslovnikom (od tega 31 v inozemstvo).

Ekspedit

Razposlali smo akademijske publikacije SAZU, skupne publikacije naše akademije in Sveta akademij ter izdaje, ki jih je SAZU prejela kot dediščino nekaterih ustanov:

v zameno	11125
v dar	3010
v prodajo	352
obveznih izvodov	2813
bibliotečnih publikacij: v dar	3095
kot obvezni primerek	587
skupaj	20982

Izposojanje

Knjižni fond biblioteke je vsakomur dostopen, bodisi v čitalnici ali za izposojajo na dom. Pri zadnjem veljajo omejitve za dragocene in redke knjige, rokopise, priročnike in posamezne zvezke revij. V čitalnici so uporabnikom po prostem pristopu na voljo enciklopedije, leksikoni, atlasi, slovarji in okoli 400 raznih revij. Velikega zanimanja so deležni knjižni oglasi založb.

Biblioteka je posodila l. 1982 svoje knjige 2133 uporabnikom. Ti so jo obiskali 8442-krat (4466-krat za izposojajo v čitalnici, 3976-krat za izposojajo na dom).

Število izposojenih zvezkov v preteklem letu je bilo:

v čitalnici	16372
na dom	8552
inštitutskim bibliotekam	8737
medbibliotečna izposoja: 97 bibliotekam v SFRJ	327
12 bibliotekam v inozemstvo	17
skupaj	34005

Centralna biblioteka je skupno z inštitutskimi v preteklem letu dajala številna pisma, ustna in telefonska pojasnila. Pripomniti je treba, da moramo pri številu izposojenih zvezkov upoštevati tudi izposojajo knjižnega fonda, deponiranega v inštitutskih bibliotekah. Tam je pristop prost, zato je gradivo stalno na voljo njihovim delavcem. O tej izposoji ne moremo voditi statističnih podatkov.

Publikacije

Da bi mogli javnost seznaniti s svojim delom in knjižnim fondom, zlasti z novitetami, izdajamo razne publikacije. Te tiskamo v ciklostilni tehniki in broširamo. Naklada je 200 izvodov. Te publikacije pošiljamo članom akademije, akademijskim inštitutom, sekcijam in ustanovam, ki se zanje zanimajo. L. 1982 je biblioteka vsak mesec izdala *Seznam o akcesiji knjig*, razen tega je bil objavljen *Letni seznam periodik*, en zvezek *Objav* in šest *Seznamov dvojnic*. V Letopisu SAZU je Biblioteka objavila bibliografijo akademijskih publikacij v preteklem letu.

Administracija

Delovodnik Biblioteke je obsegal l. 1982 2257 enot.

Knjigoveznica

Akademijska knjigoveznica je l. 1982 zvezala 829 knjig, poleg tega je broširala bibliotечne publikacije, restavrirala stare tiske in opravljala druga knjigoveška dela.

Osebj

Centralna biblioteka ima 21 sistematiziranih delovnih mest. Vendar zaradi pomanjkanja denarja dve nista zasedeni. Personalne razmere so oteževali bolezenski dopusti. Višja bibliotekarka — specialistka Anika Koblar-Horetzky je dobila naziv bibliotekarski svetovalec.

V akademijskih inštitutih in njihovih sekcijah so opravljali knjižničarska dela (dokumentacija, pomožne kartoteke in izposojevanje) njihovi uslužbenci. Med njimi jih je le 5 iz knjižničarske stroke, drugi so administrativni ali strokovni delavci, ki opravljajo ta dela poleg drugih opravkov.

Objave:

M. Fabjančič

Bibliografija publikacij Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letih 1972—1980. — Ljubljana, SAZU. 1982, 101 + (1) str. (Biblioteka, 7.)

Pregled jugoslovanskih ekonomskih revij. — *Ekonomska revija* (Ljubljana) 33, 1982, 1/2, str. 244—250.

Publikacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1981. — *Letopis SAZU*, 32 (1981), 1982, str. 307—314.

A. Koblar-Horetzky

Zapuščina Ivana Jagra. 4. Gradivo muzejske zbirke. — Ljubljana, Biblioteka SAZU. 1982, XIV + 67 str. (Objave, 6.)

Dr. France Koblar, dipl. fil., red. prof. za zgodovino drame. — Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani, Biografije in bibliografije univerzitetnih učiteljev, znanstvenih delavcev in sodelavcev. Tretja knjiga (1966—1976), II. del, 1981, str. 1184—1185.

P. Ramovš

Biblioteka. Kratko poročilo o delu v letu 1981. — Ljubljana, Biblioteka SAZU. 1982, II str. + IV pril.

Biblioteka. [Poročilo o delu v letu 1981.] *Letopis SAZU*, 32 (1981), 1982, str. 299—303.

Letni seznam periodik. Biblioteka SAZU, 1982 (urednik).

Seznam prejetih knjig. Biblioteka SAZU, januar—december 1982 (urednik).

IV
PUBLIKACIJE SAZU

PUBLIKACIJE

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1982

SPLOŠNE IZDAJE

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti. **32.** knjiga. 1981. Ljubljana 1982. 336 str. 22 cm. 2200 izv.

Biblioteka 7. Marija Fabjančič: Bibliografija publikacij Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letih 1972—1980. Ljubljana 1982. 101+(I) str. 24 cm. 2200 izv.

Part-Time Farmers and their Adjustment to Pluriactivity. Proceedings of the Seminar, Ljubljana, 20th—24th June 1981. Chief Editor Stane Krašovec. Ljubljana 1982. First Edition. 190+(I) str. 29 cm. 500 izv.

Posvetovanje o energetiki. Ljubljana 1982. 225 + (II) str. 24 cm. 400 izv.

Vsebina:

Janez Peklenik, Janez Milčinski: Posvetovanju na pot. Str. 3.

R.(udi) Ahčan: Sedanje stanje izkoriščenosti in tendence razvoja eksploatacije premo-ga v SR Sloveniji. Str. 5—16.

M.(ario) Pleničar, J.(ože) Szabo: Sedanje stanje in tendence razvoja raziskav ter pridobivanje nafte in plina na področju SR Slovenije. Str. 17—26.

P.(avle) A. Florjančič: Sedanje stanje in perspektiva raziskav ter pridobivanje urana na področju SR Slovenije. Str. 27—35.

D.(anilo) Ravnik: Splošna in uporabna geotermija ter njen pomen za SR Slovenijo. Str. 37—53.

D.(ušan) Sajovic: Dolgoročno programiranje razvoja energetike v SR Sloveniji. Str. 55—63.

M.(ihael) Kunaver: Dosedanje planiranje razvoja energetike v SR Sloveniji. Str. 65—67.

M.(arjan) Plaper: Stopnja energetske neodvisnosti Slovenije. Str. 69—79.

T.(ine) Stanovnik: Energija in razvoj narodnega gospodarstva. Str. 81—87.

P.(eter) Gregorc: Prispevek k analizi stanja in programiranja razvoja energetike Slo-venije. Str. 89—97.

L.(eon) Repovž: Ekonomsko-finančni vidiki poslovanja elektrogospodarstva Sloveni-je. Str. 99—109.

A.(ndrej) Ciuha: Vključevanje Komunalne energetike v republiško energetske organi-ziranost. Str. 111—119.

I.(van) Lešnik: Razvojne usmeritve elektroenergetike v SR Sloveniji za obdobje 1981—1985 in kontinuiteta do leta 1990 (izvajanje srednjeročnih programov). Str. 121—136.

S.(rečko) Klenovšek: Rjavi premog danes in jutri. Str. 137—147.

M.(iha) Tomšič: Raziskave in razvoj na področju energetike. Str. 149—167.

- D.(ušan) S a j o v i c : Sistemske raziskave v energetiki. Str. 169—172.
 M.(ilan) Č o p i č : Raziskave na področju jedrske energetike. Str. 173—179.
 P.(eter) N o v a k : Nekonvencionalni viri energije; rezultati raziskav 1979—1982 in bodoče usmeritve. Str. 181—184.
 T.(omaž) K o l e n k o , Z.(oran) B o ž i č : Razvoj kotla z atmosferskim kuriščem v zvrtničeni plasti. Str. 185—196.
 T.(one) O b e r s n u : Raziskave na področju uporabe obnovljivih virov energije. Str. 197—211.
 D.(rago) O c e p e k : Energetska prognoza za leto 1980—2020. (Predlog programa raziskovalne dejavnosti). Str. 213—218.
 L.(jubo) B i z j a k , M.(arin) B a j d , B.(oris) V e l e n š e k : Razvoj in raziskave vodnih turbin in hidroenergetskih sistemov. Str. 219—225.

Slovenski biografski leksikon. Trinajsti zvezek. Trubar — Vodaine. Uredili Alfonz Gspan, Jože Munda in Fran Petreš s sodelovanjem uredniškega odbora. Ljubljana 1982. Str. 205—500 + pril. 27 cm. 1600 izv.

Vestnik. Inštitut za marksistične študije. Letnik II: 1981. Ljubljana 1982. 24 cm. 800 izv. Številka 1—2 (306 str.):

Božidar Debenjak: O načelih slovenske temeljne izdaje del Marxa in Engelsa. Str. 7—25.

Projekt Temeljne izdaje del Marxa in Engelsa v slovenščini. Str. 27—41.

Uvodno uredniško pojasnilo k prevodom. Str. 42.

Karl Marx: Razlika demokratske in epikurejske filozofije narave — z dodatkom (I. del, II. del, I. pogl.; prevedel in uredil Valentin Kalan). Str. 43—106.

Karl Marx: Iz Londonskih ekscerptnih zvezkov 1850—1853 — Reflection. (Prevedel Rado Riha). Str. 107—122.

Karl Marx: Očrti kritike politične ekonomije (Prvi osnutek) 1857—1858 (iz poglavja o denarju; prevedla in uredila Rado Riha in Božidar Debenjak). Str. 123—206.

Valentin Kalan: Mesto antike v formiranju historičnega materializma (K. Marx, F. Engels). Str. 207—223.

Tomaž Mastnak: Engelsov prispevek k oblikovanju kritike politične ekonomije v obdobju pred buržoaznodemokratsko revolucijo 1848/49. Str. 225—258.

Rado Riha: H. G. Backhaus: Rekonstrukcija Marxove teorije vrednosti. Nekateri ključni problemi sodobnih marksističnih interpretacij »Kapitala«, I. del. Str. 259—299.

Sinopsisi. Str. 301—306.

IZDAJE RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Razprave XIII. Ljubljana 1982. 24 cm.

Vsebina:

1. Jože Sivec: Kompozicijski stavek Daniela Lagknerja. Str. 1—100. 800 izv.

2. Ivan Puš: Prazgodovinsko žarno grobišče v Ljubljani. Str. 101—211 + 73 tabl. 1000 izv.

2a. Tatjana Tomazo-Ravnik: Antropološka analiza žganega groba 287. Str. 212—217. 1000 izv.

Dela 23. Inštitut za arheologijo 12. Janez Dular: Halštatska keramika v Sloveniji. Prispevek k preučevanju halštatske grobne keramike in lončarstva na Dolenjskem. Ljubljana 1982. 254 str. + 27 tab. 24 cm. 1000 izv.

Arheološki vestnik XXXII. 1981. Ljubljana 1981 (izšlo 1982). 700 + (I) str. + (7) pril. 24 cm. 1100 izv.

Vsebina:

- Ivan Tušek: Zaščitno izkopavanje na turnirskem prostoru na Ptujskem gradu v letu 1978. Str. 13—24.
- Paola Korosec: Sistematske raziskave na turnirskem prostoru Ptujkega gradu v letu 1979. Str. 25—42.
- Marija Tušek: Nove prazgodovinske najdbe s Ptujkega gradu. Str. 43—47.
- Mojca Vomer: Rimske najdbe s turnirskega prostora na Ptujskem gradu. Str. 48—51.
- Martin Gabričević: Natpis na opeki iz Ptuja. Str. 52—55.
- Iva Mikl—Curk: Nekaj najdb sigilate iz Ptuja. Str. 56—67.
- Stanko Pahič: Brinjeva gora 1953. Str. 71—143+(2) pril.
- Drago Oman: Brinjeva gora — 1953 (Obdelava prazgodovinske keramike). Str. 144—216.
- Zorko Marković: Vučedolska kultura u sjevrozapadnoj Hrvatskoj. Str. 219—290.
- Irena Horvat—Šavel: Rezultati sondiranja prazgodovinskega naselja v Gornji Radgoni. Str. 291—310.
- Giovanni Battista Pellegrini: Osservazioni epigrafiche. Str. 311—314.
- Dragan Božič: Relativna kronologija mlajše železne dobe v jugoslovanskem Podonavju. Str. 315—347.
- Mira Strmčnik—Gulič: Antično grobišče v Starem trgu pri Slovenj Gradcu. Str. 348—389+1 pril.
- Thomas S. Burns: The Germans and Roman Frontier Policy (ca. A. D. 350—378). Str. 390—404.
- Janez Meterc: Slučajne najdbe z Ajdne. Str. 405—416.
- Slavko Ciglenciki: Rezultati prvih raziskovanj na Gradcu pri Prapretnem. Str. 417—453.
- Željko Demoi: Novac germanskih vladara druge pol. 5. do u drugu pol. 6. st. u numizmatičkoj zbirki Arheološkog muzeja u Zagrebu. Str. 454—481+(2) pril.
- Timotej Knific, Andrej Pleterski: Staroslovansko grobišče Dlesc pri Bodeščah. Str. 482—523+1 pril.
- Alojz Šercelj: Preiskave odtisov lesa na limonitnem inkrustu železnih predmetov z Dlesca pri Bodeščah. Str. 524—525.
- Simona Resman: Nekaj misli o figuralnih upodobitvah na karantansko-ketlaškem nakitu. Str. 526—529.
- Franc Truhlar: Gradišča — utrjene naselbine v Sloveniji. Str. 530—538+1 pril.
- Peter Petru: Spremná beseda (za okroglo mizo »Arheologija in moderna družba«). Str. 541—542.
- Jože Humar: Uvodne misli (za okroglo mizo »Arheologija in moderna družba«). Str. 542.
- Andrej Pleterski: Arheologija in materialistični svetovni nazor. Str. 542—543.
- Bogo Grafenauer: O arheologiji in zgodovini. Str. 544—545.
- Jaroslav Šašel: Arheologija in njene naloge v zgodovinopisju. Str. 546—547.
- Tone Knez: Situlska umetnost — izvorni prispevek slovenske prazgodovine. Str. 547—550.
- Eva Kocuvan: Prazgodovinski likovni prežitki na antičnih kamnitih spomenikih Slovenije. Str. 550—552.
- Irena Sivec—Rajterič: Zgodnjesrednjeveška arheologija, eden od temeljev narodove identitete. Str. 552—555.
- Marijan Slabe: Arheološki spomeniki v sodobni urbanizirani družbi. Str. 555—558.
- Neva Trampuž—Orel: Sodobne arheološke zbirke v vzgojni in kulturni vlogi muzeja. Str. 558—559.
- Janez Dular: Problemi arheološke dokumentacije v Sloveniji. Str. 559—561.
- Vera Kolšek: Turistična izraba in vloga arheoloških spomenikov in muzejev. Str. 561—562.
- Ljudmila Plesničar—Gec: Vloga arheologije v našem kulturnem utripu. Str. 562—563.
- Marijan Slabe: Današnja predstavitev arheološke dediščine — strokovni vidiki (Razmišljanja). Str. 563—566.

- Iva (Mikl-)Curk: Nekaj aktualnosti iz dvogovora: naša družba danes in arheološki spomenik. Str. 566—567.
- Peter Petru: Arheološka dediščina — obča družbena svojina. Str. 567—569.
- Štefan Balažič: Kulturna politika in razvojne smernice varovanja starejše dediščine. Str. 569—570.
- Milan Sagađin: Nekaj problemov varstva arheoloških spomenikov na Gorenjskem. Str. 570—572.
- Nada Osmuk: Kras in zaščita arheoloških spomenikov. Str. 572—574.
- Danilo Breščak: Povezava s krajevno skupnostjo pri reševanju nekropole. Str. 574—575.
- Davorin Vuga: Delo z občani in mladino — vir novih topografskih arheoloških podatkov. Str. 575—576.
- Mira Strmčnik-Gulič: Mladinska organizacija kot varuh prezentiranega arheološkega spomenika. Str. 576—577.
- Fran Zwitter: Diskusija, misli in želje ob knjigi Paole Korošec. Str. 581.
- Bogo Grafenauer: Ob delu P. Korošec: Zgodnj srednjeveška arheološka slika karantanskih Slovanov. Str. 581—582.
- Jaroslav Šašel: Ob začetku razgovora. Str. 583.
- Peter Kos: Klefova novca? Str. 584—587.
- Irena Sivec-Rajterič: Staroselski arheološki horizont in karantansko-ketlaški kulturni krog. Str. 587—589.
- A.(ndrej) Pleterski: K skupini z lončevino ter k odnosom karantansko-ketlaškega kulturnega kroga do drugih. Str. 590—591.
- S.(lavko) Ciglencečki: Staroslovanske naselbine. Str. 591—593.
- Emilijan Cevc: Arheologija, arhitektura in zgodovina. Str. 593—597.
- Timotej Knific: Misli ob poskusu historičnega okvirja. Str. 597—599.
- Elica Boltin-Tome: Elementi ketlaške kulturne skupine na grobišču v Predloki. Str. 600—606.
- Paola Korošec: Odgovor na diskusijo. Str. 606—608.
- Jaro Šašel: András Alföldi (1895—1981). In memoriam. Str. 611—613.
- Jaro Šašel: Ante Šonje (1917—1981). In memoriam. Str. 614—616.
- Peter Kos: Antike Numismatik in Jugoslawien, Bibliographische Übersicht für die Jahre 1975—1980. Str. 619—624.
- Pavao Tekavčič: Romanistična premišljanja in opazke o izgovorjavi klasične latinščine. Str. 625—630.
- Peter Petru: Od Potočke zijalke do Blatenskega kostela. Nadaljevanje diskusije ob delu »Zgodovina Slovencev«. Ugovor h kritikam poglavja Arheološka obdobja v Sloveniji v knjigi »Zgodovina Slovencev«, objavljenim v 30. letniku Arheološkega vestnika. Str. 631—645.
- Demetrij Brodar: Odgovor na ugovor. Str. 645—646.
- Rajko Bratož: Nekaj misli k prikazu antične dobe v »Zgodovini Slovencev«. Str. 646—652.
- (Knjižna poročila). Str. 653—693.
- J.(aroslav) Šašel: Urednik zaključuje. Str. 695.
- (Dragan Božič): Seznam razpoložljivih publikacij arheološke vsebine, ki jih je izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Str. 697—700.
- Viri za zgodovino Slovencev. Knjiga šesta.** Janez Höfler: Trije popisi cerkva in kapel na Kranjskem in slovenskem Štajerskem s konca 16. stoletja. V Ljubljani 1982. 106+(1) str. 24 cm. 700 izv.
- Slovenska opera v evropskem okviru.** Ob njeni 200-letnici. Simpozij 20.—21. oktobra 1982. Ljubljana 1982. 159+(1) str. 21 cm. 400 izv.
- Vsebina:*
- Dragotin Cvetko: Slovenska opera skozi čas. Str. 5—12.
- Primož Kuret: Oblike glasbeno-gledališkega ustvarjanja na Slovenskem. Str. 13—19.
- Rudolf Flozinger: Zu den Anfängen des slowenischen Musiktheaters. Str. 20—42.
- Danilo Pokorn: Libreto v slovenski operi. Str. 43—55.
- Manica Špenđal: Začetki slovenske opere v Mariboru. Str. 56—67.

- Josef B e k : Ljubljanska opera kot središče slovensko-čeških glasbenih vezi. Str. 68—72.
 Jože S i v e c : Wagner na slovenski glasbeni sceni. Str. 73—91.
 Borut L o p a r n i k : Friderik Rukavina in vprašanje repertoarnih vodil slovenske opere.
 Str. 92—110.
 Ivan K l e m e n č i č : Zasnova in pomen Kogojeve opere »Črne maske«. Str. 111—131.
 Koraljka K o s : Slovensko šelo u glazbenoj komediji Udovica Rošlinka Antuna Dobroni-
 ča. Str. 132—142.
 Nadežda M o s u s o v a : Drame Ivana Cankara na operskoj sceni. Str. 143—152.
 Marija B e r g a m o : »Cortesova vrnitev« Pavla Šivica. Str. 153—158.

IZDAJE RAZREDA ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

Traditiones 7—9. 1978—1980. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje. Ljubljana 1982.
 320+(IV) str. 24 cm. 1000 izv.

Vsebina:

- Arnold N i e d e r e r : Položaj in pomen narodopisja v sedanosti (s švicarskega vidika).
 Str. 5—18.
 Nikola B o n i f a č i ć R o ž i n : Tragom narodnih ročnih lutaka u Hrvatskoj, Bosni,
 Hercegovini i Srbiji. Str. 19—30.
 Emilijan C e v c : Tri starejše glave Janeza Krstnika na Slovenskem. Str. 31—47.
 Radoslav H r o v a t i n : Navade ob »žegnu« pri Zilji. Str. 49—65.
 Jože M a r i n k o : Poizkus ovrednotenja kompozicije stogov pri Studorju v Bohinju.
 Str. 67—92.
 Tone C e v c : Občasna naselja na Slovenskem. Str. 93—126.
 Vlado V a l e n č i č : Posestne razmere na Veliki in Mali planini ob koncu fevdalne dobe.
 Str. 127—158.
 Alenka G o l j e v š č e k : Kult mrtvih v slovenski ljudski pesmi. Str. 159—168.
 Marija S t a n o n i k : Portret vaškega gledališčnika. Str. 169—181.
 Milovan G a v a z z i : Davna diaspora Slovenaca u Tirołu. Str. 183—188.
 Angelos B a š : Poglavlja iz etnološkega dela Stanka Vraza na Slovenskem. Str. 189—249.
 Rudolf B r t á ň : Slovenci in drugi južni Slovani v delu Jána Čaploviča. Str. 251—260.
 Bogo G r a f e n a u e r : Novo (doslej najstarejše) sporočilo o »ubijanju sodca«.
 Str. 261—262.
 Jože G r e g o r i č : Blagoslavljanje podzemeljskih jam. Str. 262—263.
 Pavle M e r k ů : Rokopisne ljudske pesmi iz arhiva Marenzijevih. Str. 263—264.
 Emilijan C e v c : Trubarjevo »Mrtvo dehte... v ti igiški fari«. Str. 264—266.
 Niko K u r e t : Maksim Gaspari (1883—1980). Str. 267—268.
 Jerko B e z i č : Radoslav Hrovatin (1908—1978). Str. 268—271.
 Niko K u r e t : Božo Račić (1887—1980). Str. 271—272.
 Niko K u r e t : Ludvik Zorzut (1892—1977). Str. 273—274.
 Niko K u r e t : Metod Turnšek (1909—1976). Str. 274—275.
 Milko M a t i č e t o v : Gaetano Perusini (1910—1977). Str. 276—278.
 Vilko N o v a k : »Znani in neznani Linhart«. Str. 279—280.
 Elžbieta M i j l l e r , A g a t a S k r u k w a : An die Redaktion Traditiones. Str. 281—283.
 V. (ilko) N o v a k : Pripombe k poljskemu pojasnilu. Str. 283—284.
 Knjižna poročila in ocene. Str. 285—317.
 Sodelavci tega zbornika. Str. 318.
 Synopses of Dissertations. Str. 319—320.

Korespondence pomembnih Slovencev 5/II. Dušan M o r a v e c : Pisma Frana Govekarja.
 Druga knjiga. Ljubljana 1982. 282+(II) str. 24 cm. 1000 izv.

Veterinarski terminološki slovar. A—B. Ljubljana 1982. VI+122 str. 23 cm. 500 izv.

Spominski zbornik Antona Kuhlja. Ljubljana 1982. 348+(1) str. 24 cm. 800 izv.

Vsebina:

- Janez Milčinski: Spremna beseda predsednika SAZU. Str. 5.
 Lujo Šuklje: Anton Kuhelj (1902—1980). Str. 7—10.
 Z.(vonimir) Bohte: Numerical Solution of Some Two-Parameter Eigenvalue Problems. Str. 17—28.
 A.(nton) Suhadolc: Boundary Value Problems with Eigenvalue Parameter in the Boundary Condition. Str. 29—39.
 R.(obert) Blinc, B.(oris) B. Lavrenčič, M.(artin) Čopič: Ferroelasticity in $KH_2(SeO_3)_2$. Str. 43—50.
 I.(gor) Emri, W. G. Knauss: A Free Volume Model of Non-Linear Viscoelastic Behaviour. Str. 51—64.
 P.(eter) Gosar: Dynamics of Point and Line Defects in the Elastic Continuum. Str. 65—77.
 J.(ovo) Jarič, Z. Golubović: On the Thermodynamics of Non-Simple, Viscous, Heat-Conducting Fluid. Str. 79—93.
 D.(ušan) Krajčevič: The Continuous Damage Theory; Why, How and Where? Str. 95—109.
 A.(nton) Kuhelj, jr.: Changes of Dynamic Response during Fatigue Process of Metals. Str. 111—120.
 M.(iran) Saje: Localizations in Tension Test of Porous Plastic Material. Str. 121—135.
 A.(ndro) Alujevič, B.(ranko) Černej, I.(ztok) Potrč, P.(olde) Škerget: Stresses due to Fuel-Cladding Interactions. Str. 139—151.
 M.(iha) Baebler, F.(ranc) Kosel: Experimental Investigation of the Stability of Thin Circular Plates with Holes. Str. 153—166.
 M.(laden) Berković: Equations of Motion of Shell Finite Elements. Str. 167—182.
 F.(rance) Brešar, V.(itodrag) Kumperšič: Consideration of Circular Plates by Stevenson's Theory. Str. 183—191.
 P.(eter) Fajfar: Elastic Analysis of Buildings. Str. 193—204.
 F.(ranc) Kosel, M.(arke) Škerlj: Finite Difference Solution of the Elastic Stability of a Plate with Hole. Str. 205—214.
 M.(ilan) Muršič: Boundary-Value Problems in an Improved Theory of Bending of Elastic Plates. Str. 215—221.
 M.(arin) Bajd: Contribution to the Calculation of Francis Type Runners. Str. 225—238.
 B.(ogdan) Krusič: Cylinder Theorems for Viscous Fluid. Str. 239—247.
 S.(vetopolk) Pivko: Note on the Optimum Performance of Supersonic Aircraft Inlets. Str. 249—255.
 Lj.(ubodrag) B. Radosavljevič: The Criterion for the Stable Motion of a Ship in a Regular Sea. Str. 257—262.
 B.(oris) Velenšek: The Theory and the Design of Axial-Flow Turbomachines. Str. 263—282.
 P.(eter) Vencelj: Rotational Axisymmetric Flow in Turbomachine. Str. 283—300.
 R.(udi) Rajar: Mathematical Simulation of Snow Avalanche Dynamics. Str. 303—319.
 M.(iran) Saje, I.(ztok) Kovačič, L.(ujo) Šuklje: Joint Solution of Diffusion and Equilibrium Equations for Non-Linear Viscous Soils. Str. 321—337.
 G.(eza) Vogrinčič: Deformability and Strength of a Saturated Silt under Repeated Loading. Str. 339—348.

IZDAJE RAZREDA ZA NARAVOSLOVNE VEDE

Razprave XXIII. Ljubljana 1981. 24 cm. 1000 izv.

Vsebina:

5. Jože Bole: Zur Problematik der Gattung Lithoglyphus Hartmann 1821 (Gastropoda: Lithoglyphidae). Str. 151—170.
6. Metka Culiberg, Alojz Šercelj, Mitja Zupančič: Palynologische und phytozöologische Untersuchungen auf den Ledine am Hochplateau Jelovica. Str. 171—194 + (4) pril.

Razprave XXIV. Ljubljana 1982. 24 cm. 1000 izv.

Vsebina:

1. Mario Pleničar: The Rudist Fauna of Snežnik. Str. 1—26 + 10 tabl.

Acta carsologica. — **Krasoslovni zbornik X.** 1981. Ljubljana 1982. 212+(I) str.+(11) pril. 24 cm. 1200 izv.

Vsebina:

1. Peter Habič: Pregledna speleološka karta Slovenije. Str. 5—22+1 pril.
2. Peter Habič: Kraški relief in tektonika. Str. 23—44.
3. Peter Habič: Kraški izvir Mrzlek, njegovo zaledje in varovalno območje. Str. 45—73.
4. Jože Čar: Geološka zgradba požiralnega obrobja Planinskega polja. Str. 75—105+(2) pril.
5. Janja Kogovšek: Vertikalno prenikanje v Planinski jami v obdobju 1980/81. Str. 107—125+1 pril.
6. France Šušteršič: Morfologija in hidrografija Najdene jame. Str. 127—155+5 pril.
7. Rado Gospodarič: Morfološki in geološki položaj kraških votlin v ponornem obrobju Planinskega polja. Str. 157—171+1 pril.
8. Rado Gospodarič: Stratigrafija jamskih sedimentov v Najdeni jami ob Planinskem polju. Str. 173—195+1 pril.
9. Andrej Kranjc: Sedimenti iz Babje jame pri Mostu na Soči. Str. 197—212.

Tolač k vegetacijskim kartam. Ljubljana 1982 — , 24 cm. 800 izv.

Številka:

2. (Ivo Puncer, Mitja Zupančič in Maks Wraber:) Vegetacijska karta Postojna L 33-77. 1982. 118+(I) str.+1 zvd.

KOPRODUKCIJSKE IZDAJE

Historična topografija Slovenije. SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Murska Sobota, Pomurska založba 1982 — , 24 cm. 500 izv.

Knjiga:

1. Ivan Zelko: Prekmurje do leta 1500. 1982. XX+113+(II) str.+(4) zvd.

Literarni leksikon. Študije. Ljubljana, Državna založba Slovenije 1982. 20 cm.

Zvezki:

16. Anton Ocvirk: Pesniška podoba. 75+(III) str.+1 pril.
17. Dušan Lučvikič: Aliteracija in aliteracijski verz. 72+(III) str.+1 pril.
18. Dimitrij Rupel: Literarna sociologija. 115+(III) str.+1 pril.
19. Vlasta Pachčiner-Klander: Staroindijska poetika. 114+(II) str.+1 pril.

Movement in Man and Machine. Abstracts and Selected Papers for Joint Workshop National Academy of Sciences, USA and Council of Academies of Sciences and Arts, Yugoslavia (Organized by Slovene Academy of Sciences and Arts). Ljubljana, t. Partizanska knjiga 1982. (XVIII)+619 str. 30 cm. 80 izv.

Vsebina:

- Janez Milčinski: (Pozdravni govor na delovnem sestanku o temi »Gibanje človeka in stroja«). (II) str.
- Lojze Vodovnik: Preface (to the »Movement in Man and Machine«). III str.
- Robert B. MacGhee: Terrain-Adaptive Robot Locomotion. Str. 1.
- Robert B. MacGhee and Geoffrey I. Swandhi: Adaptive Locomotion of a Multilegged Robot over Rough Terrain. Str. 2—8.
- Robert B. MacGhee, K. W. Olson and R. L. Briggs: Electronic Coordination of Joint Motions for Terrain-Adaptive Robot Vehicles. Str. 9—18.
- Miomir Vukobratović: Concept of Fully Dynamic Control of Manipulation Robots. Str. 19.
- Miomir Vukobratović and Dragan Stokić: Contribution to the Decoupled Control of Large-Scale Mechanical Systems. Str. 20—32.
- M.(iomir) Vukobratović and D.(ragan) Stokić: Dynamic Control of Manipulators using Load-Feedback. Str. 33—44.
- Dragan Stokić: Force Feedback in Controlling Robotic Systems. Str. 45.
- D.(ragan) Stokić, M.(iomir) Vukobratović: Simulation and Control Synthesis of Manipulator in Assembling Technical Parts. Str. 46—52.
- M.(iomir) K. Vukobratović and D.(ragan) M. Stokić: Choice of Decoupled Control Law of Large-Scale Mechanical Systems. Str. 53—64.
- Veljko Potkonjak: Computer-Aided Design of Manipulation Robots via Multi-Parameter Optimization. Str. 65.
- M.(iomir) Vukobratović and V.(eljko) Potkonjak: Contribution of the Forming of Computer Methods for Automatic Modelling of Spatial Mechanisms Motions. Str. 66—75.
- V.(eljko) Potkonjak and M.(iomir) Vukobratović: Two New Methods for Computer Forming of Dynamic Equations of Active Mechanisms. Str. 76—87.
- Bernard Roth: Kinematic Geometry of Fingers, Arms and Legs. Str. 88.
- J. Kenneth Salisbury and Bernard Roth: Kinematic and Force Analysis of Articulated Mechanical Hands. Str. 89—126.
- K. C. Gupta, B.(ernard) Roth: Design Considerations for Manipulator Workspace. Str. 127—134.
- David E. Orin: Efficient Dynamic Control and Simulation of Robotic Mechanisms. Str. 135.
- D.(avid) E. Orin, R.(obert) B. MacGhee, M.(iomir) Vukobratović and G. Hartoch: Kinematic and Kinetic Analysis of Open-Chain Linkages Utilizing Newton-Euler Methods. Str. 137—160.
- M. W. Walker, D.(avid) E. Orin: Efficient Dynamic Computer Simulation of Robotic Mechanisms. Str. 161—169.
- Janez Peklenik: Computer Aided Classification of Parts. Str. 170.
- J.(anez) Peklenik, J.(anez) Grum: Investigation of the Computer Aided Classification of Parts. Str. 171—175.
- J.(anez) Peklenik, J.(anez) Grum: A New Development to Part Classification for Group Technology. Str. 176—182.
- Harriett B. Rigas: High Speed Computations in Articulated Mechanisms and Robots. Str. 183—184.
- Harriett B. Rigas: Parallel Processing of Class of Scientific Problem. Str. 185—190.
- H.(arriett) B. Rigas and Jayakumar Sethuram: A Multiple Array Processor Configuration for Scientific Applications. Str. 191—193.
- Ivan Bratko, Ludvik Gyergyek and M.(arjan) Špegel: Automatic Derivation of Symbolic Descriptions. Str. 194—195.
- Ivan Bratko: Proving Correctness of Strategies in the ALI Assertional Language. Str. 196—203.
- I.(van) Bratko and D. Michie: An Advice Program for a Complex Chess Programming Task. Str. 204—210.
- Ludvik Gyergyek, Franjo Pernuš and Stanislav Kovačič: Contribution to the Recognition of Fingerprints. Str. 211—221.

- Božidar Matić, H.(alima) Čipović, V. Damić, V(ladimir) Gligić, D. Suvajdžić, A.(sif) Šabanović: Some Problems Associated with Robot Sensors (Force and Vision) and Actuators (DC/AC and Electrohydraulic). Str. 222.
- Asif Šabanović and Dmitrij B. Izosimov: Application of Sliding Modes to Induction Motor Control. Str. 223—231.
- Asif Šabanović, Faruk Bilalović, Osman Mušić: Control of Angular Position, Speed, Acceleration and Shaft Torque of Induction Motor. Str. 232—240.
- Richard P. Paul: Robots — Kinematics, Sensors and Programming. Str. 241.
- Richard P. Paul: Integrating Robot Manipulator Control into PASCAL. Str. 242—247.
- Richard P. Paul: WAVE: A Model-Based Language for Manipulator Control. Str. 248—262.
- Vesna Cvetković: Real Time Modelling of Robotic Systems. Str. 263.
- V.(esna) Cvetković and M.(iomir) Vukobratović: Contribution to Controlling Non-Redundant Manipulators. Str. 264—274.
- Stephen C. Jacobsen, Robert W. Mann: Control Systems for Artificial Arms. Str. 275—280.
- R. B. Jerard, S.(tephen) C. Jacobsen: Laboratory Evaluation of a Unified Theory for Simultaneous Multiple Axis Artificial Arm Control. Str. 281—289.
- Stephen C. Jacobsen, David F. Knutti, Richard T. Johnson and Harold H. Sears: Development of the Utah Artificial Arm. Str. 291—311.
- S.(tephen) C. Jacobsen, R.(obert) W. Mann: A Graphical Representation of the Functional Musculo-Skeletal Anatomy of the Shoulder and Arm. Str. 312.
- Franjo Gračanin: External Control and Substitution of Impaired Motor Function, Movement and Locomotion in Man. Str. 313—315.
- Lojze Vodovnik, Tadej Bajd, Alojz Kralj, Franjo Gračanin, Primož Strojnik: Functional Electrical Stimulation for Control of Locomotor Systems. Str. 317—385.
- Uroš Stanič: Cybernetic Basis of Rehabilitation and Robotics. Str. 387.
- J.(anez) Krajnik, U.(roš) Stanič, M.(itja) Maležič, R.(uža) Aćimović, N.(uša) Gros, M.(iroljub) Kljajić, P.(rimož) Pirnat, M.(iha) Stopar: Experiences with Multichannel Electrical Stimulation in the Correction of Hemiplegic Gait. Str. 388—393.
- J.(adran) Lenarčič, P.(avel) Oblak, U.(roš) Stanič, S.(tanko) Strmčnik: Derivation of Optimal Model Using Hamilton's Principle. Str. 394—401.
- Srbijanka R. Turajlić: Prosthetic Knee Motor Unit Control. Str. 402.
- Srbijanka R. Turajlić and Budimir S. Drakulić: Above-Knee Prosthesis with Attitude Control. Str. 403—413.
- Dejan Popović: Biomechanical Synthesis of the Rehabilitation Assistive Devices. Str. 414.
- Dejan Popović: The Biomechanics of the Self-Fitting Modular Orthosis. Str. 415—430.
- Ljubiša (M.) Rakić: Systems Regulating Behavior. Str. 431—434.
- V. A. Fedan, Milunka M. Galogaza, N. N. Lyubimov, L.(jubiša) M. Rakić, J. J. Ivanus and R. V. Sakhandelidze: Role of Cerebral Commissures in the Compensatory Rehabilitation Reorganization of the Central Nervous System Following Reduction of Classical Somatosensory Pathways. Str. 435—436.
- V. A. Fedan, Milunka M. Galogaza, N. N. Lyubimov, M. A. Karaev, L.(jubiša) M. Rakić and J. J. Ivanus: Interaction of Visual and Somatosensory Cortex Neurons in the Divided Brain of the Cat. Str. 437—438.
- V. A. Fedan, Milunka (M.) Galogaza, N. N. Lyubimov, L.(jubiša) M. Rakić and J. J. Ivanus: Visual Information Processing in Cats with Reduced Classical Pathways. Str. 439.
- Milan R. Dimitrijević: Neurocontrol of »Paralyzed Movements«. Str. 439—440.
- M.(ilan) R. Dimitrijević, L.-E. Larsson: Neural Control of Gait: Clinical Neurophysiological Aspects. Str. 441—448.
- M.(ilan) R. Dimitrijević and J. A. R. Lenman: Neural Control of Gait in Patients with Upper Motor Neuron Lesions. Str. 449—463.

- Lojze Vodovnik: Effects of Electrical Stimulation on Neuromuscular Systems. Str. 465.
- P. Hunter Peckham: Functional Neuromuscular Stimulation for Control of Upper Extremity Function. Str. 466.
- P. H.(unter) Peckham, J. T. Mortimer and E. B. Marsolais: Controlled Prehension and Release in the C 5 Quadriplegic Elicited by Functional Electrical Stimulation of the Paralyzed Forearm Musculature. Str. 467—486.
- Patrick E. Crago, P. Hunter Peckham and Geoffrey B. Thrope: Modulation of Muscle Force by Recruitment During Intramuscular Stimulation. Str. 487—492.
- Tadej Bajd and Alojz Kralj: Dynamic Models and Control of Electrically Stimulated Muscles. Str. 493.
- Rajko Tomović: Medical Robotics. Str. 494.
- Rajko Tomović: Control Theory and Self-Reproduction. Str. 495—508.
- Rajko Tomović, Srbijanka (R.) Turajlić, Dejan Popović, Robert (B.) MacGhee: Bioengineering Actuator with Non-Numerical Control. Str. 509—517.
- James B. Reswick: Contribution of Engineering to Rehabilitation Services and the Role of Evaluation. Str. 518—539.
- John E. Micks and James B. Reswick: Confirmation of Differential Loading of Lateral and Central Fibers of the Extensor Tendon. Str. 540—545.
- John E. Micks, James B. Reswick, and Donald L. Hager: The Mechanism of the Intrinsic-Minus Finger: A Biomechanical Study. Str. 547—555.
- Robert W. Mann: Cybernetic Prostheses. Str. 557—558.
- Robert W. Mann: Cybernetic Limb Prosthesis: The ALZA Distinguished Lecture. Str. 559—601.
- R.(obert) W. Mann, D. Rowell, G. Dalrymple, F. Conati, A. Tetewsky, D. Ottenheimer and E. Antonsson: Precise, Rapid, Automatic 3-D Position and Orientation Tracking of Multiple Moving Bodies. Str. 602—619.

SUMMARY

THE PRESIDENCY

President: Janez Milčinski

Vice-President: Robert Blinc

Vice-President: Bratko Kreft

Secretary-General: Jože Goričar

The members of the Presidency are also the Secretaries of the Sections

SECTION ONE

Historical and Social Sciences

Secretary: Alojz Finžgar

SECTION TWO

Philological and Literary Sciences

Secretary: Janko Jurančič

SECTION THREE

Mathematical, Physical and Technical Sciences

Secretary: Dušan Hadži

SECTION FOUR

Natural Sciences

Secretary: Stanko Grafenauer

SECTION FIVE

Arts

Secretary: Zdenko Kalin

SECTION SIX

Medical Sciences

Secretary: Franc Novak

SUMMARY

THE MEMBERS
OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
(On 31 December, 1982)

HONORARY MEMBER

Vidmar, Josip

SECTION ONE

Historical and Social Sciences

Regular Members

Cvetko, Dragotin, Ph. D., born in 1911, Professor of History of Slavonic and Modern World Music, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Finžgar, Alojz, LL. D., born in 1902, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Goričar, Jože, LL. D., born in 1907, Professor of Sociology, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Grafenauer, Bogo, Ph. D., born in 1916, Professor of Slovene History, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Korošec, Viktor, LL. D., born in 1899, Professor of Roman Law and of General History of Ancient State and Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Krašovec, Stane, Eng. (Econ.), born in 1905, Professor, Faculty of Economics, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kušej, Gorazd, LL. D., born in 1907, Professor of the Theory of State and Law, and of Comparative Constitutional Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kyovsky, Rudi, LL. D., born in 1906, Professor, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Majer, Boris, Ph. D., born in 1919, Professor of Philosophy, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Pretnar, Stojan, LL. D., born in 1909, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Zwitter, Fran, Ph. D., born in 1905, Professor of General Modern History, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members

Bajt, Aleksander, LL. D., born in 1921, Professor at the Economics Institute, Faculty of Law, Edward Kardelj University of Ljubljana, Ljubljana.

Cevc, Emilijan, Ph. D., born in 1920, Scientific Consultant and Administrator at the Franc Stele Institute of Art History, Ljubljana.

Mlinar, Zdravko, Ph. D., born in 1933, Professor of Sociology of Local Communities at the Faculty for Sociology, Political Sciences and Journalism, Edvard Kardelj University of Ljubljana, Chairman of the Local Communities and Work Organizations Research Center, and also Chairman of the Social Work Seminar at the FSPJ, Ljubljana.

Trstenjak, Anton, Ph. D., born in 1906, Professor of Psychology, Theological Faculty, retired, Ljubljana.

Vilfan, Sergij, LL. D., born in 1919, Professor of Legal History, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Vratuša, Anton, Ph. D., born in 1915, Professor at the Faculty of Political Sciences in Belgrade and at the Faculty for Sociology, Political Sciences and Journalism, University of Ljubljana; member of the Presidency of the Central Committee of the Communist Union of Slovenia.

Nonresident Corresponding Members

Apostolski, Mihailo, born in 1906, Historian and Military Theorist, President of Macedonian Academy of Sciences and Arts, Skopje.

- Benac, Alojzij, Archeology D. Sc., born in 1914, Professor for Prehistoric Archaeology, Faculty of Arts, Sarajevo, President of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Hercegovina, Sarajevo.
- Brajković, Vladislav, LL. D., born in 1905, Professor of Naval and Transportation Law, University of Zagreb, retired, Zagreb.
- Čubrilović, Vasa, Ph. D., born in 1897, Professor of History of the Yugoslav Nations in Modern Times at the University of Belgrade, retired, Belgrade.
- Djordjević, Jovan, LL. D., born in 1908, Professor of Political Science and Constitutional Law, Faculty of Law, University of Belgrade, Belgrade.
- Djurdjev, Branislav, Ph. D., born in 1908. Professor of History of the Turkish Era and Historical Methodology, Faculty of Arts, University of Sarajevo, retired, Sarajevo.
- Fischer von, Kurt, Ph. D., born in 1913. Professor of Musicology, University of Zürich, Zürich.
- Geršković, Leon, LL. D., born in 1910. Professor of Political Science, Belgrade.
- Laroche, Emmanuel, Ph. D., born in 1914. Professor of Oriental Languages, College de France, Paris.
- Pavičević, Branko, LL. D., born in 1922, Professor of History, University of Titograd, Titograd.
- Sirotković, Jakov, Ph. D., born in 1922, Professor of Economics, University of Zagreb. President of Yugoslav Academy of Science and Arts, Zagreb.
- Supićić, Ivo, Ph. D., born 1928, Professor of Musical History and Sociology at the Music Academy of Zagreb, Chairman of the Institute for Musicological Research at the Yugoslav Academy of Sciences and Arts in Zagreb, Zagreb.
- Šidak, Jaroslav, Ph. D., born in 1903, Professor for General Modern History at the Faculty of Philosophy in Zagreb, retired, Zagreb.

SECTION TWO

Philological and Literary Sciences

Regular Members

- Bajec, Anton, Ph. D., born in 1897, Professor of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Berkopec, Oton, Ph. D., born in 1906, Senior Scientific Collaborator, The Slavonic Institute of the Czechoslovak Academy of Sciences, retired, Ljubljana.
- Bezljaj, France, Ph. D., born in 1910, Professor of Comparative Slavonic Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Čop, Bojan, PH. D., born in 1923, Professor of Indo-European Comparative Linguistics, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Jurančič, Janko, Ph. D., born in 1902, Professor of Serbian and Croatian Languages and of Old Croatian and Serbian Literatures, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Logar, Valentin, Ph. D., born in 1916, Professor of the History and Dialectology of the Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Moravec, Dušan, born in 1920, Director, Theatre Museum, Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Slodnjak, Anton, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1899, Professor of Slovene Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Vidmar, Josip, Dr. honoris causa, born in 1895, Literary Critic and Essayist, Ljubljana.

Corresponding Members

- Grad, Anton, Ph. D., born in 1907, Professor of Romance Philology, Philosophical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

- Kos, Janko, Ph. D., born in 1931. Professor of Comparative Literature and Literary Theory, Philosophical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Kumbatovič, Filip Kalan, born in 1910, Professor of Theatre History at the Academy of Theatre, Radio, Film and Television in Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Logar, Janez, Slavist, Bibliographer, born in 1908, Senior Scientific Collaborator of the National University Library, retired, Ljubljana.
- Merhar, Boris, born in 1907, Professor of Slovene Literary History, College of Education, retired, Ljubljana.
- Paternu, Boris, Ph. D., born in 1926. Professor of Slavic Literatures, Faculty of Arts, University of E. Kardelj, Ljubljana.
- Stanonik, Janez, Ph. D., born in 1921, Professor of Germanic Languages and Literatures, Faculty of Philosophy, Edvard Kardelj University of Ljubljana, Ljubljana.
- Zadravec, Franc, Ph. D., born in 1925, Professor of Slavic Literatures, Faculty of Arts, University of E. Kardelj, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members

- Deanović, Mirko, Ph. D., born in 1890, Professor of Romance Philology, University of Zagreb, Zagreb.
- Gavazzi, Milovan, Ph. D. (Ethnography), born in 1895, Professor of Ethnology, University of Zagreb, retired, Zagreb.
- Ivić, Pavle, Ph. D., born in 1924, Professor of Slavic Languages, University of Novi Sad, retired, Novi Sad.
- Koneski, Blaže, born in 1921, Professor of Macedonian Language, Faculty of Arts, University of Skopje, Skopje.
- Lavrin, Janko, born in 1887, Professor of Modern Russian Literature, University of Nottingham, retired, London.
- Rammelmayer, Alfred, Ph. D., born in 1909, Professor of Slavistics at the University of Frankfurt, retired, Frankfurt.
- Vučenov, Dimitrij, Ph. D., born in 1911, Professor of Yugoslav Literatures, Faculty of Philosophy, Belgrade, Belgrade.

SECTION THREE

Mathematical, Physical and Technical Sciences

Regular Members

- Blinc, Robert, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Electromagnetic Field and Optics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Dolar, Davorin, D. Chem. Sc., Dipl. Ing. Chem., born in 1921, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Gosar, Peter, D. Phys. Sc., born in 1923, Professor of the Physics of Solids, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Hadži, Dušan, D. Chem. Sc., born in 1921, Professor of the Chemistry of Structures, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Peklenik, Janez, D. Eng., Dipl. Ing. Habil., born in 1926, Professor of Technical Cybernetics and Processing Systems, Faculty of Mechanical Engineering, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Peterlin, Anton, D. Sc., born in 1908, D. Sc. h. c. Ass. Chief, Polymer Science and Standards Div., National Bureau of Standards, Washington, D. C., U. S. A.
- Šuklje, Lujo, D. Eng. Dipl. Ing. Civ. Eng., born in 1910. Professor of Soil Mechanics and of Basic Technical Mechanics, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Tišler, Miha, D. Eng., Dipl. Ing. Chem., born in 1926, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Vidav, Ivan, Ph. D., born in 1918, Professor of Mathematics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members

Gyergyek, Ludvik, Sc. D., born in 1922, Professor of Bonds, Systems and Information Theory and Static Methods at the Electrotechnics Faculty, Edvard Kardelj University of Ljubljana, Ljubljana.

Vodovnik, Lojze, D. Phys., Sc., born in 1933, Professor of Biocybernetics, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members

Balenović, Krešimir, D. Sc. (Chemistry), born in 1914, Professor of Organic Chemistry and Biochemistry, Institute of Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.

Borisevič, Nikolaj Aleksandrovič, Sc. D., born in 1923, Professor at the Lenin University of Minsk, President of the Academy of Sciences of Belorussia U. S. S. R., Minsk.

Despić, Aleksander, D. Sc. (Physical Chemistry), born in 1927, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Technology, University of Belgrade, Belgrade.

Grdenić, Drago, D. Sc. (Chemistry), born in 1919, Director, Institute of Anorganic and Analytical Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.

Hahn, Erwin, L., Sc. D., born in 1921, Professor of Physics, University of California, Berkeley, California.

Mihailović, Mihajlo, D. Sc. (Chemistry), born in 1924, Professor, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, Belgrade.

Povh, Bogdan, D. Phys. Sc., born in 1932, Professor of Physics, University of Heidelberg, Director of the Max-Planck Institute for Nuclear Physics, Heidelberg.

Prelog, Vladimir, D. Chem. Sc., born in 1906, Head of the Laboratory for Organic Chemistry ETH, retired, Zürich.

Rao, Chintamani Nagesa Ramachandra, Sc. D., born in 1934, Professor at the Indian Institute of Technology, Kanpur, India.

Savić, Pavle, Dr. honoris causa, born in 1909, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, retired, Belgrade.

SECTION FOUR

Natural Sciences

Regular Members

Brodar, Srečko, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1893, Professor of the Prehistory of Man, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Grafenauer, Stanko, D. Geol. Sc., born in 1922, Professor, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Ilešič, Svetozar, Ph. D., born in 1907, Professor of Geography, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Rakovec, Ivan, Ph. D., born in 1899, Professor of Geology and Palaeontology, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members

Bole, Jože, D. Biol. Sc., born in 1929, Scientific Adviser for the Jovan Hadži Institute of Biology at the Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Drovenik, Matija, Dr. Geology, Sc., born in 1927, Professor of Mineralogy and Petrography in the Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Gams, Ivan, D. Geography Sc., born in 1923, Professor of Geography, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Matjašič, Janez, D. Biol. Sc., born in 1921, Scientific Adviser, Jovan Hadži Institute of Biology, The Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Mayer, Ernest, D. Biol. Sc., born in 1920, Professor of Botany, Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Pleničar, Mario, Sc. D., born in 1921, Professor of Physical Geology, Biostratigraphy and Geological Map-Making at the Faculty of Natural Sciences and Technology, Edvard Kardelj University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members

Kochansky-Devidé, Vanda, D. Nat. Sc., born in 1915, regular member of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Professor, Geological-Palaeontological Institute, Zagreb.

Kratochvil, Josef, D. Nat. Sc., born in 1909, Professor of Entomology, Department of Agriculture, Brno, Brno.

Stevanović, Petar, D. Nat. Sc., born in 1914, regular member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Professor, Faculty of Metallurgy and Geology, University of Belgrade, Belgrade.

SECTION FIVE

Arts

Regular Members

Ingolič, Anton, Writer, born in 1907, Ljubljana.

Jakac, Božidar, born in 1899, Painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kalin, Zdenko, Sculptor, born in 1911, Professor, Academy of Fine Arts in Ljubljana, Ljubljana.

Kranjec Miško, born in 1908, Writer, Ljubljana.

Kreft, Bratko, Ph. D., born in 1905, Professor of Modern Russian Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Mihelič, France, born in 1907. Painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Musič, Marjan, Dipl. Ing. Arch., born in 1904. Architect, Professor of the History of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Pavšič, Vladimir-Matej Bor, born in 1913, retired, Radovljica.

Ravnikar, Edvard, Dipl. Ing. Arch., born in 1907. Architect, Professor of Public Buildings, Projecting and Arranging Settlements, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members

Klopčič, Mile, Poet and Translator, born in 1905, Ljubljana.

Krek, Uroš, Composer, born in 1922, Professor of Composition and Theory, Academy of Music, Ljubljana.

Mihelič, Milan, Architect, born in 1925, Director and Chief Project Coordinator at the Konstrukt firm for project planning, Ljubljana.

Potrč, Ivan, Writer, born in 1913, Ljubljana.

Ramovš, Primož, Composer, born in 1921, Head of the Library of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Stupica, Gabriel, Ac. Painter, born in 1913, Professor at the Academy of Plastic Arts in Ljubljana, retired, Ljubljana.

Udovič, Jože, Author and Translator, born 1912, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members

Cilenšek, Johann, born in 1913, Composer, Professor, Franz Liszt Hochschule für Musik, Weimar, Weimar.

Černigoj, Avgust, born 1898, Painter, Trieste.

Maksimović, Desanka, born in 1898. Poetess, Belgrade.

Mušič, Zoran, Academic Painter, born in 1909, Paris, France.

Panteleev, Dimitr, Author, born in 1901, Sofija.

Rajičić, Stanojlo, born in 1910, Professor, Academy of Music, Belgrade, Belgrade.

Saeverud, Harald, Composer, born in 1897, Norway.

SECTION SIX

Medical Sciences

Regular Members

Brecelj, Bogdan, M. D., born in 1906, Professor of Orthopedics, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Brzin, Miroslav, D. Sc., born in 1923, Professor of Biochemistry, Faculty of Medicine, Scientific Adviser at the Institute for Pathological Physiology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Fettich, Janez, D. Sc., M. D., born in 1921, Professor of Dermatovenerology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Milčinski, Janez, M. D., LL. D., born in 1913, Professor of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Novak, Franc, D. Sc., M. D., born in 1908, Professor of Obstetrics and Gynaecology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Župančič, Andrej, M. D., born in 1916, Professor of Pathological Physiology, Faculty of Medicine; University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members

Batis, Janez, D. V. M., born in 1919, regular Professor of the Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Milčinski Lev, Psychiatrist D. Sc., born in 1916. Professor at the Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Professor at the Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members

Čamo, Edhem, D. V. M., born in 1909, Professor of Zoohigiene, Faculty Veterinary, University of Sarajevo, Sarajevo.

Dimitrijević, Milan, M. D., born in 1931, Neuropsychiatrist, Professor of Neurophysiology at the Baylor College of Medicine, Houston, Texas, Chairman of the Department of Clinical Neurophysiology at the Texas Institute for Rehabilitation and Research, Houston, Texas.

Drujan, Boris, D. Chem. Sc., born in 1928, Director of the Laboratory of Neurochemistry IVIC in Caracas, Venezuela.

Franchini, Aldo, D. Sc. M. D., born in 1910. Head of the Forensic Medicine Institute, University of Genova, Genova.

Kogoj, Franjo, M. D., born in 1894, Professor of Dermatovenerology, Faculty of Medicine, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Mekuli, Esad, D. V. M., born in 1916, President of the Academy of Sciences and Arts of Kosovo, Priština.

Szentágothai, János, M. D., born in 1912, Anatomist, President of the Hungarian Academy of Sciences in Budapest, Budapest.

Volkov, Mstislav Vasiljevič, D. of Orthopedics, born in 1923, Director, Central Institute of Traumatology and Orthopedics, Moscow.

REPORT ON THE ACTIVITIES

OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS IN THE YEAR 1982

GENERAL

At the end of December, 1982, the Slovene Academy of Sciences and Arts had one honorary member, 48 regular, 31 corresponding and 48 external members, in total 127 members.

In the year 1982 SASA (the Slovene Academy of Sciences and Arts) lost its regular member Lado Vavpetič (on March 28th), its corresponding member Marja Boršnik (on August 15th) and its external member Wilém Závada (on November 30th).

At the end of the year the SASA work community consisted of 53 full-time workers.

UNITS

THE INSTITUTE FOR THE LAWS OF THE ANCIENT ORIENT

Director: Viktor Korošec

THE INSTITUTE FOR THE SLOVENE EMIGRATION

Director: Janez Stanonik

THE CABINET OF JOSIP VIDMAR

Head: Josip Vidmar

THE COUNCIL FOR THE ENVIRONMENTAL RESEARCH AND PROTECTION

Head: Avguštin Lah

THE DEPARTMENT FOR PLANNING AND COORDINATING RESEARCH PROJECTS

Director: Miroslav Brzin

THE LIBRARY

Director: Primož Ramovš

THE DEPARTMENT FOR SPECIALIZED, ADMINISTRATIVE, TECHNICAL AND ANCILLARY AFFAIRS

Acting Work Community Manager: Bojan Plavec

THE INTER-ACADEMY COMMITTEES

The Inter-Academy Committee for the Study of Infection of Humans and Animals with *Streptococcus Agalactiae*

The Inter-Academy Flora and Fauna Committee of Yugoslavia

The Coordinating Committee for Molecular Sciences

The Inter-Academy Committee for the Questions of Mixed Households

THE INSTITUTE FOR THE LAWS OF THE ANCIENT ORIENT

In 1982 the Institute for the Laws of the Ancient Orient proceeded with the study of the new Assyriologic and Hittitic legislative material. The study results have been summarized in the treatise »The Disparitative Significance of the Šunaššura's Treaty (KBo 1, 5)«. The Institute has also renewed the study of the Narām-Sin's treaty with the anonymous ruler of Elam round 2250 B.C.

THE INSTITUTE FOR THE SLOVENE EMIGRATION

In 1982 the Institute for the Slovene Emigration at SASA developed from the former Studying Centre for the Slovene Emigration.

The new Institute has set the following tasks for its field of study:

1. the material gathering, important for the study of the Slovene emigration all over the world;
2. stimulation of the scientific and research work in this area;
3. coordination of the scientific and research work in the Slovene emigration sphere;
4. offering help to the scientists at their research work.

The Institute has also established close collaboration links with the Slovene Emigration Society (Slovenska izseljenska matica).

THE CABINET OF JOSIP VIDMAR

The Cabinet concerned itself with the literary, scientific, cultural and political work of the SASA honorary member, academician Josip Vidmar. It has also edited the literary edition Famous Slovenes and published the monograph on Anton Aškerc in 1982 as well.

THE COUNCIL FOR THE ENVIRONMENTAL RESEARCH AND PROTECTION AT THE SASA PRESIDENCY

In 1982 the Council interdisciplinarily studied the following themes:

- our relation to the planetary problems of the human environment (on February 8th),
- the problem of the medical ecology in Slovenia (on March 18th),
- the problem of the research work for the environmental protection (on April 15th),
- arranging the national and regional parks in Slovenia (on May 20th),
- air protection in Slovenia (on June 17th),
- waters protection in Slovenia (October 14th).

The Council additionally organized some lectures and symposiums.

THE INTER-ACADEMY FLORA AND FAUNA COMMITTEE OF YUGOSLAVIA

The group of botany taxonomists continued to prepare catalogues of the flora of Yugoslavia. The group prepared the catalogue on Polycarpicae. In 1982 two catalogues on the fauna of Yugoslavia were edited: F. Potočnik, *Isopoda terrestria* and K. Tarman, *Oribatida*.

THE COORDINATING COMMITTEE FOR MOLECULAR SCIENCES

The main activity of the Committee was the organization of the following international meetings:

1. The 7th International Summer School AMPERE: New Techniques and the Magnetic Resonance Usage (Portorož, 14th—20th June, 1982).
2. The Conference on the Biophysical Aspects of the Structure and Function of Receptors (Portorož, 22nd—26th September, 1982).

THE INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR THE STUDY OF INFECTION OF HUMANS AND ANIMALS WITH STREPTOCOCCUS AGALACTIAE

The Inter-Academy Committee for the Study of Infection of People and Animals with *Streptococcus Agalactiae* was established at the beginning of 1981 and adopted its common research program. The following academies were included in the project: SASA as the project bearer, SASA (the Serbian Academy of Sciences and Arts), YASA (the Yugoslav Academy of Sciences and Arts) and ASA BaH (the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina). The SASA and the Serbian Academy researchers and collaborators started with their work at once, the YASA and ASA BaH collaborators prepared their programs as well.

The first research results have been presented at the 4th scientific meeting of the medical sections and departments of the Yugoslav academies in Brdo near Kranj in 1981 as well as the 8th International Symposium on Streptococci and Streptococcal Diseases in Lund, Sweden.

The results of the SASA collaborators were presented at the 12th Congress of the World Association for Buiatrics in Amsterdam in 1982.

THE INTER-ACADEMY COMMITTEE FOR THE QUESTIONS OF MIXED HOUSEHOLDS

In 1982 the Inter-Academy Committee concerned itself with the edition of the publication on the International Meeting on Mixed Households, held in Ljubljana from 21st—24th June, 1981. The first part of the book Part-Time Farmers and their Adjustment to Pluriactivity (pages 1—190) was published in June. The texts for the second part are ready for print.

THE LIBRARY

The activities of the Library in 1982 continued with the same intensity as in former years. The library also continued to confront the same problems, viz.: the lack of space for storage and the shortage of staff. In spite of these problems, its work program was realized thanks to the efficiency of the library management and the highly professional capabilities and pains-taking efforts of the library staff.

The exchange of academic publications and duplicate stock represents the most significant and the most active sphere of the Library. This exchange is now regularly established with 1484 institutions throughout the world. As a result, in 1982 our literary collection was increased for 5755 volumes. Taking into account donations 2149, purchases 2158 and obligatory editions 531, the entire increase of the library collection was 10.593 units.

At the end of the year the library collection comprised approximately 314.500 units. This collection is listed in various catalogues, both alphabetically, according to authors, and systematically. The Library prepares monthly bulletins to inform those interested about its new acquisitions; it also provides brochures outlining Library activities. The Library collection is accessible to all, either in its reading-room or for home-use. In the reading-rooms various encyclopedic books and periodicals are available. In total, the Library has lent out 34005 works to 2133 readers, who have visited the Library 8442 times. The Library continues to be responsible for the dispatching of all Academy publications. At the end of the year the Library staff consisted of nineteen employees, fifteen of them librarians by profession.

**ZNANSTVENORAZISKOVALNI
CENTER
SLOVENSKE AKADEMIJE
ZNANOSTI IN UMETNOSTI**

(v ustanavljanju)

IZ STATUTA

raziskovalne delovne organizacije ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER SAZU

1. člen

Raziskovalna delovna organizacija »Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti« (v nadaljnjem besedilu: ZRC SAZU) je samostojna samoupravna organizacija delavk in delavcev (v nadaljnjem besedilu: delavci), neposredno povezanih z enotnim delovnim procesom, v katerem delavci opravljajo znanstvenoraziskovalno dejavnost in delajo s sredstvi, ki so družbena lastnina, neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbenoekonomskega položaja.

2. člen

ZRC SAZU je raziskovalna delovna organizacija, ki v svoji sestavi nima temeljnih organizacij združenega dela.

3. člen

S tem statutom urejajo delavci ZRC SAZU pravni in samoupravni položaj ZRC SAZU, organizacijo dela in poslovanja ter uresničevanje samoupravljanja delavcev ZRC SAZU.

Zato ta statut določa:

1. firmo, sedež, dejavnost, predstavljanje in zastopanje ZRC SAZU, način uporabe sredstev ter razpolaganje z njimi,
2. oblike in način odločanja delavcev ter soodločanje uporabnikov, ustanovitelja in družbenopolitične skupnosti, t. j. delegatov družbene skupnosti,
3. sestavo, volitve oziroma imenovanje, odpoklic oziroma razrešitev in odgovornost organov upravljanja in drugih organov,
4. način sestavljanja in sprejemanja planov ter delovnih programov (letnih načrtov),
5. uresničevanje samoupravne delavske kontrole,
6. vsebino, način in roke obveščanja delavcev,
7. odgovornost za opravljanje samoupravljaljskih funkcij,
8. dejavnost splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite,
9. poslovno tajnost,
10. obveznost samoupravnih in drugih organov do osnovne organizacije sindikata,
11. vrsto in način sprejemanja, spreminjanja in dopolnjevanja samoupravnih splošnih aktov,

12. vsebino in hrambo zapisnikov o sklepih delavcev in kolegijskih organov,
13. varstvo pravic delavcev,
14. druge zadeve, pomembne za urejanje poslovanja in uresničevanja pravic delavcev ZRC SAZU.

4. člen

V ZRC SAZU uresničujejo delavci vse pravice in obveznosti, ki jih imajo delavci v temeljni organizaciji združenega dela.

5. člen

ZRC SAZU opravlja raziskovalno dejavnost, ki je posebnega družbenega pomena.

Posebni družbeni interes se v skladu z zakonom zagotavlja z določitvijo pogojev in načina opravljanja raziskovalne dejavnosti, s soodločanjem ustanovitelja, uporabnikov raziskovalnega dela ter organov družbenopolitične skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v organih upravljanja ter s soglasjem ustanovitelja k temu statutu ter k spremembam dejavnosti in k statusnim spremembam.

6. člen

ZRC SAZU je multidisciplinarna znanstvenoraziskovalna delovna organizacija, ki raziskuje predvsem naravno in kulturno dediščino slovenskega naroda in deluje na humanističnem, družboslovnem in naravoslovnem področju.

7. člen

V ZRC SAZU združujejo delo delavci, ki opravljajo znanstvenoraziskovalno dejavnost, in drugi delavci.

Raziskovalno dejavnost opravljajo raziskovalci, ki so člani SAZU, znanstveni delavci SAZU in raziskovalci z drugimi nazivi.

Nazive znanstvenih delavcev SAZU določa zakon o SAZU. Nazive raziskovalcev z drugimi naslovi ter pogoje, merila in postopek za njihovo izvolitev določa samoupravni splošni akt ZRC SAZU. Drugi delavci opravljajo administrativno-strokovna, pomožna in tem podobna dela skupnega pomena.

ZRC SAZU ima tajništvo samoupravnih in upravnih organov.

Tehnične, pomožne in druge službe so lahko skupne za ZRC SAZU in SAZU, če o tem skleneta samoupravni sporazum.

ZRC SAZU lahko sklene o tem samoupravni sporazum tudi s kako drugo organizacijo.

8. člen

Delavci v ZRC SAZU pridobivajo dohodek iz celotnega prihodka, ki ga ustvarijo:

1. s posredno in neposredno svobodno menjavo dela,
2. z udeležbo pri skupaj ustvarjenem dohodku na podlagi združevanja dela in sredstev,
3. s prodajo proizvodov in storitev,
4. z dotacijo ali na kakšni drugi podlagi, določeni z zakonom ali s samoupravnim sporazumom v skladu z zakonom.

9. člen

ZRC SAZU ima dve osnovni, med seboj povezani nalogi: trajna ali dolgoročna naloga je temeljna skrb za stroke, ki so vključene v ZRC SAZU, srednjeročna ali kratkoročna naloga pa je znanstveno raziskovanje znotraj strok, ki so vključene v ZRC SAZU.

10. člen

ZRC SAZU se s svojo dejavnostjo vključuje v prizadevanja Raziskovalne skupnosti Slovenije za boljšo organiziranost znanstvenoraziskovalnega dela in njegovo večjo vlogo v družbi.

11. člen

ZRC SAZU je ustanovila Slovenska akademija znanosti in umetnosti z aktom o ustanovitvi z dne 19. novembra 1981.

12. člen

Firma raziskovalne delovne organizacije, s katero nastopa v pravnem prometu, je: Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, p. o (popolna odgovornost), Ljubljana. Skrajšana firma se glasi: ZRC SAZU, Ljubljana, p. o.

13. člen

Za spremembo firme velja enak postopek kot za spremembo tega statuta.

14. člen

Sedež ZRC SAZU je v Ljubljani, Novi trg 5.

15. člen

ZRC SAZU ima pečat okrogle oblike s premerom 3,5 cm z navedbo besedila firme Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Ljubljana, na sredini z enakim znakom kot ga ima pečat Slovenske akademije znanosti in umetnosti, in s kratico ZRC SAZU.

16. člen

ZRC SAZU je kot raziskovalna delovna organizacija vpisan v register pri temeljnem sodišču v Ljubljani, enota Ljubljana, pod štev. srg 1325/81, in kot raziskovalna organizacija v razvidu raziskovalnih organizacij, ki ga vodi republiški upravni organ, pristojen za raziskovalno dejavnost.

17. člen

Raziskovalna dejavnost ZRC SAZU obsega predvsem naloge, ki jim je skupen osnovni cilj proučevanja slovenskega kulturnega izročila in posebnosti slovenskega ozemlja in zajema naslednja področja:

slovenski jezik, arheologijo, zgodovino, umetnostno zgodovino, muzikologijo, slovensko literaturo in literarne vede, narodopisje, marksizem, geografijo, krasoslovje, paleontologijo, biologijo, medicino.

Za vsako teh področij je organizirana posebna delovna enota, ki se imenuje inštitut. Znanstvenoraziskovalno delo ZRC SAZU in posameznih inštitutov je organizirano disciplinarno, deloma tudi interdisciplinarno.

ZRC SAZU lahko v sporazumu s SAZU ustanavlja še nove delovne enote za v tem členu navedena in nova področja.

18. člen

ZRC SAZU ima glede na 6. in 17. člen tega statuta predvsem naslednje znanstvenoraziskovalne sklope:

1. slovenski jezik v sinhronih prerezhih in diahronem razvoju;
2. arheološka obdobja od predzgodovine do zgodnjega srednjega veka;
3. raziskovanje zgodovine Slovencev do leta 1918;
4. temeljne raziskave slovenske umetnostnozgodovinske preteklosti;
5. temeljne raziskave slovenske glasbene preteklosti;
6. temeljne literarnozgodovinske in literarnoteoretične raziskave;
7. slovensko narodopisno izročilo;
8. zgodovina in razvoj marksistične misli na Slovenskem;
9. proučevanje geografskega okolja Slovenije;
10. temeljno raziskovanje krasa;
11. sistematske paleontološke raziskave;
12. floristične, vegetacijske in zoološke raziskave;
13. medicinske raziskave.

19. člen

Pri opravljanju raziskovalne dejavnosti iz 17. in 18. člena tega statuta ZRC SAZU zlasti:

1. ustvarja novo znanje, nova znanstvena dognanja in odkritja,
2. oblikuje in uresničuje plane in delovne programe na svojem raziskovalnem področju,
3. skrbi za uporabo raziskovalnih dosežkov in znanja v praksi,
4. skrbi za usmerjanje, izobraževanje in izpopolnjevanje raziskovalcev,
5. sodeluje z izobraževalnimi organizacijami,
6. organizira svetovalno dejavnost in po potrebi znanstvena posvetovanja,
7. daje pobude ter z raziskovalnimi dosežki in znanjem pospešuje družbeni razvoj,
8. pospešuje inovacijsko dejavnost, spodbuja izumiteljstvo ter pospešuje zaščito in uporabo izumov,
9. spremlja razvoj znanosti doma in v tujini, sodeluje pri pretoku znanja, se povezuje z drugimi raziskovalnimi organizacijami v SFRJ in v tujini,
10. pospešuje medsebojno obveščanje o raziskovalnih dosežkih, organizira dokumentacijsko in informacijsko dejavnost in jo povezuje v informacijski sistem,
11. sodeluje pri izdelavi standardov in strokovnih mnenj.

20. člen

Sestavni del dejavnosti ZRC SAZU je tudi objavljanje rezultatov znanstvenoraziskovalnega dela.

Izdajateljsko dejavnost urejata ZRC SAZU in SAZU sporazumno.

21. člen

Raziskovalci ZRC SAZU lahko v soglasju s svetom ZRC SAZU sodelujejo pri izobraževalnem procesu na fakultetah, visokih in višjih šolah ali drugih izobraževalnih organizacijah.

22. člen

Pri izvajanju programa ZRC SAZU lahko sodelujejo tudi raziskovalci in drugi strokovnjaki, ki niso v delovnem razmerju z ZRC SAZU, kot to določa zakon o združenem delu, zakon o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, zakon o SAZU, zakon o delovnih razmerjih, ta statut in drugi samoupravni splošni akti ZRC SAZU.

23. člen

Za izvajanje svojega dela programa v okviru letnega in srednjeročnega načrta sta odgovorna ZRC SAZU in vsak inštitut zase. Pri organiziranem večdisciplinarnem delu odgovarjajo vsi udeleženci.

* * *

55. člen

Znanstvenoraziskovalno delo opravljajo v ZRC SAZU posebne delovne enote, organizirane kot inštituti. Vsak inštitut zajema po eno izmed področij znanstvenoraziskovalnega dela, ki so navedena v 17. členu tega statuta.

56. člen

Inštitut ima lahko sekcije, referate ali delovne skupine, določene s pravilnikom inštituta.

57. člen

ZRC SAZU ima naslednje inštitute:

1. Inštitut za slovenski jezik,
2. Inštitut za arheologijo,
3. Zgodovinski inštitut Milka Kosa,
4. Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta,
5. Muzikološki inštitut,
6. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede,
7. Inštitut za slovensko narodopisje,
8. Inštitut za marksistične študije,
9. Geografski inštitut Antona Melika,
10. Inštitut za raziskovanje krasa,
11. Inštitut za paleontologijo,
12. Biološki inštitut Jovana Hadžija,
13. Inštitut za medicinske vede.

58. člen

Nove inštitute in druge delovne enote ZRC SAZU ustanavlja svet ZRC SAZU v soglasju s SAZU.

59. člen

Inštitute ZRC SAZU lahko združuje in odpravlja iz utemeljenih razlogov in v skladu z veljavnimi predpisi svet ZRC SAZU v soglasju s SAZU in delavci ZRC SAZU.

60. člen

Najvišji znanstveni organ vsakega inštituta ZRC SAZU je znanstveni svet, ki določa znanstveno in kadrovsko politiko inštituta, obravnava celotno dejavnost inštituta in jo usmerja.

Znanstveni svet ima naslednje naloge:

1. dokončno oblikuje dolgoročne, srednjeročne in letne programe inštituta;
2. spremlja njihovo izvajanje;
3. določa prioritete naloge v letnih planih;
4. predlaga svetu ZRC SAZU kandidate za upravnika inštituta;
5. ocenjuje delo raziskovalcev inštituta in jih predlaga v izvolitev;
6. ocenjuje publikacije inštituta, jih predlaga za tisk in imenuje njihove uredniške odbore;
7. podpira dejavnost inštituta pri uresničevanju njegovih nalog.

61. člen

Znanstveni svet inštituta ima glede na obseg in naloge inštituta 5—9 članov. Število članov znanstvenega sveta posameznega inštituta določi svet ZRC SAZU. Člani znanstvenega sveta so imenovani izmed članov SAZU ustrezne stroke, izmed raziskovalcev inštituta in po potrebi zunanjih strokovnjakov. Predsednik znanstvenega sveta je praviloma član SAZU.

62. člen

Predsednik in člani znanstvenega sveta so imenovani za štiri leta in so lahko ponovno imenovani.

63. člen

Predsednika znanstvenega sveta inštituta in člane znanstvenega sveta inštituta iz vrst rednih in dopisnih članov SAZU in raziskovalcev ZRC SAZU imenuje predsedstvo SAZU na predlog ustreznega razreda SAZU.

Morebitni zunanji člani so imenovani po istem postopku.
Imenovanje znanstvenega sveta inštituta potrdi svet ZRC SAZU.

64. člen

Znanstveni svet inštituta se sestaja po potrebi, najmanj dvakrat letno. Seje znanstvenega sveta inštituta sklicuje predsednik znanstvenega sveta na svojo pobudo ali na pobudo ustreznega razreda SAZU ali na pobudo upravnika ali delavcev inštituta.

* * *

140. člen

Raziskovalno delovno organizacijo združenega dela ZRC SAZU upravljajo delavci te organizacije, v zadevah posebnega družbenega pomena, določenih z zakonom, pa enakopravno soodločajo delegati ustanovitelja, delegati uporabnikov, ki imajo dolgoročni interes za dejavnost ZRC SAZU, ter delegati organov družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij (delegati družbene skupnosti).

V upravljanju ZRC SAZU soodločajo tudi delegati uporabnikov, ki so udeleženi v neposredni svobodni menjavi dela v ZRC SAZU (delegati uporabnikov), kadar gre za uresničevanje medsebojnih družbenoekonomskih odnosov.

141. člen

Organ upravljanja raziskovalne delovne organizacije združenega dela ZRC SAZU je svet ZRC SAZU (v nadaljevanju svet), ki odloča o delu in poslovanju ZRC SAZU.

Svet ima 23 članov.

Svet sestavljajo delegati delavcev in delegati družbene skupnosti, in sicer:

1. 9 delegatov delavcev ZRC SAZU

2. 7 delegatov SAZU

3. po 1 delegat naslednjih samoupravnih organizacij:

- Raziskovalne skupnosti Slovenije,
- Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije,
- Republiške konference SZDL Slovenije,
- Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani,
- Univerze v Mariboru,
- Raziskovalne skupnosti občine Ljubljana Center in
- Raziskovalne skupnosti občine Postojna.

142. člen

Svet ima predsednika in namestnika predsednika, ki ju volijo delegati v svetu izmed sebe. Eden izmed njiju mora biti delavec ZRC SAZU.

143. člen

Delegati delavcev in delegati družbene skupnosti v svetu enakopravno odločajo o zadevah posebnega družbenega pomena, določenih v zakonu, in sicer pri:

1. določanju predloga statuta;

2. sprejemanju drugih samoupravnih splošnih aktov, ki jih po tem statutu sprejema svet, razen tistih, s katerimi se ureja delitev tistega dela dohodkov, ki je namenjen za osebno in skupno porabo delavcev, in medsebojna delovna razmerja delavcev, oziroma aktov, ki jih samostojno sprejema delegacija delavcev v svetu;

3. določanju razvojnih programov in odločanju o razširjeni reprodukciji;

4. določanju smernic za plan ZRC SAZU;

5. določanju predloga elementov za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravnih organizacij in skupnosti ter temeljev plana občine in mesta oz. drugih družbenopolitičnih skupnosti;

6. sprejemanju letnega delovnega načrta in zaključnega poročila; k letnemu delovnemu načrtu daje soglasje predsedstvo SAZU po predhodnem mnenju ustreznih razredov SAZU;

7. določanju temeljnih pogojev za pridobivanje dohodka;

8. sprejemanju finančnega načrta in pri določanju periodičnega in zaključnega računa;

9. določanju cen storitev;

10. oblikovanju načel in meril kadrovske politike in pri njihovem izvajanju;

11. imenovanju in razrešitvi izvršilnih organov sveta, direktorja, upravnikov institutov in drugih delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;

12. odločanju o statusnih spremembah.

V zadevah iz prejšnjega odstavka je odločitev sprejeta le, če so jo z ločenim glasovanjem sprejeli v enakem besedilu delegati delavcev in delegati družbene skupnosti. Če ni doseženo soglasje, se prične usklajevalni postopek, ki ga določa ta statut v naslednjem členu.

144. člen

Če pri glasovanju o zadevah posebnega družbenega pomena, ki so na dnevnem redu seje sveta, ni doseženo soglasje, se izvede usklajevalni postopek že na sami (skupni) seji sveta.

Če svet ne more doseči soglasja že na sami seji, se zadeva odloži in se sme obravnavati na seji sveta šele po preteku enega meseca. V tem primeru imenuje svet tričlansko komisijo, ki jo sestavlja po en delegat delegacij iz točke 1, 2 in 3 iz 3. odstavka 141. člena tega statuta.

Če zadeva ne more biti uskaljena niti v teku treh mesecev, se zadeva umakne z dnevnega reda.

Če bi zaradi nesoglasja nastala posebna družbena škoda, odloči o zadevi na pobudo katerekoli delegacije iz 1., 2. ali 3. točke 3. odstavka 141. člena tega statuta Skupščina občine Ljubljana Center.

145. člen

Delegati delavcev v svetu ZRC SAZU kot delegacija delavcev v svetu ZRC SAZU (v vsem besedilu: svet v ožji sestavi) samostojno odločajo oziroma imajo naslednje pravice in dolžnosti (pristojnosti):

1. volijo vodjo in namestnika vodje delegacije;

2. imenujejo delegata za usklajevalni postopek po 144. členu tega statuta;

3. sprejemajo samoupravne splošne akte, ki so določeni v tem statutu, in vse druge samoupravne splošne akte, za katere po tem statutu ni pristojen svet ZRC SAZU oziroma ni določeno osebno izjavljanje delavcev (referendum, zbor delavcev);

4. določajo predloge vseh samoupravnih splošnih aktov, ki jih delavci sprejemajo z osebnim izjavljanjem, razen predloga statuta;

5. sprejemajo samoupravne sporazume, za katere ni z zakonom, tem statutom ali z drugim samoupravnim splošnim aktom določeno, da jih sprejemajo delavci z osebnim izjavljanjem ali da pri sprejemanju enakopravno sodelujejo delegati družbene skupnosti v svetu;

6. odločajo o zahtevah delavcev za varstvo pravic zoper sklepe odbora za medsebojna delovna razmerja in disciplinske komisije;

7. odločajo o uporabi sredstev za osebno in skupno porabo v skladu s sprejetimi samoupravnimi splošnimi akti in zakonom;

8. odločajo o uporabi sredstev skladov in o načinu oblikovanja skladov;

9. odločajo o odpisu osnovnih sredstev na predlog inventurne komisije, skupno s periodičnim in zaključnim računom;

10. sprejemajo plan ZRC SAZU;
11. odločajo o dajanju in najemanju kreditov v zvezi s tekočim poslovanjem v skladu s planom ZRC SAZU, če vrednost posameznega kredita presega 50.000 dinarjev (24. člen statuta);
12. odločajo o prodaji in nakupu osnovnih sredstev ter oddaji oziroma prevzemu osnovnih sredstev v zakup v skladu z zakonom;
13. sprejemajo sklepe v zvezi z izvrševanjem zadev, o katerih odločajo po 143. členu statuta skupaj z delegati družbene skupnosti, zlasti sklepe za izvrševanje razvojnih programov, letnega delovnega načrta, finančnega načrta in drugih načrtov;
14. sprejemajo ukrepe, s katerimi zagotavljajo uresničevanje samoupravnih sporazumov, družbenih dogovorov in odločitev delavcev glede delitve dohodka in upravljanja s sredstvi ZRC SAZU;
15. dajejo soglasje o nakupu in prodaji nepremičnin ter za investicije v zgradbe, če vrednost presega 50.000 din (39. člen statuta);
16. sklepajo o sklenitvi kreditne pogodbe za investicijska vlaganja ter drugih pogodb in samoupravnih sporazumov, s katerimi se pridobivajo večja sredstva za razširitev materialne osnove dela, ali o združitvi sredstev lastne akumulacije za dolgoročnejša vlaganja v ZRC SAZU in v drugih oblikah združevanja teh sredstev ter za uresničevanje drugih skupnih ciljev v skupnem delu in skupnem doseganju dohodka ob skupnem riziku, po poprejšnji obravnavi na zboru delavcev (71. člen statuta);
17. obravnavajo primanjkljaj in presežke ter sumljive in neizterljive terjatve ter predlagajo rešitev teh vprašanj skupno s periodičnim in zaključnim računom;
18. dajejo smernice in navodila izvršilnim organom sveta, direktorju ter delavcem s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in nadzorujejo njihovo delo;
19. odločajo o službenih potovanjih v tujino nad šest dni;
20. določajo program ukrepov, ki izvirajo iz programa splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in se nanašajo na ZRC SAZU, ter skrbijo za način njihovega izvajanja;
21. skrbijo za obveščanje delavcev o vprašanih, ki so pomembna za njihovo odločanje in nadzorstvo v ZRC SAZU;
22. odločajo o razpisu referenduma;
23. razpisujejo volitve in odpoklic delegatov delavcev v svetu;
24. dajejo pobudo zboru delavcev za razpravljanje in odločanje na zboru delavcev;
25. ugotavljajo rezultat osebnega izjavljanja na zboru delavcev;
26. na zahtevo delegacij oziroma delavcev dajejo mnenja o vprašanih, o katerih odloča skupščina samoupravne interesne skupnosti ali družbenopolitične skupnosti;
27. odločajo na predlog direktorja o organizacijsko-tehničnih vprašanih v zvezi s poslovanjem in izkoriščanjem delovnih sredstev, da bi dosegli večji dohodek in večjo produktivnost ter zmanjševali stroške poslovanja;
28. poleg izvršilnih organov sveta, o katerih odločajo skupaj z delegati družbene skupnosti, iz svoje izključne pristojnosti po tem členu statuta ustanavljajo komisije in druga delovna telesa za izvrševanje oziroma uresničevanje posamičnih pravic in obveznosti delavcev in imenujejo člane teh komisij;
29. spreminjajo in dopolnjujejo notranjo organizacijo ZRC SAZU, razen statusnih določil, o katerih odločajo po 143. členu tega statuta skupaj z delegati družbene skupnosti;
30. odločajo o drugih zadevah, ki jih določajo zakoni in drugi predpisi ter samoupravni splošni akti.

146. člen

Delegati uporabnikov v svetu ZRC SAZU soodločajo o uresničevanju skupnih ciljev, o cenah, o namenu porabe sredstev in o drugih zadevah neposredne svobodne menjave dela.

Kadar so na dnevnem redu zadeve iz prejšnjega odstavka tega člena statuta, vabi predsednik sveta na sejo tudi delegate uporabnikov.

147. člen

Svet ZRC SAZU dela in sprejema odločitve na sejah.

Svet je sklepčen, če je na seji navzočih večina delegatov delavcev in večina delegatov družbene skupnosti.

Sklepi so sprejeti, če jih v enakem besedilu z ločenim glasovanjem sprejme večina delegatov delavcev in večina delegatov družbene skupnosti. Če tega soglasja ni, se prične usklajevalni postopek po 144. členu statuta.

148. člen

Določila o sejah sveta v naslednjih členih statuta veljajo primerno tudi za seje delegacije delavcev ZRC SAZU v svetu.

149. člen

Seje sveta sklicuje in vodi predsednik sveta, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik.

150. člen

Seje sveta so javne.

Sejam sveta imajo pravico in dolžnost prisostvovati: direktor, delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi razen upravnikov inštitutov, predsednik odbora samoupravne delavske kontrole, sekretar osnovne organizacije zveze komunistov ter predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije zveze sindikatov.

Na seje sveta lahko predsednik povabi tudi predstavnike družbenopolitične skupnosti in organizacij izven ZRC SAZU.

151. člen

Seje sveta so po potrebi, najmanj pa enkrat na tri mesece.

Predsednik je dolžan sklicati sejo, če to zahteva tretjina delegatov delavcev, delegati ustanovitelja, tretjina delegatov družbene skupnosti, direktor ali IOO OZS.

Če predsednik ne skliče seje v sedmih dneh po prejemu pismenega predloga za sklic, lahko skliče sejo predlagatelj, ki mora predložiti tudi dnevni red in gradivo za vse točke dnevnega reda.

152. člen

Svet odloča praviloma z javnim glasovanjem delegatov.

Svet odloča s tajnim glasovanjem, kadar tako določa ta statut ali kadar tako odločijo delegati v svetu z večino glasov z javnim glasovanjem.

153. člen

Natančnejše določbe o načinu dela na sejah sveta določa poslovnik iz 138. člena statuta.

154. člen

Delegat v svetu ima pravico in dolžnost prisostvovati sejam sveta, njegovih izvršilnih organov in delovnih teles, v katere je izvoljen kot delegat, ter na sejah aktivno sodelovati.

Delegat je dolžan v okviru svoje delegatske funkcije izvrševati naloge, za katere ga pooblasti svet, ter mora skrbeti za uresničevanje stališč in sklepov sveta.

155. člen

Delegat v svetu ima pravico in dolžnost na seji sveta povedati stališča delavcev oziroma organov družbene skupnosti, katerih delegat je.

Delegat mora ravnati po smernicah delavcev oziroma organov družbene skupnosti, ki so ga izvolili oziroma delegirali, ob upoštevanju interesov drugih delovnih enot ZRC SAZU in potreb delovne organizacije ZRC SAZU v celoti, v zadevah posebnega družbenega pomena pa tudi interese širše družbene skupnosti.

156. člen

Delegat ima pravico predlagati sklepe sveta in dati pobudo za obravnavo določenih vprašanj ter za nadzor nad delom posameznih organov in strokovnih služb.

157. člen

Delegat ima pravico in dolžnost skupaj z drugimi delegati usklajevati stališča pri sprejemanju sklepov. Pri tem mora ravnati po smernicah delavcev oziroma organov družbene skupnosti, katerih delegat je.

Delegat je delavec oziroma organom družbene skupnosti katerih delegat je, dolžan poročati o delu sveta in o svojem delu.

158. člen

Določila o pravicah in obveznostih delegatov v svetu veljajo tudi za delegate delavcev, kadar odločajo samostojno kot delegacija delavcev po 145. členu tega statuta.

159. člen

Natančnejša določila o pravicah in obveznostih delegatov v svetu vsebuje poslovnik iz 138. člena tega statuta.

***

202. člen

Na podlagi sprejetih smernic in elementov, določenih na zboru delavcev, predlaga svet ZRC SAZU temelje plana, ki jih sprejemajo delavci z referendumom.

S temelji plana delavci ZRC SAZU določajo zlasti:

1. osnove in konkretne obveznosti za ustvarjanje celotnega prihodka v vseh oblikah združevanja dela in sredstev,
2. medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti materialnega in finančnega značaja,
3. planirani dohodek z njegovo strukturo, upoštevajoč kazalce za izkazovanje dohodka po zakonu o združenem delu,
4. temeljna razmerja glede razporejanja dohodka za osebne dohodke, skupno in splošno porabo, razširitev materialne osnove dela in rezerve.

Pravice, obveznosti in odgovornosti materialnega in finančnega značaja, ki so zasnovane na elementih za sklepanje samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih plana, se nanašajo zlasti:

1. na pogoje in način pridobivanja dohodka v ZRC SAZU;
2. na obseg in pogoje oblikovanja, združevanja ter uporabe sredstev, namenjenih za razširitev materialne osnove dela v ZRC SAZU, v banki ali v drugih oblikah združevanja dela in sredstev (planirana akumulacija);
3. na osnove in način zadovoljevanja skupnih potreb delavcev v ZRC SAZU, v krajevni skupnosti in v samoupravnih interesnih skupnostih;

4. na obseg izločanja oziroma združevanja sredstev iz dohodka in čistega dohodka ter iz osebnih dohodkov delavcev ZRC SAZU zaradi zadovoljevanja skupnih potreb delavcev po načelih svobodne menjave dela;

5. na obseg izločanja sredstev iz dohodka zaradi zadovoljevanja splošnih družbenih potreb, zagotavljanja socialne varnosti delavcev ter za krepitev materialnih in finančnih rezerv;

6. na obseg sredstev za zaposlovanje novih delavcev ter za izboljšanje strokovnosti in izobrazbene ravni zaposlenih delavcev;

7. na obseg in pogoje združevanja sredstev v samoupravnih interesnih skupnostih materialne proizvodnje zaradi razširitve materialne osnove dela;

8. na naloge glede varstva in izboljšanja življenjskega okolja;

9. na obveznosti za izvrševanje nalog s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite;

10. na druge pravice in obveznosti na podlagi samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljnih planov in na podlagi predpisov družbenopolitičnih skupnosti.

203. člen

Na podlagi temeljev plana, ki so jih sprejeli delavci z referendumom, sprejme svet ZRC SAZU srednjeročni plan ZRC SAZU, ki pomeni podrobno opredelitev temeljev plana z upoštevanjem posebnosti, ki se nanašajo na ZRC SAZU, zlasti glede programa raziskovalne dejavnosti, delovnega načrta in programa dela ZRC SAZU in druge konkretne opredelitve temeljev plana.

204. člen

Za izvajanje nalog in uresničevanje ciljev srednjeročnega plana sprejme svet ZRC SAZU za vsako leto letni delovni načrt, v katerem se določijo politika, naloge in ukrepi v posameznem letu. V skladu s srednjeročnim planom in letnim delovnim načrtom sprejme svet tudi finančni načrt.

* * *

207. člen

Za uresničevanje in varstvo svojih samoupravnih pravic delavci ZRC SAZU uresničujejo samoupravno delavsko kontrolo:

1. neposredno,
2. po svetu ZRC SAZU in
3. po posebnem organu samoupravne delavske kontrole.

208. člen

Za uresničevanje neposredne samoupravne delavske kontrole mora svet ZRC SAZU zagotoviti vsakemu delavcu vpogled v listine, spise in poročila, da se seznanijo z materialno-finančnim stanjem ZRC SAZU in z njegovim poslovanjem.

* * *

210. člen

Svet ZRC SAZU, direktor in delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi morajo delavcu, ki se nanje obrne, omogočiti vpogled v svoje delo na način, ki ga določa samoupravni splošni akt, to je pravilnik o uresničevanju samoupravne delavske kontrole. Odgovorni v ZRC SAZU morajo dati v okviru svojega delovnega področja delavcu odgovor na njegova mnenja in predloge na način in v rokih, ki jih določa samoupravni splošni akt.

Samoupravni splošni akt iz prejšnjih dveh odstavkov tega člena je pravilnik o uresničevanju samoupravne delavske kontrole.

* * *

213. člen

V funkciji samoupravne delavske kontrole svet ZRC SAZU nadzoruje delo izvršilnih organov, direktorja in strokovnih služb v ZRC SAZU.

V nadzorovanju njihovega dela daje svet izvršilnim organom, direktorju in strokovnim službam smernice in navodila, da bi odpravili ugotovljene nepravilnosti.

214. člen

Svet je dolžan obravnavati vsak predlog organa samoupravne delavske kontrole in odpraviti nepravilnosti oziroma obvestiti odbor samoupravne delavske kontrole o ugotovljenem stanju, ukrepih in stališču v zvezi s posameznim vprašanjem. Če pride med svetom in odborom samoupravne delavske kontrole do nesoglasja, odločijo o zadevi delavci na enotnem zboru delavcev.

* * *

258. člen

Svet ZRC SAZU ima poleg nalog, določenih v 143. in 145. členu tega statuta, na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite naslednje naloge:

1. skrbi, da se v planih ZRC SAZU določijo naloge in dejavnosti splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite kot sestavni del redne dejavnosti;
2. imenuje komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito;
3. ustanovi štab in enote civilne zaščite;
4. organizira narodno zaščito in imenuje poveljnika narodne zaščite;
5. spremlja in obravnava varnostne razmere v ZRC SAZU, razvoj obrambnih priprav in samozaščitnih aktivnosti ter sprejema ustrezne ukrepe;
6. spremlja uresničevanje nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v delu izvršilnih organov v skladu z njihovimi pristojnostmi in pooblastili;
7. zagotavlja materialne pogoje za izvrševanje nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite;
8. opravlja druge naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v skladu z zakonom in samoupravnimi splošnimi akti.

I ORGANIZACIJA

SVET ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA CENTRA SAZU v ustanavljanju

Predsednik sveta: akademik prof. dr. Stojan Pretnar.

Namestnik: dr. inž. Demetrij Brodar.

Člani iz vrst ustanovitelja: akademik prof. dr. Svetozar Ilešič, dopisni člani prof. Janez Logar, prof. Boris Merhar, prof. dr. Sergij Vilfan.

Člani iz vrst delavcev ZRC SAZU: dr. Rado Gospodarič, prof. Zvonka Leder-Mancini, mag. Milan Orožen Adamič in dr. Alojzij Šercelj.

ZAČASNI INDIVIDUALNI POSLOVODNI ORGAN:

dr. Mitja Zupančič, dipl. inž.

Pomočnika: mag. Stane Granda, Majda Stanovnik-Blinc.

TAJNIŠTVO ZRC SAZU

Jože Pakiž, *glavni pomočnik poslovodnega organa.*

Magda Kregar, *samostojna referentka.*

Božena Gabrijelčič, *tajnica.*

Računovodska in nekatera splošna opravila za potrebe ZRC SAZU opravljajo delavci delovne skupnosti SAZU.

Upravnik: akademik dr. Janko Jurančič (od 1. 7. 1982), akademik dr. Bratko Kreft (do 30. 6. 1982).

Namestnik upravnika: akademik dr. Janko Jurančič (do 30. 6. 1982).

Pomočnica upravnika: Zvonka Leder-Mancini (od 1. 10. 1982).

Znanstveni svet: akademiki dr. Anton Bajec, dr. France Bezlaj, dr. Bojan Čop, dr. Janko Jurančič, dr. Bratko Kreft (*predsednik*) in dr. Valentin Logar, izred. prof. dr. Martina Orožen.

Administrativna tajnica: Ivana Hafner.

a) Leksikološka sekcija

Načelnik: akademik dr. Janko Jurančič.

Vodja: Milena Hajnšek-Holz (od 1. 10. 1982).

Strokovni svetniki: Ivana Černelič, Milena Hajnšek-Holz, Zvonka Leder-Mancini, Marta Silvester, Stanislav Suhadolnik, (*tajnik inštituta*, do 30. 6. 1982).

Višji strokovni sodelavci: Marjeta Humar, Borislava Košmrlj-Levačič, Jakob Müller, Ivanka Šircelj, Cvetana Tavzes.

Asistenti: Martin Ahlin, Ljudmila Bokal, Alenka Gložančev, Janez Keber, Branka Lazar, Polona Kostanjevec, Terezija Leben-Pivk, Zvonka Praznik, Jerica Snoj, Nastja Vojnovič.

Strokovna delavka: Marija Dolenc.

Višja tehnična sodelavka: Ana Anžel.

b) Dialektološka sekcija

Načelnik: izred. prof. dr. Martina Orožen.

Znanstveni svetnik: dr. Jakob Rigler.

Asistentki: mag. Frančiška Benedik, Sonja Horvat.

Zunanji znanstveni sodelavec: akademik dr. Valentin Logar.

c) Etimološko-onomastična sekcija

Načelnik: akademik dr. France Bezlaj.

Asistentka: mag. Darja Žorga-Globevnik.

Strokovni sodelavec: Drago Mertelj (do 30. 9. 1982).

Stażist: Marko Snoj (od 1. 9. 1982).

č) Komisija za historične slovarje slovenskega jezika

Predsednik: akademik dr. France Bezlaj.

Člani komisije: izred. prof. dr. Jože Koruza, red. prof. dr. Vilko Novak, izred. prof. dr. Martina Orožen, izred. prof. dr. Breda Pogorelec, strokovni svetnik Stanislav Suhadolnik.

Višji strokovni sodelavec: France Novak.

Asistentki: Majda Merše, Francka Premk.

d) Terminološka komisija

Predsednik: dopisni član dr. Janez Batis.

Strokovni svet: red. prof. dr. inž. France Adamič, dopisni član dr. Janez Batis, akademik dr. Dragotin Cvetko, akademik dr. Viktor Korošec (do 22. 11. 1982), znanstveni svetnik dr. Ciril Kržišnik (od 23. 11. 1982), Gabrijel Simčič, dr. Franjo Smerdu.

Strokovna delavka: Janja Žitnik (od 1. 10. 1982).

Pravna sekcija

Načelnik: znanstveni svetnik dr. Ciril Kržišnik (od 23. 11. 1982, dotlej akademik dr. Viktor Korošec).

Člani sekcije: akademik dr. Alojzij Finžgar, red. prof. dr. Peter Kobe, akademik dr. Viktor Korošec, akademik dr. Gorazd Kušej, red. prof. dr. Vladimir Murko, red. prof. dr. Stanko Peterin.

Zunanji sodelavec: dopisni član dr. Sergij Vilfan.

Jezikovna svetovalka: strokovna svetnica Zvonka Leder-Mancini.

Tehniška sekcija

Načelnik: red. prof. dr. inž. France Adamič.

Člani sekcije: inž. Stane Bonač, inž. Venčeslav Funtek, inž. Marko Kmecl, red. prof. inž. Bojan Kraut, hon. prof. inž. France Mlakar, inž. France Špiler, red. prof. dr. inž. Srdjan Turk.

Jezikovna svetovalka: strokovna svetnica Joža Meze.

Strokovna delavka: Majda Jereb (do 30. 9. 1982).

Medicinska sekcija

Načelnik: dr. Franjo Smerdu.

Člani sekcije: red. prof. dr. Stanko Banič, asist. Andrej Baraga, dopisni član dr. Janez Batis, dr. Janko Držečnik, izred. prof. dr. Slobodan Grobelnik, red. prof. dr. Miroslav Kališnik, red. prof. dr. Hubert Pehani, dr. Eman Pertl, red. prof. dr. Danilo Tavčar, red. prof. dr. Bogomir Vargazon.

Jezikovna svetovalka: višja strokovna sodelavka Ivanka Šircelj.

Veterinarska sekcija

Načelnik: dopisni član dr. Janez Batis.

Člani sekcije: red. prof. dr. Janez Banič, red. prof. dr. Oskar Böhm, red. prof. dr. Ivanka Brglez, red. prof. dr. Vlado Gregorović, red. prof. dr. Leo Rigler, dipl. vet. Marko Osredkar, dokumentalistka Zdenka Karlin.

Naravoslovna sekcija

Načelnik: Gabrijel Simčič.

Člani sekcije: Julije Antić, mag. Nina Dekleva, izred. prof. dr. Matija Gogala, doc. dr. Bogdan Kilar, doc. dr. Pavel Ličar, red. prof. dr. Viktor Petkovšek, višja strokovna sodelavka mag. Pavla Ranzinger, red. prof. dr. Kazimir Tarman, izred. prof. dr. Miran Vardjan, doc. dr. Tone Wraber.

Umetnostna sekcija

Načelnik: akademik dr. Dragotin Cvetko.

Člani sekcije: dopisni član dr. Emilijan Cevc, znanstveni sodelavec dr. Tone Cevc, strokovna sodelavka Vera Baloh, mag. Ivan Klemenčič, znanstvena svetnica dr. Zmaga Kumer, strokovna svetnica Zvonka Leder-Mancini, akademik Dušan Moravec, dr. Henrik Neubauer, dokumentalistka mag. Sonja Žitko-Bahovec.

2. INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Upravnik: znanstveni sodelavec dr. Janez Dular (od 8. 10. 1982, prej znanstveni svetnik dr. inž. Demetrij Brodar).

Znanstveni svet: akademik prof. dr. Srečko Brodar (*predsednik*), prof. dr. Jože Kastelic (PZE za arheologijo FF), dr. Peter Petru (Narodni muzej) in delavci inštituta dr. inž. Demetrij Brodar, dr. Jaroslav Šašel, dr. France Leben. *Znanstveni svetniki:* dr. inž. Demetrij Brodar, dr. France Leben, dr. Jaroslav Šašel.

Znanstveni sodelavec: dr. Janez Dular.

Asistenta: mag. Slavko Ciglencečki, mag. Andrej Pleterski.

Višji strokovni sodelavec: Ivan Turk.

Strokovni sodelavec: Dragan Božič.

Strokovni delavec: Dragica Knific-Lunder.

Stožist-dokumentalist: Andreja Dolenc (od 1. 3. 1982).
Administrativna tajnica: Breda Justin.

3. ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Upravnik: akademik dr. Fran Zwitter.
Znanstveni svet: akademika dr. Fran Zwitter in dr. Bogo Grafenauer, dopisni član dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik.
Višji raziskovalni sodelavec: Božo Otorepec.
Asistenti: Darja Mihelič, mag. Stanko Granda (*tajnik inštituta*), Janez Šurada.
Strokovna sodelavka: Eva Holz.

4. UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Upravnik: dopisni član znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc.
Znanstveni svet: dopisni član znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc, prof. dr. Stane Mikuž, akademik inž. arh. prof. Marjan Mušič, dr. Sergej Vrišer.
Znanstveni sodelavec: dr. Damjan Prelovšek.
Asistent: Aleš Rojec.
Višja strokovna sodelavka: Vera Baloh.
Bibliotekarka-specialistka: Vida Urek.
Stožistka: Ana Lavrič (od 15. 3. 1982).

5. MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Upravnik: akademik dr. Dragotin Cvetko.
Znanstveni svet: akademik dr. Dragotin Cvetko, prof. dr. Andrej Rijavec, prof. dr. Jože Sivec, dr. Danilo Pokorn.
Višji znanstveni sodelavec: dr. Danilo Pokorn (*tajnik inštituta*).
Asistent: Jurij Snoj.
Zunanja znanstvena sodelavca: prof. dr. Jože Sivec, dr. Edo Škulj.

6. INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Upravnik: dopisni član prof. dr. Janko Kos.
Znanstveni svet: akademik dr. France Bezlaj, akademik Josip Vidmar (*predsednik*), dopisni član prof. dr. Janko Kos.

a) Sekcija za slovensko literarno zgodovino:

Znanstveni svetnik: prof. dr. Franc Bernik.

Asistent: mag. Marjan Dolgan.

b) Sekcija za literarno teorijo:

Raziskovalni sodelavec: mag. Darko Dolinar (*tajnik inštituta*).

Strokovna svetnica: Majda Stanovnik-Blinc.

Višja strokovna sodelavka: Vlasta Pacheiner-Klander.

Stožistka asistentka: Jola Škulj.

c) Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo:

Strokovna svetnika: Jože Munda, Nada Gspan-Prašelj.

Asistentki: Frančiška Buttolo, mag. Metka Pavčič.

č) Knjižnica in tajništvo:

Višja knjižničarka - referentka: Angela Turnšek.

Administrativna tajnica: Alenka Maček.

7. INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov.

Znanstveni svet: akademik prof. dr. Bratko Kreft (*predsednik*), dopisni član prof. dr. Sergij Vilfan, dopisni član prof. Boris Merhar, dr. Zmaga Kumer, dr. Milko Matičetov.

Znanstveni svetniki: dr. Angelos Baš, dr. Zmaga Kumer, dr. Milko Matičetov, dr. Valens Vodušek (do 31. 8. 1982).

Višji znanstveni sodelavec: dr. Anton Cevc.

Višja raziskovalna sodelavka: mag. Helena Ložar-Podlogar.

Višja strokovna sodelavca: Mirko Ramovš, Julijan Strajnar.

Strokovna sodelavka: Sinja Zemljič-Golob.

Asistenti: Igor Cvetko (od 1. 9. 1982), Marija Stanonik, mag. Marko Terseglav.

Asistent stažist: Jurij Fikfak (od 1. 3. 1982).

Administrativni tajnici: Marta Koren, Tatjana Nartnik.

8. INŠTITUT ZA MARKSISTIČNE ŠTUDIJE

Upravnik: akademik prof. dr. Boris Majer.

Znanstveni svet: Mitja Ribičič (*predsednik*), akademiki prof. dr. Robert Blinc, prof. Stane Krašovec, prof. dr. Boris Majer, prof. dr. Janez Milčinski; dopisna člana Ivan Potrč in prof. dr. France Zadavec; prof. Adolf Bibič, prof. dr. Marjan Britovšek.

Asistenti: mag. Aleš Erjavec, Vojislav Likar (*tajnik inštituta*), Rado Riha.

Strokovna svetnica: Neda Pagon-Brglez.

Administrativna tajnica: Zvezdana Bizjak-Pitamic.

9. GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

Upravnik: dopisni član prof. dr. Ivan Gams.

Znanstveni svet: akademiki dr. Srečko Brodar, dr. Svetozar Ilešič (*predsednik*), dr. Ivan Rakovec in dr. Stanko Grafenauer, dopisni član prof. dr. Ivan Gams, znanstveni svetniki dr. Peter Habič, dr. Avguštin Lah, dr. Drago Meze, prof. dr. Darko Radinja in dr. Milan Šifrer.

Znanstvena svetnika: dr. Drago Meze, dr. Milan Šifrer.

Strokovni svetnik: Milan Natek (*tajnik inštituta*).

Raziskovalni sodelavec: mag. Milan Orožen Adamič (*tehnični vodja kartografskega oddelka*).

Asistent: Karel Natek.

Višja knjižničarka — referentka: Marija Gorenšek.

Strokovna delavca: Maruša Rupert, Vlado Vivod.

Višja tehnična sodelavka: Meta Ferjan.

10. INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Peter Habič.

Znanstveni svet: akademiki dr. Srečko Brodar, dr. Svetozar Ilešič (*predsednik*), dr. Ivan Rakovec in znanstveni svetniki dopisni član dr. Jože Bole, dr. Peter Habič, dr. Rado Gospodarič.

Znanstvena svetnika: dr. Rado Gospodarič, dr. Peter Habič.

Strokovna svetnica: Mehtilda Urleb.

Raziskovalna sodelavca: mag. Andrej Kranjc, mag. Janja Kogovšek.

Asistenta: France Šušteršič, Andrej Mihevc.
Višja strokovna delavca: Ivan Kenda, Jurij Hajna.
Strokovni delavec: Franc Malečkar.
Višji tehnični sodelavec: Leon Drame.
Tehnični sodelavec: Marjan Luzar.
Višja knjižničarka — referentka: Marija Alenka Kranjc.
Administrativna tajnica: Božena Kafol.
Jamski vodnik: Alojz Vadnjal.

11. INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Upravnik: akademik prof. dr. Ivan Rakovec.
Znanstveni svet: dopisni član prof. dr. Mario Pleničar (*predsednik*), akademik prof. dr. Ivan Rakovec, dopisni član dr. Jože Bole, dopisni član dr. Janez Matjašič, dr. Katica Drobne.
Znanstveni svetniki: dr. Dragica Turnšek, dr. Katica Drobne.
Strokovni svetnik: inž. Franc Cimerman.
Strokovna delavka: Milojka Huzjan.
Laborantka: Kata Cvetko.

12. BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Upravnik: dopisni član znanstveni svetnik dr. Jože Bole.
Znanstveni svet: dopisni člani prof. dr. Ernest Mayer (*predsednik*), prof. dr. Janez Matjašič in dr. Jože Bole, prof. dr. Kazimir Tarman, znanstveni svetnik dr. Mitja Zupančič.
Znanstveni svetniki: dopisni člani dr. Jože Bole, prof. dr. Janez Matjašič in prof. dr. Ernest Mayer, dr. Jan Carnelutti, dr. Alojz Šercelj, dr. Mitja Zupančič.
Višji znanstveni sodelavci: dr. Lojze Marinček, dr. Ivka Munda, dr. Ivo Puncer, dr. Darinka Trpin (od 1. 10. 1982).
Znanstveni sodelavec: dr. Božo Drovenik.
Asistenti: Metka Culiberg, Marij Čuček, dr. Narcis Mršič, mag. Andrej Seliškar, Vinko Žagar.
Višja strokovna delavca: Milan Prešeren, Jelka Suhač (do 31. 8. 1982).
Knjižničarka — referentka: Inge Kalan.
Strokovni delavec: Peter Tonkli.
Višja tehnična sodelavka: Olga Dežman-Jokić.
Zunanji znanstveni sodelavci: prof. dr. Viktor Petkovšek, prof. dr. Bogdan Vovk, prof. dr. Miroslav Zei.

13. INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Upravnik: akademik dr. Bogdan Breclj.
Zunanji znanstveni sodelavci: prof. dr. Stanko Banič, primarij dr. Slavko Rakovec, prof. dr. Miroslav Kališnik.

II
POROČILO O DELU
ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA
CENTRA SAZU
V LETU 1982

SAMOUPRAVNI IN UPRAVNI ORGANI ZRC SAZU

Na podlagi 34. člena Zakona o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, 53. člena Statuta o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, 357. člena Zakona o združenem delu in Elaborata o družbeni in ekonomski upravičenosti ustanovitve Znanstvenoraziskovalne organizacije SAZU, h kateremu je dala soglasje Raziskovalna skupnost Slovenije skladno s 14. členom Zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, je skupščina SAZU na seji 19. novembra 1982 sprejela sklep o ustanovitvi Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v ustanavljanju).

Znanstvenoraziskovalni center SAZU ima 14 delovnih enot:

Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Inštitut za arheologijo, Muzikološki inštitut, Inštitut za slovenski jezik s Terminološko komisijo, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, Inštitut za slovensko narodopisje, Geografski inštitut Antona Melika, Inštitut za raziskovanje krása, Inštitut za paleontologijo, Biološki inštitut Jovana Hadžija, Inštitut za marksistične študije, Inštitut za medicinske vede in tajništvo ZRC SAZU.

Na predlog predsedstva SAZU je ista skupščina kot ustanoviteljica določila na podlagi 360. člena Zakona o združenem delu in sklepa o ustanovitvi desetčlanski Svet Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU v ustanavljanju. SAZU so zastopali v njem akademika prof.dr.Svetozar Ilešič in prof.dr.Stojan Pretnar ter dopisni člani prof.Janez Logar, prof.Boris Merhar in prof.dr.Sergij Vilfan; delavce Znanstvenoraziskovalnega centra v ustanavljanju pa so zastopali: dr.inž.Mitja Brodar, dr.inž.Rado Gospodarič, prof.Zvonka Leder-Mancini, mag.Milan Orožen Adamič in dr.Alojz Šercelj. Na tej skupščini je bil na podlagi 361. člena Zakona o združenem delu in sklepa o ustanovitvi imenovan začasni individualni poslovodni organ dr.inž.Mitja Zupančič. Na podlagi sklepa o ustanovitvi Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU je sprejela skupščina SAZU sklep, da združujejo svoje delo v ZRC SAZU delavci prej omenjenih inštitutov in delavci tajništva ZRC SAZU.

Na prvi seji 21.12.1981 je bil konstituiran svet ZRC SAZU v ustanavljanju. Za predsednika je bil izvoljen akad.prof.dr.Stojan Pretnar, za njegovega namestnika pa dr.inž.Mitja Brodar. Na seji so bili imenovani pomočniki direktorja: mag.Stane Granda, Majda Stanovnik-Blinc in glavni pomočnik Jože Pakiž. V sodni register je bil vpisan ZRC SAZU v ustanavljanju 30.12.1981. Po tem aktu smo opravili še druge potrebne registracije pri Zavodu SR Slovenije za statistiko, Službi družbenega knjigovodstva, Skupnosti zdravstvenega in socialnega varstva, SISEOT idr.

V pripravi so bili potrebni samoupravni akti, za večino katerih so bili izoblikovani decembra že delovni osnutki. Izdelana in sprejeta sta bila statut in samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev. Referenduma 19.9.1982 za ta dva akta se je udeležilo 124 od 138 delavcev, vpisanih v volilni imenik. Za predlog statuta je glasovalo 99, proti je bilo 22

delavcev, 3 glasovnice pa so bile neveljavne. Skladno z zakonom je statut potrdil Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Center 19.8.1982. Skupščina SAZU pa ga je potrdila 28.10.1982 z redakcijskimi popravki, ki so bili posredovani v obliki amandmajev. O teh popravkih so bili delavci ZRC SAZU obveščeni na zboru delovnih ljudi 17.12.1982, kjer so omenjene popravke sprejeli. Statut je torej v veljavi od 25.12.1982. Predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev je bil sprejet s 112 glasovi, proti jih je bilo 13 in 1 glasovnica je bila neveljavna.

Delavci so decembra obravnavali osnutek pravilnika o delovnih razmerjih, pravilnik o delitvi dohodka in osebnega dohodka ter skupne porabe.

Skupščina SAZU je 28.10.1982 izvolila v svet ZRC SAZU skladno s 141. členom statuta ZRC SAZU 7 delegatov: akademike prof. dr. Mira Brzina, prof. dr. Jožeta Goričarja, prof. dr. Stojana Pretnarja, prof. dr. Luja Šukljeta in dopisne člane prof. dr. Matijo Drovenika, prof. Janeza Logarja in prof. dr. Sergija Vilfana.

Na zboru delovnih ljudi 17.12.1982 so bili izvoljeni v svet ZRC SAZU naslednji delegati: dr. France Bernik, Neda Brglez, dr. Mitja Brodar, dr. Tone Cevc, dr. Rado Gospodarič, France Novak, mag. Milan Orožen Adamič, dr. Alojz Šercelj in Janez Šumrada. Hkrati so bili izvoljeni še člani odbora delavske kontrole: Janez Keber, Majda Merše, Jože Munda, mag. Andrej Seliškar in Julijan Strajnar. Ustanovitelj ima na podlagi 160. člena statuta ZRC SAZU dve mesti v tem odboru. Predsedstvo je 16.12.1982 imenovalo v ta odbor akademika prof. dr. Boga Grafenauerja in dopisnega člana prof. dr. Janeza Batisa.

Izvolili smo tudi člane disciplinske komisije. Ti so: mag. Marjan Dolgan, Sonja Horvat, Vlasta Pacheiner-Klander in Ivan Turk. V disciplinsko komisijo je bila kooptirana še Breda Pretnar, ki ne dela v naši organizaciji.

Delo sveta ZRC SAZU v ustanavljanju je potekalo na 13 sejah, od tega je imel 4 seje svet v ožji sestavi. Svet je razpravljal in sklepal o samoupravnih in upravnih zadevah, zlasti o organiziranosti ZRC SAZU, o delu komisij za izdelavo samoupravnih aktov, razpravljal o samoupravnih aktih ter jih posredoval v obravnavo delavcem, spremljal potek in sprejetje statuta in samoupravnega sporazuma o delovnih razmerjih, obravnaval in sprejel začasni samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah in dolžnostih med SAZU in ZRC SAZU, pristop k drugim samoupravnim sporazumom zunaj naše organizacije, periodične obračune in letni obračun, poslovanje z osnovnimi sredstvi, kadrovske in druge-personalne zadeve itd.

Delavci ZRC SAZU v ustanavljanju so imeli dva informativna sestanka in dva zbora delovnih ljudi, na katerih so razpravljali o svojih samoupravnih aktih, ter referendum, na katerem so odločali o samoupravnih aktih.

Kolegij je imel 8 sej, na katerih so se upravniki inštitutov in poslovodni organ ZRC SAZU v ustanavljanju dogovarjali o letnih poročilih in drugih obveznostih do programskih svetov RSS, o organiziranosti ZRC SAZU, o letnem raziskovalnem programu in izdelavi predračunov, o deviznem načrtu, o delitvi porabe amortizacije, o znanstvenem sodelovanju doma in v tujini, o razporeditvi finančnih sredstev za kadre, štipendije, tisk in INDOK dejavnost, o vključitvi v raziskovalne programe občinskih raziskovalnih skupnosti, o izpolnjevanju družbenega dogovora o usmeritvi finančnih sredstev, o javni predstavitvi našega programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, o izvedbi inventure, o temeljih plana za leto 1983 itd. O teh zadevah je sklepal in odločal svet ZRC SAZU v ustanavljanju.

11.3.1982 so bile volitve delavcev ZRC SAZU v samoupravne interesne skupnosti in zbor združenega dela Skupščine občine Ljubljana Center. Izvoljeni so bili:

v *zbor združenega dela*: Darko Dolinar (*vodja delegacije*), Katica Drobne (*namestnica vodje delegacije*), Martin Ahlin, Božo Drovenik, Rado Gospodarič, Vojislav Likar, Metka Pavčič, Janez Šumrada, Marko Terseglav, Ivan Turk;

v *delegacijo izvajalcev RSS*: Milan Orožen Adamič (*vodja delegacije*), Dragica Turnšek (*namestnica vodje delegacije*), Angelos Baš, Neda Brglez, Janez Dular, Stane Granda, Peter Habič, Maja Košmrlj-Levačič, Zmaga Kumer, Alojz Marinček, Jože Munda, Jože Pakiž, Damjan Prelovšek, Jakob Rigler, Majda Stanovnik-Blinc;

v *združeno delegacijo SIS uporabnikov*: Eva Holz (*vodja delegacije*), Dragan Božič (*namestnik vodje delegacije*), Francka Benedik, Franc Cimerman, Marij Čuček, Aleš Erjavec, Jana Hafner, Milena Hajnšek-Holz, Polona Kostanjevec, Majda Merše, Vlasta Pacheiner-Klander, Jurij Snoj, Julijan Strajnar, Angela Turnšek, Nastja Vojnovič.

OSNOVNA ORGANIZACIJA ZVEZE SINDIKATOV

Rojstvo Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU je zahtevalo, da se temu prilagodi tudi sindikalna organiziranost njegovih delavcev. Zato je bila na ustanovnem občnem zboru 10.2.1982 ustanovljena Osnovna organizacija zveze sindikatov pri ZRC SAZU. Kljub tej osamosvojitvi so ostali delavci ZRC SAZU in delovne skupnosti SAZU povezani z raznovrstnimi sindikalnimi dejavnostmi (skupne delovne komisije, smečarsko tekmovanje, obiški kulturnih prireditev...). Eno od temeljnih prizadevanj OOZS ZRC SAZU je bilo namreč posvečeno ohranjanju enotnosti delavcev obeh organizacij.

Zaradi samoupravnega oblikovanja ZRC SAZU je razumljivo, da je bila tudi dejavnost njegove OOZS usmerjena k temu cilju. Tako je sindikat sodeloval pri nastajanju samoupravnih aktov, organizaciji zborov delovnih ljudi, pri referendumih in pri volitvah v samoupravne organe. Ob tej skrbi za razvoj samoupravljanja na ZRC SAZU je sindikat nadaljeval s sindikalnimi akcijami prejšnjih let. Sindikalna enota v Postojni je priredila smečarsko tekmovanje na Vojskem. Organiziran je bil pohod ob žici okupirane Ljubljane, ki pa je imel zaradi zelo slabega vremena le pričo udeležbo. Poleg tega smo si ogledali nekaj kulturnih prireditev, kjer so svoje strokovno znanje prijazno posredovali mnogi delavci naših inštitutov. Pripravili smo novoletno obdaritev otrok. Sindikat si je prizadeval rešiti vprašanje toplega obroka še pred sprejetjem zadevnega družbenega odloka. Po dolgem usklajevanju je predvideni gostinski izvajalec nenadoma odpovedal sodelovanje. Končno je treba poudariti, da je OOZS ZRC SAZU prevzela nase odgovorno skrb za počitniške prikolice, pri čemer so še vedno na voljo tudi delavcem delovne skupnosti SAZU. Kljub izrednemu povečanju vzdrževalnih in najemnih stroškov sindikat letos ni povišal nočnin, zato so delavci počeni preživeli dopust. Pri tem je razveseljivo, da so bile želje po letovanju v prikolicah skoraj v celoti izpolnjene.

Dela je bilo precej in ne bi bilo opravljeno brez zagnanega sodelovanja vseh, ki so pomagali pri izvajanju akcij. Te so bile, kot je razvidno iz povedanega, tako družbene kot politične, zato lahko sklenemo z ugotovitvijo, da se je OOZS ZRC SAZU uveljavila kot družbeno-politična organizacija.

ZAKLJUČNI RAČUN ZA LETO 1982

CELOTNI PRIHODEK	89.654.154,82 din
MATERIALNI STROŠKI	25.075.383,90 din
OBVEZNOSTI IZ DOHODKA	8.859.683,45 din
ČISTI DOHODEK	55.719.087,47 din
Za osebne dohodke	48.673.992,70 din
Za SSP — poraba po družbenem dogovoru	3.276.000,00 din
Za SSP — stanovanjske potrebe	2.300.413,22 din
Za rezervni sklad	968.681,55 din
Za poslovni sklad	500.000,00 din

Vse delo Inštituta za slovenski jezik je usmerjeno v raziskovanje aktualnih vprašanj slovenskega jezika in na tej podlagi v pripravo in izdelavo temeljnih jezikoslovnih del. Ker gre za raziskave slovenskega jezika, ki so splošnega družbenega pomena, so le-te sestavni del usmerjenega raziskovalnega programa Raziskovanje slovenskega jezika in hkrati del multidisciplinarnega programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda. V okviru teh programov je delo na Inštitutu zamejeno s programskim sklopom Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju. Le-ta temelji na sprejetih izhodiščih slovenskega jeziko-slovja, ki dolgoročno opredeljuje smer razvoja in prednostne naloge. Znotraj programskega sklopa je šest tematskih sklopov. Delo v okviru vsakega tematskega sklopa poteka v posameznih sekcijah Inštituta za slovenski jezik, in sicer: v Leksikološki sekciji tematski sklop Slovar slovenskega knjižnega jezika, v Etimološko-onomastični sekciji Etimološki slovar slovenskega jezika, v Komisiji za historične slovarje Historični slovarji slovenskega jezika, v Dialektološki sekciji Dialektološki atlas, v Komisiji za pravopis, pravorečje in gramatiko Slovenski pravopis in v Terminološki komisiji tematski sklop Terminološki slovarji.

Leksikološka sekcija

Leksikološka sekcija dela v okviru tematskega sklopa Slovar slovenskega knjižnega jezika. Delo je zasnovano v petih knjigah.

V letu 1982 se je nadaljevala redakcija 4. knjige, ki bo obsegala gesla od Preo do Š. Delo opravljajo uredniki: M. Ahlin, M. Bokal, I. Černelič, A. Gložančev, M. Hajnšek-Holz, M. Humar, J. Keber, P. Kostanjevec, B. Košmrlj-Levačič, B. Lazar, T. Leben-Pivk, Z. Leder-Mancini, J. Müller, Z. Praznik, M. Silvester, J. Snoj, S. Suhadolnik (od 1. 7. dalje kot zunanji sodelavec), I. Šircelj, C. Tavzes, N. Vojnovič in kot zunanji sodelavki M. Janežič in J. Meze. Tehnična in strokovna dela opravljajo A. Anžel, M. Dolenc in J. Hafner.

Letos je bilo zredigiranih 4.500 gesel, tako da je sedaj pripravljenih že več kot tri četrtni gesel 4. knjige. V septembru se je začel usklajevalni pregled gesel za dokončno pripravo tipkopisa. Pregledovati sta jih začela dva že izkušena urednika (I. Černelič in M. Janežič), v novembru oziroma decembru sta bila pritegnjena k pregledu še dva urednika (J. Müller in M. Humar). Delo je bilo moteno iz subjektivnih in objektivnih razlogov: en porodniški, dva daljša in več krajših bolniških dopustov, napeljava centralne kurjave, ki je dalj časa ovirala delo v že sicer utesnjenih prostorih, saj dela v enem prostoru celo deset urednikov, omeniti je potrebno še obsežna in zahtevna gesla (npr. priti, resnica) ipd. Kljub temu si je kolektiv prizadeval, da bi uresničil postavljeni program in delo čim prej in čim boljje dokončal.

Uredniški odbor, ki ga sestavljajo akad. dr. A. Bajec, akad. dr. B. Čop, akad. dr. J. Juranič (predsednik), M. Hajnšek-Holz, Z. Leder-Mancini, J. Müller, dr. J. Rigler (za pravopis in pravorečje) in S. Suhadolnik, je nadaljeval redakcijo gramatičnih gesel. K temu delu je bil pritegnjen J. Keber. Odbor je kritično pregledoval redigirana gesla črk R in S ter pripravil izbor dodatnih gesel. Pri tem delu je sodelovala tudi J. Meze. Pravopisno-pravorečna komisija je nadaljevala z izdelavo geselskih glav; obravnavala je gramatične probleme gesel Preo-Š, posebej še vid glagolov na -irati in obdelavo skupin sk/šk, sp/šp, st/št.

V omejenem obsegu se je nadaljevalo ekscerpiranje. Pri izpisovanju tekoče knjižne produkcije je bilo obdelanih 109 knjižnih enot in v njih podčrtanih 52.291 besednih enot. Iz tega izpisovanja je bilo pridobljenih 64.580 kartotečnih listkov. Pri posebnem ekscerpiranju je bilo zbranih 16.708 kartotečnih listkov; od tega pri popolnem izpisu (Murko, Ravnikar) 11.750, pri izpisovanju jezikoslovne literature 4.386, pri priložnostnem izpisovanju 188 in pri narečnem 384. Terminološki svetovalci so pripravili 6.778 listkov. V celoti smo pridobili 88.066 novih, z gesli opremljenih kartotečnih listkov. Vse gradivo je bilo alfabetirano in uvrščeno v ustrezne kartoteke. Kartoteka za Slovar slovenskega knjižnega jezika ima zdaj 3.844.430 listkov.

Na podlagi izpisov iz tekoče knjižne produkcije je bil izdelan dodatni alfabetarji za 4. knjigo. V tem letu je bil dokončan tudi odzadnji slovar za 5. knjigo. Redno so se dopolnjevale specialne redakcijske kartoteke (razlage, sinonimi).

Pregled vsega doslej zbranega leksikalnega gradiva

Karakteristika skupine	Narejeno v letu 1982	Stanje	31. 12. 1982
I. <i>Literatura 20. stol.</i>			
a) poezija	160	122.765	
b) proza	40.257	717.613	840.378
II. <i>Literatura 2. pol. 19. stoletja</i>			
a) poezija		22.647	
b) proza		423.124	445.771
III. <i>Literatura 1750—1850</i>			
a) poezija		55.412	
b) proza	3.750	178.872	234.284
IV. <i>Stara literatura</i>			
a) poezija		515	
b) proza		95.977	69.492
V. <i>Ljudska literatura</i>			
a) poezija		90.311	
b) proza		10.205	
c) dialektično gradivo	384	50.714	151.230
VI. <i>Starejši slovarji</i>		698.852	698.852
VII. <i>Novejši slovarji</i>	8.000	495.342	495.342
VIII. <i>Strokovno</i>			
a) literatura	27.708	1,123.331	
b) terminologija	7.807	459.405	1,582.736
IX. <i>Splošna zbirka</i>		997.655	997.655
Skupaj	88.066	5,542.740	5,542.740

Člani kolektiva so sodelovali v strokovnih revijah in na radiu. Bili so jezikovni svetovalci oziroma sodelavci pri različnih terminologijah (Z. Leder-Mancini pri pravni in umetnostni, I. Šircelj pri medicinski komisiji, C. Tavzes pri Veterinarskem slovarju). Bili so tudi lektorji različnih revij (I. Černelič pri Rudarsko-metalurškem zborniku, M. Hajnšek-Holz pri Biološkem vestniku). S. Suhadolnik je član Komisije za historične slovarje slovenskega jezika in član Komisije za načrt pravil slovenskega pravopisa in tudi član njene podkomisije. M. Ahlin je bil imenovan za člana Jezikovnega razsodišča sekcije Slovenščina v javnosti pri RK SZDL.

Sodelavci Leksikološke sekcije so dajali pismene in ustne odgovore na jezikovna vprašanja posameznikov ali organizacij. Kartotečno gradivo si je ogledalo oziroma uporabljalo več domačih in tujih strokovnjakov ter študentov.

Akademik dr. J. Jurančič se je udeležil kot predavatelj dveh posvetovanj v Beogradu, Balkanološkega simpozija SANU in Mednarodnega znanstvenega sestanka. S. Suhadolnik se je z referatom udeležil simpozija Obdobje simbolizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Sedem članov uredniškega kolektiva se je udeležilo zborovanja slovenskih slavistov v Titovem Velenju, trije posvetovanja o odrskem jeziku v okviru Borštnikovega srečanja v Mariboru in eden simpozija o računalniški lingvistiki na Bledu.

Od tujih gostov so obiskali Leksikološko sekcijo prof. dr. A. Jedlička iz Prage, ki je predaval o tipih norme v jezikovni komunikaciji, dr. J. Filipec in dr. B. Poštoľková prav tako iz Prage ter prof. dr. A. Suprun iz Minska.

Člani sekcije so bili tudi družbeno-politično aktivni. Sekcija ima šest delegatov v raznih delegacijah samoupravnih interesnih skupnosti; Z. Leder-Mancini je bila članica Sveta ZRC v ustanavljanju, M. Hajnšek-Holz pa je članica upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.

V letu 1982 je bilo tudi nekaj personalnih sprememb. Z 31. 12. 1981 je bila upokojena M. Janežič, ki nadaljuje delo kot zunanja sodelavka. 30. 6. 1982 se je upokojil S. Suhadolnik, ki od tedaj dela kot zunanji sodelavec. 30. 6. 1982 je odstopil upravnik Inštituta za slovenski jezik akad. dr. B. Krefc; to funkcijo začasno opravlja akad. dr. J. Jurančič. 1. 10. 1982 je bila imenovana Z. Leder-Mancini za pomočnika v. d. upravnika Inštituta za slovenski jezik, M. Hajnšek-Holz pa za vodjo Leksikološke sekcije.

Uredniški odbor se je zadnja leta zelo skrčil, zato je bila nujna njegova obnovitev oziroma razširitev. V tem letu so bili v soglasju z Razredom za filološke in literarne vede kooptirani v uredniški odbor trije člani uredniškega kolektiva, in sicer M. Hajnšek-Holz, Z. Leder-Mancini in J. Müller. V tem letu so bili reelegirani: B. Lazar, J. Keber, B. Košmrlj-Levačič (v naziv višji strokovni sodelavec), Z. Leder-Mancini in Z. Praznik.

Etimološko-onomastična sekcija

Delo Etimološko-onomastične sekcije poteka v okviru tematskega sklopa Etimološki slovar slovenskega jezika. Večina dela je bila v letu 1982 posvečena zadnjim nalogam pri pripravi 2. knjige Etimološkega slovarja slovenskega jezika od K do O, ki je tik pred izidom; sedaj opravljamo zadnje korekture.

Pripravljamo tudi že čistopis za 3. knjigo od P do Ž; definitivno je izdelanih gesel za ca. 10 avtorskih pol. Delo se je razraslo od prvotno predvidenih ca. 100 avtorskih pol za več kot sto odstotkov.

Ker slovenski jezik doslej razen nekaj skromnih starejših poskusov in splošno-slovenskega Miklošičevega, ki se bliža že stoletnici, ni imel nobenega etimološkega slovarja, je delo pionirsko. Zahtevalo je več desetletij zbiranja gradiva. Ekscerpirati je bilo treba skoraj sto let strokovne lingvistične literature in potrebno je bilo, kolikor je to danes mogoče, poiskati zadovoljive rešitve za več kot 2.000 besednih družin, ki jih dosedanja strokovna literatura ni obravnavala.

Pomena etimološkega slovarja ni potrebno posebej poudarjati in priznati je treba, da je naša skupnost njegovo nastajanje spremljala z izrednim razumevanjem.

Po mnenju inozemskih kritik spada že do sedaj objavljeni del med slovarje, ki prinašajo največ novih rešitev, važnih ne samo za slovenščino in ne samo za slovanske jezike, ampak tudi za baltske in v manjši meri za druge indoevropske jezike.

Kartoteke toponimov, kognonimov in fitonimov smo dopolnjevali zaradi obilice drugega dela v nekoliko manjšem obsegu. Delo je bilo v letošnjem letu tudi ovirano, ker je večina kartoteke začasno deponirana v neprimernih prostorih. Gradivo Etimološkega slovarja je shranjeno v delovnem kabinetu profesorja F. Bezlaja na Filozofski fakulteti in je bilo doslej vedno na razpolago vsem domačim in tujim interesentom, ki so se zanimali za posamezne probleme.

Profesor Bezljaj je v letu 1982 poleg manjkajočih gesel čistopisa za 2. knjigo Etimološkega slovarja slovenskega jezika objavil še dva članka. Asistentka mag. Darja Globevnik je tik pred zaključkom disertacije Konjunktivne glagolske modalnosti v luči funkcionalne kontrastivne francosko-slovenske analize. Udeležila se je tudi znanstvenega srečanja Računalniška obdelava lingvističnih podatkov na Bledu.

V letošnjem letu je prišel v sekcijo kot stažist Marko Snoj, ki je bil pred tem naš zunanji sodelavec. Napisal je dva članka in izdelal deloma samostojno deloma v sodelovanju s prof. Bezlajem tudi nekaj desetih gesel za Etimološki slovar.

S Filozofske fakultete sodeluje pri nastajanju Etimološkega slovarja in dopolnjevanju onomastičnih kartotek tudi doc. dr. Alenka Šivic-Dular. Poleg nje sta pri korekturah za 2. knjigo Etimološkega slovarja sodelovala tudi akademik dr. B. Čop in prof. dr. V. Novak.

Pri zbiranju historičnega gradiva je sekcija tudi letos tesno sodelovala s Komisijo za historične slovarje slovenskega jezika.

Komisija za historične slovarje slovenskega jezika

Delo Komisije za historične slovarje slovenskega jezika poteka v okviru tematskega sklopa Historični slovarji slovenskega jezika. Komisija za historične slovarje slovenskega jezika je v letu 1982 zlasti nadaljevala zbiranje in urejanje gradiva za slovar slovenskih pro-

testantskih piscev (16. stoletje) in izdelovala slovar stare knjižne prekmurščine (18. in 19. stoletje).

Izpisali (t.j. glosirali listke in pregledali izpise) smo naslednja Trubarjeva dela: Catechismus, Ta evangeli sv. Matevsha, Ena molitov tih kerszhenikov iz 1555, Ta prvi deil tige noviga testamenta iz 1557, Svetiga Pavla ta dva listy iz 1561, Ta celi catechismus in Svetiga Pavla lystyvi iz 1567, Ta celi catechismus iz 1574 in Try duhovske peissni iz 1575 in Klombner-Juričičeve Ene duhovne peisni iz 1563. Štiri od teh knjig so se začele izpisovati že leta 1981 (1557, 1561, 1563, 1567). Teče izpisovanje dveh Trubarjevih del: En regishter (iz NT I) iz 1558 in Noviga testamenta pusledni deil iz 1577 ter Dalmatinov Jesus Sirah iz 1575. Izpis je popoln (izpisana je vsaka beseda vsakokrat), samo Ta evangeli sv. Matevsha je izpisan primerjalno (kar je drugačno kot v redakciji iz 1557). S tem izpisovanjem smo pridobili 270.000 novih listkov za kartoteke.

Napravili smo matrice iz šestih knjig. Na podlagi matric je izdelano 376.300 kserokriranih listkov, ki jih uporabljamo za izpisovanje. Gradivo se, kolikor je le mogoče, alfabetira in vloži v kartoteke, ki so vedno na razpolago vsem, ki potrebujejo te vrste informacij. Alfabetirali smo največ izpise iz Dalmatinove Biblije iz 1584 (nadaljevanje) in iz petih Trubarjevih besedil: Catechismus, Ta evangeli sv. Matevsha in Ena molitov tih kerszhenikov iz 1555, Ta celi catechismus iz 1567 in Try duhovske peissni iz 1575. Skupaj smo alfabetirali samo po prvi črki 288.000 listkov, dokončno pa 268.000 listkov. Alfabetiranju sledi urejanje kartoteke za posamezne knjige, v to je všteto ločevanje homonimov in temeljne oznake gesel ter vodilke in kazalke. Nato izdelamo alfabetarije, to so popisi besed, imen, tujejezičnih citatov in znakov. Služijo za prvo orientacijo v gradivu in za dokumentacijo, katere besede ima posamezna knjiga. Letos smo pripravili štiri: Trubar, Ta evangeli sv. Matevsha (1555), Krelj, Otrozhia biblia (1566), Krelj, Postilla slovenska (1567), Trubar, Try duhovske peissni (1575). Naredili smo poskusne analize besednih družin besed: gosposčina, ofer, trpeti, vera, vzeti in besed s šolskega področja.

Za slovar stare knjižne prekmurščine je bilo narejeno okrog 3.500 gesel od D do L. Ta slovar sestavlja upokojeni univ. prof. dr. Vilko Novak.

Stalni sodelavci so asistentka Majda Merše, ki končuje zdaj v glavnem v prostem času svojo magistrsko nalogo o besedotvorni in semantični strukturi glagola v jeziku J. Dalmatina, višji strokovni sodelavec France Novak, ki se posebej ukvarja s pomenoslovnimi problemi, in asistentka Francka Premk, ki posebej pomensko, stilno in primerjalno raziskuje leksiko Psaltra v protestantskih prevodih. France Novak se je udeležil 10. kongresa Zveze jugoslovanskih slavističnih društev v Strugi (Makedonija) kot delegat Slavističnega društva z Inštituta za slovenski jezik ZRC SAZU in zborovanja Slavističnega društva Slovenije v Velenju.

Za tisk je pripravljen obrnjeni latinsko-slovenski slovar Kastelca in Vorenca, ki je nastajal med leti 1703 in 1710 ter obsega prek 1.700 tipkanih strani. V zadnji delovni fazi je tudi slovar rezijanskega narečja, ki ga skupaj pripravljata znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov in prof. N. Tolstoj iz Moskve po gradivu iz zapuščine B. de Courtenaya, ki ga hrani jo v Moskvi.

Razumljivo je, da tako obširnega dela ne morejo opraviti samo trije redno zaposleni sodelavci. Veliko sodelujejo tudi zunanji sodelavci. Predvsem zunanji sodelavci s Filozofske fakultete in SAZU so člani komisije, ki delo vodi.

Zunanje sodelavke, v glavnem upokojene profesorice, zelo uspešno in hitro glosirajo listke, kar je za protestantski jezik razmeroma težko. Pri alfabetiranju in izdelavi matric pomagajo študentje.

Tudi letos je komisija sodelovala z Etimološko-onomastično sekcijo.

Dialektološka sekcija

Delo Dialektološke sekcije poteka v okviru tematskega sklopa Dialektološki atlasi. Daljnoročno zasnovano raziskovalno delo obsega pripravo gradiva in izdelavo treh dialektoloških atlasov, in sicer: Slovenski lingvistični atlas (SLA), Splošnoslovanski lingvistični atlas (OLA) in Evropski lingvistični atlas (ALE). Pri tem je treba poudariti, da sta OLA in ALE tudi v sklopu mednarodnih raziskovalnih projektov.

V letu 1982 so bili v skladu s predvidenim letnim delovnim programom doseženi naslednji rezultati:

Slovenski lingvistični atlas: Izdelan je bil seznam vseh krajev, zapisanih govorov po vprašalnici za SLA (zapisi dialektologov in slušateljev slavistike), kar je opravila F. Benedik. Prepisanih in opremljenih je bilo 9 govorov (Zgornja Velka, Veliki Brebrovnik, Prhaje — F. Benedik, Boštajn, Sela pri Šentjerneju, Šmarje na Vipavskem, Prosek, Skrilje, Kobdilj — S. Horvat). Urejanje kartoteke, pregledovanje in vlaganje gradiva — F. Benedik, S. Horvat. Na terenu so bili zaključeni po mreži in vprašalnici za SLA zapisi treh točk (Boljunec — L. Abram, Cankova — S. Horvat, Žetale — I. Povše), v okviru seminarja iz dialektologije slovenskega jezika na Filozofski fakulteti pod vodstvom dr. T. Logarja pa zapisanih 16 dodatnih krajev (Dobovc pri Trbovljah, Velka pri Šentilju, Miren pri Gorici, Gornji Cerovec, Podbrdo, Košana, Nova vas pri Blokah, Gaučani pri Beltincih, Gornja Bistrica v Prekmurju, Lučina, Kanonlja, Dolenje pri Štjaku, Trata pri Semiču, Trebnje na Dolenjskem, Sromlje na Bizeljskem, Sela pri Šentjerneju).

V izdelavi je nova mreža krajev za SLA (J. Rigler, T. Logar). Pri delu in organizaciji dela so sodelovali zunanji sodelavci (T. Logar, M. Orožen, I. Povše, L. Abram).

Slovnoslovniki lingvistični atlas: Za konferenco OLA v Varšavi je bilo pripravljeno gradivo s komentarjem za 61 leksičnih vprašanj (iz transporta, komunikacij in ljudske tehnike — F. Benedik, J. Rigler, T. Logar). Izdelane so bile 4 karte OLA z indeksi in komentarjem (razvoj o-ja v slovanskih jezikih: 2.420 rosa, 1.102 železo/zelezo, 1.123 melko — T. Logar, in 502 zelje — F. Benedik ter nova varianta karte z indeksom in komentarjem jazb — J. Rigler).

Opravljene so bile tretje tiskarske korekture za fonološke opise (T. Logar 11, J. Rigler 7, F. Benedik 3, M. Orožen 3, F. Novak 1, J. Toporišič 1).

Mednarodnih zasedanj v Moskvi in Varšavi (maj — 7 dni, oktober — 14 dni) se je udeležil T. Logar, delovnih in koordinacijskih zasedanj Komisije in delovne skupine OLA v Subotici (31. 1.—4. 2.) T. Logar in F. Benedik, v Zagrebu (1. 7.) J. Rigler in F. Benedik, v Beogradu (19. 11.) M. Orožen in F. Benedik; seje Medakademijskega odbora za dialektološke atlase v Beogradu (19.—20. 11.) M. Orožen.

Evropski lingvistični atlas: Pregledano je bilo gradivo za 1. vprašalnico v zvezi z dopolnili, ki so bila sprejeta na 5. delovnem zasedanju ALE in 15. seji redakcije ALE od 21. do 24. 4.; zapisanih 90 zadnjih dopolnilnih odgovorov v Solbici po 1. vprašalnici ALE; pripravljenih je bilo zadnjih 147 odgovorov (90 iz Solbice in 57 iz Kneže na Koroškem) za potrebe ALE. Prevedena je bila ruska leksična vprašalnica (20 strani vprašanj s področja štirih najpogostejših vrst gospodarsko pomembnih domačih živali: krava, konj, prašič, koza). Vse delo je opravila S. Horvat.

Druge dejavnosti:

J. Rigler je v letu 1982 delal v glavnem za Slovar slovenskega knjižnega jezika (priprava pravopisne, pravorečne in oblikoslovne ter intonacijske podobe gesel za 4. knjigo slovarja).

Dvodnevnega dialektološkega zborovanja v Zagrebu (marec 1982) so se udeležili: T. Logar (z referatom Diftongizacija in monoftongizacija v slovenskih dialektih), S. Horvat, F. Benedik, M. Orožen.

V okviru sekcije sta bili dve strokovni predavanji: dr. Svetlana Zajceva iz Leningrada O metodah raziskovanja dialektalne leksike (maj 1982) in dr. Hanna Kowalska iz Varšave Metode raziskovanj v poljski dialektologiji (julij 1982).

K zapisovanju narečnega gradiva na terenu so bili pritegnjeni tudi zamejski Slovenci (dr. P. Zdovec — Dunaj, dr. L. Karničar — Gradec, dr. L. Budal — Gorica, prof. L. Abram — Trst), kar je potrebno zaradi težkih delovnih in denarnih razmer naših dialektologov, ko gredo v zamejstvo (nezaupljivost informatorjev, težko navezovanje stikov na terenu itd.).

Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko

Ker Komisija za pravopis od 10. 6. 1977 ne obstaja, je po sporazumu med predsednikom SAZU akad. prof. dr. Janezom Milčinskim in takratnim predsednikom RK SZDL Mitjo Ribičičem bila 24. 4. 1982 imenovana posebna komisija, ki naj bi po 30. 6. 1982, ko je bila zaključena javna razprava o Načrtu pravil za novi slovenski pravopis (le-to je organizirala RK SZDL), pregledala pripombe, jih sistemizirala in uskladila, nato pa o svojem delu poročala skupščini SAZU.

Terminološka komisija

Terminološka komisija je nadaljevala pripravo terminoloških slovarjev. Njeno delo je obsegalo zbiranje gradiva in obdelavo besedišča pravne, tehniške, medicinske, veterinarske, naravoslovne in umetnostne stroke.

Pravna sekcija

Sekcija je imela 30 sej. Nadaljevala je tretje in tudi zadnje komisijsko obravnavanje osnutka slovenske pravne terminologije, ki se hkrati še tehnično redigira. V letu 1982 so bila obravnavana gesla črk T in U. Zunaj sej je en ekscerptor, zunanji sodelavec, izpisoval pravne vire, t. j. uradna lista SFRJ in SRS. Sekcijska kartoteka obsega zdaj 268.104 izpisane listke.

Nadaljevalo se je tudi sodelovanje med sekcijo in uredništvom Slovarja slovenskega knjižnega jezika, predvsem zaradi pojasnjevanja pravnih terminov.

Tehniška sekcija

Sekcija se je redno sestajala dvakrat ali trikrat mesečno. Na sejah je reševala tekoča terminološka vprašanja iz dnevnih novosti v tehniki, v proizvodnji, prometu z izdelki, v publicistiki oziroma glasilih področnih ZIT, v glasilih združenega dela, na prospektih itd. Strokovni delavki sta izpisovali doslej izdane JUS, zlasti terminološke standarde, zaradi priprave nove kartoteke za tretjo izdajo Splošnega tehniškega slovarja. Člani so obravnavali vsebino in terminologijo novih JUS, ki so v pripravi.

Prek ZIT Slovenije je sekcija razpisala anketo o dejavnosti 18 področnih terminoloških komisij pri strokovnih ZIT. Zbrano je 60 % podatkov o dosedanjih rezultatih dela, o izdajanju terminoloških publikacij in programu dela za obdobje 1982—1985. Doslej je izšlo že okoli 35 publikacij, t. j. eno- in večjezičnih slovarjev, glosarjev in terminoloških geslovnikov.

Medicinska sekcija

Sekcija je v letu 1982 imela 15 sej. Delo za obnovo Črničevega Slovenskega zdravstvenega besednjaka je napredovalo do črke F. Uredniški odbor Medicinskega terminološkega slovarja je s približno 70 sodelavci zbral in uredil gradivo za pet od šestih področij od črke A do Ž. Izdelal je razširjen geslovník za črko A. Del tega geslovníka so poskusno računalniško obdelali.

Veterinarska sekcija

V letu 1982 je sekcija pripravila za tisk prvi snopič Veterinarskega terminološkega slovarja, ki ga je izdala SAZU v 500 izvodih. Obsega izraze, ki se začenjajo s črkama A in B.

Člani sekcije so končali redakcijo izrazov z začetnicama C in Č, črka D pa je v pripravi za končno redakcijo. Končali so tudi razlage izrazov z začetnicami E, F, G in H, pripravljajo in dopolnjujejo pa razlage izrazov z začetnicami I, J in K.

Poleg tega je sekcija nadaljevala izpisovanje veterinarske strokovne literature in sodelovala pri preverjanju veterinarskih izrazov za Slovar slovenskega knjižnega jezika. Načelnik sekcije je sodeloval tudi pri delu Medicinske terminološke sekcije.

Naravoslovna sekcija

Sekcija je v tem letu nadaljevala izbor gesel s področja kemije, dopolnjevanje in ureditev po abecednem redu. Začela je pripravljati prvi snopič osnutka s črko A. Poleg tega so člani pripravili 2.000 gesel iz astronomije. Načelnik je izpisoval Biološki vestnik (letnike 17—19, 26—29), Proteus 1981/82, M.-V. Strgar, Cvetje v vrtu, M. Sojar, Vrtne enoletnice, J. Kromar, Strupene rastline, in L. Grlič, Užjzne divje rastline.

Umetnostna sekcija

Delo v sekciji je potekalo po začrtanem programu za pripravo Umetnostnega terminološkega slovarja. Obsegalo je evidentiranje gradiva, izpisovanje in strokovno pregledovanje v okviru redakcijskih komisij. Rezultati dela v umetnostnozgodovinski podsekciji, ki vključuje tudi ljudsko umetnost, in v muzikološki podsekciji, ki vključuje tudi ljudsko glas-

bo, so vidni v pripravljenem gradivu za tisk dveh poskusnih snopičev s področja likovne umetnosti in glasbe. Snopiča bosta izšla predvidoma decembra 1982.

Predavanja

J. Jurančič

Ugrajevanje slovenačkog književnog jezika u kulturno zajedništvo sa srpskohrvatskim književnim jezikom, naročito u doba romantizma. Predavanje na Mednarodnem znanstvenem sestanku slavistov v Beogradu.

F. Premk

Označevanje oseb glede na njihove psihične (pozitivne in negativne) lastnosti v Trubarjevem, Dalmatinskem, Japljevem, Sacyjevem in Slavičevem prevodu Davidovega psaltra v odnosu do izvornika, latinske Vulgate in nemške Luthrove predloge. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete v Ljubljani.

J. Snoj

O osnovnih pridevnikih, ki pomenijo barve. Predavanje na Radio Ljubljana.

O izpeljanih pridevnikih, ki pomenijo barve. Predavanje na Radio Ljubljana.

S. Suhadolnik

Beseda sonce v Cankarjevem delu. Predavanje na simpoziju Obdobje simbolizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi v Ljubljani.

I. Šircelj

Slovesen, svečan, slavnosten in njihovi samostalniški pari. Predavanje na Radio Ljubljana.

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJU

Delo inštituta, ki ga je usmerjal in spremljal Znanstveni svet, je potekalo po raziskovalnem programu Arheološka raziskovanja in kot poseben sklop Slovenija od predzgodovine do zgodnjega srednjega veka v multidisciplinarnem programu Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda. Nosilec programskega sklopa je dr. inž. Demetrij Brodar, sonosilci so dr. Jaroslav Šašel, dr. France Leben, dr. Janez Dular, mag. Slavko Ciglenečki in mag. Andrej Pleterski. V raziskovalni program so bili pritegnjeni še vsi drugi delavci inštituta (Ivan Turk, Dragan Božič, Dragica Knific-Lunder, Andreja Dolenc, Breda Justin in pogodbeni delavec Franc Truhlar) in zunanji sodelavci.

Inštitut je v svoj program prevzel tudi sklop raziskovanj iz sredstev Posebne raziskovalne skupnosti za družbene dejavnosti, izvajalci so bile zunanje ustanove s svojimi raziskovalci.

Raziskovanje paleolitika. Nadaljevali smo s sistematičnimi izkopavanji v jami Divje babe I in dobili zelo ugodne rezultate v sedimentih pred jamskim prostorom. V doslej najglobljem kulturnem horizontu (E) smo našli nad sto sileksov in med njimi nekaj izrednih artefaktov in mikrolitov in prišli tudi do nekaterih podrobnejših ugotovitev o razporeditvi favnističnih ostankov v razmerju s kulturnimi. Rezultati kažejo, da bo treba izkopavanja še nadaljevati v predjamskem prostoru, ker je v spodnjem kulturnem horizontu izredno bogat, in seči še globlje, saj se nakazuje nov kulturni horizont — šesti od zgoraj navzdol. Natančno beleženje favnističnih in kulturnih ostankov je prineslo nekaj novih podrobnejših ugotovitev, zlasti kar se tiče lova na jamskega medveda.

Poskusna sondiranja smo opravili v Divjih babah II (zgornja jama), v jami ob vzhodju Mokrice v Kamniški Bistrici in v Luknji na Korinjskem hribu in Srednjem kevdercu pri Spodnji Slivnici; povsod so zaenkrat rezultati arheološko negativni. Rekognoscirali smo tudi več jamskih objektov širom Slovenije: jama v Kunclju nad Stopnikom in jama v grapi Kazarske pri Reki v dolini Idrijce, jama v zahodni steni Kalškega grebena nad Kokro, jama v Petrovi gmajni pri Babnem polju, Vojaško jama pri Dol. Logatcu, jama v Štefanovih pečeh na Čreti in Zijalko na Tundrušu pri Stopniku na Štajerskem. Nobena izmed njih ne pride v poštev za arheološko raziskovanje. Obšli smo tudi vsa najdišča sileksov na Ljub-

ljanskem barju in nabrali dokaj gradiva in ogledali plana nahajališča obdelanih kamnitih odtokov v Policah nad Idrijco.

Gradivo iz Divjih bab smo sproti obdelali v izčrpnem elaboratu, v katerem so predhodno obdelani tudi ostanki favne. Obdeluje se tudi izkopano gradivo iz Podrisovca pri Postojni.

Prazgodovinska raziskovanja. Hkrati s paleolitskimi izkopavanji v Lukenjski jami nad izvirom Prečne smo raziskovali holocenske sedimente vhodnega deja jame. V njih smo odkrili kulturne ostaline prazgodovinske poselitve z ostanki kurišč. Najdbe iz posameznih plasti (keramika, kamnitni, koščeni in bakreni izdelki) datirajo največ v zgodnjo bronasto in eneolitsko obdobje, spremlja pa jih tudi dokaj živalskih kostnih ostankov. Med najdbami pa so zanimivi tudi posamezni kosi človeških kosti iz najnižje holocenske kulturne plasti. Še več človeških kostnih ostankov pa smo zasledili v višjem rovu za vhodnim jamskim prostorom. Ležijo v ilovnatih jamskih tleh pod sigasto skorjo in zasiganim kamenjem. Potrebno bo specialno raziskovanje, da bi ugotovili, koliko in na kakšen način je tod pokopanih prazgodovinskih ljudi.

Nadaljevali smo s sistematičnim izkopavanjem bronastodobne naselbine Oloris v Dolnjem Lakošu. Izkopavanja so bila osredotočena na osrednji predel naselja, kjer smo odkrili tloris pravokotne stavbe s hrambeno jamo, zunaj nje pa dve lončarski peči iz istega obdobja. Številni ostanki tvarne kulture uvrščajo to arhitekturo v čas srednje in pozne bronzaste dobe.

Raziskovanje poselitve jugovzhodnih Alp v prazgodovini je teklo po programskem načrtu. Opravili smo rekognosciranje v severnem predelu ljubljanske regije, presondirali naselbine v domžalskem topografskem območju in izrisali načrte gradišč po lanskim meritvah.

Raziskovanje antike in obdobja preseljevanja ljudstev. Nadaljevanje *Inscriptiones Latinae in Jugoslavia repertae* je teklo enakomerno skozi vse leto. Zaključena je kontrola in identifikacija latinskih napisov s Kosova, ki jih hrani Arheološki muzej v Skopju. Za *Inscriptiones Sloveniae* je bila zaključena revizija antičnih napisov v Ptuj. Izdelala se je shema in vsebinska členitev snovi za Arheološko-historični priručnik, za Arheološko-historični atlant se je zbiralo gradivo in predloge.

Po programskem sklopu je delo na antičnih literarnih virih za Slovenijo zajelo grške in latinske virov za obdobje do vladarja Avgusta, posebej intenzivno v prvih mesecih na ustanovi The Institute for Advanced Study v Princetону, ZDA. Analiza narativnih virov za prisotnost Slovanov na Balkanu v 5. in 6. stoletju je bila osredotočena na evidentiranje predсловskega toponomastičnega gradiva v Sloveniji.

Terenske raziskave so zajele sistematično sondiranje na Korinjskem hribu nad Velikim Korinjem. Odkrili smo sledove naselbine iz časa kulture žarnih grobišč in mlajše železne dobe (latena) ter obsežne ostanke iz časa preseljevanja ljudstev. Med stavbnimi ostanki je treba omeniti pet obrambnih stolpov in poveljniško zgradbo, med drobnimi najdbami pa alamansko pozlačeno ptičjo fibulo, srebrno tavširano pasno spono in zgodnjekrščansko apliko. Utrjena postojanka naj bi v času preseljevanja predstavljala pomembno strateško točko pred italiskimi zaporami.

Specialna sondiranja na Kozjanskem smo osredotočili na iskanje poznoantične naselbine na Donački gori in uspelo nam je vsaj približno določiti njeno razprostranjenost in osnovne značilnosti (neutrjena naselbina, lesene hiše). Podrobneje smo raziskovali tudi poznoantično najdišče Veliki vrh nad Osredkom z bližnjo okolico.

Rekognosciranje poznoantičnih naselbin na področju Vzhodnih Alp je zajelo terenske raziskave v Avstriji, Italiji in Nemčiji; najzanimivejše rezultate smo dobili v južni Tirolski, ki je arheološko razmeroma slabo raziskana, ima pa mnogo najdišč prav iz tega obdobja (Castelfelder, Lambrecht, St. Hipollit, Imst, Zirl, St. Apollonia, Burgkofel itd.).

Raziskovanje zgodnjega srednjega veka. Nadaljevali smo sistematična raziskovanja starslovanskih najdišč v Blejskem kotu (skupaj s programskim sklopom PZE za arheologijo) in odkrili del naselbine na Pristavi pri Bledu (dve novi hiši in številne drobne najdbe). Stavbi sta v slovanskem svetu nekaj izjemnega — dvignjeni nad površino, kar povsem spremeni doseganje predstave o starslovenski stavbni arhitekturi. V neposredni bližini

smo s kontrolnim izkopom našli dokaj kosov keramike iz časa preseljevanja ljudstev, kar nakazuje možnost neprekinjene poselitve Pristave še iz predslavonskega obdobja.

Za raziskovanje plastovitosti grobišč alpskih Slovanov je izdelan osnovni prikaz prostorske in časovne delitve grobišč na Ptujskem gradu. Prikaz gospodarskega in družbenega razvoja Blejskega kota v zgodnjem srednjem veku temelji na tej stopnji raziskovanja prvenstveno na retrogradni analizi pisanih virov za ta prostor. Zbrani so vsi dostopni pisani viri, izdelane preglednice po krajih in osebah in analize za naselja Grad, Zasip, Mužje, Blejska Dobrava in Podhom.

Arheološka topografija Slovenije. Terenska topografija se je sistematično nadaljevala v posameznih področjih celjske, belokranjske, koprške, ljubljanske, krške in kočevske regije, končuje se prekmurska regija. Topografijo Bele krajine smo usmerili predvsem na pripravo teksta za prvi topografski zvezek. Delo je teklo tudi na obeh mestnih topografijah: tako z vnašanjem podatkov v karto južnega dela Poetovia in zbiranjem najstarejših literarnih podatkov za Emono. Vzporedno s terenskim delom je teklo tudi izpisovanje arheoloških podatkov in literature za urejanje dokumentacije in arhiviranje.

Arheološka terminologija. Izpisovanje strokovnih izrazov, redakcija gradiva, obdelava gesel in izbiranje ilustracij je teklo v mejah možnosti po programu, kajti delo zahteva precej redaktorskih in tehničnih priprav, hkrati pa je odvisno od zunanjih strokovnih sodelavcev in specialistov za arheološki geslovnik.

Dokumentacija arheološkega gradiva in arhivov se je nadaljevala z risanjem gradiva z Magdalenske gore, ki je shranjen v Naravoslovnem muzeju na Dunaju. Za historiografijo arheologije so dokončani regesti h kopijam arhiva Historičnega društva za Kranjsko in Muzejskih društev za Kranjsko in Slovenijo; končuje se tudi izdelava regesta k arhivu Narodnega muzeja v Ljubljani. Arhivski fond se je sproti urejeval — elaborati topografije in problemskih sondiranja.

Centralna arheološka kartoteka. Nadaljevali smo popisovanje akcesije knjižnice PZE za arheologijo in knjižnice Narodnega muzeja, sproti izpisovali arheološko literaturo za naše in italijansko ozemlje v knjižnici v Kopru in uredili stvarno kartoteko o najdiščih na našem ozemlju, o katerih hranijo podatke v Avstriji in na Madžarskem. Katalogizirali smo zbrano gradivo in sproti dopolnjevali stvarno luknjičasto kartoteko.

Inštitutska knjižnica

Inštitutska knjižnica je v letu 1982 pridobila 1179 enot. Na dom smo izposodili 576 zvezkov, v čitalnico pa 1533. Razširili smo zamenjavo, s katero pridobimo pretežni del nove literature. Celoten knjižni fond smo na novo uredili in pri serijskih publikacijah puščali zadostne vrzeli, da nekaj časa ne bo treba premeščati knjig. Opažamo že pomanjkanje knjižnega prostora.

Inštitut in delavci vzdržujejo stike z domačimi in tujimi znanstvenimi ustanovami, muzeji, strokovnimi društvi in posamezniki. Vedno bolj nas obiskujejo domači in tuji strokovnjaki in študentje, ki se pri nas izpopolnjujejo.

Raziskovanja, ki so jih v okviru programa inštituta opravili zunanji sodelavci

Inštitut je v letu 1982 vodil in usmerjal tudi raziskovanja iz sredstev Posebne raziskovalne skupnosti za družbene dejavnosti, katerih izvajalci so bile zunanje ustanove s svojimi sodelavci in posamezniki. Vsa poročila in elaborati so v arhivu inštituta: Arheološka topografija Slovenije (izv. Inštitut za arheologijo z zunanjimi sodelavci); Dolnji Lakoš, sistematično izkopavanje bronastodobnega naselja (izv. Pokr. muzej v Murski Soboti); Kostel ob Kolpi, sondaža prazgodovinske naselbine (izv. Pokr. muzej v Kočevju); Brinjeva gora pri Zrečah, priprava objave (izv. Pokr. muzej v Mariboru); Ormož, priprava objave žarnogrobiščne naselbine (izv. Pokr. muzej v Ptuj); Most na Soči, sistematično raziskovanje naselbine (izv. Goriški muzej v Novi Gorici); Rifnik, sondiranje prazgodovinske nekropole (izv. Pokr. muzej v Celju); Novo mesto, priprava objave nekropol (izv. Dolenjski muzej v Novem mestu); Šmarata, sondaža latenske naselbine (izv. Kraška muzejska zbirka v Postojni); Žabnica, sondaža rimske vile (izv. Loški muzej v Škofji Loki in Zavod za spomeniško varstvo v Kranju); Molnik, izkop prazgodovinske gomile (izv. Mestni muzej v Ljubljani);

relikviarija iz Kopra in Pirana (izv. Pokr. muzej v Kopru); Kobarid, sondaža (izv. Zavod za spom. varstvo v Novi Gorici); Antični pisani viri o slovenskem prostoru (izv. Marjeta Šašel-Kos).

Delo delavcev inštituta

Znanstveni svetnik dr. inž. Demetrij Brodar vodi terenska in notranja paleolitska raziskovanja.

Vodil in usmerjal je izkopavanja (Divje babe), sondiranja in rekognosciranja potencialnih jamskih objektov v zvezi z naselitvijo ledenodobnega človeka. Obdeloval je izkopano gradivo iz Podrisovca in Jame v Lozi pri Postojni. Skrbel je za sprotno vodenje stvarne in avtorske kartoteke paleolitske literature in za predstavitev materialne kulture doma in v svetu, še posebej za vključitev naše ledenodobne dediščine v evidenco moderne evropske znanosti. Dokončal in pripravil je za tisk monografijo o stratigrafski in kulturni sliki Potočke zijalke, visokoalpske postaje aurignacijskih lovcev na Olševi.

Do oktobra je vodil delo v inštitutu kot njegov upravnik. Je član Znanstvenega sveta inštituta, namestnik predsednika sveta ZRC SAZU v ustanavljanju in član Sveta za znanost republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije.

Znanstveni svetnik dr. Jaroslav Šašel se je aprila (kot visiting member) vrnil s študija v Princetonu iz ZDA (The Institute for Advanced Study). Kot epigrafik je v programskem sklopu delal pri *Inscriptiones Latinae quae in Iugoslavia rep.* in pri *Inscriptiones Sloveniae*; kot antični zgodovinar pripravlja Arheološko-historični priročnik in atlant, preučeval je grške in latinske literarne vire do obdobja cesarja Avgusta, vire za Slovane na Balkanu v 5. in 6. stoletju na podlagi evidentiranja predslovenskega toponomastičnega gradiva, in dokončal komentar k Linhartovi zgodovini Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov.

Delal je številne epigrafske analize in analize virov, povezanih s prostorom Balkana in Slovenije (npr. pri latinskih napisih v mozaičnih tleh emonskega baptisterija iz 5. stoletja, pri nekaterih problemih v Dardaniji, pri gradbenem napisu iz Pretorija Latobikorum, pri problemih Celeje itd.). Pripravil je nekaj predavanj, napisal nekaj kritik in prikazov, opravil lomljene korekture za Arheološki vestnik 32 (1981), ki je izšel letos. Sodeloval je pri oblikovanju nekaterih strokovnih projektov doma in na tujem, prevzel nekaj konzultacij in se udeležil znanstvenega mednarodnega srečanja v Ogleju.

Znanstveni svetnik dr. France Leben vodi programsko raziskovanje starejših prazgodovinskih obdobj — neolitika, eneolitika in zgodnje bronaste dobe. Vodil je izkopavanja holocenskih sedimentov v Lukenjski jami nad izvirov Prečne in odkril eneolitsko in zgodnjebronastodobno zapuščino s človeškimi kostnimi ostanki. Obdeloval je gradivo iz Velikega zjota in skrbel za delo na kulturni in kronološki razvrstitvi neolitskega in eneolitskega gradiva iz Ciganske jame in Moverne vasi. Posvetil se je študiju novoodkritih prazgodovinskih plasti v jamah na Krasu in arheološki zaščiti Škocjanskih jam s okolico. Dodelal je avtorsko in stvarno kartoteko literature jamskih najdišč slovenskega ozemlja in sosednjih pokrajin in arheološko karto neolitskih in eneolitskih najdišč na področju jugovzhodnih Alp in reševal kulturno in kronološko problematiko po srednjeevropski shemi.

Strokovno in tehnično je uredil 32 (1981) letnik Arheološkega vestnika, uredil in pripravil za tisk 33 (1982) letnik, uredil Razprave I. razr. SAZU XIII/2, 1982 (I. Puš, Prazgodovinsko žarno grobišče v Ljubljani), uredil Dela SAZU 24, 1983 (S. Brodar in M. Bodar, Potočka zijalka, visokoalpska postaja aurignacijskih lovcev). Sodeloval je pri Krajevnem leksikonu Slovenije 5 z arheološkimi gesli za Furlanijo in Goriško pokrajino. Bil je ocenjevalec za znanstvena in strokovna napredovanja in se udeležil znanstvenih simpozijev s predavanji. Je član republiškega odbora gibanja Znanost mladini, kjer vodi arheološko komisijo.

Znanstveni sodelavec dr. Janez Dular raziskuje kovinska prazgodovinska obdobja. Skupaj s Pokrajinskim muzejem iz Murske Sobotice je vodil sistematska izkopavanja bronastodobne naselbine Oloris pri Dolnjem Lakošu. Za poselitveno sliko jugovzhodnih Alp v prazgodovini je rekognosciral predel ljubljanske regije in sondiral višinske naselbine v domžalskem topografskem območju. Za topografijo Bele krajine je pripravil tekst, dopolnjeval katalog najdišč in izbral slikovno gradivo za objavo topografskega zvezka. Delo je osredotočil tudi na študijo o halštatski keramiki in urejanju prazgodovinskega gradiva in grafične dokumentacije za monografijo Kučar pri Podzemlju. Opravil je tudi študijsko potovanje v Avstrijo in po Hrvaški.

Dne 29. aprila 1982 je doktoriral na Filozofski fakulteti v Ljubljani z disertacijo *Grobna keramika halštatskega obdobja v Sloveniji*. Od oktobra dalje je upravnik inštituta.

Asistent mag. Slavko Ciglencečki raziskuje obdobje pozne antike in preseljevanja ljudstev ter vodi po programu akcije arheološke topografije Slovenije. Sistamično je sondiral na Korinjskem vrhu in odkril sledove prazgodovinske poselitve, zlasti pa obsežne arhitekturne ostanke in zanimive drobne najdbe iz časa preseljevanja ljudstev. Vodil je tudi specialna sondiranja na Donački gori, kjer je odkril poznoantično neutrjeno naselbino, in nadaljeval z arheološko topografijo v celjski regiji med Planino in Jurkloštrom. Največ dela je posvetil terenskim raziskavam poznoantičnih naselbin v Vzhodnih Alpah (Nemčija, Avstrija, Italija), kjer je odkril zanimive postojanke zlasti v južni Tirolski. Sproti izpopolnjuje kartoteko zgodnjekršćanskih objektov na jugoslovanskem in jugovzhodnoalpskem prostoru in se posveča študiju in dokumentaciji poznoantičnega drobnega gradiva in ostankov arhitekture s Kučarja pri Podzemlju. Študijsko je potoval po jugovzhodnih Alpah in Hrvaški. Bil je mentor arheološkim nalogam v okviru gibanja Znanost mladini.

Asistent mag. Andrej Pleterski programsko raziskuje obdobje zgodnjega srednjega veka in historiografijo arheologije. Vodil je (skupaj s programskim sklopom PZE za arheologijo) izkopavanja staroslovanske naselbine na Pristavi pri Bledu in opravljal arheološko topografijo dela celjske regije (Strmec, Vojnik, Škofja vas). Prvenstveno se je posvečal preučevanju retrogradne analize pisanih virov za Blejski kot ter njeni pričevalnosti o staroslovanski agrarni družbi in izdelavi prikaza prostorske in časovne delitve grobišča na Ptujskem gradu v programu raziskovanja plastovitosti grobišč alpskih Slovanov. Bil je mentor arheološkim nalogam v okviru gibanja Znanost mladini in svetovalec pri strokovnih geslih za slovar slovenskega knjižnega jezika. Precej delovnega časa je porabil za opravljanje funkcije predsednika izvršnega odbora Osnovne organizacije zveze sindikatov ZRC SAZU.

Višji strokovni sodelavec Ivan Turk je izkopaval v jami Divje babe I in sondiral v jami Divje babe II in v jami ob vznožju Mokrice v Kamniški Bistrici. Rekognosciral je še šest drugih jam, obhodil vsa najdišča sileksov na Ljubljanskem barju, opravil arheološko topografijo dela celjske regije (Vransko, Tabor, Gomilsko, Braslovče) in pri tem odkril pet novih postojank. Preuredil je ves arhiv arheoloških najdišč s topografskimi zapiski in elaborati, začel voditi inštitutsko kartoteko negativov in diapozitivov, sodeloval pri izpisovanju paleolitske literature in se podrobneje posvetil študiju paleolitika.

Obdeloval je favno z nekaterih novoodkritih najdišč (Mamula, Divje babe, Bled-Pristava, Spaha, Stari grad nad Podbočjem) in izdelal elaborat izkopavanj v jami Divje babe.

Strokovni sodelavec Dragan Božič je opravljal vsa tekoča dela v zvezi s knjižnico. Sproti je katalogiziral novo pridobljene knjižne enote, nadomeščal stare katalogne lističe z novimi, izposojal knjige, skrbel za nakup literature z dopisovanjem v več jezikih, širil mrežo tistih, s katerimi naš inštitut zamenjuje publikacije ter skrbel za kompletiranje revij. S pomočjo delavcev inštituta je premestil celotni knjižni fond po zaporednih signaturah. Opravljal je korekture prispevkov za Arheološki vestnik, strokovno ocenil nekatere članke in prevzel uredništvo Arheološkega vestnika s 34. letnikom. Postal je tajnik Slovenskega arheološkega društva in kot član sveta razstave Kelti in njihovi sodobniki na ozemlju Jugoslavije sodeloval pri izboru predmetov, ker je po stroki specialist za latensko obdobje. Sodeloval je krajši čas pri izkopavanju keltskega grobišča v Brežicah in naselbine na Korinjskem vrhu. Udeležil se je strokovne ekskurzije po Liki in si ogledal več arheoloških izkopavanj.

Strokovna delavka Dragica Knific-Lunder dela na grafični arheološki dokumentaciji. Risala je artefakte iz Ciganske jame in Divjih bab, koščene konice iz Potočke zijalke, gradivo z Dolnjega Lakoša, koščene najdbe iz Triglavce, najdbe s Tinja in Korinjskega vrha. Risala je načrte najdišč, geografske skice in kronološke razpredelnice ter oblikovala table slikovnega gradiva. Oblikovno in tehnično je popravljala slikovno gradivo prispevkov za Arheološki vestnik in pomagala pri preureditvi inštitutske knjižnice.

Stožistka Andreja Dolenc opravlja od 1. marca dela dokumentalistke. Izpisovala je literaturo za zbirne mape arheoloških najdišč, zbirala literaturo za tekoče leto in dopolnjevala najdiščne podatke. Tekoče je urejala arhivski fond elaboratov arheološke topografije in problemskih sondiranj ter sodelovala pri preureditvi knjižnice. Risala je profile in planume za monografijo o Potočki zijalki. Sodelovala je pri izkopavanjih v Dolnjem

Lakošu in na Korinjskem vrhu in si študijsko ogledala druga izkopavanja s programskega sklopa. Nadaljevala je z izdelavo geslovnika arheološke terminologije.

Administrativna tajnica Breda Justin je opravila večino pisarniških poslov in usklajevala finančno poslovanje z računovodstvom. Skrbela za sprotno administrativno obveščanje, po potrebi pa je pomagala pri določenih delih programskega sklopa in internih delih inštituta.

Udeležba na znanstvenih srečanjih in potovanjih

Jaroslav Šašel se je aprila vrnil s študija v ZDA, kjer je bil večmesečni gost (visiting member) na ustanovi The Institute for Advanced Study (School of Historical Studies) v Princetону. Konec aprila in v začetku maja je sodeloval na sestanku Settimana di Aquileia, kjer je imel uvodno predavanje (o dogajanjih za časa vladarja Maksimina Tračana). Oktobra je študijsko potoval v Split, na Brač in Pag, kjer je delal v bibliotekah in kontroliral številne rimske napise.

France Leben se je septembra udeležil znanstvenega srečanja Hrvaškega arheološkega društva v Puli s predavanjem o novoodkritih prazgodovinskih plasteh v jamah na Krasu. Septembra je bil v organizacijskem odboru mednarodnega simpozija o zaščiti krasa ob 160-letnici turističnega razvoja Škocjanskih jam in predaval o arheološkem prispevku k zaščiti Škocjana in okolice.

Janez Dular je študijsko potoval v Kleinklein (ogled izkopavanj), v Gradec (študij gradiva iz Slovenije, ki ga hrani tamkajšnji muzej) in v Medjimurje in Podravino (muzeji v Čakovcu, Varaždinu in Koprivnici). Skupaj s S. Ciglencekim sta prisostvovala tudi na znanstvenem srečanju HAD v Puli.

Slavko Ciglenceki je opravil tri daljša in več krajših študijskih potovanj po Avstriji, Nemčiji in Italiji (rekognosciranje poznoantičnih naselbin) in obiskal razstavo o Sv. Severinu v Ennsu. Ogledal si je gradivo v muzejih v Čakovcu in Varaždinu in se udeležil simpozija zgodnjerednjeveške sekcije Zveze arheoloških društev Jugoslavije v Novem Sadu z referatom (Železno orodje z utrjenih višinskih naselbin v Sloveniji v času preseljevanja ljudstev). Simpozija in strokovne ekskurzije po Vojvodini se je udeležil tudi Andrej Pleterski.

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik se je v letu 1982 odločil, da odide v pokoj z 31. 12. 1982. Dr. Blaznik ni bil samo eden od najbolj aktivnih delavcev pri dosedanjih nalogah inštituta, ampak je njegovo sodelovanje tudi zdaj nujno potrebno pri historični topografiji in pri drugih načrtih inštituta. Zato mu je inštitut hvaležen, ker je pripravljen še sodelovati pri tem delu; meni, da bo mogoče najti primerno obliko za to sodelovanje. Z njegovo upokojitvijo se bo število delavcev v stalnem delovnem razmerju v inštitutu zmanjšalo od šest na pet. Zato je bilo razpisano mesto asistenta za zgodovino Slovencev v novem veku. Za to mesto je prosil kot edini kandidat Vincenc Rajšp, kustos-zgodovinar v Narodnem muzeju v Ljubljani. Znanstveni svet inštituta je na svoji seji 16. 11. 1982 predlagal njegovo namestitev, razred ga je izvolil na svoji seji 13. 12. 1982 in predsedstvo je to potrdilo na svoji seji 16. decembra, tako da je ob koncu koledarskega leta mogoče računati z njegovim skorajšnjim nastopom službe. Kar se tiče reelekcij in napredovanj, je bil strokovni svetnik Božo Otorepec na seji razreda 20. 1. 1982 izvoljen za višjega raziskovalnega sodelavca, kar je potrdilo predsedstvo SAZU na svoji seji 21. 1. 1982. Asistent z magisterijem Stane Granda je bil na istih sejah reelegiran. Asistentka Darja Mihelič je bila reelegirana na seji razreda 13. 12. 1982, kar je potrdilo predsedstvo SAZU na seji 16. 12. 1982.

Število delavcev v rednem delovnem razmerju je majhno v primeri z nalogami, ki si jih je zastavil inštitut, zato je pri svojem delu zelo odvisen od zunanjih sodelavcev: zelo skromna so pa tudi njegova finančna sredstva. Posebej je treba omeniti, da inštitut nima delavca za tehnično delo, zato so z njim obremenjeni znanstveni in strokovni delavci. Za bodoče razširjeno delo je nujno potrebno, da bi dobil inštitut še nove prostore.

Publikacije. V letu 1982 je izšla publikacija *Historična topografija Slovenije*, I, Ivan Zelko: *Prekmurje do leta 1500*, publikacija, ki je bila že prej odobrena za objavo in oddana v tiskarno. Ta publikacija je sestavni del načrta izdaje topografije slovenskega ozemlja; v določenem oziru je to nadaljevanje elaborata za Kranjsko, nedokončanega dela profesorja dr. Milka Kosa (Milko Kos, *Gradivo za historično topografijo Slovenije, za Kranjsko do leta 1500, I—III*, Ljubljana 1975); vendar je pa bil Kosov elaborat razmnožen samo za interno uporabo strokovnjakov in ni na knjižnem trgu, medtem ko je to delo izšlo v tisku kot izdaja SAZU in v založbi Pomurske založbe. Za tisk je odobrena in v tiskarno oddana dr. Höflerjeva izdaja cerkvenih vizitacijskih poročil iz 16. stoletja za del slovenskega ozemlja, ki bo verjetno izšla v seriji virov za slovensko zgodovino. Za izdajo je že pripravljen in odobren za objavo rokopis *Najstarejša piranska notarska knjiga 1281-87/89*, delo D. Miheličeve, rešiti je treba le še nekatera denarna vprašanja.

Delo na virih in bibliografiji za slovensko zgodovino. Višji raziskovalni sodelavec B. Otopec je pri delu za centralno kartoteko srednjeveških listin za Slovenijo dokončal kopiranje, transkripcijo in strokovno obdelavo listin iz kronološke zbirke listin Arhiva SR Slovenije v Ljubljani za čas od 1471 do 1500; pregledano je bilo 180 listin in obdelano (z inserti starejših listin od 1253 do 1470) 240 listin, ki so bile opremljene s podatki v eventualnih dosedanjih objavah, omembah v historični in drugi literaturi, podrobnimi opisi pečatov in dorzalnih notic itd. Centralna kartoteka je bila dopolnjena z novimi podatki iz okrog 140 listin samostana v Pterjah za čas od l. 1304 do 1500, ki so bile vrnjene Jugoslaviji in jih hrani Arhiv SR Slovenije; preverjena je bila predvsem pisava topografskih in osebnih imen, na novo popisani ohranjeni pečati in zabeležene hrbtno opazke na listinah. V Nadškofijskem arhivu v Ljubljani je bilo pregledano in obdelano 48 listin iz obdobja med l. 1350 in 1400. Pri pripravljanju edicije fevdnih knjig Celjskih grofov iz let 1436 do 1456 smo preskrbeli iz Štajerskega deželne arhiva v Gradcu fotokopije tretjega rokopisa celjske fevdne knjige (*Spezialarchiv Cilli*, Schuber 3, Nr. 12), ki obsega 190 strani; čeprav je nastala po smrti zadnjega Celjana 1456, vsebuje važne podatke o usodi celjske posesti; začeli smo transkribirati ta rokopis, identificirati toponime in celjske vazale po dosegljivem listinskem gradivu. Na prošnjo Historische Landeskommission für Steiermark je B. Otopec pregledal okrog 200 tipkanih strani rokopisa registra osebnih in krajevnih imen k *Regesten des Herzogtums Steiermark, 1. Band, 1308—1319*, l. Lieferung, Graz 1976, ki ga pripravlja za tisk dr. A. Redikova, in ji posredoval obširne pripombe k identifikaciji in pravilni pisavi slovenskih krajevnih imen v tem registru. Kar se tiče v letu 1981 začete študija virov za zgodovino slovenskih kmečkih puntov do vključno punta leta 1515 in nekaterih drugih vprašanj slovenske srednjeveške zgodovine, ni bilo mogoče tega študija (pregled in kopiranje listinskega gradiva in gradiva iz kopalnih in računskih knjig Goriško-Tirolskih in Habsburžanov) v letu 1982 nadaljevati in končati, ker ni bilo deviz niti dinarskih sredstev.

Kar se tiče ostalega dela na virih za starejšo zgodovino, je bilo že omenjeno, da sta rokopis za izdajo najstarejše piranske notarske knjige, delo asistentke D. Mihelič, in rokopis vizitacijskih poročil iz 16. stoletja, delo dr. Höflerja, že pripravljena za objavo. Asistent Janez Šumrada je nadaljeval z delom za objavo srednjeveških piranskih statutov (kar je začel pripravljati že pokojni dr. M. Pahor), kolacioniral je vse tri prepise fragmentov statuta iz 1274, deloma pa statuta 1307 in 1332, začel izdelovati konkordančno tabelo in primerjal de Franceschijevo objavo tržaške vrste piranskih statutov s preverjenimi prepisi statutarnih knjig, ki jih hranijo v Piranu. Od dveh knjig dodatkov k statutom je transkribiral prvo v celoti. Pripravljamo pa še druge načrte v zvezi z viri. Dr. P. Blaznik je skupaj s St. Grando in J. Šumrado študiral določene vrste virov, npr. imenjske knjige, fevdne knjige in urbarje. D. Miheličeva je sestavila načrt za nadaljevanje objavljanja piranskih notarskih knjig; skupaj s prof. F. Gestrinom je sestavila načrt za objavo piranskih listin iz predbeneškega obdobja; kritično je obdelovala tudi tisto zapuščino Marka Hanzliča, ki se nahaja v Zagrebu.

Asistent z magisterijem Stane Granda je nadaljeval evidentiranje in kopiranje težko dostopnih virov za zgodovino revolucije leta 1848/49 pri Slovencih (lepakov, brošur, uradnih razglasov, člankov itd.), izdelal kartoteko skoraj 200 takih arhivalij in delal tudi v graškem Deželnem arhivu, kjer je bilo narejeno 184 posnetkov. V tem letu ni bilo mogoče

uresničiti načrta za enomesečno bivanje v Leningradu, kjer se nahaja velik del zapuščine Henrika in Etbina Henrika Coste. Pač pa je bil raziskan tisti del zapuščine, ki se nahaja v arhivih v Sloveniji in tu je bilo med drugim ugotovljeno, da je še okrog l. 1930 obstajal v Koči vasi dnevnik, ki se je pozneje izgubil. V program evidentiranja in izdaje zapuščine slovenskih politikov spada tudi evidentiranje izredno bogate zapuščine Ivana Murnika, ki se nahaja še v privatni lasti; ta zapuščina je bila doslej (z malenkostnimi izjemami) neuporabljena, v njej je del Tomanove zapuščine, več Bleiweisovih in eno Costovo pismo. St. Granda in Marjan Drnovšek iz Zgodovinskega arhiva Ljubljana sta delno že evidentirala zapuščino Ivana Hribarja, ki je še v privatni lasti, je pa vsaj deloma ohranjena. Kar se tiče Bleiweisove korespondence, je ohranjeno več, kakor smo pričakovali; zdaj se raziskujejo razne zasebne zapuščine v Arhivu Slovenije, verjetno pa je, da se pisma nahajajo tudi v Zagrebu, Pragi in Leningradu.

Kar se tiče zapuščine dr. Henrika Tume (korespondenca, rokopisi, težko dostopne objave), se je tudi v tem letu pokazalo, da je gradiva več in da bo delo zahtevalo več časa, kakor smo pričakovali. V tem letu so se nadaljevala pripravljala dela (pregledovanje, urejanje, fotokopiranje in pretipkavanje), kar sta opravljala asistent-magister St. Granda in strokovna sodelavka Eva Holz; po njunem predvidevanju se bo to delo nadaljevalo še v letu 1983 do jeseni. Docent tržaške univerze dr. Jože Pirjevec, ki je od dediča in našega inštituta predviden za urednika izdaje, ima do jeseni 1983 druge obveznosti. Tako predvidevamo, da bi v jeseni 1983 pripravljali izbor gradiva, komentarje in sploh rokopis za tisk.

Med naloge inštituta spada tudi izdajanje tekoče in retrospektivne bibliografije za slovensko zgodovino, saj se brez nje ni mogoče orientirati v množici publikacij, ki izhajajo. Tekoča bibliografija publikacij, ki so izhajale do l. 1972, je bila objavljena v Zgodovinskem časopisu, glasilu Zgodovinskega društva za Slovenijo kot delo več delavcev pod redakcijo univ. prof. dr. V. Melika. Bibliografijo do l. 1977 je izdelala prof. Olga Janša-Zorn in je pripravljena za tisk; za naslednja leta do l. 1981 pa jo bo pripravila — po posvetih z njo — strokovna sodelavka Eva Holz; tudi ta del je v glavnem že pripravljen za izdajo. Objavljanje je zastalo iz finančnih razlogov, ker niti SAZU niti Zgodovinsko društvo nimata denarja za to in najnovejše reforme samo poslabšujejo položaj; vprašanje tiska je potrebno nujno rešiti. Retrospektivna bibliografija je pregledana, razporejena po geslih in se sedaj ureja po abecednem redu v okviru vsakega posameznega gesla; vsa ostala vprašanja pa so še odprta.

Historična topografija in kolonizacija slovenskega ozemlja. Že leta 1975 je izšel rokopis dr. M. Kosa o historični topografiji Kranjske do leta 1500, ki ga avtor sam ni imel za končni rokopis, in sicer kot interna publikacija za strokovnjake. Leta 1982 je izšla februarja že omenjena publikacija o historični topografiji Prekmurja do leta 1500; njen avtor je dr. I. Zelko, delavci inštituta so mu le pomagali z nasveti in pri tehničnih opravilih; to delo moremo že označiti kot definitivno izdajo. Zdaj je glavna naloga izdaja podobnega dela za Slovensko Štajersko in jugoslovanski del Koroške, kar že leta pripravlja predvsem dr. P. Blaznik. V letu 1982 je dopolnjeval zbrano gradivo s pritegnitvijo objavljenih virov (Jaksch, Wiessner, Mlinarič, Redik) in arhivskih virov iz centralne kartoteke srednjeveških listin v našem inštitutu, reševal nekatere odprte lokacije zlasti s pritegnitvijo katastrskih map in začel pripravljati dokončno redakcijo izredno obsežnega gradiva. V tem okviru je D. Miheličeva izdelala kartoteko tujih oblik krajevnih imen. Ob tem delu je mogel dr. Blaznik, ob delu pri listinah pa tudi B. Otorepec, dopolnjevati in preverjati že prej zbrane podatke iz historične topografije Slovenske Štajerske in tudi Kranjske. Historično topografijo za Slovensko Primorje (tj. za ozemlje med rapalsko mejo in današnjo državno mejo) je začel pripravljati J. Šumrada, ki je pri tem upošteval gradivo, ki ga je zbral dr. M. Kos, od njega objavljene urbarje za Slovensko Primorje in drugo urbarialno gradivo. Ob tem je začela nastajati razprava o opustelosti Krasa konec 15. in v 16. stoletju. Vprašanje historične topografije za slovensko ozemlje izven Jugoslavije je še odprto.

Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev. Delo na teh prodročjih je koncentrirano okrog serije publikacij pod skupnim naslovom *Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev*, kjer je obravnava enciklopedična po panogah; doslej sta izšli dve publikaciji pod skupnim naslovom *Zgodovina agrarnih panog*, prva s podnaslovom *Agrarno gospodar-*

stvo z letnico 1970 in druga s podnaslovom *Družbena razmerja in gibanja* z letnico 1980. Delo je doživelo mnogo priznanj, posebej na okrogli mizi o njem 14. 12. 1982, a tudi neupoštevanje tistih, ki so dolžni spremljati znanstveno produkcijo pri Slovencih. Kar se tiče nadaljevanja tega dela, je bil v letu 1982 dosežen bistven napredek le v tem, da se je oblikovala delovna skupina, katere končni cilj je publikacija o zgodovini prometa na slovenskem ozemlju. Njeno delo vodi univ. profesor dr. Ferdo Gestrin, njen prvi sestanek je bil 18. 5. 1982, določena so bila tudi gesla in teme, težišče dela je seveda pri zunanjih sodelavcih. Predvideva se, da bo delo trajalo več let, glavna ovira bodo druge obveznosti sodelavcev, pa tudi nujno potreben denar. Drugi načrt naj bi bil zgodovina mer, uteži, denarja in po možnosti tudi cen in mezd, kar bi bilo koristno ne le samo po sebi, ampak bi omogočilo uporabo kvantitativne metode pri skoraj vseh panogah gospodarske zgodovine. S tem delom še nismo mogli začeti, ker doslej še nismo rešili vprašanja vodje te delovne skupine. Monografsko obdelavo teh vprašanj za določeno ozemlje predstavlja študija D. Miheličeve o neagrarnem gospodarstvu Pirana do srede 14. stoletja, ki jo avtorica pripravlja za tisk. Delo temelji v glavnem na arhivalijah iz piranskega arhiva, uporablja kvantitativno metodo in zajema vsa področja neagrarnega gospodarstva ter posebnosti družbene in narodnostne strukture Pirana v obravnavanem obdobju.

Delo za druge publikacije. Poleg dela pri publikacijah, ki so bile že omenjene, in biografskih in bibliografskih podatkov za člane akademije in delavce v rednem delovnem razmerju z inštitutom, ki se v tem Letopisu navajajo drugod, je treba omeniti še delo pri nekaterih drugih publikacijah. Sem spada predvsem obsežen rokopis *Antični novci* v SR Sloveniji, delo magistra Petra Kosa, pri katerem se zavzemamo, da bi ga izdali v koprodukciji z Inštitutom za antično zgodovino na univerzi v Frankfurtu, ker bi to omogočilo, da pride delo v roke tistih, ki se zanj zanimajo. Toda to vprašanje še ni rešeno ob koncu koledarskega leta. Dr. I. Zelko je tudi po izidu svoje knjige povezan z našim inštitutom, rezultat njegovih raziskovanj v Budimpešti je doslej razprava *Turška oblast v Prekmurju* (v publikaciji *Stopinje* 1983, Murska Sobota, str. 132—137), rezultatov drugih svojih raziskovanj v Budimpešti leta 1982 pa še ni objavil. Od delavcev na inštitutu je E. Holčeva dokončala svojo magistrsko nalogo o nacionalni problematiki uradništva na Kranjskem in Goriškem v drugi polovici 19. stoletja. St. Granda se pri svojem delu o nacionalnih problemih v 19. stoletju ni omejil na že omenjeno zbiranje in evidentiranje virov, ampak je izdelal vzporedno tudi več monografij o tej problematiki. Prav tako je J. Šumrada ob že omenjenem delu o historični topografiji Slovenskega Primorja delal tudi na monografiji o opustelosti Krasa konec 15. in v 16. stoletju.

Sestanki. Tudi v letu 1982 so se nadaljevala pogajanja z Avstrijo zaradi izvedbe arhivskega sporazuma iz leta 1923 in restitucije kulturnih predmetov, odnesenih z jugoslovanskega na avstrijsko ozemlje med drugo svetovno vojno. V dneh od 26. do 30. aprila je bil v Ljubljani sestanek druge mešane skupine izvedencev, ki je kompetentna za jugoslovanske zahteve do Deželnega arhiva v Gradcu: Sestanka so se udeležili tudi akademika Zwitter in Grafenauer, znanstveni svetnik dr. P. Blaznik in višji raziskovalni sodelavec B. Otorepec. Dr. Blaznik se je pozneje v tej zvezi mudil v Celovcu, kjer je z Avstrijci obravnaval odprta vprašanja v Deželnem arhivu in Deželnem muzeju, v dneh od 13. do 18. decembra pa na Dunaju kot član naše delegacije za restitucijo. V dneh od 3. do 14. maja je bil gost SAZU in Filozofske fakultete v Sloveniji dr. Walter Markov, upokojeni redni profesor Univerze Karla Marxa v Leipzigu, sin očeta Slovenca in matere Dunajčanke; 4. maja je imel v slovensčini na SAZU predavanje o skrajni levi v francoski revoluciji, 6. maja v Zgodovinskem društvu predavanje o zgodovinski znanosti v NDR in 13. maja na oddelku za zgodovino filozofske fakultete predavanje o Tržaški industrijski družbi 1775—1785. Asistent magister St. Granda se je udeležil sestanka *Modinci* (zgodovinarji sosednjih pokrajin Jugoslavije, Avstrije in Madžarske), ki je bil to leto v Gradcu. Skoraj vsi člani sveta in delavci inštituta so se udeležili XXI. zborovanja slovenskih zgodovinarjev, ki je bilo od 29. septembra do 2. oktobra v Celju. J. Šumrada in E. Holčeva sta imela velik delež tudi pri njegovi organizaciji. Na dan devetdesetletnice rojstva Milka Kosa, po katerem se imenuje inštitut, je bil v Novi Gorici občni zbor tamkajšnjega društva zgodovinarjev in slovesnost. Akad. Grafenauer je imel predavanje o Milku Kosu, akad. Zwitter pa je odkril njegov spomenik.

Organizacija, uprava in biblioteka

Znanstveni svet inštituta se v letu 1982 ni spremenil; v tem letu je imel dne 24. junija svojo 24., dne 16. novembra pa svojo 25. sejo (računano od ustanovitve inštituta in imenovanja prvega sveta leta 1972). Za zgodovinarje je važno, da je v tem letu oživel nekdanji Študijski center za zgodovino slovenskega izseljenstva, zdaj pod imenom Znanstvenoraziskovalni center za slovensko izseljenstvo. Vendar ima ta center multidisciplinarni značaj, podrejen je predsedstvu SAZU in ne razredom, zato govori o njem posebno poročilo. Tajniške posle za inštitut je vse leto opravljal asistent mag. Granda, ki je imel mnogo dela, posebno z Raziskovalno skupnostjo Slovenije in pripravami za reorganizacijo SAZU. Delo s knjižnico je bilo poverjeno strokovni sodelavki Evi Holz. V letu 1982 je biblioteka prejela 580 novih knjižnih enot; notranjih obiskovalcev je bilo 149, izposodili so si 415 knjig; zunanjih obiskovalcev je bilo 82 in so si izposodili 273 knjig; medbibliotečne izposoje ni bilo. Zaradi napeljave centralne kurjave je bilo delo v biblioteki nekoliko moteno in poškodovane so bile tudi nekatere knjige (*Annales d'histoire économique et sociale*, Paris 1938, št. 49, 50, 51).

Posebno delo delavcev na inštitutu.

To delo je v glavnem že zajeto v tem poročilu, deloma pa razvidno iz njihovih bibliografij za leto 1982. Posebej naj omenimo višjega raziskovalnega sodelavca B. Otorepca, ki je v tem letu zaključil zbiranje gradiva za razpravo o pečatih in grbih slovenskih mest in trgov v srednjem veku; za študente zgodovinskega in umetnostnozgodovinskega oddelka filozofske fakultete je predaval o pomožnih zgodovinskih vedah in imel posebne vaje za dva študenta podiplomskega študija; za člane Zgodovinskega društva Ljubljana je imel dne 11. 11. 1982 predavanje o problematiki virov za zgodovino Ljubljane v srednjem veku. Je že trideseto leto član uredništva *Kronike* in tudi član njenega izdajateljskega sveta. Asistentka D. Mihelič je bila predsednica Zgodovinskega društva Ljubljana in je vodila priprave za posvetovanje jugoslovanskih gospodarskih zgodovinarjev o problematiki zgodovine gozdarstva, ki naj bi bilo v letu 1983. Asistent mag. Granda je bil tudi član uredništva *Kronike*, mnogo časa so mu vzeli tajniški posli in reorganizacija SAZU. Strokovna sodelavka E. Holz je bila blagajničarka Zveze zgodovinskih društev Slovenije.

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Raziskovalno delo Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta je bilo usklajeno s programom Temeljne raziskave slovenske umetnostne preteklosti, ki zajema izbrana, dosedaj le delno ali še neobdelana poglavja umetnostnozgodovinskega razvoja na Slovenskem oz. naloge skupinske narave, ki so želje umetnostnozgodovinske stroke kakor npr. izdaja virov, atlanta in podobno. Nosilec programa dr. Emilijan Cevc in sodelavci so bili zadolženi s posebnimi nalogami: E. Cevc z raziskavo slikarstva 17. stoletja na Slovenskem, dr. Damjan Prelovšek z arhitekturo 19. stoletja, Vera Baloh z raziskavo začetkov knjižne ilustracije in karikature na Slovenskem, Aleš Rojec in Ana Lavrič z zbiranjem in redigiranjem virov, Vida Urek z vodstvom inštitutske biblioteke, vsi pa so sodelovali pri dokumentacijskem delu in zbiranju gradiva za atlant.

Večletna raziskava slikarstva 17. stoletja je bila to leto zaključena. V konceptu je zarisana tudi monografija, ki obsega položaj in razvoj oljnega in stenskega slikarstva od konca 16. stoletja do začetka 18. stoletja, torej slogovno zorenje od poznega manierizma čez zgodnji barok do zrelega baroka 18. stoletja. Pri tem so bile upoštevane vse glavne plasti te umetnosti od poljudne do meščanske in plemiške, sakralne in profane. Dela tujih mojstrov, ki so nastala pri nas, ali tista, ki so bila importirana, so bila upoštevana po njihovi pomembnosti in odmevnosti, posebno poglavje pa je posvečeno vplivom grafičnih listov in zlasti pomenu Valvasorjevega umetniškega kroga in njegove grafične delavnice. Problematika seveda še ni popolnoma izčrpana, verjetno pa bodo glavne stilnorazvojne smeri in njihova periodizacija, kakor so bile ugotovljene, le obveljale. Letošnje dopolnilne raziskave

so zajele še nekatere doslej nepregledane objekte na terenu, opravljena pa je bila tudi revizija nekaterih vidnejših delavniških skupin. Ugotavljanje grafičnih predlog je pokazalo v zadnji četrtini 17. stoletja predvsem na francoske mojstre. Primerjalno gradivo je osvetlilo tudi nekatere doslej slabo dokumentirane mojstre, med katerimi naj omenimo npr. Bartolomeja Ramschüssla, Ruperta Vallauerja, Almanacha in Jurija Bobiča. Nekateri slikarje, ki so veljali poprej le za obrtniške mojstre (kot pleskarji, polihromatorji ipd.) so grafike v Valvasorjevi grafični zbirki v Zagrebu razkrile tudi kot figuralike. Slikarije v Lutrovski kleti v Sevnici so potrdile močne slogovne in ikonografske inovacije od furlanske in beneške strani. Arhivski viri so dopolnili predvsem biografije umetnikov, med katerimi pa celo nekateri najpogosteje imenovani še niso našli dokumentiranega in ohranjenega opusa. Količnik je bilo mogoče, smo zbrali tudi fotografsko dokumentacijo o spomenikih, ki so v zadnjih letih propadli (freske v uničenih gradovih, grajske zbirke slik, za katerimi se je zabrisala sled ipd.).

Raziskava arhitekture 19. stoletja na Slovenskem, ki je bogata slogovnih prehodov in variant, se je usmerila predvsem na kompleks neoklasicističnih stavb, pri čemer je arhivsko delo potrdilo zlasti velik delež priseljenih furlanskih stavbarjev. Za nekatere najvidnejših ljubljanskih arhitektur te skupine se je posrečilo ugotoviti tudi imena stavbarjev. Po ohranjenih dokumentih je bilo mogoče določiti tudi socialno strukturo domačih mojstrov in zidarjev, ki so se le redko mogli dvigniti med slogovno odločujoče. Med redkimi, ki so vidneje posegli v razvoj, je bil npr. sin baročnega stavbenika Lovrenca Pragerja, Ignac, ki je z otrdelo baročno govorico nadaljeval domačo stavbno tradicijo še daleč v 19. stoletje, medtem ko so novosti prihajale od drugod, predvsem iz Furlanije. Furlan je bil tudi eden pomembnejših klasicističnih ljubljanskih mojstrov, Anton Cragnolini. Zgovorna so dognanja o stavbarskih zvezah med Ljubljano in Trstom in o urbanističnem razvoju pozno-baročnega (terezijanskega in jožefinskega) Trsta. O tem so spregovorili že ljubljanski arhivi, podoba pa je dopolnil še študij v tržaških arhivih.

Delno so bile raziskane nekatere vidnejše arhitekture s konca preteklega stoletja, kar so narekovala tudi aktualne potrebe spomeniškega varstva. Zaradi stilonarazvojne kontinuitete pa je bilo treba poseči med spomenike 18. stoletja in določiti njihovo odmevnost v poznejših arhitekturah. Ker se kompleks arhitekturnega razvoja zaključuje in usmeri v nove stilne tendence šele na začetku našega stoletja, je raziskovalno delo pritegovalo v svoj okvir tudi pionirje novih arhitekturnih smeri, predvsem arhitektov Fabianija in Plečnika. Poseben poudarek je bil na zbiranju in dokumentiranju Plečnikovega opusa, zlasti tistega, ki ga hranijo zasebniki. Isto velja tudi za nekatere Fabianijeve načrte.

Raziskava začetkov knjižne opreme, ilustracije in karikature na Slovenskem se je nadaljevala s študijem vzrokov in pobudnikov, ki so tej likovni vrsti pri nas pripomogli do uveljavitve. Pregledano, katalogizirano in fotografirano je bilo veliko število knjig, revij, časopisov, serij razglednic, reklamnih tiskov itd. Med ilustratorji, ki se dvigajo nad poprečje in nad mnogokrat posplošene kritične sodbe, je to leto veljala posebna skrb opusu slikarja Antona Koželja, katerega bibliografski katalog ilustracij je v delu. Vzporedno so bila registrirana tudi dela drugih umetnikov.

Priprave in redakcija virov za umetnostno zgodovino Slovenije: Kot dopolnilo k *Cyprussusu* je bil obdelan Dolničarjev *Nucleus selectarum inscriptionum veterum et novarum*. Za rokopis *Marianale Carnioliae* je bila dokončana primerjava z drugimi viri in tematsko sorodnimi deli. Drugo arhivsko delo se je usmerjalo v pripravo nadaljnjih zvezkov virov, obsegajočih koledarske zapiske škofa Tavčarja, matrike ljubljanskih bratovščin 17. stoletja in starejših matičnih knjig ljubljanske stolne župnije. Sistematično je bil pregledan tudi del iz Avstrije vrnjenega gornjegrajskega arhivskega fonda.

Zbiranje dokumentacijskega gradiva je napredovalo z izpisovanjem iz starejše periodike, z dopolnjevanjem topografske in umetniške kartoteke in s terenskimi akcijami. Posebej naj omenimo pregled umetnostnozgodovinskih spomenikov Beneške Slovenije. Pri teh se je pozornost usmerila predvsem na umetnostnogeografsko situacijo srednjeveškega stenskega slikarstva in tiste gotske arhitekture, ki je povezana s stavbarstvom osrednje Slovenije in Gorenjskega. Razen nadiških dolin so raziskave zajele tudi del ozemlja terskih Slovencev. Izkazalo se je, da se »kranjski« arhitekturni tip izrazito omejuje na tamkajšnje slovensko etnično ozemlje. Na cerkvi sv. Trojice pri Dolenji Čarneji je bil ugotovljen napis stavbarja Mihaela iz leta 1517.

Izpopolnila se je zbirka arhivskih načrtov, tlorisov itd. in zelo se je povečala fototeka. Delo pri pripravi atlanta za umetnostno zgodovino Slovenije se je omejevalo na sestavo parcialnih kart posamičnih stilnih, delavniških, tipoloških (predvsem srednjeveških) skupin spomenikov iz vseh področij umetnosti. Da bi to delo hitreje napredovalo, bi bil potreben poseben sodelavec s temeljitim poznavanjem spomenikov in terena.

Vsa raziskovanja in redakcijska dela so usmerjena v predvidene objave: v monografijo o slikarstvu 17. stoletja in o arhitekturi 19. stoletja, v kataloge del pomembnejših ilustratorjev, v izdaje virov in atlanta.

Dr. Emilijan Cevc se je julija študijsko mudil v Porenju in Westfaliji, kjer se je osredotočil zlasti na študij predromanskih spomenikov in na plastiko gotskega in renesančnega časa, specialno pa še na opus kiparja Leonharda Kerna in slikarstvo 17. stoletja. Dr. Damjan Prelovšek se je poleti udeležil mednarodnega simpozija o arhitektu Giuliu Romanu v Vicenzi in Mantovi. S predavanjem o začetkih terezijanskega in jožefinskega Trsta je sodeloval v Trstu na simpoziju, ki so ga priredile tržaška, dunajska in ljubljanska univerza. Kot štipendist RSS je delal tri tedne v tržaškem Mestnem arhivu in v Državnem arhivu. V Narodni galeriji v Ljubljani je predaval o beneškem baročnem arhitektu G. Massariju.

Strokovna sodelavka Vera Baloh je predavala o ilustraciji in karikaturi na Slovenskem ob prelomu stoletja na XVIII. Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture.

Kot stažistka je začela delati v inštitutu 15. maja 1982 diplomirana umetnostna zgodovinarica Ana Lavrič.

Knjižni fond inštitutske biblioteke, ki jo vodi Vida Urek, je letos narasel za 114 knjig in 232 zvezkov revij in druge periodike, kar je zaradi pomanjkanja sredstev, predvsem deviznih, znatno manj kot prejšnja leta. V celoti je bila katalogizirana knjižna zapuščina podobarske družine Vurnik. Prostorska stiska, ki prizadeva knjižni in dokumentacijski fond, je dosegla letos vrh, ker smo zaradi napeljave centralnega gretja izgubili precej polic in omar.

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Raziskovalni program Muzikološkega inštituta ZRC SAZU z naslovom Temeljne raziskave slovenske glasbene preteklosti je del usmerjenega raziskovalnega programa Raziskovanje slovenske glasbene umetnosti. Sodi pa tudi v program Slovenske akademije znanosti in umetnosti Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda in je bil po delu v letu 1982 z njim v celoti usklajen. Inštitut je svoje delo usmeril predvsem v načrtno evidentiranje, zbiranje in preučevanje rokopisnega, natisnjene in zvočno posnetega glasbenega gradiva, ki se, doma in v tujini, nanaša na preteklost slovenske glasbe. V letu 1982 so pri tem delu sodelovali akademik dr. Dragotin Cvetko, višji znanstveni sodelavec dr. Danilo Pokorn, asistent Jurij Snoj in kot zunanja sodelavca prof. dr. Jože Sivec in dr. Edo Škulj.

V okviru evidentiranja glasbenih virov v domačih in tujih nahajališčih in njihovega katalogiziranja, zelo pomembne in hkrati tudi izrazito dolgoročne dejavnosti inštituta, se je v letu 1982 nadaljevalo ugotavljanje in zbiranje gregorijanike na našem ozemlju. Evidentiranje srednjeveških glasbenih rokopisov je potekalo v ljubljanskem Škofijskem arhivu, v Zgodovinskem arhivu Ljubljana, v Arhivu Slovenije, v rokopisni zbirki NUK, v nekoliko manjši meri tudi v Semeniški knjižnici v Ljubljani, v arhivu župnije sv. Petra v Ljubljani, v Trubarjevem antikvariatu, v biblioteki SAZU in v eni zasebni zbirki. V celoti je bilo v letu 1982 ugotovljenih 189 srednjeveških fragmentov z glasbenim zapisom, večidel takih, ki doslej v muzikološki literaturi še niso bili obravnavani. Deloma je bilo to gradivo tudi fotografirano in deloma kseroksirano. Rokopisi so katalogizirani v kartoteki inštituta, ki je urejena po nahajališčih in daje zdaj podatke o že 238 srednjeveških glasbenih virih, med katerimi je nekaj popolnih knjig, ostalo pa so fragmenti. Fotokopije in kserokse kopije so katalogizirane v biblioteki SAZU.

Nadalje je bila v letu 1982 kseroksirana in popisana obsežna in mednarodno zanimiva zbirka glasbenih rokopisov iz 18. stoletja, ki izvira iz nekaterih štajerskih gradov in je da-

nes v ptujski Študijski knjižnici. Po izvornikih, ki jih hranijo knjižnica Gesellschaft der Musikfreunde na Dunaju, glasbena zbirka Avstrijske nacionalne knjižnice na Dunaju in biblioteka konservatorija Giuseppe Verdi v Milanu, je bilo posneto tudi 40 skladb v Ljubljani rojenega skladatelja Franca Pollinija (1762—1846), sorodnika Žige Zoisa, pretežno njegova klavirska dela, a tudi operi *La cassetta nei boschi* in *Il genio insubre*, kantata *Stabat mater* in še nekaj manjših vokalno-instrumentalnih skladb. Vse to gradivo obsega 2.510 strani, urejeno in vloženo je v inštitutu in tu dostopno. Zaradi evidentiranja drugih glasbenih virov je bil inštitut v pisemnih stikih še z arhivom Slovaške matice v Martinu, z Državnim arhivom v Českem Krumlovu, z glasbenim arhivom frančiškanskega samostana Kostanjevica pri Gorici, z Zavodom za muzikološka istraživanja JAZU v Zagrebu in z Univerzitetno knjižnico v Mariboru.

Po predhodno opravljenih pripravah se je začelo delo na transkripciji obsežne zbirke motetov *Opus musicum* Jakoba Gallusa. Sredi februarja so bila na sestanku rednih in zunanjih sodelavcev inštituta izoblikovana in sprejeta načela, po katerih naj se ravna transkripcija glede ključev, taktic, redukcije, ligatur, notiranja in tolmačenja akcidenc ter modusov. Na tej osnovi je doslej transkribiran prvi razdelek prve knjige, ki obsega 26 osem-, šest-, pet- in štiri-glasnih motetov adventnega časa. Celotno delo bo trajalo seveda več let. Inštitut načrtuje objavo te monumentalne Gallusove stvaritve, ki obsega štiri knjige s 374 kompozicijami, v zbirki SAZU z naslovom *Monumenta artis musicae Sloveniae* in sicer v več stopnjah od leta 1986, ko bo minilo 400 let od izida prve knjige izvirne izdaje v Pragi, do jubilejnega leta 1991, ko bodo minila štiri stoletja od skladateljeve smrti.

Nadaljevale in deloma so se tudi že sklenile raziskave skladateljskih opusov Daniela Lagkhnerja (17. stol.) in Amandusa Ivančiča (18. stol.). Načrtovana objava razprave o prvem teh dveh avtorjev izpod peresa prof. dr. J. Sivca je bila realizirana v mesecu novembru 1982 kot publikacija Razreda za zgodovinske in družbene vede SAZU v obsegu 99 strani. Domala povsem pripravljena za natis v zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae* je tudi Lagkhnerjeva zbirka *Soboles musica* iz leta 1602, ki obsega 28 štiri- do osem-glasnih motetov. Notni del predloge je v celoti izdelan in pripravljen za notografiranje, redakcija uvodnega besedila z revizijskim poročilom pa je v sklepni fazi. Raziskave opusa Amandusa Ivančiča se bodo nadaljevale še v prihodnje leto, ko naj bi bil pripravljen za natis tekst monografije o tem avtorju. Spartiranje njegovih kompozicij se je po orkestrskih nadaljevalo z deli iz njegovega komornega opusa. Rekonstruirane so bile partiture treh sonat a tre za flavto, violo in bas (v G, D in C duru), po izvirnih rokopisih, ki jih hrani glasbena zbirka v Badische Landesbibliothek Karlsruhe.

Z dodatnim denarjem, ki sta mu ga v ta namen dodelili Kulturna in Raziskovalna skupnost Slovenije, je inštitut pripravil in izvedel mednarodni simpozij z naslovom *Slovenska opera v evropskem okviru*. To znanstveno srečanje je bilo 20. in 21. oktobra 1982. Na njem je sodelovalo z referati 13 domačih in tujih avtorjev. Inštitut je do začetka simpozija oskrbel natis referatov v zborniku z istim naslovom. Pripravil je tudi razstavo, ki je bila od 21. oktobra do 5. novembra v Prešernovi dvorani SAZU in je sistematično prikazala ves razvoj slovenske opere od njenih začetkov do danes. Prav tako v zvezi s simpozijem je inštitut poskrbel za vokalno-instrumentalni koncert 19. oktobra v Narodni galeriji, na katerem je ansambel Consortium musicum — v novem času večidel prvič — izvedel skladbe Janeza Krstnika Dolarja in Jakoba Franca Zupana. V širši okvir simpozija je inštitutu uspelo uvrstiti še izvedbo opere *Veronika Deseniška* Danila Švare, ki jo je 20. oktobra uprizorila Opera SNG, in promocijo najnovejše izdaje produkcije plošč in kaset RTV Ljubljana, albuma s posnetkom opere Marjana Kozine. Simpozij je v javnih občilih in v strokovnih krogih naletel na zelo ugoden odmev. Prispeval je k nadaljnjemu znanju o razvojnih poteh slovenske opere in njenih problemih, hkrati pa tudi spodbudil k njenemu nadaljnjemu raziskovanju.

Inštitut je slednjič dopolnjeval tudi knjižni in notni fond svoje biblioteke, fonoteke in ustreznih kartotek. V teh prizadevanjih ga utesnjujejo skromno odmerjena finančna sredstva in prostorske možnosti. Pridobil je 26 knjig, 84 zvezkov periodike, 10 gramofonskih plošč in 13 partitur, slednje kot darilo Edicij Društva slovenskih skladateljev.

Danilo Pokorn je pripravil stalno razstavo v muzeju skladateljev Ipavcev v Šentjurju in razstavo *200 let slovenske opere*, SAZU, 21. 10.—5. 11. 1982.

Delal je kot predsednik programske komisije mednarodnega festivala komorne glasbe v Radencih, kot član redakcije jugoslovanske glasbene revije ZVUK in kot član uredniškega odbora za glasbo pri Enciklopediji Slovenije.

Jurij Snój je sodeloval pri Terminološki komisiji s pripravljanim delom za redakcijo terminov s področja glasbene teorije.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Inštitut je vključen v multidisciplinarni raziskovalni program SAZU *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* in v usmerjeni program *Raziskovanje slovenske književnosti, književne teorije in primerjalne književnosti* v okviru skupnega programa Raziskovalne skupnosti Slovenije s programskim sklopom, ki ima naslov *Raziskave z literarnozgodovinskih in teoretičnih področij*. Predmet teh raziskav je slovenska literatura z različnih vidikov od biografskega, bibliografskega in dokumentarnega do sintetičnega literarnozgodovinskega, primerjalnega in literarnoteoretičnega. V tem okviru se usmerjajo na posamezna ožja področja, katerih izbor določajo današnje stanje in razvojne potrebe literarne vede na eni ter specifične možnosti skupinskega inštitutskega dela na drugi strani. Glede na to so združene v naslednje vsebinsko zaključene tematske sklope: *Raziskovanje tematike NOB v slovenski umetniški prozi*; *Izdajanje gradiva s področja slovenske literature* — starejših slovstvenih tekstov, rokopisov, korespondenc in literarnozgodovinskih del; *Literarni leksikon* — sklop temeljnih raziskav iz literarne teorije; *Slovenski biografski leksikon* — sklop temeljnih biobibliografskih raziskav z dokumentacijo. Raziskave so dolgoročne oziroma večletne in zahtevajo angažiranje večjega števila zunanjih sodelavcev. Njihovi rezultati se objavljajo v ustrezni obliki, bodisi kot temeljna leksikalna dela, monografije in znanstvenokritične izdaje tekstov bodisi kot razprave v strokovni periodiki, v katerih so sproti formulirana dognanja o posameznih problemih.

Delo je organizirano po inštitutskih sekcijah, ki obravnavajo posamezne tematske sklope.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Tematski sklop raziskav, ki nosi naslov *Tematika narodnoosvobodilnega boja v slovenski umetniški prozi*, se je v letošnjem letu odvijal po predvidenem načrtu, in to na dveh ravneh.

Nadaljevala in zaključila se je analiza proznih del starejših pisateljev, rojenih pred letom 1900. Generacijski vidik obravnave se je na konkretnem gradivu pokazal kot ploden in naravnost nepogrešljiv pri širšem tipološkem prikazu naše povojne proze. Kljub nekaterim stičiščem, ki povezujejo pripovedna dela starejših avtorjev na temo narodnoosvobodilnega boja, je raziskava ugotovila med njimi tudi bistvene razločke, kar samo potrjuje idejnotematsko raznolikost slovenske vojne pripovedne umetnosti. Tako se je izkazalo, da prevladuje pri Bevku narodnoosvobodilna razsežnost vojnega dogajanja, prav tako pri D. Lokarju, medtem ko stopajo pri J. Kozaku, pa tudi pri M. Šnuderlu ob narodnoosvobodilnem gibanju v ospredje socialnorevolucionarni, predvsem ideološki motivi boja, pri Šnuderlu že tudi najdemo etično perspektivo pripovedovanja, medtem ko je za Prežihovega Voranca močno značilna, kolikor ta pisatelj ne posega v taboriščno tematiko, kot osrednja estetska izkušnja njegova velika pozornost do mortifikacijskih motivov, do prizorov mučenja in ubijanja. Seveda raziskava ni pozabila na slogovno usmerjenost pisateljev, ki je kljub pripadništvu isti generaciji različna, saj imamo na eni strani poljudno realistični način pripovedovanja F. Bevka, v nekem smislu tudi Prežihovega Voranca, na drugi strani pa zasledimo že poskuse modernejše intelektualne proze J. Kozaka ali celo proze z neutajljivimi prvinami ekspresionizma pri D. Lokarju.

V letu 1982 je bila dokončana in objavljena daljša razprava *Poskusi slovenskega »velikega teksta« ali junaške epopeje*, ki obravnava razvoj tega pojma pripovedne proze v naši literarni kritiki in publicistiki, nato pa razčlenjuje ustroj treh najbolj obsežnih romanov (nedokončane tetralogije Miška Kranjca *Za svetlimi obzorji*, trilogije Toneta Svetine *Ukana* in trilogije Vladimirja Kavčiča *Žrtve*). Ti naj bi bili uresničitev »velikega teksta«, toda izkazalo se je, da so ostali samo obsežna fabulizirajoča besedila, ki hočejo literarizirati zgodovinske dogodke. Po tem sintetično zaokroženem poglavju se je raziskava osredotočila na interpretativno branje del Bena Zupančiča, v katerih prevladuje tematika NOB. Analiza je pokazala, da obstajajo v njih motive in idejne konstante, ki so se pojavile že v pisateljevih mladostnih novelah. Kljub modifikacijam pripovedne tehnike s pomočjo nekaterih prvin modernega pripovedništva so te konstante ohranjene še v Zupančičevih zadnjih romanih, ki so obdelave in razširitve prvotnih novelističnih motivov o medvojni stiski predmestnih malih ljudi. Nadaljevalo in zaključilo se je tudi interpretativno branje približno 30 pripovednih del s tematiko NOB, ki so izšla med letoma 1967 in 1970 in so jih napisali pisatelji različnih generacij. Največje pozornosti so bila deležna dela Matevža Haceta, Karla Grabeljska in Iva Zormana, ker se v njih pojavljajo etično poudarjeni motivi medvojnega kmetstva, ki so pri drugih avtorjih večinoma zapostavljeni. Zato pomenijo ta dela razširitev slovenskega pripovedništva s tematiko NOB.

Tudi letošnji načrt za *Izdajanje gradiva s področja slovenske literature* je v celoti uresničen. Izšla je druga knjiga znanstvene izdaje *Pisem Frana Govekarja*, ki z obširnimi komentarjem osvetljuje vrsto vprašanj slovenske literarne in gledališke, pa tudi splošne kulturne zgodovine v prvih desetletjih tega stoletja. Urednik izdaje akademik D. Moravec je že v septembru dokončal rokopis tretje oziroma zadnje knjige z vsem potrebnim znanstvenokritičnim aparatom ter kronološkim in imenskim kazalom za vse tri knjige. Tretja knjiga pisem, ki se že stavi v tiskarni, je po objavljenem gradivu najbolj razčlenjena in raznorodna, saj obsega največ naslovljencev; med katerimi prevladujejo zlasti Govekarjevi gledališki sodelavci in znanci, čeprav tudi izrazito literarni ustvarjalci med njimi niso redki. Vrednost zaključene, znanstvenokritične izdaje Govekarjeve pisemske zapuščine ni samo v novi osvetlitvi avtorja, ki je bil v slovenskem kulturnem dogajanju prisoten več kot pol stoletja, temveč nam zbrana korespondenca odkriva tudi podobe Govekarjevih sodobnikov, narisane iz njegovega zornega kota, približa pa nam zdaj bolj zdaj manj pristransko tudi kulturnopolitične razmere pri nas od devetdesetih let preteklega stoletja in Cankarjeve dobe do časa med obema vojnama in celo do prvih povojnih let.

Znanstveni svetnik dr. France Bernik je imel naslednja strokovna predavanja in referate: *Prežihova proza na temo druge svetovne vojne* (na X. zasedanju plenuma kulturnih delavcev OF 21. maja v Ljubljani), *Moderna in njeno mesto v slovenski literaturi* (na mednarodnem simpoziju Obdobje simbolizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi 1. julija v Ljubljani), *Cankar in Aškerc* (na strokovnem posvetovanju slovenskih slavistov 14. oktobra v Titovem Velenju), *Recepcija simbolizma v slovenski književnosti* (na mednarodnem simpoziju Odnosi, susreti i komunikacija jugoslavenskih književnosti u prvaj polovici 20. stoljeća 10. novembra v Zagrebu). Nastopil je tudi v oddaji Naši znanstveniki pred mikrofonom 6. decembra (Radio-Ljubljana, III. program) in v TV oddaji Knjiga, I. program, 21. decembra. Je glavni urednik Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev, član uredniškega odbora Slavistične revije in član upravnega odbora in založniškega sveta Slovenske maticе.

Asistent mag. Marjan Dolgan je na X. zasedanju plenuma kulturnih delavcev OF 21. 5. predaval o temi *Pripovedništvo Vladimirja Kavčiča z vojno tematiko*, sodeloval je v oddaji TV Ljubljana V znamenju o X. plenumu kulturnih delavcev OF 21. maja, za radijsko oddajo S knjižnega trga je napisal ocene del L. Kovačiča *Pet fragmentov*, I. Zormana *Kdo bo meni prižigal sveče*, V. Zupana *Levitani*, I. Križanovskega in M. Pavlina *Spomini črnogledega humorista*, E. Fritza *Minevanje*, A. Strindberga *Zagovor blazneža* in I. Cesarja *Poetika pripovedne proze Cirila Kosmača*. Je član ocenjevalne komisije za slovensko književnost pri tekmovanju Znanost mladini, delegat v delegaciji za zbor združenega dela SAZU (do konca marca) in delegat Kulturne skupnosti Slovenije v založniškem svetu DZS.

Sekcija za literarno teorijo

Glavna naloga sekcije je pripravljanje in izdajanje Literarnega leksikona, ki bo postopoma obdelal temeljne probleme literarne teorije v vrsti vsebinsko zaokroženih, toda metodološko poenotenih študij, katerih vsaka formulira dognanja samostojnih raziskav o izbranim problemu.

Delo v letu 1982 je teklo v skladu z dolgoročno zastavljenim načrtom. Po dolgotrajnih korekturnih postopkih, ki postajajo zaradi nižjega standarda tiskarskih storitev čedalje bolj zahtevni in zamudni, so izšli štirje zvezki Literarnega leksikona (št. 16—19): Antón Ocvirk, *Pesniška podoba*; Dušan Ludvik, *Aliteracija in aliteracijski verz*; Dimitrij Rupel, *Literarna sociologija*; Vlasta Pacheiner-Klander, *Staroindijska poetika*. S temi študijami, ki so bile predstavljene javnosti na tiskovni konferenci 24. 11. 1982 na SAZU, so bila v Literarnem leksikonu vključena nova, doslej še neobdelana snovna oziroma tematska območja, obenem pa se z njimi sistematično nadaljujejo doslej zastavljene obravnave temeljnih literarnoteoretičnih problemov, kot npr. stila, teorije verza in verzni oblik, temeljnih opredelitev narave literarne umetnosti, njenih vrst in zvrsti ter idejno-metodoloških usmeritev literarne vede. Poleg tega so bili v letu 1982 dokončani in pripravljeni za tisk rokopisi treh študij: Janko Kos, *Roman*; Miran Hladnik, *Trivialna literatura*; Jože Munda, *Knjiga*. V zadnji fazi izdelave pri avtorjih so študije o eksistencializmu v literaturi, o literarni kritiki, o dramatici absurda, o sentimentalnem romanu, pripravljajo pa se tudi še nadaljnje študije za poznejše zvezke Literarnega leksikona.

Za uresničevanje celotnega načrta skrbi uredniški kolegij, ki ima te stalne naloge: organizirati vse delovne postopke, potrebne za njegovo izvajanje, ga sproti prilagajati novim strokovnim vidikom in dejanskim možnostim realizacije; iskati zunanje sodelavce — avtorje posameznih razprav, usklajevati njihov delo z zahtevami enotno zasnovane publikacije, v sprotnih konzultacijah spremljati in usmerjati potek njihovih raziskav in pisanje študij; pregledovati in ocenjevati izdelane rokopise, kontrolirati podatke v njih, pregledati potrebne dopolnitve ali spremembe; vsebinsko, jezikovno in tehnično pripravljati za objavo rokopise z dodatno opremo vred (bibliografija, kazala); skrbeti za korekture in spremljati tisk do izida.

Vzporedno so tekla druga nujna študijska, dokumentacijska in organizacijska dela. Večina dokumentarne gradiva, zbranega ob pripravah za Literarni leksikon, je urejena in postavljena v kartoteki slovenskih literarnoteoretičnih terminov in v kartoteki tujih literarnih avtorjev v slovenskem periodičnem tisku. Obe sta dostopni sodelavcem Literarnega leksikona, raziskovalcem, študentom in drugim zainteresiranim uporabnikom. Gradivo se je dopolnjevalo z izpiski iz srednješolskih izvestij (tudi iz izdaj v tujih jezikih); pridobljenih je bilo 1240 listkov iz 52 letnikov, tako da je ta skupina periodike obdelana približno do dveh tretjin. Poleg tega je v pripravi geslovnik pojmovne kartoteke.

V času od 27. do 30. septembra je v okviru medakademijske izmenjave obiskal inštitut dr. Endre Bojtara za literarnoznanstvenega inštituta madžarske akademije znanosti. Seznanil se je z delom sekcije za literarno teorijo in sekcije za slovensko literarno zgodovino in zbiral informacije o naši literarni vedi.

Posamezni delavci sekcije so opravljali naslednje raziskovalne in druge naloge:

Raziskovalni sodelavec mag. Darko Dolinar je sodeloval pri korekturah za 16.—19. zvezek Literarnega leksikona in kot član uredniškega kolegija pri redakcijskih pripravah za nadaljnje zvezke, zlasti pri študiji M. Hladnika o trivialni literaturi. Na tiskovni konferenci 24. novembra je predstavil študijo D. Ludvika o aliteraciji in aliteracijskem verzu. — Je tajnik inštituta. — V času od 5. do 22. maja je v okviru izmenjave z akademijo znanosti Nemške demokratične republike obiskal osrednji inštitut za literarno zgodovino v Berlinu, kjer se je seznanjal z novjšimi usmeritvami v nemški literarni teoriji in z organizacijo inštitutskega dela. Sodelavcem literarnoteoretične sekcije berlinskega inštituta je predaval o razvoju slovenske literarne vede. Od 25. do 29. oktobra je v državni biblioteki v Münchnu pregledoval novejša dela o hermenevtiki za potrebe Literarnega leksikona. — Udeležil se je mednarodnega simpozija Obdobje simbolizma v slovenski literaturi in kulturi 1.—4. julija v Ljubljani, kjer je imel referat o razmerju med slovensko literaturo in literarno vedo v dobi moderne, in delovnega srečanja jugoslovanskih književnih prevajalcev 9. oktobra v Kranjski gori z referatom o mestu prevoda v literaturi. — Urejal je revijo Primerjalna knji-

ževnost. Na oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo ljubljanske filozofske fakultete je vodil proseminar o tehniki literarne vede. — Je vodja delegacije delavcev ZRC SAZU za delegiranje v zbere združenega dela, član programskega sveta usmerjenega programa Raziskovanje slovenske književnosti, literarne teorije in primerjalne književnosti, član programskega sveta raziskovalnega programa SAZU Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda ter podpredsednik Društva za primerjalno književnost SRS.

Strokovna svetnica Majda Stanovnik-Blinc je med tiskanjem Literarnega leksikona opravljala korekture za 16., deloma tudi za 17. in 18. zvezek. Na tiskovni konferenci je predstavila 16. zvezek. Kot članica uredniškega odbora je sodelovala pri pripravah za nadaljnje zvezke, enega izmed njih pripravlja tudi kot avtorica. — 8. aprila je sodelovala pri okrogli mizi o prevajanju na III. programu Radia Ljubljana. Opravljala je dela in naloge pomočnice individualnega poslovodnega organa — direktorja Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU v ustanavljanju. Delala je kot članica Odbora za družbeno-ekonomske odnose in planiranje RSS. Je članica nadzornega odbora v Društvu za primerjalno književnost SRS, članica uredniškega odbora revije Primerjalna književnost in članica sveta te revije.

Višja strokovna sodelavka Vlasta Pacheiner-Klander je sestavila stvarno in imensko kazalo, napisala povzetek in opravila korekture študije Staroindijska poetika, ki je izšla kot 19. zvezek Literarnega leksikona. Sodelovala je tudi pri sestavljanju bibliografij in kazal in pri korekturah nekaterih drugih zvezkov Literarnega leksikona. Za prilogo Dela Književni listi dne 29. julija 1982 je pripravila izbor odlomkov iz Staroindijske poetike in napisala Besedo avtorice. Na tiskovni konferenci dne 24. novembra 1982 ob izidu letošnjih zvezkov Literarnega leksikona je predstavila svoj zvezek. Nastopila je v televizijski oddaji Knjiga dne 31. avgusta 1982 v zvezi s prevajanjem staroindijske književnosti in ob izidu študije Staroindijska poetika. V Slovenskem orientalističnem društvu je dne 12. januarja 1982 predavala o temi Pogled staroindijske poetike na pesniško delo. Pripravljala je gradivo za geslovnik pojmovne kartoteke in posredovala uporabnikom informacije iz kartoteke tujih literarnih avtorjev in kartoteke literarnoteoretičnih terminov. Pripravila je gradivo o delu Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede za javno predstavitev raziskovalnega programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda 23. decembra v Prešernovi dvorani SAZU.

Je delegatka v združeni delegaciji ZRC SAZU za samoupravne interesne skupnosti, članica iniciativne skupine za oblikovanje URP Raziskovanje izvenevropskih kultur, tajnica izvršnega odbora Društva za primerjalno književnost SRS, članica nadzornega odbora Slovenskega orientalističnega društva in članica sveta revije Primerjalna književnost.

Stazistka-raziskovalka Jola Škulj je nadaljevala zbiranje in redakcijsko obdelavo dokumentarnega gradiva za kartoteko slovenskih literarnoteoretičnih terminov in za kartoteko tujih literarnih avtorjev. Pri nemško in francosko pisanih virih je upoštevala tudi gradivo o slovenskih avtorjih. Za potrebe Literarnega leksikona je pripravila bibliografijo o rabi slovenskega termina roman, sodelovala pa je tudi pri korekturah 16. zvezka Literarnega leksikona. — Nadaljevala je podiplomski študij na Filozofski fakulteti. Opravila je doslej predvidene izpitne obveznosti, njeno delo pri magistrski nalogi, ki obravnava problem formiranja modernih proznih struktur v slovenski in evropski literaturi, je prešlo v osrednjo fazo, k raziskavi pojma modernizem in modernističnih koncepcij romanopisja. — Pripravila je daljšo oddajo o postmodernističnem ameriškem romanu za tretji program Radia Ljubljana 20. septembra 1982. — S sklepom sveta Filozofske fakultete z dne 24. junija 1982 je dobila naziv asistent primerjalne književnosti.

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

Delo je bilo tako kot prejšnja leta osredotočeno na pripravo Slovenskega biografskega leksikona, in sicer na njegov 13. zvezek. Pridobljenih in redigiranih je bilo še zadnjih 11 člankov in celoten rokopis je bil jezikovno in tehnično pripravljen za tisk. Rokopis so po naročilu II. razreda SAZU recenzirali akademik Dušan Moravec ter dopisna člana Janez Logar in Janko Kos. Pripombe je uredništvo realiziralo v sporazumu z njimi. Ko sta rokopis sprejela na svojih sejah II. razred (13. aprila) in predsedstvo SAZU (22. aprila), je bil oddan v tiskarno in je 13. zvezek po obsežnih tiskarskih korekturah izšel konec decembra. Obravnava 370 gesel od Trubarja do Vodaina na 296 straneh. Članki o nekaterih pomembnih osebnostih so prerasli v študije, npr. Primož Trubar, Henrik Tuma, Matija Valjavec, Ja-

nez Vajkard Valvasor, Jurij Vega, Josip in Milan Vidmar. Pri zvezku je sodelovalo 116 sodelavcev, v glavnem akademikov in znanstvenikov z univerze in drugih raziskovalnih zavodov, nad 30 člankov pa so napisali člani uredništva. Število sodelavcev je veliko bolj na videz kot v resnici. Med njimi je namreč 24 že pokojnih, tako da ostaja vprašanje sodelavcev še naprej ključno.

Uredniški odbor, ki tvorno deluje dve leti, je sooblikoval 13. zvezek z gesli iz črke V. Sestavljajo ga poleg glavnega urednika predstavniki predsedstva SAZU in njenih razredov: akademik Robert Blinc (predsedstvo), akademik Fran Zwitner in dopisni član Anton Trstenjak (I. razred), dopisni član Janez Logar (II. razred), akademik Ivan Vidav (III. razred), akademik Ivan Rakovec (IV. razred), prof. Peter Borisov (VI. razred) in dopisni član Janko Kos kot upravnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede. Na seji 8. decembra je odbor obravnaval izid 13. zvezka in prečiščeni alfabetařij za 14. zvezek, pretresal dvomljiva gesla in sugeriral avtorje za neoddane članke.

Spričo intenzivnih priprav na izid 13. zvezka, pošiljanja korektur sodelavcem in uredniškega branja korektur z raznih vidikov je moglo biti drugo delo uredništva skromnejše. Pridobili smo 14 člankov za naslednje zvezke SBL, sestavili alfabetařij za zadnji, 15. zvezek, vzpostavili prve stike z avtorji za 14. zvezek, ki bo predvidoma obsegal gesla od Vode do Wutte. Nadaljevali smo z zbiranjem biobibliografskega gradiva za potrebe leksikona, pri čemer redno pregledujemo in izrezujemo ustrezne prispevke iz dnevnikov Delo, Dnevnik, Večer in Primorski dnevnik. Polovica dokumentarne kartoteke je preurejena in vložena v kovinske omarice. Informacije, ki jih uredništvo zajema iz svoje dokumentacije, priročnikov in druge literature, so bile posredovane več posameznikom in ustanovam, mdr. Narodni galeriji, Filozofski fakulteti, Narodni in univerzitetni knjižnici, Goriškemu muzeju, Slovanski knjižnici, Johannu Laschoberju (o Josipu Stritarju). Za svoje potrebe pa smo osebno ali pismeno iskali informacije v mnogih domačih in tujih arhivih in knjižnicah. Osebna kazala za pomembna dela, s katerimi se uredništvo sistematično oskrbuje, so bila izdelana za knjige: Krajevni leksikon Slovenije, I—IV; Janko Orožen, Oris sodobne zgodovine Celja in okolice, III; Emilijan Lilek, Slovenski v tujini službujoči šolniki; Vasilij Melik, Volitve na Slovenskem 1861—1918; Lavo Čermelj, Slovenci in Hrvatje pod Italijo, Spomini na moja tržaška leta ter Med prvim in drugim tržaškim procesom. Tipkopisi teh in drugih kazal so na voljo v uredništvu SBL.

Poleg rednega dela za SBL so delavci sekcije opravljali tudi druge strokovne in družbene naloge:

Strokovni svetnik Jože Munda je bil član odbora za kadrovsko problematiko in informatiko pri RSS, član delegacije ZRC SAZU za zbor izvajalcev v RSS, član sveta usmerjenega programa Raziskovanje slovenske književnosti, književne teorije in primerjalne književnosti pri RSS, član komisije za priznavanje kvalifikacij bibliotekarske stroke, komisije za strokovne izpite te stroke in izpraševalec za predmet bibliografija, član slovenske redakcije Bibliografije rasprava i članka (Zagreb), izdajateljskega sveta Jezika in slovstva. Udeležil se je več strokovnih bibliotekarskih in slavističnih sestankov ter posvetovanja Društva bibliotekarjev Slovenije 15. oktobra v Tolminu.

Strokovna svetnica Nada Gspan-Prašelj soureja slovenski delež pri ediciji Oesterreichisches biographisches Lexikon (Dunaj). V okviru medakademijske zamenjave je bila 13.—20. junija gost Avstrijske akademije znanosti na Dunaju; zbirala je gradivo o Konstantinu Wurzbachu v Nacionalni knjižnici, Mestni dunajski knjižnici in Državnem arhivu (pridobila je mdr. nekaj kopij pisem iz Wurzbachove korespondence) in pregledala rokopišne spomine Jožefa K. Erberga. V Gradcu je 25.—30. oktobra v Deželnem arhivu, Deželni knjižnici Ioanneum, Univerzitetni knjižnici in arhivu zbirala gradivo o več osebah, ki so aktualne za SBL.

Asistentka mag. Metka Pavčič se je udeležila 21. kongresa Antropološkega društva Jugoslavije 26.—29. maja v Tuzli in imela referat Utjecaj genetskih faktora na pojavu menarhe kod ljubljanskih srednoškolki. Bila je delegatka v splošni delegaciji ZRC SAZU za zbor združenega dela Skupščine občine Ljubljana-Center.

Asistentka Franca Buttolo je bila 1. jan.—1. aprila na študijskem dopustu. Preuredila je osebno kazalo k trem Čermeljevim knjigam. V okviru podiplomskega študija je opravila izpitne obveznosti in oddala magistrsko nalogo.

Inštitutska knjižnica in tajništvo

V letu 1982 se je knjižni fond povečal za 820 knjig in zvezkov revij. Vse nove knjige smo katalogizirali, jim določili vsebinska gesla in jih uvrstili v listkovni signaturni katalog. Naročene strokovne knjige v tujih jezikih smo v glavnem dobili. Odpovedati pa smo morali 5 inozemskih strokovnih revij, kar je velika škoda, saj bo s tem prekinjena dolgoletna kontinuiteta dragocenih revij za literarno stroko.

Od starega knjižnega fonda smo določili stvarna gesla 55 knjigam. Pri nadaljnji reviziji abecedno imenskega kataloga so bile pregledane črke L do O. Nadaljevali smo s prestavljanjem in čiščenjem knjižnega fonda. Za vezavo smo pripravili 100 knjig in letnikov revij.

Knjižnico je obiskalo 1173 domačih in zunanjih uporabnikov. Izposodili so si na dom ali ogledali v knjižnici skupaj 3727 knjig in revij.

Angela Turnšek, višja knjižničarka-referentka je bila dne 15. in 16. oktobra na posvetovanju slovenskih knjižničarjev v Tolminu. Kot predsednica stanovanjske komisije pa se je dne 16. in 17. novembra udeležila seminarja Urejanje stanovanjske problematike v združenem delu. Bila je član združene delegacije SIS za zdravstveno varstvo.

Tajnica Alenka Maček je poleg rednih administrativnih in tajniških del opravljala tudi dela v skladu s programom vseh treh sekcij inštituta ter za interno uporabo sekcije za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo izdelala imenska kazala k priročnikom Janko Orožen, Oris sodobne zgodovine Celja in okolice, III; Emilijan Lilek, Slovenski v tujini službojuči šolniki, in Vasilij Melik, Volitve na Slovenskem 1861—1918, ter tehnično izdelala osebno kazalo h Krajevemu leksikonu Slovenije.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Sekcija za ljudsko slovstvo

Ekscerpiranje gradiva za načrtovane izdaje slovenskega pripovednega gradiva v prozi iz časopisov je v letu 1982 zajelo Slovenca od 1883—1890 in Ljubljanski dnevnik 1954—1957, kar je dalo skupaj 640 izpiskov. Delo, ki je bilo načrtano v programu, pa je opravljeno tudi v večjem obsegu, kolikor omogočajo trenutne priložnosti za pridobivanje gradiva na terenu. S posredovanjem Zveze kulturnih organizacij (D. Breskvar) smo dobili naslove (560) glasil po delovnih organizacijah in jim poslali ustrezno prošnjo za gradivo s terena. Na našo pobudo je bila podobna prošnja razposlana tudi osnovnim in srednjim šolam (300 in 160) v Sloveniji, kar je organiziral Zavod SRS za šolstvo. Objavljena pa je bila tudi v Mentorju (Mentor, III, 1982/7, 78-79). Naslovljena je tudi na bralce Glasnika SED in Jezika in slovstva (v tisku), s posredovanjem profesorjev dr. J. Koruze in dr. G. Kocjana in M. Potrate pa je dosegla tudi študente slavistike na Filozofski fakulteti in na pedagoških akademijah v Ljubljani in Mariboru. S posredovanjem mag. J. Bogataja so bili angažirani tudi študentje etnologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. V tej zvezi je bila razpisana tudi raziskovalna tema Zbirajmo slovenske folklorne pripovedi za osnovnošolce v Pionirju (Pionir, okt. 1982, 12—15) in tema, ki bo po dogovoru iz omenjenega področja ožje določena, v gibanju za srednješolce Znanost mladini. — O končnih rezultatih teh pobud bo mogoče poročati šele naslednje leto ali celo pozneje, saj bo trajalo zbiranje dalj časa. Povsod so naletele na lep sprejem in upamo, da bo tudi na terenu odziv vsaj zadovoljiv. Vse to delo vodi asistentka Marija Stanonik.

Ta faza dela v zvezi s pripravami za izdajo slovenskih povedk je zelo pomembna zato, ker bomo na njeni podlagi dobili vsaj kolikor mogoče realno predstavo, koliko in kako slovstvena folklorna danes še obstaja v življenju samem konkretno, kako funkcionira v njem, kako odмира (tudi s tem je treba pač računati), kako morda nastaja nova in ne nazadnje, na podlagi podatkov o nahajališčih bo mogoče dobiti gradivo ali ga preverjati v oblikovno neokrnjeni podobi, kar je pri zapisanih ali že tiskanih virih velikokrat vprašljivo, ker so ga zapisovalci večkrat prirejali, saj je bil dobeseden zapis prenaporen brez tehničnih pripomočkov (magnetofon idr.)

M. Matičetov je sredi leta, po lepem sprejemu rezijanske bibliografije 1927—1979 (izšle na prelomu 1981/82 v Vidnu) in po vztrajnem spodbujanju strokovne javnosti, češ da ne gre le za nujno dopolnilo, ampak za temelj poznavanju Rezije, vzel v roke starejši del rezijanske bibliografije 1604—1926. Gradivo za ta del je v bistvu pripravljeno, za kar so bili potrebni 3 enodnevni obiski v goriški Mestni knjižnici, dva dni dela v tržaški Mestni knjižnici, dan dela v Zagrebu (vseučiliška knjižnica in Arhiv JAZU) in dvakrat po štirje delovni dnevi v videnskih knjižnicah (občinski, semeniški, Furlanskega filološkega društva) in arhivih (Državni, Planinskega društva idr.). Le še tuintam je kakšna enota, ki jo bo treba preveriti, kar bo opravljeno na samem začetku leta 1983. Število enot v tem (prvem) delu bo približno enako tistim v drugem (z letnico 1981 natisnjenem) delu, komentarji, kritične pripombe in predgovor pa bojo to pot celo daljši in bolj pretehtani, ker ni več v ozadju priganjavca — petdesetletnice, zaradi katere je rezijanska bibliografija 1927—1979 sploh nastala.

Ker smo že pri Reziji, bodi tu mimogrede povedano, da je celo ob priložnostnih srečanjih z Rezijani (v sami Reziji, v Trstu, v Gradišču, v Ljubljani) bilo zapisano precej mikavnih pesmic, ugank, pregovorov, šaljivih zgodbic, rekel, besedi, kar kaže, kakšna škoda bi bilo zaradi kakršnekoli »višje sile« opustiti terensko delo v tem narodopisnem eldoradu. V družbi z Rezijani je Matičetov v letu 1982 prebil skupaj 12 dni. Najpomembnejša »pridobitev« leta pa je bilo srečanje in izposoja doslej neznane zbirke listin, ki se nanašajo na spore med občinama Bila in Njiva. Zbirka, natisnjena neznano kje ok. 1784, vsebuje pomembno gradivo iz petih stoletij (1382—1784). Že ob prvem branju je Matičetov v nji našel med drugim: več ko 110 krajevnih imen, v Reziji doslej neizpričano besedo »župan« (1499 Zupan, 1503 Zuppano) in pričevanje, da so furlanski pravniki deklarirali rezijansko govornico za »lingua illirica« že leta 1503, ko »Philopatridus Illiricus« P. Trubar ni bil niti še rojen. Od nadrobne analize zbirke pa je seveda moč pričakovati še marsikaj mikavnega.

Med sadovi teoretičnih premišljanj asistentke Marije Stanonikove je treba omeniti njen referat za zborovanje slovenskih slavistov v Titovem Velenju z naslovom *Slovstvena folklor med terenom in kabinetom*, nato prispevek za naslednjo številko *Traditiones* z naslovom *Otroška slovstvena folklor*, in misli ob branju doktorske disertacije, ki jo je A. Golljevšček objavila pri Slovenski Matici — *Mit in slovenska ljudska pesem*. Iz zgodovine folkloristike je M. Stanonik letos pripravila prispevek *M. Valjavec kot slovstveni folklorist*, namenjen za posvetovanje o vzporednicah hrvaške in slovenske etnologije in folkloristike v Varaždinu decembra 1982.

V okviru znanstvene teme *Slovensko NOB pesništvo 1941—1945* (središče je na Filozofski fakulteti), kjer M. Stanonik že vrsto let sodeluje organizacijsko in mentorsko, je letos pripravila prispevek *Ženski lik v slovenskem NOB pesništvu 1941—1945*, ki je bil namenjen za eno od zadevnih posvetovanj v Makedoniji (Kumanovo) in oceno knjige jugoslovanske revolucionarne poezije 1941—1945 *Svitanja*. Vsekakor pa je največ moči posvetila magistrskemu delu, za katero je oblikovala prvi dve teoretični poglavji in pripravila in uredila večino po predvidevanju potrebnega gradiva za nadaljevanje.

Predavateljsko, razstavno in drugo delo.

M. Matičetov je za prirediteljev *Rezija má — ti si makoj má* v »kulturni hiši« na Rávanici 6. febr. zvečer prispeval uvodni nagovor (po rezijansko, knjižnoslovensko in italijansko), nato pa predstavitev pesnikov Renata Quaglie, Silvine Paletti in kantavtorja Rina Chinesaja, katerih besedila je pred tem presadil v knjižno slovenščino in italijanščino. — Naslednji dan — 7. 2. — na ponovitvi rezijanskega večera v kulturnem domu v Trstu (Prešernova proslava) je ostalo vse isto, le italijanski del je odpadel. — Udine, 25. febr., predavanje v prostorih videnske Akademije znanosti, literature in umetnosti: *Il passaggio dalla poesia di tradizione orale alla poesia di autore in Val Resia*. — 21. maja: na povabilo rezijanskega kulturnega krožka v Vidnu je Matičetov sodeloval v debati po predavanju univ. prof. A. Ivanova *Il retroscena slavo della questione resiana*. — Oglej, 22. maja: kot član slovenske delegacije na srečanju Furlani in Slovenci, dva naroda — dve kulturi sodeloval s predavanjem. — 25. maja: v Celovcu na predstavitvi druge knjige *Slovenskih ljudskih pesmi* spregovoril posebej o rezijanskem deležu v tej zbirki. — Na mednarodnem narodopisnem kongresu v Gorici sodeloval kot koordinator na enem izmed zasedanj (27. avgusta), ki mu je bila tema *Jezik — narečje — folklor in šola*. — Lugano, 22. septembra: na pogovoru (sklicala ga je

RTV italijanske Švice) o predvideni predstavitvi popotnih in drugih redkih obrtnikov alpskega loka je Matičetov predlagal vključitev rezijanskih brusaačev. Že ob obisku na Solbici 5. novembra je našel dva, ki bi bila pripravljena nastopiti. — V želji, da bi prišel do novih ikonografskih pričevanj o legendarni, hagiografski in v bistvu pravljčni temi AT 1910 (Medved ali volk prisiljen delati namesto živinčeta, ki ga je ubil in snedel), se je Matičetov na poti iz Švice ustavil v Milanu, kjer je v baziliki S. Eustorgio hotel posneti triptih iz 15. stoletja s to zgodbo: žal pa je lahko le ugotovil, da so slikarjevo delo februarja 1982 — ukradli. Pač pa je v isti baziliki ohranjena reliefna upodobitev omenjene zgodbe v kamnu iz 9. stoletja (kapitel enega osrednjih stebrov: zaradi višine, čudne perspektive in potrebe po posebni osvetljavi bo treba delo zaupati poklicnemu fotografu.) — Sezana, 22. oktobra: S Kosovelovo knjižnico je Matičetov pripravil gradivo za razstavo publikacij o Reziji in iz Rezije (22. oktobra—28. novembra). Na začetku razstave je Matičetov spregovoril na temo *Rezijani-lastovice in njih gnezdo Rezija*, medtem ko je J. Strajnar zavrtel in glosiral dokumentarni film *Rezija — deveta dežela*, ki ga je l. 1962 posnel Uroš Krek, spremno besedilo pa prispeval V. Vodušek. — Pri javni oddaji Slovenska zemlja v pesmi in besedi 24. novembra v Cankarjevem domu v Ljubljani je Matičetov sodeloval z nagovorom rezijanskim pevkam in s kratko predstavitvijo pesnice Silvane Paletti. — 13. decembra je bil posnet intervju urednice oddaje glas Rezije po tržaškem radiu pri Matičetovem v Ljubljani, za prvo rezijansko oddajo v novem letu 1983.

Ob sodelovanju odbora je M. Matičetov uredil zbornik ISN Traditiones 7—9 (1978—1980), ki je izšel v začetku poletja 1982.

Sekcija za ljudske šege in igre

Ob urejanju in analiziranju gradiva o ženitovanjskih šegah na Dolenjskem in v Beli krajini in ob že zastavljenem konceptu za delni elaborat so se odprli novi vidiki, ki dosedanja prakso in gledanje na tovrstno obdelavo gradiva konstruktivno dopolnjujejo in ji dajejo širši pomen. Zato se je mag. Helena Ložar-Podlogar odločila, da ne bo vztrajala pri izdelavi delnega elaborata o ženitovanjskih šegah na Dolenjskem, ker se v konceptu ne bi razlikoval od že izdelanih in bi nujno prišlo do nezaželenega ponavljanja. Ob natančni razčlenitvi posameznih sestavin ženitovanja in ob primerjavi gradiva za tri obdobja (pred prvo svetovno vojno, med obema vojskama in po drugi svetovni vojski) se je namreč pokazalo, da so posamezne sestavine vsaka zase imele v določenem družbenem okolju posebne funkcije, ki so se potem z leti spreminjale in danes — vsaj na videz — služijo le še zabavi. Svatba pravzaprav pomeni nekakšno ljudsko gledališče, ljudje se pri njej, ne da bi se tega zavedali, dramsko izražajo, vsi so igralci in gledalci obenem. Ob iskanju teh dramskih prvin v poteku ženitovanja, ob njihovi plastični razčlenitvi in primerjavi in ob pregledovanju literature pri nas in pri sosednjih narodih, je Helena Ložar-Podlogar prišla do sklepa, da je ta gledališkost le funkcijski delček ženitovanjskih šeg, ki se je razvijal do današnje oblike iz določenih potreb in namenov in ki danes na podeželju mnogokje še živi, v urbana naselja pa so ga z režijo umetno prenesli za različne turistične prireditve. Če pa gledamo vsako prvine v šegah genetično, poiščemo razvojne plasti vsakega elementa, lahko sestavimo okvir oziroma nekakšno »kupolo« ženitovanjskih šeg na Slovenskem nasploh, vertikalno sestavljeno iz posameznih elementov, horizontalno pa bi pod njo lahko uvrstili pokrajinske posebnosti, ki bi se pomensko vključile v celotno podobo slovenskega ženitovanja v preteklosti in danes, vključno s turističnimi prireditvami. Do teh ugotovitev smo prišli prav ob razčlenjevanju gradiva z Dolenjske in ob želji, da bi ženitovanjske šege prikazali drugače, kot so bile prikazane do sedaj. Ker pa zaenkrat ni znano, da bi jih kdo že obdeloval na tak način, niti pri nas niti drugod, se bo Helena Ložar-Podlogar morala opirati na lastna razmišljanja in poglobljanja v gradivo. V tej zvezi se kajpada zavedamo, da se bo s tem nekoliko spremenil naš srednjeročni plan, vendar le v taki meri, da ne bomo več izdelovali delnih elaboratov, ampak osnovo za etnotno študijo, ki bo prodrla globlje do pomena ženitovanjskih šeg v življenju človeka na Slovenskem.

S področja šeg ob rojstvu smo zbirali gradivo v Ziljski dolini in na Kočevskem, po sredovanju naše informatorke pa smo dobili še gradivo iz okolice Slovenj Gradca.

Naš stažist Jurij Fikfak je pri študiju zgodovine raziskovanja šeg na Slovenskem pregledal osnovno evropsko literaturo iz teorije šeg. Pri tem je prišel do spoznanja, da sta bist-

vena dva vidika: psihološko-komunikacijski, po katerem so šege del družbenega življenja (kulture), in psihološko-simbolični, po katerem so šege del duhovne kulture. S tem je bila tudi rešena osnovna dilema, kam šege po svoji naravi sodijo. Glede terminologije ostajamo pri že ustaljenih in uveljavljenih pojmih šega in navada, ki se na Slovenskem pojavljata od samega začetka prikazovanja ljudskega življenja. Morebitni novi pojmi vedenjski obrazec-vzorec, ritual, običaj (le pogovorni termin) so enostranski in enopomenski. Razmejitev med šego in navado ima Jurij Fikfak za smiselno (nasproti M. Vodopiji: Etnološko određenje pojma običaj): šega je pomensko-simbolično polna, navada je pomensko-simbolično izpraznjena, komunikacijsko pogojena oblika (nasproti zasebnim oblikam vedenja). Iz obravnavanega obdobja (konec 18. stol.) je J. Fikfak razčlenil Linhartovo Županovo Micco in ugotovil vključevanje šeg tedanjega podeželskega okolja v veseloigro.

Iz zgodovine raziskovanja šeg je nastal Fikfakov referat o delu Jakoba Volčiča v Istri, kakor se kaže iz objav v Novicah 1851—1881; referat je bil prebran na posvetovanju Paralele med slovensko in hrvaško etnologijo in folkloristiko 1848—1945 decembra 1982 v Varaždinu.

Za raziskovanje življenja gozdnih delavcev na Notranjskem žal ni sofinanciranja. Vendar so bili pregledani letniki Gozdnega gospodarja GG Postojna, kjer je nekaj pomembnih pričevanj o šegah (posebej o pustu in smrti, pa tudi ob obletnicah).

Teočka dokumentacija. Za fototeko in arhiv je bilo zbrano novo gradivo in sicer: v Gorenji vasi šege o Veliki noči, birmi in sprejemu v Zvezo mladine; v Postojni šege ob maturantskem obhodu mesta in šole; v Obrovu šege o pustu. Ob petdesetletnici zadnje izvedbe Drabosnjakovega Pasijona v Kostanjah na Koroškem smo dokumentirali letošnjo izvedbo z dne 29. maja. Udeleženci: mag. Helena Ložar-Podlogar, Sinja Zemljič-Golob in Jurij Fikfak, ki je napisal članek *Primerjava izvedbe leta 1932 in 1982* in ugotovil, da je današnja funkcija Pasijona narodnostno združevalna, v preteklosti pa je bila predvsem religiozna. Temu primerno je bilo tudi različno poseganje — spreminjanje osnovnega Drabosnjakovega besedila.

Urejanje graške arhivske zbirke. Dr. Niko Kuret je končal inventarizacijo Narodopisne topografije Slovenske Štajerske pred 1848 (po vprašalnicah Götha in nadvojvode Janeza) in uredil izpiske dr. V. Geramba iz zbirke, ki jo hrani graški narodopisni muzej. Potem, ko je v graškem arhivu prevzel še manjkajoče enote iz Göthove topografije, primerjal vse dvomljive primere in jih kontroliral ob izvirnikih ter uredil tabele, naj bi bila zbirka zdaj kompletna, s tem pa se za inštitut odpira nova raziskava, o kateri je dr. Kuret že predčasno obvestil ZRC SAZU.

Pod strokovnim vodstvom direktorice Štajerskega narodopisnega muzeja iz Gradca smo si ogledali razstavo o življenju in delu nadvojvode Janeza, pobudnika Göthove topografije (1782-1859). Udeleženci: dr. Angelos Baš, mag. Helena Ložar-Podlogar in Jurij Fikfak.

Slovenska redakcija za Demos: mag. Helena Ložar-Podlogar je delovala kot glavna urednica za Slovenijo pri strokovni reviji Demos in s sodelovanjem Sinje Zemljič-Golob pošiljala referate. Udeležila se je tudi glavne redakcijske konference v Brnu, kjer je poročala o delu slovenske redakcije ter o spremembah v zvezi z ustanovitvijo ZRC SAZU, ki jih bo treba upoštevati tudi pri tiskanju časopisa Demos.

Stazistu Juriju Fikfaku smo zaradi strokovnega izpopolnjevanja omogočili udeležbo na kongresu Zveze društev folkloristov Jugoslavije na Hvaru (18.—20. oktobra).

Sekcija za glasbeno narodopisje

Raziskovalno delo: Ljudska glasbena in plesna kultura Slovencev kot del programskega sklopa Raziskave slovenskega narodopisnega izročila.

Slovenske ljudske pesmi — 3. knjiga bo obsegala drugi del legendarnih pesmi in balade socialno-kritične vsebine. Rokopis zanjo je v glavnem končan. Kazala po vzorcu prejšnjih dveh knjig bomo lahko sestavili šele med tiskom oz. ob prelomu. Trenutno pripravlja V. Vodušek dopolnila in popravke, ki so nujno potrebni pred oddajo rokopisa v tisk.

Za 4. knjigo, ki bo obsegala predvidoma ljubezenske in družinske balade, je že pripravljeno nekaj tipov in pregled doslej zbranega gradiva. V letu 1983 se bo to delo nadaljevalo, tako da bi bil rokopis vsaj v grobem pripravljen do decembra 1983.

Tudi v tem letu je izšla *Jahresbibliographie der Volksballadenforschung*, zv. 11/1981, ki je publikacija komisije za ljudsko pesništvo pri S. I. E. F. (= Société Internationale d'Ethnographie et Folklore), pripravlja pa jo kot glavna urednica Z. Kumer.

Ljudska glasbila in godci na Slovenskem: Rokopis, ki ga je sestavila in za tisk pripravila Z. Kumer, obsega 221 tipkanih strani, notne primere, slike, kazala in angleški povzetek. Po dogovoru z založnico Slovensko matico naj bi knjiga izšla do maja 1983, ko bo v Piranu mednarodni simpozij o ljudskih glasbilih.

Etnomuzikološka raziskava Slovenske Koroške (Avstrija). Terensko delo smo morali preložiti zaradi različnih ovir na pozno jesen in tedaj smo obiskali pevce in godce v naslednjih krajih Podjune: Pliberk, Komelj, Suha, Blato, Dob, Podkraj, Dolinčiče, Šmarjeta, Šmihel nad Pliberkom in Libuče.

Na pobudo koroških Slovencev je bil 9. okt. v Šmihelu pri Pliberku sestanek, ki so se ga udeležili Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar in M. Terseglav. Na njem smo razpravljali o možnostih za pospešeno zbiranje gradiva, deloma ob pomoči domačih zbiralcev. Sklenjeno je bilo, da bomo jan. 1983 pripravili zanje tečaj o tehniki zbiranja. Predavanja bodo pripravili omenjeni sodelavci sekcije. Dogovorili so se tudi glede izmenjave gradiva s slavistično stolico graške univerze (prof. E. Prunč), ki je ob dialektoloških raziskavah slovenske Koroške nabrala precej zvočnih primerov ljudskih pesmi. Vse to je del priprav za bodočo objavo koroškega pesemskega izročila.

Delno objavo pomenita dve gramofonski plošči: izšli bosta v skupnem albumu in zbirki Slovenska ljudska glasba, ki jo pripravlja J. Strajnar. V l. 1982 je pripravil in oddal vse gradivo (zvočne primere in rokopis uvoda s transkripcijami, komentarji) za navedeni plošči. Pri pripravi gradiva sta sodelovala Z. Kumer (uvod in transkripcije besedil) in I. Cvetko (transkripcije nekaterih melodij).

Glasbeno plesna kulturološka raziskava rudarske kolonije Terezija v Trbovljah je bila v tem letu končana. Sodelavci M. Ramovš, J. Strajnar in M. Terseglav so zbrane podatke tematsko uredili, dopolnili z novimi viri, transkripcijami zvočnih posnetkov in tako pripravili gradivo za izdelavo elaborata, ki ga bo sestavil V. Vodušek.

Terenske raziskave. Do več uspešnih snemanj na terenu je prišlo po posredovanju Nedeljskega dnevnika, ki je l. 1981 povabil svoje bralce, naj napišejo in pošljejo stare pesmi, kolikor se jih spominjajo. D. Kladnikova, ki je akcijo vodila, je dospelo gradivo prinesla na vpogled in izkazalo se je, da je bilo med bralci, ki so poslali besedila, nekaj izrazitih ljudskih pevcev. Na dopis sekcije, ali privolijo v snemanje, so vsi odgovorili pritrdilno. Rezultat teh snemanj v Tomaški vasi pri Slovenj Gradcu, v Mariboru (pri pevki z Dravskega polja), v Vrhnikih pri Ložu (2 x), v Kicarju pri Ptujju (2 x) in v Paški vasi pri Šmartnem ob Paki (pri pevki s Pohorja, 4 x) je 401 enota.

Na pobudo in ob pomoči St. Stražarja iz Domžal smo obiskali nekaj pevcev v Črnem grabnu v vaseh Zg. Loke pri Blagovici, Krašnja in Sp. Prapreče ter posneli 46 pesmi. V načrtu so še nadaljnja snemanja, da bi bilo mogoče dati zaokroženo podobo pesemskega izročila tega območja.

Ostala snemanja so bila bodisi po dogovoru s pevci oz. posredniki (v Vrhpolju, Stahovici, Krivčevem v Črni, Svečini pri Mariboru, v Starem trgu ob Kolpi, Čepļjah, Jelenji vasi, Predgradu, v Šmartnem ob Paki, v Šmihelu nad Mozirjem, Zagorici pri Moravčah in na Viču v Ljubljani) bodisi ob sodelovanju z RTV Ljubljana za radijske in televizijske oddaje (v Zahomcu na Koroškem, v Zagorici-Dobro polje, v Gorici, po Beneški Sloveniji in v Reziji, v Selah pri Borovljah, v Obrežu). Ta priložnostna, večinoma enodnevna snemanja so povečala zvočni arhiv za 264 enot, tj. pesmi, instrumentalnih melodij in plesov.

Drugo delo posameznih sodelavcev.

Igor Cvetko: Kot diplomiran muzikolog je bil 1. sept. sprejet med sodelavce sekcije; posvetil se je zlasti transkribiranju melodij, hkrati ko se je seznanjal z ureditvijo, delom, metodami in načrti sekcije. Transkribiral je 109 pesemskih in instrumentalnih, eno- in večglasnih zvočnih primerov.

Zmaga Kumer: Razen zgoraj navedenih del (SLP 3 in 4, *Ljudska glasbila in godci*, *Jahresbibliographie der Volksballadenforschung*) je kot sodelavka terminološke komisije SAZU pripravila za tisk čistopis 1. dela glasbenega terminološkega slovarja z več kot 990 termini. Sodelovala je v mednarodni žiriji za podelitev nagrade Europa-Preis für Volks-

kunst v Hamburgu, v organizaciji za mednarodni simpozij o raziskovanju ljudskih glasbil v Piranu maja 1983, se udeležila kongresa, ki je bil 26.—28. avg. v Gorici pod naslovom IX. Congresso Internazionale Tradizioni Popolari — La ricerca folklorica e la scuola, ter žalne svečanosti za umrlim dr. Robertom Wildhaberjem v Baslu 14. nov. Na povabilo tamkajšnjega etnografskega muzeja je prikazala rajnikove strokovne stike z južnimi Slovani. Poleg rednih predavanj na PZE za muzikologijo na ljubljanski fakulteti (po 2 tedenski uri v 3. letniku) pod naslovom Uvod v glasbeno narodopisje, je v dneh 25., 28. maja in 21.—23. junija imela 24 predavanj (z izpiti) o *Ljudski glasbi jugoslovanskih narodov* na muzikološkem oddelku univerze v Innsbrucku, v dneh 4.—6. januarja pa je predavala o *Ljudski pesmi na Koroškem, njenem zbiranju in raziskovanju* v Tinjah za slovenske izobražence in pevovodje na Koroškem. Za RTV Ljubljana je pripravila 5 oddaj (*Lepa ti je Svěčina bogata, Mene pa peti najbólj veseli, Včasih mi slišimo novega kaj* (2 oddaji), *Iz finskega baladnega izročila*) za RTV Sarajevo 2 oddaji (*Narodni muzički instrumenti u Sloveniji, Svatbene pesme u Sloveniji*).

Mirko Ramovš: Glavnino internega dela mu je predstavljalo katalogiziranje slovenskih ljudskih plesov po zaporednih številkah, imenih, krajih in po tipih. Doslej je katalogiziranih 500 plesov.

Za IX. Congresso Internazionale Tradizioni Popolari, ki je bil 26.—28. avgusta v Gorici, je pripravil referat *Ljudski ples v usmerjeni srednji šoli na Slovenskem*, za 29. kongres jugoslovanskih folkloristov na Hvaru (15.—20. okt.) pa referat *Prepletanje alpskega in mediteranskega v ljudskih plesih Slovenskega Primorja in Istre*. Razen splošnih predavanj o ljudskih plesih (po 2 uri tedensko) na zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani je strokovno vodil in imel predavanja na nadaljevalnem seminarju za vodje folklornih skupin v Piranu 21.—26. junija, predaval o slovenskih ljudskih plesih slušateljem Ljetne šole folklorja na Badiji 7. avgusta (12 ur) in na seminarju za mentorje otroških in pionirskih folklornih skupin v Celju (2. septembra in 12. novembra). Pripravil je tri oddaje iz cikla Slovenska zemlja v pesmi in besedi (*Zaplešimo in zapojmo* — o folklorni skupini iz Obreža in iz Šmartnega ob Paki; *Je ohcet vesela*) za RTV Ljubljana in oddajo *Plesi v slovenski svatbi* za RTV Sarajevo, ter scenarij in vezno besedilo za dve TV oddaji o slovenskih ljudskih plesih (iz Gorice, Beneške Slovenije in Rezije; Ziljski prvi rej in svatbeni plesi v Selah pri Borovljah). Strokovno in umetniško je tudi v l. 1982 vodil AFS France Marolt ter programsko vodil Praznične dneve slovenske folklore v Piranu (24.—27. junija) in Srečanja z ljudskimi pevci, godci in plesalci v Celju (13. novembra). Sodeluje v medrepubliškem programskem odboru za Smotro folklorja v Zagrebu in je v Zvezi kulturnih organizacij Slovenije predsednik strokovnega odbora za folklorno dejavnost. Za folklorni skupini Svetozar Marković in Sonja Marinković, obe iz Novega Sada, je pripravil scensko postavitev gorenjskih plesov. Ob vsem tem je stalni mentor in svetovalec folklornim skupinam in posameznikom, ki prihajajo k njemu po pomoč in nasvete o vseh vprašanih ljudskih plesov.

Julijan Strajnar: Zraven sodelovanja pri že zgoraj navedenih nalogah se je posvečal transkribiranju melodij vokalnih in instrumentalnih posnetkov. Pripravil je referate: *Etnomuzikologija in izobraževanje* za IX. Congresso Internazionale Tradizioni Popolari (26.—28. avgusta) v Gorici, za 29. kongres jugoslovanskih folkloristov (15.—20. oktobra) na Hvaru referat *Zaščita in predstavitev folklorne dediščine* in referat *Slovenska etnomuzikologija v letih 1848—1941* za etnološko posvetovanje v Varaždinu (9.—10. decembra). Za RTV Ljubljana je pripravil 4 oddaje, ki so hkrati predstavitev obeh plošč o Koroški, za RTV Sarajevo pa oddajo *Vloga godcev na svatbi*. Sodeloval je pri javni oddaji Slovenska zemlja v pesmi in besedi 24. novembra v Cankarjevem domu, v programskem odboru za Praznične dneve slovenske folklore v Piranu in za Retrospektivo slovenskega etnološkega filma v Cankarjevem domu 10.—11. novembra ter v strokovnem odboru za prej navedeni kongres v Gorici. Skupaj z Zmagom Kumer pripravlja mednarodni simpozij o ljudskih glasbilih maja 1983 v Piranu. Na Akademiji za glasbo predava za 3. in 4. letnik Uvod v glasbeno narodopisje (po 1 uro tedensko), je član strokovnega odbora za folklorno dejavnost pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije, stalni mentor in svetovalec za vprašanja ljudske instrumentalne glasbe za folklorne skupine, pevske zборе, posameznike idr. Za folklorno skupino Stu ledi v Trstu je priredil instrumentalno spremljavo istrskih plesov.

Marko Terseglav: V zvezi z načrtom za terensko delo na Bizeljskem je pregledal v NUK vso zadevno literaturo, sicer pa se je posvečal raziskavi folklorističnih vprašanj ob koncu 19. stol. v Sloveniji (Štrekelj, Levstik) ter teoretičnim problemom etnologije v seda-

njem izobraževalnem sistemu. V času študijskega bivanja v Berlinu (DDR) 23. februarja — 7. marca (v okviru redne medakademijske izmenjave), se je v glavnem zanimal za tamkajšnje metodološke probleme ter preučevanje delavskih in revolucionarnih pesmi.

Za IX. Congresso Internazionale Tradizioni Popolari (26.—29. avg.) v Gorici je pripravil referat na temo *Etnologija in šola*, za etnološko posvetovanje v Varaždinu 8.—9. decembra referat *Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije* in sodeloval na 29. kongresu jugoslovanskih folkloristov 15.—20. oktobra na Hvaru kot vodja tribune Etnološki podmladek. Tudi v tekočem letu je bil predsednik Slovenskega etnološkega društva in od kongresa na Hvaru tudi predsednik Zveze društev folkloristov Jugoslavije. Je član uredniškega odbora revije Narodno stvaralaštvo — Folklor in glavni urednik Glasnika SED.

Valens Vodušek: Sodelavec in načelnik sekcije je v osmih mesecih do upokojitve (31. 8. 1982) delal po predvidenem načrtu. Med drugim je bilo potrebno obsežno dopolnjevanje tekstnega rokopisa 3. knjige zbirke *Slovenske ljudske pesmi* z novejšim gradivom (do konca l. 1970), pa tudi s starejšim, na novo odkritim, kar je zahtevalo nove transkripcije besedil in melodij. Najstarejše gradivo slovenskih ljudskih pesmi z melodijami iz t. im. Sonneleitnerjeve zbirke iz let okrog 1819 je bilo dešifrirano in prepisano na čisto; pregled izvornikov v dunajskem arhivu in map prvotno poslanega, a izginulega gradiva ter obisk v Celovcu zaradi pojasnitve nekaterih narečnih zapisov besedil, je moral odpasti (devize).

V zvezi z Glasbeno-plesno kulturološko raziskavo rudarske kolonije Terezija v Trbovljah je bilo transkribirano lastno zbrano gradivo; ob koncu prvega polletja se je temu pridružilo gradivo ostalih treh sodelavcev (gl. zgoraj). Celotno gradivo je zelo obsežno in raznovrstno, tako da bo skupni elaborat mogoče dodelati šele v prvi polovici leta 1983; podobno velja za študijo o Sonneleitnerjevi zbirki.

V prvi polovici leta je bilo začeto tudi prepotrebno (gl. naše poročilo o delu v l. 1981) pregledovanje in numeriranje magnetofonskih posnetkov od l. 1969 oz. 1970 dalje za pesmski arhiv ter označevanje ustreznih magnetofonskih trakov in njih vsebine za fonarhiv. To delo je dr. Vodušek nadaljeval tudi po upokojitvi in izročil sekciji v uporabo več vrst pregledov v tipkopisu.

Sekcija za materialno kulturo

Arhitekturno izročilo pastirjev, drvarjev in oglarjev na Slovenskem. Dr. Tone Cevc je po večletnem zbiranju gradiva na terenu pripravil v letu 1982 za tisk študijo z omenjenim naslovom, podnaslovljeno *Kulturnozgodovinski in etnološki oris*. Ker so mu za dokončno obdelavo manjkali še nekateri podatki, jih je moral na terenu dopolniti in s pomočjo arhitektov izmeriti nekaj stavb in izrisati načrte. Dokumentiranje stavb je potekalo na Ukovski planini (Italija), na Dolški planini na avstrijskem Koroškem, na planini Ravne v Kamniških Alpah, na planini Kašina pod Krnom, na planini Javornik in na Lipanci na Pokljuki.

Cevčev oris občasno naseljenih stavb in naselij na Slovenskem, ki obsega nekaj več kot 200 strani tipkopiša, predstavlja enega prvih poskusov strukturne etnološke razčlenitve ljudske arhitekture pri nas. Med dognanji tega dela naj omenimo spoznanje, da so Slovenci ob naselitvi v alpski domovini v 6. in 7. stol. naleteli na še živa ognjišča staroselskih prebivalcev. Od njih niso prevzeli samo kultiviranih zemljišč (npr. planin), ampak deloma tudi njihovo stavbno izročilo, ki so ga povezali s slovansko stavbno dediščino. Okrogle kamnite kraške pastirske »hiške«, nadstropni bohinjski in koroški »stanovi in fače« ter ovalne velikoplaninske »bajte« še najbolj spominjajo na arhitekturo, na kakršno so naleteli Slovenci ob naselitvi v novi domovini. Pomembno strokovno obogatitev predstavljajo v Cevčevi študiji izvorne risbe (prispevali so jih arhitekti Ana Marija in Tone Benda, Janez Golob, Mojca in Emil Fijavž, Vlasto Kopač, Sonja Prešeren in Niko Zupan), ki dajejo pregled o konstrukcijah sten, ostrejših in detajlov, kakor tudi o tipih občasno obljudenih stavb na Slovenskem.

Poleg navedenega je dr. T. Cevc pripravil referat in ga prebral na posvetovanju konzervatorjev Slovenije dne 18. 11. 1982 v Stražišču pri Kranju, kjer so obravnavali etnološko dediščino — sporočilo današnjemu času. Referat z naslovom *Arhitektura občasnih naselij in varovanje njene stavbne dediščine* naj bi izšel po predvidevanjih prihodnje leto v zborniku Varstvo spomenikov.

Na povabilo koroških Slovencev se je dr. T. Cevc dne 9. oktobra 1982 udeležil v Šmihelu posvetovanja o raziskovanju koroškega narodopisnega izročila in orisal prizadevanje Inštituta za slovensko narodopisje SAZU pri preučevanju ljudske gmotne kulture Slovencev na Koroškem.

Ob izidu knjige *Slovenske gore*, ki jo je založila Cankarjeva založba v Ljubljani, se je T. Cevc 9. 12. 1982 udeležil tiskovne konference in pripravil krajše poročilo o poglavju, ki ga je prispeval za to knjigo.

Oblačilna kultura na Slovenskem v prvi polovici 19. stoletja. L. 1982 je dr. A. Baš opravil tretji, sklepni del zbiranja gradiva: tokrat je bilo na vrsti likovno in predmetno gradivo; to sestoji povečini iz portretov, manj iz votivnih slik, vedut in krajevnih upodobitev, ki pričujejo tudi o takratnih oblačilih, le malo pa je ustreznega predmetnega gradiva, se pravi ohranjenih oblačil in obutve. Da bi ugotovil vse to gradivo, je letos pregledal zbirke Narodne galerije, likovne zbirke Mestnega muzeja in Narodnega muzeja v Ljubljani, vsehvi grafični kabinet zadnjega muzeja, grafično zbirko Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, fototeko Zavoda za spomeniško varstvo SRS v Ljubljani, likovne zbirke Pokrajinskega muzeja v Celju in fototeko Zavoda za spomeniško varstvo v Celju, likovne zbirke Pokrajinskega muzeja v Škofji Loki, Pokrajinskega muzeja v Kranju, Čebelarskega muzeja v Radovljici, Pomorskega muzeja v Piranu, Pokrajinskega muzeja v Kopru, zbirko starih tiskov v študijski knjižnici v Kopru, likovne zbirke Pokrajinskega muzeja v Mariboru in kostimski oddelek slednjega muzeja, naposled pa likovno in tekstilno zbirko Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani. S tem je pridobil, z izjemo ustreznega gradiva v Pokrajinskem muzeju v Ptuju in Pokrajinskem muzeju v Novi Gorici, ki pride na vrsto v prvih dneh l. 1983, tako rekoč vse dosegljivo gradivo v ustreznih javnih zbirkah na Slovenskem. Najpomembnejše gradivo je dal prefotografirati ali narediti fotografije po negativih, tako da vsebuje zdaj oblačilna fototeka našega Inštituta najpoučnejši izbor likovnega in predmetnega gradiva o oblačilni kulturi na Slovenskem v zadnjem fevdalnem obdobju, ki bo lahko odlično rabilo za predvidene Baševe in morebitne nadaljnje raziskave omenjene tematike. Tako je sklenjeno celotno zbiranje gradiva za pričujočo raziskavo in bo mogoče z naslednjim, 1983. letom začeti pisati obravnavo o oblačilni kulturi na Slovenskem v prvi polovici 19. stoletja.

Spričo pomanjkanja primerjalnega gradiva iz Srednje Evrope in zadevnega slovstva v naših knjižnicah je dr. Baš v želji, da bi se uspešno lotil tega pisanja, zaprosil kot nekdanji štipendist ustanove Alexandra von Humboldta za dvomesečno dodatno štipendijo za zadevno delo v Bavarski državni biblioteki v Münchnu. Z dodeljeno štipendijo je aprila in maja dobora urešnil navedeni načrt in v tej smeri tudi bistveno obogatil kartoteko svoje sekcije.

Dr. Baš je kot predstavnik SAZU v jugoslovanskem medakademijskem odboru za etnologijo opravljal uredniško delo za Slovenijo v pripravah za enciklopedično publikacijo *Etnografija Slavjan*, ki bo izšla pri Sovjetski akademiji znanosti v Moskvi, in poskrbel, da so bili 1982 slovenski prispevki v dokončni obliki oddani in v prvi redakciji tudi prevedeni v ruščino. Kot izredni profesor etnologije je v okviru podiplomskega študija etnologije na Filozofski fakulteti vodil konzultacije iz predmeta etnologija Slovencev. V Inštitutu za nemško in primerjalno etnologijo na univerzi v Münchnu je imel dve predavanji, in sicer 18. maja 1982: *Pregled zgodovine etnologije pri jugoslovanskih narodih*, in 25. maja 1982: *Načela raziskovanja oblačilne kulture*.

Knjižnica

V letu 1982 je v našo knjižnico prišlo 429 novih knjig (od tega 271 zvezkov periodik), tako da imamo zdaj skupaj 7516 knjižnih enot. Na dom smo posodili 173 knjig, v čitalnici je bilo pregledano 73 enot. Medbibliotečnih izposoj je bilo 6, od tega 1 inozemska. V Orlovi knjižnici so obiskovalci iskali 38 knjig, pri čemer pa sodelavci našega inštituta niso všteti.

Letos smo uredili knjižno zapuščino dr. B. Orla. Njegova knjižnica sedaj stoji v sobi sekcije za materialno kulturo. Žal so knjige ponekod postavljene v dve vrsti, kljub temu pa je celotna zbirka vendarle pregledna. Skupaj z njo je urejen tudi abecedni imenski katalog.

Nadaljevali smo z delom pri stvarnem katalogu in redno (dvakrat letno) prispevali seznam naših novih knjižnih pridobitev za Bilten, ki ga izdaja PZE za etnologijo na FF skupaj s Slovenskim etnografskim muzejem in našim inštitutom.

Znanstvenoraziskovalno delo Inštituta za marksistične študije je potekalo v okviru programskega sklopa *Zgodovina in razvoj marksistične misli na Slovenskem*, ki je del raziskovalnega programa SAZU in URP *Teorija samoupravnega socializma*. Programski sklop tvorijo tri dolgoročno zasnovane raziskave: *Zbrana dela Borisa Zihlerla*, *Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa* ter *Aktualna vprašanja teorije znanosti in marksizem*. Pri raziskovalnem delu je poleg starih rednih raziskovalcev sodelovalo tudi večje število zunanjih sodelavcev in konzultantov.

Zbrana dela Borisa Zihlerla. Prva knjiga Zbranih del Borisa Zihlerla je izšla v letu 1981 (SAZU, Ljubljana 1981, 274 str.), v letu 1982 pa se je nadaljevalo delo pri zbiranju gradiva, evidentiranju neznanih člankov, identifikaciji člankov (nepodpisanih ali podpisanih z različnimi psevdonimi), primerjava večkrat objavljenih člankov, konzultacije s strokovnjaki zgodovinarji in postopek recenziranja za drugo knjigo. Le-ta zajema obdobje NOV, zato je bilo potrebno zbirati gradivo in informacije tudi pri zasebnikih, Zihlerlovih sodelavcih in udeležencih raznih partijskih in političnih tečajev, zaradi česar se je priprava dela časovno nekoliko podaljšala in bo 2. knjiga Zbranih del izšla v prvi polovici leta 1983. V okviru raziskovanja zbranih tekstov je bila izdelana uvodna študija, ki pojasnjuje in zgodovinsko umešča Zihlerlovo teoretsko in publicistično dejavnost v obdobju NOV. Izdelan je bil razmeroma obsežen znanstveni aparat za 2. knjigo, ki vsebuje poleg vsebinskih pojasnil in opomb tudi kronološko in bibliografsko preglednico zbranih Zihlerlovih tekstov.

Začelo se je zbiranje gradiva za 3. zvezek Zbranih del Borisa Zihlerla.

Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa. V letu 1982 se je nadaljevalo raziskovalno delo v zvezi s problematiko zgodovine nastanka in učinkovanja Marxove kritike politične ekonomije, pri čemer je bilo delo osredotočeno na obdobje 1857/58 oz. na Marxov rokopis *Očrti kritike politične ekonomije*.

Raziskovalni vidik pri preučevanju *Očrtov* je bilo vprašanje znanstveno-teoretskega statusa Marxove teorije. Pri tem je raziskava že sintetizirala dognanja iz lanskoletne raziskave o hermenevtičnih teorijah znanosti, v prvi vrsti je izoblikovala tiste koncepte, ki omogočajo dojetje družbenozgodovinske določenosti znanstvenih teorij.

Raziskava je potekala v dveh smereh. Na eni strani je s pregledom obstoječih marksističnih interpretacij Marxove in Engelsove kritike politične ekonomije skušala zarisati tisto mrežo problemov, skozi katero kritika politične ekonomije aktualno učinkuje in skozi katero mora danes vsaka imanentna razlaga Marxove in Engelsove teorije. Raziskava je zajela predvsem zahodnonemški in francoski teoretski prostor. Na drugi strani pa je bila usmerjena na imanentno analizo besedila *Očrtov*, v tej fazi predvsem na zasnutek teorije denarja. Delovna hipoteza je bila, da izoblikuje Marx v tem zasnutku tudi koncept materialističnega pojmovnega razvoja, materialistične dialektične logike, ki se kaže v zahtevi po izpeljavi materialnosti denarja iz vrednostne določitve. Natančna analiza te zahteve je pokazala, da vodi, preko pojma blaga delovne sile, k sprejetju stališča razrednega boja za imanentni del materialističnega logičnega postopka. Prav tako je tudi pokazala, da se Marx v svojem raziskovanju izogiba predvsem padca v idealizem in da zato zaide dostikrat v nevarno bližino nedialektičnega materializma.

Prvi del raziskave je bil objavljen v Vestniku Inštituta za marksistične študije 1/2 1981.

V okviru raziskovanja Marxove kritike nacionalne ekonomije je bil prvotno predvideni krajši prikaz Marxove kritike Friedricha Lista (O Friedricha Lista knjigi *Nacionalni sistem politične ekonomije*) razširjen v obsežno analizo Listovega nacionalnoekonomskega dela ter Marxovega in Engelsovega spoprijema z njim od leta 1843 do 1848 ter redkih kasnejših izjav o njem (v Zur Kritik itd., Kapitalu, Anti-Dühringu in korespondenci). Marxova in Engelsova kritika Friedricha Lista je raziskana v kontekstu drugih sodobnih kritik tega ekonomista in v kontekstu formiranja zgodovinskomaterialistične kritične teorije. Obravnavani in prevedeni so bili tudi ostali Marxovi in Engelsovi spisi iz let 1843—1848, ki vsebujejo kritiko nacionalnoekonomskih vprašanj in jih v slovenščini doslej nismo imeli, ter prispevek Georga Weertha h kritiki nacionalne ekonomije; ob tem je prikazan ekonomski kongres v Bruslju, ki so se ga udeležili tudi Marx, Engels, Weerth in Wolff. Anali-

za je upoštevala prve objave nekaterih Marxovih ekscerptnih zvezkov (MEGA IV ter Müllerjeva in Winkelmannova izdaja pri založbi Ullstein) ter jih v določenih točkah tudi kritično ovrednotila.

Izdelana je bila analiza prevajanja Marxovih in Engelsovih del v slovenščino v letih 1967–1982, ki zajema:

1. Bibliografijo prevodov Marxa in Engelsa v slovenščino, ki vsebuje tudi revialne in časopisne objave ter drugo pisno dokumentacijo (bibliografija J. Munde se zaključí z letom 1967).

2. Prikaz »videjnih gibanj« v danem obdobju, ki pokaže, v kakšnem družbenem kontekstu je potekalo prevajanje Marxa in Engelsa in kako ga je določalo.

3. Prikaz problematike prevajanja, terminoloških in edicijskih vprašanj.

Razprava bo objavljena v Vestniku 1/2 1982.

Prípravljen je bila tematska številka Vestnika, posvečena raziskavi *Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa*.

Prípravljen je bil predlog za prvo delovno razpravo v zvezi s teoretskimi, terminološkimi in prevajalskimi problemi Marxove in Engelsove kritike politične ekonomije. Tematika razprave bo *Vloga uporabne vrednosti v kritiki politične ekonomije*.

Pri pripravi slovenske izdaje Marxovega rokopisa iz let 1857/58 je bil preveden del *Očrtov*, ki je izšel v MEGA² I. 1 (308 strani). V Vestniku 1/2 1981 je bil objavljen prevod dela poglavja o denarju. V naslednji številki Vestnika (1/2 1982) bo objavljen preostali del poglavja o denarju in del poglavja o kapitalu.

Uvodna študija za knjižno izdajo Marxovih *Očrtov* ni mogla biti dokončana, ker višini sredstev ni omogočala potrebnega angažiranja zunanjih sodelavcev, ki bi morali sodelovati pri pripravi študije. Iz istih razlogov je tudi delovna skupina za pripravo znanstvenega aparata *Očrtov* opravila le del zastavljenih nalog. Na osnovi opravljenega in za leto 1983 načrtovanega dela je inštitut Kulturni skupnosti Slovenije in Marksističnemu centru CK ZKS poslal prošnjo za sofinanciranje izdaje Marxovih *Očrtov* v letu 1983. S to izdajo namerava inštitut na ustrezen način zaznamovati stoletnico Marxove smrti.

Aktualna vprašanja teorije znanosti in marksizem. Nadaljevali in zaključili smo večletno raziskovanje zgodovine konceptov geneze in strukture v različnih znanostih, pri čemer je bil preučen konkreten primer, tj. znanosti o življenju, in realiziran historičen prikaz uporabe obeh konceptov v le-teh.

Ker se je raziskovalno delo razširilo na umetnostno področje, sta bili v tem okviru raziskovani dve temi, ki bosta tudi predmet nadaljnjega preučevanja: v okviru raziskovanja epistemoloških osnov umetniškega diskurza je bil preučevan odnos umetnosti in ideologije v dosedajni marksistični tradiciji.

V okviru preučevanja odnosa med produkcijo in ustvarjalnostjo je bila uvodoma izdelana študija o zgodovinsko-epistemoloških problemih interpretacije znanega Marxovega stališča o ustvarjalnosti v I. zvezku *Kapitala*; skozi historično raziskavo konceptov, ki jih tam uporablja Marx, je avtor nakazal svojo oceno njihovega dejanskega pomena.

Študiji bosta objavljeni v I. številki Vestnika inštituta v letu 1983.

Raziskovanje odnosov in povezav med epistemologijo in marksistično teorijo znanosti je bilo osredotočeno na problematizacijo odnosa med zgodovino znanosti in epistemologijo v delu marksistično orientiranega teoretika Pierra Raymonda. V okviru tega vprašanja smo preučevali pomen in meje analogije med Marxovo analizo blagovne produkcije in Raymondovo analizo znanstvene produkcije in s tem povezano vprašanje avtonomije ali artikulacije zgodovine znanosti nasproti družbeni zgodovini, vzeti v najširšem pomenu. Rezultati raziskovanja bodo objavljeni v I. številki Vestnika za leto 1983.

Raziskovanje problemov formalizacije je nadaljevalo obravnavo vprašanja o razmerju med jezikom kot znanstveno avtonomnim sistemom ter njegovo vključitvijo v govor, v družbeno vez, kakor se je oblikovalo to vprašanje v samih znanostih, ki imajo opravka s formalizacijo. Izhajajoč iz že prej obravnavane kontroverze o določnih opisih so bili (ob avtorjih, kot so zlasti Donnellan, Kripke, Davidson) preučeni naslednji problemski sklopi:

- nadaljevanje kontroverze o določnih opisih;
- znanstvena določitev referenčne relacije, opozicija; atributivno referencialno

- teorija zgodovinske razlage;
- k teoriji akcije.

Raziskovanje omenjenih vprašanj je izhajalo iz načela, da je pri marksistični analizi znanstvenih modelov najprej najpomembneje slediti notranjim dialektičnim napetostim, ki jih ponuja sam zgodovinski razvoj in kontroverze med posamičnimi teorijami.

Organizacija, biblioteka in druge dejavnosti. Tajniške posle inštituta je do 1. 3. 1982 opravljal asist. mag. Aleš Erjavec, nato jih je prevzel asist. Vojislav Likar, ki je skrbel tudi za nakup strokovne literature. Za administrativna dela, urejanje inštitutske biblioteke in izposojajo knjig je skrbel administrativna tajnica Zvezdana Bizjak-Pitamc. Knjižnica je v letu 1982 prejela 168 knjižnih enot. Dvajset obiskovalcev in štirje notranji sodelavci pa so si skupaj izposodili 128 knjižnih enot.

Strokovna svetnica Neda Pagon-Brglez je v letu 1982 sodelovala na več okroglih mizah (o sociologiji kulture, o preobrazbi izobraževanja) na I. programu Radia Ljubljane ter s predavanji na III. programu Radia Ljubljane in na Radiu Student. Je delegatka v kulturni skupnosti občine Center, članica založniškega sveta založbe Delavska enotnost, članica sosveta za študij programa pri RTV Ljubljana, članica odbora za kulturno vzgojo pri Kulturni skupnosti Slovenije ter članica sekcije za vzgojo in izobraževanje pri RK SZDL. Pri Zavodu SRS za šolstvo je članica komisije za samoupravljanje s temelji marksizma, za družbeno-moralno vzgojo in za sociologijo kulture, recenzentka za učbenike za sociologijo kulture za usmerjeno izobraževanje ter recenzentka za učbenike za italijansko književnost na srednjih šolah z italijanskim učnim jezikom. Za svoje delo je prejela odlikovanje Predsedstva SFRJ — red zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Asistent mag. Aleš Erjavec je bil v letu 1982 na tromesečnem znanstvenem izpopolnjevanju na Institut d'esthétique et des sciences de l'art (Université de Paris I, G. R. 10) pri Centre nationale de la recherche scientifique v Parizu, kjer je sodeloval v seminarju R. Passerona ter začel pripravljati doktorsko disertacijo. Na istem inštitutu je bil ponovno 10 dni novembra 1982, ko je imel predavanje z naslovom *L'art et l'idéologie*. V tem času se je udeležil seminarja Nicolasa Tertuliana na Ecole des Hautes en Sciences Sociales. Je tajnik Sekcije za estetiko pri Slovenskem filozofskem društvu, član Sekcije filmskih kritikov in publicistov v Društvu slovenskih filmskih delavcev, član jedra Sekcije za kulturo pri MC CK ZKS, član Aktiva kritikov pri CK ZKS, član izdajateljskega sveta in uredniškega odbora Nove revije ter član uredniškega sosveta Književnih listov Dela.

Asistent Vojislav Likar je bil od 3. do 12. novembra 1982 na krajšem študijskem obisku na Institut d'histoire des sciences C. N. R. S. v Parizu. Je podpredsednik Slovenskega filozofskega društva in član sekcije za znanost pri MC CK ZKS.

Asistent Rado Riha je imel v okviru Slovenskega filozofskega društva v letu 1982 predavanje na temo *Epistemologija in historični materializem*. Na Višji šoli za zdravstvene delavce je v poletnem semestru 1982 predaval v okviru predmeta Temelji marksizma. Je tajnik Društva za teoretsko psihoanalizo, urednik revije Problemi in zbirke Analecta (DDU Univerzum). Kot član jedra sekcije za publicistiko pri MC CK ZKS je pripravil strokovni predlog za izdajo člankov K. Korschja z naslovom *Kritika stalinizma*. V letu 1982 je prevedel iz nemščine več del marksističnih avtorjev (W. Bloch: *Filozofski pogled na detektivski roman*, J. Moss: *Kapital in delo* (v tisku pri Krto), G. Lukács — predgovor in uvod v *Zgodovino in razredno zavest* (v tisku pri CZ), skupaj z Jelico Šumič-Riha je prevedel članek N. Haasa: *Fort/da kot model* (Problemi-Razprave 4—6, 1982, 122—132); skupaj z R. Močnikom nov prevod Uvoda v Marxove *Očrte* (Problemi-Razprave 4—6, 1982, 291—311).

Celotno znanstvenoraziskovalno delo je potekalo v okviru programa SAZU — Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, in sicer v programskem sklopu števil. 11 pod naslovom *Preučevanje geografskega okolja Slovenije*. Njegovo uresničevanje je zajemalo naslednje sklope raziskav:

V okviru Geografije poplavnih področij na Slovenskem smo letos v glavnem zaključili s terenskim delom šeste faze, ki je zajemala poplavišča ob Kolpi in Lahinji (D. Plut in F. Lovrenčak), ob srednji Ščavnici in na Apaškem polju (D. Radinja), na Cerkniskem polju (A. Kranjc), na Krško-brežiški ravnini in ob spodnji Sotli (M. Šifrer in M. Kolbezen). S temi preučevanji smo izpopolnili poznavanje povodnji in drugih pojavov geografskega okolja na ogroženih območjih in približali raziskave zaključku.

Potem ko smo spremljali razvoj ledenika v redilni dobi, smo ob koncu talilne dobe izmerili in ugotavljali stanje na ledenikih pod Triglavom in Skuto (I. Gams, D. Košir in M. Šifrer). Na Triglavskem ledeniku smo izmerili tudi njegov prečni profil, premikanja ledu v zadnjem ledeniškem letu in gostoto ledu. Tudi ledenik pod Skuto (D. Košir in M. Dežman) se je v letošnji talilni dobi izredno skrčil.

V sklopu zveznega raziskovalnega projekta — Geomorfološka karta v merilu 1:100.000 je K. Natek izdelal rokopisne geomorfološke karte v merilu 1:25.000, ki deloma ali pa v celoti zajemajo topografske karte listov Škofja vas, Slovenske Konjice, Celje, Grobelno, Sevnica in Senovo (okoli 350 km²). Sodelovali smo pri oblikovanju zvezne legende za detajlno kartiranje (I. Gams).

Raziskavo Geografskih značilnosti hribovskih kmetij na Slovenskem smo nadaljevali v Logaško-žirovskih Rovtah (D. Meze), Škofjeloškem hribovju na levi strani porečja Poljanščice (M. Orožen Adamič), jugovzhodnem delu Spodnje Savinjske doline (M. Natek), medtem ko je I. Gams že lani zbrano gradivo za kmetije na Slovenjgraškem Pohorju računalniško obdelal.

V okviru raziskav Regionalizacija Slovenije, katere končni namen je priprava geografske monografije Slovenije, je bila ustanovljena začasna ožja redakcijska skupina (I. Gams, V. Kokole, D. Meze, D. Radinja in I. Vrišer), ki je imela več razgovorov o vsebinski zasnovi monografije. Predlagana je bila splošna monografija Slovenije kot uvod k načrtovani regionalni geografski monografiji Slovenije, ki bo sestavljena iz več delov. Izdelane so bile konceptijske različice za celotno geografsko monografijo Slovenije.

Naš inštitut je prevzel vlogo soorganizatorja zasedanja dveh mednarodnih delovnih skupin Mednarodne geografske zveze, in sicer skupin za rečne in obalne ravnice ter za geomorfološko raziskovanje in kartiranje. Zasedanje bo pred 25. svetovnim geografskim kongresom v Parizu, in sicer avgusta 1984. Določili smo obseg jugoslovanske udeležbe in poti ekskurzij po Sloveniji.

V okviru preučevanja naravnih katastrof v Sloveniji je bila posebna pozornost namenjena poznavanju geografskih učinkov neurja s točo dne 29. junija 1982 na območju Savinjsko-vogljanske pokrajine in na Sotelskem (K. Natek) ter na območjih Kranjske in Kamniške ravnine (M. Šifrer). Poletna in jesenska neurja s povodnjami v Poljanski dolini ter na Idrijskem sta proučila M. Kolbezen in M. Orožen Adamič.

Kartografski oddelek. V letu 1982 je kartografski oddelek v sodelovanju z geofotolaboratorijem in avtorji razprav pripravil za 22. številko Geografskega zbornika vrsto tematskih kart in drugih grafičnih prikazov. S številnimi drugimi kartografskimi ponazoritvami je dopolnjeval tekoče raziskovalno delo inštitutskih delavcev in sodelavcev. Nadaljeval je z izpopolnjevanjem kartografske zbirke v merilu 1:5.000 in 1:10.000. Za potrebe nekaterih drugih inštitutov ZRC SAZU je izdelal nekaj tematskih kart in grafičnih prikazov. Oddelek je vodil Milan Orožen Adamič. Risali sta strokovna delavka Maruša Rupert in višja tehnična sodelavka Meta Ferjan. Fotografski mojster Vlado Vivot je kot strokovni delavec tesno sodeloval s kartografskim oddelkom inštituta. Izdelal je mnogo reprodukcij topografskih kart in risb v različnih merilih (1080, razvil 280 črno-belih filmov, 83 barvnih filmov, 1230 črno-belih fotografij različnih formatov) ter uspešno opravil še vrsto drugih specializiranih del. Poleg tega je v okviru možnosti opravljal različna dela še za druge inštitute ZRC SAZU.

V teku so priprave za interdisciplinarni simpozij o ogroženosti slovenske zemlje po naravnih nesrečah, ki ga bo naš inštitut organiziral jeseni 1983 ob sodelovanju drugih raziskovalnih institucij. Njegov cilj je, da bi v simpozijskem zborniku prikazali širši javnosti vse oblike ogroženosti po naravnih nesrečah, med drugim tudi dolgoletne izsledke našega inštituta.

Za pomembne dosežke na področju preučevanja naravnih nesreč, ki so prizadele slovenske pokrajine v preteklih letih, je predsednica Zveznega izvršnega sveta Milka Planinc podelila inštitutu Plaketo civilne zaščite.

V maju smo pripravili pogovor slovenskih geomorfologov o ustreznosti in dopolnitvah obstoječe legende za geomorfološko karto v merilu 1:100.000.

V juliju smo oddali v tisk vse rokopise za 22. knjigo Geografskega zbornika, ki bo obsegal okrog 39 avtorskih pol. V njem bodo objavljeni prispevki: D. Meze, *Poplavno področje v porečju Rašice z Dobropoljami*; M. Natek, *Poplavna področja v porečju Hudinje*; M. Šifrer, *Kvartarni razvoj Škofjeloškega hribovja* in J. Kunaver, *Geomorfološki razvoj Kaninskega pogorja*.

Zbrano pa je že tudi gradivo za 23. zvezek Geografskega zbornika, ki bo izšel prihodnje leto.

Znanstveni svet inštituta, ki ga vodi akad. prof. dr. S. Ilešič, se je v letošnjem letu sestel šestkrat.

Uredniški odbor inštitutskega glasila — Geografskega zbornika (I. Gams, D. Meze, M. Orožen Adamič in M. Šifrer), ki mu predseduje glavni urednik akad. S. Ilešič, je imel štiri delovne seje.

Administratorske posle vodi tov. Marija Gorenšek, ki je vodila tudi pregled tekoče porabe odobrenih sredstev. Tajniški delovodnik obsega 325 številk sprejetih in odposlanih dopisov.

Sodelovali smo pri pripravi gradiva za razstavo o delu IV. razreda SAZU v Prešernovi dvorani spomladi 1982.

Akad. dr. Svetozar Ilešič in dop. član SAZU dr. Ivan Gams sta referirala tudi na proslavi šestdesetletnice Geografskega društva Slovenije. Naš zastopnik včasem svetu ZRC SAZU je raziskovalni sodelavec M. Orožen Adamič, v IO OOS strokovna delavka Maruša Rupert, v odboru znanstvene sekcije Geografskega društva Slovenije pa nas zastopa dr. M. Šifrer.

Na posvetovanju Geografske značilnosti preobrazbe slovenskega podeželja novembra 1982 v organizaciji Geografskega društva Slovenije so referirali akad. S. Ilešič, dr. I. Gams, dr. D. Meze in mag. M. Orožen Adamič. Na razstavi, ki je bila prirejena ob tej priliki, smo sodelovali z gradivom o naših raziskavah slovenskega podeželja.

Sodelovali smo pri razstavi SAZU ob javni predstavitvi znanstvenih rezultatov multidisciplinarnega raziskovalnega programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda za leto 1982.

Inštitut ima plodne delovne stike z Vojnogeografskim inštitutom JLA v Beogradu, z Republiškimi sekretariatom za ljudsko obrambo ter z Republiškimi štabom za civilno zaščito, Geodetskim zavodom Slovenije, Hidrometeorološkim zavodom SR Slovenije, Geografskim inštitutom Jovan Cvijić pri Srbski akademiji znanosti in umetnosti kakor tudi z vsemi geografskimi ustanovami na Slovenskem.

V oktobru sta obiskala Geografski inštitut madžarske akademije znanosti v Budimpešti M. Šifrer in K. Natek. Z njegovimi delavci sta se pogovarjala predvsem o geomorfološkem kartiranju in preučevanju kvartarnega geomorfološkega razvoja panonskega obrobja.

V septembru je obiskala inštitut skupina osmih študentov geografske fakultete državne univerze V. I. Lenina iz Minska pod vodstvom doc. Valentine G. Sinjakove in doc. Ivana I. Pirožnika.

Knjižnica. Inštitutska knjižnica, ki jo urejuje Marije Gorenšek, se je v letošnjem letu obogatila za 454 novih knjig in zvezkov revij. Večino tujega tiska in deloma tudi domačega periodičnega tiska dobivamo v zameno za Geografski zbornik. V knjižnico dobivamo vsaj najosnovnejšo strokovno literaturo vključno s slovenskimi pokrajinskimi in krajevnimi zborniki ter kronikami. V letu 1982 smo izposodili 214 knjig, revij in elaboratov delavcem SAZU in drugim zunanjim interesentom. V naši knjižnici so shranjene tudi knjige in revije

ter drugo dokumentacijsko gradivo Sveta za preučevanje in varstvo okolja pri Predsedstvu SAZU. Nadaljuje se delo pri vsebinsko-stvarnem katalogu.

Z začasno dodelitvijo prostora v stavbi Novi trg 4 smo vsaj zasilno rešili shranjevanje dragocene zbirke najnovejših topografskih načrtov (karte 1:5.000 in 1:10.000).

Akad. dr. Svetozar Ilešič je uredil XXII. knjigo Geografskega zbornika za leto 1982. Sodeloval je pri prireditvah ob šestdesetletnici Geografskega društva Slovenije novembra 1982: pri odkritju spominske plošče prof. Franju Bašu dne 14. nov. v Kamenčah pri Braslavčah, na posvetovanju o geografskem proučevanju slovenskega podeželja dne 19. novembra z referatom *Vloga slovenskega podeželja v šestdesetletnem razvoju slovenske geografije*, na slavnostnem občnem zboru Geografskega društva Slovenije s slavnostnimi besedami *Nekaj besed ob priliki šestdesetletnice Geografskega društva Slovenije*. Odkril je spominsko ploščo akademiku dr. Antonu Meliku dne 20. novembra na pokojnikovi rojstni hiši v Črni vasi na Barju. Udeležil se je simpozija mariborskega aktiva GDS in geografske katedre mariborske PA dne 1. oktobra v Ljutomeru o tematiki regulacij in komasacij na Ščavnici z referatom o proučevanjih poplavnih področij v Sloveniji v okviru Geografskega inštituta Antona Melika.

Dne 17. septembra 1982 je bil na slovesnosti dneva Univerze v Mariboru imenovan za častnega doktorja Univerze v Mariboru.

Dop. član prof. dr. Ivan Gams je v letu 1982 sodeloval pri izvajanju inštitutskega raziskovalnega programa pri vsakoletni analizi Triglavskega ledenika, pri proučevanju hribovskih kmetij (o kmetijah na Slovenjgraškem Pohorju je referiral na posvetu o geografskem proučevanju slovenskega podeželja 19. nov. 1982 v Ljubljani), pri geomorfološki karti Jugoslavije in regionalizaciji Slovenije. Poleg upravniskih poslov v Inštitutu vodi organizacijski odbor za simpozij o ogroženosti slovenske zemlje, začasni odbor za monografijo Slovenije, je nosilec raziskovalnega sklopa Proučevanje geografskega okolja v okviru Inštituta, vodi priprave za zasedanje mednarodnih delovnih skupin avgusta 1984 v Ljubljani. Je predsednik programskega sveta in koordinator URP Proučevanje geografskega okolja Slovenije. V l. 1982 je bil izbran za častnega člana Srbskega geografskega društva.

Znanstveni svetnik dr. Drago Meze je nadaljeval raziskovanje samotnih hribovskih kmetij na Slovenskem. Po že ustaljeni metodi za proučevanje tovrstne tematike se je leta 1982 lotil hribovskih kmetij v Logaško-žirovskih Rovtah, ki so tipično področje samotnih kmetij. Te so na gosto posejane po dinarskem hribovju in planotah Logaških Rovt, kjer je 217 kmetij združenih v 12 naseljih in v predalpskih Žirovskih Rovtah z 22 naselji in 211 kmetijami, skupaj torej 428 kmetij v 34 naseljih. S tem je razširil lanskoletno preučitev hribovskih kmetij v Polhograjskem hribovju z bližnjim sosedstvom na zahod do meje z idrijsko občino po razvodnici med Črnim in Jadranskim morjem; na sever je segel do Sore in njenega levega povirnega kraka Hobovščice, na jug pa na celotno hribovsko področje logaške občine.

V letu 1982 je izvedel anketo skoraj na vseh kmetijah (nekateri manjkajoči podatki bodo dopolnjeni spomladi) in zbral podatke na matičnih uradih, katastru, zadrugah in gozdnih gospodarstvih. Podatke je obdelal in pripravil za vključitev v standardne tabele, analiziral pa jih je tudi že za sintetično tabelo z naslovom *Klasifikacija kmetij*. Pomembnejše predhodne rezultate je podal v letnem poročilu RSS. Manjka še izračun nagnjenosti kmetijskega zemljišča in izdelava kompleksnega zaključnega poročila. V celoti je zbral in analiziral gradivo lani začete raziskave hribovskih kmetij v Polhograjskem hribovju in bližnji okolici in na tej osnovi pripravil elaborat s pripadajočimi 8 tabelami in karto nagnjenosti kmetijskega zemljišča. Na posvetovanju Geografske značilnosti preobrazbe slovenskega podeželja ob 60-letnici GDS je poročal o hribovskih kmetijah in tržni proizvodnji. Rezultate je posredoval tudi v enourni oddaji o hribovskih kmetijah v Sloveniji na prvem programu Radia Ljubljane (11. 10. 1982 v sodelovanju z I. Gamsom in M. Orožnom Adamičem).

Kot glavni urednik Geografskega vestnika je uredil 54. letnik (četrti po vrsti). Je član uredniškega odbora Geografskega zbornika in programskega sveta Proučevanje geografskega okolja Slovenije.

Znanstveni svetnik dr. Milan Šifrer je v l. 1982 nadaljeval proučevanje poplavnega sveta ob Savi med Krškim in Bregano ter ob spodnji Šotli. Za relief, ki je zdaj poplavni

svet ob Savi je ugotovil, da se je razvil ob eroziji po zadnji ledeni dobi. Prekinile so jo vsaj tri akumulacijske faze. Ustrezna nasutina se je ohranila v treh vršajskih terasah, od katerih je vsaka nižja mlajša ter se razširi nekoliko niže navzdol ob Savi. V nasprotju z würmsko prodno ravnino prekriva te terase še debela plast peska in tudi prod v njih se loči od pretežno karbonatnega würmskega po večji primesi peska, silikatnih kamnin in zaobljenosti. Pod Dobovo würmska nasutina potone pod holocensko naplavino in tudi višinska razlika med posameznimi holocenskimi terasami se močno zmanjša. Zato je tudi poplavno dolinsko dno ob Sotli zelo enostavno in skoraj brez teras. Najstarejše nasipanje je ranoholocensko. Naslednja akumulacija pripada domnevno rimski dobi; ustrezna ravnina se dviga pri vasi Brege le okrog 0,5—1 m nad tedanjo strugo. Najmlajše nasipanje je iz močne ohladitve podnebja z obilnimi padavinami v prvi polovici 17. in 19. stoletja. Tedanje katastrofalne poplave so celo uničile nekatera naselja (npr. vas Gabrje in Zasavje), sočasno hitro prestavljanje struge Save pa izpričujejo karte. Sistematično je preučil oblike izrabe poplavnega sveta. Poplave in močno nasipanje Save v prvi polovici 17. in 19. stoletja so zavrle intenzivnejšo izrabo tal. Ob izboljšanju podnebja v drugi polovici 19. stoletja je prišlo do obsežnega krčenja gozdov in širjenja pašnih površin (vaške gmajne), pa tudi njiv. To pa so omogočili tudi najrazličnejši tehnični posegi, kot so regulacije, melioracije itd. Intenzivnejšo izrabo poplavnega sveta je prinesla kasnejša delitev srenjske zemlje na posamezne kmete, po zadnji vojni pa prehod v družbeno last, ko so tudi na tem svetu nastale velike živinorejske farme, nasadi topola, sadnega drevja itd. Po zadnji vojni je Sava zaradi regulacij, propadanja mlinov in žag ter zaradi gradnje novih cest in naselij čedalje bolj hudourniška. Poplavna voda je začela z njiv odnašati rodovitno prst. Danes so te njive kot depresije sredi travnatega površja, kjer je nasipanje še v teku. Ker poplava škoduje tudi poljskim pridelkom, so začeli najbolj ogrožene njive opuščati in jih spreminjati v travnike. Poleg tega je Šifrer preučil učinke katastrofalnega neurja, ki je dne 29. junija 1982 zajelo osrednji in vzhodni del Ljubljanske kotline ter povzročilo na poljskih pridelkih in sadju veliko gospodarsko škodo.

V dneh 25. in 26. septembra je vodil redna vsakoletna opazovanja in merjenja Triglavskega ledenika. Ta je imel podoben obseg kot v letih najmočnejšega taljenja pred letom 1960. Brez snega je bila vsa zgornja polovica ledenika in tudi na spodnjem koncu se ga je ohranilo prav malo. Letos ni skopnel samo sneg iz zadnje redilne dobe, ampak tudi iz preteklih let (1960—1980), ko so bile snežne razmere veliko ugodnejše. Tako se je med lanskim in letošnjim opazovanjem stanjšala snežna odeja na vzhodnem koncu ledenika pod Kredarico za 9 m. Skopnela je tudi nabrekli na njegovem spodnjem koncu, kar je potrdila tudi primerjava lanskoletnega in letošnjega prečnega profila. V dneh opazovanja je RTV Ljubljana posnela po scenariju Milana Šifrerja film o Triglavskem ledeniku. Za 22. številko Geografskega zbornika je pripravil študijo o geomorfološkem razvoju Škofjeloškega hribovja. Med 25. in 31. oktobrom 1982 je bil skupaj s Karlom Natkom na Madžarskem v Budimpešti, kjer je bil gost geografskega inštituta madžarske akademije znanosti in se je udeležil terenske ekscurzije.

Raziskovalni sodelavec Milan Orožen Adamič je vodil delo kartografskega oddelka in geofotolaboratorija. Dokončal je preučevanje poselitve in prometa na Ljubljanskem barju v okviru raziskave Geografskega poplavnih področij na Slovenskem. Pripravil je poročilo o opazovanju ledenika pod Skuto. Začel je s terenskim delom v okviru preučevanja hribovskih kmetij v Škofjeloškem hribovju na levi strani porečja Poljanščice. V okviru preučevanja naravnih katastrof v Sloveniji se je lotil katastrofalnih poplav leta 1982 v Poljanski dolini.

Na posvetovanju ob 60-letnici Geografskega društva Slovenije je imel referat z naslovom *Poskus oblikovanja modela poselitve na izvenmestnih območjih (na primeru Ljubljanskega barja)*. V okviru tega posvetovanja je vodil ekscurzijo po Ljubljanskem barju. Je organizacijski sekretar pripravljalnega odbora posvetovanja O ogroženosti slovenske zemlje po naravnih nezdodah.

Je član uredniškega odbora Geografskega zbornika in revije Naše okolje. Opravlja dolžnost predsednika delegacije zbora izvajalcev (ZRC SAZU) za RSS in je član sveta ZRC SAZU v ustanavljanju. V okviru sveta ZRC SAZU je vodil komisijo za pripravo novega Pravilnika o delovnih razmerjih. Vodil je organizacijske priprave za razstavo Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda. Bil je izvoljen v izvršni odbor Geografskega društva Slovenije, v katerem je pripravil dvoje predavanj.

Asistent Karel Natek je v letu 1982 nadaljeval z detajlnim geomorfološkim kartiranjem za list Celje v merilu 1:100.000. Letošnje preučevanje je zajelo ca. 350 km² ozemlja med Konjiško goro in Bohorjem. Izdelano je pet listov rokopisne geomorfološke karte v merilu 1:25.000, in sicer Slovenske Konjice, Grobelno, Celje ter deloma Senovo in Sevnica. Pri preučevanju je posvetil posebno pozornost odvisnosti pestre litološke in tektonske zgradbe ter neotektonskih procesov. Izdelal je vzorčno geomorfološko karto Ložniškega gričevja v merilu 1:25.000 ter karto nagnjenosti pobočij za geomorfološko karto Slovenije list Celje v merilu 1:100.000.

Med štirimesečnim študijskim dopustom in pozneje je pripravljala magistrsko nalogo z naslovom *Metode in uporabnost detajlne geomorfološke karte*, ki je tik pred oddajo. V nalogi so obdelane možnosti za uporabo detajlne geomorfološke karte v znanstvenih in aplikativnih dejavnostih. V zvezi s tem je izdelal vrsto posebnih kart, izpeljanih iz splošne geomorfološke karte.

Končal je preučevanje Ložniškega gričevja in pripravil ugotovitve za objavo v 23. številki Geografskega zbornika.

Preučil je posledice katastrofalnega neurja s točo, ki je 29. 6. 1982 prizadelo več kot 60 km dolg pas od Letuša v Spodnji Savinjski dolini prek Šentjurja pri Celju in Bistrice ob Sotli do Bizeljskega in povzročilo za več kot 865 milijonov din škode.

Na terenu je skartiral obseg prizadetega območja, učinke na posameznih kulturah ter zbral podatke o oceni škode po občinah. V pripravi je poročilo o katastrofi, ki bo objavljeno v 23. številki Geografskega zbornika.

Sodeloval je v svetu mentorjev mladinske raziskovalne akcije SAVA 82 in pri pripravi geografskega dela programa akcije, ki je v teku.

Med odsotnostjo mag. Orožna Adamiča je vodil zbiranje gradiva GIAM za razstavo IV. razreda SAZU.

Skupaj z dr. Milanom Šiferjem je bil od 25.—31. oktobra v gosteh pri Geografskem inštitutu Madžarske akademije znanosti, kjer je izmenjal izkušnje v zvezi z geomorfološkim kartiranjem in se seznanil z madžarskimi metodami dela.

Aktivno je deloval v izvršnem odboru ljubljanske podružnice GDS, kjer je kot poverjenik za ekskurzije organiziral strokovno ekskurzijo v Velenje (27. 3. 1982), v Liko in na Velebit (11.—12. 9. 1982).

Strokovni svetnik Milan Natek je preučeval hribovske kmetije v jugovzhodnem delu Spodnje Savinjske doline. Za tamkajšnjih 141 kmetij je zbral osnovno statistično gradivo za velikost in sestavo zemljiške posesti, število ljudi ter o tržni usmerjenosti. Izračunal je osnovne topografske značilnosti kmetij: nadmorsko višino doma, spodnjo in zgornjo mejo obdelovalnega zemljišča ter njegovo povprečno strmino. Opravljala je dela in naloge tajnika inštituta.

Jeseni se je udeležil dveh posvetovanj: Vpliv regulacij in melioracij na komasacijo zemljišča ob spodnji Ščavnici (Ljutomer) ter Dvajset let socialne geografije v Sloveniji (Ljubljana).

Do izteka mandatne dobe (v novembru) je bil podpredsednik Geografskega društva Slovenije in predsednik njegove Znanstvene sekcije. Vodil je pripravljalni odbor za izvedbo posvetovanja Geografske značilnosti preobrazbe slovenskega podeželja ter odbor za odkritje spominske plošče prof. F. Bašu v Kamenčah pri Braslovčah v Spodnji Savinjski dolini. Je tudi član uredniškega odbora Geografskega vestnika in Etnološke topografije slovenskega etničnega ozemlja — 20. stoletje.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Znanstvenoraziskovalni program je potekal po programskem sklopu SAZU št. 10 z naslovom Temeljne raziskave krasa. Raziskave v letu 1982 obsegajo nadaljevanje srednje-ročnega programa 1981—1985 na dveh poglavitnih področjih in nekatere druge raziskovalne naloge.

Speleogeološke raziskave krasa. Osnovno delo je obsegalo odkrivanje in raziskovanje ter dokumentacijo kraških pojavov Slovenije. V kataster, ki šteje trenutno 5136 kraških jam, je bilo na novo vključeno 83 enot in dopolnjeno 252 jamskih načrtov in zapisnikov, pri tem so bile posebej preverjene lege kraških votlin na širšem območju Sežane. Pomemben napredek v preglednosti in uporabnosti tega temeljnega vira informacij o našem krasu smo dosegli s shranjevanjem podatkov v računalnik. Zaenkrat so tako shranjeni podatki o tretjini vseh kraških votlin, v celoti za območje Gorenjske in Dolenjske ter delno za Notranjsko in Primorsko.

Speleogeološki in speleohidrološki problemi so bili študirani na Notranjskem, Primorskem in v Alpah. Vertikalno prenikanje padavin smo redno opazovali na standardnih postajah v Planinski jami, v Škocjanskih jamah in Dimnicah ter v Pivki jami, kjer smo dodatno študirali samočistilno sposobnost. Fizikalno-kemične lastnosti kraške vode smo študirali v Košanski dolini, Rakovem Škocjanu in na Idrijskem. Podatki kažejo na različno intenzivno zakrasevanje in odlaganje sige ter kvaliteto kraške vode v klimatsko različnih kraških regijah, izpeljani sklepi pa pomagajo pojasnjevati tamkajšnje hidrološke sisteme.

Preučevali smo speleogenezo Škocjanskih jam, Dimnic in Divaške jame in delno sestavili njihove razvojne stopnje v pleistocenu na podlagi podrobnega kartiranja površja in podzemlja. Vzorčevali smo jamske sedimente v Planinski, Postojnski in Divaški jami ter analizirali njihove paleomagnetne lastnosti. Dobljeni rezultati dopolnjujejo geokronologijo našega krasa v kvartarju.

Na krasu med Planinskim poljem, Rakovim Škocjanom in Cerkniskim poljem smo podrobno preučili litološko sestavo kamnin in zamotano tektonsko zgradbo, pregledali vrtače in udornice ter relief na posameznih listih topografske podlage 1:5.000. Opredelili smo hidrogeološko bolj in manj prepustne cone, kjer se pod površjem morejo pretakati vode iz Cerkniskega polja in Javornikov na Planinsko polje.

Geografske raziskave krasa so bile usmerjene v preučevanje recentnih fluvialnih sedimentov Notranjske Reke, Kačne jame in brkinskih ponikalnic. Izdelano je bilo poročilo o recentnem odpadanju sige v Predjami. Rezultati govorijo o transportni energiji kraških rek in ponikalnic ter o vplivu klime na razpadanje jamskega okrasja v vhodnih delih kraških jam.

Na Dolnjem Krasu med Kazljami in Tomajem ter državno mejo smo preučevali naravne možnosti za kmetijsko izrabo površja. Ta je v zadnjih desetletjih nazadovala zaradi depopulacije in deagrarizacije. Obdelovalne površine v bližini naselij so vezane na kredne apnenice in apnene skrilavce z roženci ter na preperelino spodnjekrednega dolomita. Pretežni del obravnavanega krasa je skalnat, po prejšnjih pašnikih se vedno bolj razraščata gozd in grmovje.

Drugo raziskovalno delo je prikazano v poročilih, elaboratih, ekspertizah in recenzijah hidrogeološke in speleološke vsebine in je bilo opravljeno po naročilu organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti. Sem sodijo speleohidrološke raziskave Movraške in Smokavske vane v zvezi z načrtovanjem melioracij poplavnih območij ter sledenje odpadnih in kraških voda v Rakitniku, v Košanski dolini, Trnovskem gozdu in na Peci. Spremljali smo nenadno izginotje Notranjske Reke v novem požiralniku pri Vreham in izdelali tehnične osnove za ureditev turističnih poti v Škocjanskih jamah. Mednarodno sodelovanje je potekalo pri raziskavah na Peci ter pri sestavljanju raziskovalnega programa in sledilnega poskusa v Grčiji v okviru aktivnosti mednarodnega odbora za sledenje podzemelskih voda 5. SUWT.

Znanstvenoraziskovalno in strokovno delo je bilo povezano z drugimi inštituti ZRC SAZU, s fakultetami Univerze E. K. v Ljubljani, s Hidrometeorološkim zavodom SRS, z Geološkim in Geodetskim zavodom, z Inštitutomoma Jožef Štefan in Boris Kidrič, s Slovenskim etnografskim muzejem, z Narodnim muzejem in z Zavodom za spomeniško varstvo v Lju-

bljani in Novi Gorici. Uspešno je bilo sodelovanje z Jamarsko zvezo Slovenije, s THO Postojnska jama, z Razvojno projektivnim centrom v Idriji in z Ekonomskim centrom na Ravnah, s skupščinama občin Postojna in Sežana ter z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi v Postojni in Ljubljani, med katerimi naj omenimo posebej republiški in občinski kulturni in raziskovalni skupnosti.

Raziskovalni program je usmerjal Znanstveni svet inštituta pod vodstvom akademika prof. dr. S. Ilešiča, ki je vodil tudi uredniški odbor Krasoslovnega zbornika — Acta carsologica. Izšla je 10. številka zbornika za leto 1981, v tisku pa je 11. številka v obsegu 10 pol, ki obravnava ugotovitve letošnjih raziskav.

Navedeno znanstveno raziskovalno delo so vodili in opravljali redno zaposleni raziskovalci dr. P. Habič, dr. R. Gospodarič, mag. Janja Kogovšek, mag. A. Kranjc, F. Šušteršič, A. Mihevc in I. Kenda ter J. Čar in Martina Zupan kot zunanja sodelavca. Pogodbeni sodelavec E. Pretner je obdeloval speleobiološko gradivo do svoje smrti 4. 2. 1982. Za njim je ostala pomembna praznina v speleobiološkem programu inštituta.

Pomembno raziskovalno in strokovno delo je bilo opravljeno pri *Kraški muzejski zbirki*, posebni delovni enoti inštituta. Zajelo je registracijo in dokumentacijo naravnega in kulturnega bogastva krasa za bodoči Kraški muzej, pri čemer je bil ustrezni elaborat dopolnjen s poglavji o jamskih sedimentih organskega izvora, hidroloških in kemičnih osnovah zakrasevanja in kraškem podzemlju pri nas in v svetu. Zaščitna arheološka izkopavanja so bila opravljena v Ilirski Bistrici in na Ulaki v Starem trgu, sondirano je bilo grobišče v Šmarati ter opravljeni zaščitni arheološki nadzori v postojnski in sosednjih občinah.

Restavrirano je keramično gradivo iz nekropole Trnovo in Sinje gorice. Pridobljena je okrog 200 let stara posoda za olje in urejen arhivski propagandni material Postojnske jame. Dokumentirano je 150 enot muzealij, 396 enot dodatnega gradiva za Kraški muzej in preparirani primerki podzemeljskih živali.

Prirejani sta bili dve izvorni razstavi, za razstavo *Kraško podzemlje pri nas in v svetu* pa je bil tudi natiskan ustrezní Vodnik št. 7. V prostorih zbirke sta gostovali dve tuji razstavi, naše pa so bile predstavljene še v Prestranku, Pivki, Ilirski Bistrici, Ljubljani, Idriji, Logatcu, Novem mestu in Preboldu ter v Pordenonu v Italiji.

V okviru kulturnih in naravoslovnih dni v usmerjenem izobraževanju smo predavali in vodili po razstavi učence iz Postojne, Pivke, Prestranka, Unca, Ljubljane ter iz drugih krajev Slovenije in inozemstva. Razstave in zbirke v Postojni je obiskalo okrog 9000, izven Postojne pa prek 15.000 obiskovalcev. Delo *Kraške muzejske zbirke* je vodila Mehtilda Urleb s sodelavcema Francem Malečkarjem in Jurijem Hajno ter drugimi sodelavci inštituta. Pogodbena dela pri zbirki so opravljali Kristina Čepek kot dokumentalistka, Karlo Veber kot vodnik po zbirkah in Rozalija Vidmar kot snažilka.

Upravne posle so opravljali upravnik dr. P. Habič in njegov pomočnik dr. R. Gospodarič ter Mehtilda Urleb kot vodja KMZ. Pri ZRC SAZU so bili delegati dr. R. Gospodarič in dr. P. Habič, pri OO sindikata pa Marjan Luzar in Ivan Kenda.

Dr. Peter Habič, znanstveni svetnik, je preučeval geološke in geomorfološke osnove za kmetijsko rabo kraškega površja in možnosti za razvoj jamskega turizma na Dolnjem Krasu. S sodelavci je speleološko ovrednotil celotno sežansko občino, sodeloval pri inženirsko-geoloških raziskavah Okroglice in pri načrtovanju novih turističnih poti v Škocjanskih jamah, pri raziskavah novega požiralnika Notranjske Reke v Vremski dolini, pa tudi pri speleohidroloških raziskavah Movraške in Smokavske vale ter Jame pod Krogom. Organiziral je barvanje požiralnikov, ki so se odprli ob zimski suši v strugi Stržena pri Rakiniku, ter kombinirani sledilni poskus na Vodica in v Črnem vrhu nad Idrijo. Izdelal je več strokovnih smernic za zaščito krasa in kraških voda, za tisk pa pripravil tri razprave o izvirih Vipave, o kraških pojavih v Krškem hribovju in o speleohidrologiji kraških val pri Movražu in Gračišču. Vodil je skupino na mladinskem raziskovalnem taboru v Doberdolu in njihovo eksterkurzo na Postojnski kras. Udeležil se je sestanka in strokovne eksterkurze na kras Peleponeza, kjer mednarodna skupina za sledenje podzemeljskih voda pripravlja obsežen poskus tudi s sodelovanjem inštituta. Opravljal je naloge upravnika inštituta in sodeloval pri urejanju Krasoslovnega zbornika št. 11. Po jamah in krasu je spremljal domače in tuje strokovnjake, predvsem iz Kitajske, Čehoslovaške in Francije. O strokovni tematiki je predaval v jamarskih in v geološkem društvu ter aktivno delal v občinskih in republiških strokovnih organizacijah.

Dr. Rado Gospodarič, znanstveni svetnik, je študiral geologijo in speleogenezo območja Škocjanskih jam. Na novo je ugotovil geološko zgradbo, stratigrafsko zaporedje jamskih sedimentov ter razvoj udornic in rogov v pleistocenskem obdobju. Za kronološko interpretacijo je vzorčeval profile v Divaški jami, Dimnicah, Postojnski jami, Planinski jami in v Križni jami ter jih s pomočjo inštitutskih in zunanjih sodelavcev v Kanadi in v DR Nemčiji radiometrično in paleomagnetno analiziral. S tem v zvezi je bil v okviru medakademijske zamenjave na enotedenskem študijskem obisku v Potsdamu pri ustreznem inštitutu akademije znanosti.

Na ozemlju Rakovega Škocjana je ugotavljal podrobno litostrukturno sestavo ter iskal propustne in nepropustne cone med Cerknjskim in Planinskim poljem. V ta namen je tudi leto dni sistematsko spremljal kraške izvire v tej kotlini. Rezultate je pripravil za objavo v *Acta carsologica* 11.

Raziskovalno-organizacijsko delo je opravljal v skupini strokovnjakov, ki je preučevala hidrogeološke razmere Pece ter to izvedla kombiniran sledilni poskus. Sestavil je poročilo o teh raziskavah, ki so prinesle zanimivo ugotovitev, da se padavine iz Pece raztezajo v dolino Podjune in Meže. Material je obdeloval pri Inštitutu za hidrogeologijo in geotermijo v Gradcu, kjer je bil štirinajst dni na študijskem izpopolnjevanju v okviru medakademijske zamenjave.

V mednarodni ekipi strokovnjakov za pripravo 5. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda je aktivno sodeloval na sestankih v Münchnu in Gradcu ter v grškem Tripolisu, kjer bodo v naslednjih letih potekale zadevne raziskave, sledilni poskus in simpozij.

Na inštitutu je opravljal posle pomočnika upravnika, zadolžitve vodje strokovnega sveta pri KMZ, delegatske dolžnosti pri ZRC SAZU, RSS in ORS ter pri spremstvu tujih in domačih gostov po našem krasu in jamah.

Mag. Janja Kogovšek, raziskovalna sodelavka, je med letom sklenila opazovanja odlaganja sige iz prenikajoče vode v Pisanem rovu Postojnske jame in rezultate opisala v *Acta carsologica* 11. Nadaljevala je z rednimi vzorčevanji v Škocjanskih jamah in Dimnicah ter o ugotovitvah delno poročala na simpoziju o zaščiti krasa ob 160-letnici Škocjanskih jam v Lipici. V Pisanem rovu Postojnske jame je ugotovila skozi vse leto enakomerno raztapljanje in izločanje apnenca, v Škocjanskih jamah pa občutna nihanja v prenikanju vode in izločanju sige. Samočistilno sposobnost prenikajoče vode skozi prst in kamnino je študirala v Pivki jami, dobljeni podatki pa zaenkrat še ne zadoščajo za sklepanje o učinkih samočiščenja. Sodelovala je pri hidrokemičnem preučevanju voda v Košanski dolini in v kraškem zaledju Divjega jezera in Podroteje.

Mag. A. Kranjc, raziskovalni sodelavec, je opazoval lebdeči in plazeči tovor v ponornem sistemu Notranjske Reke in brkinskih ponikalnicah, v rovih Kačne jame in Dimnicah. Končal je opazovanje odpadanja sige v Golobji jami pri Predjami, o čemer je sestavil razpravo za tisk. Pri dokumentaciji kraških pojavov je izpisal in vnesel v računalnik podatke o 378 jamah osrednje Dolenjske, občasno pa pomagal pri vrednotenju kraških votlin na Sežanskem in vnašanju bibliografskih podatkov na magnetoskopske trakove. S tem v zvezi se je udeležil tečaja za program IBIS v Ljubljani.

Za namene Kraške muzejske zbirke je študiral zgodovino speleoloških raziskav v Sloveniji ter pomen Wiljema Puticka in Franceta Bara pri teh raziskavah. Po krasu je vodil dr. P. Bankwita in R. Maire-a ter skupino dunajskih limnologov in geografov iz Regensburga.

Kot zunanji sodelavec Geografskega inštituta A. Melika ZRC SAZU je preučil poplave na Cerknjskem polju, na željo Biološkega inštituta ZRC SAZU pa fizično geografijo ribniško-kočevskega sveta.

F. Šušteršič, asistent, je študiral relief Notranjskega podolja s kvantitativnimi matematičnimi metodami regresije, korelacije in filtracije. Rezultati so mu pokazali, da je podolje vzdolžna depresija starejšega reliefa, v katerem imajo manjše enote kot npr. Babno polje in Planinsko polje neotektonsko zasnovano in razvoj. Na te oblike in neotektonsko aktivnost med pliocenom in holocenom so vezana kraška porečja in speleološki pojavi podolja. Metode in rezultate preučevanja je delno objavil v dveh razpravah, celotno gradivo pa podrobneje obdeluje v doktorski disertaciji, ki je skoraj zaključena. Za Kraško muzejsko

zbirko je skupaj s F. Malečkarjem pripravil razstavo Kraško podzemlje pri nas in v svetu in njen vodnik. Delal je pri speleohidroloških raziskavah pri Gračišču in pri inženirskogeoloških analizah udornice Okroglice v Škocjanskih jamah. Bil je aktiven pri strokovnih organizacijah in pri Občinski raziskovalni skupnosti v Logatcu.

A. Mihevc, asistent, je opravil večino raziskovalnega dela pri valorizaciji kraških jam na Sežanskem ter pri zbiranju in popravljanju njihovih osnovnih podatkov. Podrobneje je speleološko preučeval Kačno jamo, jame okrog Matavuna in Jamo pod Krogom ter pomagal pri tehnično-speleoloških raziskavah udornice Okroglice. Sodeloval je pri vzorčevanju penikanja padavin ter pri sledilnih poskusih. Študiral je tretjo stopnjo geografije in aktivno usmerjal jamarsko aktivnost v Logatcu. V drugi polovici leta je bil zaradi prometne nesreče na bolniškem dopustu.

Mehtilda Urleb, strokovna svetnica, je uresničevala strokovni, raziskovalni in finančni program KMZ, poleg tega pa vodila zaščitna arheološka izkopavanja na Trojci pri Ilirski Bistrici, sondiranje latenskega grobišča v Šmarati ter sodelovala pri zaščitnih posegih na Ulaki pri Starem trgu. Sestavila je ustrezne elaborate in objavila druge članke arheološke vsebine. Opravljala je strokovni nadzor nad zaščitnimi arheološkimi tereni v Postojni in sosednjih občinah skupaj s spomeniško službo v Ljubljani in Novi Gorici. Udeležila se je več posvetovanj v Ljubljani in Celju ter predavala v Ilirski Bistrici o tamkajšnjih arheoloških spomenikih.

Franc Malečkar, strokovni delavec, je s F. Šušteršičem zasnoval razstavo Kraško podzemlje pri nas in v svetu, jo oblikovno, vsebinsko in grafično uresničil ter napisal besedilo za Vodnik št. 7. Mnogo je delal pri siceršnji razstavnici dejavnosti KMZ, pri urejanju razstavnega gradiva in pri selitvah razstav po Sloveniji, skrbel za zadevno opremo in administracijo ter za vodenje po zbirkah in razstavah. Imel je 16 javnih predavanj in objavil nad 30 krajših prispevkov o krasu in speleologiji v dnevnem in strokovnem časopisu. Speleološko je preučeval jamo Dimnice in odkrival njene vodne rove za sifoni, o čemer je sestavil obsežno poročilo. Pomagal je pri merjenju Okroglice in organiziral odpravo v 1000 m globoko jamo Lamprechtsofen v Avstriji. V drugi polovici leta je bil dalj časa na zdravljenju zaradi prometne nesreče.

I. Kenda, višji strokovni delavec, je skrbel za kataster kraških pojavov, za registracijo in izmenjavo podatkov o jamah z Jamarsko zvezo Slovenije. V kabinetu je pripravljala osnovne podatke o jamah in jih vnašal v računalnik v Ljubljani, na terenu pa preverjal njihove lege. Vodil je zahtevno izmero udornice Okroglice, sestavil na novo izmerjeni načrt Škocjanskih jam ter sodeloval pri izmeri volumnov podornih dvoran v Postojnskih jami in pri meritvah drugih jam na matičnem Krasu. Pomagal je pri številnih hidroloških opazovanjih, pri gospodarskem urejanju inštitutske stavbe in opreme, v okviru sindikata pa skupaj z M. Luzarjem skrbel za počitniške hišice SAZU na morju. Pri civilni zaščiti v občini Postojna je sodeloval kot strokovnjak pri uničevanju eksplozivnih teles v jamah.

J. Hajna, višji strokovni delavec, je opravljal konzervatorska dela na muzejskih eksponatih, izvajal fotolaboratorijska in dokumentacijska ter tehnična dela pri raziskovalnih nalogah, stalnih zbirkah in razstavah. Sodeloval je pri raziskovanju kraških jam, pri arheoloških izkopavanjih in drugih strokovnih ekskurzijah v okviru inštituta in Jamarskega kluba Luka Čeč v Postojni.

Maja Kranjc, višja knjižničarka-referentka, je skrbela za knjižnico inštituta. Dopolnjevala je obstoječe kataloge, stvarne kartoteke in zbirala literaturo za posebne bibliografije, kjer je treba omeniti izvlečke speleoloških člankov za Slovenijo. Knjižnični fond je pridobil 735 enot, od tega 517 revij in 178 novih knjig oziroma kopij. Urejala je izposojno s sodelavci inštituta (206 enot) in drugimi obiskovalci (43 enot) ter bibliotekami (18 enot). Sodelovala je pri vnašanju bibliografskih podatkov v računalnik in se v ta namen udeležila petdnevnega seminarja v Ljubljani. Popisala je knjižnico pokojnega Egona Pretnerja. 16 dni je opravljala tajniške posle in prevajala za potrebe inštitutskih sodelavcev.

Božena Kafol, tajnica, je opravljala personalne, tajniške in administrativne naloge. Zabeležila je 1600 prispelih in oddanih pispisov ter vodila različne evidence.

Marjan Luzar, tehnični sodelavec, je sodeloval pri hidrokemičnih raziskavah, skrbel je za opazovalne postaje v jamah, vzorčeval vodo in jo v kemičnem laboratoriju analiziral. Opravljal je še druga tehnična dela na inštitutu.

Leon Drame, ki se je na inštitutu zaposlil 15. januarja kot višji tehnični sodelavec, je opravljal risarska dela za dokumentacijo, za objave in razstave. Skrbel je za kartografski arhiv in pomagal pri terenskem delu.

Alojz Vadnjal, jamski vodnik, je pomagal pri terenskem delu, opremi in hišniških opravilih. Po prometni nesreči meseca julija je na zdravljenju in okrevanju.

Kongresi, simpoziji in posvetovanja

20. 1. Strokovni obisk Grotte Gigante in univerze v Trstu (E. Pretner, R. Gospodarič, Janja Kogovšek, I. Kenda, M. Luzar).
- 20.—21. 4. Posvet o hidrogeološkem kartiranju in hidrogeološkem katastru, Stubiške toplice (P. Habič).
- 22.—24. 4. Sestanek mednarodnega odbora 5. SUWT, München (R. Gospodarič).
- 15.—17. 5. Mednarodno posvetovanje o obalnem krasu. Perpignan, Francija (A. Kranjc).
- 15.—23. 5. Sestanek mednarodnega odbora 5. SUWT in strokovna ekskurzija na Peleponezu, Grčija (P. Habič, R. Gospodarič).
- 18.—19. 5. Posvetovanje Ohranjanje premične kulturne dediščine, Ljubljana (M. Urleb).
- 12.—13. 6. 12. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa, Novo mesto (P. Habič, A. Kranjc, Maja Kranjc, F. Malečkar).
- 18.—23. 7. Študijski obisk pri Institut für Hydrogeologie und Geothermie, Graz, Avstrija (R. Gospodarič).
27. 9.—1. 10. Strokovni seminar za program IBIS, Ljubljana, (A. Kranjc, M. Kranjc, I. Kenda).
- 7.—9. 10. Mednarodni simpozij o zaščiti krasa ob 160-letnici turističnega razvoja Škocjanskih jam, Lipica (P. Habič, R. Gospodarič, J. Kogovšek, A. Kranjc, F. Malečkar, L. Drame, M. Luzar).
- 12.—15. 10. Proslava ob 100-letnici muzeja, Celje (M. Urleb).
- 9.—15. 11. Študijski obisk pri Zentralinstitut für Physik der Erde DAW, Potsdam, NDR (R. Gospodarič).
- 17.—18. 11. Možnosti izrabe hidroenergije v Sloveniji, Ljubljana (P. Habič).
- 18.—24. 11. Študijski obisk pri Institut für Hydrogeologie und Geothermie, Graz, Avstrija (R. Gospodarič).
19. 11. Geografske značilnosti preobrazbe slovenskega podedželja, Ljubljana (P. Habič).
25. 11. Sestanek redakcijske komisije za Vodnik mednarodne ekskurzije po Dinarskem krasu, Beograd (R. Gospodarič).

Razstave

- Februar: Kras v svetu, jamska tehnika nekoč in danes; Ilirska Bistrica.
Kras v svetu; Pivka, Logatec.
- Marec: Kras v svetu; Prebold, Idrija.
Beneški likovni umetniki — Špeter Slovenov; Postojna.
Kulture neuvršenih dežel; Postojna.
Jamarska tehnika nekoč in danes; Idrija.
- April: Jamarska tehnika nekoč in danes; Pordenone.
Stavbarstvo v življenju Orehovcev; Prestranek.
- Junij: Jamarska tehnika nekoč in danes; Novo mesto.
Kraško podzemlje pri nas in v svetu; Postojna.
- September: Jamarska tehnika nekoč in danes; Ribnica.
- Oktober: Jamarska tehnika nekoč in danes, Kras v svetu; Ljubljana.
- November: Jamarska tehnika nekoč in danes; Logatec.

Obiski

9. 4. Predstavniki kitajske akademije znanosti, Kitajska.
28. 4. Prof. Geyer in 15 študentov z univerze v Stuttgartu, ZRN.
10. 5. Dijaki slovenske strokovne šole iz Trsta, Italija.
12. 5. Prof. Hašimov Muradham Abdurahmanovič z univerze v Samarkandu, SZ.
1. 6.—14. 6. Dr. Peter Bankwitz iz Berlina, NDR.
7. 6. Margaret E. Marker, Oxford, Velika Britanija.
8. 6. Strokovnjaki za gradnjo jezov na krasu, Kitajska.
10. 8. Jamarji iz Provanse, Francija.
16. 8. Ing. Slačik iz Příbrama, ČSSR.
6. 9.—16. 9. Richard Maire iz Nice, Francija.
24. 9. Študenti z univerze v Minsku, SZ.
6. 10. Jacques Choppy iz Pariza, Francija.
11. 10. Jozef Jakál iz Bratislave, ČSSR.
19. 10. Prof. M. Bobek in prof. H. Löffler in študenti z univerze na Dunaju, Avstrija.
7. 11. Udeleženci II. mladinskega raziskovalnega tabora iz Gorice, Italija.
3. 12. Študenti Pedagoške akademije iz Ljubljane.

Predavanja

P. Habič:

Možnosti za nova odkritja med Postojno in Planino. Seminar za jamske vodnike, 26. 2., Postojna.

Kraški pojavi v Krškem hribovju. 12. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa,

- 11.—12. 6., Novo mesto
Morfološke in speleološke značilnosti matičnega Krasa. II. mladinski raziskovalni tabor. Doberdob -82, 31. 8., Gorica
Turistične poti in organizacija obiska v Škocjanskih jamah. Medn. simpozij o zaščiti krasa ob 160-letnici turističnega razvoja Škocjanskih jam, 8.—9. 10., Lipica
Speleološka karta Slovenije. Slovensko geološko društvo, 23. 11., Ljubljana
Speleomorfološke značilnosti Pološke jame. Društvo za raziskovanje jam. Ljubljana-matica, 7. 12., Ljubljana

R. Gospodarič:

- O geologiji in speleogenezi Škocjanskih jam. Medn. simpozij o zaščiti krasa ob 160-letnici turističnega razvoja Škocjanskih jam, Lipica
Nastanek in starost Postojnske jame. Seminar za jamske vodnike, Postojna
Geologija kraških pojavov in procesov. Ciklus predavanj na FNT, Ljubljana

A. Kranjc:

- Kanadski kras, Postojna
Osnove fizične speleologije, Postojna
Proposition d'une bibliographie yugoslave sur le karst littoral, Perpignan, Francija
Speleološke značilnosti krasa na osrednjem Dolenjskem, Novo mesto
Recentni fluvialni sedimenti v Škocjanskih jamah, Lipica

J. Kogovšek:

- Vertikalno prenikanje vode na krasu, Postojna
Vertikalno prenikanje na območju Škocjanskih jam, Lipica

M. Urleb:

- Arheološki spomeniki v občini Ilirska Bistrica, Ilirska Bistrica

F. Malečkar:

- Ljudje in kraji v Papui, Novi Gvineji in Avstraliji, Postojna, Logatec
Zemljepis kraškega podzemlja, Ljubljana
Pomen jam in jamarstva za splošni ljudski odpor, Planina
Valorizacija jame Dimnice, Lipica
Kras v svetu, Planina, Cerknica, Ribnica, Idrija, Prebold, Postojna
Dopolnilne raziskave podzemeljskih ledenikov na Nanosu, Novo mesto
Jamarska tehnika nekoč in danes, Novo mesto, Idrija
Osnove jamarstva, Postojna
Osnove jamarske tehnike, Postojna

INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Raziskave potekajo v okviru usmerjenega raziskovalnega programa Paleontološke in speleogeološke raziskave, ki je tudi sestavni del interdisciplinarnega programa SAZU Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda. Inštitut obravnava tematski sklop Paleontološke raziskave, ki obsega raziskave knidarijev, velikih in malih foraminifer, radiolarij in sodelovanje pri katalogu Fosili Slovenije.

Upravnik akademik prof. dr. Ivan Rakovec je v letu 1982 vodil raziskovalno delo inštituta. Hkrati je bil koordinator usmerjenega raziskovalnega programa Paleontološke in speleogeološke raziskave. Strokovno je pregledal paleontološke razprave za tisk in preverjal biografije geologov in paleontologov za Slovenski biografski leksikon.

Fosilni knidariji. Dr. Dragica Turnšek je končala raziskave knidarijev iz Hudajužne. Sistematično (taksonomija, sistem do rodu) je opisala 13 vrst koral, 2 vrsti hidrozojev in 3 vrste spongij. Nova je vrsta *Protoheterastraea hudajuznensis*. Izdelala je primerjavo s podobno favno v Dolomitih v Italiji, na Madžarskem, na Češkem, v Romuniji in na Pamirju. Primerjava kaže na karnijsko starost grebena. Razprava o teh raziskavah je oddana v tisk v Razpravah IV. razreda SAZU, 24 (1982). Soavtorja sta S. Buser, ki je obdelal geologijo ozemlja, in B. Ogorelec, ki je raziskal sedimentološke značilnosti skladov.

Nadaljevala je sistematične raziskave vseh karnijskih koral Slovenije. Preučevala je strukturno zgradbo in sistematsko uvrstitev vseh doslej zbranih primerkov. Poleg tega je dodatno zbrala material iz Zakriža in Celja. Te raziskave bodo po možnosti končane prihodnje leto.

Z Dovškega križa in okolice, kjer je A. Ramovš odkril nova nahajališča triadnih koral, je preliminarno določila rodove *Retiophyllia*, *Distichophyllia*, »*Phyllocoenia*«, *Distichophyllum* in druge, ki jih spremljajo številne involutine in *Alpinophragmium*. Vsa ta fauna je značilna norijsko-retijska. Te raziskave se bodo nadaljevale še na širšem območju Julijskih Alp.

V okviru madakademijske zamenjave je nadaljevala obdelavo albijskih koral iz Amerike. V tisk sta oddani dve razpravi o koralah iz Texasa. Soavtorja sta D. LeMone in R. Simpson. Korale iz New Mexica bodo pripravljene za tisk v prihodnjem letu.

Velike in male foraminifere. Dr. Katica Drobne je pri vrsti *Periloculina* slovenica iz paleocenskih apnencev na zahodni Majeveci na številnih primerkih predvsem mikrosferične generacije predstavila morfostrukturni razvoj hišice in na novo ugotovila monolokulidni stadij pri obeh generacijah. Vse druge vrste rodu *Periloculina* imajo iste značilnosti. Te so lahko stabilne in so značilne za rod ali spremenljive in so značilne za vrste. Za celotno skupino fabularij (trematoforne miliolide) so opredeljene razvojno pomembne značilnosti v primerjavi z enakimi pri alveolinadah. Glede na pomembnost v filogenetskem razvoju je utemeljeno naslednje hierarhično zaporedje značilnosti: preraščanje kamer in v zvezi s tem oblikovanje hišice, pojavljanje ustnih odprt in tvorba notranjega skeleta. Fabularijam je priključen rod *Idalina*. Utemeljila je postavitev samostojne družine *Fabulariidae* v sestavu rodov: *Fabularia*, *Lacazina* (sin. *Lacazinella*), *Idalina*, *Periloculina*, *Pseudofabularia*, *Adraentina* in *Pseudolacazina*. Gradivo je oddala v tisk.

Nadaljevala je študij paleogena v severni Sloveniji, posebno apnenčevih skladov na nahajališčih Funtek in Bohinjska Bistrica. Ugotovljenih je več vrst foraminifer, od tega skupne obema nahajališčema: *Halcyardia maxima*, *Nummulites intermedius*, *N. aff. vasculus*, *Asterigerina bimammata*. Za obdelavo pripravlja orientirane prereze apnenčevih alg in koral. Po sedanjih izkušnjah bodo ti poleg foraminifer in moluskov drugi najpomembnejši faktor za primerjavo okolja in starosti med izoliranimi paleogenskimi nahajališči v severni Sloveniji. Pri raziskavah sodelujejo še F. Cimerman in R. Pavlovec kot paleontologa in F. Drobne kot sedimentolog.

Sistematske raziskave recentnih bentonskih foraminifer iz točno določenih globin so omogočile začetek novih študij o razširjenosti in delovanju mikrobnih endolitov. To so mikroorganizmi, ki vrtačo v apnenčevo podlago. Po odmrtnosti ostanejo njihove izvrtine prazne. Votle ali zapolnjene se nam ohranijo tudi v fosilnih skeletih organizmov. Ugotovili smo, da služijo kot substrat za vrtnanje mikrobnih endolitov vsi tipi foraminifer, ki imajo hišico iz kalcijevega karbonata. Zveza endolitov s foraminiferami je pri nas ugotovljena na recentnih poleg tega pa še na oligocenskih ali paleocenskih primerkih. Na istem prostoru se srečujeta dve nesorodni skupini organizmov, vsaka s svojimi ekološkimi zahtevami in pogoji v življenju in svojim specifičnim in trajnim zapisom v smrti. Iz tega izhajajoča tanaocenoza odkriva nove ključe in dovoljuje izboljšanje študija paleoekologije in paleobatimetrije. Kombinirane raziskave teh neodvisnih spremenljivk zagotavljajo nove ekološke in paleoekološke prikaze. V poletju 1982 smo na recentnih foraminiferah fiksirali žive endolite zaradi točnih taksonomskih determinacij. Raziskave se nadaljujejo. Pri njih sodelujejo S. Campbell in S. Golubić kot biologa, K. Drobne in F. Cimerman kot mikropaleontologa. Gradivo so avtorji predstavili na posterju, manjši del pa oddali v tisk.

Na področju Kornatov smo v letu 1982 sistematično zbrali 49 vzorcev sedimentov in trde podlage. Posebno pozornost smo posvetili profiliranju zatišnih pobočij, varovanih pred močnimi valovi in tokovi. Ugotovili smo spodnjo mejo nanosa odmrlih listov trave posidonije na 40 m, v večjih globinah pa razvoj samostojnih kolonij alg koralinacej. Zbrali smo številne primerke sesilne foraminifere *Miniacina miniacea* na vseh dosegljivih globinah in na različnih substratih zaradi študija morfostrukturnih elementov njene hišice. Vsi vzorci so presejani. Nekaj že izvedenih sedimentoloških analiz kaže na zunanjih stenah popolno pomanjkanje mulja in prevlado peščené frakcije zrn. Raziskave se nadaljujejo. Raziskujeta K. Drobne ekologijo, F. Cimerman foraminifere, sodelujejo T. Dolenc pri izotopskih analizah, B. Ogorelec pri sedimentoloških analizah in pri potapljanju J. Praprotnik in R. Verbovšek.

V okviru mednarodnega in madakademijskega sodelovanja z Bolgarsko akademijo znanosti so bili izvedeni prvi terenski preizkusi o presajanju koralnih kolonij *Cladocora caespitosa* v Piranskem zalivu. Namenjeni so študiju ekologije in sledenju rasti koral. Štu-

dij se nadaljuje. Raziskujeta V. Zlatarski in K. Drobne s sodelovanjem ekipe Morskega raziskovalnega in izobraževalnega centra v Piranu; sodeluje še M. Richter kot podvodni fotograf.

Franc Cimerman je določil in interpretiral foraminiferno favno iz vrtnine V-3 v koprskem pristanišču. Vrtina sega od dna morja skozi kvartarne morske sedimente do 24 m in globlje skozi rečne sedimente do flišne podlage 40 m globoko pod dnom. Ugotovil je 53 vrst. Značaj favne je bolj ali manj morski. Poleg sinhronih vrst nastopajo v vseh vzorcih tudi preložene foraminifere iz eocenskega fliša. Kjer je sinhronih vrst manj, je preloženih primerkov več in obratno. Izredno malo je vrst z aglutinirano hišico, medtem ko je vrst s porcelansko ali perforirano hišico približno vsakih polovico.

S področja zahodno od otoka Hvara je raziskoval recentne foraminifere na treh transkrih in sicer na južni, zahodni in severni strani podmorskega hrba, ki se dvigne iz globine okoli 65 m in do globine 12 m. Iz 20 vzorcev je bilo ugotovljeno 178 vrst. Od teh jih 27 (15,16 %) pripada skupini Agglutinantia, 91 (51,12 %) skupini Porcelanea, skupini Perforata pa 60 (31,46 %). Skupini Agglutinantia in Porcelanea sta izbrani za kvantitativne analize. Prešteti so vsi primerki. Teh je 3690 (1618+2072). Iz obeh skupin so izbrane nekatere signifikantne vrste, pri katerih lahko študiramo njihovo medsebojno odvisnost in konkurenčnost, oziroma odvisnost od nekaterih ekoloških zunanjih faktorjev.

Iz fliša Vipavske doline (profil Vrabče—Podnanos—Nanos) je obdelal 8 vzorcev. Na podlagi planktonskih foraminifer je lahko ugotovil v treh vzorcih zgornjepaleocensko do spodnjeocensko starost fliša.

Radiolarije. V letu 1982 je absolventka geologije Elizabeta Goričan pod mentorstvom K. Drobne prevzela raziskave radiolarij. Na terenu je zbrala 18 vzorcev med Perblo in Tolminskimi ravnami. Profil zaobjema plasti od baškega dolomita z roženci (zgornji trias) do zelenih in rdečih radiolaritov (malm). Prepariranih je bilo 18 vzorcev, 5 z radiolarijami, 13 z drugimi fosilnimi ostanki. Drugi profil leži pri Mokronogu v ladinjskih apnencih z roženci. Nabranih je bilo 19 vzorcev. Od teh jih je bilo 8 že prepariranih, 2 z radiolarijami, 6 sterilnih, ostali so v postopku prepariranja. Ves čas zbiramo literaturo in dopolnjujemo kartoteko. Na terenu je sodeloval S. Buser.

Fosili Slovenije. Za katalog Fosili Slovenije so raziskovalci inštituta izdelali 10 taksonov iz skupin Foraminifera in Hydrozoa.

Laboratorijsko delo. Laboratorijsko delo je opravljala laborantka Kata Cvetko. Preparirala je knidarije in foraminifere iz nahajališč Zakriž, Celje, Dovški križ, Funtek in Bohinjska Bistrica. Izdelala je 158 mikroskopskih zbruskov, več sto prerezov in površinskih preparatov, 15 spirkov iz recentnih sedimentov, 10 spirkov iz fliša in gline terciarnih sedimentov ter 20 spirkov recentnih koral iz Piranskega zliva in Savudrije. Veliko časa je posvetila urejanju zbirke fosilov in vodenju knjige vzorcev za jurske in kredne knidarije.

Risarko, knjižničarsko in administrativno delo. Milojka Huzjan je tehnično pripravila table in tabele za razprave sodelavcev inštituta za tisk, nadalje je sodelovala pri izdelavi posterjev sodelavcev inštituta za razstavo Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda in za predavanje v Cannesu. Vodila je kartoteko novega knjižnega fonda, vendar zaradi pomanjkanja prostora niso knjige in revije, prispele v letu 1982, še vložene. Sproti je opravljala administrativne naloge.

Vse fotografije fosilov za delo in objave je izdelala Carmen Narobe.

Študijska potovanja, udeležba na kongresih, simpozijih

26. 9.—3. 10. udeležba K. Drobne in D. Turnšek na 10. jubilejnem geološkem kongresu v Budvi s terenskim ogledom profilov na Možuri.
- 10.—13. 10. udeležba K. Drobne na 52. zasedanju paleontološkega društva v Baslu, s predstavitvijo dveh posterjev.
- 14.—16. 10. aktivno sodelovanje K. Drobne na kompaktkursu o velikih foraminiferah v Baslu.
- 3.—10. 11. obisk F. Cimermana na nekaterih geoloških in paleontoloških ustanovah v Budimpešti (medakademijska zamenjava).
26. 11.—4. 12. obisk F. Cimermana v pariškem naravoslovnem muzeju, kjer je študiral recentne foraminifere iz zahodnega dela Sredozemskega morja in jih primerjal z jadranskimi.
- 6.—12. 12. udeležba F. Cimermana in K. Drobne na 28. zasedanju CIESM-e v Cannes-u s predstavitvijo 2 posterjev in 3 predavanj.

Obiski tujih znanstvenikov, namen obiska

- 21.—23. 1. dr. H. Seyfried, Geološki inštitut univerze, Berlin; skupne raziskave liasnih koral iz Španije.
- 5.—12. 4. dr. Laszlo Bartosiewicz, Arheozoološki inštitut Madžarske akademije znanosti; medakademijska zamenjava, študij subfosilnih vretenčarjev.
- 26.—29. 4. dr. D. Jackson, Amoco Europe Incorporated, London; ogled jurskih koralnih grebenov.
- 10.—14. 5. dr. G. Stanley, Smithsonian Institute, Washington; ogled triasnih koral in grebenov.
7. 7.—7. 8. prof. dr. D. LeMone, Geološki inštitut univerze El Paso; medakademijska zamenjava, skupna obdelava krednih koral iz Amerike, ogled triadnih grebenov Slovenije.
9. 7. V. Mongejar Marchanté, Shell Espana N. V. iz Madrida; ogled zbirke foraminifer.
30. 8.—5. 9. dr. S. Cambell in prof. dr. S. Golubič, Biološki oddelek univerze v Bostonu; skupne raziskave endolitov in foraminifer.
- 5.—20. 9. dr. V. Zlatarski, Bolgarska akademija nauk, Sofija; medakademijska zamenjava, skupne raziskave rastišč korale *Cladocora* in foraminifer v Piranskem zalivu.
- 4.—14. 10. prof. dr. E. Flügel, Paleontološki inštitut univerze Erlangen; ogled triadne favne in mikrofascies. Zamenjava ZAMTES in DAAD.
4. 10.—6. 11. dipl. geol. Ch. Errenst, Geološki inštitut univerze v Bochumu; ogled zbirke jurskih koral za izdelavo disertacije.

Izobraževanje

Na nas so se obrnili paleontološki inštituti univerz v Berlinu, Erlangenu in Stuttgartu, da smo štirim njihovim diplomantom pomagali pri determinaciji koral, ki so jih nabrali v Grčiji in Španiji. Od 10.—21. 5. smo imeli na delovni praksi tri dijake Srednje prirodoslovne šole.

Predavanja

K. Drobne, F. Cimerman (S. E. Champbell, S. Golubič):

Microborings in Foraminiferal Tests: an ecological and paleontological cross-reference. Predavanje s posterjem na 52. zasedanju paleontološkega društva v Baslu, oktober 1982, in na 28. CIESM v Cannesu, december 1982.

K. Drobne, F. Cimerman (B. Ogorelec):

Les zones verticales des Foraminifères Benthiques des falaises sous-marines dans l'Adriatique. Predavanje s posterjem na 52. zasedanju paleontološkega društva v Baslu, oktober 1982, in na 28. CIESM v Cannesu, december 1982.

F. Cimerman (B. Ogorelec, M. Mišič, J. Fagneli):

Sédiments quaternaires du forage effectué dans la Baie de Koper, Adriatique nord, Yougoslavie. Predavanje na 28. zasedanju CIESM v Cannesu, december 1982.

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Splošne ugotovitve. V letu 1982 je odšla v pokoj višja strokovna sodelavka Jelka Suhač. Na novo se je zaposlila kot višja znanstvena sodelavka dr. Darinka Trpin, Dr. M. Zupančič je bil izvoljen za znanstvenega svetnika. N. Mršič je uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo. Dr. I. Puncer je bil izvoljen za podpredsednika Ekološke sekcije skupnosti gozdarskih fakultet in inštitutov v okviru mednarodne organizacije IUFRO. Dr. I. Puncer je vodil organizacijo entomološke razstave našega inštituta v Mozirju. Dr. L. Marinček je s sodelavci organiziral mednarodno ekskurzijo Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije s temo Ilirski gozdovi belega gabra Slovenije in Hrvaške. V okviru istega društva sta organizirala dr. L. Marinček in dr. M. Zupančič mednarodno delovno skupino za preučevanje alpskih bukovih gozdov v severozahodnem delu ilirske flore province in sočasno organizirala delovno ekskurzijo.

Terensko in laboratorijsko delo. Raziskave polimorfizma in endemizma v flori Jugoslavije je vodil prof. dr. E. Mayer. Ekskurzije so bile usmerjene v tiste predele Dalmacije, Bosne, hercegovsko-črnogorskega obrobja, Srbije in Makedonije, kjer je bil po dosedanjih izkušnjah nabran rastlinski material za kasnejšo obdelavo. V ospredju so bili rodovi *Ephedra*, *Corydalis*, *Hypocoum*, *Genista*, *Cytisus*, *Eryngium*, *Cerastium*, *Dianthus*, *Euphrasia*, *Centaurea*, *Carduus*, *Cirsium*, *Serratula* itd. Za Črno goro sta bili ugotovljeni kot novi *Asplenium lepidum* var. *fissoides* in *Aquilegia grata*. Po Pančiču 1875 je bil spet najden *Aster*

illyricus. Revidirana je bila taksonomija in nomenklatura taksona *Serratula radiata* subsp. *cetinjensis*, za nekatere redke vrste pa so bila odkrita nova nahajališča. Pomembna je ugotovitev, da vrste *Helleborus cyclophyllus* ni v flori Jugoslavije. Kritične presoje sta bila deležna taksona *Eryngium palmatum* in *E. wiegandii*. Za publikacijo Flora Bosnae et Hercegovinae je bil obdelan obsežni tribus Cardueae s posebnim poudarkom na rodovih s polimorfnimi agregati. Iz rodu *Genista* je bila opisana nova vrsta *G. fukarekiana*. Kritičen pregled starejših navedb je dal nove ugotovitve o rodu *Corydalis* v vzhodni Srbiji. Podobno je bila razčiščena problematika taksona *Ephedra major* v Makedoniji. Posebna razprava je zajela začetke floristike v Črni gori. Prikazane so prve rastlinske vrste, objavljene za to območje, dodano pa njihovo sedanje taksonomsko tretiranje in poimenovanje. Taksonomsko na novo ovrednoten je takson *Hypocoum pseudograndiflorum*. Obsežen rastlinski material je prepariran in shranjen v herbarijskih zbirkah.

Geobotanična skupina je delala pri dveh tematskih sklopih. To so fitocenološka raziskovanja Slovenije in vegetacijska karta Jugoslavije. Oba tematska sklopa je vodil dr. M. Zupančič. Posamezne fitocenološke raziskave so vodili sodelavci geobotanične skupine. Dr. M. Zupančič je vodil raziskave smrekovih gozdov Slovenije, ki so zajele preučevanje fitocenz *Loreo-Piceetum*, *Sphagno-Piceetum*, *Carici brizoides-Sphagno-Piceetum*, *Aposeri-Piceetum* in *Luzulo sylvaticae-Piceetum*. Na novo je pričel preučevati združbi *Carici albae-Piceetum* in *Erico-Piceetum*. V Istri preučuje skupaj z dr. I. Puncerjem in dr. I. Šugarjem sekundarno asociacijo *Molinio litoralis-Quercetum pubescentis*. Dr. L. Marinček je preučeval gozdove belega gabra v Sloveniji in gorske bukove gozdove Slovenije. Obravnaval je acidofilni gozd belega gabra *Luzulo-Carpinetum* in probleme ilirskih gozdov belega gabra na območju Slovenije. V zvezi s preučevanji teh gozdov je bila mednarodna ekskurzija po Sloveniji in Hrvaški, ki je potrdila naše rezultate. Predvsem sintaksonomski pojem *Carpinetum*, našo emendacijo zveze *Carpinion illyricum* in morebitno postavitve novih podzvez po fitogeografskih območjih. Skupaj z dr. M. Zupančičem sta raziskovala subpanonski gozd belega gabra. Letos je začel dr. L. Marinček raziskovati visokogorske bukove gozdove *Fagetum (alti) montanum* s. lat. in *Fagetum (alti) montanum dinaricum*. Skupaj z dr. I. Puncerjem in dr. M. Zupančičem pa združbo *Lamium orvalae-Fagetum praedinaricum*. Z dr. M. Zupančičem pripravljata študijo o fitocenozi *Fagetum submontanum praedinaricum*. Dr. L. Marinček in dr. M. Zupančič so obdelovali skupaj s prof. dr. L. Poldinijem in prof. dr. K. Zukriglom pojavljanje in razširjenost alpskega bukovega gozda *Anemone-Fagetum* in njegove geografske variante. Sočasno s to raziskavo je teklo preučevanje drugih gozdnih fitocenz, ki jo spremljajo in so z njo v neposredni povezavi. Delo je potekalo v okviru mednarodne delovne skupine na območju Jugoslavije (Slovenija), Italije (Julijsko-Beneška pokrajina) in Avstrije (Koroška). Dr. I. Puncer je raziskoval jelovo bukove gozdove, zlasti subpanonsko obliko *Abieti-Fagetum subpanonicum*. V Žagar je nadaljeval raziskave združbe *Quercu-Ostryetum* s. lat. v Posavju in Posotelju. Mag. A. Seliškar je proučeval traviščno vegetacijo na območju Karavank in Kamniških Alp. Obravnaval je naslednje združbe: *Helictotrichetum parlatoei*, *Brachypodio-Helictotrichetum pubescentis*, *Arnico-Nardetum*, *Festuco-Nardetum*, *Festucetum calvae*, *Seslerio-Caricetum sempervirentis*. *Poo-Prunetum*, *Bromo-Pedicularietum julici*, *Seslerio-Caricetum humilis*, *Agrostidetum tenuis*, *Trisetetum flaviscentis*, *Caricetum davallianae* in *Caricetum vipariae*. Poleg omenjenih fitocenz je preučeval in zbiral podatke še za druge traviščne, obvodne in vodne združbe po vsej Sloveniji. Raziskovanje ruderalne vegetacije Slovenije, ki ga je opravila dr. Ljerka Marković, je zajelo južni del subpanonskega fitogeografskega območja Slovenije. Preučila je naslednje združbe: *Polygono-Bidentetum*, *Urtico-Malvetum neglectae*, *Malvetum pusillae*, *Tanaceto-Artemisietum*, *Lamio-Ballotetum nigrae*, asoc. *Chelidonium major*, *Cuscuta-Convolutuletum*, asoc. *Impatiens glandulifera*, asoc. *Helianthus tuberosus*, *Matricario-Polygonetum avicularis*, *Juncetum tenuis*, *Rorippo-Agrostietum stoloniferae*, *Trifolio-Agrostietum stoloniferae* in *Junco-Manthetum longifoliae*. Z obhodi je zaključila terenski del raziskovanj v subpanonskem območju Slovenije. Dr. N. Mršič je raziskoval mezofavno in mikrofavno v fitocenzah na območju Golakov v Trnovskem gozdu, na Snežniku, Raduhi in Peci. Raziskave so bile usmerjene v preučevanje cenotske problematike deževnikov v altimontanskih bukovih gozdovih. Ugotavljal je korelacije med deževniškimi cenozami na podlagi koeficienta podobnosti. Pri vseh omenjenih raziskavah so občasno sodelovali M. Prešeren, dr. D. Štepančič, dr. F. Lobnik, dr. M. Popović, A. Žagar in 8 študentov.

Geobotanična skupina (dr. L. Marinček, dr. N. Mršić, M. Prešeren, dr. I. Puncer, mag. A. Seliškar, dr. M. Zupančič in V. Žagar) je kartirala v merilu 1:50.000 1009 km² novih površin Slovenije na listih Celje 1, Ljubljana 2 in Murska Sobota 3. Kartiranje je zajelo tri fitogeografska območja: predalpsko, alpsko in subpanonsko. Različne ekološke razmere so nudile veliko pisanost vegetacijske odeje, tako da je bilo kartiranih 67 vegetacijskih enot različnih sistemske vrednosti, od tega 4 razredi, 56 asociacij, 4 subasociacije, 1 stadij in 2 vegetacijska kompleksa. Dr. I. Puncer je sodeloval z dr. M. Popovičem in akad. P. Furekarem pri izdelavi barvne legende in končne redakcije avtorskega originala za tisk karte naravne potencialne vegetacije v merilu 1:1.000.000. Za potrebe gozdnega gospodarstva Nazarje je geobotanična skupina kartirala 2000 ha gozdnih površin v merilu 1:10.000. Preučevanje in kartiranje vegetacije sta vodila dr. L. Marinček in dr. I. Puncer, sodelovala pa sta tudi M. Prešeren in V. Žagar. M. Prešeren je opravil vsa tehnična dela v zvezi s tematskimi kartami, diagrami, skicami itd.

Delo v palinološkem laboratoriju je vodil dr. A. Šercelj. Material so zbirali na terenu sami ali v sodelovanju z drugimi raziskovalnimi institucijami v okviru ZRC SAZU, muzejev, univerzitetnih inštitutov in drugih raziskovalnih zavodov v Sloveniji in Jugoslaviji. Nekateri od raziskovanih objektov so dali pozitivne rezultate, drugi še ne. Zanimiv je pleistocenski aluvion, ki ponekod na debelo prekriva večino naših kraških polj. V letu 1982 so bile dokončane večletne kompleksne raziskave jezera Ledina na Jelovici. S palinološkimi analizami šotnega profila je bila ugotovljena neprekinjena slika razvoja gozda v zadnjih 10.000 letih, od kasnega glaciala do polpretekle dobe. Izločene in razmejene so bile posamezne faze. Časovni nastop gozdnih faz je bil tudi absolutno datiran s petimi radiokarbonskimi analizami. Slika recentne vegetacije so dopolnile analize gozdnih tal iz smrekovega gozda v neposredni bližini jezera, hkrati so osvetljene s fitocenološkimi popisi in sta bili ob tej priložnosti ugotovljeni dve novi asociaciji smrekovih gozdov. Podobne raziskave so zajele Zelence ob izviru Save. Karpološke in antrakotomske raziskave so dale dobre rezultate, posebno s kolišča na Partih na Ljubljanskem barju, kjer so bile med drugim velikim in drobnim semenjem najdene pečke vinke trte. V materialu iz Predloke je bila obilica zglemezne graha in boba poleg ječmenovega zrnja in hruškovih krljev. V paleolitskih postajah Divje babe in v Lukenjski jami je bilo najdeno v glavnem oglje borovca, v Divjih bahah še oglje jesena in v Lukenjski jami oglje jesena in bukve, vse to pa kaže na hladno podnebje.

V okviru tematskega sklopa zgodovina biologije na Slovenskem sta prof. dr. V. Petkovšek in Marija Gosar pripravila razpravo o naravoslovcih na Slovenskem do leta 1919.

Favnistične raziskave so zajele taksonomijo in zoogeografijo favne Slovenije in Jugoslavije ter zoocenotske raziskave nekaterih živalskih skupin na izbranih poskusnih ploskvah. Prof. dr. J. Matjašič je nadaljeval raziskave epizoičnih peritrihskih ciliatov in suktorijev. Obdeloval je zanimivega predstavnika gibljivih peritrihov iz rodu *Trichodina*, ki živi v sečnem mehuru človeške ribice in je verjetno nova vrsta. Podrobneje je preiskal zgradbo jamskega suktorija *Spelaeophrya trogloridis*. Nadaljeval je raziskave temnocefalov, njihove drobne strukture kože, ustne odprtine in zgradbe genitalnega aparata. Na raku *Troglocaris* iz jame pri Ospu je našel novo vrsto. Dr. J. Bole je usmeril malakološke raziskave v alpsko in dinarsko območje Slovenije. Težišče je bilo na raziskavah v Posočju in na Kočevskem. V preteklem letu je nadaljeval in dokončal malakološke raziskave narodnega parka Durmitor. Kabinetno delo je obsegalo revizijo rodu *Aegopsis* v severozahodni Jugoslaviji. Pripravil in dokončal je skupaj s F. Velkovrhom pregled podzemeljskih mehkužcev sveta. V okviru zoocenotskih raziskav so bile malakološko podrobno pregledane poskusne ploskve v okolici Tolmina, Kobarida in Breginja. M. Čuček je preučeval tardigrade, zlasti skupino Eutardigrada. Tažišče raziskav je bilo na Ljubljanskem barju, zajelo pa je tudi druge močvirne predele v Sloveniji. Posebna pozornost je veljala tardigradom, ki živijo v gobah. Kabinetno delo je zahtevalo obilo natančnega pregledovanja in zahtevnega določanja. Dr. B. Drovenik je usmeril koleopterološke raziskave v Alpe in na Kočevsko. Na Soriški planini in pri Sorici je imel vse leto pasti za lov hroščev. Nabiral pa je tudi na Kobariškem Stolu, Kaninu in v Kamniških Alpah. Za zoocenotske raziskave je imel pasti pri Tolminu, Kobaridu in v okolici Breginja. V Kamniški jami je odkril novo vrsto rodu *Aphaenopodius*, ki je bil poznan samo iz jam na Dobrovljah pri Mozirju. Hrošče je raziskoval v Makedoniji na Galičici, Pelistru, pri Oteševu, Kruševu, na Bistri planini in na Popovi

Šapki; v Dalmaciji na otoku Pagu, pri Biogradu, Omišu, Kardeljevem, Petrovcu na moru in pri Ulcinju. Nadaljeval in dokončal je raziskave karabidov in cicindelidov narodnega parka Durmitor. Ob tej priložnosti je obiskal tudi Orjen. Krajša jesenska ekskurzija je bila na Durmitor in Zelengoro. Kabinetno delo je obsegalo prepariranje, sortiranje, etiketiranje in determiniranje nabranega materiala. Jeseni je pričel z urejanjem zapuščine pok. E. Pretnerja. Zaključil je razpravi o hroščih Kočevskega in Durmitorja. Sodeloval je pri razstavi žuželk v Mozirju in v Mariboru. Raziskave metuljev je vodil dr. J. Carnelutti, sodeloval pa je P. Tonkli. Favniščne raziskave lepidopterov so bile s tremi ekskurzijami usmerjene na nadaljevanje in dokončanje nekaterih skupin v narodnem parku Durmitor. Ekskurzije so bile v časovno novih obdobjih in so dale veliko novih vrst za to območje. Zbrano je bilo tudi veliko drugega entomološkega materiala. Raziskave v Sloveniji so bile nadaljevanje tekočih nalog in usmerjene na Primorsko (Rižana, Osp, Črni kal), v Posočje z lovom na UV svetilko na Kaninu. Dr. J. Carnelutti je v juliju nadaljeval raziskovanje narodnega parka Mljet in je razširil raziskave na ves otok. Laboratorijsko delo je obsegalo sortiranje in prepariranje množice materiala, zlasti z Durmitorja.

Raziskave v okviru tematskega sklopa ekologija morskih bentoških alg opravlja dr. Ivka Munda. Terensko delo je obsegalo pregled jesenskega aspekta morske bentoške vegetacije okolice Rovinja (evlitoral in zgornji sublitoral) ter pregled že prej denudiranih kvadratov v zalivu Val di Lone. Nabirala je vzorce morskih alg za kemične analize na dušične komponente in bioaktivne snovi in za poskuse kultivacije glede na vplive raznih mineralnih vod ter z metali in organskimi polutanti onesnaženih vod na rast, preživelost in kemično sestavo. V izviru Krke, v potokih pri Dobrni in v sladkovodnih bazenih v Rovinju je študirala sladkovodne alge v hitro in počasi tekočih vodah s sledečo kultivacijo v različnih medijih. Na ekskurziji na južni Labrador in severni ter južni Newfoundland je preučevala zonacijo alg v arktičnih, subarktičnih in borealnih vodah Kanade. Narejen je bil herbarij značilnih alg in zbirka fiksiranega materiala. Ob tej priliki je proučevala herbarij morskih alg v botaničnem inštitutu Memorial University of St. Johns. Udeležila se je ekskurzije na Isle of Wight na klasične lokalitete, ki jih je preučevala že v prejšnjih letih in urejevala material Fosljejevega herbarija s tega otoka. Opazovala je spremembe vegetacije in kolekcijo fiksiranega materiala, herbarijskega in živega za kultivacije in transplantacije. Sočasno je študirala herbarij morskih alg v The Marine Laboratories, Hayling Island, Portsmouth. V laboratoriju je nadaljevala poskuse o vplivu posameznih polutantov na morske bentoške alge. Študirala je vpliv fosfatov in nitratov na vrsto *Fucus virsoides*, glede na rast in kemične parametre. V poskusnih serijah s sladkovodnimi algami je študirala vpliv različnih vod na njihovo rast (voda iz vrele Dobrna, Radenska in kontrole) pri štirih različnih temperaturah. Nadaljevala je študij akumulacije težkih kovin v morske alge, preučevala je njihove proteinske komponente. V sodelovanju z inštitutom Jožef Stefan je določila aminokislino v jadranskih algah. Kabinetno delo je obsegalo študij herbarijskega materiala iz Jadrana, Atlantika (Island) in Kanade. Za tisk pripravlja regionalne preglede vegetacije, ekofiziološke študije jadranske vrste *Fucus virsoides* itd.

Udeležba na znanstvenih sestankih

- J. Carnelutti se je udeležil letnega zbora in raziskovalne ekskurzije entomologov sosednjih dežel v Pordenonu, simpozija o pedofavni Jugoslavije v Portorožu, z referatom, letnega zbora avstrijskih entomologov na Dunaju in letnega zbora koroških entomologov v Celovcu.
- J. Carnelutti, B. Drovenik in P. Tonkli so se udeležili 9. letne skupščine in simpozija Jugoslovanskega entomološkega društva na Žabljaku, z referatom.
- M. Čuček, N. Mršič in A. Seliškar so se udeležili 6. kongresa biologov Jugoslavije v Novem Sadu, z referatom.
- B. Drovenik se je udeležil zbora češkoslovaških entomologov v Pragi.
- L. Marinček, M. Zupančič, A. Seliškar, M. Prešeren in V. Žagar so se udeležili mednarodne ekskurzije Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije (Ilirski gozdovi belega gabra Slovenije in Hrvatske). Ekskurzijo je organiziral in vodil L. Marinček s sodelavci.
- E. Mayer in M. Zupančič sta se udeležila simpozija ob sedemdeseti obletnici rojstva akad. V. Blečiča v Titogradu, z referatom, in zborovanja Simpozium florata i vegetacijata na Jugoslavija i problemot na nivnata zaštita v Skopju, z referatom.
- N. Mršič se je udeležil 8. simpozija o pedofavni Jugoslavije v Portorožu, z referatom.

- I. M. Munda se je udeležila 1. mednarodnega algološkega kongresa v St. Johns, Newfoundland, z referatom, 23. kongresa CIEMS v Cannesu, z referatom in 3. jugoslovanskega kongresa o naravnih zdravilnih sredstvih v Dobrni, z referatom.
- I. Puncer in M. Zupančič sta se udeležila sestanka in ekskurzije Ekološke sekcije skupnosti gozdarskih fakultet in inštitutov Jugoslavije v okviru mednarodne organizacije IUFRO v Sarajevu.

Zborovanja, posvetovanja, sestanki

- J. Carnelutti se je udeležil seje mednarodnega komiteja za entomofavno srednje Evrope v Budimpešti.
- L. Marinček se je udeležil seje uredniškega odbora revije Ekologija v Beogradu.
- M. Zupančič se je udeležil kot recenzent programa Vegetacijska karta Hrvatske v Zagrebu delovnega sestanka njihovega projektne sveta s terenskim obhodom.

Sodelovanje z znanstvenimi in strokovnimi organizacijami

- Geobotanična skupina je ohranila stike z vsemi institucijami iz preteklih let, te so podrobno navedene v 27. in 30. knjigi Letopisa SAZU. V letošnjem letu pa je poglobila sodelovanje z naslednjimi: Istituto Botanico dell'Università Trieste, Hochschule für Bodenkultur Wien, Botanički zavod Prirodno-matematičnega fakulteta Sveučilišta Zagreb, Institut za biološka istraživanja Siniša Stanković, Republički zavod za zaščito narave Titograd in MANU.
- J. Carnelutti je sodeloval v redakcijskem odboru za izdajanje favne narodnega parka Durmitor, bil je predsednik Slovenskega entomološkega društva Štefana Michielija.
- J. Carnelutti in P. Tonkli sta sodelovala kot mentorja pri raziskovalnem taboru v Sečovljah v okviru gibanja »Znanost mladini«. Vodila sta entomološki del.
- J. Carnelutti, B. Drovenik, I. Puncer in P. Tonkli so sodelovali pri postavitvi entomološke razstave »Pisani svet žuželk« v Mozirju.
- J. Carnelutti, B. Drovenik in P. Tonkli so sodelovali pri organizaciji entomološke razstave na Pedagoški akademiji v Mariboru in ustanovitvi sekcije SEDŠM za severnovzhodno Slovenijo. Sodelovali so tudi na 9. mednarodnem srečanju entomologov sosednjih dežel v Ljubljani.
- B. Drovenik je sodeloval s Prirodoslovnim muzejem Slovenije, bil je podpredsednik Slovenskega entomološkega društva Štefana Michielija, sodeloval je z jamarskim društvom Kamnik.
- J. Matjašič je predaval na Biotehniški fakulteti, bil je urednik Biološkega vestnika, deloval je v komisiji za varstvo okolja pri skupščini občine Kamnik, do maja je bil predsednik raziskovalne skupnosti občine Kamnik in predsednik sklada za Brejčeve nagrade, bil je član sveta Prirodoslovnega muzeja Slovenije.
- I. M. Munda je sodelovala z Botanical Institute na Memorial University of Newfoundland v Kanadi in s The Marine Laboratories, Hayling Island, Portsmouth.

Študijska potovanja v tujino

- B. Drovenik in P. Tonkli sta potovala v Mainz, Frankfurt, Troisdorf in München, kjer sta pregledovala, primerjala in determinirala entomološki material v muzejskih in zasebnih zbirkah.

Obiski in gostovanja

Inštitut je obiskalo veliko domačih in tujih znanstvenikov. Iz Jugoslavije jih je bilo 27, iz tujine pa 55, največ iz Avstrije, Italije, Zvezne republike Nemčije, Madžarske, Romunije in Švice. Poleg teh pa je bilo še 53 udeležencev mednarodne ekskurzije Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije.

Predavanja

J. Carnelutti

Vloga in pomen lepidopterov v pedofavni. 8. simpozij o pedofavni Jugoslavije, Portorož.

B. Drovenik

Carabidae in Cicindelidae Durmitorja. Simpozij Jugoslovanskega entomološkega društva, Žabljak.

E. Mayer, M. Zupančič

Flora in vegetacija Slovenije in problem njune zaščite. Simpozium florata i vegetacijata na Jugoslavija i problemot na nivnata zaštita, Skopje.

N. Mršič

Klasifikacija deževniških cenoz na podlagi novega koeficienta stopenj procentualne podobnosti. 6. kongres biologov Jugoslavije, Novi Sad.

Morfološki tipi, vertikalna distribucija in sezonska dinamika vertikalne distribucije deževnikov v tleh. 8. simpozij o pedofavni Jugoslavije, Portorož.

I. Munda

The structure and composition of Fucacean associations. I. int. algological congress, St. Johns, Newfoundland.

The effects of different pollutants on benthic marine algae. 23. kongres CIEMS, Cannes.

Bioaktivne snovi, fikokoloidi in metali v morskih algah in njihova uporabnost. 3. jug. kongres o naravnih zdravilnih sredstvih, Dobrna.

V. Petkovšek

Prizadevanja naravoslovcev na Slovenskem in njihovi prispevki k narodni kulturi, SAZU Ljubljana.

Naravoslovci, ki so živeli in delovali v Idriji v preteklih stoletjih, Idrija.

O zdravilnih sredstvih rastlinskega izvora, Ljubljana.

A. Seliškar

Prispevek k poznavanju vegetacije razredov *Lemnetea* in *Potamogetonetea* v Sloveniji. 6. kongres biologov Jugoslavije, Novi Sad.

Odnosi med tlemi in vegetacijo. Seminarji za učitelje srednjih šol (4 predavanja), Ljubljana.

M. Zupančič

Smrekovi gozdovi v delih V. Blečiča. Simpozij ob sedemdesetletnici rojstva akad. V. Blečiča, Titograd.

INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Ker inštitut nima lastnih prostorov, so člani in zunanji znanstveni sodelavci nadaljevali z raziskavami na svojih delovnih mestih zunaj ZRC SAZU, kar je razvidno iz njihovih poročil.

Inštitut prireja diskusijske večere in pogovore za okroglo mizo, na katerih raziskovalci in povabljeni strokovnjaki medicinskih in sorodnih vej poročajo o rezultatih svojega dela.

Na diskusijskem večeru 25. februarja 1982 je dr. Dušan Mis, samostojni svetovalec Zavoda SRS za zdravstveno varstvo, predaval o temi *Problematika medicinske ekologije*.

Na diskusijskem večeru 21. aprila 1982 sta bila predavatelja prof. dr. I. Tadžer (Skopje): *Labeled platelets: Studies on preparation and evaluation in vivo functions* in doc. dr. H. Sinzinger (Dunaj): *Indium 111-labeled autologous platelets in atherosclerosis*.

Na diskusijskem večeru 21. aprila 1982 sta bila predavatelja prof. dr. I. Tadžer (Skopje): *Labeled platelets: Studies on preparation and evaluation in vivo functions* in doc. dr. H. Sinzinger (Dunaj): *Indium 111-labeled autologous platelets in atherosclerosis*.

Na diskusijskem večeru 16. junija 1982 je primarij dr. Franjo Smerdu predaval o temi *Slovenska zdravstvena beseda nekdaj in sedaj*.

Inštitut je priredil 27. oktobra 1982 pogovor za okroglo mizo na temo *Samomor in Sloveni*. Pogovor je potekal v dveh fazah: dopoldanski čas je bil namenjen vprašanju samomorilnosti nasploh, popoldanski pa vprašanju samomorilnosti na Slovenskem. Moderator je bil akad. prof. dr. Lev Milčinki. Pogovora se je udeležilo 11 povabljenih strokovnjakov.

BIBLIOGRAFIJA RAZISKOVALCEV V INŠTITUTIH ZA LETO 1982

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Martin Ahlin

Povojna slovenska leksikografija. Leksikografija i leksikologija. Zbornik referata. Beograd—Novi Sad 1982, 3—9.

Frančiška Benedik

Valburga pri Smledniku (OLA 9). Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 87—92.

Babno polje (OLA 13). Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 119—123. Soavtor Albina Lipovec.

Gomilice (OLA 21). Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 179—182.

France Bezljaj

Iz južnoslovenske leksike. Jezik in slovstvo 27, 1981/82, 2—3, 45—47.

Iz slovenske leksike. Jezik in slovstvo 28, 1982/83, 1, 10—13.

Sonja Horvat

Nekaj oblikoslovnih značilnosti severovzhodnih notranjskih govorov. XVIII. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Zbornik predavanj. Ljubljana 1982, 131—152.

Delovno srečanje naših (in tujih) dialektologov. Delo 26. 3. 1982, 2.

Marjeta Humar

Sinonimi in njihova funkcija v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Leksikografija i leksikologija. Zbornik referata. Beograd—Novi Sad 1982, 333—337.

Janko Jurančič

Slovensko-srbskohrvaški slovar. Ljubljana 1981. 1.406 str.

Konfrontacija slovenačkoga i srpskohrvatskog rečničkog fonda u leksikografiji. Leksikografija i leksikologija. Zbornik referata. Beograd—Novi Sad 1982, 83—89.

Vidov dan in sveti križ. Traditiones 1982, 7/9, 295—298.

Jarnikovi slovenački prevod ruskoslovenskog teksta iz Cvetnika Jovana Rajića. Naučni sastanak slavista u Vukove dane 11, Beograd 1982, 49—56.

Tine Logar

Solbica (Stolvizza; OLA 1). Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 35—40.

Ošne pri sv. Lenartu (Osguetto; OLA 2). Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 41—46.

- Sv. Križ (S. Croce; OLA 3)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 47—52.
- Šmartno v Brdih (OLA 4)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 53—58.
- Srednja vas v Bohinju (OLA 7)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 73—78.
- Horjul (OLA 8)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 79—85.
- Dragatuš (OLA 15)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 133—137.
- Potoče (Potschach; OLA 146)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 183—191.
- Kneža (Grafenbach; OLA 148)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 201—211.
- Gornji Senik (Felsöszölnök; OLA 149)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 213—218.
- Difongizacija in morfolozizacija v slovenskih dialektih*. Jezik in slovstvo 27, 1981/82, 7/8, 209—212.

Jakob Müller

- Slovarsko pomenoslovje samostalnikov*. Leksikografija i leksikologija. Zbornik referata. Beograd—Novi Sad 1982, 149—162.
- Jezik kot vrednota ali jezik kot resničnost? Naši razgledi* 31, 1982, 10, 294—296.
- Še o knjižnem jeziku kot resničnosti, ne pa namišljeni vrednoti*. Naši razgledi 31, 1982, 19, 556.
- Antologija slovenske ameriške literature*. Zbornik občine Grosuplje 12, Grosuplje 1982, 157—158.
- Kovači in kovačije v Šmarju-Sap, Ponovi vasi in Počtaboru*. Zbornik občine Grosuplje 12, Grosuplje 1982, 197—208.

France Novak

- Bučka (OLA 16)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 139—145.
- Vprašanja pomenske analize leksike starejših obdobij*. Leksikografija i leksikologija. Zbornik referata. Beograd—Novi Sad 1982, 163—169.
- Terminologija v Slovenskem glasniku*. Obdobje realizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana 1982, 419—428.
- Hidronimija in antroponomastika*. Četrta jugoslovanska onomastična konferenca v Portorožu. Naši razgledi 30, 1981, 24, 720—721.

Jakob Rigler

- Cerkno (OLA 6)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 67—72.
- Luče (OLA 10)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 93—101.
- Hrušica (OLA 12)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 111—117.
- Ribnica (OLA 14)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 125—132.
- Spodnja Ložnica (OLA 19)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 165—171.
- Videm ob Ščavnici (OLA 20)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 173—177.
- Breznica pri Št. Jakobu v Rožu (Friessnitz; OLA 147)*. Fonološki opisi. Sarajevo 1981 (izšlo 1982), 193—200.
- Uvod v sprejetje Načrta pravil za novi SP*. Delo 19. 12. 1981, 27. Soavtor Jože Toporišič.
- K Urbančičevi alternativni SP*. Naši razgledi 31, 1982, 6, 164. Soavtor Jože Toporišič.

Marko Snoj

- Še ena baltoslovanska skupna osnova sln. repljāti in lit. réplioti*. Jezik in slovstvo 27, 1981/82, 5, 149—150.
- Slovansko + kьрpā. + korpā in germansko + skarpō*. Jezik in slovstvo 28, 1982/83, 79—81.

Stanislav Suhadolnik

- Levstikov odnos do Prešernovega jezika in njegovi posegi vanj. zlasti ob Klasju*. Levstikov zbornik. Ljubljana 1982, 105—118.

Dragan Božič

- Kasnatolenski astragalni pojasevi tipa Beograd.* Starinar n. s. 32, 1981 (1982), str. 47—56.
Relativna kronologija mlajše železne dobe v jugoslovanskem Podonavju. Arheološki vestnik 32, 1981 (1982), str. 315—347.
Svojim očem ni mogla verjeti. Arheološka razstava Most na Soči 1880—1980. Arheo 1, 1981, str. 44.

Mitja Brodar

- Gerhard Bosinski: Die Ausgrabungen in Gönnersdorf 1968—1976 und die Siedlungsfunde der Grabung 1968.* Wiesbaden 1979. Arheološki vestnik 32, 1981 (1982), str. 653—654.

Slavko Ciglenečki

- Rezultati prvih raziskovanj na Gradcu pri Prapretnem.* Arheološki vestnik 32, 1981 (1982), str. 417—453.
Staroslovanske naselbine. Arheološki vestnik 32, 1981 (1982), str. 591—593.
Loka pri Žusmu. Varstvo spomenikov 24, 1982, str. 185.

Janez Dular

- Halštatska keramika v Sloveniji. Prispevek k proučevanju halštatske grobne keramike in lončarstva na Dolenjskem.* Dela I. razr. SAZU 23/12, 1982 (254 strani in 27 tabel).
Problemi arheološke dokumentacije v Sloveniji. Arheološki vestnik 32, 1981 (1982), str. 559—561.
Kučar pri Podzemlju. Spaseno arheološko blago Slovenije 1945—1980, Ljubljana 1981, str. 48—50. (Katalog razstave v Beogradu.)
Najstarejša zgodovina Vinice. Mladinska raziskovalna tabora Vinica '79 in '80, Ljubljana 1982, str. 3—9.

France Leben

- Pogled na kulturno nasledje starije praistorije.* Spaseno arheološko blago Slovenije 1945—1980, Ljubljana 1981, str. 8—10 (katalog razstave v Beogradu).
Pričanja starejše zgodovine. Dražgoše. Vodniki po loškem ozemlju 4, Škofja Loka 1982, str. 25—29.

Andrej Pleterski

- K skupini z lončevino ter k odnosu karantansko-kečlaškega kulturnega kroga.* Arheološki vestnik 32, 1981 (1982), str. 590—591.
Arheologija in materialistični svetovni nazor. Arheološki vestnik 32, 1981 (1982), str. 542—543.
Staroslovansko grobišče Dlesc pri Bodeščah. Arheološki vestnik 32, 1981 (1982), str. 482—523 (soavtor T. Knific).
Bled—Pristava; Bodešče—Dlesc; Bodešče; Bodešče—Križna gorica. Varstvo spomenikov 24, 1982, str. 190, 196, 213 (soavtor T. Knific).
Ivan Zelko: Prekmurje do leta 1500. Historična topografija Slovenije I, Murska Sobota 1982. Naši razgledi 31/21, 1982, str. 611.

Jaroslav Šašel

- Zur Inschrift eines Zollbedienstenden aus dem Stadtgebiet des obermösischen Ulpiana.* Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik 49, 1982, str. 211—213 (Köln).
La fondazione delle città flavie quale espressione di gratitudine politica. Izšlo v: La città antica come fatto di cultura, Atti del Convegno in memoria del bimillenario Pliniano, Como 1982, 13 strani.
Pastorizia e transumanza. Rivista storica dell' antichità 10, 1980 (1982) str. 179—185, Bologna.

Aquo, Aquonis, m., personifikacija in imensko izhodišče za potok Voglajna, *Linguistica* 20/II, 1980 (1982), str. 61–66.

Ancora un Caesernius Aquilese, *Aquileia Nostra* 52, 1981 (1982), str. 165–168.

Dardania, Furi e Pontii. Scritti sul mondo antico in memoria di Fulvio Grosso (Università di Macerata). Pubblicazioni della Fal. di Lett. e Fil. 9, 1981, str. 587–594.

Arheologija in njene naloge v zgodovinisju. *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 546–547.

András Alföldi (1895–1981). *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 611–613.

Ante Šonje (1917–1981). *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 614–616.

Komentar k I. knjigi Antona Linhart, Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije, Ljubljana, Slovenska matica 1981, str. 351–374.

Jürgen Untermann: Trümmersprachen zwischen Grammatik und Geschichte, Berlin 1980. *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 664.

Comune di Rimini, Analisi di Rimini antica: storia e archeologia per un museo, Rimini 1980. *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 668–670.

András Mócsy: Zur Entstehung und Eigenart der Nordgrenzen Roms. Opladen 1978. *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 670.

Stane Stražar: Moravska dolina. Življenje pod Limbarsko goro, Moravče 1979. *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 670–671.

Zef Mirčič: Studime Dardane, Priština 1979. *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 671–672.

Vladislav Vidman: Psáno do kamene, Praha 1975. *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 676–677.

Mate Križnar: Antička svjedočanstva o Istri, Pula—Rijeka 1979. *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 677–679.

Quellen zur Geschichte der Alamannen I, II, III, IV (Heidelberger Akad. der Wiss.), Sigmaringen. *Arheološki vestnik* 32, 1981 (1982), str. 685–686.

Ivan Turk

Divje babe nad Reko. *Varstvo spomenikov* 24, 1982, str. 133–138 (soavtor J. Dirjec).

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Pavle Blaznik

Kolonizacija slovenskega ozemlja s posebnim ôzirom na loško in tolminsko gospostvo. XVII. seminar slovenskega jezika, literature in kulture 5.—15. julij 1982, (Zbornik predavanj), Ljubljana 1982, str. 207–221.

Puštalsko zemljiško gospostvo in njegova posest znotraj loškega teritorialnega gospostva v času rektifikacije. *Loški razgledi* 29, 1982, str. 11–19.

+ *Profesor dr. Josip Žontar*, *Loški razgledi* 29, 1982, str. 141–142.

Stane Granda

Dr. Janez Bleiweis in Slovenska matica. *Glasnik Slovenske matice* 6, 1982, str. 2–5.

Časopis za zgodovino in narodopisje, N. V. 15. 1981. *Kronika* 30, 1982, str. 63–64 (ocena).

Časopis za zgodovino in narodopisje, N. V. 16. 1981. *Kronika* 30, 1982, str. 64–65, (ocena).

Agrarna reforma na veleposestvu Oskar Kozler—Ortnek. *Kronika* 30, 1982, str. 152–159.

Usoda zapuščine Henrika in Etbina Henrika Coste. *Zgodovinski časopis* 36, 1982, str. 95–102.

Eva Holz

Acta ecclesiastica Sloveniae 2. Maksimiljan Jezernik, Friderik Baraga. *Zbirka rimskih dokumentov*, Ljubljana 1980. *Zgodovinski časopis* 36, 1982, str. 162–163 (ocena).

Zbornik za zgodovino naravoslovja in tehnike 2–4. *Zgodovinski časopis* 35, 1981, str. 162–163 (ocena).

Vlado Valenčič, *Rezka Traven et al., Ljubljanske ulice, Ljubljana 1981*. Kronika 29, 1981, str. 126. (ocena).

Vlado Valenčič, *Ljubljanska trgovina od začetka 18. do srede 19. stoletja, Ljubljana 1981*. Kronika 30, 1982, str. 69—70 (ocena).

Zbornik za zgodovino naravoslovja in tehnike 5. Zgodovinski časopis 36, 1982, str. 161 (ocena).

Darja Mihelič

O nagrajevanju dela in uslug v srednjeveškem Piranu. Acta historico-oeconomica Iugoslaviae 8, Zagreb 1981, str. 81—93.

Ena najbolj slovenskih knjig. Ljubljanski dnevnik, 22. 5. 1982 (poročilo).

Slovensko morje in zaledje. Zbornik za humanistične, družboslovne in naravoslovne raziskave, št. 4—5. Koper 1981. Kronika 30, 1982, str. 65—66, (poročilo).

Božo Otorepec

Das Wappenbuch C des Kärntner Landesarchivs, herausgegeben von W. Neumann, Das Kärntner Landesarchiv, 8. Bd., Klagenfurt 1980. Arhivi 4, 1981, str. 191 (ocena).

Srednjeveški pečatniki iz zbirke Narodnega muzeja v Ljubljani. Kronika 29, 1981, str. 250—254.

K zgodovini gradu Brdo pri Kranju. Kronika 30, 1982, str. 3—5.

Doneski k zgodovini Ribnice in okolice v srednjem veku. Kronika 30, 1982, str. 79—87.

W. Smith, Zastave in grbi sveta, Delo — Globus 1982, Delo 5. VI. 1982 (ocena).

Janez Šumrada

Janko Orožen — 90-letnik. Kronika 29, 1981, str. 282—283.

Nada Klaič, Zadnji knezi Celjski v deželah svete krone. Celje 1982 (urednik).

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Vera Baloh

Slovenska knjižna ilustracija in karikatura ob prelomu stoletja. XVIII. seminar slovenskega jezika, literature in kulture (Zbornik predavanj). Ljubljana 1982, str. 257—273.

Slovenski biografski leksikon, 13, 1982. Napisala geslo: Vavher Hugo.

Emilijan Ceve

Slovenski biografski leksikon, 13, 1982. Napisal gesla: Tušek Janez Anton, Vallauer Rupert, Veider Janez, Veit (izdelovalec oklepov), Veit (slikar), Vrbnik Janez, Verbnik Matej, Vincenc iz Kastva.

Damjan Prelovšek

Schinklovo potovanje skozi naše kraje. Sinteza 44/46. 1982, str. 73—84.

L'Influsso dell'ambiente di Graz nella formazione dell' architetto D'Aronco. Atti del Congresso Internazionale di Studi su Raimondo D'Aronco e il suo tempo. Udine 1982, str. 25—27.

Jože Plečnik. Geslo v: *Macmillan's Dictionary of Architects*.

Slovenski biografski leksikon, 13, 1982. Napisal gesli: Vančaš Josip pl. Požeški, Valentinčič Janez.

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Danilo Pokorn

Odmev poezije Josipa Murna-Aleksandrova v slovenski glasbeni literaturi. Muzikološki zbornik XVII/2, 123—134, Ljubljana 1981 (izšlo 1982).

Libreto v slovenski operi. Zbornik Slovenska opera v evropskem okviru, 43—55, Ljubljana 1982.

Programska knjižnica XX. festivala komorne glasbe Radenci 82. Murska Sobota 1982, 20 str.

Komentarji za koncerte Simfonikov RTV Ljubljana 13. 1. 1982, 19. 5. 1982, 6. 10. 1982; za gramofonske plošče produkcije RTV Ljubljana (4); za radijske (4) in televizijske (2) oddaje RTV Ljubljana.

Jurij Snoj

Komentarji h koncertom Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, KL SF 17. 2. 1982, 16. 3. 1982, 24. 3. 1982, 7. 4. 1982, 9. 5. 1982.

Slovenski skladatelji mladim violinistom I. DZS 1982 (spremna beseda o skladateljih).

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

France Bernik

Prežihova vojna proza. Delo-Književni listi 4. junija 1982, str. 3.

Moderna v slovenski literaturi. Delo-Književni listi 2. julija 1982, str. 3.

Marja Boršnik. Delo 13. avgusta 1982, str. 5 (nekrolog).

Iz razprave. V: Levstikov zbornik. Simpozij 1981, Slovenska matica 1982, str. 188—189.

Model tradicionalnega in model simbolističnega romana pri Slovencih. Jezik in slovstvo 28, 1982/83, št. 1, str. 2—10.

Franca Buttolo

Slovenski biografski leksikon, 13, Ljubljana, 1982. Gesla: Vinko Turk, Anton Turkuš, Edo Turnher, Jožko Udovič, Ema Umek, Evelina Umek, Rudolf Užnik, Damjan Vahen, Milan Valant, Dare Valič, Ciril Velepčič, Ciril Velkovrh, Josip Verginella, Marija Vilfan, Olga Vipotnik.

Slovenska književnost. Ljubljana 1982 (Leksikoni Cankarjeve založbe; soavtorica, prispevala gesla za obdobje 1848—1895).

Zanke v mreži naše zgodovine. Primorska srečanja, 6, 1982, št. 34, str. 232—233 (ocena 7. snopiča Primorskega slovenskega biografskega leksikona).

Marjan Dolgan

Poskusi slovenskega »velikega teksta« ali junaške epopeje. Slavistična revija 30, 1982, št. 3, str. 279—303.

Slovenska književnost. Ljubljana, 1982 (Leksikoni Cankarjeve založbe; soavtor, prispeval gesla za zamejske koroške avtorje in za obdobje po I. 1965).

Matjaž Kmecl, Rojstvo slovenskega romana. Slavistična revija 30, 1982, št. 4, str. 492—496 (ocena).

Ameriška monografija o Prešernu. Delo 16. 3. 1982, str. 8 (poročilo).

Umlr je Roman Jakobson. Delo 4. 8. 1982, str. 5.

Darko Dolinar

Slovenska književnost. Ljubljana, 1982 (Leksikoni Cankarjeve založbe; soavtor, prispeval gesla o literarnih znanstvenikih.)

Pozitivizem v družbenih vedah. Anthropolos 1982, št. 1—2, str. 225—227 (diskusijski prispevek).

Stvarno kazalo. V: Dušan Ludvik, Aliteracija in aliteracijski verz. SAZU-DZS, Ljubljana, 1982 (Literarni leksikon, 17), str. 64—68 (soavtor).

Beseda urednika. Delo-Književni listi, Ljubljana, 29. 7. 1982, str. 10 (ob objavi: Vlasta Pacheiner-Klander, Staroindijska teorija estetskega doživetja).

Stroka potrebuje svoje glasilo. Ob jubileju revije Primerjalna književnost. Dnevnik, Ljubljana, 26. 8. 1982, str. 6 (pogovor; zapisal Milan Dekleva).

Primerjalna književnost, 5, 1982, št. 1, 2 (glavni in odgovorni urednik).

Nada Gspan-Prašelj

Oesterreichisches biographisches Lexikon 1815—1850, 39, Dunaj, 1982. Gesla: Dinko Puc, Ivan Pucelj, Rudolf Puff, Milan Pugelj, Josip Puntar.

Slovenski biografski leksikon, 13, Ljubljana, 1982. Gesla: Božidar Tumpelj, Pavel Turner, Franc Vatovec, Jela Vilfan.

Jože Munda

- Beckett pri nas.* V: Samuel Beckett, Murphy. Ljubljana 1982, str. 396—398 (bibliografija).
- Canetti pri nas.* V: Elias Canetti, Slepitev. Ljubljana 1982, str. 574 (bibliografija).
- Carducci pri nas.* V: Giosuè Carducci, Izbrane pesmi. Ljubljana 1982, str. 169—170 (bibliografija).
- Laxness pri nas.* V: Halldór Laxness, Islandski zvon. Ljubljana 1982, str. 456—457 (bibliografija).
- O'Neill pri nas.* V: Eugene Gladstone O'Neill, Pred zajtrkom. Ljubljana 1982, str. 457—462 (bibliografija).
- Solženicin pri nas.* V: Aleksander Isajevič Solženicin, Teliček in hrast. Ljubljana 1982, str. 679—684 (bibliografija).
- Slovenski biografski leksikon*, 13, Ljubljana 1982. Gesla: Lojze Ude ml., Marjeta Vasič, Francka Varl, Maks Veselko ml., Anka Vidovič-Miklavčič.
- Slovenska književnost.* Ljubljana, 1982 (Leksikoni Cankarjeve založbe; soavtor, prispeval preglednice).
- Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani: Biografije in bibliografije univerzitetnih učiteljev*, III. Knjižnica, 26, 1982, št. 1/2, str. 145—150 (ocena).
- Louis Adamič pri Glasu naroda.* Slavistična revija, 30, 1982, št. 4, str. 462—475.

Vlasta Pacheiner-Klander

- Staroindijska poetika.* SAZU-DZS, Ljubljana 1982 (Literarni leksikon, 19) 114 strani.
- Staroindijska teorija estetskega doživetja.* Delo-Književni listi, 29. julija 1982, str. 10.
- Beseda avtorice.* Prav tam, str. 10.

Metka Pavčič

- Slovenski biografski leksikon*, 13, Ljubljana, 1982. Gesla: Franc Tržan, Helena Us, Peter Us, Boris Verbič, Maja Vetrlih, Jože Vidic, Jernej Virant, Ivan Vizovišek, Mila Vlašič-Gvozdič.

Majda Stanovnik

- Anton Ocvirk: Pesniška podoba — The Poetic Image. Summary.* V: Anton Ocvirk, *Pesniška podoba*, SAZU-DZS, 1982 (Literarni leksikon, 16). Nepaginiran dodatek, 2 strani.
- Redakcijsko pojasnilo.* Prav tam, str. 73—74.
- Bibliografija. Stvarno kazalo. Imensko kazalo.* Prav tam, str. 66—72.
- Imensko kazalo.* V: Dimitrij Rupel, *Literarna sociologija*, SAZU-DZS, Ljubljana 1982 (Literarni leksikon, 18), str. 113—115.
- K vprašanju o zgodovini prevodne literature.* V: *Iz zgodovine prevajanja na Slovenskem.* Ur. Drago Bajt, Frane Jerman, Janko Moder. Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Ljubljana 1982 (Zbornik Društva slovenskih književnih prevajalcev 5—7), str. 9—14.
- Murn in prevajanje literature.* Prav tam, str. 203—210.
- Herbert Grün in prevajanje.* Prav tam, str. 345—354.
- Louis Adamič — Simpozij.* V: Primerjalna književnost 5, 1982, št. 1, str. 53—55 (ocena).
- Obisk dr. Eve Kushner.* Prav tam, str. 63 (poročilo).
- Deseto zasedanje plenuma kulturnih delavcev OF.* Prav tam, str. 63—64 (poročilo).
- Slovenska opera v evropskem okviru. Simpozij SAZU. 1982.* V: Primerjalna književnost 5, 1982, št. 2, str. 72—75.

Jola Škulj

- Paradigmatizacija proznih struktur. Vprašanje o romanu in o jeziku.* Primerjalna književnost 5, 1982, št. 1, str. 35—47.
- Roman Jakobson. Selected Writings III.* Primerjalna književnost 5, 1982, št. 1, str. 55—58 (ocena).
- Paradigmatizacija proznih struktur. Narativni model in vprašanje zavesti.* Primerjalna književnost 5, 1982, št. 2, str. 31—44.

Angelos Baš

Poglavja iz etnološkega dela Stanka Vraza na Slovenskem. Traditiones 7—9, Ljubljana 1978—1980, str. 189—249.

Pričevanja Frana Levstika o noši. Glasnik Slovenskega etnološkega društva 22, Ljubljana 1980, str. 6—11.

Savinjski splavarji. Novi tednik od št. 30, 28. 7. 1982 naprej (doslej do št. 52, 30. 12. 1982) (skrajšani ponatis avtorjeve knjige Savinjski splavarji, Ljubljana 1974).

O predmetu etnološkega dela Stanka Vraza na Slovenskem. Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije 1, Ljubljana 1982, str. 9—14.

O potopisih kot virih za etnologijo Slovencev v fevdalni dobi. Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije, Ljubljana 1982, str. 105—117.

Tone Cevc

Občasna naselja na Slovenskem. Traditiones 7—9, 1978—1980, str. 93—125.

Človek. Slovenske gore, Ljubljana 1982, str. 117—166.

Igor Cvetko

Prizadevanja na področju scenske glasbe med NOV. Dokumenti Slovenskega gledališkega muzeja, Ljubljana 1982, str. 17—37.

Jurij Fikfak

Razmerje med etnologijo in turizmom s posebnim ozirom na Postojnsko. Primorska srečanja 31, 1982, str. 28—30.

Miroslav Pahor s sodelovanjem Ilonke Hajnal: Po jamborni cesti v mesto na peklu. Prešernova družba, Ljubljana 1981. Primorska srečanja 31/32, 1982 Koper, Nova Gorica, str. 156—158 (ocena).

Gorazd Makarovič. Slovenska ljudska umetnost. DZS Ljubljana 1981. Primorska srečanja 31/32, 1982 Koper, Nova Gorica, str. 161—162 (ocena).

S trojno številko iz suše (Ob izidu zbornika Traditiones 7—9, ki ga izdaja Inštitut za slovensko narodopisje). Delo, 16. VII. 1982, stran 4 (ocena).

Zmaga Kumer

Vloga posameznika v ljudskem pesemskem izročilu. Rad 27. kongresa SUFJ Banja Vručica-Teslić 1980, Sarajevo 1982, str. 285—290.

Iz Štrekljeve korespondence. Muzikološki zbornik 17/2, Ljubljana 1981, str. 69—75.

Od srednjeveške drame do ljudske scenske igre (= N. Kuretu ob 75-letnici). Glasnik SED 21:2 (1981), Ljubljana 1982, str. 47.

Burlasová Soňa, Ej prišli sme, prišli na pole družstvené. L'udova piesňová tvorba s tematikou jednotých rol'nických družstiev. Bratislava 1980, 234 str. Glasnik SED 21 (1981): 4, Ljubljana 1982, str. 82 (ocena).

Kretzenbacher Leopold, Mystische Einhornjagd. Deutsche und slawische Bild- und Wortzeugnisse zu einem geistlichen Sinnbild-Gefüge. München 1978, 104 str. Traditiones 7-9/1978-1980, Ljubljana 1982, str. 301—302 (ocena).

Roth Klaus, Ehebruchschwänke in Liedform. Eine Untersuchung zur deutsch und englischsprachigen Schwankballaden. München 1977, 500 str. Traditiones 7—9/1978—1980, Ljubljana 1982, str. 310—311 (ocena).

Stein Helga, Zur Herkunft und Altersbestimmung einer Novellenballade (DVldr. Nr. 76 u. Nr. 77). Die Schwiegermutter beseitigt die ihr anvertraute Schwiegertochter. Helsinki 1979, 276 str. (FFC No. 224). Traditiones 7-9/1978—1980, Ljubljana 1982, str. 312—313 (ocena).

Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad Research. 11/1981 mit Nachträgen. Hrsg. von der S. I. E. F. — Kommission für Volksdichtung durch Zmaga Kumer in Zusammenarbeit mit Rolf Wilh. Brednich und Jürgen Dittmar. Ljubljana 1982, 48 str. (redakcija).

Niko Kuret

- Un'inchiesta sulla vita degli Sloveni della Stiria nella prima metà del sec. XIX.* Terra cimbra 11 (Verona 1980), št. 44, str. 23—25.
- Die Alten in den Maskenumzügen Südosteuropas.* Etnografski i folkloristični izsledvanja. Sofija 1979, str. 215—225.
- Luzienbrauch im pannonischen Raum und in seinen ostalpinen Grenzgebieten.* Ein Forschungsvorhaben, Minderheiten und Regionalkultur, Wien 1981, str. 63—64 (= Veröffentlichungen der Ethnographia Pannonica Austriaca I.).
- Un interessante cambiamento di stile dal popolare all' orientale.* Il presepio 30 (Roma 1982), No. 109, str. 23—25.
- Kulturi resnosti kljubujemo z opozicijo smeha.* Delo 24, 20. II. 1982, sobotna priloga, str. 22.
- Laudatio dr. Pavletu Zablatniku ob podelitvi Tišlerjeve nagrade, 23. I. 1982.* Naš tednik 34 (Celovec 28. I. 1982), št. 4, str. 3.
- Koranti.* Čudovita Jugoslavija, Ljubljana, Mladinska knjiga 1982, str. 164.
- In memoriam Maksim Gaspari (1883—1980).* Traditiones 7—9 (1982—1980), Ljubljana 1982, str. 267.
- In memoriam Božo Račič (1887—1980).* Traditiones 7—9 (1978—1980), Ljubljana 1982, str. 271.
- In memoriam Ludvik Zorzut (1982—1977).* Traditiones 7—9 (1978—1980), Ljubljana 1982, str. 273.
- In memoriam Metod Turnšek (1909—1976).* Traditiones 7—9 (1978—1980), Ljubljana 1982, str. 276.

Helena Ložar-Podlogar

- Österreichischer Volkskundeatlas. 6. Lieferung. I. Teil, Wien 1977. II. Lieferung. II. Teil, Wien 1979.* Traditiones 7—9/1978—1980, Ljubljana 1982, str. 297—298 (ocena).
- Marija Makarovič, Kostanjevica in okolica. Narodopisni oris.* Kostanjevica na Krki 1975, 81 str. Traditiones 7-9/1978—1980, Ljubljana 1982, str. 285—286 (ocena).
- Traditiones 5—6, 1976—1977, Ljubljana 1979, 408 S.* Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Fanci Šarč, Stanovanjska kultura idrijskih rudarjev ob prelomu stoletja.* Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Marija Makarovič, Medsebojna pomoč na vasi na Slovenskem (Na primeru Predgrada v Poljski dolini ob Kolpi).* Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Slovenski etnograf 27—28, 1974—1975.* Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Slovenski etnograf 29.* Demos 4, 1982 (poročilo).
- Traditiones.* Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Vilko Novak, Madžarski spisi o ljudskem življenju v Prekmurju.* Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Tone Cevc, Tri oblike lesenih ključavnic s stopicami na Slovenskem.* Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Drago Hasl, Haloška žvegla.* Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Jože Dular, Svetila v Beli krajini,* Demos 1982, št. 4 (poročilo).

Milko Matičetov

- 3 mudre liški.* Poweđał Štifen taw mlinu. Napisał Milko Matičetov. (Ze słowjensćiny przełożył Helmut Kaltšmit). Ilustrowała Ančka Gošnik-Godec. Budyšin-Ljubljana 1981. (Do nas prišlo 1982, zato lani neupoštevano).
- Dve vižici iz Bile v Reziji.* Trinkov koledar 1983, Čedad-Gorica (1982), str. 123—127.
- Gaetano Perusini (In memoriam).* Traditiones 7-9/1978—1980, Ljubljana 1982, str. 276—278.
- »In principi je bila Basida«.* Trinkov koledar 1983, Čedad-Gorica (1982), str. 116—123.
- Poesia d'autore nel dialetto sloveno della Resia.* La Battana 18, nr. 63—64, Fiume, marzo 1982, str. 115—128.
- Sulla »Lingua Illirica, o sia Reseana«.* Metodi e ricerche, N.S.I. n. 2, Udine 1982, str. 94—95. (Ponatis, z drobnimi odstopi: »Lingua illirica, ossia resiana«. All'ombra del

Canin — Pod Tjanynowo Sinco. Bollettino parrocchiale di Resia. A. 16, n.4. Inverno 1982, str. 5).

Tretji izdaji Prekove zbirke na pot. Stanko Prek, Ljudska modrost, Ljubljana 1982, str. 9—11.

3 kmotry lišky. Vyrozprávál Štífen Taw Mlinu. Zapisal Milko Matičetov. Zo slovinčiny přeložil Juraj Tušiak. Novi Sad—Ljubljana 1982.

Diskusija 1 (Sekcija za narodna literatura). Makedonski folklor 15, br. 27—28, Skopje 1982, str. 156—158. (Diskusijski prispevek na zborovanju o klasifikaciji, ob 30-letnici Instituta za folklor »Marko Cepenkov«.)

Mirko Ramovš

Ljudsko izročilo v estetski vzgoji predšolskega otroka. Odkrivajmo, doživljajmo! Estetska vzgoja, 3. del. Ljubljana 1982, str. 29—49.

Zanimanje za ljudski ples na Slovenskem do sredine 19. stol. Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije 1, Ljubljana 1982, str. 155—160.

Marija Stanonik

Vprašanje realizma v slovenski folklorni pripovedi. Obdobje realizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana 1982, Obdobja, str. 519—533.

Portret vaškega gledališčnika. Traditiones 7—9, 1978—1980, Ljubljana 1982, str. 169—181.

Motivot na bratstvo i edinstvoto vo slovenačkata poezija od NOB 1941—1954 godina. Sedumnaesetti »potkozjački revolucionerni literaturni sredbi«, Kumanovo, 1980, str. 104—111.

Inverzija Matjaževega mita v himniko tovarišu Josipu Brozu-Titu. Narodno stvaralaštvo — Folklor (Beograd), 19, 1980, zv. 74—76, str. 31—36.

Poetika svobode v slovenskem NOB pesništvu 1941—1945. Zbornik SUFJ, Banja Vrućica 20—24. 9. 1980. Rad 27. kongresa SUFJ, Banja Vrućica-Teslić, 1980, Sarajevo 1982, str. 95—104.

Mlekarška zadruga v Žireh (1936—49). Žirovski občasnik, 4, 1982, 157—165 (soavtor I. Potočnik).

Mit in slovenska ljudska pesem. Delo — Književni listi, 11. 11. 1982.

Primerjaje skozi nekaj antologij. Ob Svitanjih, zborniku pesmi ljudske revolucije Jugoslavije 1941—1945. Delo — Književni listi, 5. avg. 1982, str. 9 in 12. avg. 1982, str. 9.

Gross Partwitz. Wandlungen eines Lausitzer Heidedorfes ... Traditiones 7—9/1978—1980, Ljubljana 1982, str. 307—308 (ocena).

Volksschauspiel, Volksstück, Mundarttheater ... Traditiones 7—9/1978—1980, Ljubljana 1982, str. 308—309 (ocena).

Rudolf Schenda, Die Lesestoffe der kleinen Leute. Traditiones 7—9/1978—1980, Ljubljana 1982, str. 309—310 (ocena).

David Meakin. Man & Work. Literature & Culture in Industrial Society, London 1976. str. 215. Traditiones 7—9/1978—1980, Ljubljana 1982, str. 317 (ocena)

Julijan Strajnar

L'emigrazione. Le mie esperienze e le mie osservazioni. Metodi e ricerche, Anno II, numero 1, gennaio-aprile 1981, Udine 1981, str. 57—62.

Ljudska glasba v radijskem programu. Rad XXIII Kongresa SUFJ, Slavonski Brod 1976, Zagreb 1981, str. 317—320.

Izseljeništvó — osebne izkušnje in opažanja. Glasnik SED, 3. 22/1982, 89—92.

Marko Terseglav

Levstik in ustno slovstvo. Glasnik SED, 1, 1. 22, Ljubljana 1982, str. 11—22.

Etnologija in šola. Glasnik SED, 2, 1. 22, Ljubljana 1982, str. 37—41.

Pevski programi in njihovi današnji nosilci. Rad 27. kongresa SUFJ, Teslić 1980, Sarajevo 1982, str. 457—468, Zusammenfassung.

- Ljudska pesem v luči oblikovnih in vsebinskih novosti*. Makedonski folklor 25, XII, Skopje 1980, Summary.
- Stanko Vraz in slovensko romantično gibanje za ljudsko pesem*. Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije. Knjižnica Glasnika SED, Ljubljana 1982, str. 25—36.
- Institute of Slovene ethnology*. Bulletin of Slovene ethnological society. No. 2, Glasnik SED 2, 1. 22, Ljubljana 1982, str. 45—48.
- Slovenske ljudske pesmi II*. Sodobnost 3, XXX, Ljubljana 1982, str. 327—330 (ocena).
- Slovene folk songs II*. Bulletin of Slovene ethnological society, No. 1, Glasnik SED, 1, 1. 22, Ljubljana 1982, str. 16—17 (ocena).
- Arbeitstagung über Fragen des Typenindex der europäischen Volksballaden*. Budapest 1979, 220 str. Narodna umjetnost, knj. 18, 1. 1981, Zagreb 1982, str. 339—340 (ocena).
- Makedonski folklor*. 17. g. IX/1976, str. 173; g. IX/1977, str. 199; 19—20, g. X/1978—79, str. 265. Narodna umjetnost knj. 18, g. 1981, Zagreb 1982, str. 373—376 (ocena).
- Janez Bogataj, Mlinarji in žagarji v dolini zgornje Krke, Novo mesto 1982*. Glasnik SED, 3, 1. 22/82, str. 95 (ocena).

Valens Vodušek

- Pavle Merku, Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji — Le tradizioni popolari degli Sloveni in Italia, zbrano v letu 1965—1974, Trst 1976*. Traditiones 7—9, Ljubljana 1982, str. 286—299.

Sinja Zemljič-Golob

- Marka Terseglav, Jenkov Knezov zet in ljudska balada o graščakovem vrtnarju*. Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Zmaga Kumer, Mati ali ljubica. Prispevek k razlagi balade o pastirju in čarovnicah*. Demos 1982, št. 4 (poročilo).
- Radoslav Hrovatin, Metrične in arhitektonske dvojice v ljudski pesmi*. Demos 1982, št. 4 (poročilo).

INŠTITUT ZA MARKSISTIČNE ŠTUDIJE

Aleš Erjavec

- Teorijska praksa*, Dometi, št. 8—9, Rijeka 1982, str. 69—80. Ponatis pod naslovom: *Francoški materializem in Althusserjeva epistemologija*. Anthropos, št. 1—2, Ljubljana 1982, str. 127—40.
- Estetika in vsakdanje življenje*. V: *Estetika i svakidašnji život*, Estetično društvo Srbije, Rad, Beograd 1982, str. 19—23; ponatis v: *Delo — Književni listi*, Ljubljana 11. 7. 1982, str. 4—5.
- Umetniško delo danes*. Delo — Književni listi, Ljubljana 9. 12. 1982, str. 8—9.
- Razločevanje Nove revije*. Nova revija, št. 2, Ljubljana 1982, str. 125—6.
- Arhitektura in čebele*. Nova revija, št. 9, Ljubljana 1982, str. 985—992.

Neda Pagon-Brglez

- Za razredno analizo šolskih odnosov*. Časopis za kritiko znanosti, št. 45/48, Ljubljana 1982, str. 122—124.
- Zgodovina marksizma*. Teorija in praksa, št. 1, Ljubljana 1982, str. 125—128.
- Vprašanje alternative in utopije (R. Bahro)*. Teorija in praksa, št. 5, Ljubljana 1982, str. 709—711.
- Serijski člankov iz sociologije kulture, Kulturni poročevalec, št. 51, 52, 53, 54, ZKOS, Ljubljana 1982.
- Spremenjena vloga in odgovornost intelektualcev*. V: *Odgovornost v samoupravni družbi*, FSPN, Ljubljana 1982, str. 512—523.
- Pomeni bivanja*. Anthropos, št. 4, Ljubljana 1982, str. 231—235.

Rado Riha

- Filozofija v znanosti. Prispevki k razrednemu značaju marksistične teorije*. DDU Univerzum, zbirka Analecta, Ljubljana 1981, 193 strani.
- Brezgodovinskost matematične formule? Ne! Matematično utemeljena objektivnost nastanka matematike!* Problemi-Razprave, št. 209—211 (6—8, 1982), Ljubljana 1982, str. 106—125.
- H. G. Backhaus: Rekonstrukcija Marxove vrednostne teorije (Nekateri ključni problemi sodobnih marksističnih interpretacij Kapitala)*. Vestnik Inštituta za marksistične študije ZRC SAZU, št. 1—2/1981, Ljubljana 1982, str. 295—299.

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

Ivan Gams

- Karst-Karst Denudation-Chemical Erosion-Climate. V: Perspectives in Geomorphology*. (Ur. H. S. Sharma), 2, Concepts-Int. Series in Geography. Concept Publishing Company, New Delhi, 1981, 211—222. (Izšlo 1982).
- Tropfsteinwachstum in der Höhle von Postojna. Theorie und Praxis*. Naše jame, 22, 1980, Ljubljana 1981 (Izšlo 1982).
- Chemical Erosion of Carbonates in Yugoslavia*. Geographica Iugoslavica, III, 45—51, Ljubljana 1982.
- Izraba jam v Sloveniji skozi stoletja*. Naše jame, 23—24, 35—41, Ljubljana 1982.
- Triglavski ledenik 1980—81*. Planinski vestnik, LXXXII, 2, 87—89, Ljubljana 1982.
- Razvoj krasologije u vreme Jovana Cvijića i danas. Naučno delo Jovana Cvijića*. SANU-Naučni skupovi, knj. XI — predsedništvo — knj. 2, 175—184, Beograd 1982.
- Nekaj geomorfoloških in speleoloških značilnosti Globodola in okolice*. Dolenjski kras, 28—29, Novo mesto 1982.
- Ob grobu prof. dr. Marjana Žagarja*. Geografski obzornik, XVIII (1981), 1—2, 5—7, Ljubljana 1981.
- Zemljepisna naselbinska imena v Načrtu pravil za novi slovenski pravopis. V: Spoznanja in pripombe javne razprave o načrtu pravil za novi slovenski pravopis*. Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Znanstveni inštitut. Ljubljana, 1982, str. 24—26.
- Hribovske kmetije Slovenjgraškega Pohorja — stanje in dejavniki razvoja*. Geografske značilnosti preobrazbe slovenskega podeželja. Gradivo za posvetovanje geografov ob 60—letnici GDS, 76—81, Ljubljana 1982.
- Temperaturni obrat in navpični gradienti v Slovenjgraški kotlini*. Geografski vestnik, LIV, 29—49, Ljubljana 1982.
- O osmem mednarodnem speleološkem kongresu v ZDA in o razvoju speleologije po svetu*. Geografski vestnik, LIV, 145—147, Ljubljana 1982.
- Types of Accelerated Corrosion. V: Karst Geomorphology*. (Ur. M. M. Sweeting). Benchmark papers in geology. Hutchinson Ross Publ. Com., 126—132, Brno 1982. (Ponatis iz: *Problems of the Speleological Research*, Brno 1964).
- Razpoložljivi življenjski prostor. Bomo preživeli?* Znanstvena knjižnica MD, nova serija, 14, 9—21, Ljubljana 1982.
- Gore*. V: *Slovenske gore*, 9—66, Ljubljana 1982.

Svetozar Hešič

- Ob šestdesetletnici Geografskega društva Slovenije. Occasion of the Sixtieth Anniversary of the Geographical Society of Slovenia (1922—1982)*. Geografski vestnik, 54, 3—7, Ljubljana 1982.
- Vloga preučevanja podeželja v šestdesetletnem razvoju slovenske geografije*. Gradivo za posvetovanje geografov ob 60—letnici GDS, 3—10, Ljubljana 1982.

Drago Meze

- Učinki povezave gornjesavinjskih hribovskih kmetij s cestami*. Celjski zbornik 1977—1981, 371—384, Celje 1981 (izšlo 1982).

Nekaj o kmečki hiši hribovskih kmetij v Gornji Savinjski dolini. Celjski zbornik 1977—1981, 425—442, Celje 1981 (izšlo 1982).

O hribovskih kmetijah. Savinjske novice, Glasilo SZDL občine Mozirje (v nadaljevanjih v petih številkah časopisa). 1982. Ponatis zaključnega poglavja iz razprave *Hribovske kmetije v Gornji Savinjski dolini po letu 1967.*

Raziskovanje. V: *Slovenske gore*, 167—178, Ljubljana 1982.

Hribovske kmetije in tržna proizvodnja. Gradivo za posvetovanje geografov ob 60-letnici GDS, 68—75, Ljubljana 1982.

Poplavna področja v porečju Rašice z Doprepoljami. Geografski zbornik 22, 1982, str. 5—38.

Karel Natek

Poročilo o 11. kongresu geografov Jugoslavije v Budvi od 28. septembra do 2. oktobra 1981. Geografski vestnik, 54, 143—145, Ljubljana 1982 (soavtorja Dušan Plut, Ivo Piry).

Vrhovi nad 2000 m v slovenskih gorah. V: *Slovenske gore.* (Dodatek), 2 str., Ljubljana 1982.

Vinska gora — vas na lehnjaku. Proteus, 44., 7, 271—272, Ljubljana 1982, in Savinjski občan, Žalec 1982.

O savski brzici pod Jaršami pri Ljubljani. Proteus, 45, št. 6, str. 219—220.

Milan Natek

Ravljanske ulice. (Nekatere geografske značilnosti). Celjski zbornik 1977—1981, 395—423, Celje 1981 (izšlo 1982).

Spoznanja značilnosti slovenske zemlje. Delo — Književni listi, XXIV, 198, str. 9, Ljubljana, 26. 8. 1982.

Novi stenski zemljevid Slovenije. Delo — Književni listi, XXIV, 216, str. 8, Ljubljana, 16. 9. 1982.

Profesor Franjo Baš — zaslužni raziskovalec slovenske zemlje. Naši razgledi, XXXI., 23 (742), str. 676, Ljubljana, 10. 12. 1982.

Poplavna področja v porečju Hudinje. Geografski zbornik, 22, 1982, str. 39—138.

Milan Orožen Adamič

Poskus oblikovanja modela poselitve na izvenmestnih območjih (na primeru Ljubljanskega barja). Gradivo za posvetovanje geografov ob 60-letnici GDS, 119—125, Ljubljana 1982.

Slovenski in srbohrvaški jezik pri nas. Delo — sobotna priloga, 22. maja 1982, Ljubljana 1982.

Barje — diskusija. Posvet o Barju, Kurešček, 8. april 1982, str. 37, Ljubljana.

Milan Šifrer

Kvartarni razvoj Škofjeloškega hribovja. Geografski zbornik, 22, 1982, str. 139—196.

Cvijičeva glaciološka otkriča na Balkanskim planinama. Odtis iz: Naučno delo Jovana Cvijića — Naučni skupovi SANU, 111—118, knj. XI, Beograd 1982.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Rado Gospodarič

Stratigrafija jamskih sedimentov v Najdeni jami ob Planinskem polju. Acta carsologica, 10 (1981), 173—195.

Morfološki in geološki položaj kraških votlin v ponornem obrobju Planinskega polja. Acta carsologica, 10 (1981), 157—171.

Fosilne poplave na krasu. Naš krš, 10/11, 87—93, Sarajevo.

Karstwasserprobleme in Slowenien. Gass-Wasser-Wärme, Jhr. 36, Hf. 5, 172—174, Wien.

Schieferung als verbreitete tektonische Deformation in den Dinariden und anderen Tektogengebieten der SFR Jugoslawien. Veröff. des Zentralinstitut für Physik der Erde DAW, No. 72, 89—99, Potsdam (soavtor P. Bankwitz).

Tracerhydrologische Untersuchungen im Karst von Slowenien (NW Jugoslawien). Beiträge zur Geologie der Schweiz — Hydrologie, Bd 28, I, 169—175, Bern (soavtor P. Habič).

La geologia della grotta Dimnice (Matarsko podolje, Slovenia). Atti del 5. Conv. reg. spel. Friuli-Venezia Giulia, 243—249, Trieste (soavtor F. Malečkar).

Peter Habič

Pregledna speleološka karta Slovenije. Acta carsologica, 10, (1981), 5—22.

Kraški relief in tektonika. Acta carsologica, 10 (1981), 23—44.

Kraški izvir Mrzlek, njegovo zaledje in varovalno območje. Acta carsologica, 10, 45—73.

The Hydrogeological Differentiation of Karst Areas in Slovenia. Geographica Iugoslavica, III (1981), 52—59.

Vpliv tektonike na pretakanje vode v krasu. Naš krš, VI, 10—11 (1981), 37—46, Sarajevo.

Tracerhydrologische Untersuchungen im Karst von Slowenien (NW Jugoslawien). Beiträge zur Geologie der Schweiz-Hydrologie, Bd 28, I, 169—175, Bern (soavtor R. Gospodarič).

Janja Kogovšek

Vertikalno prenikanje v Planinski jami v obdobju 1980/81. Acta carsologica, 10 (1981), 110—125.

Vertikalno oticanje vode na področju Planinske jame. Naš krš, 10/11, 125—128, Sarajevo.

Andrej Kranjc

Sedimenti iz Babje jame pri Mostu na Soči. Acta carsologica, 10 (1981), 197—212.

Erozija v porečju Pivke. Geografski vestnik, 54, 9—17.

Prod iz Kačne jame. Naše jame, 23—24, 17—23.

Brezno pri Leški planini — dopolnilne raziskave. Naše jame 23—24, 73—78 (soavtor F. Malečkar).

Poplavni svet na Kočevskem polju. Geografski zbornik, 21, 117—155, 1981 (soavtor F. Lovrenčak).

Rupa na Brodu. Dolenjski kras, 49—50.

Kačna jama — ena največjih jamarških odkritij v Sloveniji. Obzornik, 82, 11, 821—826 (soavtor A. Mihevc).

Jama pod ledenikom. Planinski vestnik, 82, 1, 23—27.

Postojnska jama v speleološki literaturi. Naše Jame, 22, 107—113, Ljubljana, 1981 (soavtorica M. Kranjc).

Delež Slovencev v speleologiji. Zbornik za zgodovino naravoslovja in tehnike, 5 in 6, 13—83, 1981. (soavtor F. Habe).

O raziskovanju jam na osrednjem Dolenjskem. Dolenjski kras, 19—21.

Raziskovalec Franci Bar. Življenje in tehnika, 33, 9, 33—40.

Viljem Putick (7. 7. 1856—26. 1. 1929). Naše jame, 22, 147—150, 1981 (soavtorica M. Kranjc).

»Skedenj« — ljudsko ime za jamo. Naše jame, 23—24, 43—48.

Poročilo komisije za kraško topografijo in kartografijo pri Mednarodni speleološki zvezi z 8. Mednarodnega speleološkega kongresa v Bowling Greenu (Kentucky, ZDA), 1981. Geografski vestnik, 54, 150—152.

11. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa. Naše jame, 23—24 (1981/82), 3—4 (soavtorja F. Malečkar in D. Novak).

Poročilo o 8. kongresu speleologov Jugoslavije (23.—27. oktober 1980). Naše jame, 23—24, 102—105 (soavtorji M. Kranjc, F. Malečkar, A. Sojar).

7 manjših prispevkov: Geografski vestnik 54 (152), Naše jame, 23—24 (3—4,81), Raziskovalec 12, 7 (347), Proteus 45 (32), Glas podzemlja 12, 1 (30—36) in Speleo Stamp Collector 5.

6 knjižnih poročil: Geografski vestnik 53 (144—145), 54 (132—133), Naše jame 22 (156—157), 23—24 (120—121, 125—126, 126—128).

Maja Kranjc

Postojnska jama v speleološki literaturi. Naše jame, 22, 107—113, 1981 (soavtor A. Kranjc).

Viljem Putick (7. 7. 1856—26. 1. 1929). Naše jame, 22, 147—150, Ljubljana, 1981 (soavtor A. Kranjc).

Franc Malečkar

Exploration Successes. Caving International Magazine, 13 (1981), 5, Edmonton.

Tehnika Yusar. Novice Jamarske zveze Slovenije, 16/3-4, 20—27.

Poročilo z Jugoslovanske jamarске odprave v najgloblja brezna sveta. Globine Gorenjske, 1981, 2—43 (s soavtorji).

Uno jugoslavo al Corchia. Sottoterra, 20/59, 42—43, Bologna.

Jugoslávští jeskynáři doma a v zahraničí. Stalagmit, 81/4-5, 11, Praha.

Poročilo o 8. kongresu speleologov Jugoslavije. Naše jame, 23—24 (1981/82), 102—105 (s avtorji).

Nekaj misli o nadaljnjem razvoju slovenskega jamarstva. Naše jame, 23—24 (1981/82), 90—92.

Brezno pri Leški planini. Naše jame, 23—24 (1981/82), 73—78 (soavtor A. Kranjc).

Tehnični načrti jam. Naše jame, 23—24 (1981/82) 67—72.

11. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa. Naše jame, 23—24 (1981/82), 3—4 (soavtorja A. Kranjc, D. Novak).

Pomembnejši uspehi slovenskih jamarjev v letu 1981 in prvi polovici 1982. Proteus 45, 69—70, 2.

I rilievi tecnici delle grotte. Progressione, V/1, 14—16, Trieste.

La geologia della grotta Dimnice (Matersko podolje, Slovenia). Atti del 5. Conv. reg. spef. Friuli-Venezia Giulia, 243—249, Trieste (soavtor R. Gospodarič).

Kraško podzemlje pri nas in v svetu. Vodnik 7, Kraška muzejska zbirka Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna (soavtor F. Šušteršič).

Knjižna poročila v Naših jamah (22, 153—154, 23—24, 121, 122, 124), v Novicah Jamarske zveze Slovenije (17/1-2, 23—24) in Proteusu (44/9—10, 374).

Priprave kraškega muzeja v Postojni. Proteus anguinus, 11/1, 12.

Kulture nevrščenih v Postojni. Primorske novice, 36/23, 6.

Razstave o kraškem podzemlju. Primorske novice, 36/50, 7.

Mednarodna jamarška razstava v Pordenonu. Proteus anguinus, 11/2, 13.

»Oživeli« postojnski jamarji. Proteus anguinus, 11/2, 13.

Izginule jame. Primorske novice, 36/87—88, 9.

Kraško podzemlje v Postojni. Proteus anguinus, 11/3, 12.

»Šiba jama...« Teleks, 38/32, 37.

16 člankov v Delu, rubrika Jamarske novice.

Andrej Mihevc

Kačna jama — eno največjih jamarških odkritij v Sloveniji. Obzornik, 82, 11, 821—826, Ljubljana (soavtor A. Kranjc).

France Šušteršič

Morfologija in hidrografija Najdene jame. Acta carsologica, 10 (1981), 127—155.

Nekaj misli o oblikovanosti kraškega površja. Geografski vestnik, 54 (1981), 19—28.

Kraško podzemlje pri nas in v svetu. Vodnik 7, Kraška muzejska zbirka Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna (soavtor F. Malečkar).

INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Franc Cimerman

Die vertikale Verbreitung der Lituolacea und Miliolacea (Foraminifera) an einem Unterwasserkliiff in der Adria (Jugoslawien). V: Luterbacher, P. (Ed.): Paläobathymetrie, 2, Tübingen, 1982 (soavtorica K. Drobne).

Katica Drobne

Značilne foraminifere in njih združba v podlagi danijskih plasti. Simpozij o problemih danija v Jugoslaviji. Zbornik referatov, 85—103, Ljubljana, 1981 (izšlo 1982).

Die vertikale Verbreitung der Lituolacea und Miliolacea (Foraminifera) an einem Unterwasserklyff in der Adria (Jugoslawien). V: Luterbacher, P. (Edd.): *Paläobathymetrie*. 2, Tübingen, 1982 (soavtor F. Cimerman).

Dragica Turnšek

Triassic Reefs in Slovenia. Facies, 6, 15—24, Erlangen, 1982 (soavtorja S. Buser, A. Ramovš).

Preliminary analysis of the Cretaceous corals froma Cristo Rey, Dona Ana Country, New Mexico. Geology, Science and Service, 3, 1, p. 14, El Paso, 1981. Izšlo 1982 (soavtor D. LeMone).

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Jože Bole

Floristična inventarizacija in osnovne rastlinske združbe območja bodoče vodne akumulacije Vogršček. Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana 1982, 1—26 (soavtorja L. Marinček, A. Seliškar).

Jan Carnelutti

Metulji Dražgoš in okolice. Vodniki po loškem ozemlju, 4, Škofja Loka 1982, 108—118.

Bericht über das Abhalten des Symposiums in Portorož. Acta entom. Jug., 17 (1—2), Beograd 1982, 9—14.

Pisani svet žuželk. Razstavni katalog, Ljubljana 1982, 1—8 (s soavtorji).

Metka Culiberg

Pelodne, ksilotomske in karpološke analize s kolišča na Partih, izkopavanja 1979. Poročilo o raziskovnanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji, 8, Ljubljana 1980 (izšlo 1982), 89—94 (soavtor A. Šercelj).

Marij Čuček

Prispevek k poznavanju tardigradov Slovenije (Ljubljansko barje). Biološki vestnik 30 (1), Ljubljana 1982, 21—24.

Božo Drovenik

Hrošči Dražgoš in Jelovice. Hrošči jelovskiških godzov. Vodniki po loškem ozemlju, 4, Škofja Loka 1982, 118—124.

Pisani svet žuželk. Razstavni katalog, Ljubljana 1982, 1—8 (s soavtorji).

Lojze Marinček

Die Entwicklung des pflanzensoziologischen Systems der Waldvegetation Jugoslawiens mit besonderer Berücksichtigung der klimatogenen Vegetation. Ber. Int. Symp. Int. Ver. Vegkd., Vaduz 1981 (izšlo 1982), 479—587 (soavtorja I. Puncer, M. Zupančič).

Die Vegetationskartierung in Slowenien. Mitt. Ostalp.-din. Ges. Vegkd., 16, Grenoble 1980 (izšlo 1982), 15—16 (soavtorja I. Puncer, M. Zupančič).

Rastlinski svet Dražgoš. Vodniki po loškem ozemlju, 4, Škofja Loka 1982, 85—98 (soavtor A. Seliškar).

Floristična inventarizacija in osnovne rastlinske združbe območja bodoče vodne akumulacije Vogršček. Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana 1982, 1—26 (soavtorja J. Bole, A. Seliškar).

Ivka Marija Munda

Some examples of polymorphism in benthic algae from Icelandic waters. Nova Hedwigia, 35, Braunschweig 1981, 377—406 (izšlo 1982).

- Changes in the benthic algal associations of the vicinity of Rovinj (Istrian coast, North Adriatic) caused by organic wastes.* Acta adriatica, 21, Split 1980, 229—332 (izšlo 1982).
- Survey of the algal biomass of the polluted area around Rovinj (Istrian coast, North Adriatic).* Acta adriatica, 21, Split 1980, 333—354 (izšlo 1982).
- Seasonal variations of vegetation patterns and biomass constituents in the rocky eulittoral of Helgoland.* Helg. wiss. Meeresunters., 35, Helgoland 1982, 131—151 (soavtor J. W. Markham).
- Ecophysiological Studies of the Adriatic Seaweed, Fucus virsoides.* Marine Ecology, 3 (1), Berlin, Hamburg 1982, 75—93 (soavtor B. P. Kremer).

Viktor Petkovšek

- B. Traviščna vegetacija.* V: Vegetacijska karta Postojna L 33 — 77 (Tolmač k vegetacijskim kartam, 2), Ljubljana 1982, 67—91 (soavtor A. Seliškar).

Ivo Puncer

- Dinarski jelovo bukovi gozdovi na Kočevskem.* Razprave IV. razreda SAZU, 22 (6), Ljubljana 1980, 401—562 (izšlo 1982).

- II. Metodika dela. III. Geografske in splošne značilnosti. IV. Vegetacijske združbe. A. Gozdna in grmiščna vegetacija. V. Vegetacijski kompleksi. VI. Vegetacijski razvojni stadiji.* V: Vegetacijska karta Postojna L 33—77 (Tolmač k vegetacijskim kartam, 2), Ljubljana 1982, 13—17, 18—25, 26—66, 111—114, 115—115 (soavtor M. Zupančič).

- Pisani svet žuželk.* Razstavni katalog, Ljubljana 1982, 1—8 (s soavtorji).

- Die Entwicklung des pflanzensoziologischen Systems der Waldvegetation Jugoslawiens mit besonderer Berücksichtigung der klimatischen Vegetation.* Ber. Int. Symp. Int. Ver. Vegkd. Vaduz 1981 (izšlo 1982), 479—587 (soavtorja L. Marinček, M. Zupančič).

- Die Vegetationskartierung in Slowenien.* Mitt. Ostalp.-din Ges. Vegkd., 16, Grenoble 1980 (izšlo 1982), 15—16 (soavtorja L. Marinček, M. Zupančič).

Andrej Seliškar

- Floristična inventarizacija in osnovne rastlinske združbe območja bodoče vodne akumulacije Vogršček.* Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana 1982, 1—26 (soavtorja J. Bole, L. Marinček).

- B. Traviščna vegetacija.* V: Vegetacijska karta Postojna L 33—77 (Tolmač k vegetacijskim kartam, 2), Ljubljana 1982, 67—91 (soavtor V. Petkovšek).

Alojz Šercelj

- Preiskave odtisov lesa na limonitnem incrustu železnih predmetov z Dlesca pri Rodeščah.* Arheološki vestnik 32, Ljubljana 1981, 524—525 (izšlo 1982).

- Poročilo o analizah rastlinskih ostankov, najdenih pri izkopavanjih na gradu Rihemberk nad Branikom leta 1971.* Goriški letnik, 8, Nova Gorica 1981, 44—46 (izšlo 1982).

- Paleobotanične raziskave kolišča na Partih.* Poročilo o raziskavah paleolita in eneolita v Sloveniji, 8, Ljubljana 1980, 83—87 (izšlo 1982) (soavtorica M. Culiberg).

- Pelodne, ksilomske in karpološke analize s kolišča na Partih, izkopavanja 1979.* Poročilo o raziskovanju paleolita, eneolita in eneolita v Sloveniji, 8, Ljubljana 1980, 89—94, (izšlo 1982) (soavtorica M. Culiberg).

- Prispevek h kronostratigrafiji premoških, pliokvartarnih in kvartarnih usedlin v kočevski kotlini in okolici.* Rudarsko-metalurški zbornik, 29 (2—3), Ljubljana 1982, 112—120 (soavtor S. Dozet).

- Sediment sečoveljske soline.* Geologija, 24 (2), Ljubljana 1981, 179—216 (izšlo 1982), (s soavtorji).

Peter Tonkli

- Pisani svet žuželk.* Razstavni katalog, Ljubljana 1982, 1—8 (s soavtorji).

Mitja Zupančič

- Smrekovi gozdovi Evrope in Balkanskega polotoka. II.* Biološki vestnik 30 (1), Ljubljana 1982, 171—188.

- Delovno zborovanje vzhodnoalpsko-dinarskih fitocenologov v Trstu.* Gozdarski vestnik, 40, Ljubljana 1982, 46—47.
- Zborovanje mednarodnega društva za preučevanje vegetacije — zadnjikrat v Rintelnu (ZRN).* Gozdarski vestnik, 40 (4), Ljubljana 1982, 186—188.
- Zborovanje botanikov in fitocenologov v Titogradu.* Gozdarski vestnik, 40 (7—8), Ljubljana 1982, 336—337.
- O jugoslovanski flori in vegetaciji ter problem njune zaščite.* Gozdarski vestnik, 40 (9), Ljubljana 1982, 383—385.
- Die Entwicklung des pflanzensoziologischen Systems der Waldvegetation Jugoslawiens mit besonderer Berücksichtigung der klimatogenen Vegetation.* Ber. Int. Symp. Int. Ver. Vegkd., Vaduz 1981 (izšlo 1982), 479—587 (soavtorja: L. Marinček, I. Puncer).
- Die Vegetationskartierung in Slowenien.* Mitt. Ostalp.-din. Ges. Vegkd., 16, Grenoble 1980, 15—16 (izšlo 1982). (soavtorja: L. Marinček, I. Puncer).
- I. Uvod. II. Metodika dela. III. Geografske in splošne značilnosti. IV. Vegetacijske združbe. A. Gozdna in grmiščna vegetacija. V. Vegetacijski kompleksi. VI. Vegetacijski razvojni stadij.* V: Vegetacijska karta Postojna L 33—77 (Tolmač k vegetacijskim kartam, 2), Ljubljana 1982, 13—17, 18—25, 26—66, 111—114, 115—118 (soavtor I. Puncer).

ANNUAL REPORT

OF THE CENTRE OF SCIENTIFIC RESEARCH OF THE SASA IN THE YEAR 1982

THE INSTITUTE OF SLOVENE LANGUAGE

Editorial work on the fourth volume of the *Dictionary of the Slovene Literary Language* (Preo-Š) continued. 75% of the dictionary items for this book have been composed and the final revision of the manuscript started in September. A list of additional dictionary entries for the fourth volume was prepared and the reverse dictionary for the fifth volume finished. Excerpting from current literary and scientific works continued on a limited scale. The card index for the *Dictionary of the Slovene Literary Language* was supplemented by additional 88.066 excerpts so that the total number of excerpts now stands at 3,844.430.

Proof-reading of the second volume of the *Etymological Dictionary of the Slovene Language* was in progress and preparatory work for the third volume was begun. Supplementation of card indexes of toponyms, and of plant and family names continued on a limited scale.

The gathering and arranging of card index materials for the *Dictionary of Slovene Protestant Writers* (16th century) and composition of the *Dictionary of the Old Prekmurje Literary Language* continued. Four glossaries were prepared.

Work on the SLA (Slovene Linguistic Atlas), OLA (General Slavic Linguistic Atlas) and ALE (European Linguistic Atlas) continued in accordance with the previously established programme and with the international research projects for the OLA and ALE. Proof-reading of the phonological descriptions for 25 places and an original common-Slovene phonological system was completed.

During the year public discussion of the Slovene orthographical rules was closed. A commission was appointed whose task it is to arrange and systematize comments according to subject. The commission will draw up a report on its work and submit it to the assembly of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

The Legal Terminology Department continued to excerpt from legal sources. At its sessions it completed technical discussion of the head-words for the letters T and U.

The Technical Terminology Department continued excerpting terminological standards and reviewing new Yugoslav standards.

The Medical Terminology Department continued re-editing Černič's *Medical Dictionary*, which has progressed up to the letter F. The editorial board for the Medical Terminological Dictionary collected and arranged material for five out of six branches, for the letters A to Ž. The glossary for the letter A has been extended.

The Veterinary Terminology Department completed the first issue of the Veterinary Terminological Dictionary and continued preparing the next issue.

The Natural Science Department continued selecting head-words from the field of chemistry and prepared the first draft of a sample issue for the letter A. 2.000 head-words from astronomy have been prepared. The department also continued excerpting terms from relevant literature in the field of biology.

The Art Department continued excerpting terms from relevant literature and reviewing material in the editing commissions. Two sample issues from the areas of the plastic arts and music are prepared.

THE INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

The Institute, directed by the Scientific Council, continued with the project »Slovenia from Prehistoric Times to the Early Middle Ages.« The Institute also incorporated other research projects, conducted by external institutions or individuals, into its programme. Paleolithic research included systematic excavation in the Divje babe cave, test sounding and identification of cave objects.

Prehistoric research included the excavation at the Lukenjska jama cave near Prečna (copper age, early bronze age), and the excavation of the bronze age settlement of Oloris, at Donji Lakoš. Several soundings on the settlements were carried out and the sketches of the fortified settlements, measured last year, were completed. From the period of antiquity, the latin inscriptions from Kosovo, now at Skopje, were examined, the Roman inscriptions from Ptuj were revised. Ancient literary sources up to Augustus were analysed. The systematic excavation of the late antique fortification on Korinjski hrib was begun, and on the late antique settlement on Donačka gora special soundings were made. At Bled, a part of a settlement from the old Slavic period at Pristava was excavated.

Work was also continued on the topography of Slovenia. The first volume of a series, in which the results will be published, is in preparation (on Bela Krajina). Material for archaeological terminology was arranged. The archaeological documentation was supplemented, and the central archaeological card index for Slovenia was completed. The library received 1179 new units. Volume 32 of the review *Arheološki vestnik* was issued, the following one is being printed. A book by J. Dular, *Halštatska keramika*, was issued too. A study by I. Puš, *Prazgodovinsko žarno grobišče v Ljubljani*, was redacted, and a monograph by S. and M. Brodar, *Potočka zijalka*, is ready for printing. Members of the institute participated in scientific conferences at home and abroad.

THE MILKO KOS INSTITUTE OF HISTORY

In the series of publications which appears under the title *Historična topografija Slovenije* (Historical Topography of Slovenia), Dr. Ivan Zelko's book *Prekmurje do leta 1500* was published in 1982, dealing with the Slovene territory on the left bank of the river Mura, till 1919 a part of Hungary. Other volumes in the series have been in preparation. In the series under the collective title *Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev* (Economic and Social History of Slovenes) two volumes of agrarian history have already been published. Work on the next volume, a history of traffic, was begun in 1982. The institute has been working on collecting and preparing for publication *sources* for both medieval and modern history (e.g. medieval charters, fief books, municipal statutes, correspondence of Slovene politicians of the 19th and the beginning of the 20th century, etc). In this connection, work has been done on various *monographs* from economic and political history.

THE FRANCE STELE INSTITUTE OF ART HISTORY

The research programme of the Institute has been oriented to the study of selected, fundamental chapters from earlier periods of Slovene art history. Concurrently, documentary material (in card indexes of Slovene artistic works and artists, and in photographic files) has been collected and archive records selected for the purposes of a critical edition of *Slovene Art History Sources* and of a partial map for the *Art History Atlas of Slovenia*.

A research project on 17th century painting in Slovenia was completed. The conclusions are of European significance as they are based upon international stylistic and iconographic influences, i. e. upon the mediation of graphic sheets and upon the artistic-geographical position of Slovene territory. The first draft of a monograph relating to this study has been written.

Research on Slovene 19th century architecture has concentrated mainly on the question of the Neo-Classical architecture of the first half of the century, on the contribution of native architects connected with the Baroque tradition, and on the stylistic innovations introduced by immigrant architects from Friuli. Studies of the Ljubljana and Trieste archives illuminated the beginnings of late Baroque urbanism in Trieste. Special attention was given to the opus of the architect Jože Plečnik.

Study of the beginnings of Slovene illustration and caricature, including some of the most prominent illustrators and caricaturists, proceeded with the establishment of bibliographical indexes of their works, especially those of Anton Koželj.

Editorial work concerning the sources of Slovene art history proceeded with the preparation for publication of the manuscripts by the Baroque chronicler J. G. Dolničar. Additionally, Bishop Tavčar's calendar notes, as well as several registers and other archive material were also checked.

Work on the *Art History Atlas of Slovenia* progressed with the composition of several partial maps of the mediaeval art. Topographic researches included a survey of mediaeval wall-painting and Gothic architecture in the Slavia Veneta region of Italy.

THE INSTITUTE OF MUSICOLOGY

The Institute of Musicology has proceeded with the recordings and study of mediaeval manuscripts, as well as those of the transitional period from the Renaissance to the Baroque (D. Lagkhner) and from the Baroque to Classicism (A. Ivančič). Transcription of Gallus's collection *Opus musicum* has started and the international symposium »The Slovene Opera within the European Framework« was organised. The library stocks, including phonographic and photographic sections, have been supplemented.

THE INSTITUTE OF SLOVENE LITERATURE AND LITERARY SCIENCES

The programme of the Institute, *Investigations in the History and Theory of Literature*, has been continued by its three departments, with contributions by numerous external experts.

Department of Slovene Literary History

Research on the National Liberation War theme in Slovene fiction is approaching completion. A treatise on the attempt at a major narrative work related to this theme has been printed, a study on the fiction of Prežihov Voranc is to be published.

Within the Slovene Literature editorial programme, vol. 2 of the *Letters of Fran Govc* (edited by D. Moravec) has been published, vol. 3 is in the process of printing.

Department of Literary Theory

Editorial work for the Literary Lexicon continues. Four more volumes (no. s 16—19) have been published: Anton Ocvirk, *The Poetic Image*; Dušan Ludvik, *Alliteration and the Alliterative Meter*; Dimitrij Rupel, *The Sociology of Literature*; Vlasta Pacheiner-Klander, *Ancient Indian Poetics*. A further three volumes are ready for printing: Janko Kos, *The Novel*; Miran Hladnik, *Trivial Literature*; Jože Munda, *The Book*. Supplementary documentation has been added to the card-indexes of Slovene literary terms and of foreign literary authors in Slovene periodicals.

Department of Biography, Bibliography and Documentation

Vol. 13 of the *Slovene Biographical Lexicon* has been published. Material for further volumes has been prepared. Research in libraries and archives continues, the collection of biographical and bibliographical documentation has been supplemented.

THE INSTITUTE OF SLOVENE ETHNOGRAPHY

Department of Folk Literature

Vol. no. 7—9 of the Institute's periodical *Traditiones* has been edited and published; vol. 2 of the *Bibliography of Rezija 1604—1926* by M. Matičetov has been prepared for printing; several books of Rezian documents from the 14th to the 18th centuries were discovered and scrutinized; a large collection of material for a proposed series of Slovene folk stories has been organized.

Department of Folk Customs, Games and Plays

Material concerning wedding customs in Dolenjsko and Bela krajina has been classified and analysed from new viewpoints; the basic European theoretical literature on folk customs has been reconsidered; Göth's series of Ethnographic topography of Slovene Styria has been inventoried.

Department of Ethnomusicology

Vol. 3 of *Slovene Folk Songs* has been prepared for printing; editorial work on vol. 4 has started. A monograph on *Slovene Folk Instruments and Musicians* and vol. 11 of *Jahresbibliographie der Volksballadenforschung*, both by Z. Kumer, have been prepared for print-

ing. More than 500 dances have been catalogued; field recordings have been transcribed; special folkloristic problems from the end of the 19th century have been studied; a dozen programmes for RTV Ljubljana were prepared.

Department of Material Culture

After several years of field research and collection of evidence, a monograph by T. Cevc, entitled *The Slovene Folk Architecture Tradition of Shepherds, Woodcutters and Charcoal-Burners*, supplemented by over a hundred original drawings, has been prepared for publication. Documentation files for a study of Slovene dress culture in the first half of the 19th century have been completed; related collections have been checked in the Slovene galleries and museums and in those in Munich.

THE INSTITUTE OF MARXIST STUDIES

The programme of the Institute includes three major long term themes:

The Collected Works of Boris Zihertl. The second volume of the *Collected Works*, containing Zihertl's work from 1941—45, an introductory study and annotations, was completed and prepared for publication.

The Basic Slovene Edition of the Works of Marx and Engels. Investigations connected with the history of the origin and influence of Marx's critique of political economy were continued. The first chapter of Marx's *Grundrisse* (1857—58) was translated and annotated.

Current Questions on the Theory of Science and Marxism. Several papers are to be published, namely a study of the relation between the concepts of genesis and structure in life sciences; on the problem of the relation between the history of science and epistemology; on the problems of formalizations.

THE ANTON MELIK INSTITUTE OF GEOGRAPHY

The study of »The Geographical Environment of Slovenia« includes several continued themes. Within the geographical investigation of the flood-areas in Slovenia a new step towards understanding of the problem was made: the analyses of the flood-areas at Kolpa and Lahinja (Bela Krajina), in the central part of Ščavnica and in Apaška ravnina (Slovenske gorice), on Cerknisko polje, Krško—Brežiško polje and at lower Sotla were concluded. The investigation of mountain farms (either above 600 m or in lower situations, if their cultivated areas were located on slopes steeper than 11°) in the regions of Logaško-Žirovske Rovte, Škofjeloško hribovje and on the southern margin of Celjska kotlina continued. The annual observation of the Triglav (Julijske Alpe) and Skuta (Kamniške Alpe) glaciers registered ice reduction on the same scale as that recorded in the fifties. For the federal project »Geomorphological maps« several drafts in the scale 1:25 000 (350 km²) were made for the sheet of Celje which is to be the first one in the series of geomorphological maps of Slovenia in the scale 1:100 000. A geographical monograph of Slovenia is also being prepared.

The institute is one of the sponsors of a conference on the risk of natural disasters in Slovenia, which is to be held on October 14, 1983. The main results of a long-term study of the effects of several natural disasters in Slovenia as well as of the capacities of the endangered territories are to be presented there.

THE INSTITUTE OF KARST RESEARCH

Within the programme »Basic Karst Investigations« the speleogeology, speleohydrology, geomorphology and geography of some parts of Notranjsko and Primorsko classical Karst were studied and new results were achieved. A cadastre of karst phenomena was completed and the data partly computerised. The members of the institute published 45 studies and reports and prepared 7 treatises for the 11th number of *Acta carsologica*, the Institute's publication. They have performed several special professional tasks and worked on the Institute's Karst Museum Collection, where eight karst, historical and other exhibitions were organized. They took part in research programmes with Chinese, Canadian, Austrian, French and Italian institutions and in 16 professional meetings at home and abroad.

THE INSTITUTE OF PALEONTOLOGY

The research programme for 1982 included systematic investigations of Foraminifera, Radiolaria and Cnidaria, related to laboratory preparations, graphic presentations and the arrangement of library and fossil collections. The results were as follows:

Foraminifera: On *Periloculina slovenica* from the Middle Paleocene on Majeвица Mountain the shell structures of both generations were studied. Trematophore Miliolidae were revised and the new family Fabulariidae was established. From Flisch, between Vrabče and Nanos, three samples of the Upper Paleocene and Lower Eocene Foraminifera were established.

On recent and fossil Foraminifera, microborings of endolithes were found which are important for the interpretation of paleoecological conditions and paleosedimentological processes.

53 species of Foraminifera were examined from Quaternary sediments from a 40 m deep borehole in Koper bay. They are predominantly marine. On three transects near the Island of Hvar, 198 foraminiferal species were determined. Agglutinantia and Porcelanea were quantitatively analysed.

Radiolaria were collected and prepared from two profiles at Tolmin and Mokronog.

Cnidaria: Investigations of corals and hydrozoans at Hudajužna were completed. 18 species were described and stratigraphically compared. They belong to the Carnian stage. From Dovški križ preliminary analyses of Cnidaria were made; they were shown to belong to the Norian-Rhaetian stage.

In Piran bay, the first experiments in the transplantation of the coral *Cladocora caespitosa* were made with a view to studying the ecology and growth of corals in different environments.

THE JOVAN HADŽI INSTITUTE OF BIOLOGY

In 1982, twenty regular employees and three external experts worked at the Institute. Research was divided into eight themes. The studies of polymorphism and endemism in the flora of Yugoslavia concerned taxonomical and horological problems relating to certain species and genera in Dalmatia, Bosnia, Hercegovina, Montenegro, Serbia and Macedonia. Phytocenological research included the study of different forests, dry, moist and wet grassland, and segetal, ruderal and halophytic vegetation in all phytogeographical areas of Slovenia. The geobotanical group mapped-out 1009 square kilometres of new surfaces in Slovenia for the Vegetation Map of Yugoslavia. Palinological studies contributed to the understanding of evolutionary tendencies in various segments of the quaternary and pliocene periods. These studies were based on samples of lake sediments and connected with the finding of lake and marsh sediments in Slovenia. Studies of the history of biology in Slovenia have illuminated the activities of natural scientists before 1919. Faunistic studies included investigations of the taxonomical, ecological and zoogeographical problems of fauna, the objects of research being the groups Temnocephala, Mollusca, Tardigrada, Acarina, Araneae, Coleoptera, Lepidoptera and Aves in Slovenia and, to some extent, in other parts of Yugoslavia too. Concurrently, studies of animal associations in selected experimental zones were in progress. The study of marine benthic algae included investigation of the effects of polluted water on algae, of the renewed settling of algae on denuded rocky surfaces, of the effects of metals on algae, and of the resistance and chemism of algae in the Northern Adriatic and Atlantic.

THE INSTITUTE OF MEDICAL SCIENCES

The Institute has been operating with external members, without a regular staff. Under its sponsorship, five round-table discussions have been organized, namely: (1.) Problems of medical ecology (introductory lecture by Dr. D. Mis), in February; (2.) Labelled platelets: Studies on preparation and evaluation in vivo functions (lecturer: Prof. I. Tadžer, Skopje), and Indium 111-labelled autologous platelets in atherosclerosis (lecturer: Dr. H. Sinzinger, Vienna), in April; (3.) Hospitalization of older patients in the Ljubljana Clinical Centre — the problem of training staff for gerontology (lecturer: Prof. B. Accetto), in May; (4.) Historical and Contemporary Aspects of Slovene medical terminology (lecturer: Dr. F. Smerdu), in June; (5.) Slovenes and Suicide (moderator: Prof. L. Milčinski), in October.

SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Predgovor	3
I. Organizacija	5
Skupščina SAZU, častni član, redni člani, dopisni člani	7
Organizacija SAZU in njene delovne skupnosti	9
Preglednica organizacije SAZU	12
Statut Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ	13
II. Člani	21
Častni član	23
Redni in dopisni člani	23
Razred za zgodovinske in družbene vede	23
Razred za filološke in literarne vede	31
Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede	39
Razred za naravoslovne vede	46
Razred za umetnosti	50
Razred za medicinske vede	54
Bibliografija nekaterih članov SAZU za leto 1982	60
Umrli člani	77
Lado Vavpetič (1902—1982)	91
Marja Boršnik (1906—1982)	95
Wilém Závada (1905—1982)	99
III. Poročilo o delu SAZU v letu 1982	103
Poročila razredov	105
Razred za zgodovinske in družbene vede	105
Razred za filološke in literarne vede	107
Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede	108
Razred za naravoslovne vede	109
Razred za umetnosti	110
Razred za medicinske vede	111
Akademija in njena delovna skupnost	113
Splošno, enote, jubileji	113
Nagrade, odlikovanja, priznanja, izvolitve	114
Pomembnejši dogodki v zvezi z življenjem SAZU	115
Razstave, predavanja	121
Stiki s tujino	122
Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ	124
Izmenjava raziskovalcev prek Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ	126
Inštitut za prava starega Orienta	128
Inštitut za izseljenstvo	128

Kabinet Josipa Vidmarja	129
Svet za proučevanje in varstvo okolja	129
Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije	130
Koordinacijski odbor za molekularne vede	130
Medakademijski odbor za proučevanje problemov mešanih gospodinjev	130
Medakademijski odbor za proučevanje infekcij s str. agalactiae pri ljudeh in živalih	131
Oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela	132
Referat razredov	132
Referat za tisk	132
Fotolaboratorij	133
Zaključni račun za leto 1982	134
Biblioteka	135

IV. Publikacije SAZU 141

Summary (The Members of the SASA, Report on the Activities)	153
---	-----

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER SAZU (v ustanavljanju)

Iz statuta raziskovalne delovne organizacije ZRC SAZU	167
---	-----

I. Organizacija 179

II. Poročilo o delu ZRC SAZU v letu 1982 187

Samoupravni in upravni organi ZRC SAZU	189
Osnovna organizacija zveze sindikatov	191
Zaključni račun za leto 1982	191
Inštitut za slovenski jezik	192
Inštitut za arheologijo	198
Zgodovinski inštitut Milka Kosa	203
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	207
Muzikološki inštitut	209
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	211
Inštitut za slovensko narodopisje	216
Inštitut za marksistične študije	224
Geografski inštitut Antona Melika	227
Inštitut za raziskovanje krasa	232
Inštitut za paleontologijo	237
Biološki inštitut Jovana Hadžija	240
Inštitut za medicinske vede	245

Bibliografija raziskovalcev v inštitutih za leto 1982 247

Summary (Annual Report)	265
-------------------------	-----

**LETOPIS
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI**

**33. KNJIGA
1983**

Izdala

**Slovenska akademija znanosti in umetnosti
v Ljubljani**

Natisnila

**TK Gorenjski tisk Kranj
naklada 2200 izvodov**

**Ljubljana
1983**

